

ПОМАГАЛО ЗА РАБОТАТА НА ЕТИЧНИТЕ КОМИСИИ

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проект

"Повишаване на компетентността и професионалната квалификация на съдии, прокурори и следователи, както и на административните ръководители на органите на съдебната власт чрез организиране и предоставяне на обучения от ВСС"

Договор №13-24-1/15.11.2013 г.

ПОМАГАЛО ЗА РАБОТАТА НА ЕТИЧНИТЕ КОМИСИИ

Бенефициент: Висш съдебен съвет

Изпълнител: ДЗЗД "Консорциум ФПИ-ИДЕИН"

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

www.opac.government.bg

© Евгени Иванов - автор, 2015

© Ваня Савова - автор, 2015

© Мануел Суарес - автор, 2015

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	6
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА	8
1. Обща характеристика.....	8
2. Кодекс за етично поведение на българските магистрати.....	9
3. Основни принципи	10
4. Дисциплинарна отговорност.....	22
ПУБЛИЧНА ДЕЙНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ	26
КОМПЕТЕНЦИИ И КРИТЕРИИ ЗА НАЗНАЧАВАНЕ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ	32
ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ПРИТЕЖАВАНИТЕ ПРАВСТВЕНИ КАЧЕСТВА НА КАНДИДАТИТЕ В КОНКУРСИТЕ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЪЛЖНОСТ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ. ДОСТОВЕРНОСТ И ОБЕКТИВНОСТ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ. СЪДЪРЖАНИЕ НА СТАНОВИЩАТА	45
ЗАСИЛВАНЕ НА ПРОАКТИВНИЯ ПОДХОД В ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕТО НА ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА КОДЕКСА ЗА ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ МАГИСТРАТИ	49
МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СЪДЕБНА ЕТИКА СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА	61
1. Съдебната етика: независимост, безпристрастност и почтеност – един все по-важен въпрос	61
2. Международни доклади със значение за оценката на възприемането на съдебната корупция в България	63
3. Международни документи относно насърчаването на съдебната етика и предотвратяването и ограничаването на съдебната корупция.....	66
3.1. Международни стандарти за съдебната етика: независимост, безпристрастност и почтеност	66
3.1.1. Международни нормативни източници	66
3.1.2. Препоръки на СЕ.....	67
3.1.3. Препоръки на Европейската мрежа на съдебните съвети	69
3.1.4. Етични кодекси на международните сдружения на магистратите	69
3.1.5. Международни стандарти за съдебната етика относно независимостта, безпристрастността и почтеността.....	69

3.1.6. Международни стандарти за независимост, безпристрастност и почтеност при прокурорите	79
---	----

ВЪТРЕШНИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ОГРАНИЧАВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.....82

1. Корупция в съдебната система.....	82
1.1. Тънката линия, разделяща независимост и отговорност.....	82
1.2. Професионално или лично мнение равносилно на корупция.....	84
1.3. Неетично държание, което не е равносилно на корупция.....	86
2. Обективни фактори на риск от корупция в съдебната система	87
2.1. Външни фактори	87
2.2. Вътрешни фактори.....	88
3. Предпазване от корупция в съдебната система	90
3.1. Административни и управленски механизми	90
3.2. Процедурни механизми	92

ПРИЛОЖЕНИЯ.....93

1. Нормативна и ненормативна уредба.....	93
2. Административна практика и ръководни документи.....	94
3. Практика на Върховния административен съд относно източниците на информация за изготвяне на становище относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт	95
4. Практика на Висшия съдебен съвет по прилагането на етичните правила в решенията на Върховния административен съд от 2005-2009 г.....	112
5. Дисциплинарна практика на Висшия съдебен съвет в случаите на нарушения на правилата за професионална етика, 2005-2009 г. Критичен преглед	131
5.1. Дисциплинарна практика на ВСС за 2005 година	131
5.2. Дисциплинарна практика на ВСС за 2006 година	137
5.3. Дисциплинарна практика на ВСС за 2007 година	139
5.4. Дисциплинарна практика на ВСС за 2008 година	152
5.5. Дисциплинарна практика на ВСС за 2009 година	161
6. Дисциплинарна практика на Висшия съдебен съвет в случаите на нарушения на правилата за професионална етика, 2009-2014 г.....	167
6.1. Дисциплинарна практика на ВСС за 2009 година	167
6.2. Дисциплинарна практика на ВСС за 2010 година	248
6.3. Дисциплинарна практика на ВСС за 2011 година	370
6.4. Дисциплинарна практика на ВСС за 2012 година	419
6.5. Дисциплинарна практика на ВСС за 2013 година	477
6.6. Дисциплинарна практика на ВСС за 2014 година	514

Настоящото помагало е изготвено в изпълнение на проект "Повишаване на компетентността и професионалната квалификация на съдии, прокурори и следователи, както и на административните ръководители на органите на съдебната власт чрез организиране и предоставяне на обученията от ВСС", реализиран от Висшия съдебен съвет с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Раздели "Задължения и професионална етика" и "Публична дейност на магистратите" са изготвени от Ваня Савова, прокурор към ВКП.

Раздели "Компетенции и критерии за назначаване в органите на съдебната власт", "Източници на информация за изготвяне на становище относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт. Достоверност и обективност на източниците. Съдържание на становищата" и "Засилване на проактивния подход в дейността на Комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт при извършването на проверки за спазването на правилата на Кодекса за етично поведение на българските магистрати" са изготвени от Евгени Иванов, прокурор към ВАпП.

Раздели "Международни стандарти за съдебна етика срещу корупцията" и "Вътрешни инструменти за предотвратяване и ограничаване на корупцията в съдебната система" са изготвени от Мануел Суарес, съдия в по наказателно право в Апелативния съд EULEX-KOSOVO. Преводът на текстовете е изготвен от екипа на ДЗЗД Консорциум "ФПИ-ИДЕИН".

Критичният преглед на практиката на Висшия съдебен съвет в случаите на нарушения за правилата за професионална етика и тази по прилагане на етичните правила в решенията на Върховния административен съд, за периода 2005-2009 г. са предоставени от адв. Цони Цонев и съдия Соня Янкулова, за целите на пълнота на описаната в помагалото практика.

Подготовката и публикацията на настоящото ръководство са организирани и координирани от ДЗЗД Консорциум "ФПИ-ИДЕИН".

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АПК	Административнопроцесуален кодекс
АС	Апелативен съд
ВАС	Върховен административен съд
ВСС	Висш съдебен съвет
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ВКС	Върховен касационен съд
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ДВ	Държавен вестник
ЕКПЧ	Европейска конвенция за правата на човека
ЕМСС	Европейска мрежа на съдебните съвети
ЕС	Европейски съюз
ЕСПЧ	Европейски съд по правата на човека
ЕХСС	Европейска харта за статута на съдиите
ЗП	Закон за прокуратурата (1948 г.)
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ЗУС	Закон за устройство на съдилищата (1880 г.)
КЕПБМ	Кодекс за етично поведение на българските магистрати
КПА	Комисия по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи
КПЕПК	Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията"
КСЕС	Консултативен съвет на европейските съдии
МАС	Международна асоциация на съдиите
МВР	Министерство на вътрешните работи
НИП	Национален институт на правосъдието
НК	Наказателен кодекс
НПК	Наказателно-процесуален кодекс
ООН	Организация на обединените нации
РП	Районна прокуратура
РПУ	Районно полицейско управление
РС	Районен съд
РУП	Районно управление на полицията
САЩ	Съединени американски щати
СГП	Софийска градска прокуратура
СДВР	Столична дирекция на вътрешните работи

СЕ	Съвет на Европа
СИФ	Световен икономически форум
СРС	Софийски районен съд
MEDEL (англ.)	Европейски магистрати за демокрация и свободи ¹ (Magistrats européens pour la démocratie et les libertés)

---

¹ Не е въведено официално съкращение на организацията на български език.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Моралът е система от принципи, понятия и правила за поведение, постепенно формирани в общественото съзнание като общоприети изисквания в определен етап от развитието на обществото.

Професионалната етика е съвкупност от норми за поведение в работата и в личния живот на група хора с еднаква професия. Като всички морални норми, и професионално-етичните притежават висока степен на абстрактност, с която се съизмерява всеки отделен случай. За разлика от правните норми, моралните нямат хипотеза, диспозиция и санкция, но нарушаването им също води до отговорност.

И двата вида норми са продукт на историческо развитие и са израз на ценности, които обществото е припознало като значими на определен етап и при определени условия. Спазването на предписаното поведение и санкционирането на нарушенията гарантират защитата на установената ценностна система.

Професионалният морал е специфичен регулатор на отношенията вътре в професионалната общност, но ефективността от неговото действие е от значение за процесите в обществото като цяло поради особения роля на съдебната система.

Тази роля е осъзната във всички демократични държави, които от години полагат усилия за утвърждаването на моралните стандарти за поведението на магистратите като една от гаранциите за ефективно упражняване на тяхната дейност. Колкото и добре да са разписани процесуалните кодекси, които съдържат правила за поведение на всички участници в процеса, те не могат да регулират действията, които са в непосредствена зависимост от нравственото съзнание. Само то регулира поведението съобразно **формираните представи за "добро" и "зло", за "дълг" и "съвест"**.

Отношението на магистратите към тези общочовешки ценности, способността им за самооценка, осъзнаването на собствените им задължения и отговорности, на хуманизма като естествено проявление на човешката същност са изключително важни предпоставки за съществуването на правовата държава.

Съществуват общоприети международни стандарти, намерили отражение в многобройни актове на различни организации: на ООН, на Комитета на министрите на Съвета на Европа, на Консултативния съвет на европейските съдии, и

други. Принципните положения са общи и те са реципирани в една или друга степен в етичните кодекси на магистратите в различните държави.

Кодифицирането на моралните стандарти има своите положителни страни, тъй като внася яснота за магистратите относно очакванията за дължимото им поведение. От друга страна, обществото също е информирано за параметрите, в които може да предявява своите изисквания.

Създаването на писани правила може да породи проблем с впечатлението, че те са изчерпателни и ако нещо не е изрично забранено, то е разрешено. Както беше отбелязано, моралните норми не предписват конкретно поведение, те изразяват принципи, с които трябва да се съизмеряват конкретните действия или бездействия. Освен това, като всички други норми и етичните подлежат на развитие и промяна.

2. КОДЕКС ЗА ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ МАГИСТРАТИ

Кодексът за етично поведение на българските магистрати, утвърден от Висшия съдебен съвет през м. май 2009 г., е резултат от работата на работна група, съставена от представители на ВСС и отделните професионални гилдии на съдии, прокурори и следователи. Проучени са кодексите на голям брой други държави, анализирана е практиката им във връзка с прилагането на етичните норми. Изготвеният проект е разгледан на събрания на магистратите, мненията са обобщени и са взети предвид при съставяне на окончателния вариант, който се прилага вече шеста година.

Едва ли в процеса на изработване и приемане на този кодекс някой си е давал сметка за голямото практическо значение, което придобиха неговите норми само няколко месеца по-късно. Това значение се запазва и до днес, видно от дисциплинарната практика на ВСС и съдебните решения на Върховния административен съд.

Необходимостта от регламентирането на моралното поведение и последиците от нарушаването на етичните правила се отричаше директно от някои магистрати, от други се приемаше с пренебрежение. Последвалите скандали в съдебната система обаче по повод данни за търговия с влияние и други нарушения на етиката поставиха с особена острота въпросите, свързани с морала на магистрата и механизмите за реакция на държавата и обществото. Колкото и мощен регулатор на обществото да е правото, то не е всемогъщо. Извън неговата сфера на въздействие остават не по-малко важни човешки взаимоотношения. Неправилното им развитие също може да доведе до вредни последици, затова необхо-

димостта от регламентиране е очевидна. Кодифицирането на принципите за професионална етика и произтичащите от тях правила за поведение, последиците от нарушаването им и процедурата за установяване на нарушенията е израз на тази обществена необходимост.

Целта е да бъде формирано по-високо обществено доверие към съдебната система, да се увеличат гаранциите за защита правата на човека, да се предотврати и ограничи корупцията в съдебната власт. Тази цел е не по-различна от преследваната със законите и подзаконовите актове, но се постига с други средства – с изричното посочване на моралните параметри на поведение, задължителни за всички магистрати, и с реализирането на отговорност за тяхното нарушаване.

Кодексът за етично поведение на българските магистрати има за **адресат** съдии, прокурори, следователи, членове на Висшия съдебен съвет и членове на Инспектората към ВСС. Този единен подход е възприет поради липсата на различие в дължимото поведение на различните субекти. Практически няма правило, което да не се отнася за някой от адресатите, освен специфичните допълнителни изисквания за административните ръководители.

В последните месеци отново се появи идеята за регламентиране на етичното поведение на съдии и прокурори с различни кодекси, без да са ясни аргументите в подкрепа на това решение.

3. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Основните принципи на Кодекса изразяват общочовешки ценности, формирани в хода на историческото развитие като морални стандарти за поведение. Значението на съдебната власт определя високи изисквания на обществото към поведението на магистратите, намерили отражение в Конституцията, в Закона за съдебната власт, в препоръките на Комитета на министрите на Съвета на Европа, както и във всички други национални и международни актове, които регламентират правораздавателната дейност. На пръв поглед това са общоизвестни постулати. Моралните норми обаче се отличават с висока степен на абстрактност, което прави полезно формулирането им в Етичния кодекс. Прецизното дефиниране на дължимото поведение, включително чрез конкретизирането на моралните принципи в правила гарантира интересите на магистратите срещу субективни преценки, особено при евентуално ангажиране на дисциплинарната им отговорност.

1. **Независимостта** е основен принцип, спазването на който е от особено значение за правилното функциониране на всяка съдебна система, по-

ради което тази материя се регламентира с особено внимание във всички актове.

Съгласно чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека всяко лице има право да получи справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок **от независим и безпристрастен съд.**

Според Становище №3/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии всеки отделен съдия трябва да прави всичко възможно за утвърждаване на съдебната независимост както на институционално, така и на личностно ниво. В този смисъл, независимостта на магистратите не е тяхна привилегия, тя е необходимост за законосъобразното правораздаване и гаранция за свободата на всички граждани.

От друга страна, принципът за независимост дава право на магистратите да изискват от държавата осигуряването на условия за практическото му приложение, чрез създаване на гаранции за защита в случаите на посегателство върху независимото правораздаване.

Осигуряването на условия за приложението на този принцип е разписано в Кодекса като специфично задължение на административните ръководители в съдебната власт.

Според някои магистрати независимостта не е етичен принцип, а конституционно право. Това разбиране не може да бъде споделено, тъй като регламентирането на независимостта на съдебната власт в основния закон е израз на обществената оценка за значението на принципа и не поставя под въпрос характера му като морален стандарт на поведение.

Според Кодекса независим е този магистрат, който при изпълнение на служебните си задължения се ръководи единствено от вътрешното си убеждение и закона, без да се поддава на натиск, заплахи, стимули, преки или косвени влияния от представители на която и да е друга власт - публична или частна, вътрешна или външна за съдебната система.

Носители на частна власт са граждани, които не са в трудови или служебни правоотношения с държавен или общински орган, юридическите лица и организациите.

Спазването на принципа за независимост е абсолютна предпоставка за утвърждаване върховенството на закона и гаранция за защита на човешките права. Магистратът е задължен да информира съответните органи при всеки опит да бъде накърнена неговата независимост, а самият той не може да предприема действия, с които би накърнил независимостта на своите колеги. С поведението си извън службата е задължен да утвърждава в обществото представата за независимост на съдебната власт.

В дисциплинарната практика не може да бъде намерен случай на наложено наказание за извършено нарушение на този принцип, което не означава, че подобни нарушения не са извършвани. По-скоро те не са станали известни.

В следващото изложение ще бъде разгледан конкретен казус, основните факти в който са действителни.

Прокурор в Окръжна прокуратура наблюдава дело със значим обществен интерес. Събрани са достатъчно доказателства за повдигане на обвинение. След неуспешен опит на адвокатите да мотивират прокурора да прекрати производството, те решават да го отстранят от делото. Подават жалба до административния му ръководител с твърдения, че са нарушени принципите за независимост и безпристрастност от наблюдаващия прокурор, който е проявил прекалено голяма активност при събирането на доказателства. На това основание са направили искане за отвод. При лична среща с административния ръководител го убеждават да уважи жалбата, като му намекват, че клиентите им не са случайни и могат да упражнят влияние при предстоящите избори за ръководни длъжности в съдебната система.

Административният ръководител се съгласява да съдейства и убеждава прокурора, който се произнася по отвода да го уважи. Определя друг наблюдаващ прокурор, който прекратява производството. Прави предложение до Висшия съдебен съвет за дисциплинарно наказание на първия наблюдаващ прокурор поради нарушаване на норми от Етичния кодекс.

От своя страна наблюдаващият прокурор изпраща сигнал до ВСС за неправомерното му отвеждане и за незаконосъобразното прекратяване на производството. Висшестоящи прокурори упражняват натиск върху него, включително и чрез физически заплахи, за оттегляне на сигнала. След отказа да направи това, срещу наблюдаващия прокурор започва дисциплинарно производство и той е поканен да даде обяснения пред ВСС.

Преди заседанието на наблюдаващия прокурор се обажда лице, което е осъдено по внесен от него обвинителен акт и е изтърпяло наказанието си. В разговора между двамата става ясно, че осъденият е научил от пресата за проблемите на наблюдаващия прокурор и желае да му помогне поради доброто отношение, което е получил по време на разследването срещу него и направената в обвинителния акт обективна преценка на доказателствата. Освен това, наложената санкция му въздействала възпитателно и предупредително и той коренно променил начина си на живот. Предложил да му предаде запис, направен с мобилен телефон, който съдържа уговорките между адвокатите и административния ръководител и изяснявал действителните мотиви за отвода и следващите действия срещу наблюдаващия прокурор.

Този казус поставя следните въпроси:

1. Допуснал ли е нарушения на етичните норми наблюдаващият прокурор, като е проявил особено усърдие за доказване на обвинителната теза?
2. Допуска ли нарушение на етичните норми като контактува с лице, на което е внесъл обвинителен акт? Правилно ли е да използва записа, който не е направен по съответния ред, но отразява обективната истина и е средство за защита?
3. По-правилно ли би било да предостави записа на медиите, за да формира общественото мнение в своя полза?
4. Нарушен ли е бил принципът за независимост (или други принципи) от страна на административни ръководители в прокуратурата?
5. Какви средства за защита би могъл да използва наблюдаващият прокурор?
6. Може ли ВСС да използва записа като доказателство? Какви други доказателства би могъл да събере?
7. Какво трябва да бъде решението на ВСС?
8. Какво трябва да е поведението на административния ръководител, ако съдържанието на записа стане известно на ВСС?

Повечето въпроси получават в хода на дискусията еднозначни отговори, макар и те да не съвпадат с действителното развитие на случая. Оптимистично е, че почти без изключение магистратите не намират нарушение по т. 1, а отговарят утвърдително по т. 4, отхвърлят като неоснователно направеното предложение за наказание и дори единодушно заявяват, че административният ръководител трябва да подаде оставка.

Различни са изразените позиции по т. 2 и т. 3. Преобладава разбирането, че нарушение няма и по т. 2, тъй като лицето вече е осъдено, изтърпяло е своето наказание, дори има данни за неговото превъзпитание, което в крайна сметка е цел на наказанието. Както е отбелязано и в Становище №3/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии, магистратите не трябва да бъдат изолирани от обществото, в което живеят, тъй като връзката им с действителността е предпоставка съдебната система да функционира правилно. Ползването на записа е обективно полезно за обществото действие, а не такова, което го уврежда, защото отразеното в него съответства на обективната истина.

Мотивират се обаче и други становища, според които магистратът трябва да се въздържа от всякакви контакти с осъдени лица, тъй като по този начин създава впечатление, с което уронва престижа на съдебната система.

На това разбиране може да се противопостави аргумент, че впечатленията в публичното пространство действително са важни и всеки магистрат е длъжен да има поведение, с което да повишава доверието в съдебната система, но това не

може да бъде самоцелно и във вреда на други, по-важни ценности. Този въпрос ще бъде по-детайлно разгледан във връзка с принципите за почитеност и благоприличие.

Според някои магистрати използването на медиите за разпространяването на записа е компромисен вариант, за да се прикрие факта, че е получен от осъденото лице, а и това е сигурен начин за получаване на по-голяма гласност. Според други, прехвърлянето на отговорността не е по-достойно поведение и записът трябва да се представи лично.

По-същественото в този казус е да се подчертае, че е нарушен основен принцип, необходим за правилното функциониране на съдебната система - принципът за независимост и това е направено от лица, отговорни да създават гаранции за нейното съществуване. Решението на ВСС да не накаже наблюдаващия прокурор е частичен успех, но за гарантиране на независимостта се изисква нещо повече. За доверието на обществото в съдебната система е от изключително значение да има доказателства, че правораздавателният процес се основава само на закона.

Тук е мястото да се каже, че независимостта е и състояние на човешкия дух, тя не е даденост, а нравствен избор на индивида. Дали свободата е присъща на човека или е в зависимост от външни и вътрешни условия, е един от най-дискутираните философски въпроси, поставяни още от Сократ, Платон, Хегел. Историческите факти показват, че човек може да се чувства независим при всякакви условия, както и да бъде подчинен при всякакви обстоятелства.

Независимостта не означава, че вземането на решения е безконтролен процес и че актовете не трябва да бъдат обвързани с конкретните факти и доказателства по делото. За съжаление не са изолирани случаите, в които се постановяват необосновани актове, мотивите на които не съответстват на установената по съответния процесуален ред фактическа обстановка, което се обяснява с правото на вътрешно убеждение.

Упражняването на контрол по предвидения в законите ред не означава неправомерна намеса и накърняване на свободното формиране на воля.

- 2. Принципът на безпристрастност** е по необходимост свързан с независимостта, той е нейно проявление. В чл. 2 от "Основните принципи за независимостта на съдебната власт", изготвени от Обединените нации през 1985 г., се постановява, че съдебната власт решава делата си безпристрастно, въз основа на фактите и съгласно закона, без каквото и да било неправомерно влияние.

Според Кодекса за етично поведение на българските магистрати безпристрастен е този магистрат, който:

- установява истината за фактите единствено на основата на обективен анализ на доказателствата по делото;
- създава условия за равнопоставеност на страните и процесуалните им представители;
- избягва поведение, което може да се възприеме като привилегия, предубеденост или предразсъдък, основан на произход, етническа или политическа принадлежност, пол, религия, образование, убеждения, обществено положение или имотно състояние.

Изискването за безпристрастност налага необходимостта от отвод, ако е налице обстоятелство, което създава съмнение за заинтересованост или предубеденост от изхода на делото. Това задължение е регламентирано и в процесуалните закони, които посочват при кои обстоятелства магистратите трябва да се отведат от разглеждане на делото, за да не съществува съмнение относно безпристрастното постановяване на решение.

Колкото и на пръв поглед това задължение, както правно, така и морално да изглежда ясно, в практиката има случай, при който магистрат го е нарушил съвсем явно. Съдия от районен съд е одобрил съдебна делба, по която страна е бил роднина по права линия, което, освен съществено нарушение на процесуалните правила, е било прието и като нарушение на етичните норми и накръняване престижа на съдебната власт, за което е постановено наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност", потвърдено с Решение №1704/2010 г., 5-членен състав на ВАС.

Ако в посочения по-горе случай дължимото поведение е ясно разписано и в процесуалните закони, то в случаите на "други обстоятелства" по смисъла на чл. 29, ал. 2 от НПК и на чл. 22, ал. 1, т. 6 от ГПК нравствените категории са важен критерий за преценка дали такива обстоятелства са налице.

Има случаи, в които магистратът е изправен пред нравствен избор дали да спази етичното и процесуално задължение за отвод или да продължи участието си в процеса.

Следващият казус е илюстрация на тази дилема.

Спорен е въпросът, дали за прокурора е налице "друго обстоятелство" по смисъла на чл. 29, ал. 2 от НПК и може да си направи отвод, когато вътрешното му убеждение е в противоречие с дадените указания на горестоящия прокурор. По силата на йерархичната зависимост в системата на прокуратурата и съгласно чл. 46, ал. 3 от НПК писмените разпореждания на горестоящия прокурор са задължителни, но те могат да противоречат на формираното вътрешно убеждение на адресата на указанията. Самоотводът в подобни случаи е средство за отстраняване на възникналата колизия между двата принципа и трябва да бъде уважен.

Има случаи, в които самоотводът е начин да се прехвърли отговорността за решаването на трудно дело на други колеги, затова действителните основания трябва внимателно да се преценяват.

Магистратът е задължен да отстоява своята безпристрастност и в случаите на създадени в обществото силна симпатия или антипатия към някой от участниците в производството. Пълното абстрахиране от обществените настроения и очаквания обаче не само че не е възможно, но не е и необходимо да бъде абсолютизирано, тъй като наказанието има и възпитателно и предупредително въздействие, а това е в пряка връзка с възприемането му като справедливо.

Не е толкова безспорно дали обществената известност е смекчаващо или отегчаващо вината обстоятелство, тъй като популярните личности винаги са във фокуса на общественото внимание и изискванията към тяхното поведение винаги са по-големи. В определени случаи личността на извършителя (или на пострадалия) формира силни обществени нагласи, които безспорно оказват своето влияние върху магистратите при определяне на справедливото наказание и начина на неговото изтърпяване.

За да се избегнат съмнения за пристрастност магистратът не може да прави публични изявления и коментари, чрез които да се ангажира за крайния изход от делото.

- 3. Справедливостта** е иманентно присъща на правораздаването. Всеки човек има право на справедлив процес и всеки магистрат е задължен да го осигури, като преценява всеки конкретен случай в контекста на общочовешките ценности, залегнали в устройството на всяка демократична правна система. Колкото и да е подробно регламентирана една материя със законови и подзаконови нормативни актове, винаги ще има необходимост от критерий за справедливост, който е специфичен за всеки човек.

Вероятно всеки магистрат, особено при по-дълъг стаж, се е сблъсквал със ситуации, в които формалното приложение на закона води до несправедливи житейски резултати. Разбира се, не винаги несправедливият резултат може да бъде предотвратен, но ако това може да стане чрез тълкуване смисъла и духа на правната норма, то такова поведение нито е незаконно, нито е неморално. Защото правоприлагането не може да бъде самоцелно. Според Целз, да познаваш закона не означава да знаеш неговата буква, а неговия дух.

Самият законодател често въвежда моралното изискване за справедливост като условие за законосъобразност. Така е при определяне на конкретното наказание за извършено престъпление, при определяне на обезщетението за непозволено увреждане и др. В тези случаи нравственото съзнание на магистрата, раз-

бирането му за добро и зло, за необходимата и достатъчна мярка на възмездие са от особено значение.

Прозрачността в действията е необходима, за да бъде убедено обществото в справедливостта и законосъобразността на взетите решения. В съответствие с изискванията и ограниченията на закона магистратът предоставя полезна, съвременна и разбираема информация, без да се ангажира предварително с крайния изход от делото и като внимава да не засегне законни права на другите участници в производството.

По дела с особено значим обществен интерес магистратът може публично да оповести мотивите за своите решения, като избягва самоизтъкване.

За съжаление, все по-често ставаме свидетели на медийни изяви на магистрати, които в самото начало на разследването съобщават факти, които предстоят да бъдат проверени с процесуални средства, разкриват самоличност на свидетели - очевидци на престъпления и насоки на разследването и така създават затруднения за обективното разследване.

Например, прокурор наблюдава дело, по което син на известен депутат от управляващата партия нарушил правила за движение на МПС, в следствие на което причинил по непредпазливост средна телесна повреда на популярна депутатка от опозицията.

Имало противоречиви доказателства относно поведението на пострадалата, която пресичала неправилно. За изясняване на противоречието предстоел разпит на свидетел - очевидец.

Към делото се проявявал голям медиен интерес, провокиран от личността на извършителя и на пострадалата. Според част от публикациите извършителят на деянието едва ли не умишлено блъснал пострадалата, мотивиран от нейни словесни нападки към баща му. Според други медии пострадалата нарочно се блъснала в автомобила, след като го разпознала като собствен на колегата си, за да му създаде неприятности.

Журналистите от двете групи непрекъснато задавали въпроси на наблюдаващия прокурор за хода на разследването, а той давал различни оценки на събраните доказателства съобразно с това, за коя медия работи съответният журналист. Противоречивите изявления довели до свикване на обща пресконференция, на която наблюдаващият прокурор обявил, че делото ще бъде решено с оглед показанията на свидетел - очевидец, разпитът на който предстоел. Перспективата да бъде притесняван от медиите и решаващата роля за изхода на делото притеснили свидетеля и той заминал за чужбина. След неуспешно издирване производството било спряно.

Очевидно е, че такова поведение не е от полза за обективната истина, постигането на която е цел на правораздаването.

Прозрачността в работата не означава, че трябва да се пренебрегва изискването за **конфиденциалност** (т. 7 от Кодекса). Магистратът е длъжен да пази абсолютна дискретност относно фактите, станали му известни при или по повод изпълнение на служебните му задължения и да изисква същото от съдебните служители. При обсъждане на принципни правни проблеми трябва да бъдат запазени в тайна конкретните данни по преписки и дела, да не се разгласяват сведения за личния живот на гражданите. Магистратът, член на колективен орган, е длъжен да пази тайната на служебното съвещание.

4. Принципите на **вежливост и толерантност** изискват добри обноски и поведение както в работата, така и в личния живот на магистрата. Проявата на толерантност и уважение към колеги, представители на други институции и граждани допринася за добрия микроклимат на работното място и повишава доверието в институцията.

Решение №99/06.01.2014 г. на ВАС по адм. д. №7436/2013 г. потвърждава решение на ВСС за налагане на най-тежкото наказание - дисциплинарно освобождаване от длъжност, наложено на И.А. за извършени нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Съдът е приел за безспорно установено, че И.А. е упражнила физическо насилие върху своя колежка, като я блъснала, одрала и ударила в сградата на Окръжен следствен отдел – гр. В. С това поведение магистратът виновен е нарушил т. 4.1 и т. 4.4 от КЕПБМ, които изискват да има добри обноски и добро поведение, да бъде учтив и любезен, а в колегиалните отношения да показва уважение и толерантност, независимо от мястото в служебната йерархия, както и да се въздържа от всякакво поведение, което вреди на репутацията на съдебната власт. Упражняването на физическо насилие в хода на служебен спор е несъответно на тези изисквания и формира негативно обществено мнение за цялата съдебна система. Съдът не приел за доказана тезата на привлечената към дисциплинарна отговорност, че е действала при условията на самозащита, нито че е била афектирана от поведението на пострадалата по време на служебното съвещание, проведено непосредствено преди инцидента.

За определяне на най-тежкото наказание – дисциплинарно уволнение били взети предвид всички обстоятелства, при които е било извършено нарушението, както и силният обществен отзвук след медийното му отразяване.

Интерес представлява и решение №747/2013 г. по адм. д. №10657/2012 г. на ВАС, с което е потвърдена наложената санкция "забележка" за нарушаване на правилата за вежливост и толерантност от магистрат, който нарекъл съда "бардак" и псувал свои колеги. В защитната позиция пред съда бил направен етимологичен анализ на думата "бардак", която в някои чужди езици означавала "чаша", а в други - "неразбория". Съдът обаче приел, че утвърденото значение на

думата в българския език е обидно за съдебната институция и е извършено виновно нарушение на етичните правила.

По делото са били събрани доказателства за известна житейска основателност на тази реакция, която обаче е несъответна на високите стандарти за поведението на магистратите. Все пак съдът е отчел обстоятелствата, довели до извършване на нарушението чрез размера на санкцията.

5. Статутът на магистрата безспорно изисква **почтеност и благоприличие**, т.е. отказ от приемане на материални или нематериални облаги, които могат да поставят под съмнение неговата независимост и безпристрастност, въздържане от всякакви действия, които могат да компрометират честта му пред обществото.

В обществените и официалните си контакти **магистратът няма право да се възползва от служебното си положение**. С поведението си магистратът трябва да дава пример за висок морал, да има безукорна репутация. **При кариерното си израстване не трябва да използва лични контакти и уронващи достойнството му средства**.

В обществото, а и в магистратските среди битува мнението, че това правило масово се нарушава.

През 2009 г. избухна скандал във връзка с контактите, осъществени от кандидатите за административни ръководители в съдебните структури. Преждевременното публично огласяване на данните за осъществено лобиране практически обрече на провал истинското разследване по случая, придобил известност като "Кр.", с добавка на едни или други епитети.

Появи се и опасност, при липса на доказателства за действителните отношения, случаен контакт или просто присъствие в популярния телефонен указател да бъдат окачествени като нарушение на етичните норми.

В крайна сметка, в общественото пространство останаха списъци и подозрения, няколко оставки и десетина наказани. Едва ли това беше достатъчно, защото обективната истина остана неразкрита, но официалното признаване на явление, за което отдавна се говореше не само в магистратските среди също трябва да се отчете като положителен резултат. Ако обаче този случай потъне в забравата без да се направят изводи и без да се предприемат стъпки за промяна, включително в професионалното съзнание, много скоро ще има друг "кадровик", а недоверието към системата ще остане - както извън нея, така и вътре в нея.

Нарушенията на това етично правило доведоха до създаване на богата дисциплинарна практика за оценяване на неправомерното поведение, както и за налагане на адекватни санкции.

В поредица от решения на Висшия съдебен съвет и на Върховния административен съд, включително на петчленни състави, беше прието, че магистратите, провели разговор с "Кр. Черния" са използвали по недопустим начин личните си контакти за кариерно израстване и така са уронили престижа на съдебната власт.

С Решения №247/2011 г. по адм. д. №13153/2010 г., №313/2011 г. по адм. д. №12153/2010 г., №314/2011 г. по адм. д. №12273/2010 г., №563/2012 г. по адм. д. №9465/2011 г., №584/2011 г. по адм. д. №12156/2010 г., всички на 5-членен състав на ВАС, решенията на тричленните състави за потвърждаване на наложените наказания бяха потвърдени. В мотивите съдът приема, че търсенето и осъществяването на контакти с лице, което е могло да осъществи нерегламентирано въздействие върху членовете на Висшия съдебен съвет в процеса на избор на административни ръководители нарушава изискването за почтеност, развито в правилото на т. 5.6 от Етичния кодекс - въздържане от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта на магистрата. Едновременно с това е налице и уронване на престижа на съдебната власт.

Според мотивите на съдебните решения осъществените телефонни контакти с К.Г. са действия, които водят до отрицателна обществена оценка за професионалния морал на магистрата, нарушават т. 5.6 от КЕПБМ и накърняват авторитета на съдебната власт. Не са възприети възраженията за друго обяснение на проведените многобройни разговори, освен с провежданите по същото време избори в съдебната система.

Наложени са различни по степен наказания – понижаване в ранг или в длъжност за определен период от време, намаляване на трудовото възнаграждение, до дисциплинарно освобождаване от длъжност. Различната репресия е мотивирана с продължителността и интензитета на нарушението, съобразено е и служебно положение на нарушителите, което по различен начин уврежда обществените отношения. Като особено тежки са квалифицирани нарушенията, извършени от членове на Висшия съдебен съвет, които би следвало да показват най- висока степен на прозрачност в действията си.

От юридическа гледна точка интерес представлява фактът, че "кадровикът" предизвика отрицателна обществена оценка, а контактът с него беше квалифициран като "нерегламентиран", въпреки липсата на криминална репутация, още по- малко – на осъдителни присъди. Това даде основание на привлечените към дисциплинарна отговорност лица да твърдят, че с нищо не са нарушили закона и правилата за професионална етика. Съдът обаче приема, че магистратите не са дали смислени обяснения, нито са представили доказателства за причините, поради които са поддържали повече или по-малко интензивни контакти с лице, което е различно по възраст, образование и интереси, и то в период на избори на

административни ръководители в системата на съдебната власт. Напротив, от всички установени обстоятелства категорично се налага извод за осъществено лобиране (или опит за такова въздействие), което е в противоречие с принципа за почтеност и е несъвместимо с изискванията на обществото към упражняването на магистратската професия.

Прекратяването на образуваните срещу К.Г. наказателни производства пък даде основание за атакуване на влезлите в сила решения за налагане на наказания по пътя на отмяната. Седемчленните състави на ВАС обаче приемат, че критериите за реализиране на наказателна отговорност са различни от предпоставките за налагане на дисциплинарни наказания поради нарушаване на моралните стандарти. Ето защо липсата на осъдителна присъда не е основание за отмяна на наложените санкции. В този смисъл са решения №2583/2012 г., №3088/2012 г. и др. на 7-членен състав на Върховния административен съд.

6. За да изпълнява добре своите задължения, магистратът трябва да бъде **компетентен и квалифициран**. Той трябва да се стреми да повишава професионалната си квалификация, да се информира за актуалното състояние на законодателството, включително - на международните актове.

Поставя се въпрос дали неизпълнението на това задължение може да бъде обвързано с налагане на наказание, освен ако не е довело до постановяване на неправилен акт поради липса на елементарни правни познания. Очевидно е обаче, че динамиката в законодателството и в съдебната практика изискват непрекъснато обучение и отказът да се получат нови знания непременно ще бъде последван от неправилни решения. Безспорно липсата на компетентност ще бъде преценена с оглед кариерното израстване, а може да бъде основание и за извод, че липсват необходимите качества за заемане на определена длъжност.

7. Раздел III на Кодекса съдържа специфични **правила за поведение на административните ръководители**.

Нормите са проявление на общите принципи, съобразени със служебните взаимоотношения вътре в системата. Разписани са задълженията по организация на работата и контрол върху срочното изготвяне на актовете, отношението към подчинените магистрати и задължението за гарантиране на тяхната независимост.

8. В Раздел IV са обособени правилата, спазването на които е необходимо за предотвратяване на конфликт на интереси.

- забрана за участие в производството при наличие на конфликт на интереси;
- забрана за участие в партийно – политическа дейност;
- забрана за заемане на друга длъжност или упражняване на друга професия;
- забрана за използване на служебно положение;
- деклариране на несъвместимост;
- деклариране на доходи и имущество.

4. ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Съгласно чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ нарушаването на правилата на Кодекса е основание за търсене на дисциплинарна отговорност. Реализирането и е независимо от търсенето на гражданска, наказателна или административнонаказателна отговорност.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се налага при доказано извършване на дисциплинарно нарушение. Съгласно легалната дефиниция на ал. 3 от същия текст дисциплинарното нарушение е **виновно** неизпълнение на служебните задължения - умишлено или поради небрежност.

Необходимо е от фактическа страна да се установи наличието на деяние – действие или бездействие, което е противоправно, т.е. има несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, да е налице съответното психическо отношение – вина в съответната форма, да е настъпил правнорелевантен резултат, който да е в причинна връзка с поведението.

Като се има предвид, че етичните норми съдържат абстрактни принципи на поведение, в дисциплинарното производство трябва да се конкретизира поведението, с което е нарушен съответният принцип, в какво точно се изразява морално укоримото или неприемливо действие или бездействие. Декларацията на дисциплинарно-наказващия орган, че е извършено нарушение на етичната норма не е достатъчна за реализиране на дисциплинарната отговорност. В този смисъл, Решение №755/17.01.2011 г. на ВАС по адм. д. №13154/2010 г., 5-членен състав, с което е било отменено решението на тричленния състав на същия съд за потвърждаване на наложеното дисциплинарно наказание. Съдът е приел, че нито дисциплинарно-наказващият орган, нито съдебният състав са посочили по какъв начин магистратът е нарушил принципа за вежливост и толерантност, като не е положил всички усилия да призове за съдебно заседание свой колега магистрат.

В аналогичен смисъл са и мотивите на Решение №1000/19.01.2012 г. ва ВАС, с което също е прието, че дисциплинарнонаказващият орган не е запълнил етичната норма с фактическото съдържание на деянието, а това е изискване за

законосъобразност на акта. Според съдебния състав нарушенията при отстъпването и реализирането на правото на строеж не означават еднозначно, че са накарнени високите стандарти за поведение на магистратите, свързани с почтеност, достойнство и дълг към професията. С това решение се прави разграничение и между обществената оценка, която "санкционира директно поведението" и съдебния контрол, при който се контролира законосъобразността на акта, с който се налага наказание за това поведение.

Това решение може да бъде повод за аргументиране на различни виждания, но така или иначе то е част от създадената съдебна практика.

Дисциплинарната отговорност може да бъде реализирана при две форми на вината – умисъл или небрежност. Върховният административен съд е имал повод да се произнесе, че ако административният орган не е изложил мотиви за формата на вината, това не е основание за отмяна на наложеното наказание (Решение №314/10.01.2011 г. на ВАС). Прието е, че "не е необходимо деятелката пряко да е съзнавала и целяла нарушението, достатъчно е да е могла да предвиди общественоопасните последици на деянието и да е могла да ги предотврати."

Както и в наказателното право, незнанието на фактически обстоятелства, освен ако самото незнание не се дължи на непредпазливост, изключва умисъла, респективно-основанието за реализиране на дисциплинарна отговорност.

Това е особено важно да се подчертае, защото никой магистрат не е застрахован от попадане в ситуация, в която да изглежда, че е нарушен принципът за почтеност и благоприличие.

Пример: Магистрат среща свой приятел, който живее в друго населено място и двамата не са се виждали отдавна. Решават да отидат на вечеря, по време на която магистратът разбира, че приятелят му е привлечен като обвиняем по дело, придобило публична известност в родния му град. Двамата обсъждат този въпрос, като магистратът съветва приятеля си да се обърне към адвокат. Срещата им е заснета, и снимката – публикувана във вестник с надпис "Магистрат контактува с престъпник".

Подобни заглавия не са изолирани случаи. Ако оставим настрана, че публикацията очевидно нарушава презумпцията за невиновност, фактът на вечерята с обвиняемо лице е действителен. Обществото остава с впечатление, че на тази среща се обсъждат начини за избягване на наказателната отговорност, авторитетът на съдебната система за пореден път е поставен под въпрос.

Никой не се интересува от това, че магистратът не е знаел за разследването, което се провежда в друг район. Възможно ли е да не знае и ако е в района, в който работи? Трябва ли да се иска от него да стане и да си тръгне в момента, в който е научил този факт?

Нещо повече, трябва ли да се изключат контактите с хора, за които е известно, че са обект на разследване? Те може да са близки роднини, съпрузи, съседни, приятели. Какви обществено-значими ценности се увреждат по такъв начин?

Естествено, не би следвало да се контактува извънслужебно с лицата, по отношение на които магистратът провежда разследване, дори и ако тези срещи са били обективно полезни чрез получаване на важна за делото информация. Не би трябвало да се демонстрират лични отношения и с придобили обществена известност обвиняеми и подсъдими, освен ако те не са близки роднини или съпрузи. Но в останалите случаи към магистрата не трябва да се предявяват изисквания, по-високи от тези за останалите граждани.

Налагането на наказания се осъществява по определената в ЗСВ процедура, която е съобразена с препоръките в европейските документи.

В Становище №3/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии се разглеждат различни варианти за реализиране на дисциплинарната отговорност, като се подчертава, че независимо от различията, е важно да не се накърнява съдийската независимост и да се предвижда обжалване пред съд на решението за налагане на наказание.

В случаите на твърдения за извършени нарушения на етичните правила комисииите по професионална етика към различните структури на съдебната власт извършват проверки и дават становища, които изпращат на административния ръководител или на Комисията към ВСС, в зависимост от преценката за евентуалното наказание. Отговорността е голяма и с основание представителите на тези комисии поставят въпроси за правомощията и възможните начини за събиране на доказателства.

Правилата за формиране, организация и дейност на комисииите по професионална етика, приети с решение по Протокол №26/19.06.2014 г. на ВСС съдържат известна регламентация, но тя не би могла да обхване всички възможни конкретни ситуации. Всяка комисия би трябвало сама да разработи правила за действие, които да обогатява с оглед придобития опит. Приемането на такива правила, от една страна, улеснява дейността на комисията, от друга страна е известна гаранция за законосъобразното и еднакво провеждане на процедурата.

Действията се извършват от комисия, формирана в структура на съдебната власт, която е горестояща по отношение на проверявания магистрат.

Съгласно т. 13 от Правилата на ВСС, основания за започване на проверка от етичните комисии са:

- публикации в печата с ясен източник, в които се съдържат достатъчно данни за извършено конкретно нарушение на етичните правила. В тези случаи комисията може и да се самосезира;
- сигнали на граждани, юридически лица или магистрати;

- при възлагане от административния ръководител;
- възлагане от Комисията по професионална етика към ВСС.

Сигналите се завеждат в деловодството на съответния орган на съдебната власт.

Комисията може да покани за изслушване подателя на сигнала, както и всички лица, които биха могли да съобщят факти, които са от значение за изясняване на случая. Необходимо е да се отчетат взаимоотношенията на тези лица с привлечения към дисциплинарна отговорност, защото информацията не винаги е обективна. Разбира се, трябва да се изслуша и магистрата, като се проверят твърденията му и представената защитна теза. В някои комисии се допуска явяването и на адвокат. За действията се съставя протокол.

Ако е необходимо, комисията може да изисква и писмени сведения и документи.

Като полезна трябва да се оцени въведената в някои комисии практика за анонимно анкетиране при атестиране на магистрати, като се вземат мнения както от колегите, така и от служителите, с които работи магистратът. Тази процедура може да се приложи и в случаите на дисциплинарно производство.

Събраните доказателства се обсъждат на заседание на комисията, като изразените мнения се протоколират. Решението, което може да съдържа и мотивирано особено мнение, се представя на административния ръководител или на Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" към ВСС.

Препис от протокола се представя на автора на сигнала и магистрата при поискване. Те се уведомяват за резултата от извършената проверка.

В случаите, когато в заседанието на комисията участва с право на съвещателен глас магистрат от друга структура, той има право и задължение да участва в събирането на доказателства или поне да се е запознал с тях, за да може да обоснове своето становище. Участието му в заседанията обаче не променя кворума, защото той не е част от състава на тази комисия.

За конкретизирането на санкцията са от значение тежестта и вида на нарушението и всички останали обстоятелства. Според Решение №370/2011 г. на ВАС поведението на магистрата преди извършване на нарушението не е от значение за определяне на наказанието, тъй като това обстоятелство не е посочено в чл. 309 от ЗСВ. Това разбиране може да бъде оспорено, защото репутацията е едно от обстоятелствата, които се вземат предвид при определяне на санкция за извършено престъпление, а отговорността за дисциплинарно нарушение не би следвало да се реализира при по-строги условия.

ПУБЛИЧНА ДЕЙНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ

Дейността на магистратите по своя характер предполага публичност, т.е. откритост към обществото, което иска да знае все повече както относно фактите, така и относно мотивите за постановените актове.

Съдебните процеси по начало са публични, освен в предвидените от закона случаи, в които делата се разглеждат при закрити врати.

Съвременното ниво на комуникациите и на информационните технологии доведе до висока степен на информираност на гражданите. От една страна това е форма на контрол върху работата на магистратите, но от друга може да доведе до значителни затруднения при разкриването на обективната истина.

Предварителното оповестяване на факти и доказателства по делата, особено тези с наказателно-правен характер може да навреди на процеса и дори да обрече на провал разследването. Разкритата самоличност на свидетели - очевидци на престъплението, създава предпоставки за манипулиране на техните показания, но може и да постави живота им в опасност. Оповестяването на писмени или веществени доказателства може да провокира тяхното унищожаване или укриване.

Ето защо осведомяването на обществото трябва да става в определени рамки, като се зачитат интересите на всички участници в процеса и необходимостта от установяване на обективната истина.

Медийният интерес към процесите в съдебната система, особено към така наречените дела със засилен обществен интерес съществува във всички страни, като се отчита тенденция за неговото увеличаване. В тази връзка в Становище №1/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии се отбелязва, че свободата на пресата е прекрасен принцип, но съдебният процес трябва да бъде защитен от неправомерно външно влияние. Затова съдиите трябва да са предпазливи във взаимоотношенията си с журналистите и да отстояват своята независимост и безпристрастност, като се въздържат от използване на всякакви лични връзки с тях и от всякакви неоправдани забележки по делата, които разглеждат.

Правото на обществото да получава информация е основен принцип съгласно чл. 10 от Европейската конвенция за защита правата на човека. Съдиите могат да изготвят обобщена информация за съдържанието или мотивите към присъдата и така да отговорят на обществените очаквания. Това се отнася и до прокурорите в рамките на тяхната компетентност.

Съгласно т. 3.3 от Правилата за етично поведение магистратът трябва да предоставя на обществото полезна, своевременна и разбираема информация. Това е негово право и задължение.

Информирането трябва да стане по подходящ начин, без да се засягат интересите на участниците в процеса. На обсъждане подлежат принципни правни проблеми, конкретните факти се потвърждават, само ако вече са станали обществено достояние и то с резервата, че значението и връзката им с предмета на разследване подлежат на доказване. Предварителните оценки и правни квалификации на поведението на заподозрените в извършване на престъпление лица може да доведе до присъждане на вреди по Закона за отговорността на държавата и общините.

Разбира се, магистратът е длъжен да пази абсолютна дискретност – както пред медиите, така и в частния си живот относно факти, свързани с личния живот на гражданите, както и да не се възползва от тях за накърняване на достойнството им.

Процесът на комуникация с медиите е особено важен по така наречените дела със значим обществен интерес, при които едва ли не всеки ход на разследващите органи, прокурора и съда се извършват под лупата на общественото внимание. В тези случаи е особено важно убедително да се разясни невъзможността от предоставяне на цялата информация и че това не е липса на прозрачност, а е мярка в защита на интересите на обществото.

Необходимо е, освен това, да се отбележи, че прекаленото обществено внимание по определено дело води до нарушаване принципа за независимост на магистрата, който в стремежа си да отговори на определени социални нагласи може да пренебрегне, или да не оцени правилно някои от събраните доказателства.

Намирането на точната граница между необходимостта от информираност и задължението за опазване на служебната тайна не е толкова лесно, затова и съдебната система създаде своите "говорители" като опосредяващо звено.

Предимствата на тази форма на осведомяване са значителни - те спестяват на магистратите време и отрицателни емоции, които често са неизбежни при директния контакт.

Недостатъците произтичат от характера на индиректната връзка – липса на достатъчна осведоменост на "говорителя" по конкретния казус, липса на физическа възможност за запознаване с целия обем на доказателства, за съществуващи версии и насоки на разследването, прогнози за приключването му.

Недоверието на обществото към съдебната система даде основание в различни нейни структури да се разработват медийни стратегии, с участието на

специалисти от самата журналистическа гилдия. Предлагат се различни модели и методи за ефективна комуникация с различните социални групи.

Без да се отричат всякакви полезни идеи, най-добрият медиен образ на магистратите се създава чрез постигане на резултатите, които обществото очаква от тяхната работа.

ОБСЪЖДАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКИ КАЗУСИ

В хода на дискусиите по време на обученията, проведени в периода февруари – април 2015 г. в рамките на проект "Повишаване на компетентността и професионалната квалификация на съдии, прокурори и следователи, както и на административните ръководители на органите на съдебната власт чрез организиране и предоставяне на обучения от ВСС", са разгледани представените по-долу казуси относно основните принципи съгласно Кодекса за етично поведение на българските магистрати и задълженията им в тази връзка.

Казус №1

Дългогодишен съдия А.П. живее със семейството си в малко жилище. След женитбата на единия му син възниква необходимост да се закупи още едно жилище, но семейството не разполага с толкова средства. Съдията решава да вземе заем, но по пътя към банката среща свой съученик Ц. К., когото не е виждал отдавна. Оказва се, че Ц. К. има голяма строителна фирма, която в момента продава жилища на изгодни цени. Ц. К. предлага да продаде на своя съученик хубаво жилище, срещу първоначална вноска, а останалата част от сумата да се изплати за няколко години, съобразно възможностите на съдията. Тези уговорки останали между двамата, а в нотариалния акт цената била вписана като изцяло платена в брой.

След година на доклад на съдията било разпределено дело, по което неговият съученик обжалвал данъчно-ревизионен акт с установени задължения в големи размери. Ц. К. научил кой е докладчикът и по телефона заявил на А.П., че се надява да получи решение в свой интерес. Споменал, че в противен случай ще информира медиите за покупката на апартамента, а съдията не би могъл да докаже произхода на парите, с които го е купил в брой.

Варианти на поведение:

1. Съдията си прави отвод, като обявява причините, поради които не се чувства безпристрастен.
2. Решава делото съобразно събраните по делото доказателства и отхвърля жалбата на Ц. К.

3. Уважава жалбата на Ц. К., въпреки събраните по делото доказателства, като се успокоява, че има и други инстанции, а така решава своите и на семейството си проблеми

Казус №2

Прокурор в Окръжна прокуратура наблюдава дело със значим обществен интерес. Събрани са важни доказателства и предстои повдигането на обвинения.

След неуспешен опит на адвокатите да мотивират прокурора да прекрати производството, те решават да го отстранят от делото.

Подават жалба до административния му ръководител с твърдения, че са нарушени принципите за независимост и безпристрастност поради прекалено голяма активност на наблюдаващия прокурор при събирането на доказателства. На това основание е направено и искане за отвод.

Адвокатите осъществяват лична среща с административния ръководител и му намекват, че клиентите не са случайни хора, и могат да упражнят влиянието си при предстоящите избори за ръководни длъжности в съдебната система.

Административният ръководител се съгласява да съдейства и убеждава прокурора, който се произнася по искането за отвод да го уважи. Определя друг наблюдаващ прокурор, който прекратява делото. Прави и предложение до Висшия съдебен съвет за започване на дисциплинарно производство срещу наблюдаващия прокурор за нарушаване норми на Етичния кодекс.

От своя страна наблюдаващият прокурор изпраща сигнал до ВСС за неправомерното му отвеждане и за незаконосъобразното прекратяване на производството. Висшестоящи ръководители упражняват натиск върху него, включително и чрез физически заплахи, за да оттегли сигнала. След отказа да направи това, срещу него започва дисциплинарно производство и той е поканен пред ВСС да даде обяснения.

Преди заседанието на наблюдаващия прокурор се обажда лице, което е осъдено по внесен от него обвинителен акт и е изтърпял наказанието си. В разговора между двамата става ясно, че осъденият е научил от пресата за проблемите на наблюдаващия прокурор и желае да му помогне поради доброто отношение, което е получил от него по време на разследването и направената в обвинителния акт обективна преценка на доказателствата. Освен това, наложената санкция му била въздействала предупредително и превъзпитателно и той коренно променил начина си на живот. Предложил е да му предаде запис, направен с мобилен телефон, който съдържа уговорките между адвокатите и административния ръководител и изяснявал действителните мотиви за отвода и следващите действия срещу наблюдаващия прокурор.

Възможни варианти за поведение:

1. Наблюдаващият прокурор отказва да вземе запис, тъй като е направен по нерегламентиран в закона начин и то от лице, осъдено по внесен от него обвинителен акт.
2. Наблюдаващият прокурор взема запис и го представя по дисциплинарното си дело, защото това е единственият начин да докаже обективната истина, респективно - да не бъде несправедливо наказан.
3. Наблюдаващият прокурор взема запис, но не го представя на ВСС, а го дава на журналисти, които го разпространяват в медиите. В резултат на формираното обществено мнение ВСС не наказва магистрата, като се позовава на публикациите.
4. ВСС отказва да приеме запис, защото е направен по нерегламентиран в закона начин и налага наказание на наблюдаващия прокурор за нарушение на Етичния кодекс.
5. ВСС приема запис като доказателство и го оценява наред с останалите обстоятелства по дисциплинарното дело. Не налага наказание на наблюдаващия прокурор и приема, че е налице основание за започване на дисциплинарно производство срещу административния ръководител.
6. ВСС приема запис, но не мотивира решението си с неговото съдържание, а с оглед останалите обстоятелства по дисциплинарното дело, включително и след разпит на административния ръководител не наказва наблюдаващия прокурор, но и не взема никакво отношение относно поведението на административния ръководител.
7. В хода на дисциплинарното производство административният ръководител е разбрал за направения запис, след което:
  - той подава оставка;
  - инициира ново дисциплинарно производство на наблюдаващия прокурор;
  - участва в конкурс за друга длъжност в съдебната система;
  - подава тѣжба за образуване на дело за клевета;
  - друго.

Казус №3

Прокурор наблюдава дело, по което син на известен депутат от управляващата партия нарушил правила за движение на МПС, следствие на което причинил по непредпазливост средна телесна повреда на популярна депутатка от опозицията.

В хода на разследването се събрали противоречиви доказателства относно поведението на пострадалата, която пресичала неправилно. За изясняване на противоречието предстоял разпит на важен свидетел - очевидец.

Към делото бил проявен голям медиен интерес, провокиран от личността на извършителя и на пострадалата. Според част от публикациите, извършителят на деянието едва ли не умишлено блъснал опозиционната депутатка, мотивиран от нейни словесни нападки към неговия баща. Според други медии пострадалата нарочно се бутнала в автомобила, след като го разпознала като собствен на колелата си, за да му създаде неприятности.

Журналисти от двете групи медии постоянно търсели прокурора за коментар на събраните по делото доказателства. Той непрекъснато давал интервюта, като съобразявал оценката си за събраните доказателства с това за коя медия работи съответният журналист.

В крайна сметка, противоречивите изявления довели до свикване на обща пресконференция, на която прокурорът обявил, че делото ще бъде решено с оглед показанията на свидетеля - очевидец, разпитът на който предстоял. Перспективата да бъде притесняван от медиите, и решаващата роля за изхода на делото притеснили свидетеля, и той заминал за чужбина. След неуспешно издирване производството било спряно.

КОМПЕТЕНЦИИ И КРИТЕРИИ ЗА НАЗНАЧАВАНЕ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

"Заклевам се в името на народа да прилагам точно Конституцията и законите на Република България, да изпълнявам задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, да бъда безпристрастен, обективен и справедлив, да допринасям за издигане престижа на професията, да пазя тайната на съвещанието, като винаги помня, че за всичко отговарям пред закона. Заклех се!"

"Заклевам се в името на народа да прилагам точно Конституцията и законите на Република България, да изпълнявам задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, да бъда безпристрастен, обективен и справедлив, да допринасям за издигане престижа на професията, да пазя служебната тайна, като винаги помня, че за всичко отговарям пред закона. Заклех се!"

Лице, което откаже да положи клетва или да подпише клетвен лист, не може да встъпи в длъжност.

Компетенции и критерии за назначаване в органите на съдебната власт

Първоначалното назначаване в органите на съдебната власт, последващото преместване и повишаване в длъжност е регламентирано в глава девета, раздели I-ви и II-а от Закона за съдебната власт. Процедурата е сложен фактически състав, отделните елементи на който се проявяват в строга хронологична последователност, с участие на различни субекти, като успешното приключване на предходния етап е условие за реализацията на последващия. Едва след влизането в сила на решението на ВСС за назначаване в съдебната система, кандидатът придобива статута на магистрат (съдия, прокурор или следовател), но началният момент, от който магистрата встъпва в длъжност, не е решението на ВСС, а полагането на клетва. Нейното съдържание е нормативно установено съответно за съдиите - в чл. 155 от ЗСВ, а за прокурорите и следователите и чл. 156 от ЗСВ. Съпоставката на двата текста показва, че законодателят е провел само една разлика между съдиите, от една страна и прокурорите и следователите, от друга страна, като е вменил в задължение на съдиите да се пази тайната на съвещание-

то, а за прокурорите и следователите - да пазят служебната тайна. Независимо от длъжността, която заема магистрата, за него неотменно съществува задължението точно да прилага Конституцията и законите на страната, да изпълнява своите задължения по съвест и вътрешно убеждение, да бъде обективен, безпристрастен и справедлив, като при изпълнение на своите задължения винаги да помни, че отговаря пред закона. Клетвата е първата крачка по отговорния и труден път на магистратската професия, който трябва да бъде извървян достойно и почтено, с ясна убеденост, че обществото има по-високи очаквания към магистрата, дори и такива, които за обикновения гражданин не се изискват. Отказът да се положи клетва е абсолютна пречка за встъпването в длъжност, а нарушаването на клетвата, пристъпването на моралните норми води до ангажиране на дисциплинарната отговорност на магистрата. Съдебната практика е категорична, че неспазването на етичните правила за поведение, дори и да е станало непредпазливо, а обществото да е научило в по-късен момент, може да доведе до най-тежкото наказание "освобождаване от длъжност". Представата за съдебна власт и необходимостта от гаранции за етичното поведение на магистратите са взаимно свързани. Съдебната практика създава еднакво важими за всички и устойчиви стандарти за етично поведение, което по същество е гаранция за ефективна защита на интересите на гражданите; опазване на авторитета на професията; запазване на принципите на колегиалност при практикуването на юридическите професии.

В различните исторически периоди към магистратите са поставяни различни изисквания за условията, на които следва да отговорят, но независимо от съответната за времето политическа обстановка, спрямо всички кандидати е било поставено изискване да не са нарушавали общовалидните норми, сплотяващи обществото и преодоляващи агресията и индивидуализма на отделния негов член.

Така, съгласно Закона за устройство на съдилищата (ЗУС), приет на 18.05.1880 г., като абсолютните предпоставки за назначаване на длъжност в съдебното ведомство, освен владеене на български език, завършено поне средно образование или прослужване на една година в съдебното ведомство, са въведени и отрицателни предпоставки, чието наличие възпрепятства назначаването на кандидата в съдебната система. Независимо от спешната необходимост от назначаване на съдии и прокурори, независимо от съгласието за такива да се назначават и чужди граждани (чл. 99 от ЗУС), макар и след одобрение на Народно-събрание, за законодателя не е имало съмнение, че следва да бъдат назначавани само хора с доказани морал. Според възприетите критерии, такива не са: изключените от служба по Съд и от духовното ведомство за пороци, както и лицата, които се намират под "следствие или съд за злодеяния и престъпления

или осъдените, както и неоправданите от съда" за извършени престъпления, наказуеми със затваряне в тъмница или друго по-тежко наказание. Със закона за устройство на съдилищата от 1898 г. са променени и завишени изискванията, на които трябва да отговарят кандидати за съдия и прокурор. Чистото съдебно минало е запазено като условие за заемане на длъжността. Отпаднала е забраната за назначаване на изключените от служба по съд или от духовното ведомство за пороци. Вместо това е въведено условие кандидатите да не са осъждани за конкретни престъпления, в голямата си част от които са засягат обществените отношения, свързани с трайно установени в обществото морални и етични повели. Конкретно са посочени следните престъпления: "Против особата на Господаря и Династията, за фалшификация, кражба, измама, злоупотреба на доверие, невидетелствуване, лъжливо заклевание в процеса, злоупотреба с властта, злоупотреба на правителствени пари, разваляне на печат". Въведени са и специални условия за заемане на конкретни длъжности. Със закона за устройство на съдилищата, приет през 1925 г., не са внесени съществени промени в условията за заемане на длъжността съдия или прокурор. Такива промени не са внесени и с Наредбата–закон за устройство на съдилищата от 20.10.1934 г., и наредбата–закон за административното правосъдие. Промяната на политическата система през 1944 г. обуслови приемането на Конституцията от 1947 г. Промяната на обществено-политическия строй поставя нови насоки в развитието на съдебната система и нови изискванията към лицата, на които предстои да бъдат назначени за съдии и прокурори. През 1948 г. са приети Закон за устройството на народните съдилища и Закон за прокуратурата (ЗП). Променени са условията за назначаване на съдии и прокурори, като е въведен и специфичен морален критерий за оценка на кандидатите: да няма фашистки или реставраторски прояви. Критерий, запазен и в ЗУС и ЗП, приети през 1952 г. В съответствие с Конституцията от 1971 г., през 1976 г. са приети Закон за устройство на съдилищата, а през 1980 г. - Закон за прокуратурата. Актуализирани са условията, на които трябва да отговарят кандидати за съдебната система, като е поставено изискването те да притежават необходимите "политически, морални и делови качества".

С приемането на Конституцията от 1991 г. настъпва коренна промяна в структурата на съдебната система и съдебното съдопроизводство. Прокуратурата и следствието отново стават част от съдебната власт, чийто кадрови и административен орган е новосъздаденият Висш съдебен съвет. Както в отменения Закон за съдебната власт, така и по сега действащия е запазено изискването кандидатите да притежават професионални и нравствени качества. Преценката за наличието на тези качества се извършва съобразно "Кодекса за етично поведение на българските магистрати", приет с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №21 от 20.05.2009 г., който заменя действалите до неговото утвържда-

ване Морален кодекс на следователя, утвърден с решение на ВСС с протокол №7/19.02.2003 г., Правилата за професионална етика на съдиите в България, утвърдени с решение на ВСС с протокол №7/10.03.2004 г., и Правилата за професионална етика на прокурорите в България, утвърдени с решение на ВСС с протокол №44/26.11.2003 г.

Историческата ретроспекция ни води към извода, че независимо от обществено-политическата обстановка остават ясно изразени очакванията на обществото към магистрата да се грижи приоритетно за обществените интереси, като още от самото начало в системата са допускани само личности с доказана компетентност и нравственост. Личности, готови да приемат доброволно ограничения в личния и обществен живот и, независимо от житейската ситуация, в която са въввлечени, чрез демонстрираното до момента безукорно поведение да запазят от накърняване, както своя авторитет, така и авторитета на институцията, която представляват.

Повишаването на вярата във върховенството на закона и в гаранциите за независима и безпристрастна съдебна власт, доброто и качествено функциониране на прокуратурата и разследващите органи е приоритет не само на националната, но и на международната политика. Установяването на общи, интернационални стандарти за назначаване, преместване и повишаване в длъжност, приложими в националното право на всяка държава е условие за укрепването на взаимното доверие между съдии и прокурори, както и за развитието на споделена европейска култура в областта на съдебната власт.

Европейските и международни стандарти за спазване на етични правила в работата на магистрата могат да бъдат открити в поредица от европейски и международни документи, които макар да нямат задължителен характер, са създадени като насоки за етично поведение. Това са:

- Препоръка 2000/19 на Съвета на Европа за ролята на прокурорите;
- "Европейски насоки за етично поведение на прокурорите" е един от най-новите документи, регламентиращи етичното поведение на прокурорите, приет на конференцията на прокурорите през 2005 г., известен като "насоките от Будапеща";
- Препоръка №R/94/12 на Комитета на министрите на Съвета на Европа към държавите-членки за независимостта, ефективността и ролята на съдиите от 13 октомври 1994 г.;
- Европейска харта за статута на съдиите, приета по инициатива на Съвета на Европа на 8-10 юли 1998 г.;
- Позиция №1/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) на вниманието на Комитета на министрите на Съвета на Европа

относно стандартите за независимост на съдебната власт и несменяемостта на съдиите (Препоръка №R(94)12);

- Позиция №2/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) на вниманието на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно финансирането и управлението на съдилищата във връзка с ефективността на съдебната система и с чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека;
- Универсална харта на съдията, приета от Централния съвет на Международната асоциация на съдиите в Тайпе, Тайван, на 17 ноември 1999 г.;
- Основни принципи на ООН за независимостта на съдебната власт, приети от Общото събрание с Резолюции 40/32 от 29 ноември 1985 г. и 40/146 от 13 декември 1985 г.; Основни насоки на ООН за работата на прокурорите (1990);
- Проект на Бангалорски принципи за поведение на съдиите (2001 г., Бангалор, Индия), преработен през 2002 г. в Бангалорски принципи за поведението на съдиите (ООН, ноември 2002 г.);
- Декларацията на Европейската мрежа на съдебните съвети от Дъблин относно стандартите за набиране и назначаване на членове на съдебната власт. В документа са изброени следните идентификатори на минимални стандарти относно набирането, подбора, назначаването и (където е приложимо) - повишаването на членовете на съдебната власт:
  1. Назначенията в съдебната власт следва да се основават единствено на заслуги и способности. Съществува необходимост от ясно определен набор от компетенции, по които следва да бъдат оценявани кандидатите за съдебната власт на всеки етап от процеса на назначаването.
  2. Компетенциите за подбор следва да включват високи интелектуални и лични способности, както и подходящ морал и умение на кандидатите да се изразяват.
  3. Изискванията за интелектуално ниво следва да съдържа адекватни познания в областта на културата и правото, аналитични способности и умения за извършване на независима преценка.
  4. Следва да има високи лични умения, като способност за поемане на отговорност при изпълнение на неговите/нейните задължения, както и качества като самообладание, независимост, умение за убеждаване, чувствителност, почтеност, самоувереност и способност за сътрудничество.

5. Когато процесът на назначаването включва формална проверка или проверка или оценка и интервю на кандидатите, процесът на подбор следва да се извършва от независим орган по назначаването.
6. Когато процесът по назначаване включва оценка, основана на доклади от юристи (като практикуващи съдии, адвокатски колегии, правни общества и др.) всяко такова обсъждане трябва да стане напълно открито, справедливо и прозрачно, като се добави, че становището на всеки практикуващ съдия или адвокатска колегия следва да бъдат основани на съответните компетенции, следва да бъдат записани, достъпни за проверка и да не се базират на лични предразсъдъци.
7. Докато подборът за съдии трябва да бъде основан на заслуги, всеки който е назначен за съдебен служител трябва да бъде с добра репутация и кандидатът за съдебен служител следва да има чисто съдебно минало, освен когато се касае за маловажни нарушения, извършени преди определен брой години.
8. Разнообразието по отношение на лицата, подходящи за подбор за назначаване следва да бъде насърчавано, като се избягва всякакъв вид дискриминация, въпреки че това не означава непременно само по себе си определяне на квоти, като се добави, че всеки опит за постигане на разнообразие при подбора и назначаване на съдии не следва да се извърши за сметка на основния критерий за заслуги.
9. Целият процес за назначаване трябва да бъде открит за проверка от обществеността, тъй като обществеността има право да узнае как се избират съдиите.
10. Неуспелият кандидат има право да узнае защо той или тя не е назначен; и съществува необходимост от процедурата за обжалване или оспорване, към която всеки неуспял кандидат може да прибегне, ако смята, че към него/нея са се отнесли несправедливо по време на процеса на назначаване.
11. Ако правителството или държавният глава играе роля в крайния етап по назначаване на членове на съдебната власт, участието на министър или държавен глава само по себе си не е в противоречие с принципите за независимост, справедливост, откритост или прозрачност, ако тяхната роля при назначаването е ясно определена и процеса на вземане на решенията е ясно документиран, а участието на правителството или държавния глава не оказва въздействие върху тези принципи, ако те признават решенията, взети в контекста на независимия процес на подбор. Когато който е отговорен за крайното

назначаване (правителството или държавния глава) има право да откаже да извърши назначаването или да изпълни препоръките, дадени в контекста на процеса по независим подбор и не е подготвен да извърши назначаването или да изпълни препоръката, следва да оповести решението и да изложи мотивите за това решение.

12. Когато повишаването на членове на съдебната власт се основава на периодични оценки на изпълнението на професионалните им задължения, процесът за оценка трябва да се провежда според същите критерии и същите гаранции като този, предвиден за първоначалното назначаване (т.е. следва да бъде независим, справедлив, открит и прозрачен, както и въз основа на техните професионални качества и способности) и трябва да се основава на изпълнението на задълженията на съдията в миналото.

В българското законодателството процедурата по първоначалното назначаване, повишаване и преместване в длъжност на съдии, прокурори и следователи е регламентирана в глава IX на ЗСВ. Правилата за избор на магистрати претърпяха във времето съществена промяна. Все още и в контекста на реформата на съдебната система подлежат на задълбочени дискусии критериите за избор, преместване и повишаване на магистрата. Въведено е конкурсното начало като гаранция за добрата правна подготовка на кандидата за съответната длъжност. На преценка подлежат и неговите нравствени и морални качества, които да бъдат съответстващи на правилата за професионална етика на съдиите, прокурорите и следователите (редакция до 30.04.2009 г.) и на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите в сегашната редакция на закона. По този начин с новия Закон за съдебната власт етичните правила станаха законова норма и придобиха качеството на задължителна правна предпоставка за назначаване на магистратска длъжност. При първоначалното назначаване в длъжност тази преценка е от компетентността на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи (КПА) и се извършва по отношение на всички кандидати при проверка на документите и допускане за участие в обявения конкурс (чл. 182, ал. 1 от ЗСВ, чл. 191 от ЗСВ) на базата на представените по преценка на кандидата документи, които имат отношение към неговите професионални или нравствени качества, както и въз основа на информацията, която е постъпила за кандидата, подадена от трети лица. Право на Комисията по предложенията и атестирането е да събира служебно документи и да вземе предвид и служебно известни й факти. Законодателят е вменил в задължение на Комисията по предложенията и атестирането да прецени, на фаза допустимост до конкурса, наличието на необходимите нравствени и професионални качества на кандида-

тите, съответстващи на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, като обективира (чл. 182, ал. 2 и чл. 191, ал. 4 ЗСВ) своето решение в списъка за допуснатите и недопуснатите кандидати за участие. В списъка на лицата, които не са допуснати за участие в конкурса се посочва и основанието за недопускането. Тези решения директно рефлектират в правната сфера на кандидатите и засягат техни права и законни интереси, поради което подлежат на обжалване. Съгласно чл. 81, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) индивидуалните административни актове могат да бъдат оспорени по административен ред пред непосредствено по-горестоящия административен орган. Доколкото Комисията по предложенията и атестирането е структура на Висшия съдебен съвет, последният се явява, за това ѝ правомощие, неин непосредствено по-горестоящ орган. На основание чл. 36, ал. 1 от ЗСВ решението на ВСС подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд (ВАС). Обжалването не спира изпълнението на решението, освен ако съдът постанови друго. Съдът разглежда жалбата в едномесечен срок от постъпването ѝ с административната преписка. Решението подлежи на обжалване пред 5-членен състав на ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му. Конкурсът за първоначално назначаване е писмен и устен. До устен изпит се допуска кандидат, издържал писмения изпит с оценка не по-ниска от много добър 4,50. Конкурсната комисия обявява резултатите и извършва класирането на участниците чрез подреждането им според резултата. Резултатът се образува като сбор от оценките на писмения и устния изпит. При равен резултат конкурсната комисия класира кандидата с по-висок общ успех от държавните изпити. Конкурсите за повишаване или преместване в длъжност се провеждат чрез събеседване на конкурсната комисия с кандидатите по практически въпроси, свързани с прилагането на законите (чл. 189, ал. 1 и чл. 192, ал. 1 ЗСВ), а при определяне на резултата на всеки кандидат се вземат предвид оценката от събеседването и резултатите от проведените до момента периодични атестирания, въз основа на които се прави обща оценка за притежаваните от кандидата професионални качества (чл. 192, ал. 1 ЗСВ). Целта на събеседването е да се установи подготовката на кандидата за длъжността, за която кандидатства и затова оценката при него се формира въз основа на показаните от всеки кандидат ниво на обща правна култура, практически познания в областта на материалното и процесуалното право, способност да борави с нормативни актове, да извлича от тях необходимата информация, да взема решения по разрешаваните правни въпроси и да ги аргументира. Критерият, който формира общата оценка от събеседването и от проведените до момента периодични атестирания, са установените от конкурсната комисия професионални качества на всеки кандидат (чл. 192, ал. 1 ЗСВ), т.е. неговият професионален опит и делови качества.

Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" (КПЕПК) предоставя на Висшия съдебен съвет информация за притежаваните нравствени качества на класираните кандидати в рамките на обявените конкурсни длъжности и изготвя становище за всеки кандидат. Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предлага на Висшия съдебен съвет, въз основа на резултатите от класирането и на становището на КПЕПК, да одобри кандидатите.

Конкурсните комисии, КПЕПК, КПА са помощни органи на ВСС (Решение №17430 от 21.12.2013 г. по адм. д. №12358/2013 г. на ВАС, Решение №10299/23.07.2014 г. по адм. д. №4738/2014 г. на ВАС), а издаваните от тях актове в различните фази на конкурса подготвят окончателния акт, с който приключва съответния конкурс - решението на ВСС за назначаване, преместване или повишаване на кандидата. Актовете на комисиите са подготвителни по смисъла на чл. 21 ал. 5 от АПК и не подлежат на съдебен контрол за законосъобразност отделно от крайния акт - решението на ВСС.

Върховният административен съд в свои решения (напр. Решение №579/2015 г. по адм. д. 411/2014 г. на ВАС и Решение №15247 от 16.12.2014 г. по адм. д. №12481/2014 г. на ВАС) е постановил, че обстоятелствата, при които кандидатът за първоначално назначаване е бил освободен от магистратска длъжност (или от друга длъжност, която е заемал преди конкурса) са от значение при преценката за спазване на КЕПБМ. Твърденията и доказателствата за наличие на образователни и квалификационни степени не са достатъчни, за да се приеме наличието на материалноправните предпоставки по чл. 162, т. 3 ЗСВ. Изискванията на чл. 162 т. 3 от ЗСВ са категорични и *"Не е нужно изричното им изброяване тъй като несъответствието на всяко едно от изискванията на КЕПБМ е достатъчно като фактическо и правно основание кандидатът да бъде отстранен и да не бъде допуснат до участие в конкурса. В настоящият случай това несъответствие с изискванията на КЕПБМ е било вече установено по несъмнен начин с налагането на дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" и в тежест на такъв кандидат е да установява, че за периода от наложеното наказание до кандидатстването му за заемане на магистратска длъжност има промяна в неговите качества и поведение"* (Решение №15247 по адм. д. №12481/2014 г. на ВАС). Няма задължение и не е в тежест на органа да установява дали кандидатът е променил поведението си, когато няма данни за това, а само твърдения, че отговаря на изискванията по чл. 162, т. 3 ЗСВ. *"Неизслушването на жалбоподателя не е нарушение на процедурата тъй като фактите от значение за правилното разрешаване на въпроса с участието му в конкурса са установени и изводите въз основа на тях не могат да се променят с изслушването на отстранения кандидат. В конкурсната про-*

цедура ВСС няма задължение да провежда лична среща с кандидатите - в този смисъл е решение №11104/30.08.2012 г. по адм. д. №1061/2012 г. на Върховния административен съд, седмо отделение" (Решение №579/2015 по адм. д. 411/2014 г. на ВАС).

Професионалните качества на всеки магистрат се формират от неговата компетентност (професионална квалификация) и делови качества (квалифицираност). Атестацията на професионалните и делови качества се прави периодично, като се оценят (чл. 198, ал. 1 ЗСВ) правните познания и уменията за тяхното прилагане, уменията за анализ на правнорелевантните факти, умение за оптимална организация на работата, експедитивност и дисциплинираност. Разширяването и задълбочаването на професионалните знания и умения на магистрата обуславя възникването на необходимост да се провежда първоначално и последващо обучение, като гаранция за точното и правилно прилагане на закона и като условие за успешното провеждане на съдебната реформа. Публичната институция за обучението на кадрите в съдебната система е Националният институт на правосъдието, който функционира от 01.01.2004 г. Той се изгражда на основата на Центъра за обучение на магистрати², създаден през 1999 г. Действащата нормативна уредба на НИП се съдържа в Глава 11 от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г.) и в Правилника за организацията на дейността на Националния институт на правосъдието (обн., ДВ, бр. 76 от 21.09.2007 г.).

Неговата основна цел е подобряване ефективността на правораздаването чрез качествено професионално обучение и повишаване на квалификацията на магистратите и съдебните служители, както и събиране, обработване и разпространяване на информация за нуждите на обучението и осъществяване функциите на Европейски документационен център.

Съгласно чл. 249, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ, НИП осъществява задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдия и младши прокурор, както и поддържането и повишаването на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите. Към института има учебно-информационен център, който организира дистанционно обучение и извършва проучване и изследване на съдебната практика, включително на практиката по администриране на правораздаването, за нуждите на обучението.

В чл. 176, ал. 1 от ЗСВ са посочени възможностите за назначаване и заемане на длъжност в органите на съдебната власт и те са чрез централизиран конкурс за младши съдии и младши прокурори и за първоначално назначаване. Конкурсът за младшите съдии и прокурори се провежда веднъж годишно, като се обявява през месец януари и се провежда през месец април на съответната година, а

---

² Понастоящем Национален институт на правосъдието (НИП).

този за първоначално назначаване се провежда най-малко веднъж годишно и не по-късно от два месеца след обявяването му. Планирането на длъжности за младши съдии и младши прокурори се извършва от Висшия съдебен съвет по предложение на административните ръководители на органите на съдебната власт за всяка следваща календарна година, а отделно от това, ВСС чрез жребий определя по 20 на сто от броя на свободните длъжности в съда, прокуратурата и следствените органи за заемането им чрез конкурс за първоначално назначаване.

За младши съдия и младши прокурор може да се назначи лице, което отговаря на изискванията по чл. 162 от ЗСВ (каквито са изискванията и за съдия, прокурор и следовател), издържало е конкурс по чл. 176, ал. 1, т. 1, както и съответните изпити след завършен курс на задължително първоначално обучение в НИП. Срокът на това задължително първоначално обучението (чл. 249, ал. 1, т. 1 от ЗСВ) е 9 месеца и започва през месец септември на съответната година. То се осъществява (чл. 262 от ЗСВ) от постоянни и временни преподаватели, като постоянните могат да са съдии, прокурори, следователи, преподаватели и научни сътрудници по правни науки и се командироваат за срок една година от ВСС по предложение и за сметка на НИП. Срокът може да бъде удължаван ежегодно след оценяване работата на постоянния преподавател от управителния съвет на НИП, в рамките на обща продължителност пет години. Временните преподаватели са на граждански договор и по конкретни обучения и теми, които се отнасят, както за кандидатите за младши съдии и прокурори, така и по обучителната програма на института, която е за съдиите, прокурорите и следователите, и се изготвя всяка година, а нейното изпълнение се осъществява с годишния обучителен план. Вече четири години темата за професионалната етика е залегнала в един курс от програмата за "Дистанционно обучение" на НИП, както и в двудневно обучение на кандидатите за младши съдии и прокурори.

Младшите съдии и прокурори се назначават от кандидатите, които издържат успешно изпита в края на задължителното си обучение, като младши съдия се назначава в окръжен съд, а младши прокурор се назначава в районна прокуратура. Назначават се за срок от 2 години (чл. 240, ал. 1 от ЗСВ)" а след изтичането на този срок младшият съдия или младшият прокурор се назначава на длъжност съдия в районен съд, съответно прокурор в районна прокуратура, без провеждане на конкурс.

Това е първата възможност за назначаване на магистрати в съдебната система, а втората, както вече беше посочено, е чрез конкурсите за първоначално назначаване. Следва да бъде отбелязано, че това е един от най-спорните моменти във функционирането на съдебната система, който е обект на множество обсъждания във връзка със съдебната реформа. Сега действащата система позволява първоначалното назначаване във всички нива на съдебната власт, а това не

се оценява еднозначно от магистратите. Съдиите, прокурорите и следователите са изключително чувствителни по отношение на критериите за атестиране и начините за кариерно израстване и тези дейности на ВСС са обект на постоянна критика. Необходимо е да се отбележи, че ресорните комисии във ВСС полагат големи усилия за усъвършенстване на тези дейности, с цел постигане на обективност, прозрачност и справедливост, както при атестирането на магистратите, така и при кариерното им израстване. Като дейност, която е пряко относима към израстването на магистратите, са правени много предложения, външното назначаване да се ограничи до първоинстанционните нива в съдебната система, а в последствие за назначените магистрати да важат общите правила за кариерно израстване. Друго предложение, с оглед справедливото урегулиране на въпроса за кариерното израстване, е то да се осъществява хронологично и да не се допуска прескачане на нива в съдебната система. Въпрос на обсъждане и дебат е да се възприемат най-правилните решения на тези въпроси.

В уредбата на материята за обученията в ЗСВ, като задължително е посочено само първоначалното обучение на младшите съдии и прокурори. Всички други обучения в НИП са свързани с повишаването на квалификацията на действащите магистрати (съдии, прокурори и следователи)" но те не са задължителни. Все пак решението за участие в обучителни мероприятия не е оставено само на волята и възможностите на магистратите. Като средство за мотивирането им към професионално усъвършенстване могат да се посочат кадровите справки от единните формуляри за атестиране. В графата им "Допълнителни квалификации и специализации" се записват именно курсовете за повишаване на професионалната си квалификация, в които магистратът е участвал.

В различните държави по различен начин е решен въпросът за професионалното усъвършенстване на магистратите. В Германия, Франция и Испания е въведен задължителен минимум от обучителни часове годишно, в които всеки магистрат трябва да вземе участие, съобразно професионалните си интереси. Навсякъде, обаче, е осигурена възможност за професионални обучения и съществува орган, който да ги осъществява, така че на магистратите се дава реална възможност за повишаване на квалификацията им. НИП участва в множество международни програми и проекти на донорски организации, благодарение на които се реализират многобройни обучения на български магистрати в други държави и обратното. Тези обучения и обмяна на опит се осъществяват в партньорство с водещите съдебни школи и европейски обучителни институции в Европа, с които НИП има подписани споразумения: Съдийската школа (Барселона-Испания), Центърът за правно обучение (Мадрид-Испания), Европейският институт за публична администрация (Люксембург), Европейската мрежа за съдебно обучение (Брюксел-Белгия), Академията за Европейско право (Трир -

Германия), Националната школа на магистратурата (Бордо-Франция), Център за правно обучение (Португалия), Националният институт на магистратурата (Румъния), Институт за съдебно обучение (Белгия) и други.

В дейностите по професионалното усъвършенстване на магистратите участие вземат, освен НИП, също и структурите в съдебната система (съд, прокуратура и следствие), които организират обучителни мероприятия за магистратите от своите структури. Така например, в прокуратурата ежегодно се изготвя обучителна програма за вътрешноведомствено обучение. Тематични обучения на магистрати се организират и от други организации, например ВСС, каквото е и настоящото мероприятие, а също така и от съсловните, и от неправителствени организации. Обучения се организират от Съюза на юристите в България, а много активни в тази насока са и професионалните организации на съдиите, прокурорите и следователите.

Ща се отнася до участието на професионалните сдружения при първоначалното назначаване и последващото преместване или повишаване на магистратите в България, то не е регламентирано изрично в закона. Въпреки това, не съществува пречка за сдруженията да представят пред комисията "за професионална етика и превенция на корупцията" становище за нравствените качества за кандидата, което следва да бъде преценено на общо основание от комисията, съобразно цялата информация, която притежава за съответния кандидат. Пример за това е наскоро проведен конкурс за избор на председател на Върховния касационен съд, по време на който във ВСС бяха представяни становища от неправителствени и съсловни организации, за притежаваните от кандидатите качества.

Съдебната система функционира при остро изразен дефицит на обществено доверие. За възстановяването на авторитета на съдебната власт е необходимо магистратите да проявяват безупречен морал и висока нравственост, както и категорична нетърпимост към неетични прояви на свои колеги. Утвърждаването на професионалната етика като стандарт за поведение в действията на всеки магистрат е абсолютната предпоставка за връщане на общественото доверие в правосъдието и създаване на усещане за справедливост в обществото.

**ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ
НА СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ПРИТЕЖАВАНИТЕ
НРАВСТВЕНИ КАЧЕСТВА НА КАНДИДАТИТЕ
В КОНКУРСИТЕ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ
В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ.
ДОСТОВЕРНОСТ И ОБЕКТИВНОСТ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ.
СЪДЪРЖАНИЕ НА СТАНОВИЩАТА**

Нуждата от формиране на високо обществено доверие към съдебната система, създаването на гаранции за непредубеденост на действията на магистратите, както и гаранции за липса на корупционни практики в съдебната власт обуслови необходимостта от утвърждаване на високи изисквания към кандидатите за назначаване в съдебната система. Преценката за качествата на кандидата е комплексна и обхваща, както обективните критерии, на които трябва да отговаря за първоначално назначаване, така и притежаваната професионална компетентност, демонстрирана пред изпитните комисии, респективно, пред комисиите по събеседването. Но не на последно място, на преценка подлежи и нравственият облик на кандидата.

Нравствеността, морала и етиката са философски понятия, които приложени към професионалната етика очертават система от принципи за поведение, доразвити от специфичните стандарти за професионално поведение на магистратите. Изискванията за поведение в професията на магистрата са установени в "Кодекса за етично поведение на българските магистрати", който въвежда единни етични правила за магистрата от гледна точка на неговите професионални задължения и на морала. Спазването на етичните правила не е абстрактно пожелание, а установено в закона изискване, нарушаването на което пречатства както първоначалното назначаване на кандидата, така и последващото кариерно развитие.

Извършването на проучвания, събиране на необходимата информация и изготвянето на становища относно притежаваните нравствени качества е от компетентността на комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" (чл. 39а от ЗСВ) и съответно комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт. За изпълнение на своите правомощия комисията осъществява взаимодействие с комисиите за професионална етика в органите на съдебната

власт, както и с компетентните органи и институции, които оказват на комисията съдействие и ѝ представят необходимата информация. Съставът, структурата и правомощията на комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт са регламентирани в чл. 39а от ЗСВ и в Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт. Правилата са приети с решение на ВСС по протокол №26/19.06.2014 г., с които са отменени Правилата за организация и дейността на Комисиите по професионална етика, приети с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №4/03.02.2011 г., изменени с решение на ВСС по протокол №15/27.04.2011 г., както и вътрешните правила, приети на основание т. 20 от същите.

За разлика от материята, касаеща оценката на нравствените качества на кандидата за първоначално назначаване, която няма как да бъде изчерпателно и точно регламентирана, при оценката на тези качества за работещите магистрати, дейностите са много по-ясни и стандартизирани. Така, например, КПЕПК е изготвила "Примерен образец на въпроси", отговорите на които следва да се съдържат в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване нравствените качества на кандидатите. Този образец е приет с протокол №09/28.02.2011 г. на КПЕПК, изменен и допълнен с протокол №32/28.07.2014 г. и служи за насоки в тази дейност на етичните комисии. В него е посочено на кои въпроси следва да потърси отговори етичната комисия при формулиране на становището си.

В конкурсите за повишаване в длъжност, за преместване на съдия, прокурор и следовател в органите на съдебната власт и при избор на административен ръководител, се задават следните въпроси:

1. Независим ли е магистратът?
2. Безпристрастен ли е магистратът?
3. Справедлив ли е магистратът?
4. Вежлив ли е магистратът?
5. Толерантен ли е магистратът?
6. Почтен ли е магистратът?
7. Спазва ли изискванията за благоприличност?
8. Компетентен и квалифициран ли е магистратът?
9. Конфиденциален ли е магистратът?

Всъщност, тези въпроси директно препращат към етичния кодекс и това са принципите, разписани в него, а под всеки въпрос е уточнено какво е изискуемото поведение при спазване на съответния принцип. Това на практика дава пълна възможност на етичната комисия да направи обстойна проверка и оценка на поведението на всеки магистрат, съобразно изискванията на етичния кодекс.

Източници на информация за изготвяне на становище относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт. Достоверност и обективност на източниците

Две са комисиите, от чиято компетентност е извършване на преценка за наличие на етични и морални качества на кандидатите при тяхното първоначално назначаване в длъжност. Това са Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи (КПА)" в чиято компетентност е проверката за допускане на кандидата в конкурса за първоначално назначаване (чл. 182 ЗСВ) и предложението до ВСС за първоначално назначаване в съответните органи в съдебната власт (чл. 186, ал. 2 и чл. 186а, ал. 2 от ЗСВ), и комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" (КПЕПК)" която предоставя на ВСС информация за нравствените качества на класираните кандидати и изготвя становище за всеки от тях (чл. 186, ал. 3 от ЗСВ, чл. 186а, ал. 3 от ЗСВ). Независимо от оценката, която предоставят комисиите за кандидата, ВСС е законово задължен при приемане на решение за одобряване на кандидата да извърши проверка дали отговаря на условията за назначаване, в т.ч. и да прецени неговите нравствени качества (чл. 186, ал. 5 от ЗСВ, чл. 186а, ал. 6 от ЗСВ), като при обсъждането и гласуването на кандидатурата ВСС действа при условията на оперативна самостоятелност, без да е ограничен с постъпилите становища.

Законодателят не е изброил лимитативно източниците на информация, които се използват от ВСС, КПА и КПЕПК при формиране на преценката за наличие или липса на нравствени качества на кандидата, необходими за заеманата длъжност. В тази насока компетентният орган извежда и мотивира своите изводи, както въз основа на документите приложени от кандидата, които имат отношение за неговите професионални и нравствени качества (чл. 181, ал. 3, т. 7 от ЗСВ), така и въз основа на всяка друга постъпила информация – например, публикации в медиите с ясен източник на информация, сигнали на граждани, юридически лица или магистрати и др. Независимо от източника на информация (който може да е и анонимен) комисиите, а и ВСС, следва да обосноват своя извод на достоверни и обективни данни, които по презумпция се съдържат в официалните документи. Достоверен източник на информация могат да бъдат постановени оправдателни присъди, постановления за прекратяване на досъдебно производство, съдебни решения, с които се отменя акт на органа, наложил дисциплинарно наказание и други документи с официален характер. Участието на кандидата при провеждането на обсъждане на кандидатурата не е задължително, поради което и вземането на решение в отсъствие на кандидата не съставлява процесуално нарушение.

Законодателят не е установил с императивна норма реквизити на решението на компетентния орган, с което се произнася относно наличието или липсата на нравствени качества на кандидата. Доколкото се засяга правният интерес на кандидата и доколкото това решение би създавало пречка на кандидата за неговото участие в конкурс или назначаване, в решението следва да посочат изчерпателно материалите, които са събрани във връзка с установяването на релевантните факти и изводите на комисията, изградени въз основа на приобщените доказателства. Органът следва да формулира кой етичен принцип от КЕПБМ е нарушен от кандидата, чрез какви действия и при каква форма на вина е извършено нарушението, ако приеме, че има нарушения. При наличие на възражение от страна на кандидата, то следва да бъде проверено и обсъдено в крайния акт.

В отделно приложение към настоящото помагало са детайлно представени решения на ВАС, относими към настоящата тема:

- Решение №15118 от 13.12.2014 г. по адм. д. №11454/2014 г. на Върховния административен съд
- Решение №15247 от 16.12.2014 г. по адм. д. №12481/2014 г. на Върховния административен съд
- Решение №679 от 21.01.2015 г. по адм. д. №411/2014 г. на Върховния административен съд

ЗАСИЛВАНЕ НА ПРОАКТИВНИЯ ПОДХОД В ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕТО НА ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА КОДЕКСА ЗА ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ МАГИСТРАТИ

"Лошото на добрите неща е, че те не се случват от само себе си! За тях човек трябва да се потруди, за да станат, за разлика от лошите, които просто се случват, независимо от нашите желания!"

За да е възможно по някакъв начин да се контролират събитията, които се случват с магистратите, и за да може същите да са подготвени за всякакви възможни ситуации, следва да се подхожда мъдро - "Разликата между умния и мъдрият човек, е че умният се учи от грешките си и се стреми да ги поправи по най-добрия начин, а мъдрият се стреми въобще да не греши". Сериозна помощ в тази насока може да се получи от **Кодекса за етично поведение на българските магистрати**, както и от създадените с него **комисии по професионална етика в органите на съдебната власт**.

Комисиите по професионална етика са много специфичен, на практика уникален орган в структурите на българската съдебна система. Създават се с **Кодекса за етично поведение на българските магистрати, приет на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 ЗСВ и Решение на Висшия съдебен съвет по протокол №21 от 20 май 2009 година**.

Първоначалното им формиране е въз основа на Раздел VI от Кодекса, който гласи:

"Раздел VI ФОРМИРАНЕ И СТАТУТ НА КОМИСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА В ОРГАНИТЕ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

Създават се Комисии за професионална етика към районните съдилища и прокуратури в областните центрове, окръжните и апелативни

структури на органите на съдебната власт, във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба.

Персоналният състав и броя на членовете на всяка комисия се определят от общото събрание на съответната структура.

Комисиите за професионална етика към органите на съдебната власт са помощни органи на Постоянната комисия за борба с корупцията и професионалната етика при Висшия съдебен съвет.

Тяхна основна задача и предназначение е да дават консултации и да изразяват становища във връзка с прилагането на правилата за етично поведение и при конфликт на интереси.

Комисиите за професионална етика към органите на съдебната власт по искане на компетентните органи, може да изразяват становище:

- при атестирането на съдии, прокурори и следователи по показателя "спазване правилата за етично поведение";*
- в случаите на образувани от ВСС или от административните ръководители дисциплинарни производства за нарушения на правилата за етично поведение, както и за накърняване престижа на съдебната власт;*
- при постъпили жалби или сигнали от граждани за прояви на магистрати, несъвместими с изискванията на правилата за етично поведение;*
- съдействат за неутрализиране и решаване по най-добър начин на възникнали конфликти между съдии, прокурори или следователи;*
- информират Постоянната комисия за борба с корупцията и професионалната етика при Висшия съдебен съвет при допуснати тежки нарушения на правилата за етично поведение от съдии, прокурори или следователи."*

Както се вижда от самия текст, първоначалният регламент за формирането на комисиите, както и за тяхната дейност, не е много детайлен и дава сравнително голяма свобода при тяхното създаване, като една част от решаваните въпроси са оставени в правомощията на общите събрания. Тази материя продължава да се развива и обогатява от анализа на практиката, свързана с дейността на комисиите, както и възникналите и констатирани проблеми при тяхната работа. Така например, е установена нуждата от резервни членове, които също трябва да бъдат избирани въз основа на общата воля на магистратите от съответната структура на съдебната система.

Така се стига до необходимостта от по-фрагментарно урегулиране на избора, дейността и правомощията на етичните комисии, което в крайна сметка довежда до създаването на "Правила за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт". Те са приети с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №4/03.02.2011 г., а в последствие изменени с решение на ВСС по протокол №15/27.04.2011 г.

Следва да се отбележи, че тези стъпки в урегулирането на статута на комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт е предшествана хронологично от един нов текст в Закона за съдебната власт, който урежда законодателно статута на тези нови структури:

"Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г., в сила от 4.01.2011 г.) (1) В органите на съдебната власт се избират комисии по професионална етика.

(2) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Членовете на комисията по професионална етика се избират от общото събрание на съответния орган на съдебната власт за срок четири години. Членовете на комисията не могат да бъдат преизбирани за два последователни мандата. Всяка комисия се състои от трима редовни и един резервен член. Измежду членовете си комисията избира председател.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) При невъзможност да се сформира комисия по професионална етика функциите ѝ се осъществяват от комисията на горестоящия орган на съдебната власт в съответния съдебен район.

(4) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Комисиите по професионална етика подпомагат Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" към Висшия съдебен съвет при осъществяване на правомощията ѝ по чл. 39а, ал. 1, т. 1 - б.

(5) (Предидшна ал. 2 - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Комисиите по професионална етика осъществяват дейността си по прилагането на Кодекса за етично поведение на българските магистрати в съответствие с правилата за организацията и дейността им, приети от Висшия съдебен съвет."

Тази законодателна промяна се реализира в два етапа, от 04.01.2011 г. и от 19.04.2011 г., които довеждат и до съответното регулиране с правила за дейността на комисиите.

След изменението на ЗСВ от 04.01.2011 г., с решение на ВСС по протокол №2/18.01.2011 г. текстовете в Раздел VI на Кодекса за етично поведение на българските магистрати са отменени и е създаден следния нов текст:

"Формирането, организацията и дейността на комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт се уреждат с Правила утвърдени от ВСС."

Правилата на комисиите действат до средата на 2014 г., когато са отменени с новите "Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт", приети с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №26/19.06.2014 г. Тези правила действат и понастоящем.

Основанията за извършване на проверки от комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт са:

1. публикации в медиите с ясен източник на информация и други материали, съдържащи данни за неетично поведение на магистрати. В тези случаи комисиите могат да започнат проверката по реда на самосезирането;
2. сигнали на граждани, юридически лица и магистрати постъпили в орган на съдебна власт;
3. при възлагане на проверката от страна на административния ръководител;
4. при възлагане на проверка от Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС;
5. самосезиране в случаи на нарушаване на принципите, заложиени в Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Относно статута на етичните комисии и техните правомощия, следва да се уточни" че те не са дисциплинарен орган, защото нямат правомощия да санкционират нарушения на етичните правила. Дисциплинарният орган е ВСС, тъй като по силата на закона разполага с правомощия да предприема дисциплинарно преследване на магистрати за нарушения на служебните им задължения и за нарушения на етичните стандарти, разписани в Етичния кодекс. Съгласно разпоредбата на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, нарушенията на Кодекса за етично поведение на българските магистрати са дисциплинарни нарушения.

Макар и оскъдна, правната рамка в ЗСВ сочи, че етичните комисии в звената на съдебната система са по-скоро помощен (консултативен) орган, чиято основна задача е да подпомагат аналогичната комисия към ВСС (Комисия по професионална етика и превенция на корупцията)" както и магистратите по места, когато имат нужда да се консултират по етичен казус. Етичните комисии могат и да се самосезират, когато преценят, че това е нужно.

Резервите към етичните комисии в известна степен се дължат на неправилното им третиране като "нравствен ментор" или "морален съдник", което не би следвало

да е така. По дефиниция членовете на етичните комисии, освен добри специалисти, са и най-нравствените хора в магистратурата - качества, които са им признати по начина на избирането им. Ето защо становищата и мненията им по зададени етични казуси би следвало да са меродавни, макар и незадължителни. Те, обаче, са особено важни, тъй като действията и постъпките на магистрата, както в служебните му взаимоотношения, така и извън тях, както и в служебния му живот, така и в личния, са основния и най-видим елемент от общата визия, която той създава в обществото. И това впечатление е както за самия него, така и за гилдията като цяло.

В Кодекса за етично поведение на българските магистрати, въпреки че се нарича кодекс, не могат да бъдат обхванати всички възможни житейски ситуации. В него не е възможно да бъдат формулирани и всички възможни отговори, които би се наложило да бъдат потърсени. Точно поради тази причина са създадени и комисии по професионална етика в органите на съдебната власт. Тяхната роля не се свежда само до даване на становища при атестирането на някой колега или при неговото участие в конкурс - те имат много по-голям потенциал и той се съдържа във възможността им да дават предварителни становища по предстоящи събития или действия на магистрат, а също така, при извършване на проверка по конкретен случай. Те са инструмента за установяване на обстоятелства и преценка на действията на магистрат и могат да бъдат сезирани по всички възможни начини - от административния ръководител, от Комисията по професионална етика и превенция на корупцията към Висшия съдебен съвет, по публикации в медиите, със сигнали на физически и юридически лица, та дори и да се самосезират. Дори и да е изправена пред ситуация, която не попада в нито една от изброените хипотези, по-добре е комисията да се задейства и да осъществи правомощията си, отколкото да бездейства и това в крайна сметка да хвърли сянка на съмнение върху съдебната система.

Следва да се има предвид, че комисии по професионална етика са уникален орган, който има изключителните правомощия да провери и "оцени" постъпката на магистрат и да я окачестви дали тя е в синхрон с правилата за етично поведение или е в колизия с тях. Няма друг орган в България, който да може да даде предварително становище относно бъдещо действие на магистрата, като извърши предварителна преценка дали то би нарушило етичните правила. Именно там е неизползваният потенциал на етичните комисии и може би с течение на времето магистратите ще се възползват от тази възможност.

Независимо от действията на магистратите, обществото ще продължи да се взира в тях, а журналистите - да следят всяка тяхна стъпка и при всяка "стъпка в страни", независимо поради каква причина, те ще бъдат безпощадни. В такава една ситуация становището (предварително или последващо) на комисията по професионална етика би помогнало на магистратите да запазят своята чест и достойнство.

Аналогия може да се търси с действията по разследване" които могат да се извършат само в определен момент и то от точно определен орган. По отношение на етичните правила, това са комисии по професионална етика.

Те имат своето право на съществуване и в една не малка част от дейността си, оправдават вложените в тях очаквания.

В същото време прави впечатление, че няма становища на етичните комисии по въпроси, свързани с колебания на магистрати относно правилния начин да се постъпи в конкретна ситуация. Възможна хипотеза е известно надценяване на тази дейност на етичните комисии доколкото при тях изглежда липсват обективните предпоставки за правилното ѝ осъществяване. На първо място, магистратите се познават, което в крайна сметка сериозно възпрепятства обективното отношение към поставен въпрос. Също, членовете на тези комисии са магистрати, които са натоварени със служебните си задължения (съвсем правилно е възприето становището, че административните ръководители не следва да влизат в състава на комисии) и нямат възможност да отделят много време за осъществяване на тази дейност. Не на последно място, една комисия от звено на съдебната система много трудно може да проучи практиката на всички комисии в страната, за да намери най-правилното решение на зададения въпрос. В този смисъл би могло да се помисли за възможността да се създаде една национална етична комисия – например, по образец на практиката, създадена в САЩ. Тя, обаче, трябва да се разграничи от комисията по етика на ВСС, тъй като последната е натоварена с много други задачи и не следва да отделя време, за да проучва задълбочено поставените въпроси. Ако една такава комисия на национално ниво се занимава само с тази дейност и има необходимото техническо осигуряване и персонал, тя би могла да бъде обективна и ефективна и да направи това, което постоянно се препоръчва от самите магистрати, обобщавайки практиката на национално ниво.

Най-добрият и ефикасен подход по отношение на професионалната етика е да се върви по пътя на "прецедента", но за да може това да стане, следва да се обобщава дисциплинарната практика на ВСС по отношение на нарушенията на етичния кодекс. Същата трябва да се систематизира и анализира и да се съпоставя с практиката на Върховния административен съд по същите казуси. Почти всички решения на ВСС по тези въпроси се разглеждат и от ВАС и може да се добие окончателна представа за оценката на действията на магистрата, които по някакъв начин са били проверени от гледна точка на етичния кодекс. И най-накрая, за да съществува един наистина работещ механизъм, тази практика трябва да се събира в сборници, които да се допълват всяка година и да са достъпни за всички магистрати.

Във връзка с изброените по-горе обстоятелства, етичните комисии по места не би следвало да ограничават дейността си само като помощен орган при атестирането на магистратите. Основният замисъл при създаването им през 2009 година, а по-късно и за институционализирането им в ЗСВ (предложението за това произтича от мащабното национално обсъждане на новия единен Етичен кодекс през първото полугодие на 2010 година и е възприето от законодателя), е активно да съдействат за формиране на по-високо обществено доверие към съдебната система. В тази връзка, етичните комисии в съдилищата и прокуратурите следва активно да помагат на магистратите и не само, когато те ги сезират. Етичните комисии следва и активно да защитават съдиите и прокурорите, когато са подложени на безпринципни нападки в медиите или на местна почва и да отстояват решително независимостта на съдебната система. Последното се вменява на ВСС и от Конституцията, но за съжаление активността му на тази плоскост в последните години е недостатъчна, поради което именно в тази област са и най-сериозните критики към ВСС от страна на магистратите.

Тогава, когато магистрат погази етичните стандарти и това стане публично достояние, етичната комисия в съответния съд или прокуратура не бива да бездейства. Да се вземе отношение по дадена простъпка и то да се огласи публично е по-достойно, отколкото мълчанието, което обикновено има за резултат извърщаване или хиперболизиране на фактите от конкретен етичен казус. В практиката на етичните комисии по места има случаи, когато бързата им намеса е предотвратила по-нататъшни коментари и интерес от пресата и обществото. В края на краищата най-важното е да се разбере от всички, че професионалната общност не е безразлична към случаите, които я петнят и в тази насока етичните комисии по места могат да играят решаваща роля.

Не на последно място следва да бъдат поставени и така наречените (неофициално) превантивни функции на етичните комисии в съдилищата и прокуратурите. Когато един съдия, прокурор или следовател системно си позволява да идва на работа повлиян от алкохол или в състояние на тежък махмурлук, което не му позволява да изпълнява пълноценно служебните си дейности, какво следва да се направи? Колко време това положение може да остане скрито между стените на работното му място? Отделно стои въпросът за дискредитирането му в очите на колегите и служителите. И ако всички усещат, че назрява публичен скандал, трябва ли да се търпи и negliжира подобно поведение? Не е ли по-добре етичната комисия да се опита по най-колегиален и добронамерен начин да предотврати опетняването и на личността, и на системата като цяло? Впрочем, в дисциплинарната практика на ВСС такива случаи не са изключение и някои магистрати се разделят с професията си по тази причина.

Има някои решения, например това за съдията от Окръжен съд – Русе, който в един аматьорски запис се нарече "най-корупционния съдия в България", при които етичната комисия реагира светкавично и скандалите, които възникват, се потушават в рамките на броени дни.

Има и други примери за действия на етични комисии, които далеч надхвърлят общоприетите представи за тяхната дейност и компетенции. Така например, етичната комисия в Районен съд - София е работила по въпроса дали неоснователният отвод на съдия нарушава етичния кодекс. Комисията е сезирана от председателя на съда поради зачестилите отводи от дела, което съществено е затруднило работата на органа на съдебна власт. Становището на етичната комисия е било достатъчно ясно, мотивирано и категорично и в крайна сметка отводите значително са намалели. В рамките на конкретния казус е разискван и въпросът за закъснението на съдия за съдебно заседание. В този смисъл дейността на тези комисии може да се осъществява в най-различни направления и в крайна сметка да е в полза на работния процес на съответния съд или прокуратура.

Интерес представлява фактът, че когато един магистрат произвежда непрофесионални актове, това по-скоро се опрощава, доколкото съществува инстанционен контрол за поправянето им. В същото време, когато магистратът, дори да е отличен професионалист, не се съобразява с писаните и неписани правила за етично поведение, рано или късно заплаща за това, вкл., и със сгромолясането на години градена кариера. Т.е., няма как да си добър професионалист, ако във всичките си житейски проявления не се съобразяваш с достойнството на професията, която упражняваш, и с очакванията на обществото към институцията, която представляваш.

Важни аспекти при оценката на всеки конкретен случай в контекста на етичните правила е да се има предвид случайно ли е било неетичното поведение или е системно, изолирано ли е от цялостното поведение на магистрата или е характерно за него, как се е отразило едно нарушение на етични стандарти върху системата като цяло. В този смисъл са и изискванията на чл. 309 ЗСВ, където са посочени принципи, валидни за всеки вид отговорност.

По-горе вече е коментирана важноста на систематизирането и огласяването на дисциплинарната практика на ВСС и ВАС, за да се добива по-ясна представа в гилдията за конкретното съдържание на разписаните етични правила, респективно и за критериите на съвета и съда, с които мерят при ангажирането на дисциплинарната отговорност на провинилите се магистрати.

В същото време упреците към прегрешилите магистрати следва да бъдат отправяни с разум и след задълбочен анализ и премисляне. Обстоятелствата и ситуацията не винаги са толкова прости и ясни, колкото изглеждат, и не може с лека ръка да се заличи професионалният живот на магистрат, заради елементарна и детинска постъпка. Същевременно, не може да се гледа безучастно как магистрати

потъпкват и сриват авторитета на съдебната власти и дори не желаят да осъзнаят своите грешки.

Етичните правила бавно и методично действат и се налагат като стандарт на мислене и поведение в българските магистрати. Неусетно самите магистрати се променят и стават нетърпими към неетичното поведение" което може да се изведе като извод при един по-обективен и мащабен поглед върху съдебната система. Например, употребата на алкохол и шофиране в нетрезво състояние не може да създаде реалистична представа за истинските етични предизвикателства пред магистратите. Ако се правят генерални изводи от този тип поведение, това би било прекалено опростяване на проблема. Въпреки това, развитието на мисленето на магистратите точно по отношение на този тип поведение и прояви, които са доста често срещани и много видими за обществото, търпи сериозно развитие през последните няколко години. И това развитие определено е в положителната посока. Магистратите вече не си позволяват подобни постъпки, а когато някой все пак си го позволи, то той изпитва на гърба си негативните погледи на своите колеги. Въобще етичния кодекс за малкото време, през което съществува и действа, внесе много промени в мисленето и поведението на магистратите.

В контекста на казаното до тук, интерес представлява становище на Комисията по професионална етика при Софийски районен съд, сезирана от административния ръководител на съда, с искане за предоставяне на становище с предмет, дали постановените от съдии отводи без изложени мотиви за наличие на конкретно фактическо основание за него противоречат на норми, регламентирани с Кодекса за етично поведение на българските магистрати (Решение от 13.03.2012 г. на етичната комисия в Районен съд – София относно необоснованите отводи).

Възможността за отвод на състава на съда или отделни негови членове е гаранция за справедлив процес и е регламентирана в разпоредбите на двата процесуални закона - чл. 29 НПК и чл. 22 ГПК.

"В рамките на възприетото законодателно решение, за да бъде разгледано и решено делото безпристрастно, са регламентирани два вида основания за отвод – абсолютни и относителни. Безспорно е, че питането не се следва да се отнася до абсолютните основания, доколкото те почиват на обективни критерии, като съдът или отделни членове на съдебния състав дължат да се отведат единствено поради наличието им и отвеждането при наличието на някои от тези основания никога не могат да осъществява нарушение на Етичните правила.

Наред с тези основания в ГПК и НПК е предвидено и по едно относително основание - не може да участва в състава на съда този, който поради

други обстоятелства може да се счита предубеден или заинтересован от изхода на делото. (чл. 22, ал. 1, т. 6 ГПК и чл. 29, ал. 2 НПК).

Това най-общо означава, че съответният член от състава на съда следва да се отведе от разглеждане на делото в два случая:

1. Поради непосочени в закона причини **е заинтересован от изхода на делото или е предубеден;**
2. Магистратът не е заинтересован, но са налице **основателни опасения за страните, че делото няма да бъде решено с дължимата непредубеденост.**

Безпристрастност означава отсъствие на предубеждение или на вземане на страна, но съществуването ѝ трябва да може да бъде проверено. В този смисъл заинтересоваността на съответния член от състава следва да почива на обективни факти. Те трябва да са факти от миналото или настоящето на съответния магистрат и да са от такова естество, че видимо да очертават конфликт на интереси и/или възможна предубеденост на съдията, а не да почиват на абсурдни доводи.

Ако такива обективни факти съществуват, независимо дали това влияе или не на безпристрастността на съответния магистрат, то отводът е винаги допустим. В единия случай – поради наличието на заинтересованост или пристрастие. В другия - доколкото тези факти са известни на страните, е напълно възможно те да създадат у тях основателни опасения за дължимото непредубедено отношение. В тези случаи независимо, че съдията не се чувства предубеден е допустимо превес да вземе видимо то обстоятелство, тъй като съдебните актове трябва да са външно убедителни и да изключват всякакви съмнения, че спорът не е разрешен с дължимата непредубеденост и безпристрастност."

Комисията намира подкрепа в това свое становище и в практиката на ЕСПЧ, като становището на ЕСПЧ е, че е достатъчно безпристрастността на съда, който е трябвало да се произнесе по съществото на делото, да е изглеждала открита за съмнения, за да се счете, че чл. 6, т. 1 от Конвенцията е бил нарушен (Дело Пиерсак срещу Белгия).

Също, според становището на Комисията, вън от изброените хипотези основания за отвод не са налице.

"Съществува обаче тенденция магистрати да се отвеждат въз основа на доводи, които **видимо не очертават** зависимост или предубеденост. Характера на професията на съдията изисква той да може да преценява обективно и по-трудно да се поддава на влияние и вземане на страна по един или друг повод, отколкото обикновените граждани. Ролята, която съдът като институция има в едно гражданско общество, налага в него

да работят компетентни магистрати, такива с достатъчна житейска, професионална и емоционална устойчивост, така че да могат да преценят правилно (правно и житейски) защитаваните от страните тези, да могат да се абстрахират от емоционалното им изразяване, понякога и публично, както и да устоят в някои случаи на настройване на общественото мнение в насока на решаване на делото в полза на някоя от страните. Нещо повече, естеството на работата на съдията по дефиниция налага същият да работи и правораздава в ситуации, при които е налице възникнал вече спор и в много случаи очевиден конфликт между страните по делото, който конфликт дава своето отражение и в самото съдебно заседание. За да може да изпълни тази своя обществена функция, отделният магистрат трябва да може да притежава и да изразява висока (в по-голяма степен на тази, изискуема за другите страни в процеса и граждани) интелектуална, емоционална и психическа устойчивост, за да може да разгледа обективно двете представени пред него тези и да вземе решение единствено въз основа на събраните по делото доказателства, без да се влияе от каквито и да било външни фактори. С не по-малка важност е това безпристрастно взимане на решение да е публично и видимо за страните и обществеността, за да може освен справедливостта, която със съдебният акт се дава на страните по конкретното дело, да бъде убедена и обществеността в справедливото и безпристрастно водене на делото и неподдаването на влияния от страна на която и да било от страните, което е гаранция за доверието в постановените съдебни актове, независимо от конкретния изход на съответното дело. Респективно, не може да се приеме, че е допустимо един магистрат да се окаже с такъв нисък личен праг на устойчивост, за да може да се почувства предубеден от абсурдни от житейска и правна гледна точка причини като това, че адвокат на една от страните му е обърнал гръб, не се е съобразил с мнението му или че страна по делото е доставчик на комунални услуги или банкова институция, с която съдията има обичайни отношения, подобно на почти всички български граждани. Очевидно е, че една такава хипотеза е обществено и правно неприемлива, тъй като създава очевидното впечатление, и то основателно, че в съдебната система работят магистрати, които в елементарни житейски ситуации не могат да запазят своята безпристрастност и да реагират адекватно, което поставя под съмнение обективността и справедливостта на всички постановени от тях съдебни актове, включително и тези, по които същият не се е отвел.

Декларирайки несъществуващо накърняване на вътрешното убеждение като основание да се отведе от разглеждането на правния спор, съот-

ветният съдия **ОСЪЩЕСТВЯВА нарушение** на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, тъй като по своето естество това представлява **неизпълнение на служебни задължения** под претекста фиктивна заинтересованост. Това дава възможност на съдията да **откаже да разгледа всеки един правен спор** при това без последващ контрол за законосъобразност на това негово решение. Нарушението се установява в две насоки: на първо място, едно такова поведение е в противоречие с изискванията на точка 4 от Кодекса за етично поведение на магистратите, тъй като нарушава правилата за колегиално отношение между магистратите. Това е така, тъй като по този начин делата, по които е налице неоснователен и необоснован отвод се разпределят за разглеждане на друг колега, а в много случаи става въпрос именно за конфликтни и трудни за разглеждане дела. На следващо място, както бе посочено по-горе, едно такова поведение вреди на репутацията на органите на съдебната система, а в същото време и страните по едно дело с необоснован отвод търпят незаслужени негативни последици от преразпределението на делото и по-специално безспорното забавяне на разглеждането на делото, налагащо се от необходимостта от запознаване на съдията докладчик с него, сроковете за насрочването му, изпълнението на специфичните процедури по процесуалните закони и т.н.

За да бъде направено разграничение в кои конкретни случаи отводът е настъпил въз основа на правилно правораздавателно решение и кога представлява етично нарушение, следва винаги да се държи сметка за обуславящите го обстоятелства. Фактите, на които той се базира, следва да не бъдат абсурдни и банални доводи, сочеца на личната незрялост на магистрата, а да са обективни дадености, или правни изводи, сочеци на възможен конфликт на интереси и които обективно да са в състояние да повлияят на личното вътрешно убеждение на даден съдия по дадено дело. Налице е и още една хипотеза – едно правораздавателно правилно решение за отвод да е взето, като изложените за това в определението мотиви не са достатъчно убедителни. Доколкото в този случай основанията за отвод действително са налице и могат да бъдат установени по всяко време, то не е налице нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, а непрецизно мотивиране на взетото решение."

МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СЪДЕБНА ЕТИКА СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА

1. СЪДЕБНАТА ЕТИКА: НЕЗАВИСИМОСТ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И ПОЧТЕНОСТ – ЕДИН ВСЕ ПО-ВАЖЕН ВЪПРОС

Защо съдебната етика е основен въпрос с нарастващо значение днес?

По времето, когато на съдията се е гледало само като на "уста на закона", а нуждата от обществена прозрачност и отчетност е била по-малка, съдебната етика не е била от такова решаващо значение. Съдиите са били просто инструменти за прилагане на закона и следователно тяхната легитимност се е основавала единствено на факта, че изпълняват по-висша воля.

Днес на съдиите се гледа по друг начин - съдилищата имат по-голяма и активна роля за регулирането на политическите, социалните и икономическите конфликти и за контрола на другите публични власти; съдиите и прокурорите се в центъра на всички полемики и тяхната власт и легитимност се оспорват ежедневно.

Никой вече не очаква от магистратите да бъдат пасивни тълкуватели на закона, тъй като много спорове нямат непосредствен отговор в действащата нормативна уредба. От магистратите се очаква да създават активно правно решение на всеки проблем съгласно основните принципи. Следователно, демократичният характер на закона вече не е достатъчен да легитимира едно съдебно решение. Новата роля на съдиите като *квази-законодатели* и нуждата от прозрачност и отчетност в съдебната власт изискват едно по-високо ниво на обществено доверие в съдебната независимост, безпристрастност и почтеност. Едно съдебно решение се счита за легитимно не защото се обявява от съдия, а защото съдията се счита за човек, който заслужава доверие и уважение.

Следните примери биха могли нагледно да илюстрират важността на новите механизми за легитимност на съдебните решения: 1) съд в Калифорния, САЩ, дерогирал закона, забраняващ браковете между хомосексуални двойки, обявявайки ги за законни; 2) Върховният съд в Бразилия е постановил, че всички членове на парламента, които вече не принадлежат на партията, която ги е избрала, губят мандатите си и трябва да бъдат заменени, което на практика променя политическия баланс в парламента; 3) съд в Испания отказва изпълнението на ипотека, сключена като гаранция за заем за закупуване на жилище, - въпреки че

длъжникът не е изплатил дълга си към банката, защото е бил безработен, а това е било семейното му жилище, съдът постановил банката да сподели с длъжника част от неочаквания риск и последиците от финансовата криза. В тези ситуации съдиите са открили решението на споровете не в думите, а в принципите на писаните закони. В този смисъл, легитимността на техните решения вече не може да разчита единствено на факта, че прилагат демократичен закон, одобрен от законодателните им власти. Доверието в личните и професионални способности на съдиите да създадат закона съгласно неговите принципи също се превръща във фактор, важащ при определянето на легитимността.

Корупцията в съдилищата е най-сериозното нарушение на съдебния статут и представлява голяма заплаха за здравето на демокрацията и върховенството на закона. Корумпираните съдии, прокурори или следователи сериозно подриват най-ценния механизъм, легитимиращ съдебната дейност, а именно - доверието. Когато няма доверие в правосъдието, социалното съзнание срещу корупцията в другите сектори също отслабва, прилагането на закона е неуспешно, човешките права и свободи просто се излагат на риск и бизнесът и инвестициите се вършат с неохота.

Няма официално определение за съдебната корупция, което да е валидно за всяка система. Въпреки това, може логично да се обоснове, че корупцията в съдилищата означава действие или бездействие на съдия, прокурор или друг съдебен служител, което нарушава етичните и морални задължения, оказвайки влияние върху решение или процедура, с цел получаване на незаконни икономически, професионални или морални облаги за себе си или за друго лице.

Корупцията може да има много форми и да възникне в следствие на много фактори. Двата основни възможни източника на незаконна намеса в съдебната система са:

- външна за съдебната власт намеса от страна на публичен или частен субект; и
- вътрешна за съдебната власт намеса както от субекти, отговарящи за управлението и кариерата, така и от колеги, индивидуално или в група.

От друга страна, за да се определи дадено действие или бездействие като корумпирано, не е необходимо да е обещана или получена материална облага. Придобитото в резултат на корупцията предимство може да бъде икономическо, но също и с професионален или морален характер.

Икономическа печалба в резултат на корупция може да е налице, например, чрез придобиване на пари или ценни предмети, плащане на дълг, придобиване на услуга при по-благоприятни условия (ремонт на автомобил или къща), прекратяване на съдебен спор (искове за обезщетение или имущество) и т.н. Пример може да се даде със съдия, който прекратява задържане под стража на лице,

с което е имал спор във връзка със закупуването на къща, за да направи възможно уреждането на този спор чрез договаряне; или съдия, който разкрива поверителна информация на подсъдим, който му е обещал по-евтин ремонт на личния автомобил.

Ситуациите с професионални облаги в резултат на корупцията могат да бъдат още повишение чрез назначаване в по-висш съд, преместване в съд по-близък до дома, възлагане на по-малко дела, предлагане за определени длъжности – административен ръководител, член на съвета, инспектор и др. Сходно на горните, могат да бъдат дадени следните примери: съдия, в качеството си на председател на благотворителна неправителствена организация, е използвал юридическите съветници на тази институция, за да изготвят съдебните му решения, и по този начин е увеличил броя на приключените си дела; или съдия, който е приемал предложения да даде предимство на определени дела, за да бъде повишен или назначен на по-добра служба.

Моралните облаги в резултат на корупцията могат да бъдат и други - например, сексуални услуги, приятелски отношения с журналистите, личносно задоволяване и др. Отново могат да бъдат дадени примери: съдия по досъдебни производства, който прекратява задържане под стража на подсъдим, за да получи сексуални услуги от съпругата на подсъдимия; или прокурор, който е разкрил на журналист предстоящи на следващия ден обиск и арест, за да поддържа добри отношения с вестника, в който съдията води седмични хроники.

2. МЕЖДУНАРОДНИ ДОКЛАДИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗПРИЕМАНЕТО НА СЪДЕБНАТА КОРУПЦИЯ В БЪЛГАРИЯ

Често срещана публична оценка е, че България е една от най-корумпираните държави в Европа, като това широко разпространено схващане претендира за потвърждение в някои от докладите за възприемането на корупцията.

В Антикоруptionния доклад на ЕС от 2014 г. България се явява като една от страните, където възприемането за преобладаваща корупция и опит с подкупите са по-високи. Според Специалното проучване на Евробарометър от 2013 г. по отношение на корупцията 84% от участниците в проучването в България казват, че корупцията е широко разпространена (средно 56% за ЕС), а 73% мислят, че единственият начин да успееш в бизнеса е чрез политически връзки (средно 56% за ЕС). Що се отнася до опита с корупцията, докладът изтъква, че от 11% от българските участниците е било поискано или очаквано да платят подкуп през последните месеци (при средно 4% за ЕС). Докладът споменава и бизнес проучването за корупцията, в което се вижда, че 89% от участниците казват, че коруп-

цията е широко разпространена (средно 75% за ЕС), 51% я считат за проблем при правенето на бизнес в България (средно 43% за ЕС), а 58% са на мнение, че корупцията им е попречила да спечелят обществена поръчка.

Докладът за прилагането на Конвенцията на Обединените нации срещу корупцията в България (Прозрачност без граници³, 2014 г.) изтъква и сериозни недостатъци в създадените механизми за предотвратяване и борба с корупцията, като например правната рамка за замразяването, конфискацията и отнемането на незаконни активи и защитата на свидетелите, експертите, жертвите и докладчиците.

След присъединяването на България към ЕС през 2007 г., е създаден механизъм за сътрудничество и проверка на напредъка в областите на съдебната реформа и борбата с корупцията. Последният доклад от Комисията до Европейския парламент и Съвета (2015 г.) признава, че България е направила няколко крачки напред, но прогресът е все още недостатъчен и крехък. Отново е изразено безпокойство по следните въпроси, които биха могли да повлияят на предотвратяването и борбата срещу корупцията:

- Оперативността на Висшия съдебен съвет;
- Прозрачността и обективността на съдебните назначения на високо ниво;
- Недостатъците на системата на случайно разпределение на делата;
- Недостатъците на измерването и възлагането на обема от работа;
- Недостатъчен брой случаи на реализирана дисциплинарна отговорност;
- Ефективното изпълнение на съдебните решения и укриването на осъдени престъпници;
- Недостатъците на антикорупционната стратегия за преценка на риска, мониторинг и оценка, конфликт на интереси и незаконно обогатяване;
- Недостатъчни окончателни присъди при делата за значителна корупция;
- Запазване на организираната престъпност на високо ниво.

Специално по отношение на съдебната корупция съществуват няколко доклади, даващи информация, която може да бъде полезна за оценката на ситуацията в България във връзка с възприемането на корупцията и доверието в съдебната система.

Глобалният индекс за конкурентоспособност 2013-2014 на Световния икономически форум (СИФ), който съдържа оценка на 148 държави, поставя България на 123-то място по отношение на възприемането за независимост на съдеб-

---

³ Бел. пр. - Transparency International.

ната система във връзка с влияние от членове на правителството, граждани и фирми.

Глобалният доклад за корупцията – Корупцията в съдебните системи (Прозрачност без граници, 2007 г.) включва България в групата на 8-те европейски страни, в които 9% от хората, имали контакт със съдебната система, посочват, че са плащали подкупи. Процентът на участниците, описали съдебната/правната система в България като корумпирана надхвърля 75%. Това поставя България на 9-то място в негативната статистика, при 62 оценени държави.

Оценката на националната система за почтеност – България, Национален доклад (Прозрачност без граници, 2011 г.), заключава, че в България органите на съдебната власт са едни от институциите, които се ползват с най-малко доверие. Недоверието към съдебната система се изчислява на 73% (средно 47% за ЕС).

Докладът за европейските съдебни системи (2014 г.): ефикасност и качество на правосъдието, на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието на СЕ, не е пряко свързан с оценката на съдебната корупция, но съдържа някои показатели относно функционирането на системата, които могат да имат значение за оценката на силата на предпазните мерки срещу корупцията в България.

Броят на съдиите на 100 000 жители е от порядъка на 30,7 (средният за ЕС е 21). Между 2008 г. и 2012 г. този брой нараства с 29,6%. При прокурорите (включително съдиите-следователи), броят е 27,1 (средният за ЕС е 11,8). Нарастването за същия период е повече от 20%. Това показва, че в сравнение с другите държави в Европа, броят на съдиите и магистратите в България е относително висок. Не е възможно да бъде установена пряка връзка между броя на съдиите и нивото на съдебната корупция. Въпреки това може обосновано да се предложи, че големият брой съдии и прокурори вероятно затруднява и предотвратяването и борбата с корупцията. Политическо-икономическата ситуацията в България може да представлява допълнителен проблем в това отношение.

Брутната заплата на съдиите и прокурорите в България по отношение на средната държавна стойност на брутните заплати е от порядъка на 3,2, което е 7-ата най-висока стойност (средната за ЕС е 2,3 за съдиите и 1,8 за прокурорите). В края на кариерата тя е от порядъка на 6,2, или 6-тата най-висока стойност (средната за ЕС е 4,2 за съдиите и 3,4 за прокурорите). Финансовата независимост чрез достатъчно заплащане е ключов фактор за съдебната независимост. В своята Препоръка CM/Rec(2010)12 СЕ посочва: "Възнаграждението на съдиите трябва да бъде съразмерно с професията и отговорностите им и достатъчно, за да ги защитава от примамките, целящи да повлияят на решенията им" (член 54). Ако докладът е точен по отношение на този показател, положението на българските съдии и прокурор не следва да дава повод за притеснения.

Броят на дисциплинарните производства, заведени срещу съдии в България

е 8, а срещу прокурори - 3 (средните за ЕС са съответно 62 и 29). На 100 съдии и прокурори, броят на заведените дисциплинарни производства срещу съдиите е 0,4, а срещу прокурорите 0,2. Само 12 държави са завели по-малко дисциплинарни производства срещу съдии и прокурори. Доколкото тези данни биха могли да се считат за верни, може да се предположи, че има липса на дисциплинарна отговорност, което може да окаже влияние върху предотвратяването на съдебната корупция.

3. МЕЖДУНАРОДНИ ДОКУМЕНТИ ОТНОСНО НАСЪРЧАВАНЕТО НА СЪДЕБНАТА ЕТИКА И ПРЕДОТВРЯВАНЕТО И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА СЪДЕБНАТА КОРУПЦИЯ

3.1. МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СЪДЕБНАТА ЕТИКА: НЕЗАВИСИМОСТ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И ПОЧТЕНОСТ

3.1.1. МЕЖДУНАРОДНИ НОРМАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

Безпристрастността и корупцията са противоположни понятия, които се изключват едно-друго. Една корумпирана система не е безпристрастна и обратното. Следователно, всички международни нормативни документи, установяващи ценностите съдебна независимост и безпристрастност като вътрешно присъщи на фундаменталното човешко право на справедлив съдебен процес дават косвена правна защита срещу съдебната корупция. Това се потвърждава в следните актове:

- Член 10 от **Всеобщата декларация за правата на човека (ООН)**: *"Всеки човек има право, при пълно равенство, на справедливо и публично разглеждане на неговото дело, от независим и безпристрастен съд, за установяване на неговите права и задължения, както и за разглеждане на каквото и да е наказателно обвинение, предявено срещу него."*
- Член 14 от **Международния пакт за граждански и политически права (ООН)**: *"Всяко лице има право на справедливо и публично разглеждане на делото от компетентен, независим и безпристрастен съд, установен със закон."*
- Член 6 от **Европейската конвенция за правата на човека (СЕ)**: *"Всяко лице, при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения или основателността на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, има право на справедливо и публично"*

но гледане на неговото дело в разумен срок, от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона."

- Член 47 от **Хартата на основните права на Европейския съюз (ЕС)**: *"Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон."*

В други международни актове защитата на съдебната независимост и безпристрастност са описани като задължение на институциите, управляващи правосъдната система, но и като решаващо задължение на съдиите и прокурорите.

Основните принципи за независимост на съдебната власт (ООН) и Европейската харта за статута на съдиите (СЕ) имат за цел да гарантират във всички обществени власти, отговарящи за управлението на съдиите уважение и защита на ценностите независимост и безпристрастност що се отнася до всички законови правила, приложими към избора и назначението, кариерата, оценката, дисциплината и прекратяването на мандата на съдиите. **Насоките за ролята на прокурорите (ООН)** препоръчват на държавите да осигурят на прокурорите условия за изпълнението на функциите им без неоправдана намеса, а на самите прокурори да действат безпристрастно.

Бангалорските принципи за поведение на съдиите (ООН) задават насоки за съдиите относно стандартите на етичното им поведение, като изреждат фундаменталните съдебни ценности независимост, безпристрастност, почтеност, имущество, равнопоставеност, компетентност и прилежност. Документът въплъщава тези принципи в някои съответни стандарти за поведение, имащи за цел да засилят почтеността и безпристрастността. Насоките, зададени в този основен документ относно правилата на съдебната етика, се повтарят в повечето етични кодекси за съдиите и прокурорите по целия свят; включително и в Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

3.1.2. ПРЕПОРЪКИ НА СЕ

СЕ издава няколко **Препоръки** относно съдебната независимост и статута на съдиите към страните-членки. Тези документи задават минимални стандарти за защитата на съдебната независимост като задължение на всички държави, а също и като дълг на съдиите. Най-важни са Препоръките R(94)12 за независимостта, ефикасността и ролята на съдиите и CM/Rec(2010)12 относно съдиите: независимост, ефикасност и отговорности, които заменят първите.

СЕ ясно потвърждава, че защитата на съдебната независимост е едновременно задължение на държавите и дълг на съдиите. Безпристрастността и почте-

ността на съдиите са установени като реквизити, вътрешно присъщи на съдебната независимост.

Освен в споменатите **Препоръки**, СЕ се занимава с въпроса за съдебната независимост по различни поводи, а именно чрез КСЕС, който издаде няколко **Становища**, развиващи принципите, утвърдени в ЕКПЧ, в Препоръките на СЕ и в други международни документи относно съдебната независимост и етика.

Специално внимание следва да се обърне върху следните становища на КСЕС:

- Становище №1 (2001) относно стандартите за независимостта и несменяемостта на съдиите;
- Становище №3 (2002) относно принципите и правилата, определящи професионалното поведение на съдиите, в частност етика, несъвместимо поведение и безпристрастност;
- Становище №4 (2003) относно подходящото първоначално и служебно обучение на съдиите на национално и европейско равнище;
- Становище №6 (2004) относно справедлив процес в разумен срок и ролята на съдията в процеса като се вземат предвид алтернативните способи за разрешаване на спорове;
- Становище №7 (2005) относно "правосъдие и общество";
- Становище №9 (2006) относно ролята на националните съдии за гарантиране ефективното прилагане на международното и европейско право;
- Становище №10 (2007) относно "Съветът на съдебната власт в служба на обществото";
- Становище №11 (2008) относно качеството на съдебните решения;
- Становище №12 (2009) относно отношенията между съдии и прокурори в демократичното общество;
- Становище №16 (2013) относно отношенията между съдии и адвокати;
- Становище №17 (2014) относно оценката на работата на съдиите, качеството на правосъдието и зачитането на независимостта на съдебната власт.

Приета е и Европейска харта за статута на съдиите (ЕХСС) от участниците в многостранна среща, организирана от СЕ, която установява ръководните принципи относно статута на съдиите.

3.1.3. ПРЕПОРЪКИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА МРЕЖА НА СЪДЕБНИТЕ СЪВЕТИ

Европейската мрежа на съдебните съвети одобрява документ "Съдебна етика – принципи, ценности и качества – Лондонска декларация относно съдебната етика", който съдържа насоки както за ценностите на правораздаването, така и за качествата на съдиите.

- Ценности на правораздаването: независимост, почтеност, безпристрастност, съдържаност, дискретност, прилежност, уважение и способност за слушане, еднакво отношение, компетентност и прозрачност;
- Качества на съдиите: мъдрост, лоялност, човечност, смелост, сериозност и благоразумие, капацитет за работа и слушане и умения за общуване.

3.1.4. ЕТИЧНИ КОДЕКСИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СДРУЖЕНИЯ НА МАГИСТРАТИТЕ

Международните сдружения на съдиите и прокурорите одобряват редица документи, задаващи стандартите на съдебната етика, като най-важните приложими актове, са, както следва:

- Универсална харта на съдията (Международна асоциация на съдиите);
- Елементи на европейски статут на съдиите (MEDEL – Европейски магистрати за демокрация и свободи);
- Принципи относно независимостта на международните съдии от Burgh House (Международна правна асоциация⁴).

3.1.5. МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СЪДЕБНАТА ЕТИКА ОТНОСНО НЕЗАВИСИМОСТТА, БЕЗПРИСТРАСТНОСТТА И ПОЧТЕНОСТТА

Описаните по-горе документи водят условно до основните международни стандарти за съдийско поведение във връзка със съдебната независимост, безпристрастност и почтеност – голяма част от основните документи относно съдебната етика говорят специфично за съдиите, а повечето принципи са приложими и към съсловието на прокурорите.

- **Саморегулация по отношение на етиката и стандартите на поведение**

---

⁴ International Law Association

В дейността си съдиите трябва да се ръководят от принципи на професионално поведение. Тези принципи трябва да дават на съдиите насоки как да процедурат, като с това да им предоставят възможност да преодолеят трудностите, пред които са изправени, по отношение на независимостта и безпристрастността си (СЕ).

Принципите на професионално поведение трябва да бъдат напълно отделни от дисциплинарната система за съдиите и да се изготвят от орган различен от този, който отговаря за дисциплината. Това може да бъде отделен орган в рамките на Съвета на съдебната власт (СЕ).

Във всеки случай, съдиите трябва да участват при изготвянето на принципите на тяхното професионално поведение и при установяването на кодексите за съдебна етика (СЕ).

Желателно е във всяка страна да се установят един или повече органи или лица в рамките на съдебната власт, които да съветват съдиите, изправени пред проблем, свързан с професионалната етика или съвместимостта на несъдебните дейности с техния статус (СЕ).

- **Какво означава независимост и безпристрастност**

Безпристрастността се определя съгласно субективен подход, който обръща внимание на вътрешни убеждения или интереси на съдията по дадено дело, както и съгласно обективен подход, който обръща внимание на предложените гаранции от съдията за изключване на всякакви основания за съмнения в тази връзка по определено дело. Съдиите трябва винаги да прилагат подход, който е безпристрастен и изглежда безпристрастен (СЕ).

Обективното обществено възприемане за независимост и безпристрастност е не по-малко важно от ефективното субективно спазване на тези правила от съдиите (ООН).

Съдиите действат независимо от останалите съдии и от администрацията на съдебната система. Те не би трябвало да се подчиняват на нареждания или указания, които биха могли да повлияят на съдебните решения (МАС).

Между съдиите не съществува йерархия или степенуване, независимо от съответните функции и компетентни съдилища (МЕДЕЛ). Както Съветите, така и председателите на съдилищата следва да внимават много, когато упражняват административна власт над съдии и прокурори. Съдебната независимост е слаба ценност и понякога съществуват въпроси, които изглеждат просто административни, които могат да окажат огромно влияние върху изхода от работата на съда, като разпределението и приоритизирането на делата.

Магистратите трябва да изпълняват задълженията си без фаворизиране и без действително или видимо предубеждение или пристрастност. Техните решения трябва да се вземат с оглед на всички съображения от съществено значение за прилагане на съответните разпоредби от закона, като се изключва отчитането на несъществените съображения (СЕ). Те трябва да изпълняват задълженията си при спазване на принципа на равнопоставено третиране на страните, като избягват всякакво пристрастие и дискриминация и като поддържат баланс между страните и осигуряват справедливо изслушване на всяка от тях (СЕ). Практика в България е съдиите и прокурорите да поддържат близки лични и социални взаимоотношения, дори когато работят по едни и същи дела – традиция, често срещана и в други държави-членки. Сам по себе си този факт буди безпокойство, не заради въздействието му върху безпристрастността на съдията, а заради влиянието му върху възприемането на безпристрастността, изхождайки от позицията на обвиняемия, чийто защитник няма право на личен достъп до кабинета на съдията или до съдията извън съдебната зала, но който обаче вижда съдията и прокурора да обядват заедно след разгорещена дискусия между защитата и обвинението. Тези контакти също биха могли да се използват за неофициално обсъждане на висящите дела, което би могло да доведе до още по-голям проблем.

Личните взаимоотношения с представители на юридическите професии, които практикуват редовно в съда на съответния съдия, заслужават специално внимание, тъй като те могат да доведат до подозрение за пристрастност (ООН). Често срещана практика е съдия да бъде "приятел" с адвокати, с които обикновено работи и във Facebook или в други социални мрежи – остава отворен въпросът доколко това би могло да наруши възприемането относно безпристрастността на един съдия или прокурор. Пример за обсъждане в тази посока може да се даде с практиката в САЩ, където това е прието за неетично.

Съдиите трябва да внимават в личните си контакти със страните и с техните представители или с други лица, свързани с висящо дело (Принципи на Burgh House).

Ценностите безпристрастност и почтеност са свързани с поведението на съдията както по време на служба, така и извън службата (ООН). Поведението на съдиите и прокурорите в личния им живот е много важно, защото никога не може да се знае кога нещата, които са направили или казали, могат да се използват срещу тях в бъдеще. Пример в тази посока може да е даде с бившия министър-председател на Порту-

галия, който от четири месеца е задържан под арест. В тайна група на съдии и прокурори във Facebook някои членове се шегуват и коментират вината на обвиняемия и неговия арест. Тези публикации изтичат в публичното пространство и стават достояние чрез медиите с отправяне на обвинение, че този арест представлява атака на съдебната система срещу политика. Това е само един пример за ситуация, при която личното и неумишлено поведение може да навреди на независимостта на съдебната система.

Финансовите интереси на съдията и на членовете на неговото/нейното семейство, както и социалните взаимоотношения на членовете на семейството, също са причини за безпокойство (ООН). Това е особено чувствителна тема в контекста на материята. Пример за такава ситуацията може да бъде съдия, женен за лице, което на по-късен етап става престъпник. Трябва ли съдията да бъде обвиняван за това, което е направило съответното лице? Очаква ли се от съдията да се разведе с това лице? Очаква ли се от съдията да не използва семейната кола, семейната лятна вила и семейните средства с незаконен произход? Описаната хипотетична ситуация намира реален пример със съдия от Португалия – същата е дадена под съд по обвинение при подобни обстоятелства, възникнали докато е била омъжена за заподозрян в престъпни действия.

Приема се, че в някои ситуации съдиите могат да бъдат в положение на конфликт на интереси. Тяхната отговорност да действат независимо и безпристрастно означава, че са задължени да се оттеглят от дадено дело, когато съществуват действителни основания, определени от закона за предотвратяване на конфликт на интереси (СЕ). Обикновено процесуалните закони определят ситуацията, при които наличието на конфликт на интереси може да доведе до това съдия да се оттегли от дело. За един съдия или семейството му не е допустимо да иска или приема подаръци, наследство, заеми или услуги във връзка с действие или очаквано действие, свързано с изпълнение на съдебни задължения. Освен това, съдията няма право да разрешава на членове на състава под негово/нейно влияние, подчинение или власт да искат или приемат такива подаръци. Изключения се допускат единствено за символични подаръци, награди или придобивки, свързани с определени поводи, при които се приема, че това не би било възприето като намерение за повлияване на съдията или че би довело до наличие на пристрастност (ООН). На съдия от Португалия е предложена скъпа писалка от местна община по повод национален празник. Съдията отказва подаръка, тъй

като общината е страна по актуални спорове в процес на разглеждане в неговия съд и счита, че не е уместно да приема подарък с действителна материална стойност. На същият съдия му е предложен отново подарък от същата община – на дребна стойност по случай предстоящите коледни празници, като сходни подаръци получават всички съдии и прокурори от органите на съдебната власт в града (на мъжете е подарена вратовръзка, а на жените – шал). Въпреки че и в този случай общината все още е страна по някои дела, съдията приема подаръка в качеството му на сувенир, подарен от учтивост, и без фактическо значение. Други съдии, обаче, не го приемат поради причините, изложени в предходната ситуация.

Съдиите не би трябвало да търсят неоправдани намеси за постигане на кариерни облаги, като прехвърляне, назначаване или повишаване или други предимства за тях или други (ЕМСС).

- **Критерии за подбор, назначаване и кариера**

Съдебната почтеност и етични стандарти относно необходимите условия за осигуряване на безпристрастност могат да се използват като валидни критерии за филтриране на подбора и професионалното развитие (ООН, СЕ). Обикновено стажът или изпитателният срок дават възможност за установяване на ситуации, при които кандидатът не отговаря на етичните изисквания да стане съдия или прокурор.

Предшните дейности на кандидата или тези, в които са участвали неговите/нейните близки може да бъдат причина за обосновани и обективни съмнения относно безпристрастността или независимостта на кандидата и биха могли да представляват пречка за назначаването му (СЕ). Пример може да дадем с известен адвокат, работещ за известна криминална група, занимаваща се с трафик на наркотици, който се обучава се за съдия. Миналото на адвоката е известно и въпреки че е добър кандидат във всяко друго отношение, не е одобрен заради известната по-горе информация.

Съдиите трябва да бъдат избрани от хора с висок морал и почтеност (ООН, Принципи на Burgh House).

Недопустимо е прилагане на политически критерии за избор на съдии или за определяне на тяхната кариера (ООН, СЕ).

Назначаването и повишаването трябва да се извършва прозрачно, за да могат съдиите и обществото да са сигурни, че съответното назначаване е извършено изключително на база заслуги. Старшинството също може да се използва като критерий за повишаване (СЕ).

Почтеността трябва да се използва като критерий за повишаване (ООН).

- **Органът, който отговаря за подбора, назначаването и кариерата**

Подборът, назначаването и кариерата на съдиите трябва да се решават от органи, които са независими от правителството и администрацията (СЕ).

Тъй като подборът, назначаването и повишаването са от ключово значение за поддържане на независимостта на съдебната система, това трябва да бъде под контрола на съдебните съвети (СЕ).

Най-малко половината от лицата, заети в този орган, трябва да бъдат съдии, избрани от колегите си (СЕ). Този показател има за цел да осигури един добър баланс, за да се избегне както политизиране, така и корпоративизъм в съдебната система, като същевременно се заглушат критиките за липса на демократична легитимност.

- **Обучение**

Една от целите на обучението на съдиите е развиване на култура на независимост, етика и морал (СЕ).

Първоначалното обучение на съдиите трябва да включва разглеждане на етиката и стандартите за поведение на съдиите и връзките с обществеността и медиите (СЕ). Отново са необходими предпазни мерки при внушаване на стандарти на поведение у кандидатите, за да се избегне риска от прекомерен преобладаващ морал.

На съдиите им е необходимо постоянно обучение по етика, за да могат да се справят със страните (СЕ).

- **Атестация**

При атестацията на съдиите може да се вземе предвид нарушаването на етичните и професионалните правила или стандарти. Атестацията и дисциплинарните мерки обаче трябва да бъдат ясно разграничени. Принципът на несменяемост не позволява неблагоприятната атестация да доведе до прекратяване на постоянната длъжност. Атестацията би трябвало да води до прекратяване на длъжността единствено в случаи на неизбежно заключение, че съдията не е в състояние или не желае да изпълнява задълженията си съгласно минималните приемливи стандарти (СЕ).

Интересен е пример с португалски съдия, за който е известно, че е хомосексуалист. Съдебният инспектор предлага на Съвета да му даде степен с по-ниска класификация, не защото е хомосексуалист или защото има такава репутация, а заради факта, че е предизвикал социално

напрежение в града, в който работи, поради твърдения, че е бил видян да празнува по време на местен празник, маскиран по начин, възприеман за неуместен.

Друг пример, който поставя под въпрос атестацията, се отнася за съдия, за който се твърди, че има интимна връзка с проститутка в града, в който работи. Неговата съпруга също живее там и ги преследва на обществени места, за да ги обижда и да удря, както съдията, така и неговата любовница, като това също предизвиква социално напрежение в общността. Това поведение на магистрата също е доведено до вниманието на Съдебния съвет в Португалия, за да може същият да прецени дали този факт би трябвало да се използва за оценка на професионалното поведение на съдията.

- **Възнаграждение и пенсия за прослужено време**

Нивото на възнаграждение трябва да бъде адекватно фиксирано, за да предпази съдиите от натиск с цел повлияване на решенията и поведението им в компетентния съд, който би нарушил тяхната независимост и непристрастност (ООН, СЕ).

Съдиите трябва да получават достатъчно възнаграждение, за да могат да си осигурят действителна финансова независимост (МАС).

Нивото на възнаграждение осигурява финансова независимост (MEDEL).

На пенсионираните съдии, които са изпълнявали съдебните си задължения в продължение на определен период, трябва да се предостави пенсия, чието ниво трябва да бъде възможно най-близо до нивото на последната им заплата (СЕ).

- **Връзки с медиите**

Съдиите трябва да бъдат предпазливи в отношенията си с пресата, поспециално като избягват изявления и необосновани коментари по делата, по които работят, за да поддържат своята независимост и непристрастност (СЕ).

Съдиите не трябва да обясняват решенията си пред пресата или да правят публични изявления в пресата по дела, за които отговарят (СЕ). Пример може да се даде с Португалия, където становището на Съдебния съвет относно задълженията на съдиите е, че те нямат право да коментират и делата в процес на разглеждане на други съдии. Този въпрос е адресиран до Съвета, когато съдия написва статия в местен вестник, в която твърди, че решението на негов колега, който е бил обект на обществено наблюдение и критика, е "средновековно", което от своя страна води до нарушаване на социалното доверие в съдебната система.

Съдиите трябва да се въздържат да коментират решенията си в медиите, дори ако са обект на критика (ENJC). Въпросът за предпазливостта с пресата може да представлява проблем, дори ако не става дума за коментиране на дела. Пример за подобна ситуация може да се даде със съдия или прокурор, който се появява всяка седмица и понякога дори всеки ден във вестниците и по телевизията, давайки становище по различни въпроси - от политиката до социалния живот. Дори ако съдията/прокурорът не коментира директно съдебни решения, въпросът дали това представлява правилно разбиране на съдебната резервираност и дискретност и дали това помага за изграждане на доверие в съдебната непристрастност и почтеност, остава отворен.

- **Извънсъдебни дейности**

Възприемането за непристрастността на съдията е свързано както с упражняване на съдебните функции от съдията, така и с други извънсъдебни дейности (СЕ).

Има определени извънсъдебни дейности, които са допустими, като например изнасяне на лекции, преподаване, участие в дебати по въпроси, свързани с правосъдието. В общия случай, съдиите могат да участват в дейности, които не увреждат репутацията на съдебната институция и които не пречат на съдебните им задължения (ООН).

Въпреки че на съдиите е разрешено да извършват други дейности, извън тяхната съдебна позиция, те трябва да избягват действителни или възприемани конфликти на интереси. Тяхното участие трябва да се ограничава до дейности, които са съвместими с тяхната непристрастност и независимост (СЕ).

Могат да се поставят ограничения за дейности, които са несъвместими с доверието в непристрастността, независимостта или достъпността. Упражняването на дейности срещу възнаграждение, различни от литературни или творчески, когато това е допустимо, са обект на предварително одобрение (СЕ);

Съдиите не трябва да изпълняват други функции, обществени или частни, срещу възнаграждение или без възнаграждение, които не са изцяло съвместими със задълженията и статута на съдиите (МАС). Отново пример може да се даде с Португалия, където съществува публичен дебат относно възможността да се забрани на съдиите да участват във футболни федерации или асоциации, които издават решения относно наказания за играчи, управители и футболни съдии. Футболните явления предизвикват страсти и неразумни обидни забележки и често тези съдии биват обиждани и наричани пристрастни от спортните комента-

тори или запалянковци" което от своя страна води до голямо недоверие в правосъдието. Съдебният съвет на Португалия издава становище по темата, посочващо, че съдиите трябва да избягват такова участие. Асоциацията на съдиите в страната също проучва въпроса и излиза със същото становище. Въпреки това, някои съдии продължават да се включват в подобни организации, позовавайки се на своята свобода на сдружаване.

При участие в дейности извън тяхната професия и извънсъдебни дейности, съдиите трябва да посвещават по-голямата част от работното си време на съдебните си задължения (СЕ).

Допустимо е участие на съдиите в правителствени дейности, които не изглеждат несъответстващи с възприеманата безпристрастност и политическа неутралност (ООН).

Участието на съдиите в правителствени задачи не е непременно в разрез с независимостта и безпристрастността. Трябва да се получи отговор с оглед на приложимите ценности и дадената задача (СЕ). Съдия от Върховния съд в Португалия, на който е било възложено искане за *habeas corpus* (нареждане да се доведе затворник пред съда), подадено от бивш министър-председател (понастоящем задържан под арест), е обект на обществено внимание поради факта, че съдията е бил национален директор на разследващата полиция и е бил освободен от този пост от правителството, ръководено от същия министър-председател. Отправени са твърдения спрямо него, че той вероятно не е безпристрастен да вземе решение по искане от лицето, от което по-рано е бил освободен.

Участието на съдии в обществени дебати с известен политически характер води до съмнения, защото тези дебати са обект на политически атаки, които са несъвместими с неутралността на съдебната система. Това не се отнася за участието в дебати, свързани със съдебната политика (СЕ). В някои случаи например, е възможно някои дебати да не са пряко свързани с политиката и въпреки това да бъдат неуместни - например, ако съдия или прокурор участва в дебат, обсъждащ полемики като легализирането на абортите, легализирането на браковете между хомосексуалисти или осиновяването на деца от хомосексуални двойки. Сами по себе си тези въпроси предизвикват бурни реакции и разделят общностите и в много случаи свършват с вземане на решения в съда.

Съдиите трябва да се въздържат от каквато и да е политическа дейност, която би компрометирала тяхната независимост и която би навредила на тяхната репутация на безпристрастност. Допустимостта на опреде-

лена извънсъдебна дейност зависи от това дали, в конкретния социален контекст и в очите на разумния и информиран наблюдател, съответната дейност би могла обективно да компрометира независимостта и безпристрастността на съдията (СЕ). Примери в тази посока могат да се дадат със следните ситуации: 1) Вицепрезидентът на Съдебния съвет на Португалия е заснет от медиите по време на празненство на политическа партия, носейки шал с цветовете на тази партия. По-късно той твърди, че е бил там да отпразнува избирането на приятели на неговата съпруга и че някой е сложил шала на врата му, без той да знае. 2) При втората ситуация, жена - бивш член на Съдебния съвет, работеща като съдебен инспектор, е също заснета от медиите по време на отпразнуване на победата на нейния съпруг, който е спечелил местните избори като кандидат на дадена политическа партия. Тя твърди, че е била там по семейни причини и че не би могла да бъде лишена от правото да подкрепя съпруга си. И двата казуса предизвикват интензивни обществени дебати.

Свободата на мнение, дори в държави, в които съдиите имат право да бъдат членове на политически организации, винаги трябва да се измерва. Дори да имат право на политически мнения, съдиите трябва да се уверят, че изразяването им не застрашава доверието в правосъдието. При всички случаи, тези мнения не могат да се изказват при упражняване на съдебните задължения (ЕМСС).

Свободата на изразяване трябва да запазва репутацията на съдебната институция и безпристрастността и независимостта на съдебната система (ООН).

Свободата на сдружаване означава, че съдиите могат да бъдат членове на профсъюзи, въпреки че е възможно да бъдат наложени ограничения върху правото на стачкуване (СЕ).

Магистратите са свободни да бъдат свързани с асоциации, профсъюзи на магистратите или други сдружения (МЕДЕЛ).

- **Поведение в личния живот**

Не са наложени ограничения върху правото на личен живот, освен разумните предпазни мерки, за да се избегне подкопаване на репутацията на съдебната служба (ЕМСС).

Съдиите трябва да се държат почтено както по време на служба, така и в личния си живот. Те трябва да се въздържат от всякакво поведение, действие или изявление, което влияе върху доверието в тяхната безпристрастност и независимост (СЕ).

Съдиите са задължени да се уверят, че личният им живот не засяга обществената репутация на непристрастност в съдебната им работа (ЕМСС).

Съдиите не трябва да изтъкват статута си на съдии извън задълженията си за лични цели (ЕМСС).

- **Несъвместимост след прекратяване на кариерата**

След пенсиониране, съдията не трябва да бъде възпрепятстван от упражняване на друга законна дейност поради това, че той/тя е бил/а съдия (МАС).

Съдиите не трябва да търсят или приемат, докато са на служба, бъдеща работа, назначаване, носещо полза от страна или лице, свързано с дело, в което е участвал съдията, което би могло да засегне или има основания да изглежда, че засяга независимостта или непристрастността на съдията (Принципи на Burgh House).

Бившите съдии нямат право да действат като консултанти, съветници или защитници по процеси пред съда, по които по-рано са служили, за срок от най-малко 3 години след напускане на длъжност (Принципи на Burgh House).

Политиците са обвързани с много по-строга система от пречки. Ако например обаче един съдия се пенсионира и започне да работи като консултант за търговско дружество, което е било страна по по-ранно дело, разпределено на същия съдия, или като юрист в правна кантора, която е представлявала множество клиенти в съда, в който е работил съдията, това поражда очевидни тревоги и съмнения относно непристрастността на този съдия при вземане на решения по тези дела.

3.1.6. МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА НЕЗАВИСИМОСТ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И ПОЧТЕНОСТ ПРИ ПРОКУРОРИТЕ

Повечето упоменати принципи и стандарти на поведение на съдиите, насочени към предотвратяване на корупцията в съдебната система, се отнасят и за прокурорите. Важно е да се отбележи обаче, че както ООН, така и Съветът на Европа са издали конкретни документи, свързани със съдебната етика в прокуратурата: **Насоки на ООН за ролята на прокурорите, Препоръка CM/Rec (2000)19 за ролята на прокуратурата в системата на наказателното правосъдие и Европейски насоки по етика и поведение за прокурори.**

Има някои неща в тези документи, които си струва да се отбележат:

- Държавите трябва да гарантират, че прокурорите изпълняват задълженията си, спазвайки етични кодекси, също както съдиите.
- Прокурорите са задължени да бъдат честни и обективни по време на процесите, като спазват принципа на равнопоставеност на страните. По отношение на обществеността, те трябва да действат безпристрастно и обективно. Прокурорите са част от йерархия и докато представляват една от страните по даден спор, те не са действително безпристрастни. Задължението за обективност е инструментът, който гарантира спазване на етичните стандарти на наказателното преследване.
- Прокурорите трябва да изпълняват задълженията си, действайки и давайки вид, че действат с безпристрастност и почтеност. Те трябва да упражняват функциите си без каквито и да е неправомерни влияния и без фаворизиране или предубеждения.
- Дори ако системите дават възможност едно и също лице последователно да изпълнява функцията на прокурор и съдия, не трябва да съществуват съмнения за независимостта и безпристрастността на съда. Упражняването на тези различни функции по едно и също дело е недопустимо.
Съществуват редица спорове в Италия във връзка с този проблем. Съдиите и прокурорите там принадлежат към една и съща професия и могат да кандидатстват за упражняване на функции и в двете служби. Конституционният съд поставя под съмнение безпристрастността на един съдия, който работи по дело на мафията, защото преди това е работил няколко години като прокурор в специална работна група, която е разследвала случаи на организирана престъпност. Счетено е, че съдебната независимост не е имунизирана срещу нагласата и личните навици, които са резултат от професионалното минало на съдията.
- Прокурорите не трябва да позволяват на своите лични или финансови интереси или подобни интереси на техните семейства, социалните или другите им взаимоотношения да оказват неправомерно влияние върху поведението им. Те не могат да работят по дела, при които има наличие на такива интереси.
- Сигурността на прокурорите, както и на техните семейства, е важен въпрос. Трябва да бъде осигурена физическа защита от органите, когато тяхната безопасност е застрашена в резултат от надлежното изпълняване на задълженията им.

- Прокурорите не трябва да използват привилегирована информация за свои лични интереси. Често вестниците имат достъп до привилегирована информация по провеждащи се разследвания или съдебни дела и прокуратурата бива обвинявана в оповестяването на тази информация за създаване на обществена нагласа за виновност и улесняване на бъдеща присъда. Въпреки че на това не може да се гледа като на личен интерес на прокурора, такова поведение е неетично.
- Възнаграждението на прокурорите трябва да бъде адекватно и пропорционално на разумните условия.
- На прокурорите трябва да им бъде предоставено право да изискват указанията към тях да бъдат в писмен вид и да поискат да бъдат сменени, когато сметат, че тези указания са незаконни или противоречат на тяхната съвест.

ВЪТРЕШНИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ОГРАНИЧАВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

1. КОРУПЦИЯ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

Както е споменато и по-горе, няма официално определение за корупция в съдебната система. За такава следва да се счита всяко действие или бездействие на някой от членовете на съдебната власт, който нарушава своите етични и морални задължения, като с това повлиява на решението или производството с цел спечелването на незаконна полза, на икономическа, професионална или морална изгода за себе си или за друго лице. Това по-широко определение обхваща поведение, което може да достигне до нарушение на наказателното право, дисциплинарното право или просто на етичните принципи.

1.1. ТЪНКАТА ЛИНИЯ, РАЗДЕЛЯЩА НЕЗАВИСИМОСТ И ОТГОВОРНОСТ

На първо място, при отговорността на съдии и прокурори за действия при изпълнение на служебните задължения, независимо дали са наказателни, граждански или дисциплинарни, има тънка линия, която институциите, управляващи съдебната система, не могат да преминават, а именно - независимостта на съдебната власт. Тази линия не винаги е лесно видима и има ситуации, които представят неочаквани трудности. Реални примери в тази посока са описани по-долу:

- 1) Първият пример засяга съдия от Испания, наречен Балтазар Гарзон. Той е досъдебен съдия в съда за най-тежки престъпления. В дело, известно като "Gürtel phone interceptions", някои високопоставени лидери на основната опозиционна политическа партия са разследвани за пране на пари, данъчни измами, корупция и организирана престъпност. Повдигнати са подозрения "че някои от арестуваните обвиняеми са се опитвали да укроят своите незаконни печалби. Балтазар Гарзон издава заповед да се преустановят контактите им с техните адвокати. Заповедта е дадена във връзка с приложимите законови разпоредби и е мотивирана в определена интерпретация на закона. В продължение на няколко месеца полицията подслушва и записва разговорите между обвиняеми-

те и техните адвокати, но след издаване нареждането на съдията, трима от адвокатите подават наказателна жалба срещу него. Срещу Балгазар Гарзон е заведено дело и същият е осъден за незаконно прекъсване на комуникация. Съдът отсъжда, че решението му не е основано на разумно или приемливо тълкуване на закона и конституционните принципи и че е действал по изключително неюридически начин, нарушавайки основните права на защита. Той е освободен от поста си за период от единадесет години и това е краят на кариерата му като съдия.

- 2) Вторият пример е от разследване за корупция, в която министър-председателят на Португалия е потенциален заподозрян. Разследването се проточва в продължение на години като двамата прокурори, отговарящи за разследването, никога не призовават министър-председателя на разпит като свидетел или като заподозрян. Медиите повдигат въпроси относно мотивите за висящото наказателно производство и правото на министър-председателя да бъде освободен от подозрения веднъж зави-наги или да бъде разследван като заподозрян. След това главният прокурор решава да издаде йерархична заповед на прокурорите в разследването - да предявят обвинение или да прекратят разследването, като им определя срок за това. В определения период от време прокурорите внасят обвинителен акт срещу част от обвиняемите и приключват с предполагаемото разследване срещу министър-председателя. Конституцията проблем се крие в това, че в тяхното крайно писмено решение прокурорите са включили 27 въпроса - някои от тях повдигащи подозрения потенциално поставящи министър-председателя в неудобна позиция, които въпроси според тях е трябвало да бъдат зададени, ако само им е било дадено повече време, за да го разследват. Част от коментарите по случая наемкват, че прокурорите са били подложени на неправомерен политически натиск да оставят премиера извън обвинителния акт. Други казват, че прокурорите не са имали основания за обвинения срещу министър-председателя и като са действали по този начин, те необосновано са увредили репутацията му с неуместно подозрение. Заради създалата се ситуация срещу прокурорите е повдигнато обвинение за дисциплинарно нарушение от страна на главния прокурор. Инспекторът на Съвета на прокурорите предлага като дисциплинарно наказание отстраняването на двамата прокурори, но дисциплинарната комисия на Съвета на прокурорите ги оправдава с това, че включването на тези 27 въпроса, макар и необичайно и повишаващо общественото съмнение, е все още въпрос на техническа преценка и тълкуване на закона.

Тези два примера имат сходни характеристики, но завършват по различен начин. Те показват, че когато магистратите се занимават с дейности, свързани с упражняването на съдебната функция, не винаги е лесно да се гарантира точният баланс между независимостта и отговорността - дали в тези примери съдията и прокурорите, изпълняващи служебните си задължения, са сбъркали в своето тълкуване на закона или умишлено са злоупотребили?

1.2. ПРОФЕСИОНАЛНО ИЛИ ЛИЧНО МНЕНИЕ РАВНОСИЛНО НА КОРУПЦИЯ

Действия, които могат да са равносилни на корупция в съдебната система, могат да се наблюдават както при упражняване на професията, така и в личния живот. Такова поведение е в нарушение на служебните задължения и е насочено към получаване на облага, повлияване на решението или на делото.

- 1) Например, ако един прокурор, отговарящ за разследване, получава пари от ответника да прекрати разследването срещу това лице или да го предупреди за действията по разследването, които следват, е налице явен случай на корупция. Това е действие при упражняване на професията с намерение за получаване на материална облага и с влияние върху решението и на производството.
- 2) Друг пример може да се даде със съдия, чиято съпруга също е съдия в друг съд и чака да бъде повишена. Председателят на нейния съд ще има решаваща роля в това повишение. Съдията е определен да реши граждански спор, в който близък роднина на председателя на съда на жена му е страна в производството. Ако гражданският съдия реши спора в полза на близкия роднина на председателя заради обещание или просто предположение, че жена му ще има повече шансове за повишение, това също е корупция. Намерението да се получи облага е налице, упражняването на официална функция също присъства, както и въздействието върху решението. Единствената разлика по отношение на първия пример е, че ползата не е материална, а професионална и тя не е за съдията, а за трети човек.
- 3) Трети пример може да се даде със следовател, който е наясно с факта, че на следващия ден предстои претърсването на къща във важно разследване, което е под вниманието на медиите. Местен вестник обикновено хвали въпросния следовател, като публикува истории за неговите/нейните разследвания, използвайки привилегирована информация. Това е добре за вестника, който винаги представя истории на публиката

от първа ръка; това също е добре и за следователя, който се възприема като компетентен и ефективен. Поради това, следователят иска да угоди на директора на вестника и се съгласява да отложи претърсването за още един ден, за да се даде възможност за привилегировано медийно отразяване на акта. Претърсването е застрашено, защото не са намерени подходящи обекти за изземане поради закъснението. Отново, това е корупция. Деянието е в изпълнение на професията, това е оказало влияние върху производството и е имало намерение да се получи облага, която в този случай е от морално естество.

И трите описани ситуации представляват нарушение на служебните задължения, които водят до повдигане на дисциплинарна и дори наказателна отговорност.

Има и други ситуации, които се вписват в по-широк смисъл в направения по-горе опит за дефиниране на корупция, но в които неправомерното поведение не се среща при упражняване на официална функция, а в личния живот. Те също са равностойни на корупция, защото в тези случаи магистратите имат намерение да получат облага чрез действие, което оказва влияние върху решението или делото.

- 1) Пример може да се даде със съдия, който работи в съда, където компания, която строи и продава къщи в този град, е страна по няколко граждански процеса. Той/тя трябва често да решава споровете между това дружество и купувачите. Съдията сключва брак и си търси къща за купуване. Той умишлено отива при това дружество, знаейки, че вероятно ще получи добра отстъпка, защото собственикът на компанията със сигурност ще иска да предразположи съдията. Дори и нищо да не се иска или предлага, къщата е закупена с необичайна отстъпка. От този момент нататък интересите на дружеството в съда са по-добре защитени, тъй като техните дела са винаги приоритет, просто защото съдията се чувства морално задължен да бъде благодарен на тази фирма.
- 2) Втори случай: Прокурор работи в орган на съдебната власт, където негов/неин близък приятел ще бъде изправен пред съда, обвинен в престъпно действие. Прокурорът, наясно със своята добра репутация и доверието, с което се ползва в съда, се съгласява да е свидетел и да даде неверни показания, за да помогне на. Поради тези показания и заради факта, че съдията се позовава на думите на прокурора, подсъдимият е оправдан.
- 3) Трети пример: По време на разследване на трафик на хора с цел проституция, следовател разбира, че женен съдия, работещ в друг съд, е редовен клиент на един от домовете за проституция. Същият следова-

тел има интерес в гражданско дело, разпределено на този съдия, и решава да го изнудва, за да получи по-благоприятно решение, заплашвайки да разкрие тайната на жена му. Гражданското дело е спечелено заради този натиск върху съдията.

Тези три примера са равносилни на по-широката дефиниция на корупция. Въпреки това, незаконосъобразните действия на съдията, прокурора и следователя не са били извършени при упражняване на професията им. Те са били действия на личния им живот, но с намерение да се получи морална и икономическа изгода с влияние върху решенията или производството.

1.3. НЕЕТИЧНО ДЪРЖАНИЕ, КОЕТО НЕ Е РАВНОСИЛНО НА КОРУПЦИЯ

Други типове поведение могат да бъдат в нарушение на служебните задължения, но без да са равносилни на корупция и това ги прави недостатъчни, за да бъдат квалифицирани като престъпления или дори като дисциплинарни нарушения. Примери в тази посока могат да бъдат:

- 1) Съдия е един от постоянните гости в седмичен телевизионен дебат по въпросите на правосъдието. Подобно на останалите участници, той/тя получава добро възнаграждение, за да го прави. Въпреки това, съдебният статут не позволява упражняването на каквато и да е друга платена дейност освен съдебни функции. За участието в телевизионния дебат на съдията се плаща в брой, за да се скрие незаконното възнаграждение.
- 2) Съпругата на прокурор е член на политическа партия и е кандидат в изборите за кмет на общината. Тя няма средства за кампанията и прокурорът, бидейки наясно със своя престиж в обществото, се занимава сам открито в набирането на средства, събиране на дарения от частни компании и физически лица за политическата кампания на жена си.
- 3) Следовател решава да стане член на Ротари клуб в родния си град. Членовете на Ротари клуб са особено влиятелни в обществото и често лобират в полза на дейността на фирми, собственост на техни колеги, или в полза на назначаването им на ключови позиции на работни места в държавни или частни предприятия. Познанията и контактите на следователя също се използват за тази лобистка дейност, въпреки че той/тя няма лична изгода от това.

В тези три хипотези не се предприемат действия, влияещи върху решенията или производството в съда. Поради тази причина те не се вписват в посочената по-горе дефиниция на корупция в съдебната система. Въпреки това биха могли да представляват нарушение на съдебната етика.

- Първият пример е по-ясен. Налице е нарушение на законовите разпоредби и съдията носи дисциплинарна отговорност. Това също може да стане равносилно на нарушение на криминалното право, в зависимост от правната система.
- При втория пример може да възникнат известни съмнения, тъй като границите на политическа дейност не са общи за всички системи. Въпреки това обаче, набирането на средства за политическа партия никога не е етично. Дисциплинарната отговорност в тази ситуация ще зависи от законоустановените правила, приложими за случая.
- Последния пример също е спорен. Лобирването за конкретни бизнес отношения или назначения не е правилно, дори и ако няма намерение да се получи лична облага. Тази дейност вреди на възприятието за безпристрастност и почтеност и увеличава риска от корупция, защото следователят се поставя в уязвимо положение като обект на неправомерен натиск. Със сигурност това няма да предизвика наказателна и може би дори дисциплинарна отговорност, но следва да се счита за неетично.

2. ОБЕКТИВНИ ФАКТОРИ НА РИСК ОТ КОРУПЦИЯ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

2.1. ВЪНШНИ ФАКТОРИ

Политическият, социалният, икономическият и културният контекст, в който съдебната система работи и най-вече ролята и значението на съдилищата в конституционна и правна система са от решаващо значение, за да се моделира нейното изпълнение. В Португалия например, Конституцията определя съдилищата като един от четирите суверенни органи в политическата организация на държавата, заедно с президента на Републиката, парламента и правителството. Това може да се разглежда само като нещо символично и следователно не толкова свързано. Но въпреки това е от решаващо значение да се позволи на Конституционния съд да отхвърли закон, приет от парламента, а статутът на съдиите да бъде включен в категорията на държавните служители.

Нито една държава не е имунизирана срещу корупцията - нейното пълно унищожаване е просто нереалистично. Въпреки това, нивото на корупция не е еднакво във всяка система. В обществата, където корупцията е широко разпространена и където в публичния сектор не се вземат ефективни мерки, където организираната престъпност управлява улиците и коридорите на правителствата, където разследващите органи са слаби и съдилищата не желаят да действат,

където обществото вижда това явление като нещо нормално или приемливо, ще има по-високи нива на корупция.

Тези външни фактори не са в ръцете на съдебната власт да ги решава, но да бъде запозната с тях е от решаващо значение.

2.2. ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ

Съдебна система, функционираща своевременно и справедливо, е неподатлива на корупция. Всящите дела и продължителността на производството силно благоприятстват корупцията. На първо място, прекомерната натовареност демотивира магистратите в осигуряване на качеството на тяхната работа и предопределя техния интерес относно резултата от работата им. От друга страна, широко разпространените отлагания при решаването на съдебните дела са причина за повече възможности за корупция и повишаване на общественото възприятие за корупция.

Системи, които позволяват разпределение на делата по необективен и прозрачен начин също са по-изложени на корупция. Конкретни съдии не могат да бъдат избрани за определени случаи и конкретни случаи не могат да бъдат избрани за определени съдии - това е един от ключовите аспекти на независимостта и безпристрастността на съдебната система. Съдебният съвет или председателите на съдилищата могат да оспорват и дори да имат добри причини да поемат разпределението на делата, като се изравни натовареността между магистратите и така да се осигури по-добро качество и ефективност. Но дори и тези механизми трябва да бъдат изключение и изпълнени при спазване на обективни и предварително определени правила. В противен случай ненужна намеса на политически или други критерии винаги е възможна, дори и в рамките на управлението на съдебната власт.

В повечето системи, съдебните професии са организирани по определени правила на кариерата и йерархията. Това оказва влияние върху начина, по който професионалистите изпълняват задълженията си. Повишаване или преместване на различни позиции може да доведе до по-добри условия на труд, удовлетворение от работата и по-високо заплащане. Много случаи на злоупотреба с власт в съдебната система са причинени от прекомерната намеса в кариерата на съдии, прокурори и друг персонал и от безскрупулна експлоатация на тяхното желание за напредък в кариерата.

Политически повлияни назначения и повишения са фактори от изключително важно значение, както в примерите за корупция, така и във възприятието за корупция. Съдии, прокурори и следователи, които по някакъв начин се асоциират с политически групи са по-изложени на незаконни опити за влияние върху

начина, по който те изпълняват задълженията си. И дори когато техните решения не са повлияни, особено в случаи, пораждащи обществен интерес и внимание, те могат да се изправят пред обвинения в пристрастност, защото репутацията им би могла да се свърже с определен интерес.

Съществува определена степен на професионална солидарност между специалистите в рамките на съдебната система, която прави превенцията и борбата с корупцията по-трудна. Не винаги нивото на готовност на ключово-отговорните лица в системата за справяне с корупцията е достатъчно. Натискът срещу корупцията в професионалната среда е много важен и в този смисъл магистратите, като професионалисти, носят обща отговорност за цялото функциониране и целостта на системата. Приглушаване или игнориране на ситуации, които повдигат очевидни съмнения, не е правилният начин да се действа.

От друга страна следва да се вземе предвид, че системата има естествена тенденция да се защитава, дори при официално разглеждане на очевиден случай на корупция. Съдии и прокурори са разследвани и съдени от съдии и прокурори. Дисциплинарните действия са също по преценка на колеги. Това означава борба срещу определена култура, която би могла да предизвика съпротива у магистратите срещу идеята за цялостност в съдебната система. Когато един корумпиран съдия или прокурор се наказва, репутацията на всички магистрати като членове на съдебната система по някакъв начин също е разклатена. Въпреки това, в дългосрочен план, една система, която е в състояние да открива и да се справя със собствените си проблеми ще повиши общественото доверие в съда и поведението на магистратите.

Липсата на прозрачност и отчетност при упражняване на правомощията на съдиите е друг значителен рисков фактор за корупция, защото прави по-трудно да се установи неправилно или аномално функциониране на системата и да се открият вероятни случаи на корупция. В същото време увеличава възможности за корупция, поради усещането за безнаказаност.

Неадекватното възнаграждение на магистратите не може да бъде пренебрегнато като рисков фактор, застрашаващ съдебната система от злоупотреба с власт. Никой не може да очаква да стане богат след като стане съдия или прокурор. Честните и завършени професионалисти не измерват действията си с пари. Но в същото време нито един съдия или прокурор не би трябвало да е изложен на ненужни ситуации, при които трети страни могат да се почувстват изкушени да се възползват.

Справедливото възнаграждение увеличава привлекателността на съдебната кариера и може да спомогне за привличане в системата на индивиди с по-високи нива на компетентност и почтеност. От друга страна, когато работещите в съдебната система са достатъчно добре обезпечени от материална гледна точка по

начин, съвместим с достойнството и отговорността на техните функции, те трудно биха се изкушили да търсят или да приемат предложения за алтернативно възнаграждение.

3. ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ КОРУПЦИЯ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

3.1. АДМИНИСТРАТИВНИ И УПРАВЛЕНСКИ МЕХАНИЗМИ

Някои инструменти за предотвратяване на корупцията в съдебната система са изключителна отговорност на институциите, които я управляват.

- Изпълнение на обективни, предварително определени и прозрачни правила за кариера, повишение и възнаграждение, без политическо вмешателство или отънък. Това е важен фактор за предотвратяване на корупцията в съдебната система, валидна както за "нископоставените" магистрати, работещи в съдилищата, така и за назначените на по-високи длъжности, като напр. членовете на съдебните съвети или председатели на съдилища.
- Въвеждане на по-строги политики за назначаване. Възможно е да се провери миналото на кандидатите и техните качества за гарантиране на безпристрастност и почтеност.

Независимо от това коя съдебна система се взема за пример, няма система, която да е напълно способна да изключва нежеланите лица. Много неподходящи хора са достатъчно интелигентни, за да преминат през филтрите по време на назначаването и обучението. Те ще се разкрият изцяло само, когато са им дадени власт и автономия. Тези ситуации трябва да могат да бъдат уреждани с ускорени и ефективни инструменти на дисциплинарна отговорност.

Даването на публичност на работата на системата и резултатите от дисциплинарната отговорност на магистратите е важен фактор за повишаване на доверието и отговорността. Пример може да се даде с Португалия - Съдебният съвет трябва да докладва ежегодно дейността на съдебната система пред Парламента. Докладът се оповестява публично и е достъпен за всеки. Тези доклади следва да включват също и данни за дисциплинарни наказания, както и резюме на поведения, които са в нарушение на етиката. Това е много важно за укрепване на общественото доверие в съдебната система, но също така и за създаване на общи насоки, на които магистратите могат да се позовават, докато изпълняват професионалните си задължения.

От съществено значение е увеличаването на обученията по съдебна етика. Обучението е възможност за обсъждане на случаи и конкретни смущаващи си-

туации, пред които магистратите са изправени всеки ден, като то е и инструмент, чрез който те придобиват увереност за вземане на отговорни самостоятелни решения. Много по-малка е вероятността професионално компетентни магистрати да бъдат обект на недобросъвестни опити за корупция.

Задължително е създаването на обективна, предварително определена и прозрачна система за разпределение на случаите. Ако дадено лице е в състояние да манипулира възлагането на разследвания и случаи на "по-удобни" прокурори и съдии, вратата е отворена за намеса и корупция в съдебната система.

Същото се отнася и за създаване на обективна, прозрачна и предварително определена система на приоритизиране на случаите. Система, в която страните могат да се консултират, позволява по-добро наблюдение и възпира манипулацията, идваща както от самата система, така и извън нея.

Би следвало да бъдат извършвани периодични инспекции и оценки. Отново може да се даде пример със Съдебния съвет на Португалия, в рамките на който е структуриран вътрешен орган от 20 екипа за инспекции, всеки със съдебен инспектор, който е старши съдия и член от персонала на административния съд. Тези инспектори оценяват работата на всеки съдия, на всеки пет години и предлагат на Съдебния съвет да даде решение за ниво на класификация между 5 възможни степени. Въпреки че пряката цел на инспекциите е не да се наблюдава дисциплината, факт е, че в хода на проверките се откриват много дисциплинарни нарушения. В действителност, ако даден съдия се оценява с ниско ниво на класификация, дисциплинарното производство започва веднага, с цел проверка на причините за недоброто представяне и капацитета на съдията да продължи да изпълнява съдебните си задължения.

При назначаването на магистрати в други съдилища следва също така да се вземат предвид и потенциалните конфликти на интереси в съответната териториална юрисдикция. Например, не е коректно да се назначава в съд магистрат, който е работил в същия район по-рано като адвокат. Също така не би следвало да се назначават в един и същ район, на еквивалентно ниво, съдия и прокурор, които са сключили брак помежду си, ако ще се налага те да работят по едни и същи случаи. Още повече, даден съдия не може да бъде назначен в съд с териториална юрисдикция, в който някой член от неговото/нейното семейство, като съпруг/съпруга, брат/сестра или майка/баща работи като адвокат. Смята се, че тези са предпоставка за конфликти на интереси и повишават общественото недоверие в безпристрастността на съдията, дори и ако той/тя не работи по случаите на адвокат, който е близък роднина.

3.2. ПРОЦЕДУРНИ МЕХАНИЗМИ

Механизми, установени в процесуалното право, които са предназначени за предотвратяване на конфликтите на интереси и ситуации на потенциалната корупция, са, както следва:

- Мотивация или аргументи за решенията - повишава отговорността за решението, както и прозрачността на системата.
- Система на обжалване и средства за правна защита - грешните решения могат да бъдат отменени от по-висши съдилища. Системата предотвратява корупцията до определено ниво и в този смисъл подкупване на съдия за издаване на несправедливо решение, което може да бъде променено, не е икономически обосновано.
- Колегиални решения - в някои системи въпроси с по-голяма важност се решават от състав от съдии.
- Процесуалните закони определят ситуацияите, в които съдии или прокурори могат да бъдат отказани от страните или да се дисквалифицират - при тези ситуации се избягва манипулирането на решението и се укрепва общественото възприемане на безпристрастността.
- Публичност и прозрачност на производството - колкото по-прозрачно е производството, толкова по-трудно ще бъде да бъдат корумпирани съдията или прокурора.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. НОРМАТИВНА И НЕНОРМАТИВНА УРЕДБА

- Закон за съдебната власт
- Кодекс за етично поведение на българските магистрати (в приет на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗСВ и Решение на ВСС по протокол №21 от 20.05.2009 г.)
- Правила за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт (приети с решение на ВСС по протокол №4/03.02.2011 г.)
- Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт (приети с решение на ВСС по протокол №26/19.06.2014 г.)
- Морален кодекс на следователя – приет на 29.07.1999 г. от Общото събрание на Камарата на следователите в България и утвърден с решение на ВСС от 19.02.2003 г. (в сила до 20.05.2009 г.)
- Правила за професионална етика на прокурорите в България – утвърдени с решение на ВСС по протокол №44/26.11.2003 г. (в сила до 20.05.2009 г.)
- Правила за професионална етика на съдиите в България – утвърдени с решение на ВСС по протокол №7/10.03.2004 г. (в сила до 20.05.2009 г.)

2. АДМИНИСТРАТИВНА ПРАКТИКА И РЪКОВОДНИ ДОКУМЕНТИ

- Дисциплинарна практика на ВСС в случаите на нарушения на правилата за професионална етика (2005-2009 г.) – критичен преглед
- Практиката на Висшия съдебен съвет по прилагането на етичните правила в решенията на Върховния административен съд (2005-2009 г.)
- Икономическият и социален съвет: укрепване на основните принципи на поведение на магистратите ИКОСОС 2006/23
- Становище №1 (2001) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС)
- Становище №3 (2001) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС)
- Становище №4 (2003) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС)
- Становище №7 (2005) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС)
- Становище №10 (2007) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС)
- Становище №12 (2009) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) и Мнение №4 (2009) на Консултативния съвет на европейските прокурори (КСЕП)
- Становище №17 (2014) на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) относно оценката на работата на съдиите, качеството на правосъдието и зачитане на независимостта на съдебната власт
- Мнение №9 (2014) на Консултативния съвет на европейските прокурори (КСЕП)

3. ПРАКТИКА НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ОТНОСНО ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ПРИТЕЖАВАНИТЕ НРАВСТВЕНИ КАЧЕСТВА НА КАНДИДАТИТЕ В КОНКУРСИТЕ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Решение №679 от 21.01.2015 г. по адм. д. №411/2014 г. на Върховния административен съд

Производство по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 36 от Закона за съдебната власт. Образувано е по жалба на Н. М. Н. срещу решение на Висшия съдебен съвет, по допълнителна точка 2 (втора) от протокол №... от заседанието на ВСС, проведено на ... г., с което са оставени без уважение възраженията му за недопускане в конкурсите за първоначално назначаване, обявени с решение на Висшия съдебен съвет за длъжността съдия в съответните апелативен съд.

При извършената проверка на нравствените качества се установило, че през 1995 г. кандидатът е бил освободен от длъжност "районен прокурор" при РП – гр. С., поради трайна фактическа невъзможност да изпълнява служебните си задължения за повече от една година, установено по съответния ред. Този факт е установен, след като ВСС е констатирал, че за периода 08.11.1993 г. – 02.02.1995 г. Н. не е решил нито една преписка, не е водил разследване, не е внасял обвинителни актове. По-голяма част от болничните листове, които е представял тогава са обявени за неправилно издадени и обезсилени. Според данни на Националната следствена служба през 2012 г. Н. е бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 209 от НК по досъдебно производство, образувано от СтСлС през 2008 г. Налице са били доказателства, че Висшият дисциплинарен съд на Адвокатурата на Република България е прекратил през 2009 г. дисциплинарно дело, водено срещу адв. Н.Н. (жалбоподателя б.м.) поради изтекла давност. Установено е също, че пред Софийски градски съд са били заведени наказателни дела срещу лицето Н.М.Н. Установените факти мотивирали ВСС да приеме, че Н.М.Н. не притежава не притежава необходимите нравствени и професионални качества, съответстващи на КЕПБМ, поради което не отговаря на изискванията на чл. 162 т. 3 от ЗСВ.

В съдебния акт, постановен по повод на оспореното решение на ВСС е изтъкнато следното:

"Съгласно чл. 182 ЗСВ Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи извършва проверка на документите и допуска за участие в конкурса всички кандидати, които отговарят на условията по чл. 181 ЗСВ, съставя списъци които обявява на страницата на ВСС в интернет като в списъка на лицата, които не са допуснати до участие се посочва и основанието за недопускане.

Комисията по професионална етика има правомощия да прецени качествата на кандидата въз основа на писмените доказателства. Тя не е регистриран орган и преценката ѝ дали съответният кандидат отговаря на изискването по чл. 162, т. 3 ЗСВ е правомощие, което реализира с оглед критериите, заложиени от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Описанията в нейното решение основания, възприети и от ВСС са извършени в съответствие с доказателствата по административната преписка и не се опровергават от останалите доказателства по делото.

Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) е приложим към всички съдии, прокурори и следователи, членове на Висшия съдебен съвет, инспектори в Инспектората към ВСС, наричани за нуждите на този кодекс – магистрати. Кодексът е изготвен в съответствие с Конституцията на Република България, Закона за съдебната власт, препоръките на Комитета на министрите на Съвета на Европа за статута на съдии, прокурори и разследващи органи, както и всички други национални и международни актове, които регламентират дейността на магистратите в Република България.

Залегналите в кодекса правила са възприети от ВСС и помощните му органи като критерии за оценка качествата на лицата, кандидатстващи в конкурсите за назначаване на магистратски длъжности в съдебната система. Правната етика е етичният код, управляващ поведението на тези, които практикуват право, както и на тези, които практикуват в правния сектор.

Визираните изисквания към кандидатите за заемане на магистратски длъжности се установяват от ВСС и помощните му органи от представените документи за участие в конкурсите и събраните служебно доказателства за установяване на фактите от значение за извършване на преценката за наличието на необходимите нравствени и професионални качества. При установените от ВСС негативни данни за освобождаване от магистратска длъжност и за образувани наказателни дела от общ характер следва извод, какъвто е приел и административният орган, че жалбоподателят не притежава необходимите нравствени и професионални качества за заемане на длъжностите, за които са обявени конкурсите, до които не е допуснат до участие. Твърденията и доказателствата за наличие на образователни и квалификационни степени не са достатъчни за да се приеме наличието на материалноправните предпоставки

по чл. 162, т. 3 ЗСВ. Обстоятелствата при които кандидатът е бил освободен от заемане на магистратска длъжност също са от значение в случая за преценката на изискванията на КЕПБМ. ВСС законосъобразно е приел, че поведението на жалбоподателя, довело до освобождаването му от магистратска длъжност е сред фактите от значение за цялостната преценка по чл. 162, т. 3 ЗСВ.

Образуваните наказателни дела от общ характер не е сред изричните законови предпоставки, забраняващи участието в конкурс, но поставя под съмнение репутацията на кандидата да заеме магистратска длъжност предвид правната конкретика по тях. В случаите по чл. 230 ЗСВ когато срещу съдия, прокурор и следовател е образувано наказателно производство от общ характер ВСС може да го отстрани от длъжност, а в случаите по чл. 132 от Конституцията на Република България когато е привлечен като обвиняем ВСС временно го отстранява от длъжност. Неоснователни са доводите за нарушаване на административнопроизводствените правила при издаване на решението. Неизслушването на жалбоподателя не е нарушение на процедурата тъй като фактите от значение за правилното разрешаване на въпроса с участието му в конкурса са установени и изводите въз основа на тях не могат да се променят с изслушването на отстранения кандидат. В конкурсната процедура ВСС няма задължение да провежда лична среща с кандидатите - в този смисъл решение №11104/30.08.2012 г. по адм. д. №1061/2012 г. на Върховния административен съд, седмо отделение."

Съдът е отхвърлил оспорването по жалбата, подадена от Н.М.Н. и я оставил без уважение, като неоснователна.

Решение №15247 от 16.12.2014 г. по адм. д. №12481/2014 г. на Върховния административен съд

Производството е образувано по повод на жалба, подадена от В.И.М., срещу решение на ВСС, с което е оставено без уважение възражението му срещу недопускане до участие в конкурси за първоначално назначаване на длъжност "съдия" в окръжен съд, наказателна колегия и на длъжност "прокурор" в окръжна прокуратура. КПА не е допуснала В. М. до конкурса с мотива, че кандидатът не отговаря на изискванията на чл. 162 т. 3 от ЗСВ.

В.М. е възразил, че КПА не е посочила нито едно конкретно изискване на Кодекса за етичното поведение на българските магистрати, поради което е подхотено формално при проверката на конкурсните документи, преценката е необоснована и не отговаря на действителното положение.

Събраните доказателства сочат, че жалбоподателят е бил назначен на длъжността "прокурор". През 2008 г. той е наказан с "порицание", като наказанието е

потвърдено от съда. През 2009 г. на В.М. е наложено наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност", потвърдено с решение от съда.

През 2011 г. В.М. е подавал документи за участие в обявените конкурси за първоначално назначаване, не е допуснат и възражението му е било отхвърлено.

При така установената фактическа обстановка съдът е постановил следното:

"При така изложените мотиви е спорен въпроса за законосъобразността на решението на ВСС във връзка с професионалните и нравствените качества от кандидата за да бъде допуснат до участие в конкурсите.

Основното възражение е, че не са обсъдени всички факти, обсъдени са формално документите и се развива тезата, че независимо от наложените в миналото наказания фактическата обстановка сега е различна, нова и следва да бъдат изложени нови мотиви към настоящият момент в преценката за материалните предпоставки по чл. 162, т. 3 ЗСВ. Наред с това се поддържа и довод, че няма мотиви за конкретни изисквания посочени в КЕПБМ. Поддържат се и доводи за нарушения в процедурата обуславящи нарушение на административно производствените правила.

Съдът намира така подадената жалба за неоснователна на всички посочени в нея основания за отмяна. Изискванията на чл. 162т. 3 ЗСВ са категорични, че кандидатите за първоначално назначаване за съдия, прокурор и следовател следва притежават необходимите нравствени и професионални качества, съответстващи на КЕПБМ. Не е нужно изричното им изброяване тъй като несъответствието на всяко едно от изискванията на КЕПБМ е достатъчно като фактическо и правно основание кандидатът да бъде отстранен и да не бъде допуснат до участие в конкурса. В настоящият случай това несъответствие с изискванията на КЕПБМ е било вече установено по несъмнен начин с налагането на дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" и в тежест на такъв кандидат е да установява, че за периода от наложеното наказание до кандидатстването му за заемане на магистратска длъжност има промяна в неговите качества и поведение. Няма нарушение в действията на административния орган или на помощните му органи, когато констатира миналото дисциплинарно освобождаване от длъжност, а това включва автоматично и констатацията за липсата на качества за заемане отново на такава длъжност. Няма задължение и не е в тежест на органа да установява дали кандидатът е променил поведението си когато няма данни за това, а само твърдения, че отговаря на изискванията по чл. 162, т. 3 ЗСВ. В този смисъл всички твърдения на жалбоподателя по същество са неоснователни като недоказани и като такива следва да бъдат отхвърлени."

Решение №15118 от 13.12.2014 г. по адм. д. №11454/2014 г. на Върховния административен съд

Образувано е по жалба на Г.П.Г. против решение по 3.1 по допълнителна т. 3 от Протокол №... г. на Висшия съдебен съвет, с което на основание чл. 186 ал. 5 от ЗС, ВСС не одобрява Г.Г. - кандидат за младши прокурор, поради становище на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията, съобразно което същият не притежава в пълнота необходимите качества да бъде назначен на длъжността "младши прокурор" в районна прокуратура, и на мястото на Г.П.Г. включва следващия класиран кандидат. Жалбоподателят излага съображения, че оспорения акт е издаден при съществени нарушения на административнопроизводствени правила, неточно приложение на материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона - основания за отмяната им по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5АПК.. Поддържа следните оплаквания:

1/ че не са спазени изискванията на чл. 186 от ЗСВ, изразило в: неуведомяването му за съдържанието и мотивите на становището на Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" при Висшия съдебен съвет, на базата на което са взети обжалваните решения; неуведомяването му за предложението на Комисията по предложенията и атестирането при ВСС; неуведомяването му за обжалваното решение на ВСС, за което узнал на 21.07.2014 г.

2/ Счита, че "Комисията за професионална етика и превенция на корупцията" към ВСС /КПЕПК/ е надхвърлила правомощията си, като е разгледала и е основала становището си на анонимен сигнал вх. №.../...2014 г., изрично посочен и възпроизведен в становището, приложено на л. ... от делото. В становището е посочено, че заключението е направено на три основания - автобиография, характеристика и обсъждане в КПЕПК. Поддържа, че в автобиографията или характеристиката му не се съдържат негативни данни, от които да се направи извод, че не притежава в пълнота нравствени или професионални качества, необходими за заемането на длъжността "младши прокурор при районните прокуратури". Заключението е изведено единствено от анонимен сигнал, разгледан по време на обсъждане от КПЕПК, поради което счита, че с приемането на становището КПЕПК е нарушила едновременно чл. 4. ал. 1 от АПК и чл. 111. ап. 4 от АПК и становището е нищожно. Поддържа, че същото нарушение е извършил и ВСС - взел е решението си на база становището, което е изготвено в резултат на анонимния сигнал. Твърди, че с разглеждането на анонимен сигнал срещу него КПЕПК е допуснала нарушение и на чл. 8, ал. 2 от АПК, което сочи на явна тенденциозност и дискриминационно отношение спрямо него от страна на КПЕПК и ВСС. Позовава се на това, че през 2013 г. и 2014 г., до настоящия момент, КПЕПК е разгледала общо 8 анонимни сигнала,

по цитираните преписките, като само по отношение на анонимния сигнал срещу него - Преписка - анонимен сигнал с вх. №.../...2014 г. /Протокол ... от заседание на КПЕПК, проведено на ... г./ - е извършена проверка, същият обсъден и отразен в становището на КПЕПК, като единодушното решение на комисията е на основание чл. 39а ал. 2, вр. ал. 1 т. 1, 2 и 3 от ЗСВ да се изиска справка от НСлС за висящи производства срещу него. При всички останали случаи, КПЕПК третира сходните случаи еднакво и законосъобразно, следователно знае как да процедира с анонимни сигнали и го прави последователно. Поддържа, че чл. 111. ал. 4 от АПК забранява провеждането на административни производства по анонимни сигнали. Позовава се на чл. 19а. ал. 2, чл. 22а. ал. 6, чл. 45. ал. 2, 173. ал. 7 и чл. 194а. ал. 6 от ЗСВ, където е изрично записано, че анонимни сигнали и становища не се разглеждат, и в тази връзка приетото писмо от НСлС е получено при допуснато процесуално нарушение по чл. 7, ал. 3 и чл. 111, ал. 4 от АПК. В тази връзка счита, че нарушаването на реда за събиране на доказателства ги изважда от общата доказателствена маса. Решението за изискване на информация от НСлС е взето на заседание на КПЕПК на ...2014 г., отразено в т. ... от Протокол .../...2014 г. за проведено заседание на същата комисия, в резултат на разгледан и обсъден анонимен сигнал с вх. №.../... 2014 г. От горното следва, че за заключението в становището си КПЕПК е ползвала единствено анонимен сигнал, което смята за недопустимо. С разглеждането на анонимен сигнал КПЕПК пречатства възможността му да защити законните си права и интереси.

3/ На следващо място изтъква като нарушение твърдяното от него обстоятелство, че гласуването не е проведено според изискванията на чл. 34, ал. 1 от ЗСВ, защото не става ясно дали по време на гласуването в залата са присъствали повече от 12 члена на ВСС. От това следвало, че взетото решение е нищожно поради липсата на кворум. Позовава се на протокола и стенограмата от заседанието на ВСС на ...2014 г., където не е записано колко члена на ВСС са гласували за това решение, както и на реплика на Главния прокурор отразена на лист ... в стенограмата на заседанието на ВСС, проведено ... г. Счита, че кворумът не може да се установи впоследствие по друг начин, освен чрез протокола и стенограмата или аудиозаписа от заседанието.

4/ Поддържа, че КПЕПК и ВСС не са обосנוвали заключенията си, че не притежава в пълнота професионални и нравствени качества с фактически и правни основания.

Позоваването на чл. 186, ал. 5 от ЗСВ указва правомощието на ВСС да не го одобри, но не съобщава правното и фактическото основание, поради което не е одобрен. Съгласно чл. 186, ал. 2 от ЗСВ КПЕПК предоставя на ВСС единствено информация за притежаваните нравствени качества на кандидатите,

като за целта изготвя становище. Видно и от протокол №.../...2014 г. на КПЕПК комисията е обсъдила и приела становище само за притежаваните от мен нравствени качества.

Смята, че ВСС няма неограничена дискреция да проверява за всички възможни и известни нравствени и професионални качества, а е ограничен от законодателя само до качества, посочени в ЕКПБМ. На свой ред, това налага при проверката по чл. 186, ал. 4 от ЗСВ и респективно при вземането на решение по чл. 186, ал. 5 от ЗСВ. ВСС да посочи точно кои качества от ЕКПБМ не притежава в пълнота, както и на какви факти се основава това решение. Твърди, че в обжалваното решение няма никаква конкретика относно качествата, които не притежавам в пълнота, поради което не става ясно с кои точно професионални или нравствени качества, кореспондира съобщената информация и как тя доказва, че не ги притежавам в пълнота, което е затруднило правото му на защита. Счита, че съдът не следва да тълкува какви са били основанията на ВСС за издаване на обжалваното решение, както и че не е в компетенцията на съда да допълва обжалваното решение с посочването на различни от посочените от ВСС качества.

След като ВСС не е изпълнил това си правомощие в рамките на вземането на решението си, то никой друг орган или съд след това не може да saniра този пропуск. В становището на КПЕПК, както и при обсъждането и вземането на обжалваното решение от ВСС липсват фактически и правни основания. Позоваването на становището на КПЕПК също не носи информация и не посочва правните или фактическите основания за вземането на решението. От становището не става ясно как кореспондират отговорът от НСлС и фактът на образуваното досъдебно производство с направеното заключение на КПЕПК.

5/ Поддържа, че КПЕПК не е предоставила на ВСС събраната в рамките на проверката по анонимния сигнал данни, с което е опорочила процеса на вземане на решение. Извежда този си извод от текста в края на изготвеното становище от КПЕПК, където е посочено, че към становището е приложена единствено характеристика от Началника на ... РУП - СДВР. Твърди, че редица съществени процесуално-следствени действия, които са могли да бъдат извършени още преди три години, не са извършени, въпреки изричните прокурорски указания, както и че срокът за разследване по досъдебното производство е продължаван два пъти след ... г. - първият път до ... Г., а вторият път - до ...2014 г., като до момента не е привлечен в качеството на обвиняем. Счита, че при предоставяне на цялата информация ВСС цял да вземе друго решение. Твърди, че решението на ВСС не е основано на действителни факти. Самият факт на завеждане на досъдебно производство срещу известен извършител не

означава, че лицето срещу което се води досъдебното производство, е виновно или че има качеството на обвиняем. В действителност, от наказателнопроцесуална гледна точка, досъдебното производство срещу неизвестен и срещу извесен извършител са абсолютно тъждествени. Смята, че образуването на досъдебно производство срещу него няма абсолютно никакво отношение към притежаваните от него нравствени или професионални качества, както и че КПЕПК не посочва като основание за заключението си, че срещу него се води досъдебно производство. В становището липсват както изброяване на относими към заключението фактически и правни основания, така и описание на нарушени или неизпълнени правни норми.

Заключението в становището е толкова общо написано, че не става ясно дори дали се касае за непълнота в професионалните или в нравствените качества или едновременно и в двата вида качества. Счита, че при положение, че КПЕПК е решила да поиска справка за висящи досъдебни производства спрямо един от кандидатите, то тя е била задължена на основание чл. 8, ал. 2 от АПК да направи това и за всички други кандидати, като обсъди и посочи получените резултати.

КПЕПК не е направила това, с което го е поставила в неравностойно и неблагоприятно положение спрямо останалите кандидати и по същество го е дискриминирала на основание лично положение. Твърди, че КПЕПК не е установила дали има и други кандидати, срещу които се водят или са се водили досъдебни производства. Поддържа, че на заседанието на ... г. ВСС е проверило единствено негативна информация за него, като всички останали кандидати са приети по списък, без изобщо да се проверят каквито и да било техни нравствени или професионални качества. Счита, че ВСС е трябвало да провери качествата на всички кандидати, така като е следвало да направи това и КПЕПК. Никъде в протоколите и стенограмите на ВСС и протоколите на КПЕПК няма данни ВСС да е направило тази проверка.

6/ Поддържа, че ВСС е нарушил чл. 13 от АПК, като не е огласил критерий, че не допуска одобряване на кандидати за младши прокурори в районните прокуратури, срещу които се водят неприключили досъдебни производства.

С оглед на изложеното се иска отмяна на обжалваното решение като нищоожно поради липса на кворум - нарушение на чл. 146. т. 4 от АПК вр. Чл. 34. ал. 1 от ЗСВ и разглеждане и работа по анонимен сигнал в рамките на административната процедура по вземане на обжалваното решение - нарушение на чл. 146, т. 4 вр. Чл. 111, ал. 4 от АПК. Алтернативно се иска отмяна на обжалваното решение поради съществени и неотстраними нарушения на закона, изразило се в неспазване на установената форма (липса на фактически и правни основания за издаване на акта) - чл. 146, т. 2 вр. Чл. 59. ал. 2. т. 4 от АПК:

противоречие с материално правни разпоредби, описани по-горе, а именно - нарушения на чл. 146, т. 4 вр. Чл. 4, ал. 1 и 3. Чл. 7. ал. 2, чл. 8. ал. 1 и 2. Чл. 13 от АПК, както и нарушаване на правото на жалбоподателя на защита, като се укаже на ВСС да повтори административната процедура от момента, в който е опорочена, а именно - от 23.06.2014 г., когато КПЕПК при ВСС е разгледала анонимен сигнал срещу него и е започнала работа по същия - несъответствие с целта на закона - нарушение на чл. 146, т. 5 от АПК. Направено е искане за заплащане на сторените разноски по делото.

Отвeтникът по жалбата - Висшият съдебен съвет чрез юриконсулт К. изразява становище за неоснователност на същата. Посочва, че съгласно чл. 162 от ЗСВ, за съдия, прокурор и следовател може да се назначи лице, което има само българско гражданство и притежава необходимите нравствени и професионални качества, съответстващи на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. На базата на становището на КПЕПК и на предложението на КПА, ВСС е приел решение за одобряване на кандидатите, и е проверил дали класираните кандидати отговарят на изискванията по чл. 162. Проверката е обхванала всички представени от кандидата документи и становището на КПЕПК. Поддържа, че съгласно представените по делото доказателства КПЕПК неколккратно е поставяла на дневен ред обсъждането на нравствените качества на кандидата и след проведено всеобхватно проучване на относимите доказателства е достигнала до отрицателно становище за наличие на нравствени качества на жалбоподателя, и го е изключила от списъка на одобрените кандидати. Счита, че разглеждането на становището на КПЕПК от ВСС е станало след обсъждане всички обстоятелства от значение за случая. Мотивите за неодобряване на жалбоподателя са изказаните съображения на членовете на ВСС и всички асоциирани към преписката документи, които позволяват да бъде идентифицирана волята на органа относно упражненото публично субективно право. В случаите когато оспорения акт е издаден при наличието на подготвителни документи, изложените в тях съображения се приемат за мотиви на самия акт. Поддържа, че обявяването на решенията на ВСС освен чрез съобщение до адресатите им, се осъществява и чрез оповестяването им чрез публикуването на интернет сайта на ВСС, видно от информацията на сайта. Сочи, че задължението на издаващия акта орган за посочване на органа и срока за обжалване на постановения акт, на което се позовава жалбоподателя като нарушение на административнопроизводствените начала и с което свързва санкцията по чл. 140, ал. 1 от АПК, не е императивно и не е свързано с последиците на чл. 140, ал. 1 от АПК, тъй като ЗСВ е специален по отношение на АПК закон и административните производства протичат по установения от него ред. Тези изисквания е съобразявал при упражняване на

своите правомощия ВСС, който не е безусловно задължен да приеме решение за назначаване на спечелилия конкурса кандидат, още по-малко когато той не отговаря на изискванията на закона за назначаване. В своите преценки кадровият орган на съдебната власт е изразил ясно своето отношение за установената липса на необходимите нравствени качества. ВСС е реализирал своите дискреционни правомощия по преценка качествата на назначаваните кандидати, извършвайки верен анализ на приобщените по административната преписка и безспорни доказателства. Фактите по спора сочат, че процесните решения са издадени от компетентен орган в рамките на неговата материална компетентност при изискуемия кворум и мнозинство. Претендираните съществени нарушения на административнопроизводствени правила при постановяването на обжалваното решение на ВСС не са налице. Иска се отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Върховният административен съд, състав на шесто отделение, като съобрази доказателствата по делото, оплакванията, становищата и заключенията на страните, прие за установено следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в 7-дневния срок по чл. 187, ал. 1 от ЗСВ. Обжалваното решение по 3.1 по допълнителна т. 3 е взето на заседание на ВСС проведено на ....07.2014 г. По делото не е представено доказателство към кой момент това решение е съобщено на адресата. Същото е оповестено чрез публикуването му на интернет сайта на ВСС на .....07.2014 г. Жалбата е подадена с вх.№.../2014 г., т.е. същата е в срок.

Жалбата е подадена от надлежна страна при отсъствие на процесуални пречки за нейното разглеждане и наличие на всички положителни процесуални предпоставки по възникване и упражняване правото на съдебно оспорване, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество на основанията посочени в нея и след проверка на оспорените актове при условията на чл. 168 АПК, същата е неоснователна.

По делото е установено, че на обявения съгласно чл. 179, чл. 180 от ЗСВ с решение по протокол №.../...2014 г., публикувано на интернет страницата на ВСС и в ДВ, бр. ...2014 г., конкурс за "младини прокурори" в районните прокуратури за 30/тридесет/ свободни длъжности. Жалбоподателят Г.Г. бил допуснат до участие в конкурса, като издържал успешно проведените писмен и устен изпит и след класирането на кандидатите заел шестнадесето място, видно от приложеният протокол за класиране на кандидатите в конкурса за младини прокурори в районните прокуратури /л. 78/.

На 04.06.2014 г. /л.115-л.117/ Началникът на 05 РУП-СДВР гр. София във връзка с писмо на ВСС изх.№...../2014 год./ л.130/ изготвил и изпратил до ВСС характеристика на Г.Г. с изх.№.../...2014 г., съответно вх. №.../...2014 г.

на ВСС. В характеристиката е отразено, че Г.Г. няма наложени дисциплинарни наказания, няма предложения от наблюдаващият прокурор за налагане на дисциплинарно наказание.

На ...2014 г. с вх. №... във ВСС е получен анонимен сигнал, касаещ кандидатът в конкурса за младши прокурори в районните прокуратури Г.П.Г. /л.113/. В сигнала е посочено, че спрямо Г.Г. има няколко сигнала до Дирекция "Вътрешна сигурност"-МВР за корупционно поведение във връзка с водени от същия досъдебни производства и има образувано досъдебно производство за длъжностно присвояване по жалба на ..., както и че спрямо Г.Г. има образувани дисциплинарни производства и наложени дисциплинарни наказания в 05 РУП-СДВР.

По така заведения анонимен сигнал на ... г. е започнала проверка от Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията"/КПЕПК/, като на основание чл. 39а от ЗСВ сигналът е изпратен на началника на 05 РУП-СДВР за извършване на проверка и отговор във възможно най-кратък срок, като са дадени указания за събиране на информация включително запитване до компетентната прокуратура, както и до МВР-Дирекция "Вътрешна сигурност".

Видно от материалите на административната преписка-извлечение от протокол №... от заседанието на КПЕПК на ВСС, проведено на ... г. /л.150/, комисията е разгледала преписка с вх. №.../...2014 г. образувана по анонимния сигнал срещу Г.Г. и взела решение на основание чл. 39а ал. 2, вр. ал. 1, т.1, 2 и 3 от ЗСВ да се изиска справка от НСлС за висящи производства срещу Г.Г.

На ...2014 г. във ВСС е постъпил отговор вх.№... от Началник на отдел "Информационно обслужване и анализ" при Прокуратура на Република България Национална следствена служба /л.119/, от който е видно, че в Централната информационна система на следствените служби за Г.П.Г. има следните данни: прокурорска преписка вх. №... от 2011 г. по описа на Районна прокуратура-София, досъдебно производство-следствено дело №... от 2012 г. по описа на Столична следствена служба, образувано производство на ...2012 г. за престъпление по чл. 201, длъжностно присвояване.

На ...2014 г.от Председателя на КПЕПК са изпратени писма до административните ръководители на Софийска градска прокуратура и Софийска районна прокуратура /л.120 и л.123/ за изпращане на справка за движението на досъдебно производство-следствено дело №.../2012 г. по описа на СО-СГП срещу лицето Г.П.Г.

На ...2014 г. с изх.№... е получена справка за движението на досъдебно производство-сл.дело №.../2012 г. по описа на СО при СГП от Софийска градска прокуратура /л.122/.

На ...2014 г. с изх. ... е получена справка за движението на прокурорска преписка №.../2011 г. по описа на СРП, ДП-сл.дело №.../2012 г. по описа на СО при СГП от Софийска районна прокуратура /л.124/.

На ... 2014 г. с изх.№.../2012 също е получена справка за движението на досъдебно производство-сл.дело №.../2012 г. по описа на СО при СГП от Софийска градска прокуратура /л.121/.

В така приложените справки е посочено, че досъдебно производство №.../2012 г. по описа на СО- СГП е образувано на ... г. срещу Г.П.Г. за това, че в периода ... 2010 г. - ... 2011 г. в качеството си на длъжностно лице-председател на СФС-МВР присвоил чужди пари, собственост на СФС-МВР, поверени му да ги пази и управлява - престъпление по чл. 201 ал. 1 от НК. На ...год. за водещ разследването е определен следовател ... Към 25.06.2014 г. досъдебното производство не е приключило, като срокът за разследване е продължен до ... 2014 г. От приложената деловодна справка /л.125-129/ е видно, че преписката, както и образуваното досъдебно производство е изпращано на различни инстанции като на няколко пъти е продължаван срока на разследване с 4 месеца.

На ...2014 г. КПЕПК към ВСС е провела заседание, като във връзка с процесния конкурс е приела решения: по т. 3.1 на основание чл. 39а, ал. 1, т. 1 и чл. 186 ал. 2 от ЗСВ е приела положителни становища относно притежаваните нравствени качества на класираните кандидати в конкурса за младши прокурори в районните прокуратури по приложения списък/л.153/; т.3.2 на основание чл. 39а, ал. 1, т.1 и чл. 186 ал. 2 от ЗСВ приема становище, че Г.П.Г. не притежава в пълнота необходимите нравствени качества за да бъде назначен на длъжността "младши прокурор" в районните прокуратури. От приложеното становище на КПЕПК /л.89/ е видно, че комисията е стигнала до този извод след като се е запознала с цялата налична информация за кандидата, описана в становището.

Комисията по предложенията и атестирането към ВСС е внесла предложението във ВСС за заседанието му на ...2014 г. На свое заседание на ...07.2014 г. с решение по т.3.1 по допълнителна т.3 от Протокол №...2014 г. на Висшия съдебен съвет, на основание чл. 186 ал. 5 от ЗСВ, ВСС след проведено явно гласуване не е одобрил Г.Г. - кандидат за младши прокурор, поради становище на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията, съобразно което същият не притежава в пълнота необходимите качества да бъде назначен на длъжността "младши прокурор" в районна прокуратура, и на мястото на Г.П.Г. на негово място включва следващия класиран кандидат. Възприети по този начин фактите по спора сочат, че процесното решение е прието от компетентен орган в рамките на неговата материална компетент-

ност при изискуемия кворум и мнозинство. От приложеният препис на пълният стенографски протокол №... от заседанието на ВСС проведено на ...2014 г. е видно, че от заседанието на съвета е отсъствал само един от членовете на ВСС. Протоколът от заседанието на ВСС е официален свидетелстващ документ. В хода на съдебното производство неговата доказателствена сила не е оспорена. В протокола надлежно са отразени присъствалите членове на заседанието на ВСС, проведените изказвания, гласувания и приетите въз основа на тях решения от административния орган. Ето защо следва да се цени изцяло истинността на съдържанието му.

От отразеното в приложеният протокол се налага извода за наличието на съответния кворум при провеждането на заседанието, т.е. че на заседанието са присъствали повече от половината от членовете на съвета. Разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от ЗСВ не задължава Висшият съдебен съвет преди приемането на което и да е свое решение да отразява броя на присъстващите членове. Ето защо становището на жалбоподателя за нищожност на обжалваното решение поради липсата на кворум се явява неоснователно.

Неоснователно е и оплакването, че обжалваното решение по т. 3.1 е взето в нарушение на чл. 34 ал. 2 от ЗСВ поради непосочване в протоколът за заседанието броят на гласувалите членове на ВСС. От приложеният препис на пълният стенографски протокол е видно, че по т. 3 от допълнителните КПА е предложила да се одобри списъка на класираните кандидати за младши прокурори, в рамките на обявените конкурсни длъжности, като на основание чл. 186 ал. 5 от ЗСВ не одобрява Г.Г. - кандидат за младши прокурор, поради становището на КПЕПК и на негово място включва следващия класиран кандидат. Председателстващият заседанието е предложил на ВСС да гласува предложението на КПА по допълнителна т.3 за неодобряване включването на Г.Г. След явно гласуване предложението е прието единодушно, като решението е оформено в т. 3.1- на основание чл. 186 ал. 5 от ЗСВ, ВСС не одобрява Г.Г. - кандидат за младши прокурор, поради становище на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията, съобразно което същият не притежава в пълнота необходимите качества да бъде назначен на длъжността "младши прокурор" в районна прокуратура, и на мястото на Г.П.Г. включва следващия класиран кандидат. В протокола е отразено, че председателстващият заседанието изрично е констатирал при гласуването, че няма гласове "въздържали" се или "против" предложението на комисията. С оглед на тези обстоятелства и при наличието на изискуемия се кворум се налага извода, че в случая процесното решение е взето законосъобразно, в съответствие с разпоредбата на чл. 34 ал. 2 от ЗСВ, с мнозинство повече от половината от присъстващите членове на ВСС. В конкретния случай ВСС е преценил, че следва да вземе съответ-

ното решение по този начин, което не е довело до опорочаване на процедурата. Изложениите в обратната насока оплаквания се явяват неоснователни.

Съдът намира за неоснователни наведените оплаквания за неспазване изискванията на чл. 186 от ЗСВ, изразило в неуведомяването на жалбоподателя за съдържанието и мотивите на становището на КПЕПК, за предложението на КПА и за решение на ВСС по т.3.1. Съгласно чл. 37 ал. 1 от ЗСВ ВСС избира от своя състав постоянна Комисия по предложенията и атестирането и постоянна Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията", както и други постоянни комисии, които подпомагат дейността му. Правомощията на тези комисии са посочени в чл. 38, 39 и 39а от ЗСВ. Съгласно чл. 186, ал. 2 от ЗСВ. Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" предоставя на Висшия съдебен съвет информация за притежаваните нравствени качества на класираните кандидати в рамките на обявените конкурсни длъжности и изготвя становище за всеки кандидат, а съгласно чл. 186, ал. 3 от ЗСВ Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предлага на Висшия съдебен съвет, въз основа на резултатите от класирането по ал. 1 и на становището по ал. 2, да одобри кандидатите за младши съдии и младши прокурори. Същите задължения на комисииите са пресъздадени и в чл. 26 от действащите Правилата за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи. Както е посочено в чл. 37, ал. 1 от ЗСВ тези комисии подпомагат дейността на ВСС и предоставят информация и предложения само на Висшия съдебен съвет. В цитираните разпоредби не е предвидено задължение за комисииите да уведомяват за своите констатации и предложения участниците в конкурса. Поради това се налага изводът, че не е нарушено правото на защита на жалбоподателя във връзка със становището на КПЕПК.

Обявяването на решенията на ВСС освен чрез съобщение до адресатите им, се осъществява и чрез оповестяването им чрез публикуването на интернет сайта на ВСС, видно от информацията на сайта. Съгласно чл. 27 от цитираните по-горе правила списъците на одобрените кандидати за младши прокурори се обявяват на интернет страницата на съвета. Разпоредбата на чл. 186, ал. 5 от ЗСВ не предвижда изрично уведомяване на кандидата за решението на ВСС и посочване на органа и срока за обжалване на постановения акт. Тъй като ЗСВ е специален по отношение на АПК в случая не е налице допуснато нарушение от ВСС на административнопроизводствените правила. Поради това и наведените оплаквания се явяват неоснователни.

Съдът приема за неоснователни твърденията на жалбоподателя, че "Комисията за професионална етика и превенция на корупцията" към ВСС

/КПЕПК/ е надхвърлила правомощията си, като е разгледала и е основала становището си на анонимен сигнал, както и за явна тенденциозност и дискриминационно отношение спрямо него от страна на КПЕПК и ВСС. В случая за настоящия спор са ирелевантни обстоятелствата по какъв сигнал е работила КПЕПК, каква е била досегашната ѝ практика, еднакъв подход ли е имала в други подобни случаи, събирана ли е информация за другите участници в конкурса, събирана ли е информация по други подобни анонимни сигнали за други лица. Неотносими към спора и твърденията на жалбоподателя, че в редица разпоредби на ЗСВ е предвидено анонимни становища и сигнали да не се разглеждат, както и че редица съществени процесуално-следствени действия по образуването срещу него досъдебно производство са могли да бъдат извършени още преди три години, но не са извършени, въпреки изричните прокурорски указания. Във връзка с тези твърдения жалбоподателят разполага с други способности за защита. От съществено значение за настоящия спор са констатациите на КПЕПК и безспорно установеният факт за наличието на висящо досъдебно производство - сл. дело №... г. на СО-СГП образувано срещу Г.Г. Само този факт е обсъждала КПЕПК и ВСС във връзка с притежаваните от жалбоподателя нравствени качества, съответстващи на Кодекса за етично поведение на българските магистрати-изискване на чл. 162, т. 3 от ЗСВ.

За пълнота на изложението следва да се отбележи, че в хипотезата на чл. 39а от ЗСВ не е предвидена забрана за КПЕПК да разглежда анонимни сигнали. Освен това, видно от цитираното по-горе извлечение от Протокол №... от заседанието на КПЕПК към ВСС, проведено на ...2014 г., с решение по т. 3.1 на основание чл. 39а, ал. 1, т. 1 и чл. 186, ал. 2 от ЗСВ е прието положително становище относно притежаваните нравствени качества на останалите класираните кандидати в конкурса за младши прокурори. Това означава, че КПЕПК не е проявила дискриминационно отношение към жалбоподателя. Ето защо становището на КПЕПК не е нищоожно, като същото е резултат на извършената проверка от комисията и всички събрани в хода на тази проверка доказателства. Неоснователни са и поддържаните оплаквания, че КПЕПК и ВСС не са обосновали заключенията си за това, че Г.Г. не притежава в пълнота необходимите качества, за да бъде назначен на длъжността "младши прокурор", с фактически и правни основания. Мотивите за неодобряването на жалбоподателя са изказаните съображения на членовете на ВСС и всички приложени към преписката документи, които позволяват да бъде идентифицирана волята на органа относно упражненото публично субективно право, между които и становището на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията. В случаите когато оспорваният акт е издаден при наличието на подготвителни документи, изложението в тях съображения се приемат за мотиви на самия

акт. (В този смисъл е трайната практика на Върховния административен съд и ТР №16/1975 г. на ОСГК на ВС на Република България).

Развитите от жалбоподателят доводи, че ВСС е взел своето решение по т.3.1 от протокол №.../...2014 г. без да огласи публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагането на закона и постигането на целите му и с това е нарушил чл. 13 от АПК са неоснователни. Съгласно чл. 162, т. 3 ЗСВ за съдия, прокурор и следовател може да се назначи лице, което има само българско гражданство и притежава необходимите нравствени и професионални качества, съответстващи на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Тези изисквания е съобразявал при упражняване на своите правомощия ВСС, който не е безусловно задължен да приеме решение за назначаване на спечелил конкурса кандидат. В своите преценки кадровият орган на съдебната власт е изразил ясно своето отношение за установената липса на необходимите нравствени качества.

Обсъжданото от КПЕПК и ВСС неприключило досъдебно производство - сл. дело №.../2012 г. на СО-СГП срещу Г.Г., е формирало и обосновало процесния резултат. В тази връзка са неоснователни и наведените оплаквания, че КПЕПК не е предоставила на ВСС събраната в рамките на проверката по анонимния сигнал данни, с което е опорочила процеса на вземане на решение. Не може да се споделят доводите на жалбоподателя, че този извод се налага от текста в края на изготвеното становище от КПЕПК, където е посочено, че към становището е приложена единствено характеристика от Началника на 05 РУП - СДВР. Това твърдение не намира подкрепа от доказателствата по административната преписка.

От изказаните съображения на членовете на ВСС във връзка с обсъждането на т. 3.1 от дневния ред се налага извода, че цялата събрана от КПЕПК в рамките на извършената проверка по анонимния сигнал информация е била предоставена на съвета и ценена за нуждите на конкурсната процедура.

Преценката на ВСС дали кандидатът отговаря на изискването по чл. 162, т. 3 от ЗСВ- да притежава необходимите професионални и нравствени качества в съответствие с Кодекса за етично поведение на българските магистрати, е негова дискреция (и при извършването ѝ, което следва да стане при обсъждане и гласуване на кандидатурата, ВСС действа в условията на оперативна самостоятелност), а не на помощната Комисия "Професионална етика и противодействие на корупцията", чието становище има спомагателен характер. Актовете на съответните комисии на ВСС са актове на помощни органи, част от процедурата по провеждане на избора и служат за основа на същия, но решаващият орган е съветът. Проверката за наличие на всички

изискуеми условия е негова, а преценката дали кандидатът притежава необходимите професионални и нравствени качества органът извършва, упражнявайки правомощията си по чл. 186, ал. 5 от ЗСВ, след като е събрал всички релевантни доказателства. С нито една своя разпоредба ЗСВ не ограничава ВСС да се съобразява само и единствено с оценките и предложенията на своите помощни органи.

При преценката си в настоящия случай за нравствените качества на жалбоподателя Висшият съдебен съвет е упражнил своите дискреционни правомощия, съобразявайки единствено и само обстоятелствата свързани с образованото срещу Г.Г. досъдебно производство и тяхното отражение върху становището за наличие на етично поведение, съответстващо на длъжността на магистрата. Допускането от страна на жалбоподателя да бъде образувано срещу него досъдебно производство за извършено престъпление от общ характер съставлява съществено нарушение на етичните правила. От това обстоятелство може да се изведе извода, че кандидата не притежава в пълнота необходимите качества, за да бъде назначен на длъжността "младши прокурор" в районна прокуратура. В конкретния случай ВСС е спазил визираната в ЗСВ процедура по издаване на атакуваното решение и след като е обсъдил всички относими към случая обстоятелства е издал решение т. 3.1. от протокол №.../...2013 г. при точно прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона.

Въз основа на изложените съображения настоящият състав на Върховния административен съд, шесто отделение, счита, че жалбата на Г.Г. срещу решение по 3.1 по допълнителна т. 3 от Протокол №.../...2014 г. на Висшия съдебен съвет е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

4. ПРАКТИКА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИТЕ ПРАВИЛА В РЕШЕНИЯТА НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ОТ 2005-2009 Г.

Етичните правила на магистрата, като съвкупност от морални ценности, принципи и норми, са създадени от нашата професия в процеса на трудова дейност. Професионалната етика е обобщила и систематизирала тези морални явления, които животът е доказал, че са рационални, приложими и валидни.

Всички сме наясно с ролята и значението, което те имат за постигане на обществено значимите цели на нашата професия.

За всички нас и за обществото като цяло, е изключително важно да установим трайни, ефективни критерии, чрез които да се проверява резултатността на тези етични правила в практиката. Защото както отдавна е известно "не може да се управлява това, което не може да бъде измерено".

Различни са субектите, които оценяват резултатността на етичните правила. Това са обществото като цяло, неформалната общност на гилдията, професионалните сдружения на магистратите и разбира се органите на съдебната власт, натоварени с такива функции.

Ние всички, като гилдия, ще спечелим, ако критериите, по които се проверява резултатността на етичните правила в практиката на тези различни оценители съвпадат. Защото колкото повече се доближават критериите на обществото, на неформалната общност на гилдията, на професионалните сдружения и на компетентните органи, толкова повече ще се издига авторитета на съдебната власт, а оттам значимостта и уважението към нашия труд.

Понеже Върховният административен съд се явява на края на една от линиите, по които се извършва преценката за тази резултатност ще бъдат представени някои от казусите (до 2009 година), по които се е произнесъл съдът. Това ще даде възможност да си изгради по-ясна представа за ролята и значението на етичните правила в живота на магистратите.

Компетентните органи биха подпомогнали изключително много процеса на утвърждаване на етичните правила в нашия професионален живот, ако се направи едно задълбочено проучване на ефективността на законодателната уредба и практиката на Висшия съдебен съвет, и на Върховния административен съд.

С цел систематизиране и прегледност съм разделила изложението на две основни части:

1. Основни хипотези, в които нарушаването на етичните правила води до съдебен контрол на актовете на ВСС:
  - Назначаване;
  - Атестации;
  - Преместване/понижаване;
  - Дисциплинарни наказания;
2. Видове нарушения:
  - В служебната дейност;
  - В извънслужебната дейност;
3. Нарушения в служебната дейност:
  - Използване на служебното положение за лично облагодетестване:
    - Получаване на облага, която не се следва с цел да се извърши или да не се неизвърши действие по служба;
    - Нерегламентирани контакти с криминално проявени лица;
    - Използване на служебното положение с цел лично облагодетелстване;
  - Неетично поведение към колеги/служители;
    - Упражняване на натиск върху колега и намеса в работата му;
    - Грубо отношение с колеги и служители;
  - Неетично поведение във връзка със служебната дейност:
    - ✓ Публично поведение;
    - ✓ Поведение в рамките на служебната дейност;
  - Лошо изпълнение на служебни задължения;
    - Участие в съдебно заседание в нетрезво състояние;
    - Грубо неспазване на процесуалните срокове;
    - Неотвеждане при наличие на основания за отвод;
4. Нарушения в извънслужебната дейност:
  - Управляване на моторно превозно средство в нетрезво състояние;
  - Осъществяване на пътнотранспортно произшествие, неосказано съдействие, напускане на местопроизшествието;

Основни хипотези, в които нарушаването на етичните правила води до съдебен контрол на актовете на ВСС:

• Назначаване

Наличието на нравствени и професионални качества на съдиите, прокурорите и следователите винаги е било изискване за назначаване на магистратите в

съдебната система. При действието на отменения Закон за съдебната власт това изискване бе визирано в чл. 126, ал. 1, т. 4 и гласеше, че за съдия, прокурор и следовател може да бъде назначено лице, което, наред с другите изисквания, притежава необходимите нравствени и професионални качества. Законът не даваше регламентация на тези необходими качества. Въпросът бе предоставен на преценката на органа по назначаването.

С новия Закон за съдебната власт – 2007 г., изискването за притежаване на нравствени и професионални качества продължи да съществува като бе добавено, че тези качества следва да бъдат съответстващи на правилата за професионална етика на съдиите, прокурорите и следователите (редакция до 30.04.2009 г.) и на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите в сегашната редакция на закона.

По този начин с новия Закон за съдебната власт етичните правила бяха инкорпорирани в законова норма и придобиха качеството на задължителна правна предпоставка за назначаване на магистратска длъжност.

Доколкото съгласно чл. 187, ал. 1 от Закона за съдебната власт всеки заинтересован може да обжалва решението на Висшия съдебен съвет за назначаване на кандидат в съдебната система, то Върховният административен съд е бил сезиран с такива жалби.

Какво показва практиката:

Много малко на брой са обжалваните решения на Висшия съдебен съвет на основание неправилна преценка по отношение на изискването за притежаване на нравствени и професионални качества съобразно Етичния кодекс при първоначално назначаване на длъжност.

Пример 1

Колега кандидатства за съдия в административните съдилища. Предложението на конкурсната комисия е за неговото назначаване. Висшия съдебен съвет, в изпълнение на компетентността си да извърши преценка за нравствените качества на кандидата приема, че кандидатът няма необходимите нравствени качества. За да обоснове този извод съветът се е позовал на изказването на един от неговите членове, който е изразил резерви към моралните качества на кандидата, поради "нерегламентирани контакти като районен съдия". Интерес в този казус представлява фактът, че към датата, когато съветът прави преценката си за нравствените качества на колегата, той е районен съдия. Ако неговите нравствени качества не отговарят на изискванията за заемане на длъжността "съдия в административен съд" би следвало той да не отговаря и на изискванията за "съдия в районен съд".

В преценката си по законосъобразността на решението Върховният административен съд е приел, че "излагането на мотиви без да са посочени фактическите основания и доказателствата, подкрепящи последните, по същество е липса на мотиви".

Тук искам да отворя една скоба и да поставя на вниманието Ви един от основните въпроси, който стои при преценката за законосъобразност на решенията на Висшия съдебен съвет, а оттам и за моралната, а не само законова легитимност на решенията на съвета. Това е въпросът за мотивирането на решенията на съвета, без тези за налагане на дисциплинарни наказания. За последните и по отменения закон, и по сега действащия, е налице законово изискване за мотивираност – чл. 174а и чл. 181, ал. 2 от отменения закон и чл. 314 и чл. 320, ал. 4 от сега действащия закон.

Не така обаче стои въпросът за решенията на Висшия съдебен съвет относно назначаване, повишаване, преместване и освобождаване. В стария закон нямаше нарочен текст с изискване за мотивиране на решенията на съвета. Такова изискване имаше само за предложенията на Комисията по предложенията и атестирането, но не и за решенията на съвета. В новия закон това изискване към решенията на Комисията е запазено, но допълнително, в чл. 34, ал. 3, е посочено, че "за мотиви на решение на Висшия съдебен съвет, прието с тайно гласуване, с което не се приема направено предложение, се смятат изказаните от членовете на Висшия съдебен съвет отрицателни становища, ако има такива. За мотиви на решение, с което се приема направено предложение, се смятат съображенията на вносителя на предложението".

Още отменения закон създаде необходимост от уеднаквяване на практиката на Върховния административен съд по отношение необходимостта от мотивиране на решенията на съвета и значението на липсата на мотиви за законосъобразността на акта. В резултат на това се прие тълкувателно решение №1 от 18.04.2006 г. съгласно, което "решенията на Висшия съдебен съвет, приети с тайно или явно гласуване, следва да бъдат мотивирани, като неизлагането на фактически и правни основания за издаването им води до отмяна".

Новият закон, със създадената законова фикция, не доведе до еднозначно решение на въпроса трябва ли да бъдат мотивирани актовете на Висшия съдебен съвет. Тъй като създава законова фикция нормата приравнява по правно действие съвсем различни фактически състави, които нямат нищо общо помежду си и не могат без правната норма да породят предвидените в нея правни последици, които са присъщи на други факти. Наред с това фикциите не могат да се оборват и не могат да се тълкуват разширително. От разпоредбата на чл. 34, ал. 3 следва, че когато решение, с което не се приема направено предложение, е прието без да има изказвания от членове на съвета или когато има изказвания, но те са за при-

емане на предложението, актът не е мотивиран. Втората хипотеза също поставя въпроси – ако вносителят е самото лице, за което се гласува, кое е предложението, което се счита за мотив на акта? Съгласно чл. 38, ал. 2 от Закона за съдебната власт предложенията пред Комисията за предложенията и атестирането се правят от заинтересования магистрат или не по-малко от 1/5 от членовете на Висшия съдебен съвет. Значи ли това, че мотив на съвета е изложеното в предложението на съответния магистрат. Освен чисто правните проблеми този подход поставя с особена острота и етични проблеми.

Ако основният кадрови орган на съдебната власт не може да формира собствена позиция по съответното кадрово предложение и му е необходима законова фикция, за да признае за съществуващо нещо, което не съществува, то основателен е въпросът за моралната стойност на това решение. Разбираема е трудността на формулирането на мотив на взето чрез тайно гласуване решение, но големият въпрос е с тайно гласуване ли следва да бъдат вземани кадровите решения в съдебната система?

Ако се приеме, че законовата фикция на чл. 34, ал. 3 от Закона за съдебната власт винаги създава мотивираност на решенията на Висшия съдебен съвет, то за какъв контрол за законосъобразност става въпрос. Контролът за законосъобразност в този случай се ограничава до процедурата или ако трябва да бъде по крайна – до контрол на кворума при вземане на решения. Но това не означава реална защита на магистратите от субективни решения на съвета, нито дава нравствена, морална сила на решенията на съвета, а оттам и на лицата, които в изпълнение на тези решения поемат съответните функции в системата на съдебната власт. Ако съответното лице, назначено за магистрат, съответно за ръководител, не поеме изпълнението на задълженията си с пряката, открита, категорична и ясно изразена подкрепа на кадровия орган на съдебната система, то самият кадрови орган го бламира и го поставя в положение да започне дейността си от оборване на негативната нагласа вместо да стартира с позитивизма и ясно изразената подкрепа на кадровия орган.

Пример 2

Казусът визира назначаване на държавен съдебен изпълнител. Спирам се на него доколкото съгласно чл. 267 от Закона за съдебната власт за участие в конкурс за държавен съдебен изпълнител могат да кандидатстват лица, които отговарят на изискванията по чл. 162, следователно и на изискването за притежаване на необходимите нравствени и професионални качества, съответстващи на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите.

Колега, който е бил назначен на длъжността държавен съдебен изпълнител при условията на чл. 68, ал. 1, т. 4 от Кодекса на труда, т.е. по заместване, е кан-

дидатствал за назначаване на обявена по конкурс длъжност държавен съдебен изпълнител. Комисията го класира на първо място и предлага на министъра на правосъдието, който е органът по назначаването, да го назначи.

Министърът на правосъдието преценил, че кандидатът няма необходимите нравствени качества, тъй като преди това, като служител на Министерството на вътрешните работи, му е наложено дисциплинарно наказание "порицание за срок от една година", което той не е посочил в автобиографията си, както и поради извършването на действия, които са довели до загуба на авторитет сред населението на града.

Съдът е приел, че министърът на правосъдието, като орган по назначаването, има правото да извърши преценка на професионалните и нравствени качества на кандидата независимо от Комисията. Преценката, е посочил съдът, "трябва да се основава на действителни факти, наличието на които подлежи на съдебен контрол, но самата оценка на фактите относно нравствените качества на кандидата той извършва в кръга на притежаваната от него дискреционна власт и тази оценка не подлежи на контрол за законосъобразност".

Пример 3

Конкурс за младши следователи. Висшият съдебен съвет е отхвърлил предложението на конкурсната комисия за назначаване на жалбоподателя за младши следовател. Като мотив за това са послужили изказванията на някои членове на Съвета, в които несклучването на граждански брак от кандидата с дъщерята на следовател, въпреки, че има родено от нея дете, което е припознал и издържа, доказва, че той не притежава необходимите нравствени качества за магистрат.

Съдът, въпреки, че в мотивите си е посочил, че "изборът е предоставен на свободната преценка на Съвета относно професионалните и нравствени качества на кандидата" е счел, че поведението на кандидата, прието като основание за липса на нравствени качества, не е в разрез с Моралния кодекс на следователя и е отменил решението на Висшия съдебен съвет.

Пример 4

Конкурс на назначаване на административни съдии. Кандидатства съдия от районен съд. Висшият съдебен съвет отхвърля предложението за назначаването му с мотива, че не притежава необходимите нравствени качества. Като районен съдия на колегата три пъти са налагани дисциплинарни наказания като двете са отменени от Върховния административен съд, а третото е потвърдено.

Това дисциплинарно наказание е наложено за "действия в кръга и извън кръга на службата, в нарушение на правилата за професионална етика на съдиите и уронване на престижа на професията". Конкретните действия са изнасяне на

факти и обсъждане на обстоятелства по висящо дело със страните, разговор с криминално проявено лице, при което се оказва и на мястото на убийство.

Освен тези дисциплинарни нарушения магистратът е бил прострелян от неизвестни извършители.

Всичко това е създадо скандална обществена представа за нерагламентирани контакти на съдията с криминално проявени лица и за причини за извършен опит за убийство на същия.

В решението си съдът е посочил, че "обществото очаква от магистратите да спазват етично поведение при изпълнение на служебните си задължения и извън службата, а не да присъстват на местопрестъпление или да бъдат обект на покушение чрез стрелба от автомати. Поведението на жалбоподателя е показателно за отсъствието на необходимия морал за заемане на съдийска длъжност и пряко се отразява върху доброто му име и престижа на професията на магистрата въобще".

Наред с това съдът е посочил, че "преценката за наличието или липсата на притежавани нравствени качества при вземане на решение за назначаване на магистрати Висшият съдебен съвет действа в условията на оперативна самостоятелност. При упражняване на правото си на свободна преценка административният орган не действа произволно, а упражнява правомощията си в рамките на компетентността му и съобразно целите, за които тя му е предоставена. Съобразяването на тези изисквания при издаването на актовете по свободна преценка е въпрос на законосъобразност, поради което те също подлежат на съдебен контрол (постановление на Пленума №4/1976 г.).

- **Атестации**

Пример 5

Конкурс чрез атестиране за заемане на свободна длъжност. Колега следовател кандидатства за няколко различни длъжности и Комисията по предложенията и атестациите му определя оценка "положителна – много добра". С решението си Висшият съдебен съвет променя оценката на "положителна – добра". Мотив за това е доклад на Инспектората, в който са изнесени "скандални факти" за работата на колегата по конкретно следствено дело.

В съдебното решение не са посочени конкретни факти и включих това решение в прегледа, защото с него съдът е приел, че решението на Съвета, с което се определя комплексна атестационна оценка на участник в конкурс за повишаване в длъжност или преместване е индивидуален административен акт, имащ самостоятелно значение и подлежащ на самостоятелна съдебна проверка.

- Преместване/понижаване

Пример 6

Висшия съдебен съвет е взел решение за преместване на съдия в друг съд за срок от три години поради действия в кръга и извън кръга на службата в нарушение на правилата за професионална етика на съдиите и уронване престижа на професията. Това свое решение съветът е обосновал с три отделни пункта.

Приел е, че поведението на съдията "не съответства на със заеманата служба, тъй като е недопустимо да се изнасят факти и обсъждат обстоятелства по висящо дело със страните по него, независимо, че" той "не е в състава на съда, и че делото се разглежда от окръжен съд. Събраните данни по този случай за поведението на" съдията "сочат на стремеж от негова страна да прикрие присъствието си по време на убийството и темата на разговора със свидетеля X или поне да се омаловажи този факт. Дори да се приеме, че присъствието" на съдията "е случайно, не може да бъде избягнат факта, че посещението е било целенасочено най-малкото, за разговор със свидетеля X, за когото данните също са, че е криминално проявен, че има образувано дознание за хулиганство и са добри познати" със съдията.

Какво е приел съдът? Приел е, че данните по делото действително установяват изнасяне на информация по конкретно дело, което е недопустимо. Приел е, че е недоказано твърдението за стремеж да се прикрие присъствието по времето на убийството – показанията на полицаите и следователя по делото за убийството го оборват. Приел е, че от доказателствата се установява, че свидетелят X не е осъждан и срещу него няма повдигнати обвинения.

Вторият мотив на висшият съдебен съвет е бил, че съдията е получил автомобил от лицето Y, след постановяване на присъда и "този факт, с оглед неблагоприятните изводи по отношение" на съдията "за връзки с криминално проявени лица, се премълчава от него. Какво установява съдът – автомобилът е бил регистриран на името на лицето A от лицето Y, действащо като негов пълномощник. Лицето A предоставя на лицето B, с нотариално заверено пълномощно, да управлява и продаде колата. С писмен договор без нотариална заверка лицето B продава колата на съдията. За лицето Y е установено, че има няколкократно осъждания. При тази фактическа обстановка съдът решава, че този аргумент на Висшия съдебен съвет е недоказан.

И третият пункт. Висшият съдебен съвет е приел, въз основа на справка от компетентните органи, че за около три години съдията е пътувал 22 пъти зад граница като в някои от случаите е бил заедно с криминално проявени лица. Съдът, с оглед доказателствата по делото, е приел за недоказано, че цитираните

криминално проявени лица не са такива, тъй като не са осъждани и спрямо тях няма повдигнати обвинения.

Като краен резултат съдът е оставил в сила решението на съвета считайки, че едното доказано нарушение е достатъчно за мотивиране на преместването.

Пример 7

Висшият съдебен съвет е понижил в длъжност колега – съдия. Това решение съветът е приел заради допуснатата от съдията поправка на явна фактическа грешка осем години след постановяване на решението, което е довело до промяна същността на първия постановен акт и съответно до производство по отмяна; за предявяване на искове в съда, който ръководи; за упражняване на натиск върху колега от съда и за отношение, унижаващо достойнството му изразяващо се в искане да се отмени поставена резолюция и то в присъствието на административни служители.

Съдът е оставил в сила решението като е приел в мотивите си, че извършените от колегата деяния обосновават извода за "липса на нравствени и професионални качества".

Нарушения в служебната дейност - използване на служебното положение за лично благодетелстване

- **Получаване на облага, която не се следва с цел да извърши или да не извърши действия по служба**

Пример 8

Висшият съдебен съвет, със свое решение, налага дисциплинарно наказание "уволнение" на колега следовател. Мотивът е чл. 126, ал. 1, т. 4 от ЗСВ (отм.). Съдът е приел, че оспорваното решение на Висшия съдебен съвет е законосъобразно, тъй като доказателствата по делото безспорно доказват фактическите и правни основания за издаването му. В какво се изразяват действията на следователя, довели по преценка на Съвета и съда, до уронване на престижа на съдебната власт.

В качеството си на следовател, след прекратяване на следственото дело от наблюдаващия прокурор, колегата осъществява, в рамките на около три месеца, нерегламентирани контакти с тъжителя по делото. Целта на контактите е била изнудване на тъжителя за пари. В хода на дисциплинарното производство са събрани достатъчно доказателства установяващи по безспорен начин извърше-

ните тежки нарушения на служебните задължения, довели до накърняване на престижа на съдебната власт.

Пример 9

Следовател, в това си качество, поискал и получил от обвиняем парична сума, срещу което изготвил заключително постановление с мнение за прекратяване на наказателното производство. За извършеното от него деяние на основание чл. 302, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 301, ал. 1 НК е осъден на лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено при условията на чл. 66 НК. С решение апелативният съд преквалифицирал деянието по чл. 283 НК, освободил колегата от наказателна отговорност по реда на чл. 78а НК и му наложил глоба в размер на 1000 лв.

Висшият съдебен съвет е приел, че извършеното от колегата представлява грубо нарушение на служебните задължения и накърняване на престижа на съдебната власт – основание за освобождаване по чл. 131, ал. 1, т. 5 от ЗСВ (отм.) и го освободил от длъжност.

Върховният административен съд е отхвърлил жалбата като изрично в мотивите е посочил, тъй като е имало такъв аргумент, че в случая разпоредбата на чл. 173, ал. 3 от ЗСВ (отм.)⁵ е приложима, защото деянието по чл. 78а НК запазва престъпния си характер.

- **Нерегламентирани контакти с криминално проявени лица**

Пример 10:

На военен следовател е възложено досъдебно производство за отнемане на движима вещ, държавна собственост. Обвинението е срещу чужди граждани, които се явяват при следователя за извършване на процесуално-следствени действия. Адвокатът на обвиняемите е бил болен и действията следвало да се отложат. Вместо това, колегата провежда с тях разговор на английски, руски и с жестове от който разбира, че те са в тежко финансово положение и искат да им се помогне да напуснат страната. Решава, че единият от обвиняемите не е в добро здравословно състояние и ще им окаже помощ като чрез брат си свърже с техен сънародник, близък на него и на семейството му. Завежда двамата обвиняеми в дома на познатия сънародник на обвиняемите, престоява там около 15 минути, след което си тръгва. За тези си действия той не е уведомил своевременно военния прокурор. По-късно адвокатът на обвиняемите направил искане

---

⁵ „При дисциплинарно нарушение, което е престъпление, установено с влязла в сила присъда, сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на присъдата.”

за отвеждане на колегата, тъй като в дома на сънародника им те се почувствали заплашени от колегата, който им бил предложил да върнат отнетата вещ и тогава всичко ще се оправи, ако ли не ще лежат петнадесет години. След като напуснали България и се върнали в родината си единият от обвиняемите направил изявление пред медиите за корупционното поведение на следователя.

Тези действия на колегата са дали основание на административния му ръководител да приеме, че са извършени действия, които нарушават правилата за професионална етика, уронват престижа на съдебната власт и не са изпълнени служебни задължения, поради което му налага дисциплинарно наказание "забележка". Висшия съдебен съвет, в производството по чл. 314, ал. 3 от ЗСВ изменя наложеното наказание като определя "порицание".

Върховният административен съд е отхвърлил жалбата на следователя.

Пример 11

Висшият съдебен съвет е установил, че заместник-апелативен прокурор е извършил действия, с които е накърнил престижа на съдебната власт, изразяващи се в: провеждане на множество разговори с криминално проявено лице, ръководител на престъпна група в областта. Разговорите са били за хода на отделни наказателни производства, за кадровото движение и назначение на прокурор, за оказване на съдействие по гражданско дело. Направен е опит за въздействие на магистрат с цел разрешение за напускане на страната от обвиняемо лице. Искано е съдействие за обезпечаване на адвокатска защита на задържано лице. Всички тези действия са станали и публично достояние на обществото.

С тези си действия прокурорът е нарушил разпоредбата на чл. 126, т. 4 от ЗСВ (отм.) – да притежава необходимите нравствени и професионални качества, уронил е престижа на съдебната власт, поради което Висшият съдебен съвет го е освободил от длъжност.

Съдът е отменил решението с мотива, че сроковете за налагане на дисциплинарно наказание са изтекли, тъй като е приел, че те започват да текат от датата на извършване на деянията, а не от датата на осъществяване на тяхната публичност.

Впоследствие бе изменен ЗСВ и в чл. 310, ал. 3 изрично бе прието, че за нарушенията – действия или бездействия, които накърняват престижа на съдебната власт, срокът започва да тече от датата на публичното оповестяване на действието.

- **Използване на служебното положение за лична облага**

Пример 12

Ръководител на окръжна следствена служба е разпоредил извършването на частни превози с поверения му за нуждите на службата автомобил. За неправомерното използване на автомобила заверил документи, представени за отчет на извършената работа от водача на служебния автомобил. При извършване на нерегламентиран превоз служебният автомобил става участник в пътнотранспортно произшествие. Колегата оказва психологическо въздействие върху подчинен служител – водача на автомобила, за заплащане на разходите по катастрофиралия автомобил.

Тези действия са определени като нарушение по смисъла на чл. 168, ал. 1, т. 3 и 5 от ЗСВ (отм.), заради които е наложил наказание "понижаване в длъжност за срок от една година.

Съдът е отменил наложеното наказание, поради допуснати нарушения на процедурата и на материалния закон. Интерес в случая представлява фактичестката обстановка. Оказва се, че използването за части нужди е станало по повод смъртта на тъщата на колегата. Той се е разпоредил на шофьора да помогне при пренасянето на ковчега от болницата до дома му и след това да откара сина му до съседния град, където щяло да се извърши погребението. На другия ден е разпоредил да откара и него до съдения град за погребалната церемония. Преди тръгване дал на шофьора 50 лв. да зареди гориво.

**Нарушения в служебната дейност -
неетично поведение към колеги/служители**

- **Упражняване на натиск върху колега и намеса в работата му**

Пример 13

Колега, в качеството си на градски прокурор, на три пъти – писмено, е осъществил неопозволена намеса в работата на подчинените му прокурори, включително заплаха с дисциплинарно наказание. Намесата е по предварителна проверка по чл. 191 НПК (отм.) и последвалото я предварително следствие образувани и водени срещу съпругата на прокурора.

Висшият съдебен съвет е приел, че с тези си действия прокурорът е извършил дисциплинарно нарушение на чл. 168, ал. 1, т. 1 от ЗСВ (отм.), за което му е

наложил дисциплинарно наказание "понижаване в длъжност за срок от три години".

Съдът е оставил в сила наложеното наказание.

- **Грубо отношение с колеги и служители**

Пример 14

Висшият съдебен съвет налага на колега следовател дисциплинарно наказание "уволнение" за нарушение на служебните задължения и нарушение на правилата на професионалната етика. Действията, които осъществяват нарушението на професионалната етика са грубо и непристойно, арогантно отношение към служителите и нарушаване на трудовата дисциплина.

Съдът е оставил в сила наложеното наказание, но е приел, че не са събрани доказателства, които да установяват по безспорен начин твърдяното поведение на колегата по отношение на служителите. Докладните записки, на които се е позовал Съветът не съдържат факти, а субективни оценки за поведението на следователя, поради което поведението му не може да се квалифицира като нарушаващо професионалната етика.

Пример 15

Висшият съдебен съвет е наложил дисциплинарно наказание "уволнение" на колега – съдия, като е приел, че с поведението си и с отношението си към съдебните служители, прокурорите и гражданите, както и с цялото си поведение на работното място, в обществения и личен живот системно е допускар нарушение на правилата, регламентирани в чл. 4, ал. 4, т. 1 и 4, ал. 6, т. 1 и чл. 5, ал. 2 от Правилата за професионалната етика на съдиите.

Съдът е оставил в сила това наказание като е приел, че в хода на дисциплинарното производство са събрани безспорни доказателства доказващи твърдените нарушения.

Ще посоча някои от фактите и тълкуването, което им дава съдът. "От направеното оплакване в жалбата, че жалбоподателката била употребявала цинични думи и изрази само в лични разговори между нея и изслушаните от дисциплинарния състав свидетели, личи нейното неразбиране на публичната същност на длъжността "съдия". В резултат на това тя продължава неправилно да счита, че разговорът между съдия и съдебен заседател, проведен извън съдебното заседание, разговорът между съдията и един съдебен служител, на тема извън ежедневно поставяните от службата, са лични разговори, в които съдията може свободно и без мярка да говори цинизми, недопустими от морала дори в разговорите между лица, които нямат публично качество".

Съдът е приел за установено, че жалбоподателката, с цялостното си поведение спрямо служителите в съда създава абсолютно нетърпима обстановка, при която не само отделни служители не са в състояние да изпълняват пълноценно своите задължения, но се препятства и нормалното протичане на работния процес в целия съд. Посочено е, че само с цел декларираното от нея лично, неоправдано с нищо желание да уволни поименно посочени служителки, е започнала да им налага глоби по реда на ГПК и НПК, които глоби след съответните проверки се оказали неправилни. В 13 пункта подробно са установени отделни действия на жалбоподателката. Сред тях има и такива като удряне на съдебен служител, което не е предизвикало болка, но е възприето като действие, унижаващо достойнството на тази служителка, непристойни изрази, казани на висок глас в автобуса, многократно и пред много хора заявяване, че налаганите от нея наказания на служителките са с цел да ги накара да напуснат, използване на обидни думи по отношение на колега прокурор и други.

Нарушения в служебната дейност - неетично поведение във връзка със служебната дейност

- **Публично поведение**

Пример 16

Висшият съдебен съвет е наложил дисциплинарно наказание "забележка" на колега – прокурор, за нарушение на професионалната етика. Деянието е следното – апелативният съд се произнася по делото "X" като изменя присъдата от условна в ефективна.

След произнасянето на присъдата, председателят на състава, който е на особено мнение, дава пресконференция, на която излага своето мнение. На следващия ден в един от централните ежедневници е поместена снимка на прокурора със съответен коментар, а на следващия ден в същия вестник отново е поместена снимка на прокурора в ръка с чифт вързани кънки и с коментар "Вързахме кънките на ..., коментира окръжния прокурор".

Съдът е отхвърлил жалбата на колежата като е посочил, че "посоченият снимков материал не се дължи на поведение, резултат от спонтанна емоционална реакция на прокурора, а е предварително обмислено, тъй като е била необходима предварителна подготовка – прокурорът да се снабди с кънки, след което да бъде сниман пред сградата на съда, с цел публикуване на снимката му със символизирани атрибути – завързани кънки". Приел е също, че това поведение

нарушава правилата на професионалната етика и накърнява престижа на съдебната власт.

- **Поведение в рамките на служебната дейност**

Пример 17

Административен ръководител е наложил на колега-прокурор, наказание "забележка" за нарушение на чл. 10 от Правилата за професионалната етика на прокурорите – "външният вид на прокурорите трябва да съответства на професията и общественото им положение". Казусът е следния: ръководител на районна прокуратура издава заповед всички прокурори и служители да носят облекло, осигуряващо добър и представителен външен вид. За мъжете облеклото включва костюм, риза с дълъг ръкав и вратовръзка за сезоните есен, зима и пролет, а за през лятото – дълъг панталон и риза с къс ръкав. През студените месеци облеклото може да включва панталон, мъжки пуловер или жилетка с риза под тях. В изключителни случаи – при ниски температури, под 0 градуса, се разрешава дънково облекло – дънков панталон с подходяща за работа блуза, жилетка, пуловер или сако.

На съответната дата, температурата не била под 0 градуса, колегата се явил на работа с дънков панталон, блуза и жилетка, с което нарушил заповедта.

Съдът е отменил наложеното наказание, с мотива, че по делото не е установено по какъв начин облеклото на колегата е уронило престижа на професията и общественото му положение

**Нарушения в служебната дейност -
лошо изпълнение на служебни задължения**

- **Участие в съдебно заседание в нетрезво състояние;**

Пример 18

Фактичката обстановка – колега прокурор, се явява на работа и участва в нетрезво състояние в съдебно заседание, като има неадекватно поведение. Поведението му е възприето от колеги, служители и присъстващи граждани, т.е. получило е публичност.

Висшият съдебен съвет е приел, че поведението на магистрата нарушава правилата за професионалната етика – чл. 168, ал. 1 от ЗСВ (отм.), води до урон-

ване на престижа на съдебната власт и на основание чл. 170, ал. 1, т. 4 от ЗСВ (отм.) е наложил дисциплинарно наказание "уволнение".

Съдът е отхвърлил жалбата.

- **Грубо неспазване на процесуалните срокове;**

Пример 19

По заповед на административния ръководител на колега следовател е извършена проверка, която констатира неизпълнение на служебните задължение. Става въпрос за нарушаване на сроковете за провеждане на разследване по 7 дела. Тъй като всички сме изключително чувствително на тема срокове ще си позволя да дам повече фактология, за да може всеки от Вас да направи реална преценка на фактите.

Следствено дело 1⁶ е разпределено на следователя на 19.02.2002 г. След спиране, делото на 26.10.2005 г. е възобновено поради доброволно явяване на дееца. До 17.01.2006 г. следствени действия не са извършвани, включително не е разпитан и деецът. На тази дата е разпитан един свидетел. На 20.02.2006 г. е постановено принудително довеждане на дееца. Същият не е открит на адреса и на 13.04.2006 г. е изготвено постановление за спиране.

Следствено дело 2 е възложено на колегата на 22.10.2002 г. От тогава до 25.01.2006 г. 7 пъти делото е връщано от прокуратурата за доразследване.

Следствено дело 3 е разпределено на колегата на 03.02.2005 г. По делото са извършени следствени действия. На единия обвиняем материалите по делото са предявени, а другият не се е явил. Въпреки това колегата е отбелязал, че предявяване е извършено и на другия обвиняем. След връщане на делото от прокуратурата са изготвени постановления за привличане на обвиняем и разпит, но същите не са оформени съгласно изискванията – липсват подписи на следователя и на обвиняемите.

Следствено дело 4 е разпределено на колегата на 31.05.2005 г. Прокуратурата дава указания, но без те да са изпълнени делото е приключено на 03.08.2005 г. с мнение за спиране. Прокуратурата още два пъти връща делото с указания, които не са изпълнение, поради което следователят е отстранен.

По останалите дела не е поискано удължаване на срока на разследване, въпреки, че са приключени след законовия двумесечен срок, което колегите пеналисти знаят как се отразява на годността на събраните доказателства.

Тези действия на колегата Висшия съдебен съвет е приел, че представляват тежки нарушения изразяващи се във виновно неизпълнение на служебните за-

дължения, системно нарушаване на процесуални срокове и нарушаване на правилата на професионалната етика, за което му е наложил дисциплинарно наказание "уволнение".

Съдът е отхвърлил жалбата.

Пример 20

Висшият съдебен съвет е наложил дисциплинарно наказание "уволнение" на колега – съдия, заради лошо изпълнение на служебните задължения. Нарушението е, че като съдия-докладчик по дела от 1992, 1993 и 1999 г. – всички на негов доклад от образуването, се е стигнало до нарушаването на всякакви разумни срокове за решаването на делата, а в единия от случаите и до изтичане на давността за наказателно преследване по чл. 81, ал. 3 НК. Действията са квалифицирани като сериозно нарушение по раздел II, чл. 4, ал. 3 от Правилата за професионална етика на съдиите.

Съдът е отхвърлил жалбата като в мотивите си е посочил, че нарушенията – системно нарушаване на процесуални срокове, действия, които неоправдано забавят производството и нарушението на правилата на професионалната етика представляват не само "недобросъвестно бездействие, незаинтересованост и лоша организация на работа, но и проява на безотговорност и липса на съзнание за обществената значимост на професионалното поведение на съдията", те са "провокация към общественото мнение и злепоставяне на авторитета на съда".

- **Неотвеждане при наличие на основания за отвод;**

Пример 21

Висшият съдебен съвет налага дисциплинарно наказание "уволнение" на колега – съдия, за извършени две нарушения – нарушение на чл. 4, ал. 1, т. 3 и чл. 5, ал. 2 и 5 от Правилата за професионална етика на съдиите.

Тук ще разгледаме първото нарушение. При извършена извънпланова тематична проверка е установено, че колегата системно не спазва процесуалните сроковете за изготвяне на съдебните актове и мотивите към тях, налице е забавяне на голям брой дела за период от година и половина, което е нарушение на чл. 307, ал. 3, т. 1 ЗСВ. Наред с това колегата не се е отвел по две наказателни дела, след като са били налице основания за отвод – нарушение на чл. 4, ал. 1, т. 3 от Правилата за професионална етика на съдиите.

Съдът е оставил в сила наложеното наказание като е посочил, че са констатирани и доказани действия, с които се накърнява престижа на съдебната власт и се уронва доверието в нея и са допуснати нарушения на етичните правила и норми.

Нарушения в извънслужебната дейност

- **Управляване на моторно превозно средство в нетрезво състояние**

Пример 22

Висшият съдебен съвет е наложил дисциплинарно наказание "уволнение" на съдия за нарушение на чл. 5, ал. 2 и 5 от Правилата за професионалната етика на съдиите.

Колегата е управлявал собственият си автомобил в нетрезво състояние, без необходимите документи за самоличност, не се е подчинил на органите на реда, отказал е да се установи наличие на алкохол в кръвта му по предвидените в Закона за движение по пътищата начин и е напуснал мястото на проверката без разрешение.

Съдът е потвърдил наказанието.

Пример 23

Колега – съдия, е управлявал личния си автомобил след употреба на алкохол и е причинил пътнотранспортно произшествие, при което пострадалият е починал. Съдържанието на алкохол в кръвта е било 2,98‰.

Това деяние Висшият съдебен съвет е квалифицирал като накърняващо престижа на съдебната власт и е наложил наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Съдът е потвърдил наложеното наказание.

- **Осъществяване на пътнотранспортно произшествие, неосказано съдействие, напускане на местопроизшествието**

Пример 24

Военен следовател станал причина за пътнотранспортно произшествие, при което удря движещ се правомерно лек автомобил.

Не спира на местопроизшествието. След около 20 минути се връща, тъй като констатира, че му е паднала предната регистрационна табела. На местопроизшествието се намира другият участник в пътнотранспортното произшествие, който вече е прибрал табелата. Следователят, въпреки настояването на другия участник, не остава на местопроизшествието.

Така извършеното Висшият съдебен съвет е квалифицирал като грубо нарушение на правилата на професионалната етика, поради което е наложил дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Съдът е отменил така наложеното наказание поради допуснати нарушения на дисциплинарното производство.

Това са част от казусите, които са били предмет на проверка за законосъобразност от Върховния административен съд.

Какво би могло да се обобщи?

1. В последните години се натрупа сериозна практика на Висшия съдебен съвет и на Върховния административен съд по ролята и значението на етичните правила в процеса на осъществяване на дейността на магистратите.
2. Тази практика има значение за установяване на съдържанието на етичните правила, които са с изключително висока степен на абстрактност, за уеднаквяване на критериите на съвета и на съда и за постигане на по-голяма практичност, т.е. по-голяма яснота за гилдията относно конкретното съдържание на моралните норми.
3. Натрупаната практика дава възможност да се направи задълбочен анализ на ефективността на законодателството и на практиката, за да се предложат съответните законодателни промени.
4. Натрупаната практика следва да стане достояние на гилдията, за да може да се използва за обучение на магистратите и то да се използва като ориентир в нашето поведение.
5. Могат да се изведат няколко важни критерия при оценка поведението на магистратите в контекста на етичните правила – случайно ли е било поведението или е плод на предварително обмислено поведение, изолирано ли е от цялостното поведение на магистрата или е характеристика на поведението му, как деянието се е отразило на системата.

5. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ В СЛУЧАИТЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА, 2005-2009 Г. КРИТИЧЕН ПРЕГЛЕД

До 20 май 2009 г., когато със свое решение ВСС прие единен Етичен кодекс на българските магистрати, действаша правила за етично поведение, изготвени от съответната професионална гилдия и утвърдени от ВСС както следва:

1. Морален кодекс на следователя – приет на 29.07.1999 г. от Общото събрание на Камарата на следователите в България и утвърден с решение на ВСС от 19.02.2003 г.

2. Правила за професионална етика на прокурорите в България – утвърдени с решение на ВСС по протокол №44/26.11.2003 г.

3. Правила за професионална етика на съдиите в България – утвърдени с решение на ВСС по протокол №7/10.03.2004 г.

Архивът на ВСС не разкрива нито един случаи на образувано през 2004 г. дисциплинарно производство за допуснато нарушение от съдия, прокурор или следовател на правилата за професионална етика.

5.1. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2005 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №4/2005 г.

Дисциплинарното производство по това Д.Д. е образувано по предложение на 5-ма членове на ВСС срещу прокурор от Върховната касационна прокуратура с искане за налагане на дисциплинарно наказание "понижение в длъжност за срок от 2 години".

В предложението се поддържа, че в резултат на извършени проверки по преписки на Върховна касационна прокуратура е установено наличието на данни за корупционна дейност на прокурор от ВКП, накърняваща престижа на съдебната власт и Правилата за професионална етика на прокурори в България. В приложената справка към предложението са изложени два случая, проверени в отдел "Инспекторат" към ВКП за неправомерни връзки и неправомерно въздействие от страна на този прокурор, които според вносителите обуславяли наличието на предвидените в ЗСВ изисквания за търсене на дисциплинарна отговорност.

Преценявайки събраните по делото доказателства, дисциплинарният състав е приел за установено, че въпросният прокурор от ВКП е поддържал близки контакти с известен столичен адвокат, с когото са се познавали от много години и на тази основа често са си говори по телефона, а понякога и обядвали заедно. В дисциплинарното производство обаче не са били ангажирани доказателства за съдържанието на разговорите между двамата и че тези разговори са били с насоченост за решаване по неправомерен начин на конкретни граждански и наказателни дела. Липсвали доказателства и за получавани от прокурора дарове и или други облаги от материален характер за извършвани от него услуги. Единствено доказано и установено било наличието на близки контакти между прокурора и адвоката, но според дисциплинарният състав подобни контакти не съставляват нарушение на Правилата на професионалната етика на прокурорите в България и не могат да доведат до накърняване престижа на съдебната власт. Ето защо дисциплинарният състав е предложил на ВСС да отхвърли предложението на 5-имата членове на ВСС за налагане на прокурора от ВКП на дисциплинарно наказание "понижаване в длъжност за срок от две години".

По това дисциплинарно дело възникват два въпроса.

Първо: следвало ли е както вносителите на предложението, така и дисциплинарният състав да конкретизират точно кое правило за професионална етика е нарушено от дисциплинарно отговорното лице; и второ – след като данните за корупционните действия на прокурора се съдържат единствено в справката на Инспектората на ВКП, не са огласени и обществото не знае за тях, възможно ли е да е налице дисциплинарното нарушение накърняване престижа на съдебната власт?

2. Дисциплинарно дело №8/2005 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на председателя на Районен съд гр. Д. срещу съдията от същия съд В.Д. с искане да ѝ бъде наложено дисциплинарно наказание "уволнение". В предложението се твърди, че с цялостното си поведение спрямо служителите в съда, съдия В.Д. създава нетърпима обстановка, която пречатства нормалното протичане на работния процес в съда. Твърди се също, че поведението на съдията е крайно непристойно, отявляено злонамерено и цинично.

Предложителят счита, че привлеченото към дисциплинарна отговорност лице проявява системно и демонстративно грубо отношение – към служителите и на районната прокуратура гр. Д., към страните по съдебните дела, към вещи лица, служители на съдебната полиция, както в съдебна зала, така и в сградата на съда. Поведението ѝ е определено като несъвместимо с морала и етиката на съдията.

Дисциплинарният състав след като обсъдил изложените в предложението факти, съобразил доводите и възраженията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и извършил преценка на всички събрани по делото гласни и писмени доказателства приел за установено по безспорен начин, че съдия В.Д. не се отнася с необходимата толерантност, достойнство и учтивост към участниците в съдебния процес, не зачита достойнството на съдебните служители и допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот. Тези нарушения дисциплинарният състав е квалифицирал като нарушения по чл. 4, ал. 4, т. 4 от Правилата за професионална етика на съдиите в Българи. Този текст предвижда, че "съдията зачита достойнството и работата на служителите в съда". Наред с това дисциплинарният състав е приел, че събраните по делото гласни доказателства установяват и системни нарушения на чл. 4, ал. 4, т. 1 от същите правила. Посочената разпоредба предписва съдията да се отнася с толерантност, достойнство и учтивост към участниците в процеса. Разпитаните в качеството на свидетели прокурори и съдебни заседатели са разкрили множество случаи на използвани пред тях крайно обидни и нецензурни изрази от съдия В.Д. Свидетелите са установили и лично възприети от тях случаи на крайно грубо отношение на съдия В.Д. към граждани в сградата на районния съд, като са възпроизвели пред дисциплинарния състав идентични обръщения и резки, груби заповедни изречения, при това на висок тон. Всичко това според дисциплинарният състав доказва, че привлеченото към дисциплинарна отговорност лице трайно демонстрира пренебрежително отношение към свои колеги юристи и към граждани на работното си място, каквото поведение представлява нарушение на правилото за професионална етика по чл. 4, ал. 4, т. 1 от Етичния кодекс на съдиите. Според дисциплинарния състав в хода на производството са събрани достатъчно доказателства за допуснати от съдия В.Д. нарушения на разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от Етичния кодекс на съдиите, която разпоредба предписва на съдията да не допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот, тъй като неговият личен живот е част от обществената представа за съда като институция.

Разпитаните свидетели са възпроизвели лично възприети от тях нецензурни думи и изрази, употребявани системно от съдия В.Д. в сградата на районния съд по време на работа, на служебни и колегиални събирания, в обществения транспорт. Според дисциплинарния състав подобно поведение е в разрез с професионалната етика на съдията и силно уронва престижа на съдебната власт като цяло, разколебава доверието на гражданите в правораздаването, защото личният облик на съдията е част от обществената представа за съдебната институция. След като заема длъжността съдия, В.Д. е длъжна да знае, че това е публична професия, натоварена с големи обществени очаквания и подложена на постоянен критичен

обществен надзор. Съдията е личност, която следва да съблюдава редица ограничения, несъществуващи за други професии, които ограничения са не само законови, но и чисто морални. В този смисъл той е длъжен да съобразява поведението си с факта, че професията му изисква от него да олицетворява съда като институция. Именно с тези норми на поведение не се е съобразявала съдия В.Д., чието системно поведение е такова, че изключително много уронва престижа на съдебната власт в обществото. По тази причина дисциплинарният състав не е споделил доводите на защитата за характерологични особености на съдия В.Д., които било недопустимо да послужат като основание за ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност и е приел, че е налице нарушение на чл. 5, ал. 2 от Етичния кодекс на съдиите. Този текст гласи, че "Съдията не допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот".

По изложените съображения дисциплинарният състав е приел, че с поведението и отношението си спрямо съдебните служители в районния съд гр. Д., прокурорите от РП гр. Д. и граждани, както и с цялостното си поведение на работното си място и в обществения и личния си живот, съдия В.Д. от районен съд гр. Д. системно е допускала нарушение на правилата на професионална етика на съдиите, закрепени в чл. 4, ал. 3, точки 1 и 4 и чл. 5, ал. 2 от Етичния кодекс на съдиите в България, които съставляват дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 168, ал. 1, предложение 2 от действащия към него момент ЗСВ и е предложил на ВСС да определи наказание - ПОНИЖАВАНЕ В РАНГ от "съдия в АС" в ранг "съдия в окръжен съд" за срок от 3 години.

Прецизното решение на дисциплинарния състав не оставя място за въпроси, които да бъдат повдигнати и обсъдени.

3. Дисциплинарно дело №19 по описа на ВСС за 2005 г.

Дисциплинарното производство по това дело е образувано по предложение на председателя на районен съд гр. К., като е предложено на ВСС да наложи дисциплинарно наказание на съдията от същия съд Д.Р. заради извършени от нея действия, които представляват виновно неизпълнение на служебни задължения и нарушения на правилата за професионална етика. В предложението се сочи, че при разглеждането на гражданско дело №19/2005 г. по описа на районен съд гр. К., съдия Д.Р. под въздействие на недопустима приятелска ангажираност е допуснала неизпълнение на редица свои служебни задължения и в нарушение на правилата на чл. 3 и чл. 4 от Етичния кодекс на съдиите в България, е допуснала в крайна сметка непрецизно водене на съдебния процес.

На следващо място, в разрез с разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от Правилата за професионална етика на съдиите в България демонстрирала непрекъснато явно неуважение и неразбиране както към председателя на районния съд гр. К.,

така и към другите районни съдии от състава на районен съд гр. К., към съдиите от окръжния съд, позволявайки си безпринципна критика и лични оценки за работата им. Правилото на чл. 4, ал. 1, т. 2 от Етичния кодекс на съдиите гласи, че "Съдията не се влияе от частни интереси, политически и обществен натиск".

И на следващо място, че е извършила действия, чрез които създава "нездрава атмосфера на етика в съда", а поведението ѝ ставало "обществено достойствие чрез създадения около нея приятелски кръг".

Дисциплинарният състав след като обсъдил изнесените в предложението факти, анализирал и съобразил доводите на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и преценил събраните по делото доказателства е намерил, че предложението е неоснователно и не са налице основанията за налагане на дисциплинарна отговорност.

Съставът е приел, че твърденията на предложителя за извършване на действия, създаващи "нездрава атмосфера в екипа на съда" и за поведение, демонстриращо "явно неуважение и неразбиране, както към председателя на районния съд гр. К., така и към другите районни съдии от състава на районен съд гр. К., към съдиите от окръжния съд, позволявайки си безпринципна критика и лични оценки за работата им", не са се доказали в хода на дисциплинарното производство. Дисциплинарният състав е отбелязал и факта, че тези твърдения не са конкретизирани като време, място, начин на извършване.

Предложението и изложените в него обстоятелства се базират на твърдения на адвокат В.И. Същата обаче, разпитана като свидетел в хода на дисциплинарното производство, е изказала предположения, но не е посочила данни, от които да може да се направи извод, че съдия Д.Р. е оказала влияние върху избора на адвокат и че е изразила предварително мнение по делото. Твърденията на адвокат В.И., както и твърденията в предложението на вносителите не се подкрепят и от показанията на разпитаните в хода на дисциплинарното производство свидетели – Н.И. и Н.Г.

Дисциплинарният състав е заключил, че анализът на събраните по делото данни налага заключението, че няма доказателства на базата, на които да може да се направи обосноваване, фактически и правно аргументиран извод, че съдия Д.Р. е извършила действия, с които е нарушила правилата на професионалната етика (чл. 168, ал. 1 ЗСВ – стар), поради което предложението за налагане на дисциплинарно наказание да бъде отхвърлено.

Критичният анализ на това дисциплинарно дело повдига следния въпрос: Необходимо ли е компетентният орган, вносител на предложението да даде точна, пълна и конкретна квалификация на допуснатото нарушение? Правилно ли е подходил вносителят на предложението като е записал в същото, че с действията си съдия Д.Р. е нарушила правилата на чл. 3 и чл. 4 от Етичния кодекс на съдии-

те в България при положение, че чл. 3 визира основните принципи за съдийското поведение, които са развити в рамките на 5 алинеи, а чл. 4, който урежда професионалното поведение на съдията е с 6 алинеи и 16 точки към всичките тези 6 алинеи.

Правилен ли е подходът на вносителя на предложението, който е посочил като нарушение на правилата на професионалната етика действията на съдия Д.Р., създаващи "нездрава атмосфера в екипа на съда", но не е и квалифицирал същите, не е посочил конкретно кое точно етично правило от Етичния кодекс на съдиите е нарушено с посочените действия.

4. Дисциплинарно дело №28 по описа на ВСС за 2005 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на административния ръководител на една от военно окръжните прокуратури с искане за налагане на дисциплинарно наказание "уволнение" на П.Л. – военен следовател към същата прокуратура.

В предложението се твърди, че следовател П.Л. е извършил "тежки нарушения и системно неизпълнение на служебните задължения", както и "действия, несъвместими с поведението на един магистрат, накърняващи престижа на съдебната власт".

Обстоятелствата, на които се базира предложението са изложени в 5 пункта, но за нуждите на настоящия анализ ще бъдат обсъдени само тези по пункт III-ти, където се твърди, че военен следовател П.Л. не е изпълнил задълженията си като дежурен такъв при посещение на местопроизшествие, настъпило на 13.08.2005 г., като не е организиран своевременно, законосъобразно и успешно извършване на необходимите следствени действия. Сочат се данни за това, че той е бил в състояние на алкохолно опиянение и че по тази причина имал непрофесионално и неадекватно поведение.

Дисциплинарният състав след като обсъдил изнесените в предложението факти, съобразил доводите и възраженията на привлечения към дисциплинарна отговорност и след преценка на всички събрани по делото писмени и гласни доказателства, приел за установено следното по пункт III:

На 13.08.2005 г. на територията на едно РПУ в гр. П. е извършено престъпление – нанесен побой, в резултат на което е настъпила смъртта на едно лице. В побоя взел участие и служител на МВР, поради което местопроизшествието е било посетено от военния следовател П.Л., който съгласно графика е бил дежурен. Пристигайки на местопроизшествието веднага направило впечатление странното му поведение - искал едно и също нещо да му се повтаря по няколко пъти, бил със забавени движения, нарушена координация и силно зачервен. От него лъхал силен мирис на алкохол. Вместо да започне оглед на местопроизше-

ствието, той издал странното разпореждане да поставят белезници на палеца на задържания полицейски служител и на неговия и така двамата под изумения поглед на присъстващите се придвижили от помещението за задържане до паркинга, за да бъде проверено задържаното лице за изследване наличие на алкохол. Убеждавайки се в тежкото алкохолно опиване, в което се намира П.Л. и че това ще доведе до компрометиране на разследването, началникът на РПУ-то се обадил по телефона на военноекстръжния прокурор, който изпратил друг военен следовател да извърши огледа. След анализ на доказателствата, дисциплинарният състав е приел за доказани твърденията в пункт III от предложението.

Приел е също, че поведението и състоянието на дежурния следовател, сочещи употреба на алкохол са предизвикали възмущението на присъстващите полицейски служители, довели са до снижаване доверието в съдебната власт, а от тук до накърняване на нейния авторитет и престиж. С оглед на това дисциплинарният състав е предложил на ВСС на основание чл. 129, ал. 3, т. 5, предложение 3 от Конституцията на провинилото се лице да бъде наложено дисциплинарно наказание – "уволнение".

Критичният анализ на това дисциплинарно дело поставя следните въпроси:

Първо – възможно ли е да се накърни престижа на съдебната власт, ако не са извършени действия, с които се нарушават правилата на етично поведение или виновно не се изпълняват служебни задължения?

Второ – възможно ли е да се накърни престижа на съдебната власт, ако нарушаване на правилата за етично поведение или неизпълнението на служебни задължения не е напуснало рамката на съответното учреждение и не е станало достояние на обществото, съответно предизвикало неодобрение или снижаване доверието към съдебната власт?

Трето – кое правило на Моралния кодекс на следователя е нарушено в конкретния случай? Има ли такова изобщо? Прегледът на този кодекс сочи, че липсва конкретно записано правило, което да забранява изпълнението на служебни или извънслужебни задължения след употреба на алкохол.

5.2. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2006 ГОДИНА

Прегледът в архива на ВСС установи, че през 2006 г. ВСС е разгледал само едно дисциплинарно дело за нарушения правилата на професионалната етика. Това е дисциплинарно дело №3/2006 г., образувано по предложение на председателя на районен съд Х., с искане за налагане на дисциплинарно наказание "уволнение" на съдията от същия съд З.Д.

В предложението се твърди, че съдия З.Д. допуснала груби нарушения и неизпълнение на служебните си задължения по образувани дела, както и наруше-

ния на правилата на професионалната етика. За нуждите на настоящия анализ ще разгледаме само данните за нарушения на правилата на професионална етика, които според вносителя на предложението се изразяват в следното: На първо място се сочи обстоятелство, че по време на отпуск по болест през 2005 г., съдия З.Д. три пъти напускала пределите на страната, предприемайки пътувания в чужбина.

Като друго нарушение на етичните правила в предложението се сочи неблагоприятния отзвук в местни печатни издания за служебната ѝ дейност и по повод исканата от Интерпол екстрадиция на едно лице – първи братовчед на съпруга ѝ, който бил посочил за връзка домашния телефон на съдия З.Д.

Обсъждайки доводите в предложението, възраженията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и доказателства по делото, дисциплинарният състав е приел, че не споделя обвинението за допуснати в обсъждания случай нарушения на правилата за професионална етика. Според дисциплинарният състав прегледът на правилата за професионална етика на съдиите в България не давал основание да са приеме, че неспазването на определения болничен режим представлява нарушение на тези правила. При това не се спори (е продължил разсъжденията си съставът), че съдия З.Д. има дългогодишно хронично заболяване и по тази причина често пъти ползвала законно разрешени отпуски. Доколкото в случая съществува вероятност, напускането на страната да е било и с цел търсене на по-успешно лечение е очевидно, че не може да се поддържа тезата за нарушение на правилата за професионална етика. Що се касаело до обстоятелствата, свързани с екстрадицията на лицето, първи братовчед на съпруга ѝ, дисциплинарният състав взел под внимание приложената справка от окръжния прокурор на гр. Х., от която се изяснявало, че съдия З.Д. не е имала отношение към пребиваването на това лице в България и не е направила нещо с цел осуетяване на екстрадицията му. С оглед на това фактът, че става дума за братовчед на съпруга ѝ, сам по себе си не може да бъде свързан с моралния облик на съдия З.Д. и правилата на съдебната етика е заключил дисциплинарният състав.

Дисциплинарният състав предложил на ВСС да наложи на съдия З.Д. дисциплинарно наказание "Понижаване в ранг за срок от 3 години" за това, че виновно не е изпълнила служебните си задължения като забавила решаването на 3 броя наказателни дела, с което нарушила и правилата за професионална етика.

Критичният анализ на въпросното решение по дисциплинарно дело №3/2006 г. поставя на вниманието ни следните въпроси:

На първо място се поставя въпросът, задължен ли е бил вносителят на предложението за налагане на дисциплинарно наказание да посочи конкретното правило от Етичния кодекс, което съдия З.Д. е нарушила с действията си. Защото, ако вносителят беше потърсил относимо за случая правило и беше установил, че

такова не е предвидено в Етичния кодекс на съдиите, той нямаше да повдигне обвинение.

На следващо място се поставя и въпросът, след като дисциплинарният състав е приел за установено, че единственото допуснато от съдия З.Д. нарушение се изразява в неизпълнение на служебни задължения, това че е забавила решаването на 3 броя н.о.х. дела, правилно ли в диспозитива на решението си е записал и нарушение на правилата на професионалната етика, без да посочи кое точно правило от Етичния кодекс на съдията е нарушено в този случай.

5.3. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2007 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №2 по описа на ВСС за 2007 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на административния ръководител на районна прокуратура в гр. С., с искане да бъде освободена от длъжност прокурор М.М. от същата прокуратура поради допуснато тежко нарушение на правилата на професионална етика, довело до уронване престижа на съдебната власт. В предложението се сочи, че прокурор М.М. често се явявала на работа в нетрезво състояние или достигала до такова по време на работния ден. Описан е случай, при който привлеченото към дисциплинарна отговорност лице се явило на работа и участвало в съдебно заседание в явно нетрезво състояние, което обстоятелство станало достояние на нейни колеги, съдии, служители в прокуратурата и съда, граждани. Случаят е бил обсъждан и в местните средства за масово осведомяване на град С.

Обсъждайки данните в предложението, възраженията на дисциплинарно отговорното лице и събраните писмени и гласни доказателства, дисциплинарният състав е приел за установено следното:

На 02.04.2007 г. прокурор М.М. се явила на работа в явно нетрезво състояние – държала се превъзбудено, движенията ѝ били некоординирани, излъчвала силен мирис на алкохол. Независимо от това тя влязла в съдебно заседание, което приключило към 10 часа. Излизайки от съдебно заседание прокурор М.М. започнала да обикаля по кабинетите на колегите си прокурори и канцелариите на служителите, опитвайки се да започне несвързани с определена тема или безсмислени разговори. Бил уведомен административният ръководител – районният прокурор на гр. С., който я повикал в кабинета си и ѝ направил забележка. Прокурор М.М. възразила, че не е употребила алкохол и поискала да бъде тествана с дрегер. Повиканите служители на КАТ извършили проверката, като техническото средство регистрирало наличие на алкохол в кръвта в размер на 3,23 промила - тежка степен на алкохолно опиване.

От приложеното към делото извлечение от медицинския журнал се установява, че същия ден прокурор М.М. отказала да даде кръв за изследване, въпреки че е имала направление за това. Стъпвайки на показанието на техническото средства (дрегер) и показанията на разпитаните свидетели, дисциплинарният състав е приел за установено, че на посочената дата – 02.04.2007 г. прокурор М.М. е пристъпила към изпълнение на служебните си задължения в очевидно нетрезво състояние. Същевременно съставът е направил и изводът, че по делото не са представени доказателства, от които да се направи безспорен извод за установена системност в поведението на прокурор М.М. извън случаят от 02.04.2007 г.

В предложението на вносителя се поддържа, че извършеното от прокурор М.М. представлявало нарушаване на правилата на професионална етика по смисъла на чл. 3.4 от Етичния кодекс на прокурорите, която разпоредба гласи: "Да отстояват и издигат достойнството и честта в тяхната професия". По нататък вносителят е мотивирал искането си за освобождаване от длъжност с обстоятелството, че действията на прокурор М.М., с които е нарушила правилата на професионалната етика са станали известни на местната общественост, предизвикали са негативни реакции, снижили са доверието към прокуратурата и са довели до накърняване престижа на съдебната власт.

На тази логична и издръжана квалификация на извършеното дисциплинарният състав е отговорил със следните разсъждения – цитирам дословно:

"Първото основание "действия, които накърняват престижа на съдебната власт" не се отличава с достатъчна степен на конкретност. Водецо при него е отражението, което поведението на магистратите има върху цялостната обществена оценка и доверие в правосъдието. Според дисциплинарния състав наличието или отсъствието на основанието "накърняване престижа на съдебната власт" следва да бъде преценено от Висшия съдебен съвет, тъй като той е органът, който по закон формира чрез дисциплинарната си практика професионалното разбиране за висотата на съдебната власт. Т.е. според дисциплинарния състав за всеки конкретен случай ВСС първо трябва да даде преценка дали е накърнен престижа на съдебната власт и след това дисциплинарният състав да решава останалите въпроси по дисциплинарното дело.

В конкретния случай са представени по делото копия от местни ежедневници, отразяващи според административния ръководител случилото се на 02.04.2007 г. Дисциплинарният състав, след като се запозна със съдържанието им приема следното:

За правилната квалификация е правилно установяването на факта, че прокурор М.М. се е явила на работа и е участвала в съдебно заседание в състояние на алкохолно опиване. Да приемем, че отразяването на случая в медиите се

отразява на степента на нарушението означава да се съгласим, че неогласяването не може да намали тежестта на нарушението – извод, който дисциплинарният състав намира за неправилен. Уронването на престижа на съдебната власт се състои в осъществяването на функцията на прокурора в състояние на въздействие от упойващо вещество, което изключва доверието в преценките, които този магистрат прави при решаването на делата. Налице е уронване на престижа, защото е засегнато доверието и общественото очакване за обективно и безпристрастно правосъдие, осъществявано от безпристрастни магистрати, които преценяват фактите и обстоятелства въз основа на закона и по своето вътрешно убеждение. При това положение е несъвместимо упражняването на професията в състояние на опиянение. По изложените съображения дисциплинарният състав не споделя, че престижа на съдебната власт е уронен поради отразяването поведението на прокурор М.М. в средствата за масова информация.

Второто основание изисква, поведението на прокурор М.М. да бъде в разрез с правилата на професионалната етика на прокурорите.

По делото са приложени приетите правила, утвърдени с решение №44/26.11.2003 г.

Вносителят поддържа нарушение по чл. 3.4 от Правилата за професионална етика на прокурорите в България, където е уредено задължението на прокурорите да отстояват и издигат честта и достойнството на тяхната професия.

По делото следва да се предложи на ВСС да вземе решение по следните въпроси:

- Явяването на работа и участието на прокурор М.М. в съдебно заседание на 02.04.2007 г. в състояние, което може да бъде квалифицирано като нетрезво, представлява ли дисциплинарно нарушение по чл. 168, ал. 1 от ЗСВ (отм.), т.е. нарушаване на правилата за професионално поведение по чл. 3.4 от Етичния кодекс на прокурорите в България.
- Явяването и участието на прокурор М.М. в съдебно заседание на 02.04.2007 г. в състояние, което може да бъде квалифицирано като нетрезво, представлява ли действие, уронващо престижа на съдебната власт – основание за освобождаване от длъжност по чл. 131, ал. 1, т. 5 ЗСВ" (отм.)"

В този смисъл и по този начин е формулиран и диспозитива на решението на дисциплинарния състав.

Критичният преглед на това решение поставя следните въпроси:

Първият въпрос, който възниква е, какво е значението на оповестяването чрез медиите действията на магистрат, които са квалифицирани като нарушения

на правилата на професионална етика? Това утежняващо обстоятелство ли е или част от състава на нарушението? – накърняване престижа на съдебната власт.

Възможно ли е да бъде накърнен престижът на съдебната власт без обществото да е информирано за извършени от даден магистрат действия, с които са нарушени правилата за професионална етика или изпълнението на служебни задължения и без да е налице негативна реакция по повод на тези действия?

Възможно ли е при позитивна реакция на обществото по повод конкретни действия на магистрат да се стигне до уронване престижа на съдебната власт (случаят с морския граничен полицаи, който застреля турски рибар)?

Ако прокурор М.М. беше употребила алкохол, но поведението ѝ беше адекватно и не съществуваша външни белези за пияното ѝ състояние, щеше ли да възникне проблем (случаят със съдията от ВС)?

2. Дисциплинарно дело №6/2007 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на директора на ОСлС гр. Бургас за освобождаване на С.П. – следовател в същата служба. В предложението се сочи, че на 04.05.2002 г., С.П. е получил в качеството си на длъжностно лице – следовател в ОСлС гр. Б. сумата 250 лв. от лице, срещу което е имало образувано досъдебно производство. За това деяние той е осъден за извършено престъпление по чл. 283 НК.

Дисциплинарният състав като обсъдил събраните по делото доказателства е установил следното:

На 27.03.2002 г. ръководителят на ОСлС гр. Б. възложил на С.П. да разследва сл.д. №1062/99 г., образувано срещу лицето А.Щ. за извършено престъпление по чл. 198, ал. 1 НК. На 04.05.2002 г. следователят изготвил заключителното си постановление с мнение за прекратяване на наказателното производство, като поискал за това от обвиняемия сумата 500 лева. А.Щ. сигнализирайл органите на МВР и след използване на СРС, на 01.09.2002 г., С.П. бил заловен при получаване на част от уговорената сума в размер на 250 лв.

За това си деяние той е бил осъден на 2 г. и 6 м. лишаване от свобода, изпълнението на което е отложено на основание чл. 66 от НК. Дисциплинарният състав е приел, че наложеното наказание касае наказателна отговорност на С.П. и съгласно чл. 169 ЗСВ (отм.), няма пречка той да понесе и дисциплинарна такава. Не е изтекла и предвидената давност, тъй като съгласно чл. 173, ал. 3 ЗСВ (отм.), когато нарушението е и престъпление, което е установено с влязла в сила присъда, давностните срокове започват да текат от влизането ѝ в сила.

Според състава, разглеждащ дисциплинарното производство, С.П. е нарушил Моралния кодекс на следователя в три пункта както следва:

- т. II съгласно, която – "В своята професионална дейност следователите допринасят за утвърждаване авторитета и общественото признание на съдебната власт, като изпълняват задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, основано на фактите и закона, добросъвестно, отговорно, безкористно, безпристрастно, обективно, справедливо";

- в т. VII, която гласи – "Не допускат актове на корупция. Възпрепятстват по всякакъв начин подобни актове и се борят срещу тях";

- и в т. X – "С цялостното си поведение и дейност, следователите укрепват правопорядъка и добрите нрави в обществото".

По-нататък дисциплинарният състав се е произнесъл направо към въпроса за наказанието, което следва да бъде наложено на С.П. като е приел, че предложеното наказание по чл. 131, ал. 1, т. 5 ЗСВ (отм.) - освобождаване от длъжност, отговаря на характера и тежестта на нарушението. Деянието е извършено при форма на вината пряк умисъл и е с особена тежест – извършено е от С.П. при изпълнение на служебните му задължения като следовател, получило е голям отзвук сред обществеността и е накарнило в значителна степен престижа на съдебната власт. В този смисъл е и предложеното на ВСС наказание, което следва да бъде определено.

Критичният преглед на това решение поставя въпроса има ли нещо, което липсва, нещо което не е, а е следвало задължително да бъде изписано в това решение?

Отговорът на този въпрос според мен, че липсват мотиви по отношение квалификацията на извършеното.

Не е посочено по какъв начин нарушаването на посочените етични правила е доведено до знанието на обществеността и реакцията, която е предизвикало. Не е посочено в какво се изразило накарняването на престижа на съдебната власт.

Следващият въпрос, който се поставя е, правилен ли е изводът на дисциплинарния състав, като е приел за утежняващо обстоятелство това, че С.П. бил извършил нарушението в качеството си на длъжностно лице – следовател. Не е ли нарушен принципът, че обстоятелствата, които влизат в състава на престъплението или нарушението, не могат да бъдат отежняващи или смекчаващи?

3. Дисциплинарно дело №11/2007 г. по описа на ВСС.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на административния ръководител на Окръжна прокуратура гр. П. С предложението се иска образуване на дисциплинарно производство срещу В.А. заместник окръжен прокурор за това, че управлявал личния си автомобил след употреба на алкохол, причинил в резултат на това автопроизшествие и тези негови действия са стана-

ли достойние на обществото, предизвиквайки негативна реакция. Иска се налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – понижаване в длъжност в същия орган за срок от една година.

Дисциплинарният състав, след като обсъдил изнесените в предложението доводи и съображения, наличните по делото писмени доказателства, както и дадените от привлеченото към наказателна отговорност лице обяснения, е приел за установено следното:

През м. август 2007 г. В.А. бил в полагаемия му се платен годишен отпуск. На 24.08.2007 г. той е бил на гости на свои познати в едно Пловдивско село. Компанията, с която бил посетила няколко семейства в селото, където заедно с останалите той също консумирал алкохол. На другия ден той бил помолен от своя позната да я откара до съседно населено място с личния си автомобил. Въпреки, че не се чувствал добре вследствие употребения в голямо количество алкохол, той се съгласил. При навлизане в път с предимство обаче, не спазил задължението си да пропусне превозните средства, движещи се по пътя с предимство, вследствие на което допуснал пътно транспортно произшествие, като причинил материални щети на друго превозно средство. Въпреки това не спрял на местопроизшествието, продължил да се движи. Едва след намесата на органите на КАТ, бил спрян и се върнал на мястото на произшествието.

След извършения оглед е дал съгласие да му бъде взета кръвна проба за употреба на алкохол. От приложения към делото протокол за извършена химическа експертиза за определяне концентрацията на алкохол в кръвта е установена такава в размер на 1,39 промила. В.А. не е оспорил установената концентрация.

Дисциплинарният състав е приел, че на базата на така установената фактическа обстановка могат да са направят изводи за допуснати от дисциплинарно отговорното лице на няколко нарушения – това, че е управлявал МПС в пияно състояние; причинил пътнотранспортно произшествие и накрая не спазил задължението си като водач да не напуска мястото на произшествието, до идването на компетентните органи. Всички тези нарушения според дисциплинарния състав представлявали и дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, тъй като представляват действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

При индивидуализацията на дисциплинарното наказание, което следва да бъде наложено, дисциплинарният състав не се е съобразил с мнението на вносителя. Отчитайки тежестта на нарушението, смекчаващите и отежняващи отговорността обстоятелства, съставът е приел, че следва да се наложи по-тежко дисциплинарно наказание и е предложил на ВСС това да бъде наказание по чл.

308, ал. 1, т. 5 ЗСВ – освобождаване от длъжност като заместник на административен ръководител.

Критичният преглед на това дисциплинарно производство поставя няколко въпроса:

На първо място – съществува ли действително такава възможност, каквато е приел дисциплинарният състав, че с определени действия може пряко да се накърнява престижа на съдебната власт, без тези действия да съставляват нарушение на правилата на етично поведение или неизпълнение на служебни нарушения или административни нарушения?

И второ – възможно ли е престижът на съдебната власт да се накърни без обществото да е узнало за извършените неправомерни действия и направило оценка то тях.

Какво по своя характер е нарушението – управление на МПС от магистрат в пияно състояние – нарушение на правилата на Етичния кодекс или на служебни задължения, освен че е административно нарушение или престъпление, ако концентрацията на алкохол е над 1, 2 промила.

Следвало ли е дисциплинарният състав да направи това разграничение и да посочи точно коя разпоредба на Етичния кодекс или на Закона за съдебната власт е нарушена? Отговорът е категорично – ДА.

4. Дисциплинарно дело №9/2007 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на министъра на правосъдието срещу Л.А. – съдия от Районен съд гр. П. с искане за дисциплинарно уволнение. Дисциплинарното нарушение според вносителя се изразява в това, че Л.А. управлявал личния си автомобил след употреба на алкохол и отказал да са подчини на органите на КАТ при опит от тяхна страна да осъществят проверка.

След като съобразил събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и доводите на страните, дисциплинарният състав приел за установено следното:

През 2005 г. съдия Л.А. шофирайки личния си автомобил, причинил пътнотранспортно произшествие край с. Рибарица, Тетевенско, при което е установено, че е шофирал след употреба на алкохол (1,58 промила). По образуваното наказателно производство, Тетевенският районен съд го е освободил от наказателна отговорност и му е наложил административно наказание по реда на чл. 78а от НК – глоба в размер на 500 лв., както и отнемане на свидетелството за управление за срок от 6 месеца. Без да си извлече поука от този случай, на 4.08.2007 г., отново след като е употребил значително количество алкохол, подкарал личния си автомобил по улиците на гр. П. В колата бил и свидетелят Т.Н. Движейки

се по улица "Сан Стефано" Л.А. забелязал служебен автомобил на полицията, както и намиращите се до него униформени служители на МВР. Въпреки че възприел ясният сигнал за спиране, подаден със стоп-палката, той не спрял за проверка.

Служителите на МВР започнали да го преследват и със светлинните и звукови сигнали го принудили да спре. Приканвайки го да се приближи до служебния автомобил, служителите на МВР забелязали, че Л.А. е в явно нетрезво състояние, изразяващо се в залитане при движение и неправилен говор. Л.А. категорично отказал проверка с дрегер и настоял за талон за изследване на кръвна проба. Докато служителите на МВР съставяли искания талон, както и на акт за установяване на административно нарушение, изразяващо се в неспиране при подаден знак със стоп-палка и непредставяне на необходимите при подобна проверка документи, Л.А. повикал по телефона свой приятел, качил се на неговия автомобил и избягал от местопроизшествието.

Това поведение дисциплинарният състав квалифицирал като нарушение на Етичния кодекс на съдиите в България и конкретно – на правилото на чл. 5, ал. 2, което гласи, че "Съдията не допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот". Освен това според дисциплинарния състав Л.А. е нарушил и правилото на чл. 5, ал. 5 от същия кодекс, което гласи – "Извън съда съдията спазва поведение, което не би могло да накърни доброто име на съдебната институция".

Дисциплинарният състав приел за установено и обстоятелството, че непристойните действия на районния съдия са станали известни и на обществеността на гр. П., предизвикана е негативната реакция на хората, но не е квалифицирал извършеното и като нарушение, накърняващо престижа на съдебната власт.

С описаните по-горе действия, привлеченото към дисциплинарна отговорност лице грубо е пренебрегнало изискванията за висок морал и добро поведение, което прави постъпката му изключително укорима. Поради това намираме, че следва да бъде санкциониран за дисциплинарното си нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ с най-тежкото наказание, а именно "дисциплинарно освобождаване" е заключил дисциплинарният състав.

Критичният преглед на това решение поставя следните въпроси:

1. Правилно ли дисциплинарният състав не е квалифицирал извършеното и като нарушение, изразяващо се в накърняване престижа на съдебната власт?
2. Каква е разликата между предвидените в ЗСВ нарушения на правилата на професионална етика и това за накърняване престижа на съдебната власт?

5. Дисциплинарно дело №13/2007 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на административния ръководител на Районен съд гр. Б., с искане за дисциплинарно освобождаване от длъжност на съдия И.К. от същия съд за допуснати груби нарушения на правилата на професионална етика. В предложението и мотивите към него се сочи, че съдия И.К., председател на I-ви наказателен състав е водила на отчет две срочни книги. Едната била пронумерована, прошнурована и подпечатана с печата на съда, а другата водила без да има разрешение за това. Това от своя страна не позволявало да се отчитат точно сроковете за изготвяне на съдебните актове и се препятствала работата на служителите от районната прокуратура в случаите, когато получавали за изпълнение на присъда без номер.

Твърди се също, че по време на изясняване причините за наличието на втора срочна книга, съдия И.К. е употребила на висок тон неетични изрази по адрес на административния ръководител.

Дисциплинарният състав след като обсъдил писмените и гласни доказателства по делото не възприел предложението на административния ръководител за налагане дисциплинарно наказание – "освобождаване от длъжност" на съдия И.К. по следните съображение:

Безспорно било установено, че срочната книга на I-ви наказателен състав с председател И.К. не била в добър вид. Тази констатация била направена по време на една от периодично извършваните проверки на деловодната дейност. Подобна била и констатацията на проверяващ съдия от Окръжен съд - Р. По този повод председателят на Районен съд - Б. издал нареждане да се препише книгата и новата книга да се води съгласно Правилника. В изпълнение на това разпореждане, съдия И.К. задължила секретар-протоколита Р. да препише срочната книга, но това задължение било изпълнено небрежно от служителката. Така се появили две срочни книги. По тези съображения дисциплинарният състав отхвърлил като неоснователни доводите на вносителя на предложението, че поведението на съдия И.К. било "абсурдно, недопустимо и съставлявало неизпълнение на правомерно издадена заповед", а втората срочна книга съдържала "конфиденциална информация, с което се създавали предпоставки за възможното ѝ публикуване и достигане до престъпния контингент". Предложил на ВСС да отхвърли като неоснователно предложението на административния ръководител за налагане дисциплинарно наказание на съдия И.К.

Критичният преглед на това дисциплинарно дело поставя следните въпроси:

Преди всичко изложената фактическа обстановка съдържа ли данни за някакво изобщо нарушение на правилата за професионално поведение, след като в

основата на целия казус е едно немърливо изпълнение, при това от служител, на заповед на административен ръководител?

Възможно ли е да е настъпило накърняване престижа на съдебната власт, след като случаят не е разгласяван по някакъв начин, не е станал достояние на обществото и не е предизвикал негативни реакции на хората?

Следва ли в предложението на вносителя и в решението на дисциплинарния състав да се съдържат точни квалификации на действията на нарушителя?

6. Дисциплинарно дело №14/2007 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на председателя на Окръжен съд гр. Р. с искане да бъде освободен от заеманата длъжност Р.И. – председател на Районен съд гр. Б. за допуснати от него груби дисциплинарни нарушения, изразяващи се в неизпълнение на служебни задължения, нарушаване на финансовата дисциплина, необосновано забавяне на производството по дела, нарушаване правилата на професионалната етика и накърняване престижа на съдебната власт.

За нуждите на настоящия анализ ще разгледаме само частта от решението на дисциплинарния състав, отнасяща се до нарушаване правилата на професионалната етика и накърняване престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав след като обсъдил доводите и възраженията на страните, фактите и обстоятелствата, съдържащи се в събраните писмени и гласни доказателства е приел за установено следното:

С писмо от 02.03.2007 г., подписано от съдиите в гр. Б. до горестоящия административен ръководител – в случая председателя на Окръжен съд – гр. Р., последният е бил информиран за груба и непристойна проява на председателя на Районен съд гр. Б. спрямо съдията от същия съд И.К. По повод провеждащ се конкурс за избор на административен секретар на Районен съд гр. Б., съдия И.К. влязла в кабинета на председателя Р.И., за да уточни някои технически подробности. Тя била посрещната обаче с крясъци и груби реплики: "Марш! Вън! Напусни кабинета ми!", а след това избутана и изгонена навън от председателя на съда Р.И. Свидетели на тази грозна сцена станали граждани, чакащи в коридора за участието в конкурса. По-късно за случилото се научили и всички съдии и служители в съда. На следващия ден по случая била извършена проверка от председателя на Окръжния съд гр. Р., свикано било и Общо събрание на съдиите в гр. Б., на което присъствали и двамата заместник председатели на окръжен съд гр. Р. По време на събранието били разкрити и други случаи на неуважително отношение на председателя на районния съд към съдии и съдебни служители, както и за създадената от него ненормална обстановка на работа в съда.

Тримата проверяващи от окръжния съд провели отделен разговор с председателя Р.И., като му обърнали внимание да подобри поведението с колегите си, да не бъде груб и невъзпитан с тях, да спре да общува само с писмени заповеди и въобще да вземе мерки за подобряване психоклимата и създаде нормална и спокойна обстановка в работата на съда.

С писмо от 12.10.2007 г., подписано от съдии от Районен съд гр. Б., председателят на Окръжен съд гр. Р. отново била уведомена за ново непристойно поведение на председателя на Районен съд гр. Б, с което за пореден път той унижил и уронил честта, авторитета и достойнството на магистратите и съдебните служители от съда в гр. Б. Случаят бил следният: В началото на м. септември 2007 г. председателят Р.И. предприел действия по издирването на така наречената "втора", неутвърдена от него срочна книга на I-ви наказателен състав на съда в гр. Б. с председател – съдия И.К. Във връзка с издирването на въпросната "втора" (криминално създадена според председателя Р.И.) срочна книга, с нарочна заповед №212/11.10.2007 г., той задължил районните съдии, съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители, служителите и помощния персонал в съда, всеки сам лично да извърши проверка в служебните помещения и в личния си багаж за наличието и отсъствието на издирваната книга и в срок до 24 часа да го уведоми писмено за това, което е намерил. Същият ден, явно преценявайки, че самосъзнанието на личния състав не е на нужната висота, с нова заповед №213/11.10.07 г. назначил комисия в състав: двама районни съдии, съдия по вписванията, държавен съдебен изпълнител и административният секретар, които да извършат проверка във всички помещения на съда, включително и в личните чанти на състава и в срок до 16.00 часа да го уведомят писмено за резултата.

От своя страна веднага след връчването им на заповедта членовете на така назначената комисия го уведомили писмено, че не са компетентни да извършват подобна проверка, тъй като по същество означава извършването на следствените действия – "претърсване" и "обиск". В отговор председателят Р.И. потърсил съдействие от служителите на ОЗ "Охрана" при районния съд, а след като и те отказали да изпълнят подобна заповед, той се обърнал за изпълнение на заповедта си към началника на ОЗ "Охрана" при окръжен съд гр. Р.

Дисциплинарният състав е приел, че тези две нарушения са установени по несъмнен начин от събраните по делото доказателства и за това отхвърлил като несъстоятелни възраженията на дисциплинарно отговорното лице. Тези действия са били квалифицирани като дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ. Конкретно, според състава е нарушена разпоредбата на правилото, визирано в чл. 4, т. 4 от Етичния кодекс на съдиите.

По т. 4 и 5 от предложението на вносителя.

По тези две точки от предложението се твърди за констатирани два случая, когато съдия Р.И. без дрехи, само с тениска от кръста нагоре, през м. май 2005 г. влязъл в съседен на неговия апартамент в блок "Русия" в гр. Б., където се показвал в този си вид пред две жени. Вторият подобен случай бил в началото на 2006 г., когато отново позвънил на съседен апартамент и отново бил видян от две жени. И в двата случая свидетелките обяснили, че силно се изплашили. Според вносителят с това си поведение Р.И. накарнал престижа на съдебната власт и грубо нарушил общочовешките правила и норми на поведение, както и моралния кодекс на съдиите.

Критичният преглед на решението по това дисциплинарно дело повдига въпроси в следните насоки:

Първо – след като дисциплинарният състав е приел за установено, че скандалът който председателя Р.И. вдигнал без повод на съдия И.К. и я изхвърлил от кабинета си по недопустим и груб начин и това е станало пред очите на граждани от гр. Б. и че случаят по-късно се разнесъл както в съда, така и в града, т.е. получило се е публично оповестяване – следвало ли е да се преквалифицира деянието по чл. 307, ал. 3, т. 4 и кога следва да бъде приложена квалификацията по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ?

Второ – след като вносителят е квалифицирал действията по пунктове т. 4 и 5 от предложението за нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, следвало ли е да посочи конкретното правило от Етичния кодекс на съдиите, което е било нарушено. При подобни действия, кое правило от Етичния кодекс на съдиите би следвало да се приеме, че е нарушено?

7. Дисциплинарно дело №17/2007 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на петима членове на ВСС срещу В.Л. – съдия от РС – гр. П., за извършени действия, с които е накарнала престижа на съдебната власт. Направено е искане за налагане на наказание – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Обсъждайки съдържащите се в предложението доводи и факти, както и събраните по делото гласни и писмени доказателства, дисциплинарният състав е приел за установено следното:

Привлечената към дисциплинарна отговорност В.Л. е дългогодишен съдия в РС – гр. П. На 28.11.2007 г. около 18.30 часа тя се е прибираща към дома си, управлявайки личния си автомобил. Движейки се с включени фарове по първостепенен път 1-6, в близост до бензиностанция "Лео", тя почувствала, че автомобилът подскочил, преминавайки през нещо, което тя не възприела какво е, но въпреки това не спряла, а продължила да се движи към дома си. По нейните обяснения, след като се прибрала тя употребила около 100 гр. ракия, тъй като

имала гости. Около 22 часа и 30 мин. В дома ѝ я посетили служители от полицията, защото по сведения на очевидци нейният джип е прегазил преди това човек. При огледа на джипа в дома на В.Л., полицейските служители открили в долната му част следи от кръв и органична материя. На съдия В.Л. е взета кръвна проба, като медицинското изследване е установило наличие на алкохол в кръвта в размер на 2.98 промила – тежка степен на алкохолно опиване.

В обясненията си пред дисциплинарния състав, дадени на 05.03.2008 г. В.Л. е заявила, че на обяд в деня, в който е станало произшествието била употребила 100 гр. джин.

За станалото на 28.11.2007 г. в гр. П. автопроизшествие, при което е бил прегазен човек, който впоследствие починал, е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. 4 "б" от НК. В хода на разследването съдия В.Л. е привлечена като обвиняема, а по-късно и осъдена с влязла в сила присъда.

Независимо от образуваното наказателно производство, дисциплинарният състав е приел, че с поведението си съдия В.Л. е извършила и дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, тъй като е извършила действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

Тези действия според дисциплинарния състав са се изразили в употребата на алкохол през работно време и последвалото управление на собственото си превозно средство в пияно състояние. По тези съображения дисциплинарният състав е предложил на ВСС на съдия В.Л. да бъде наложено наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Критичният преглед на решението по това дисциплинарно производство поставя за обсъждане следните въпроси:

Преди всичко това е въпросът – допуснала ли е съдия В.Л. нарушения на правилата от Етичния кодекс на съдиите и ако отговорът е "ДА" – КОИ КОНКРЕТНО правила са нарушени?

Следващият въпрос е какъв пропуск е допуснал дисциплинарният състав при мотивиране на нарушението – накърняване престижа на съдебната власт. Следвало ли е да се изследва доколко обществеността е била информирана за това поведение на съдия В.Л. и каква е естествената обществена реакция в подобни случаи, още повече че самото автопроизшествие е станало пред погледите на доста граждани, случайни наблюдатели.

5.4. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2008 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №2/2008 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано с решение на ВСС в публично заседание, проведено на 30.01.2008 г. срещу съдия Р.Т. от гр. Д. за това, че в нощта на 6/7.10.2007 г. в пияно състояние предизвикал скандал в питейно заведение, след което произвел и изстрел със законно притежавания от него пистолет.

Дисциплинарният състав, след като съобразил изложените от страните доводи и след като взел предвид събраните по делото доказателства, приел за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Р.Т. е съдия в Районен съд гр. Д. Със заповед на председателя на Окръжен съд гр. Х. той е бил командирован в Районен съд гр. С. Вечерта на 06.10.2007 г. Р.Т. заедно с двама свои познати посетил бистро "Релакс". Вследствие на употребения алкохол Р.Т. изпаднал в явно нетрезво състояние – започнал да говори на висок глас, използвал нецензурни изрази, замерял с капачки обслужващата компанията сервитьорка. Към 2 часа след полунощ, явно пияният Р.Т. се придвижил до бара и наредил на намиращата се там сервитьорка да му пусне конкретна песен на Росица Кирилова.

Сервитьорката му обяснила, че точно тази песен я нямат, но предложила да му пусне друга. Ядосан от това, че не изпълняват желанието му Р.Т. извадил законно притежавания пистолет "Щаер" и произвел изстрел, насочен към компютъра, озвучаващ заведението. Присъстващите в заведението се изплашили силно от тази постъпка на Р.Т., била повикана полиция. На извършителя бил съставен акт за установяване на административно нарушение – ползване на огнестрелно оръжие не по предназначение.

След намесата на полицията всички в заведението разбрали, че лицето осъществило инцидента е съдия. Случаят получил широк негативен обществен отзвук, като в местната преса – във в. "Новинар-юг" била публикувана разобличителна статия "Съдия разстреля компютър в бар". В същата медия в рубриката "Думата" било поместено критично становище "Искам имунитет срещу имунитета на съдията", отразяващ мнението на автора за недопустимост на подобни случаи и опасението, че това щял да бъде "породният потулен случай".

Установените по делото факти (сочи по-нататък в решението си дисциплинарният състав) сочат, че осъществените действия в бистро "Релакс" от съдия Р.Т. недвусмислено могат да бъдат определени по своя характер като накърняващи престижа на съдебната власт по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ. Непремерената употреба на алкохол на обществено място, пренебрежителното отношение към персонала на заведението, както и произвеждането на изстрел с

огнестрелно оръжие в закрито помещение в непосредствена близост до посетители и персонала на заведението, носят белезите на показно хулиганско поведение и обективират арогантност, незачитане на обществото и непристойност. Инцидентът с простреляния компютър е добил гласност и публичност, като основателно е провокирал еднозначно изразено отрицателно отношение към безотговорното поведение на конкретния магистрат, както и остри критики срещу съдебната власт като цяло.

Критичният преглед на това решение по дисциплинарното дело поставя един единствен въпрос, а именно, действията на съдия Р.Т. съставляват ли нарушения на Етичния кодекс на съдиите в България и на кои конкретно правила от този кодекс.

2. Дисциплинарно дело №8/2008 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на военноокръжния прокурор на гр. В. срещу полковник А.Т. – военен следовател към Военноокръжна прокуратура гр. В.

В предложението се иска налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване длъжност" на полковник А.Т. за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ – нарушаване на правилата на професионалната етика и накръняване престижа на съдебната власт. Конкретните нарушения на правилата на професионалната етика са формулирани в разпоредбите на чл. 3, т. 4 и 5; чл. 7 и чл. 17 от Правилата на професионалната етика на прокурорите в България, утвърдени с решение на ВСС по протокол №44 от 26.11.2003 г. В предложението на вносителя се сочи, че при определяне на предложеното наказание е съобразено, че извършените нарушения са изключително тежки и че това не е първа проява за полковник А.Т. През 2005 г. на същия е наложено дисциплинарно наказание "забележка", а в края на 2007 г. са му наложени две наказания – "забележка" и "порицание".

Дисциплинарният състав след като обсъдил изнесените в предложението доводи и съображения, съобразил събраните по делото писмени и гласни доказателства, приел за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност А.Т. работи като военен следовател към военноокръжна прокуратура гр. В. В районната прокуратура като прокурор е работил М.Г. Отношенията между двамата били силно влошени, тъй като прокурор М.Г. заживял на съпругески начала с една от служителките на Военната прокуратура, с която преди това в продължение на три години живял полковник А.Т.

На 07.05.2008 г. около 15.30 часа, военният следовател А.Т. влязъл в кабинета на прокурора от районна прокуратура М.Г. и без последният да го е предиз-

викал с нещо му нанесъл тежък побой. Чувайки шума на помощ се притекли други прокурори и успели да избутат А.Т. в коридора, след което последният напуснал етажа на районната прокуратура. Прокурор М.Г. бил откаран в една от градските болници, където му била оказана медицинска помощ. Видно от издаденото му медицинско удостоверение на прокурор М.Г. били причинени следните травматични увреждания: кръвонасядане по клепачите на лявото око, контузия на главата, контузия на носа, хематоми, травматични отоци. Според медицинската експертиза, нанесените увреждания отговарят да бъдат получени по начин и по време, както сочи пострадалият и в своята съвкупност са обособили временно разстройство на здравето, неопасно за живота на пострадалия.

От така изложената фактическа обстановка дисциплинарният състав е направил следните правни изводи. Полковник А.Т. е нарушил разпоредбите на правилата за професионална етика на прокурорите в България чл. 3, т. 3 и 4, които гласят съответно:

Чл. 3, т. 3 – да служат винаги на обществените интереси и да ги защитават;

Чл. 3, т. 4 – да отстояват и издигат честта и достойнството на тяхната професия.

Следващото правило на професионалната етика, нарушено според дисциплинарния състав е чл. 7 от същите правила, който гласи – чл. 7 - Прокурорите следва да бъдат толерантни, да се отнасят с уважение към колегите си, към представителите на други институции и към гражданите.

Нарушен е бил и чл. 17 от тези правила, а именно: чл. 17 – Колегиалните отношения между прокурорите и служителите в прокуратурата, независимо от мястото им в служебната йерархия се основават на взаимно уважение, толерантност и колегиалност.

Дисциплинарният състав е приел, че магистратите са длъжни да се въздържат от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта им в професията и обществото. Те следва да се стремят да уреждат спокойно, каквито и да са лични проблеми, а също да формират приятелските си и личностни отношения, както и да организират свободното си време, така че те да не заплашват достойнството на поста, който заемат, както и да не накърняват престижа на съдебната власт. В заключение дисциплинарният състав е приел, че предложението на административния ръководител на Военноокръжна прокуратура гр. В. е основателно и е предложил на ВСС да наложи на полковник А.Т. – военен следовател при Военноокръжна прокуратура гр. В. предвиденото в чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ дисциплинарно наказание – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Единственият въпрос, който възниква от критичния преглед на това решение е как дисциплинарният състав е стигнал до извода за допуснатото нарушение

на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ – накърняване престижа на съдебната власт, след като не е обсъдил в мотивите към решението този случай станал ли е по някакъв начин достойние до обществеността в гр. В. и предизвикал ли е негативна реакция. При липса на такива доказателства и ако случаят е останал известен само в рамката на съответната прокуратура, каква би била правилната квалификация на извършеното?

3. Дисциплинарно дело №18/2008 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение от 5-ма членове на ВСС. в предложението се сочи, че по публикации в столични вестници от 17.07.2008 г. съдия А.Д. (към тази дата председател на Административния съд гр. В.) била заловена при получаване на подкуп от 10,000 лв. На същата дата срещу нея е образувано досъдебно производство, а самата тя е привлечена като обвиняема за престъпление по чл. 302, т. 1, във връзка с чл. 301 от НК. Според вносителите освен престъпление от общ характер, с тези си действия А.Д. е извършила и дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, изразяващо се в накърняване престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав след като обсъдил направените с предложението доводи и съображения, писмените и гласни доказателства, становищата на страните, както и всички други обстоятелства по делото, е приел за установено следното:

Със сформирането на новите административни съдилища съдия А.Д. е била назначена за председател на Административния съд гр. В. Същата имала повече от 5 години интимна връзка със С.Г. – бизнесмен от гр. В. семеен, чийто син Г.С. е вписан и работи като адвокат към адвокатска колегия гр. В.

На 17.07.2008 г. А.Д. и свидетелят С.Г. се срещнали в ресторант в гр. В., който те обичали и често посещавали, за да обядват. Поръчали си и бутилка бяло вино. В рамките на обяда С.Г. предал на А.Д. сумата 10,000 лв. (две пачки по пет хиляди лева), които тя прибрала в дамската си чанта. По-късно и малко преди да напусне заведението А.Д. е задържана от агенти на ДАНС, а парите са иззети по предвидения от закона ред. Свидетелят С.Г. е обяснил, че е предал посочената сума, за да бъде решено административно дело, поставено за разглеждане пред Административен съд гр. В. в полза на определено търговско дружество.

Според съдия А.Д. посочената сума нямала връзка с изпълнението на нейни служебни задължения. Свидетелят ѝ бил предал тези пари на лично основание – за да я демотивира да прекрати връзката си с него – решение, което тя му била обявила преди това. Изненадана от тези му действия, тя прибрала парите, за да не създава погрешно впечатление в персонала и другите посетители в заведени-

ето. По-късно мислела да му ги върне. Обсъждайки доказателствата в тази връзка, дисциплинарният състав е отбелязал, че за нуждите на дисциплинарното производство, квалификацията на действията на А.Д. била без значение.

Това било въпрос, който следвало да бъде решен в наказателното производство. Съществен според дисциплинарния състав в този случай бил само факта на получаване от действащ съдия на значителна по размер сума без правно основание по неподходящ начин и на необичайно място. Подобни действия разгласени от средствата за масова информация създават в обществото представа и са повод за основателни съмнения, дали не се търгува със СПРАВЕДЛИВОСТ при решаването на съдебни спорове. Действия от подобен характер са в грубо нарушение и на правилата за професионална етика на съдиите в България (съгласно чл. 2, т. 7 тези правила се отнасят и за съдиите от административните съдилища). В чл. 5, т. 4 от Етичния кодекс на съдиите в България е записано, че "Съдията не приема лично или чрез друго подаръци, услуги или заеми, които могат да предизвикат съмнения в неговата почтеност". А в т. 5 на същия член се казва, че "Извън съда, съдията спазва поведение, което не би могло да накърни доброто име на съдебната институция". Нарушаването на правила на професионалната етика е отбелязал по-нататък, дисциплинарният състав има за последица намаляване и загуба на общественото доверие в работата на съдиите, както и намаляване на обществената подкрепа за цялостната съдебна дейност.

По тези съображения дисциплинарният състав е стигнал до извода, че с действията си съдия А.Д. е накърнила престижа на съдебната власт – дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ и е предложил на ВСС да ѝ определи наказание – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Критичният преглед на това решение сочи, че в този случай дисциплинарният състав е стигнал до правилния извод, че предвиденото в Конституцията и в ЗСВ нарушение - накърняване престижа на съдебната власт разкрива сложен фактически състав, а именно: от една страна действия или бездействия, с които се нарушават конкретни правила от Етичния кодекс или се нарушават или не се изпълняват служебни задължения. От друга страна се изисква тези действия да са станали известни на обществото и да са предизвикали неговата негативна оценка или реакция.

4. Дисциплинарно дело №20/2008 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на директора на Окръжната следствена служба гр. П. за налагане дисциплинарно наказание на следователя от същата служба Н.С. В предложението на вносителя се излагат съображения, че следователят Н.С. управлявал личния си автомобил след употреба на алкохол, при което предизвикал пътнотранспортно произшествие.

Дисциплинарният състав след като съобразил и обсъдил събраните по делото доказателства и доводи на страните е приел за установено следното:

На 16.08.2008 г. следователят Н.С. от Окръжна следствена служба гр. П. бил на лов, като след приключването му употребил алкохол – по собствените му обяснения няколко бутилки бира. След приключване на традиционната за след всеки ловен излет почерпка, той се качил на автомобила си и потеглил за с. Градина, Първомайско. В центъра на селото обаче станал участник в автопроизшествие с друг автомобил. Сблъсъкът бил лек и настъпилите материални щети били незначителни. Пристигналите контролни органи на КАТ поискали да направят на двамата водачи проба за алкохол, но Н.С. отказал, като по този начин фактически удостоверил употребата си на алкохол и че управлявал автомобила в това си състояние.

По изложените съображения дисциплинарният състав е приел, че предложението се явява основателно, тъй като по несъмнен и категоричен начин било установено, че дисциплинарно отговорното лице е управлявало моторно превозно средство след употреба на алкохол, което действие само по себе си накърнявало престижа на съдебната власт.

Критичният преглед на това решение поставя следните въпроси:

На първо място следователят Н.С. допуснал ли е нарушение на Моралния кодекс на следователя с факта на управление на МПС в пияно състояние?

Правилно ли дисциплинарният състав е игнорирал обстоятелство, че този случай е бил разгласен чрез средствата за масово осведомяване? Какво е значението на този факт по отношение квалификацията – "накърняване престижа на съдебната власт".

Къде е разграничителната линия между предвидените в закона две нарушения – "нарушаване правилата на професионалната етика" и "накърняване престижа на съдебната власт"?

Предвидено ли е в Моралния кодекс на следователя нарушението – действия в пияно състояние?

5. Дисциплинарно дело №33/2008 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на председателя на Окръжен съд гр. С. срещу Г.И. – съдия в Районен съд гр. Т. Искането е за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Дисциплинарният състав след като обсъдил доводите и съображенията, направени с предложението, както и събраните по делото писмени и гласни доказателства, е приел за установено следното:

Привлечената към дисциплинарна отговорност Г.И. работи като съдия в Районен съд гр. Т. от 1998 г.

На 28.12.2007 г. в канцеларията на Районен съд гр.Т. била регистрирана искова молба от И.Г. срещу четиринадесет ответника с правно основание чл. 69 от Закона за наследството. Исковата молба е била изготвена от съдия Г.И., която е дъщеря на ищеца И.Г. Същият ден съдия Г.И. поставила резолюция върху посочената искова молба и образувала гр. д. №522/07 г. по описа на районен съд гр. Т., като го насочила за открито съдебно заседание на 28.01.2008 г. В деня на съдебното заседание от името на ищеца и на всички ответници са представени писмени становища, с които се иска да се даде ход на делото, да се приемат представените с исковата молба писмени доказателства, да се допусне делбата съобразно посочените квоти за всеки един от съделителите, както и изрично заявление в същото становище в писмен вид, че се дава съгласие делото да се приключи със съдебна спогодба. Всички тези становища предварително са били изготвени в писмен вид от съдия Г.И., която ги е дала на страните за подпис и ги е приложила към делото. След като няколко пъти делото е било отлагано поради нередовно призоваване на страните на 11.03.2008 г., съдия Г.И. го пренасрочила за същата дата, а именно 11.03.2008 г. като изрично посочила в определението, че страните не следва да се призовават, тъй като те имали писмени заявления, че са съгласни делото да се приключи със съдебна спогодба. На същата дата съставила протокол за съдебно заседание, в който отразила, че страните не се явяват, въпреки че са редовно призовани. На тази основа, с определение от същата дата, съдия Г.И. в качеството си на докладчик одобрила постигнатата спогодба между страните по делото, присъдила разноските, прекратила производството по гр. д. №522/2007 г. и постановила, че определението не подлежи на обжалване, а одобрената спогодба има характер на влязло в сила съдебно решение, което не подлежи на обжалване.

На 13.03.2008 г. съдия Г.И. саморъчно изготвила и депозирала в гражданското деловодство молба от свое име, с което е поискала да ѝ бъде издаден заверен препис от съдебното решение. На същата дата срещу неин подпис е получила искания заверен препис. На 19.03.2008 г. отново е поискала с писмена молба и е получила срещу подпис 3 броя заверени преписи от одобрената от нея като съдия съдебна спогодба.

На 10.05.2008 г. по идентичен начин е получила още 2 броя заверени преписи от същото определение.

По този начин съдия Г.И. е станала инициатор за образуване на гр. д. №522/2007 г. по описа на РС гр. Т., като е изготвила и внесла в деловодството на съда искова молба от името на своя баща, в цялото съдебно производство е действала като негов законен представител, изготвила и представила на остана-

лите страни по делото писмени становища, изразяващи тяхното съгласие делото да приключи със съдебна спогодба при посочените дялове от наследствената маса, разгледала делото като докладчик и в крайна сметка, в последното съдебно заседание, на което страните не са се явили, постановила определение, с което одобрила постигнатата между страните съдебна спогодба. Посоченото определение по гр. д. №522/2007 г. е необжалваемо и е влязло в сила в момента на постановяването му.

Дисциплинарният състав не е споделил становището на привлечената към дисциплинарна отговорност съдия Г.И., че посочените по-горе действия не представляват някое от дисциплинарните нарушения, посочени в чл. 307, ал. 3 от ЗСВ, а се касае само до допуснати нарушения на процесуалните правила, които нарушения са отстраними по реда на висшестоящия съдебен контрол. Понататък в решението си, дисциплинарният състав е продължил с разсъжденията си в тази посока, като е приел, че в предложението на председателя на окръжния съд гр. С., макар и да не е посочен изрично текста на ЗСВ, нарушението правилно е квалифицирано като действия, накърняващи престижа на съдебната власт. Това е дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ. Едва ли биха могли да се извършат други действия от съдия в кръга на неговите законови задължения, които по такъв тежък начин да накърняват престижа на съдебната власт. Тези действия по служба, извършени от дисциплинарно отговорното лице по конкретното дело, нарушават основни конституционни и законови принципи, касаещи правосъдието в страната ни. Те основателно създават чувство на недоверие към правосъдието в гражданите. Тези действия не могат да бъдат оправдани дори да се дължат на незнание на конкретни законови разпоредби от страна на съдия Г.И, тъй като тя ясно съзнавайки, че образува, разглежда и решава един гражданскоправен спор, в който страна е нейният баща, е била задължена да си направи сама отвод по делото. След като не е сторила това, напълно основателно се налага изводът, че всичките нейни действия по това дело са били предварително обмислени.

Тя е действала с ясното съзнание, че въпреки законната забрана, участва в разглеждане и решаване на делото. Всичко това сочи за една предварително формирана умисъл.

При внимателно анализиране доказателствата по делото (продължава разсъжденията си дисциплинарният състав) е непълно възможно да се направят, законосъобразни изводи и за извършено умишлено престъпление по чл. 282, ал. 1 НК. Налице са и признаците на престъпния състав на чл. 311, ал. 1 от НК по отношение на изготвения от съдия Г.И. протокол на съдебното заседание по гр. д. №522/2007 г., проведено на 11.03.2008 г., където изрично е отразено, че страните по делото са редовно призовани, но въпреки това не се явяват. В действи-

телност всички страни по делото са били редовно призовани за 12.03.2007 г. от 10.00 часа, а делото е разгледано без тяхното уведомяване на 11.03.2007 г. от 12.00 часа. От всичко това се налагал изводът, че съдия Г.И. като длъжностно лице, в кръга на службата си е съставила официален документ, с цел този документ да бъде използван като доказателство за тези обстоятелства.

По тези съображения дисциплинарният състав е предложил на ВСС на съдия Г.И. да бъде наложено наказание – "дисциплинарно уволнение".

Критичният преглед на това решение поставя следните въпроси:

Преди всичко поставя се въпросът тези действия на съдия Г.И., довели до накръняване престижа на съдебната власт само по себе си какво нарушават – правилата за етично поведение или конкретни служебни задължения? Длъжен ли е бил дисциплинарният състав да изясни този въпрос и да уточни конкретно нарушение. От решението по това дисциплинарно дело на следващо място не става ясно посочените действия на съдия Г.И. станали ли са известни на обществеността в гр. Т. и как хората са реагирали на тях? Следвало ли е дисциплинарният състав да даде ясен и недвусмислен отговор и на тези въпроси?

6. Дисциплинарно дело №35/2008 г.

Дисциплинарното производство е образувано срещу В.М. – прокурор в Районна прокуратура гр. Р. по предложение на административния ръководител на същата прокуратура. По отношение на същия прокурор е внесено предложение за образуване на дисциплинарно производство и от Главния инспектор на Инспектората към ВСС с искане да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

И двете предложения се основават на допуснати от прокурор В.М. нарушения на служебни задължения и нарушения на правилата за професионална етика.

За нуждите на настоящия анализ интерес представляват само нарушенията на правилата за професионална етика. Все пак, за да се получи по-ясна представа за личността на прокурора В.М. ще бъде разгледано само едно от нарушенията му на неговите професионални задължения, а именно невявяването му в съдебно заседание по н.о.х.д. №98/2008 г., разгледано на 06.10.2008 г., за което невявяване В.М. е дал следното обяснение....."Причината прочие да не се явя на това заседание е, че по него съдия бе Я.Д., която е неустойимо женствена и в чието присъствие дълбоко се вълнувам и смущавам, та не събрах кураж да пристъпя прага на съдебната зала".

Конкретните нарушения на правилата за професионална етика от В.М. според дисциплинарния състав се изразяват в нарушаване на чл. 7 от тези правила, в който текст е записано: "Прокурорите следва да бъдат толерантни, да се отнасят

с уважение към колегите си, към представителите на другите институции и към гражданите". Видно от възраженията, обясненията и контра възраженията, изготвени от прокурор В.М. по адрес на различни длъжностни лица, той е използвал обидни изрази, немотивирани оценки и заключения. Например – препоръчва на административния си ръководител да се допита до компетентен адвокат – цивилист, за да го обучава по трудово право. За Главния инспектор на Инспектората към ВСС твърди, че има трудна възприемчивост или дори невъзможност да възприема конкретни факти от заобикалящата я действителност; твърди също, че несъмнено е доказал езиковата и юридическа малограмотност и липса на ония високи професионални и нравствени качества на А. Караиванова и много подобни други изрази. Във всичко, което е предоставено в писмен вид пред дисциплинарния състав, прокурор В.М. демонстрира недопустим стил при подбор на езиковите средства, пълен с обидни изрази, уронващи личния авторитет на посочените лица и този на институциите където работят. Това даде основание на дисциплинарния състав да приеме, че е налице нарушаване правилата на професионалната етика от страна на прокурор В.М.

5.5. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2009 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №5/2009 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на министъра на правосъдието срещу прокурора от Окръжна прокуратура гр. Бургас С.К. Министърът на правосъдието предлага на ВСС да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – "понижаване в ранг или в длъжност" в същия орган на съдебната власт за срок от една до три години на посочения прокурор за допуснати дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ, за нарушения на професионалната етика и за извършени действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав след като обсъдил изнесените в предложението доводи и възражения, събраните по делото писмени и гласни доказателства, становищата на страните, както и всички обстоятелства по делото, приел за установено следното:

На 05.01.2009 г. Апелативен съд гр. Б. се произнесъл по делото "Стависки", като изменил присъдата от условна в ефективна. След произнасяне на присъдата, председателят на състава, който бил на "особено мнение", дал пресконференция, на която обяснил своето "особено мнение". В същото време е била дадена трибуна и на адвокатите на Максим Стависки. Според обясненията на дисциплинарно привлеченото лице, той се почувствал засегнат като наблюдаващ прокурор на въпросното дело в досъдебната му фаза и поддържащ обвинението в

първоинстанционния съд. След като се допитал до Апелативната прокуратура, от където му отговорили, че няма да вземат отношение по дадената пресконференция, решил по свой почин да защити честта на Прокуратурата. Идеята на дисциплинарно привлечение бил да изрази позиция относно ефективната присъда на Максим Стависки, само чрез снимка без устни изявления. Той взел едни кънки и се снимал с тях пред местния репортер на в. "Морски труд". Предложил на репортера да коментира не с думи, а с образ, със символи. Искал да има само снимка без коментар, но журналистката не разбрала и поискала обяснения. Обяснил, че снимката ще илюстрира успеха на прокуратурата, защото Максим Стависки ще трябва да закачи кънките на стената и да си изтърпи ефективното наказание "лишаване от свобода". Според С.К. символът бил, че за две години и половина Максим Стависки ще отиде там където заслужава – в местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. На 06.01.2009 г. тази снимка излязла на първа страница на в. "Труд", със съответен коментар по нея.

На следващия ден 07.01.2009 г. тази снимка е препечатана отново във в. "Труд", но вече значително увеличена и е публикувана и статия от журналистката Лилия Христовска със заглавие – "Прокурорска закачка или скандален триумф". Цитирани са и негови думи – "Вързахме кънките на Максим Стависки". Именно тази статия и тези именно думи на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице са станали повод вносителят на предложението министър Тачева да предложи образуването на дисциплинарното дело.

В хода на дисциплинарното дело и от събраните доказателства по безспорен начин е било установено, че фразата "Вързахме кънките на Максим Стависки" не е била изговаряна от С.К. От така установената фактическа обстановка дисциплинарният състав направил следните правни изводи:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност е нарушил разпоредбата на чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ – "нарушаване правилата за професионална етика" и т. 4 – "извършване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт". Тъй като т. 3 на чл. 307, ал. 3, от ЗСВ е бланкетен текст и препраща към правилата за професионална етика на прокурорите в България, дисциплинарният състав е приел, че дисциплинарно привлеченото лице е нарушило чл. 3, т. 5 от Правилата за професионална етика на прокурорите в България, който текст задължава прокурорите да почитат и защитават човешкото достойнство и основните човешки права и свободи. Дисциплинарният състав е заключил, че изразявайки по този начин отношението си към ефективната присъда на Максим Стависки, снимайки се с кънки в ръце пред репортер на вестник, дисциплинарно отговорното лице не почита и не защитава човешкото достойнство на подсъдимия Стависки.

Същевременно дисциплинарният състав е приел, че с тези свои действия, дисциплинарно привлечения С.К. е накрънил и престижа на съдебната власт.

2. Дисциплинарно дело №20/2009 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на 5-ма членове на ВСС за налагане дисциплинарно наказание на К.М. – следовател в Окръжна следствена служба гр. В. за допуснати нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

След като обсъдил доводите и становищата, съдържащите в предложението на вносителите, както и събраните по делото писмени и гласни доказателства, дисциплинарният състав приел за установено следното:

На 29.03.2009 г. между 20-21 часа, К.М. управлявал лек автомобил "Фолксваген голф" по ул. "Пирин" в гр. В. На кръстовището с бул. "Сливница" застигнал спрял на червен светофар автомобил м. "Сузуки гранд Витара", управляван от В.Р. – прокурор при районна прокуратура гр. Д. Независимо от червената светлина на светофара К.М. произвел няколко звукови сигнала с клаксона на автомобила, след което предприел заобикаляне, като се качил в средната разделителна ивица. Поради невъзможност да премине от лявата страна, същият предприел маневра на заден ход, при което ударил спрялото пред него МПС, в задна лява част и му нанесъл материални щети. При последваща маневра след като направил ляв завой по бул. "Сливница", поради високата скорост, с която се движел, ударил друг паркиран автомобил, като му нанесъл материални щети. Вследствие на удара управляваният от него лек автомобил се отклонил вляво по посока на движението му, навлязъл в средната разделителна площ и разкъсал 4-5 броя предпазни огради. От там навлязъл в платното за насрещно движение, преминал през лявата пътна лента и ударил спрял и изчакващ разрешаващ сигнал от светофарната уредба тролейбус от градския транспорт, като му нанесъл материални щети. След този удар продължил движението си по бул. "Сливница" в платното за насрещно движение. Автомобилът бил обявен за издирване. След известно време К.М. се върнал на мястото на ПТП, за да търси предната регистрационна табела на автомобила си. Тогава е изпробван от служителите на КАТ с дрегер, при което е било установено наличие на алкохол кръвта му – 1,96 промила.

Дисциплинарният състав е заключил, че с действията си – управление на МПС след употреба на алкохол, допускане на ПТП, бягство от местопроизшествието, привлеченият към дисциплинарна отговорност е извършил посочените в чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ дисциплинарни нарушения. Нарушил е правилата за професионална етика, визирани в Моралния кодекс на следователя и по-точно разпоредбата на т. VIII, съгласно която "следователите съблюдават пристойното

поведение" в личните си и обществени изяви и т. Х – съгласно която "с цялостното си поведение и дейност, следователите укрепват правопорядъка и добрите нрави в обществото". Извършените от него действия накърняват и престижа на съдебната власт, тъй като поведението му е станало известно чрез медиите, както на обществеността в гр. В., така и в цялата страна.

И тук обаче не е посочено правило от Моралния кодекс на следователя, което да визира подобни случаи.

3. Дисциплинарно дело №40/2009 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на Инспектората към ВСС за налагане на дисциплинарно наказание на А.Д. – съдия в районен съд гр. К. Като основание за търсене на дисциплинарна отговорност се сочи неизпълнение на служебни задължения и накърняване престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав след като обсъдил събраните по делото доказателства и становищата на страните е приел за установено следното:

При извършена проверка от Инспектората към ВСС през м. април 2009 г. е било проверено и Н.А.Х. №397/2007 г. Същото е било образувано, разгледано и приключено на 06.10.2007 г. по внесен акт за констатиране проява на дребно хулиганство. В акта за констатиране на дребното хулиганство е било отбелязано, че свидетели Г.А.Д. и Л.Г.Д са в родствени връзки със съдия А.Д., съответно нейни баща и брат. Съдия А.Д., която е била дежурна по график на посочената дата 06.10.2007 г. приела и разгледала делото, в това число разпитала и свидетелите въпреки наличието на конфликт на интереси и без да отстрани този конфликт, по реда на отвода. По делото не е постъпила жалба и то е било архивирано.

Дисциплинарният състав е възприел направените с предложението на Инспектората към ВСС изводи, че съдия А.Д. е допуснала дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 5 от ЗСВ – неизпълнение на служебни задължения, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 29, ал. 1, т. 7 от НПК, не може да участва в състава на съда съдия, който е близък роднина на лицата по т. 1-6 от същата разпоредба. Пренебрегвайки разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от НПК, задължаваща съдията сам да се отведе от разглеждането на делото при наличие на абсолютни процесуални предпоставки за това и приемайки да разгледа делото, съдия А.Д. освен неизпълнение на служебни задължения е извършила и действия, накърняващи престижа на съдебната власт – дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ. Приемайки като факт това дисциплинарно нарушение, същевременно дисциплинарният състав е предложил на ВСС

да прекрати дисциплинарното производство поради изтекла погасителна давност.

Критичният преглед на това решение сочи като пример случай, когато и нарушение на служебни задължения може да доведе до накърняване престижа на съдебната власт, стига да са налице и останалите предпоставки за това – това нарушение да е оповестено чрез медиите или по друг начин да е станало известно на обществото, а същевременно да е предизвикало и съответни негативни реакции.

4. Дисциплинарно дело №56/2009 г.

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на председателя на Апелативен съд гр. Н-ен срещу съдия Е.И., съдия от същия съд за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ – нарушение на Етичния кодекс на магистратите в България и действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав, обсъждайки доводите в предложението, както и събраните по делото писмени и гласни доказателства е приел за установено средното:

На 12.04.2009 г., около 01.45 ч. в гр. Н, в района на южен пътен възел, съдия Е.И. управлявал личния си лек автомобил, прибирайки се към дома си. Движейки се по платното закачил крайпътната мантиanela с автомобила си, при което материални щети били причинени и на автомобила. Съдия Е.И. съобщил за случилото се ПТП на органите на КАТ, които посетили местопроизшествието. При извършената химическа експертиза се установило, че той е управлявал автомобила си с концентрация на алкохол в кръвта си над 1,2 промила, а именно с 1,93 промила на хиляда. По случая било образувано досъдебно производство, което е приключило със споразумение, като на съдия Е.И. му е било наложено наказание "пробация". Тази фактическа обстановка не се оспорва от дисциплинарно отговорното лице и е приета от дисциплинарния състав за безспорно установена. Въз основа на нея дисциплинарният състав направил правни изводи, че съдия Е.И. е нарушил правилата на Етичния кодекс на магистратите в България и е извършил действие, което накърнява престижа на съдебната власт и квалифицирал деянието му като дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

Критичният преглед на това решение поставя следните въпроси:

На първо място, какво конкретно нарушение на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите е допуснал съдия Е.И.? Уточняването на конкретното нарушение по Етичния кодекс се изисква да бъде направено в дисциплинарното производство, тъй като текстът на чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ е бланкетен.

Следващият въпрос, който възниква е – приложим ли е изобщо в обсъждания случай Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите, предвиден с изменението в ЗСВ (Д.В., бр. 33 от 2009 г.) при положение, че този кодекс е утвърден с решение на ВСС от 20 май 2009 г., а дисциплинарното нарушение е допуснато преди това – на 12.04.2009 г. Следователно дисциплинарният състав е следвало да изясни действията на дисциплинарно отговорното лице съставляват ли нарушение на действията към момента на нарушението Етичен кодекс на съдиите в България?

Следващият въпрос, който се поставя е, по какъв начин дисциплинарният състав е стигнал до извода, че е налице и нарушението накърняване престижа на съдебната власт, след като в решението по дисциплинарното дело липсват данни, от които да е видно, че действията на съдията са станали достояние на обществеността и са били възприети негативно?

6. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ В СЛУЧАИТЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА, 2009-2014 Г.

Като общ коментар следва да се отбележи, че по-голямата част от практиката на ВСС за периода 2009-2014 г. се основава на приетия на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗСВ и Решение на ВСС по протокол №21 от 20 май 2009 г. КЕПБМ.

6.1. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2009 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №1 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по реда на Глава шестнадесетата от ЗСВ. Образувано е с решение на ВСС по протокол №1 от заседанието си, проведено на 07.01.2009 г. по предложение на Главния прокурор на Република България при обсъждане заповед №765/05.12.2008 г. на Административния ръководител на Апелативна прокуратура - гр. София, с която на основание чл. 308, ал. 1, т. 2 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание "Порицание" на прокурор Е.Х.Д. от Апелативна прокуратура гр. София за дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. от ЗСВ, изразяващо се в нарушаване на правилата за професионална етика и в извършване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт. С предложението на Главния прокурор се прави искане за налагане на дисциплинарно наказание "Дисциплинарно освобождаване от длъжност" по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав приема за установено следното. На 16.10.2008 г. по "Нова телевизия" е излъчено предаването "На чисто" с автор и водещ журналистката Даниела Тренчева. По време на предаването е излъчен запис на празненство, състояло се на 05.03.2004 г. в ресторанта на "Техникум по обществено хранене", гр. София, на което се празнувал рожден ден на М.З.Б. Сред множеството от гости са присъствали криминално проявените А.М. - "К." и Б.Ц. Към момента на тържеството М.Б. е бил осъждан за кражба и в момента с неговия брат И.Б. са имали висящо наказателно производство пред СГС за това, че в съучастие с още шест лица през 1995 г. са извършили въоръжен грабеж в големи размери, вещно укривателство в големи размери и без надлежно разрешително държали оръжия и боеприпаси в големи размери. По тези обвинения с присъда

от 2005 г. съдът ги е признал за виновни. На празненството е присъствал Е.Х.Д., към момента прокурор в Софийска градска прокуратура.

От събраните по делото доказателства се установява, че прокурор Е.Х.Д. поддържал близки контакти с А.М. Привлеченият към отговорност Е.Д. твърди, че прокуратурата е сключила "сделка" със свидетеля М.Б., който в момента изтърпява наказание "лишаване от свобода", поради което и последният го "топи". Това твърдение е оценено като несериозно, а и останалите свидетели не са обявили нищо съществено. Поддържането на контакти с криминално проявени лица представляват действия, недопустими за действащ прокурор. Подобни действия, публично оповестени чрез средствата за масово осведомяване създават в обществото представа и са повод за основателни съмнения относно почтеността на този прокурор. Те са в грубо нарушение на чл. 3, т. 4 и чл. 18 от Правилата за професионална етика на прокурорите. В тази посока е и Тълкувателно постановление №3 от 07.06.2007 г. по т.д. №4/2007 г. на Общото събрание на съдиите от Върховния административен съд на Република България, което дава легално определение на действие, накърняващо престижа на съответната институция, каквато в конкретния случай в частност е Прокуратурата на Република България и на съдебната власт, като цяло, а именно да е на лице "такова поведение, което е несъвместимо с наложените в обществото морални норми и принципи". Според постановлението под "престиж на службата" следва да се разбира авторитетът на съдебната власт пред обществото, на което тя служи, за да защитава живота, здравето и имуществото на гражданите и установяване принципите на правовата държава. Достатъчно е поведението да е от такова естество, че реално да застрашава с намаляване или загубване на доверие от страна на обществото в съдебната власт.

Дисциплинарният състав приема за несъстоятелно възражението на дисциплинарно привлеченото лице и защитата му, че деянието е несъставомерно за посочените в чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ дисциплинарни нарушения. Прокурор Д. и неговият процесуален представител сочат, че дисциплинарният състав приема за несъстоятелно възражението на дисциплинарно привлеченото лице и защитата му, че деянието е несъставомерно за посочените в чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ дисциплинарни нарушения. Алтернативно посочват, че предложението за налагане на дисциплинарно наказание следва да се отхвърли, поради изтекла погасителна давност. в Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт Д.В. бр. 33 от 30.04.2009 г. е записано: "При нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 сроковете по ал. 1 започват да текат от публичното оповестяване на действията, уронващи престижа на съдебната власт".

Нарушаването на правата на служебната етика има за последица намаляване и загуба на общественото доверие в работата на Прокуратурата, както и намаля-

ване на обществената подкрепа за цялостната съдебна дейност. По тези съображения настоящия дисциплинарен състав намира, че с действията си прокурор Д. е нарушил правилата за професионална етика на прокурорите и накърнил престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и с оглед на това - предложението на вносителя - Главния прокурор на Република България е основателно.

Завишената тежест и обстоятелствата при които е извършено дисциплинарното нарушение, липсата на самокритично отношение и цялостното поведение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице сочат, че в случай е справедливо и обществено оправдано да се наложи наказанието, предвидено в чл. 308, ал. 1, т. 6 - "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

ВСС решава да наложи на Е.Х.Д. предвиденото в чл. 306, ал. 1, т. 6 от ЗСВ дисциплинарно наказание – "дисциплинарно освобождаване от длъжност". Решението не е обжалвано.

2. Дисциплинарно дело №5 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по реда на глава XVI, чл. 316 и сл. от ЗСВ. Образувано е по предложение на Министъра на правосъдието – г-жа М.Т. срещу С.К.К. - заместник на административния ръководител – заместник окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Бургас с ранг прокурор във ВКП и ВАП.

ВСС налага по предложение на министъра на правосъдието дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – "понижаване в ранг или в длъжност". Дисциплинарното производство е образувано по реда на глава XVI, чл. 316 и сл. от ЗСВ. Образувано е по предложение на Министъра на правосъдието – г-жа М.Т. срещу С.К.К. – заместник на административния ръководител – заместник окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Бургас с ранг "прокурор във ВКП и ВАП.

Дисциплинарно привлеченият К. и процесуалният му представител адв. Вандова оспорват предложението на министър Т. и предоставят писмени доказателства по делото - обяснения от С.К., становище от отговорен редактор на в. "Морски труд" - Бургас, становище на "Черноморската правна общност" - Бургас, експертно становище на доц. Георги Лозанов, обвинителен акт по делото срещу М.С. №, заповед №К-773/6.02.2008 г. на Министъра на Вътрешните работи за награждаване на Светлозар Костов е пистолет, формуляр за атестиране на С.К. от 9.04.2008 г., кадрова справка на С.К. изготвена от Окръжния прокурор на гр. Бургас, характеристика на К., изготвена от Окръжния прокурор на гр. Бургас.

Дисциплинарният състав на ВСС, за да се произнесе, взема предвид следното. На 5.01.2009 г. Апелативен съд гр. Бургас се произнася по делото Ст., като

изменя присъдата от условна в ефективна. След произнасяне на присъдата председателстващият състава, който има особено мнение, дава пресконференция на която обосновава пред журналисти своето "особено мнение". В същото време е дадена трибуна и на адвокатите на М.С. Според обясненията на дисциплинарно привлеченият К., той се е почувствал засегнат като наблюдаващ делото прокурор в досъдебната му фаза и поддържащ обвинението в първоинстанционния съд. След като се допитва до Апелативна прокуратура, откъдето му отговорили, че няма да вземат отношение по дадената пресконференция, решил по свой начин да защита честта на прокуратурата. Идеята на дисциплинарно привлечението била да изрази позиция относно ефективната присъда на М.С., само чрез снимка без устни изявления. Той взел кьнки и се снимал с тях пред местния репортер на в. "Морски труд" Ю.А., като те били в ръката му. Предложил на репортера да коментира не с думи, а с образ, със символи. Искал да има само снимка без коментар, но журналистката не разбрала и поискала обяснения. Обяснил, че снимката ще илюстрира успеха на прокуратурата, защото М.С. ще трябва да закачи кьнките на стената и да си изтърпи ефективното наказание "лишаване от свобода". Според дисциплинарно привлечението К. символът бил че за две години и половина М.С. ще отиде там където заслужава. Публикуваната снимка е препечатана и е публикувана статия от журналиста Лилия Христова със заглавие "Прокурорска закачка или скандален триумф", като са цитирани думи на дисциплинарно привлечението, че: "Вързахме кьнките на М.С." Тази статия и поводът министър М.Т. да предложи образуването на дисциплинарното дело.

В хода на дисциплинарното дело се установява, че тази фраза не е изговаряна от дисциплинарно привлечението С.К. и дисциплинарният състав достига до следните правни изводи: привлечението към дисциплинарна отговорност е нарушил разпоредбата на чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ – "нарушаване на правилата за професионална етика" и т. 4 – "извършване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт". Отбелязва се, че поради бланкетността на текста на чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ препраща към Правилата за професионална етика за прокурорите в България и поради това дисциплинарният състав намира, че дисциплинарно привлеченото лице е нарушило чл. 3, т. 5 от тези правила, а именно, че прокурорите са длъжни да почитат и защитават човешкото достойнство и основните човешки права и свободи. Дисциплинарният състав намира, че снимката с кьнки пред репортер сочи, че дисциплинарно привлечението К. не почита и не защитата човешкото достойнство на подсъдимия М.С. С тези свои действия според дисциплинарния състав дисциплинарно привлечението К. е накърнил престижа на съдебната власт.

За определяне на вида на наказанието по чл. 308, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав взема предвид високата квалификация и образцовото изпълнение на

служебните задължение, ползва с уважение сред колегите си юристи, както и други положителни обстоятелства. Поради тези съображения дисциплинарният състав не приема искането на вносителя на предложението за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – "понижаване в ранг или в длъжност в същия орган на съдебната власт за срок от една до три години", тъй като в конкретния случай това наказание би се явило несъразмерно тежко. Предвид това дисциплинарният състав приема, че по отношение на привлечения С.К. наказанието "забележка" по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ се явява максимално справедливо. С оглед на това дисциплинарният състав налага наказание "забележка" на дисциплинарно привлечения.

Решението е обжалвано и по жалбата е постановено решение №8730 от 30.06.2009 г. на ВАС по адм. д. №6172/2009 г., което е разгледано на систематичното му място.

3. Дисциплинарно дело №44 от 2009 г., по описа на ВСС

Производството е образувано по чл. 316 и следващите от ЗСВ и по предложение на административния ръководител на Районен съд – гр. П., с което се предлага на привлечения към дисциплинарни отговорност (длъжност) С.Л.Т. да бъде наложено едно от предвидените в чл. 308, ал. 1, т. 4 или 6 от ЗСВ, а именно "понижаване в ранг" или "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Дисциплинарният състав на ВСС, като обсъди изложените в предложението доводи, съобрази приложените към делото писмени доказателства, както и дадените обяснения намери за установено следното. С.Л.Т. е започнал работа в съдебната система като младши прокурор в ОП - Ямбол на 21.02.2001 г. и е работил на тази длъжност до 20.02.2003 г. От 21.02.2003 г. е започнал работа като прокурор в Районна прокуратура гр. Я., където е работил до 17.10.2007 г. След проведен конкурс е назначен за прокурор в Районна прокуратура гр. П., където е работил до 01.06.2008 г., след която дата и след спечелен конкурс е встъпил в длъжност длъжност в Районен съд гр. П. с ранг "длъжност в Окръжен съд". И към настоящия момент (длъжност) Т. работи в този съд и е председател на 15 наказателен състав. Справя се много добре с преките си служебни задължения. На 24.12.2008 г. (длъжност) Т. е бил дежурен съгласно утвърден график за съдебни заседания и дежурства в почивните дни заедно със секретар-протоколист Р.И. След като пристигнало на работното си място дисциплинарноотговорното лице било уведомено, че две лица са заловени за извършен грабеж, признали са вината си и следва да бъдат разпитани пред съдия. В този разговор (длъжност) Т. останал с впечатление, че разпита ще се проведе от 11 часа и затова повикал секретар И., на която впоследствие се обадил отново, извинил се за недоразумението и я уведомил, че разпита ще се проведе от 14 часа. Секретар И. обаче пъ-

тувала към службата и пристигнала преди 11 часа, като заявила, че има други служебни задължения, които ще свърши до започване на разпита.

Около 14 часа тя се явила в зала №10 и започнала подготовка за разпита, включително чрез попълване на горната част на протокола, съдържащ името на съдията, на секретаря и на дознателката, която трябвало да проведе разпита на обвиняемите лица. По-късно в залата се явили обвиняемите, конвоиращите ги служители на МВР, служебния им защитник адв. К., както и дознател Л., която провеждала разследването по делото. Съдия Т., докладвал НЧД №...../2008 г. по описа на РС - П., снел самоличността на обвиняемия Б. и разяснил правата му в процеса, след което предоставил възможност на дознател Л. да проведе разпита. След като разпита приключил и протокола бил изготвен, секретар И. принтирала документа и го предоставила на участниците в производството за запознаване и подпис. Когато прочела протокола дознател Л. възразила, че неправилно е отразен началния час на разпита, който според нея не е 14 ч. както е отразено в протокола, а е 14.30 ч. По нареждане на (длъжност) Т. секретар Иванова коригирала часа, след което отново принтирала протокола и го предоставила за подпис. Впоследствие се установило, че екземплярът от протокола за разпит в НЧД №...../2008 г. намиращо се в РС - П. е с коригирания час, а този, намиращ се в кориците на дознанието е с първоначално отразения час - 14 ч. Според (длъжност) Т. се касае за техническа грешка, допусната от дознател Л., която погрешно е приложила първия лист от първоначално предоставения ѝ протокол и в никакъв случай не е имал намерение или интерес да съставя документ с невярно съдържание.

По-късно същия ден (длъжност) Т. следвало да участва в разпита и на другия обвиняем К., който се провел от 15.40 ч. Докато очаквал довеждането на обвиняемия той отворил прозореца на залата и запалил цигара. Действията му били възприети от К., който поискал от адв. К. също да запали, при което (длъжност) Т. заявил, че само той може да пуши в залата. Последвал разпит на лицето, обясненията на което били отразени в протокол, в който правилно били отразени началния и крайния час на процесуалноследственото действие.

В хода на проверката, възложена от районния съдия Х., пред съставената с негова заповед комисия дознател Л. заявила, че е имало и друг случай със (длъжност) Т., при който неправилно са отразени обстоятелства в съставен от него протокол. Тя твърди, че по време на друго негово дежурство отново е провела разпит на свидетел по реда на чл. 223 НПК, в хода на който съдия Т. и секретар И. не са присъствали, а впоследствие само са подписали протокола. Това е станало на 30.12.2008 г. когато двамата действително са били определени за дежурни в РС - Пловдив. Твърденията на дознател Л. обаче не се потвърждават от събраните по делото писмени доказателства, от които е видно, че само секре-

тар И. е излязла от залата за да получи преносим компютър, необходим ѝ е за следващ разпит извън сградата на съда и то след изрично изразеното съгласие на дознател Л. сама да изготви протокола за разпит. Въпреки положените от комисията усилия не са събрани достатъчно неопровержими доказателства за това, че (длъжност) Т. е отсъствал от залата по време на разпита. Съмнение във верността на твърдението, че той е отсъствал от залата внася факта, че служител на полицията, каквато е дознател Л. е отразила обратното обстоятелство, а е малко вероятно тя в официален документ да потвърди неистина.

Дисциплинарният състав прави следните правни изводи въз основа на така изяснената фактическа обстановка. Съставът намира, че не са събрани и допълнително не могат да бъдат събрани доказателства за това, че (длъжност) Т. е нарушил правилата на професионална етика и е извършил действия, които накърняват престижа на съдебната власт. Следва да се приеме за основателно възражението на (длъжност) Т. и неговата защита, че вносителят на предложението не е посочил съответен текст от Правилата за професионална етика, за който се твърди, че е нарушен. Липсват данни за действия, с които е накърнил престижа на съдебната власт, тъй като не е съставил документ с невярно съдържание, а е наредил незабавно да бъде поправен часа в протокола за разпит.

Дисциплинарният състав намира, че с действията си (длъжност) Т. е накърнил престижа на съдебната власт, тъй като в нарушение на изричната забрана за тютюнопушене в съдебната сграда и пред множество граждани е пушил в работно време. Събрани са доказателства за това, че поведението му е възмутило гражданите и е получило отрицателна оценка от страна на присъстващите на това му действие. Установено е в съдебната практика (вж. тълк. постановление №3/2007 г. постановено по т. д. №4/2007 г. на ОС на съдиите от ВАС), че неспазването на служебната етика, незачитането на установения обществен ред може да има за последица намаляването или загубата на обществено доверие и да доведе до липса на обществена подкрепа. Достатъчно е поведението да е от такова естество, че реално да застраши с намаляване или загубване на доверие от страна на обществото към магистрата, като в конкретния случай считаме, че е налице именно такова поведение на дисциплинарноотговорното лице.

Дисциплинарният състав намира, че не са събрани достатъчно доказателства за това, че длъжност Т. е нарушил служебните си задължения, поради което предложението в тази му част следва също да бъде отхвърлено.

При определяне на наказанието, което следва да се наложи на дисциплинарноотговорното лице за допуснатото от него нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ дисциплинарният състав, съобразявайки се с разпоредбата на чл. 309 от ЗСВ, взема предвид, че (длъжност) Т. е магистрат със значителен стаж, през който не е допускал нарушения и не е наказван. С отлични характеристични

данни установени от разпитаните по делото свидетели, от приложените по делото писмени доказателства както и от прекият му ръководител. Според неговото изложение (длъжност) Т. е магистрат с добър опит, който разглежда делата в срок и постановените от него актове са добре изработени. Следва да се вземе предвид и самокритичното му отношение към действието, с което е уронил престижа на съдебната власт. С оглед горните съображения дисциплинарният състав намира, че предлаганите от вносителя наказания са явно несправедливи и не съответстват на тежестта на нарушението, формата на вината и обстоятелствата, при които е извършено деянието, поради което предлага на Висшия съдебен съвет да отхвърли предложението на административния ръководител В. Х. Следва да се предостави на административния ръководител възможност да прецени дали е необходимо да наложи някое от наказанията, предвидени в чл. 308, ал. 1 т. 1 или 2 ЗСВ, което е в неговата компетентност по смисъла на чл. 311, т. 1 ЗСВ

С оглед изложеното и на основание чл. 319 във вр. Чл. 308, ал. 1 ЗСВ, дисциплинарният състав предлага на ВСС да отхвърли предложението на административния ръководител на Районен съд гр. П. за налагане на дисциплинарно наказание "понижаване в ранг" или наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" на съдия С.Л.Т. Преписката по делото да се изпрати на административния ръководител - председател на Районен съд - гр. П. по компетентност, за преценка необходимостта за налагане на дисциплинарно наказание по смисъла на чл. 308, ал. 1, т. 1 или 2 от ЗСВ.

4. Дисциплинарно дело №45 от 2009, по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по реда на глава XVI, чл. 316 и сл. от ЗСВ. Образувано е по предложение на петима членове от ВСС срещу В.П.Г. Вносителите на предложението предлагат на Висшия съдебен съвет да наложи съответно дисциплинарно наказание, като не са конкретизирали точно какво за допуснатото дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ за извършване на действия които накърняват престижа на съдебната власт.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност В.П.Г. оспорва предложението на вносителите и предоставя възражение протокол от заседание от Комисията за професионална етика към Районен съд гр. В., писмено становище от Н.Г.П. – Д. административен ръководител - председател на Районен съд гр. В.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, като обсъди изнесените предложения и доводи, наличните по делото писмени доказателства, становищата на страните в проведените заседания, както и всички обстоятелства по делото за да се произнесе взе предвид следните обстоятелства.

По повод публикациите от 08.05.2009 г. във в. "Стандарт" – "Съдия поръчал да се осакатят журналистките" и във в. "ТРУД" – "Съдия ми поръча да пребия журналистки" постоянната комисия "Борба с корупцията и професионалната етика" при ВСС е образувала проверка по случая. В комисията е постъпила информация от Върховна касационна прокуратура за заведено срещу (длъжност) В.П.Г. досъдебно производство №... от 2009 г. по описа на НСлС, прокурорска преписка №... от 2008 г. от СГП за извършено през месец октомври 2008 г. в гр. Враца престъпление по чл. 128, ал. 2, във връзка с ал. 1, във вр. Чл. 20 ал. 3 и във връзка чл. 18 ал. 1 от НК. С постановление от 23.06.2009 г. СГП е прекратила досъдебното производство срещу дисциплинарно привлечения В. Г., на основание чл. 243 ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 1 и чл. 199 от НПК. По време на досъдебното производство е била установена следната фактическа обстановка: свидетелят по делото И.М.Д. от Враца от около 10 години се познавал с дисциплинарно привлеченият (длъжност) Г., като твърдял, че са били в близки приятелски отношения. През месец юли 2008 г. Д. прочел публикуваната във в. "С." бр. 5559 от 03 07 2008 г. статия от журналистката Р.Т.: "Ченге надува дрегера вместо пиян съдия" и статията от журналистката Т. й. във в. "Т.", бр. 181 от същата дата под заглавие "Катаджия надул дрегер вместо пиян магистрат". В тези две статии е описано как около 3 часа на 03.05.2008 г. в гр. Враца след рутинна проверка от органите на МВР е бил спрян да шофира собственият си автомобил съдия В.Г. и осуетил проверка за алкохол. В началото на месец октомври 2008 г. свидетеля Д. срещнал в нощния бар в хотел "Хемус" гр. Враца (длъжност) Г. и според свидетелските показания на Д. двамата си говорили и Г. бил споделил че има проблем създаден му от журналистка във в. "С.", без да споменава името ѝ, която е създала много проблеми на него и на шефа на полицията в гр. Враца. По свидетелските показания на Д. (длъжност) Г. бил попитал дали той е можел да му осигури хора които да "осакатят журналистката като конкретизирал, че иска да и счупят ръцете и краката, а за извършената услуга щял да си плати". Г. бил обещал на Д. да представи името, адреса на журналистката, но това щял да направи по късно. Двамата се разбрали допълнително да се срещнат, без да уточняват кога за да уточнят подробностите. Впоследствие Д. се обадил на журналистката от в. "С." И.Д., която познавал и на нея бил предал разговора си от бара с (длъжност) Г. На 08.10.2008. по своя инициатива Делчева организираше среща на Д. със служители на МВР. На тази среща те написали саморъчни обяснения и се разбрали последния да продължи срещите си със съдия Г. като същите ще бъдат контролирани чрез използването на СРС-та, разрешени по съответния законов ред. При тези условия на 11.10.2008 г. по инициатива на Д. от 13,58 до 14.06 часа на бензиностанция "Лукойл" - гр. Враца се състояла среща между него и (длъжност) Г. Тази среща и последваща такава били контролирани чрез

СРС-та и отразени в съответните материални носители. От материалите на досъдебното производство става ясно, че статиите във В.В. "С." и "Т." срещу съдия Г. са били на базата на сигнал на анонимно лице. От приложената към досъдебното производство преписка с рег. №2247/27.06.2008 г. на дирекция "Инспекторат" към МВР и изготвената по нея справка е видно, че извършената проверка по случая, в който е замесен и съдия В.Г., е приключила с мнение, че изнесеното в отправленият до тях сигнал е неоснователно. Видно от преписката е, че действително (длъжност) Г. на 03.05.2008 г. е управлявал МПС, когато е бил спрял за проверка, но е бил без документи. За нарушението му е бил съставен Акт за административно нарушение. По време на досъдебното производство, дисциплинарно привлеченият (длъжност) Г. срещу когото е било образувано то, не е бил привлечен за обвиняем и не е разпитван в това му качество както и като свидетел.

По време на дисциплинарното производство дисциплинарно привлеченият Г. заяви, че Д. се е опитвал да го провокира да извърши нещо, което е морално укоримо най-малкото, но в никакъв случай той не се бил поддал на тези провокации. Дисциплинарно привлеченият (длъжност) Г. твърди, че не той е карал Д. да осакатява журналистките, а последният сам си е предлагал услугите за това. В писмените се възражения и пред дисциплинарния състав твърди, че се е опитал да демотивира Д. да извърши такъв побой, защото той не знаел какво би направил по своя инициатива. (длъжност) Г. твърди, че е бил търсен многократно от Д. и многократно последния си е предлагал услугите. Предложението на Д. бил възприел единствено като демонстрация на добро отношение към него и на съпричастност към болката която изпитвал от оклеветяването му във вестниците. Дисциплинарно привлеченият Г. заявява също, че не бил сезирал органите на властта затова което му предлагал Д., защото не бил възприел като твърде сериозни тези негови намерения и не допускал, че въобще е способен на такова нещо. (длъжност) Г. твърди също, че в гр. В. има друг идентичен случай с Д., при който той си е позволил да се обажда на журналистката И.Д. и да твърди пред нея, че е поръчано тя да бъде осакатена от лицето В.В.

От така описаната фактическа обстановка дисциплинарният състав прави следните правни изводи. Привлеченият към дисциплинарни отговорност е нарушил разпоредбата на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ: "извършване на действия които накърняват престижа на съдебната власт" (стар текст, тъй като по време на извършване на деянието е действал той). Многократните му срещи с И.М.Д. и разговорите му е него за осакатяване на журналистките, макар и дисциплинарният състав да не приема, че той е поръчал това на Д., самите срещи и разговори на тази тема с криминално проявено лице накърняват престижа на съдебната власт. Освен това с тези свои действия дисциплинарният състав счита, че дис-

циплинарно привлеченият Г. е нарушил чл. 3, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България утвърдени с решение на Висшия съдебен съвет с протокол №7/03.10.2004 г, а именно: "съдията спазва правилата за поведение в професионалната си дейност, в обществените си прояви и в личния си живот" и чл. 5, ал. 5 от същите правила – "извън съда съдията спазва поведение което не би могло да накърни доброто име на съдебната институция" и тези нарушения на Правилата за Професионална етика на съдиите в България също водят до накърняването престижа на съдебната власт.

За определяне на дисциплинарното наказание по чл. 308 ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав взе предвид следното. В становището на Административния ръководител - председател на Районен съд гр. В., протокола от заседанието на комисията за професионална етика към Районен съд гр. В. както и от свидетелските показания на Х.М.П. – съдия в Окръжен съд гр. В. е видно, че на съдиите от пр. Браца не са известни факти и обстоятелства, които да внасят съмнения, относно почтеността и благоприличието на дисциплинарно привлеченият Г. като гражданин и магистрат. При тези фактически констатации и данни за личността на дисциплинарно привлеченият В.П.Г. дисциплинарният състав приема, че в конкретния случай наказание по чл. 308, ал. 1 т. 3 от ЗСВ – "намаление на основното трудово възнаграждение от 20 на сто за срок от осем месеца" се явява максимално справедливо.

Дисциплинарният състав предлага на ВСС да наложи на привлечения към дисциплинарна отговорност В.П.Г. - (длъжност) дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1 т. 3 от ЗСВ – "намаление на основното трудово възнаграждение от 20 на сто от срок от осем месеца", за извършено от него дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ.

5. Дисциплинарно дело №56 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е по реда на глава 16 от ЗСВ. Образувано е с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №33 от заседанието, проведено на 06.08.2009 година по предложение на Административния ръководител председател на апелативен съд – В.Т., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 3 се иска дисциплинарно наказание "намаление на основното трудово възнаграждение с 20 на 100 за срок от шест месеца" на Е.И.Е (длъжност) за извършено от него дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ – нарушаване на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите и действие, което накърнява престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав, след като обсъди събраните в заседанието си писмени и гласни доказателства, както и фактите и обстоятелствата, съдържащи се в писмените доказателства по делото прие за установено следното.

На 12.04.2009 г. около 01,45 часа в гр. В. Т. в района на южен пътен възел, (длъжност) Е. управлявал личния си лек автомобил, марка Фолксваген, модел "Голф" с рег. № ..... Движейки се по платното, закачил крайпътната мантиanela с автомобила. В следствие на това по автомобила имало незначителни материални вреди. Дисциплинарно привлеченият съдия Е. съобщил за настъпилото ПТП на органите от РПУ - В.Т., които посетили местопроизшествието. При извършената химическа експертиза по протокол за химическа експертиза №Ш-118 от 13.04.2009 г. се установило, че той е управлявал автомобила с концентрация на алкохол в кръвта си над 1,2 на хиляда, а именно 1,93 на хиляда. По случая било образувано досъдебно производство и в хода на НОХД №...../2009 г., по описа на Районен съд - В. Т. било постигнато споразумение между дисциплинарно привлечения съдия Е.Е.Е. и Районна прокуратура - В.Т., за извършено от него престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК и му било наложено наказание "пробация", изразяваща се в следните пробационни мерки: задължителна адресна регистрация по настоящ адрес за срок от шест месеца и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от шест месеца. Освен това на основание чл. 343г, вр. с чл. 343б, вр. с чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК съдът го е лишил от право да управлява МПС за срок от шест месеца. Споразумението е влязло в сила на 24.04.2009 г.

Горната фактическа обстановка не се оспорва от дисциплинарно привлечения (длъжност) Е. и се установява по безспорен начин от събраните по дисциплинарното дело писмени и гласни доказателства.

При така направените фактически констатации дисциплинарният състав приема, че привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) Е.Е. виновно е нарушил правилата на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите и е извършил действие, което накърнява престижа на съдебната власт, като с тези си действия той от обективна и субективна страна е осъществил състава на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

При определяне на вида и размера на дисциплинарното наказание, което следва да се наложи за безспорно установените нарушения дисциплинарният състав намери, че предложеното от вносителя наказание е съобразено с допуснатите такива. Дисциплинарният състав отчете и тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата при които са извършени нарушенията, критичното отношение на нарушителя към стореното, както и много добрите му характеристични данни изложени в становището на административния ръководител на Апелативен съд – В.Т.

Водим от горното и на основание чл. 320, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав представя своето решение на председателстващия ВСС, като предлага последният да приеме за установено, че на 12.04.2009 г. около 1.45 часа в гр.

Велико Търново (длъжност) Е.И.Е. от Апелативен съд – В.Т. е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ, като е нарушил Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите и е извършил действие което накърнява престижа на съдебната власт, поради което и на основание чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ му налага дисциплинарно наказание "намаляване на основното трудово възнаграждение с 20 на сто за срок от шест месеца".

6. Дисциплинарно дело №58 от 2009 г., по описа на ВСС

С решение на ВСС в заседание, проведено на 10.09.2009 г., е образувано дисциплинарно производство срещу съдия Н.Д.М., заместник на административния ръководител на СРС, по реда на чл. 316, ал. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б. "б" вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено от органа по чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ - административния ръководител на СРС К.В.

Предложението за налагане на дисциплинарно наказание съдържа подробно мотивирани в два пункта твърдения за осъществено от дисциплинарноотговорното лице недопустимо поведение, накърняващо престижа на съдебната власт:

- 1) нерегламентирано изнасяне на компютърна техника от сградата на Софийския районен съд; и
- 2) изграждане и поддържане по непозволен начин на институционализирано място за забавления.

В проведеното на 23.10.2009 г. заседание на дисциплинарния състав се явява К. В., административен ръководител на СРС, който изразява становище по същество, че поддържа изцяло фактическите констатации, залегнали във внесеното от него предложение за налагане на дисциплинарно наказание.

По пункт първи от предложението вносителят счита, че в дисциплинарното производство се е изяснило по несъмнен начин обстоятелството, че със съгласието и съдействието на съдия М. от сградата на съда нерегламентирано са били изнесени неустановен брой монитори, които не са били бракувани, нито е било установено тяхното състояние. В предложението за налагане на дисциплинарно наказание това действие на дисциплинарноотговорното лице се третира като накърняващо престижа на съдебната власт. Алтернативно вносителят предлага на дисциплинарния състав да приеме, че реализираното от съдия М. поведение съставлява неизпълнение на служебни задължения по смисъла на чл. 307, т. 5 от ЗСВ - нарушение на чл. 80, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, съгласно която разпоредба председателят на районния съд осъществява общо организационно и административно ръководство на съда и отговаря за цялостната му дейност, т.е. отговаря и за стопанисването и съхраняването на предоставеното на съда държавно имущество.

Вносителят поддържа изцяло и изложените фактически твърдения за неправомерно организиране в сградата на съда по инициатива на съдията М. на място за забавления, по начин позволяващ възприемането му от всички посетители на сградата и във вид, несъвместим с изискванията на добрия вкус, както и възлагането на подчинен съдебен служител да обслужва личните развлечения на съдия М., включително и в извънработно време. Административният ръководител на СРС съдия В. застъпва становище, че подобно поведение представлява тежко нарушение на установените правила за етично поведение на съдията и накърнява както неговия личен професионален авторитет, така и престижа и достойнството на правораздавателната институция.

По отношение на конкретната дисциплинарна отговорност вносителят, без да се ангажира с конкретно по вид наказание, предлага същото да бъде подходящо индивидуализирано измежду предвидените в чл. 308, ал. 1 от ЗСВ при съобразяване с тежестта на извършените дисциплинарни нарушения.

В заседанието на дисциплинарния състав на ВСС дисциплинарноотговорното лице съдия М., заместник на административния ръководител на СРС, се явява лично и със защитници адв. Л.К.М. и адв. Е. й. от САК. Привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитниците му оспорват твърденията в предложението за налагане на дисциплинарно наказание от фактическа и правна страна, като пледират съдия М. да бъде освободен от дисциплинарна отговорност.

По отношение на обвинението по пункт първи се излагат съображения, че в хода на дисциплинарното производство не са събрани доказателства, от които да се установи, че изнасянето на компютърна техника от сградата на съда е било осъществено по неправомерен начин. Представените документи - доклади на назначени от съдия В. комисии - били противоречиви по съдържание и не удостоверявали наличие на липси, а били съставени и от некомпетентни лица, доколкото комисиите за проверка не били конституирани съгласно изискванията на действащото законодателство. От друга страна, изложените факти за деянието навеждали на осъществено престъпление от общ характер, чието разследване било от компетентност на прокуратурата, По същия повод било образувано и предварително производство, с оглед на което обстоятелство предложението за налагане на дисциплинарно наказание в тази му част се явявало преждевременно подадено.

Фактическите твърдения във връзка с обвиненията по пункт II от предложението във връзка с т.н. "Чалга клуб "М. м." били недоказани. Разпитаните свидетели – бивш зам. министър, бивш директор на дирекция в МВР, съдия - установили пред дисциплинарния състав, че в помещението за почивка на съда не са били осъществявани непристойни действия, същото съвсем не било "монопол" на съдията М., а е било посещавано в извънработно време и от други съдии от

СРС с цел почивка и забавления. В стаята имало календар на "С.", а не непристойни изображения с еротично съдържание. Дамското бельо и надписа "Чалга клуб "М., м.", добили широка гласност в медиите, никога не били поставяни на вратата на помещението. В частност по отношение на бельото въобще не било изяснено по какъв начин се озовало в помещението за почивка и защо след намирането му било прибрано и съхранявано от св. А.-Д., а след това било предадено на пресаташето на съда. С оглед изложените съобщения дисциплинарно-отговорното лице и защитниците му поддържат, че предложението в тази му част е неоснователно и следва да бъде отхвърлено, тъй като е мотивирано от тенденциозното отношение на вносителя.

Дисциплинарният състав на ВСС намира за установено от фактическа страна следното. Привлеченият към дисциплинарна отговорност Н.Д.М. е бил избран за съдия в СРС с решение на ВСС, като е встъпил в длъжност на 11.30.1999 г. С решение на ВСС от 23.11.2005 г. по протокол №35 съдия М. е бил избран за "заместник на административния ръководител – заместник председател на Софийски районен съд", като му е било възложено ръководството на брачна колегия (III гражданско отделение). С решение на ВСС от ... г. по протокол №34 той е бил определен за изпълняващ функциите на административен ръководител на Софийския районен съд до встъпването в длъжност на нов административен ръководител, т.е. до 22.12.2008 г., когато съдия К.В. встъпил в длъжност в качеството си на административен ръководител на СРС.

Предмет на дисциплинарното производство по пункт I от предложението на административния ръководител на СРС за налагане на административно наказание е поведението на дисциплинарноотговорното лице Н. М. във връзка с не регламентирано изнасяне на компютърна техника от сградата на СРС.

В предложението се твърди, че със заповед №АС-210 от 06.10.2008 г. назначеният за изпълняващ длъжността административен ръководител на СРС Н. М. назначил комисия за инвентаризация на активите на съда към 31.12.2008 г. С приложения към дисциплинарното дело протоколи под номера №5 - №10 били предложени за бракуване описаните в тях дълготрайни материални активи. С протокол №5 комисията предложила за бракуване 26 броя компютри, заприходени в брачна колегия и 55 броя монитори, 26 броя от които заприходени в брачна колегия.

Със заповед №АС-188 от 09.07.2009 г. председателят на СРС К.В. назначил комисия, която да провери действителната наличност на предложените за бракуване ДМА, както и да прецени състоянието им. Според протокол от 12.08.2009 г. на назначената комисия се установило, че от предложената за бракуване техника липсват 21 броя, в т.ч. 7 броя компютри и 7 броя монитори, заприходени в брачна колегия.

Според докладна записка от служителя П. П. липсвали още броя компютри, монитори, принтери и UPS, 7 броя от които заприходени в брачна колегия.

Председателят на СРС установил, че на 13.09.2008 г. (неприсъствен ден - събота) в сградата на III гражданско отделение на бул. "Ц.Б." №54 по разпореждане и в присъствие на съдия М. били допуснати лицата А.Т. и М.Ж., които изнесли извън сградата на съда монитори, обяснявайки на охраната, че техниката е предназначена за бракуване.

На 06.10.2008 г, обаче също било осъществено предаване на бракувана техника на "Н.К." ООД, за което имало надлежно изготвени приемно-предавателни протоколи.

Въз основа на изложените обстоятелства в предложението за налагане на дисциплинарно наказание се твърди, че била налице липса на заприходена техника; не било ясно защо се е наложило техниката да бъде изнасяна в неприсъствен ден; не се установявало дали въобще техниката е подлежала на бракуване.

След внасянето на предложението за налагане на дисциплинарно наказание административният ръководител на СРС подал сигнал с аналогично съдържание до Софийска районна прокуратура.

С постановление от 01.10.2009 г. прокурор при СРП образувал досъдебно производство срещу виновно длъжностно лице от СРС за престъпления по чл. 311, ал. 1 от НК и по чл. 201, ал. 1 от НК.

При тези данни настоящият дисциплинарен състав счита, че подлежащите на установяване релевантни факти по пункт I от предложението за налагане на дисциплинарно наказание и по образуваното наказателно производство са идентични. Вярно е, че поначало виновното изпълнение на служебните задължения е нарушение на трудовата дисциплина, като по отношение на нарушителя може да бъде наложено дисциплинарно наказание независимо от наказателната отговорност, ако такава се предвижда. Изложеното се отнася до случаите, в които задълженията на работника или служителя надхвърлят рамките на частноправните отношения между него и работодателя и съдържат публичноправен елемент, наличието на който въздига виновното изпълнение на трудовите задължения в престъпление. В такива случаи деецът, наред с дисциплинарната отговорност, понася и наказателна. Кумулацията на отговорности в тези хипотези е естествена и логична последица от наличието на различни видове нарушения в едно и също деяние. Отделен е въпросът за темпоралната последователност при ангажирането на различните видове отговорности при наличието на идентично основание. Този проблем се изяснява при тълкуването на разпоредбата на чл. 310, ал. 4 от ЗСВ, съгласно която при дисциплинарно нарушение, което е и престъпление, установено с влязла в сила присъда или влязло в сила определение за прекратяване на наказателното производство на основание чл. 24, ал. 1,

т. 2 и 3 и ал. 3 от НПК, сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ започват да текат от влизането в сила на присъдата или определението. Даденото от закона разрешение утвърждава предимството на наказателното производство и предотвратява установяването на едни и същи релевантни факти в рамките на две отделни производства, като осуетява и опасността от разнопосочни и противоречиви изводи на съответните компетентни органи.

С оглед на изложеното настоящият дисциплинарен състав на ВСС прие, че дисциплинарното производство по пункт I от предложението на вносителя относно поведението на дисциплинарноотговорното лице Н.М. във връзка с нередламентираното изнасяне на компютърна техника от сградата на СРС подлежи на прекратяване. Същото е преждевременно образувано, преди да станат факт заключителните констатации по образуваното наказателно производство, които обслужват и нуждите на дисциплинарното производство. В същия смисъл са и основателните възражения на защитниците на дисциплинарноотговорното лице.

Предмет на дисциплинарното производство по пункт II от предложението на административния ръководител на СРС за налагане на административно наказание е поведението на дисциплинарноотговорното лице Н.М. във връзка с обособяване и поддържане по непозволен начин на институционализирано място за забавления в сградата на ГУСВ, предоставена от Министерския съвет за нуждите на СРС

С решение №522/31.05.2005 г. Министерският съвет предоставил на ВСС за нуждите на СРС цялата сграда на ГУСВ, като първоначално били приети два етажа от западното крило на сградата за настаняване на брачна колегия (III гражданско отделение) на съда.

С оглед необходимостта от осигуряване на тържни зали за провеждане на търгове от частните съдебни изпълнители в съдебната сграда на СРС на 29.02.2008 г. съдия М. в качеството си на изпълняващ функциите на административен ръководител на Софийски районен съд с приемно-предавателен протокол приел от ДП "Строителство и възстановяване" още една част от сградата на ГУСВ - стаите на партерния (първи етаж) в южното крило на сградата, с отделен вход вдясно от входа на III гражданско отделение. Според протокола от 29.02.2008 г., считано от 01.03.2008 г. СРС се задължил да заплаща на ДП "Строителство и възстановяване" стойността на консумираната вода, вкл. разходите за подгриване, както и на електроенергията, отчитани по водомерите и електромера на приетите помещения.

След устройването на тържните зали за нуждите на частните съдебни изпълнители, по инициатива на изпълняващия функциите на административен ръководител съдия М. едно от останалите незаети помещения било обособено като стая за сбирки на съдии, съдебни служители и други лица всеки четвъртък

след 17 часа. Съгласно представеното по дисциплинарното дело становище на привлечения към дисциплинарни отговорност, практиката за събиране в четвъртък след работно време била въведена от група съдии и съдебни служители още през 2006 г. в старата сграда на брачна колегия в кв. "Б.", като съдия М. счел за удачно да продължи традицията и след преместването на III гражданско отделение в сградата на ГУСВ.

Определеното за тази цел помещение (стая №111) било с площ от около 15 кв.м., с матиран прозорец с изглед към вътрешния двор на сградата. Стаята била оборудвана с инвентар на съда (два стола, монитор, компютър, два кожени фотьойла, кожен диван - двойка, две кожени табуретки), с вещи (хладилник, малък телевизор, маса, дървен шкаф и др.), лична собственост на съдия М. и такива, останали от предишния владеец НАП. На стените имало календари с еротични изображения на жени (единият бил издание на "С."). Стаята се осветявала с крушка в червен цвят без стъклено тяло. На стената зад вратата бил залепен образец на инвентарен опис на СРС (личен картон с дата 01.12.2008 г.), надписан "ЧСИ - Чалга клуб "М., м.", в който било отразено принадлежащото на съда оборудване.

Помещението било кръстено на шега "Чалга клуб "М., м." по песен на рапъра У. Това наименование било изписано на лист, поставен в прозрачен джоб, който понякога бил закачан на пирон от външната страна на вратата на стаята, за да ориентира посетителите. Ключът от стаята се съхранявал в стаята на хигиенистките, като съдия М. разполагал с дубликат. "Клубът" бил посещаван от ограничен кръг съдии и служители, както и от приятели на съдия М. Видно от показанията на разпитаните по делото свидетели С.Г., Д.С., А.А., С.Ф., Д.Т., сред участниците в сбирките били дисциплинарноотговорното лице М., негови приятели, адвокати, съдии – адв. К., съдия К., съдия С., А.А. (хигиенист) и други лица. Клубът бил двукратно посетен от св. Т. (тогава директор на главна дирекция "Досъдебни производства" в МВР), както и няколко пъти - от Св.Ф. (зам. министър на правосъдието до 27.07.2009 г.). Два-три пъти на общи мероприятия била поканена и св. М.А.Д., управител на съдебни сгради. От показанията на съдия С.Г. и изготвения от нея доклад от 16.07.2009 г. до председателя на СРС относно начина на ползване на помещението се установява, че помещението не било посещавано от всички съдии на III гражданско отделение. Самата тя през м. април 2009 г. чула за съществуването на "клуба" от подмятания на колеги, но смятала, че събиранията се провеждат в кафето в централната част на ГУСВ, а не в сградата на съда.

В "клуба" се слушала музика и се консумирали храни и напитки, осигурявани от посетителите. Привлеченият към дисциплинарна отговорност М. възлагал на хигиенистката А.А. да купува алкохол след 17 ч., след приключването на ра-

ботното ѝ време (от 7.30 до 17.00 ч.). Петък сутрин последната почиствала помещението, като изхвърляла бутилки от алкохол, пластмасови чаши и др. отпадъци.

На 16.07.2009 г. комисия с участието на св. Г. проверила сградата на съда с цел инвентаризация на наличната техника. Била посетена и организираната като "клуб" стая №111. При проверката съдия Г. възприела "странна" според нея обстановка, неподходяща за съдебно помещение: на дървен шкаф до вратата имало множество хранителни продукти (чипсове, солети), козметични средства, празни бирени бутилки. Там се намирал и пригоденият за табела бял лист в прозрачен джоб с надпис "Чалга клуб "М., м.". Хладилникът бил зареден с хранителни продукти, алкохолни и безалкохолни напитки. Върху стайната антена на телевизора били закачени черни дамски бикини.

След запознаване с доклада на съдия Г. председателят на Софийския районен съд К. В. разпоредил незабавно да се преустанови ползването на помещението не по предназначение и да се изнесат оттам личните вещи на съдия М.. На 18.07.2009 г. в присъствието на св. А.-Д., а привлеченият към дисциплинарна отговорност прибрал вещите си. Св. А.-Д. взела дамското бельо и импровизираната табела с надпис "Чалга клуб "М., м.", като след няколко дни ги предала на пресаташето на СРС

На 03.09.2009 г. в електронното издание на сп. "Правен свят" журналистката Р.Х. изнесла информация за оборудвания в сградата на съда "чалга - клуб". На 05.09.2009 г. във вестник "Труд" била публикувана остро критична статия "Правосъдие по прашки" с автор Е.Е., а във вестник "24 часа" от същата дата темата била отразена в публикацията на А.П.: "Бракоразводни съдии на купон в "М., м.".

Дисциплинарният състав констатира, че дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ. В конкретния случай дисциплинарното производство е образувано по предложение на административния ръководител на СРС с рег. индекс на ВСС №11-07-645 от 07.09.2009 г, по отношение на който орган нарушението следва да се счита за открито от 16.07.2009 г., датата на представянето на доклада на съдия С.Г. относно начина на ползване на помещението. Това е така, защото тъкмо въз основа на залегналите в доклада констатации от извършената проверка органът, оправомощен да направи предложение за дисциплинарно наказание, обективно е узнал съществените признаци на деянието. От този момент за вносителя на предложението за дисциплинарно наказание са възникнали необходимите и достатъчни предпоставки за запознаване с конкретното поведение на дисциплинарноотговорното лице, предназначението на помещението и начинът на използването му. Дисциплинарният състав не възприема възражението на привлечено-

то към дисциплинарни отговорност лице, че вносителят на предложението е узнал за съществуването на стаята още през м. декември 2008 г" когато непосредствено след встъпването си в длъжност е посетил сградата на бул. "Ц.Б. III" №54. В заседание на дисциплинарния състав, проведено на 15.10.2009 г., административният ръководител на Софийски районен съд декларира, че не оспорва доказателствата, че след встъпването си в длъжност е посетил III гражданско отделение и помещенията, находящи се в централния корпус на сградата. Стаята в коридора при тръжните зали обаче му е била представена като такава "за почивка на съдии", без да бъде обозначена с надписа "Чалга клуб "М., м." или с други детайли, които биха могли да укажат на действителното ѝ предназначение. Това обстоятелство се извежда и от твърденията на самия съдия М., който в писменото си становище е отразил, че през м. декември 2008 г. новият председател на СРС е бил уведомен за "наличието на стая за почивка на съдиите". Както вече бе отбелязано, едва в доклада на съдия Григорова са били изложени конкретни факти от обстановката, навеждащи на смущаващи изводи за начина, по който е било използвано помещението. С оглед на изложеното дисциплинарният състав прие, че дисциплинарната процедура е образувана своевременно с решение на ВСС от заседание, проведено на 10.09.2009 г. и дисциплинарното производство протича в законовите срокове.

Въз основа на изложената фактология дисциплинарният състав счита, че с поведението си заместникът на административния ръководител на С. съдия М. е допуснал нарушение на правилата за етично поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие - т. 5.3 и т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Разпоредбата на т. 5.3 от КЕПБМ задължава магистрата да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие. Съгласно т. 5.6 от КЕПБМ магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото. Правилата на професионалното поведение изискват от магистратите неотклонно, във висока степен, да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и да свеждат до минимум риска от умишлено или непредпазливо допускане на поведение, което би застрашило тяхната репутация. Поведението им не само следва да е стриктно съобразено с общоприетите критерии за благоприличие, но и да предотвратява всякакво съмнение в почтеността и морала им. Публичният авторитет на съдийската професия изисква от професионалистите, които я упражняват, да притежават безспорни лични стандарти и то в степен, значително по-висока от общоприетата спрямо останалите членове на обществото. Призванието на професията подлага поведението на съдиите в и извън службата им

на значително по-стриктен контрол и ограничения. Това е абсолютно необходимо, тъй като обществото свързва допускането на евентуални неуместни ситуации от страна на магистратите не само персонално с личността им, но и с авторитета на съдебната власт като цяло.

Дисциплинарният състав отчита специфичната конкретика на разглеждания случай: установената традиция за системни събирания на колеги с цел разтоварване, забавления, различни поводи за празнуване поначало по своя замисъл не би могла да се приеме за укорима. Насаждането на догматични изисквания за свръхограничително пуританско поведение на магистратите принципно е нереалистична и дори вредна крайност, която не следва да се допуска. Тъкмо в такъв аспект от депозираните в хода на настоящото дисциплинарно производство показания от свидетелите Т., Ф. и С. се установява, че при посещенията си в "клуба" те са добили впечатления за приятелска среда, спокойни неангажиращи разговори, приятно прекарване на свободното време, музика според предпочитанията на присъстващите, разтоварваща употреба на алкохол, приглушена светлина. Такава атмосфера и обстановка обаче съответстват на специално създадени за целта увеселителни заведения, като постигането на подобен ефект в сградата на съда е неприемливо с оглед утвърдените в обществото разбирания за нравственост. Поведението на дисциплинарноотговорното лице е укоримо съвсем не с оглед предпочитания от него и колегите и приятелите му начин за прекарване на свободното време, а поради приспособяването и системното ползване по негова инициатива на служебно помещение със съвсем различно предназначение. Обичайните житейски забавления на магистратите са допустими, но само когато са съобразени с обществените норми на поведение и се преценяват критично през призмата на благоприличието.

При анализа на събраните по делото доказателствата дисциплинарният състав прие, че предприетите от дисциплинарноотговорното лице действия по обособяване и поддържане на мястото за забавления в съдебната сграда накърняват престижа на съдебната власт. Ежеседмичните сбирки на съдии в стая на съда, съчетани с посещения на външни лица и придружени с употреба на алкохол, представляват недопустима ситуация, реално застрашаваща авторитета на съдебната власт. Използването на съдебно помещение за целите на увеселително заведение поставя под съмнение сериозността на институцията и създава усещане за разпуснатост и безхаберие. Обществото държи сметка за видимата външна убедителност на облика на правораздавателната дейност, поради което съдиите, от своя страна, са длъжни да държат сметка за това как изглежда поведението им в очите на обществото. Дори само възможността фактът на организираните забавления да бъде разгласен подкопава доверието в съдебната институция. В случая сбирките не са останали, а и не биха могли да останат дискретни. Отправе-

ните в този смисъл възражения от съдия М. са неоснователни. Независимо, че събиранията са се състояли след работно време, когато случайни граждани не са имали достъп до сградата, че импровизираната табела с надписа е била прибирана, че поканените посетители сами са се снабдявали с напитки и хранителни продукти, фактът на забавленията все пак е ставал случайно достойние и на други лица, извън на участниците в тях. Във връзка с това обстоятелство дисциплинарният състав подчертава като показателни показанията на св. Р.Г., хигиенист в ДП "Строителство и възстановяване", която не е посещавала "клуба" и няма непосредствени лични възприятия от обстановката и случващото се там. Тя обаче е виждала "хора с нестабилна походка" в коридора, долавяла е "силна музика" в ранните часове на деня, като с убеждение отдава възприятията си именно на случващото се в помещението на съда, и то само защото много пъти е "чувала да се говори за клуба "М., м.". Нейните впечатления красноречиво илюстрират типичното отношение на обществото към подобен род прояви – без да се държи сметка откъде точно идва музиката и къде в действителност са пребивавали лицата "с нестабилна походка", в обществото се поражда впечатлението, че "хората с високи длъжности си позволяват неща, с които дават лош пример", както счита свидетелката. По този начин създадената неуместна за предназначението на съда ситуация подкопава доверието в институцията. Още по-остро критична е изразената чрез медиите в публичното пространство негативна обществена оценка на случая. Тя е провокирана не от "изтичането на информация към медиите", както неоснователно твърди привлеченият към дисциплинарна отговорност съдия М., а от укоримостта на самата ситуация, която по естеството си накърнява и застрашава доверието в съдебната институция, дори и без да ѝ се придава гласност. Крайният резултат е предвидим и ясен – за обществеността няма никакво значение дали черните дамски бикини действително са били "символ" на "клуба "М., м.", кога, от кого и защо са били поставени на антената на телевизора. Общественото мнение свързва самата ситуация с компрометирано разпуснато поведение на магистрати и я порицава сурово. Персоналното поведение на съдия М., който в качеството си на ръководител на съда е бил инициатор и постоянен участник в традиционните сбирки, пряко и непосредствено е допринесло за този негативен резултат.

Въз основа на тези доводи дисциплинарният състав прие, че съдия М. виновно е нарушил т. 5.3 и т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, като е организирано нерегламентирано място за забавления в сградата на съда, с което е осъществил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав намира за справедливо извършените от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения да бъдат санк-

циониран с наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ "освобождаване от длъжност" като заместник на административния ръководител на СРС, което наказание предшества по тежест най-тежкото такова - дисциплинарното освобождаване от длъжност. Като смекчаващи обстоятелства дисциплинарният състав отчете положителната обща професионална характеристика на дисциплинарноотговорното лице, намерила израз при определянето му за изпълняващ функциите на административен ръководител на съда от ВСС. както и мотивите за извършване на деянието. Според дисциплинарния състав обсъдените по-горе укорими действия на съдията М. се дължат на недооценка на конкретната ситуация, а не на безотговорно поведение, целящо демонстрация на безнаказаност и тенденциозно незачитане на изискванията за благоприличие. Той е обособил и оборудвал помещението за развлечения с намерение за създаване на условия за прекарване на свободното време на колегите му, като обаче при това недопустимо е подценил риска от негативен резонанс на подобни мероприятия, неприсъщи за дейността на съда.

Така определеното дисциплинарно наказание е съответно на тежестта на допуснатото дисциплинарно нарушение и на личността на деца, като, без да се явява прекомерно сурово, ще го мотивира към критична самооценка на поведението му и стриктно съобразяване с правилата за етично поведение на магистратите.

Воден от тези съображения дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №58/2009 г. реши: предлага на ВСС да образуваното дисциплинарно производство против Н.Д.М., заместник на административния ръководител на СРС, за дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 5 от ЗСВ във връзка с нерегламентирано изнасяне на компютърна техника от сградата на СРС. Предлага на ВСС да приеме, че Н.Д.М., заместник на административния ръководител на СРС, е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ, като виновно е нарушил т. 5.3 и т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, за което да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ - освобождаване от длъжност като заместник на административния ръководител на СРС.

7. Дисциплинарно дело №61 от 2009 г., по описа на ВСС

Производството е по чл. 316 и следващите от ЗСВ.

Образувано е на основание чл. 312, ал. 1, т. 2 от ЗСВ по предложение на Административен ръководител - Апелативен прокурор на Апелативна прокуратура - Бургас.

В предложението се предлага на следовател Г.Л.М. от Окръжен следствен отдел при Окръжна прокуратура - Бургас, за допуснати от него дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 предл. I-во от ЗСВ, да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ - "Понижаване в ранг в същия орган на съдебната власт за срок от една година". В предложението си за наказание на сл. М., Апелативният прокурор на гр. Бургас посочва, че на 24.03.2009 г., следовател М., на основание чл. 159 от НПК е изискал от управител на ЗК ДЗИ АД - Бургас/ДЗИ - Общо застраховане АД гр. Бургас ксерокопие от Застрахователна полица за застраховка "Професионална отговорност" на адвокат ВЕСЕЛИН ВЪНДЕВ от Адвокатска колегия - гр. Бургас. Писмото е подписано за Административен ръководител от следовател М., без да е посочен конкретен номер на следственото дело.

На 31.03.2009 г., Директор ДЗИ - Бургас е изпратил копие от изисканата полица в ОСС - Бургас на вниманието на следовател М.

Според вносителя на предложението, посочените действия, а именно противозаконното снабдяване е цитирания документ - застрахователна полица, са извършени от следовател М. в кръга на службата му с цел да предостави документа на своята позната Р.П.Н. - гр. Бургас, като писмено доказателство за обосноваване на пасивната процесуална легитимация по заведено по нейна искова молба дело пред Бургаския Окръжен съд срещу адв. В.В. При това, застрахователната полица като писмено доказателство е несъотносима и е вън от кръга на доказателствата по предмета на доказване по ДП сл. д. №1170/2002 г. по описа на ОСС - гр.Бургас.

Действително процесуалният представител на Р.Н. адв. К К е сезирал Бургаския окръжен съд с искова молба от Р.Н., като към исквата молба е представено посоченото писмено доказателство - Застрахователна полица на адв. В.В.

След получаване на съдебните книжа по гражданското дело, адв. В. е депозирал жалба до Директор ДЗИ - Бургас, а в следствие и до Административен ръководител - Окръжен прокурор гр. Бургас.

В резултат на горното, вносителят на предложението за налагане на дисциплинарно наказание е приел, че със своите действия следовател М. е осъществил дисциплинарния състав на дисциплинарните нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

В съответствие с изискванията на закона, на привлечения към дисциплинарна отговорност бе предоставена възможност да се запознае с предложението и приложените доказателствата представи писмени възражения и да посочи доказателства, както и да ползва адвокатска защита.

Вносителят на предложението Е.Х. - Административен ръководител – Апелативен прокурор на Апелативна прокуратура - Бургас, се явява лично.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Г.М. - следовател в ОСО при ОП - гр. Бургас се явява лично и заявява, че се е запознал с предложението на Административния ръководител и частично признава направените в него констатации, като поддържа изцяло депозираното от него възражение. Заявява, че нови доказателства няма да сочи.

В приложеното към дисциплинарното дело възражение, следовател М. сочи, че изисканата от него застрахователна полица от ДЗИ, касаеща адв. В.В., не е получена с цел да бъде предоставена и ползвана от други лица. В тази връзка следовател М. твърди, че при внасяне на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, не са взети предвид обясненията на адвокат К.К., касаещи начина по който застрахователната полица се е озовала в трето лице.

Дисциплинарният състав на ВСС, като обсъди изложените в предложението доводи и съображения, съобрази съдържащите се в делото доказателства, както и дадените обяснения от привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, намира за установено следното:

На 24.03.2009 г. следовател М. е изискал от ДЗИ "Общо застраховане" ксерокопие от Застрахователна полица за застраховка "Професионална отговорност" на адвокат В.В. Застрахователната полица като писмено доказателство е била несъотносима и извън кръга от доказателства по ДП №1170/2002 г., а същото ДП е приключено преди този момент и изпратено в Прокуратурата - гр. Бургас. През периода 8-10 април 2009 г., адвокат К.К. от Сливенската адвокатска колегия, се срещнал със следовател М. в кабинета му в ОСС гр. Бургас. Разговаряли относно гражданско дело, по което предстояло като ответник евентуално да бъде привлечен адв. В.В. В процеса на разговора станало дума, че адвокатите трябвало да имат гражданска застраховка професионална отговорност в размер на 30 000 лв. Следовател М. възразил като казал, че на скоро е изискал застрахователна полица на един адвокат и тя е на стойност 20 000 лв. Тогава К. пожелал да я види и следовател М. му я предоставил. В този момент следователят бил извикан извън стаята за около 3-4 минути, като през това време адвокат К. прибрал книгата си, между които по невнимание взел и застрахователната полица на адв. В.В. След като напуснал ОСС Бургас, адвокатът решил да пренесе на ксерокс документи по делото на клиентката си и видял, че между тях се намира и застрахователната полица на адв. В.В. Възползвал се от случая и

преснел и нея. След това се обадил веднага на следовател М. и му върнал оригинала на полицата, като не го уведомир, че я е преснел и ще я предаде на клиентката си.

На 15 април 2009 г., същата Застрахователна полица е била представена като доказателство пред Бургаския районен съд по гражданско дело по което от-ветник е бил адв. В.В Същият е разбрал за начина, по който адв. К. се е снабдил с полицата и е депозирал жалба срещу следовател М.

При така установената фактическа обстановка, дисциплинарният състав приема че:

1. Предложението на Е.Х. - Административен ръководител - Апелативен прокурор на Апелативна прокуратура гр. Бургас за налагане на наказание на следовател Г.Л.М. е основателно. Същият е извършил нарушенията визирани в чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ - като чрез свое действие и бездействие е накърнил престижа на съдебната власт. На първо място, следовател М. е изискал като доказателство по приключило досъдебно производство официален документ - застрахователна полица. На второ място, в последствие чрез бездействието си е допуснал този документ да попадне в адв. К. и от там да бъде представен като доказателство по друго гражданско дело.
2. Дисциплинарният състав намира, че следовател М. не е осъществил дисциплинарния състав на дисциплинарните нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ. По делото не са събрани безспорни доказателства, че той е използвал служебното си положение за да влияе в частен интерес, с което е накърнил престижа на съдебната власт.

Като съобрази всички обстоятелства визирани в разпоредбата на чл. 309 от ЗСВ - тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя и на основание чл. 319, във вр. с чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

1. Приема, че Г.Л.М. - следовател в ОСО при ОП гр. Бургас е допуснал виновно нарушение на служебните си задължения, по описания по-горе начин.
2. Предлага на Висшият съдебен съвет за допуснатото от него нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ - "Понижаване в ранг в същия орган на съдебната власт за срок от една година".
3. Представя настоящото решение на Представляващия ВСС заедно с преписката по делото, за внасяне и разглеждане във ВСС.

8. Дисциплинарно дело №68 от 2009 г., по описа на ВСС

С решение на ВСС в заседание, проведено на 5 ноември 2009 година, на основание член 316, ал. 2 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство срещу А.А.А. (длъжност). Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ от петима членове на Висшия съдебен съвет.

Предложението за налагане на дисциплинарно наказание съдържа твърдения за осъществено от дисциплинарно отговорното лице недопустимо поведение, съставляващо нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърняващо престижа на съдебната власт, а именно, поддържането на нерегламентирани контакти с компрометираното лице – К.В.Г. Това се случило в активен период на назначения на магистрати на ръководни длъжности, което прокурор А. е създал в обществото представа, че назначенията в съдебната система се извършват по неприемливи критерии. Подобни действия и поведение снижават доверието на хората в съдебната власт и накърняват престижа на същата.

Според вносителите на предложението са налице данни за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4, поради което и на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 е съставено предложението за образуване на дисциплинарно производство срещу А.А.А. и налагане на съответстващо на провинението дисциплинарно наказание.

В проведените заседания на дисциплинарния състав от 25.11.2009 г. до 30.3.2010 г. вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не се явяват и не вземат становище по същество.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) А. се явява лично. По същество той не оспорва фактическите констатации, направени в предложението на петчленния състав. Не оспорва и фактите за проведени лични срещи и телефонни контакти с лицето К.Г. Признава, че неправилно е преценил ситуацията, предоверил се е и не е предвидил последиците от контакта си с това лице. (длъжност) А. акцентира и върху факта, че към актуалния момент К.Г. е неосъждан и няма криминалистическа регистрация. Следователно не са съществували индикации за неговата компрометираност.

Дисциплинарният състав, като съобрази изложените от страните доводи и след като взе предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност А.А.А., понастоящем е (длъжност).

Предмет на настоящото дисциплинарно производство е поведението на дисциплинарно отговорното лице А. във връзка с осъществени от него контакти,

както лично така и чрез телефонни разговори с лицето К.В.Г., който през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. комуникирал и с редица други магистрати, кандидати за ръководни длъжности в органите на съдебната власт.

Дисциплинарният състав констатира, че дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

I. Факти и обстоятелства касаещи деянието:

В хода на производството дисциплинарният състав установи следните факти: В заседание на ВСС, проведено на 18.06.2009 г., членът на ВСС И.К. е оповестил публично сведения, че лице известно като Кр., обещава срещу възнаграждение подкрепа на кандидати за административни ръководители при назначаването им на ръководни длъжности в различни звена на съдебната власт.

Във връзка с изнесената информация е било образувано досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП срещу виновните лица осъществили търговия с влияние по повод назначения на ръководни длъжности в съдебната власт.

При разследването е било идентифицирано лицето К.В.Г., с ЕГН..., който през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. е осъществявал контакти с редица магистрати кандидати за ръководни административни длъжности.

Видно от представеното на дисциплинарния състав от Прокуратурата на РБ копие от удостоверение рег. индекс ... от 15.10.2009 г. на ВСС за образуването и движението на досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП, за периода от 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. в двустранни телефонни контакти с К.В.Г. са били уличени определен брой магистрати - участници в конкурси за ръководни административни длъжности в съдебната система чиито мобилни номера са били записани в паметта на мобилния телефон, ползван от лицето К.В.Г.

В хода на досъдебното производство са били изискани и предоставени извлечения от разпечатки на мобилни оператори, индивидуализиращи магистратите-кандидати за ръководни постове в органите на съдебната власт. Към доказателствените материали по настоящото дисциплинарно производство е приобщено копие от протокол за разпит по досъдебно производство №.../2009 г., включващо извлечение от разпечатка на мобилен оператор "Мобилтел" ЕАД, касаеща периода 22.04.2009 г. - 16.06.2009 г. с данни относно контактите на привлечения към дисциплинарна отговорност Ан.А. с лицето К.Г. От тези документи се установяваме за посочения период между лицето К.Г. с мобилен номер ... и привлеченият към дисциплинарна отговорност А.А. с мобилен номер ... са били проведени общо 7 телефонни разговори с продължителност от 23 до 139 секунди, от които изходящи от К.Г. до А.А. - 3 броя и входящи от А.А. до К.Г. - 4 броя.

Ноторен факт е, че на 22.04.2009 г. в пленарно заседание ВСС е избрал А.А.

за (длъжност).

При съпоставка на доказателствата по делото, се констатира че контактите между А.А. и К.Г. са започнали около 12 април 2009 г., когато свидетелката Г.Р. (тогава зам.-директор на Окръжна следствена служба - гр. П.) е запознала А.А. с лицето К.Г. Запознанството е станало след настоятелни искания от последния като в свидетелката и дисциплинарно отговорното лице се е създало убеждение, че Г. иска среща, за да съобщи обстоятелства около извършени престъпления. На срещата, състояла се в кафене в квартал "Кършияка", бул. "Дунав" в гр. П. К.Г. обяснил, че се движи в среди на политици и дипломати и разполага с много информация. Освен това познавал много хора от тройната коалиция и от управляващите и чул много добри думи за А.А. Г. изтъкнал, че познава много членове на Висшия съдебен съвет "включително и от началниците", но не посочил конкретни имена. Той предложил на А.А. да му осигури контакти с членове на ВСС, с които той до сега не е имал такива. А. му обяснил, че не се нуждае от никакъв лобизъм, че неговата кандидатура е по предложение на Главния прокурор и той е достатъчно авторитетен, за да я защити. В общия разговор К.Г. обяснил, че е от гр. П., но живее в С. Имал магазини и заведения, бизнесът му вървял и му било интересно да се занимава с политика. Предоставил и номера на мобилния си телефон а именно...

След посочената среща К.Г. се обаждал два или три пъти по телефона на А.А. като отново предлагал срещи, но А. отказал. При едно от обажданията Г. обяснил, че е запознат със схемите при закупуване на гласове и такива действия ще има вероятно при следващите парламентарни избори. А. му предложил ако има конкретни данни да му ги съобщи при евентуална следваща среща в Пл. или С.

На 16 юни 2009 г. А.А. е пътувал до София по служебни причини. Възползвал се от случая и позвънил на К.Г., след което двамата се срещнали в кафето на хотел "Х.". Срещата продължила около 15 минути. А. попитал Г. дали разполага с конкретни данни за закупуване на гласове за предстоящите избори. Последният отговорил уклончиво, че имат някаква информация, но тя съвпадала с тази написана във вестниците и че ако нещо конкретно разбере ще го съобщи на дежурния прокурор. Тогава А.А. разбрал, че Г. не разполага с никаква конкретна информация, а само търси повод за контакт и срещата между двамата приключила.

На 18 юни 2009 г., по време на заседание на ВСС, член на Висшият съдебен съвет И.К. е съобщил, че в страната проявява активност лице с име "Кр.", който установява контакти с магистрати и срещу възнаграждение обещава съдействие за заемане на ръководни постове в съдебната система. Това съобщение веднага е било тиражирано от медиите. Същия ден А.А. се свързал по телефона с Главния

прокурор като подробно го уведомил за всички обстоятелства около контактите с К.Г. В няколко последващи разговора с Главния прокурор А., освен че предоставил телефонния номер на К.Г. оказал пълно съдействие на разследващите по образуваното досъдебно производство.

След посочената по-горе дата контактите между К.Г. и А.А. са били окончателно прекратени.

К.Г. е декларирал доходи както следва: за 2004 г. - 1048 лв.; за 2005 г. - 569 лв.; за 2007 г. - 1841 лв.; за 2008 г. 33 200 лв.. За периода 2004-2008 г. за търговското дружество "Н. Т." ООД, от което К.Г. притежава 20% дялово участие, е декларирана печалба съответно: за 2004 г. - няма печалба; за 2005 г. - 12 321 лв.; за 2006 г. - 7137 лв.; за 2007 г. - 8666 лв. За търговско дружество "П.Г." ООД за 2007 г. е декларирана печалба 84 866 лева, като няма данни за разпределяни дивиденди. Всички останали фирми са с декларирани загуби или липса на приходи.

Въпреки липсата на легитимни средства К.Г. поддържа висок стандарт на живот. Само стойността на изетия от него мобилен телефон марка "В." възлиза на няколко хиляди лева а автомобилът му е управляван от персонален шофьор.

Съгласно оповестената от Главния прокурор информация в заседанието на ВСС на 08.10.2009 г. и справката за хода на досъдебното производство регистрационен индекс на ВСС ..../15.10.2009 г. К.Г., разпитан в хода на досъдебното производство, отрекъл да познава лица от системата на съдебната власт. Съгласно цитирания документ, обаче, твърденията му били опровергани, поради което на 21.08.2009 г., той бил привлечен към наказателна отговорност за лъжесвидетелство. От събраните в хода на разследването доказателствени материали (разпечатки) на мобилни оператори, свидетелски показания, разпознавания - било установено, че той познава значителен брой магистрати, поддържал е телефонни контакти и се е срещал с тях.

Горната фактическа обстановка е установена по безспорен начин въз основа на следните доказателства: разпечатка на телефонните разговори между А.А. и К.Г. за периода 22.04.2009 г. - 16.06.2009 г., протокол за разпит на свидетеля А.А. от 25.06.2009 г., информация от Прокуратурата на Република България относно участието във фирми и имотното състояние на К.Г., доклад за дейността на Апелативна прокуратура гр. П., доклад за дейността на Окръжна прокуратура гр. П., писмо от Окръжна прокуратура – гр. П. №...../2009 г., ксерокопие от статия във вестник "24 часа" от 03.06.2009 г., разпити на св. Г.Р. и С.Б.

II. Констатации, заключения и правни изводи на дисциплинарния състав:

Съпоставката и анализа на всички констатирани факти по дисциплинарното дело води до няколко извода. На първо място още при първоначалната среща на

дисциплинарно отговорното лице А.А. с К.Г. първия възникнали определени съмнения относно качествата на този "бизнесмен", неговите намерения, неговия манталитет и целите, които преследва с подобни срещи. Веднага проличало желанието на Г. да парадирва със "важни" връзки и контакти, както с политици, така и с магистрати. Логично последвало предложение от страна на въпросния "Кр." да лобира и да съдейства на А.А. при кандидатстването му за поста ".....". Закономерно това поведение предизвикало определени съмнения относно чистотата на намеренията на "бизнесмена". По тази причина А.А. категорично отказал всякаква помощ, като се позовал на факта, че неговата кандидатура е предложение на Главния прокурор и никаква друга подкрепа не му е нужна. Въпреки неблагоприятното впечатление от лицето К.Г. вместо незабавно да прекрати всякакви отношения с него А.А. продължил контактите си като провел общо седем телефонни разговора и още една лична среща. Това е станало с надеждата, че К.Г. ще даде някакви конкретни данни относно готвещи се престъпления - закупуване на гласове във връзка с предстоящите парламентарни избори. Дисциплинарния състав приема, че след първата среща между двамата при останалите контакти не са обсъждани въпроси свързани с кариерното развитие на А.А. Този извод се подкрепя от две обстоятелства: От показанията на свидетелката Г.Р. и от факта, че последната среща между А.А. и К.Г. се е осъществила на 16 юни 2009 г.. доста време след избора на А.А., който се е провел на 22.04.2009 г. Относно съдържанието на проведените телефонни разговори между двамата дисциплинарният състав не разполага с данни и не може да прави съответни изводи.

В защитната си теза дисциплинарно отговорното лице изтъква факта, че по време на контактите си с К.Г. не е имал никакви индикации относно личността на последния и не е могъл да предполага, че той е компрометирано лице. Тази защитна позиция е лишена от основание. Самият А.А. посочва, че още при първата среща К.Г. му е направил недобро впечатление и е предизвикал в него определени съмнения. Фактът, че Г. е предложил съдействие за назначаването на А. е бил достатъчен мотив за отказ от каквито и да било контакти в бъдеще с този човек. Въпреки това А.А. грубо е подценил опасността и неблагоприятните последици от подобни контакти и ги е продължил във времето. В основата на това поведение е неправилната преценка на А.А., че К.Г. може да бъде източник на ценна информация относно подготвящи се престъпления. Тази неправилна преценка и последвалите събития са нанесли сериозни поражения върху авторитета на съдебната власт.

При анализа на фактите и обстоятелствата дисциплинарния състав намира, че А.А. не е допуснал нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, който гласи: "При кариерното си израстване маги-

стратът не трябва да използва лични контакти /връзки, ходатайства/ и да предприема действия, които уронват достойнството му". По делото не съществуват факти и доказателства, че целта на срещите и телефонните разговори между двамата е била кариерното израстване на А.А. Наред с това дисциплинарният състав намира, че А.А. е допуснал нарушение на правило 5.6 от КЕПБМ, където е посочено че магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото". За обществото е съмнителен и неприемлив самият факт на осъществяване на подобни контакти. Именно заради това, защото са нередни и не са обусловени от видима благовидно обоснована причина тези контакти са окачествени като "нерегламентирани" и укорими.

III. Относно индивидуализацията на наказанието:

На основание чл. 309 от ЗСВ като взе в предвид тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, дисциплинарният състав на А.А. да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – понижаване в ранг на същия орган за срок от три години. В конкретният случай изключителният обществен резонанс и крайно негативната обществена оценка представляват отегчаващо вината обстоятелство, поради което дисциплинарният състав предлага налагането на максималния срок, предвиден в чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ.

От друга страна дисциплинарният състав приема, че деянието е извършено при превес на смекчаващите обстоятелства като има предвид следното: критичното отношение на дееца към извършеното от него, бързите и навременни действия от негова страна за разкриване на случая – незабавното уведомяване за контактите си Главния прокурор, без значение е и това, че А. доброволно е съобщил за личните си срещи с Г., въпреки че е можел да укрие този факт, подчертано положителните му характеристики за цялостната му дейност като прокурор и ръководител и положителните оценки за качествата му като личност и човек. Не без значение е и формата на вината, при която е извършено деянието - непредпазливост.

Според дисциплинарния състав укоримите действия на прокурор А.А. се дължат на подценяване на опасността и недооценка на високия риск при осъществяването на подобни контакти.

Така определеното дисциплинарно наказание е справедливо и балансирано и ще изиграе положителната си роля при по-нататъшното поведение на дисциплинарно отговорното лице.

По изложените съображения дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №68/2009 г., предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че А.А. - (длъжност), е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ,

като виновно е нарушил т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрата, като с поведението си е накрънил престижа на съдебната власт, за което да му се наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – понижаване в ранг в същия орган на съдебната власт за срок от три години.

9. Дисциплинарно дело №69 от 2009 г., по описа на ВСС

С решение на ВСС в заседание, проведено на 05.11.2009 г., на основание чл. 316, ал. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б. "а" вр. Чл. 308, ал. 1, т. 3 - т. 6 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство срещу Й.Г.И. – (заемана длъжност). Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ от пет членове на Висшия съдебен съвет.

Предложението за налагане на дисциплинарно наказание съдържа твърдения за осъществено от дисциплинарното отговорното лице недопустимо поведение, съставляващо нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накръняващо престижа на съдебната власт - поддържане на нерегламентирани контакти с компрометирано лице в активен период на назначения на магистрати на ръководни длъжности.

В проведеното на 16.03.2010 г. заседание на дисциплинарния състав вносителите на предложението за налагане на дисциплинарното наказание не се явяват и не вземат становище по същество.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) И. се явява лично и със защитник – адв. П.Я. от САК. Дисциплинарно отговорното лице защитникът му оспорват фактическите констатации и правни изводи, залегнали в предложението за налагане на дисциплинарно наказание и молят същото да бъде отхвърлено като неоснователно.

Защитникът адв. Я. поддържа, че предложението за налагане на дисциплинарно наказание не съдържало никакви конкретни данни за извършени от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения. Така, от самото начало на дисциплинарното производство, била налице неяснота относно предмета на доказване, представляваща нарушение на правото на защита на (длъжност) И. в хода на производството от една страна не били събрани доказателства за виновното му поведение, а от друга страна – всички (повече от десет) искания за допускане на доказателства, с изключение на едно, били отхвърлени. Прокурорът от СГП отказал на дисциплинарния състав да предостави поискана с определение справка №....., установяваща кои телефони е ползвал привлеченият към дисциплинарна отговорност, като впоследствие представил под формата на свои свидетелски показания, избрани от самия него, части от класифицираната информация, съдържаща се в справката. Исканията за допускане на доказателства за проверка на тази информация били отхвърлени от дисципли-

нарния състав, което не позволило изясняването на предмета на доказване до самото приключване на делото. С оглед на изложеното, защитникът счита, че на доверителя му не било осигурено справедливо дисциплинарно производство, като по този начин било нарушено конституционното му право на защита. Всички участници в производството, както и членовете на дисциплинарния състав, били лишени от възможност да се запознаят с известните на вносителите на предложението данни и обстоятелства, както и да проверят верността им по предвидения в закона ред. Затова защитникът счита, че по делото не се е установило от фактическа страна доверителят му да е извършил неясно формулираните дисциплинарни нарушения, състоящи се според предложението в определен брой нерегламентирани разговори на определени дати с определена продължителност с компрометирано лице.

Дисциплинарният състав на ВСС, като съобрази изложените от страните доводи и след като взе предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Й. Г.И. е бивш (длъжност), а понастоящем (длъжност) в същата прокуратура.

Предмет на настоящото дисциплинарно производство е поведението на (длъжност) Й.И. във връзка с осъществени от него контакти чрез телефонни разговори и персонални срещи с лицето К.В.Г. който през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. е комуникирал и с редица други магистрати.

Дисциплинарният състав констатира, че дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ. В конкретния случай дисциплинарното производство е образувано съгласно чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ по инициатива на пет членове на ВСС, членове и на постоянната комисия "професионална етика и превенция на корупцията" (ПЕПК) на ВСС. В периода от 22.10.2009 г. до 11.11.2009 г. в тази постоянна комисия на ВСС са постъпили всички материали, уличаващи магистрати в контакти с лицето К.В.Г. Нарушението, предмет на разглеждане по конкретното дисциплинарно производство, следва да се счита за открито от датата на получаване от комисията на ПЕПК на материалите, касаещи дисциплинароотговорното лице, а именно 30.10.2009 г. (датата на резолюция на члена на ВСС Б. С., първоначален адресат на получените документи, с която същите са били препратени на председателя на постоянната комисия ПЕПК). Въз основа на тези писмени доказателствени материали лицата, оправомощени да направят предложение за дисциплинарно наказание по отношение на Й.И., обективно са узнали съществени признаци на деянието.

От този момент за вносителите на предложението за наказание са възникнали необходимите и достатъчни предпоставки за запознаване с конкретното

поведение на дисциплинарно отговорното лице. предложението на членовете на постоянната комисия на ПЕПК е било изготвено на 02.11.2009 г., обсъдено е било на заседание на комисията по дисциплинарните производства на ВСС от 03.11.2009 г., като въз основа на него с решение на ВСС по протокол №43 от заседание, проведено на 05.11.2009 г., е било образувано настоящото дисциплинарно производство. С оглед на изложеното дисциплинарният състав приема, че дисциплинарната процедура е образувана своевременно и протича в законните срокове по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

I. Относно фактологията по делото:

В хода на производството дисциплинарният състав установи следните факти:

В заседание на ВСС, проведено на 18.06.2009 г., членът на ВСС Иван Колев е оповестил публично сведения, че лице, известно като "Кр.", обещава срещу възнаграждение подкрепа на кандидати за административни ръководители при назначаването им на ръководни позиции в различни звена на съдебната власт.

Във връзка с изнесената информация е било образувано досъдебно производство №... г. по описа на СГП срещу "виновните лица, осъществили търговия с влияние по повод назначения на ръководни длъжности в съдебната власт".

При разследването е било идентифицирано лицето К.В.Г., ЕГН ..., който през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. е осъществявал контакти с редица магистрати на територията на цялата страна.

От информацията, предоставена на дисциплинарния състав от главния прокурор (рег. индекс на ВСС .../2009 г.), се установява, че К.Г. е собственик и управител на фирмите "Е." ООД - Плевен; "П.Г." ЕООД, "Н.Т." ООД, което дружество притежава 20% дялово участие и чрез което участва в управлението на дискотека "Анаконда", находяща се на адрес: гр. П..., ЕТ "КК - К.Г." – П.

Лицето К.Г. е собственик на недвижими имоти - апартамент в гр. С., бул. "б", №..., закупен по негови данни в средата на 2008 г., апартамент в гр. Пл., ул. ..., №...; притежава лек автомобил марка "БМВ" и лек автомобил м. "Мерцедес ML".

К.Г. е декларирал доходи, както следва: за 2004 г. - 1048 лв.; за 2005 г. - 569 лв.; за 2007 г. - 1841 лв.; за 2008 г. - 33 200 лева; за периода 2004-2008 г. за търговското дружество "Н. т." ООД, от което К.Г. притежава 20% дялово участие е декларирана печалба съответно: за 2004 г. - няма печалба; за 2005 г. - 12 321 лв.; за 2006 г. - 7137 лв.; за 2007 г. - 8666 лв. За търговско дружество "П.Г." ООД за 2007 г. е декларирана печалба 84 866 лева, като няма данни за разпределяни дивиденди. Всички останали фирми са с декларирани загуби или липса на приходи.

Въпреки липсата на легитимни средства К.Г. поддържа висок стандарт на живот. Само стойността на изетия от него мобилен телефон марка "Верту" възлиза на няколко хиляди лева а автомобилът му е управляван от персонален шофьор.

Според оповестената от Главния прокурор информация в заседанието на ВСС на 08.10.2009 г. и справката за хода на досъдебното производство рег. индекс на ВСС .../15.10.2009 г. К.Г., разпитан в хода на досъдебното производство отрекъл да познава лица от системата на съдебната власт. Съгласно цитирания документ, обаче, твърденията му били опровергани, поради което на 21.08.2009 г., той бил привлечен към наказателна отговорност за лъжесвидетелство.

Видно от представеното на дисциплинарния състав от прокуратурата на РБ копие от удостоверение рег. индекс ... от 15.10.2009 г. на ВСС за образуването и движението на досъдебно производство №.../2009 г, по описа на СГП, за периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. в двустранни телефонни контакти с К.В.Г. са били уличени определен брой магистрати, чиито мобилни номера са били записани в паметта на мобилния телефон, ползван от лицето К.В.Г. Обсъжданата справка не са посочени имената на конкретните магистрати но от съдържанието на документа се изяснява, че се касае до двустранни контакти (входящи и изходящи телефонни разговори и двустранно обменени съобщения).

В хода на досъдебното производство са били изискани и представени извлечения от разпечатки на мобилни оператори, индивидуализиращи магистратите, осъществили комуникация с лицето Красимир Георгиев. Към доказателствените материали по настоящото дисциплинарно производство са приобщени копие от протокол за разпит досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП от 27.08.2009 г. и препис-извлечение от разпечатка (получена с рег. № на ВСС .../2010 г.) с данни относно контактите на привлечения към дисциплинарна отговорност Й.И. с лицето К.Г. При проведения на 27.08.2009 г. разпит в качеството на свидетел по досъдебно производство №.../09 г. по описа на СГП, привлечният към дисциплинарна отговорност е заявил, че познанството му с К.Г. датира от "началото на 2009 г ", като ги е запознал колега от гр. П. След това Г. се свързал с него по телефона "поне веднъж" и двамата се видели 2-3 пъти.

За периода 21.05.2009 г. - 18.06.2009 г. между лицето К.Г. (с мобилен номер ...) и привлечения към дисциплинарна отговорност Й.И. (с мобилен номер ...) са достоверно регистрирани общо 20 (двадесет) проведени двустранни телефонни разговори, от които изходящи от К.Г. до Й.И. 6 (шест) броя и входящи от Й.И. към К.Г. 14 (четиринадесет) изходящи от К.Г. Продължителността на установените разговори е вариала от 9 секунди до 126 секунди.

След 18.09.2009 г., когато на заседанието на ВСС членът на ВСС Иван Колев е оповестил сведенията, че лице, известно като "Кр.", обещава срещу възнаграждение подкрепа на кандидати при назначаването им на ръководни позиции в различни звена на съдебната власт, телефонните контакти между К.Г. и Й.И. не са установени. Видно от приложеното копие – извлечение от разпечатка, последният регистриран разговор между двамата се е състоял на 18.06.2009 г., като повикването е било входящо за Й.И. към К.Г.

Ноторни са фактите (публикувани на интернет страницата на ВСС), че с решение от заседание на ВСС по протокол №18/29.04.2009 г. публикувано на 07.05.2009 г. на основание чл. 40, ал. 1 от Наредба №1/19/19.12.2007 г. ВСС е обявил бройките на административните ръководители в органите на съдебната власт, които се освобождават, поради изтичане на мандата. В обявата на позиция №13 е посочена като овакантяваща се длъжността заместник главен прокурор при Върховната административна прокуратура. В публикувания на 26.05.2009 г. на интернет страницата списък за допуснатите и недопуснатите кандидати за заемане на свободни бройки за заемане на длъжността административен ръководител в органите на съдебната власт на РБ Й.И. с подадено рег. №... от 20.05.2009 г. е бил допуснат за участие в избора за заместник на административен ръководител – заместник на главния прокурор при ВАП, наред с предложението на главния прокурор за длъжността – колегата П.С. Изборът за тази ръководна длъжност се е състоял на 24.06.2009 г. Видно от т.16.5 от от публикувания на интернет страницата на кратък стенографски протокол от заседанието на ВСС от 24.06.2009 г. след проведения таен избор с бюлетини и при обявения от комисията по провеждане на избора резултат (4 гласа "за" Й.И., 17 гласа "за" П.С. и 1 недействителна бюлетина), П.С. е била назначена на вакантната длъжност.

При съпоставка между датите на съответните регистрирани контакти между Й.И. и момента на кандидатирането на дисциплинарно отговорното лице за ръководния пост заместник – главен прокурор при ВАП се констатира, че между двамата е била провеждана интензивна телефонна връзка от 21.05.2009 г. до 18.06.2009 г. В темпорално отношение комуникацията е започнала след обявяване на длъжността за вакантна (с публикацията на интернет страницата на ВСС на 07.05.2009 г.) и непосредствено след подаването на заявление за участие в избора от страна на Й.И. (със заявление рег. №96-01-1261 от 20.05.2009 г.)

Контактите му лицето Г. са били особено активни след публикуването на 26.05.2009 г. на интернет страницата на ВСС на списъка на допуснатите и недопуснати кандидати за заемане на свободни бройки за длъжността административен ръководител в органите на съдебната власт на РБ: като след 10.06.2009 г. са били почти ежедневни и то по няколко пъти на ден. Независимо от факта, че

контактите с К.Г. са били преустановени от прокурор И. преди провеждането на избора за длъжността, той следва да бъде третиран като кандидат за ръководна длъжност, защото към момента на осъществяването на комуникацията вече е бил подал заявление за участие в избора за този пост. Както и в други случаи на образувани дисциплинарни производства срещу магистрати, контактували с К.Г., в настоящия казус магистратът Й.И. е реализирал комуникациите си преди съответното назначение. Различието е, че в този случай отношенията между двамата са били прекратени на 18.06.2009 г. - не след, а преди провеждането на самия избор. Това поведение на привлечения към дисциплинарна отговорност логично се обяснява с публичното оповестяване на слуховете за практикувана от К.Г. търговия с влияние в магистратските среди от страна на члена на ВСС И.К. в заседанието на 18.06.2009 г.

II. Анализ на доказателствата:

Дисциплинарният състав прие за установени обстоятелствата, свързани със състоялите се лични срещи между К.Г. и Й.И., съгласно съдържанието на протокола за на последния в качеството на свидетел от 27.08.2009 г. по досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП, както и въз основа на изявленията му, депозираните пред настоящия дисциплинарен състав на 16.12.2009 г. В същата насока са и показанията на разпитаните по делото свидетели П.Т.В. – Прокурор от ОП - гр. Стара Загора и П.В.М. – прокурор в ОП - гр. Хасково. Те възпроизвеждат подробности относно състояла се през м. май 2009 г. в гр. София в "Археологическото кафе" среща между магистрати, на която присъствал прокурор И.В., както и лицето К.Г.

При определяне на броя на осъществените между К.Г. и Й.И. телефонни контакти, дисциплинарният състав подложи на преценка постъпилите по дисциплинарното дело два броя преписи от извлечение от разпечатки регистрирани разговори с разминаващо се съдържание. Извлечението на л. 34 от делото, предоставено от вносителите на предложението, съдържа данни за проведени 22 (двадесет и два) броя разговори, каквато цифра е посочена и в предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Извлечението от разпечатка (л. 97-98 от делото) постъпила във ВСС с рег. №..., съдържа данни за проведени 28 броя разговори. При съпоставянето на двата документа дисциплинарният състав прие за установено, че между К.Г. и привлечения към дисциплинарна отговорност са проведени по 20 на брой двустранни телефонни разговори. По отношение на представения от вносителите препис от разпечатка на л. 34 се констатира, че контролираният номер ... не е индивидуализиран в достатъчна степен (липсват последните му две цифри), поради което не може да се приеме с категоричност, че същият е на лицето К.Г. С оглед на тази непълнота дисциплинарният състав може да заключи единствено, че привлеченият Й.И. е провеждал разговори в

посоченото време от телефона, който е ползвал с номер ... Обсъжданият документ обаче не може да послужи като самостоятелен и достоверен източник на доказателства относно лицето, с което е разговарял Й.И. Извлечението от разпечатка (л. 97-98 от делото), постъпила във ВСС с рег №.../2010 г. в цялост е пълно, четливо и ясно конкретизира информацията, съдържаща се в съответните графи от разпечатката. От общия брой на посочените в него 28 разговори обаче дисциплинарният състав изключи 8 броя разговори. Седем броя от фигуриращите в тази разпечатка не кореспондират на разговорите, проведени от Й.И. съгласно разпечатката на л. 34 (по отношение на което дисциплинарният състав прие, че отразява достоверно обстоятелството, че Й.И. в посочените моменти е разговарял по телефона си, макар и да не може да се заключи със сигурност с кого). Такива разговори без съответна кореспонденция в първата разпечатка на л. 34 са отразени като проведени съответно на 02.06.2009 г., в 19,38, на 14.06.2009 г. в неизвестно време - не са вписани данните в 2-ра на разпечатката, на 16.06.2009 г. в 20,02 часа, на 06.06.2009 г. в 20,23 часа, на 17.06.2009 г. в 14,28 часа, на 17.06.2009 г. в 14,39 часа. на 17.09.2009 г. в 18,29 часа. Извън изложеното един разговор, проведен на 14.06.2009 г. в 10,27 часа, следва да се изключи, тъй като данните за този контакт за дублирани.

Дисциплинарният състав приема за безспорно установено обстоятелството, че телефонните разговори с лицето К.Г. са провеждани от SIM карта с мобилен №..., ползвана от (длъжност) И. Този извод се основава на изявленията на последния пред дисциплинарния състав в заседанието, проведено на 16.12.2009 г., както и при разпита му в качеството на свидетел по досъдебно производство №.../09. От цитираните доказателствени материали става ясно, че привлеченият към дисциплинарна отговорност не оспорва фактите, че се е срещал с К.Г. и е разговарял с него по телефона. Обстоятелствата по ползването на телефонния номер номер от страна на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице еднозначно се установява и от справка на СГП рег №.../2010 на ВСС и рег. №.../2010 на ВСС с идентично съдържание. От тези документи е видно, че (длъжност) е ползвал три телефонни номера измежду които и номер ..., от който са провеждани регистрираните разговори с лицето К.Г. Съгласно справка на СГП рег. №.../2010 на ВСС под №119 в телефонния указател на телефона, иззет от К.Г. се съдържали следните данни "Danch prokuratura Burgas №.....". Фактът, че тъкмо този телефонен номер е бил вписан в телефонния указател на К.Г. като контакт с (длъжност) И., недвусмислено обосновава извод, че телефонният номер е бил ползван от привлечения към дисциплинарна отговорност. Дисциплинарният състав отчита като неотнормими възраженията на (длъжност) И. и защитата му, че SIM картата с мобилен номер ... не е била негова собственост и е предоставена за ползване на съпругата му. Действително по делото са събрани

доказателствени материали (справка от СГП рег.№.../2010 г. на ВСС, обяснение от 10.03.2010 г. от В.Т., управител "Б.-90-Т." ЕООД, договор за ползване от 01.06.2005 г, ксерокопия на 17 броя приходни касови ордери), от се установява, че SIM картата с мобилен номер ... е собственост на "Б.-90-Т." ЕООД, като с договор за ползване от 01.06.2005 г. е била предоставена за временно и възмездно ползване на Ю.П.И. – съпруга на (длъжност) И, която е заплащала изцяло месечните вноски. Дисциплинарният състав счита, че за правилното решаване на делото е от значение единствено обстоятелството, че (длъжност) реално е ползвал SIM картата, а не фактите, свързани със собствеността ѝ и лицето, от чието име по документи е бил сключен договора за ползване.

Дисциплинарният състав не кредитира лансираната от (длъжност) И. теза, че не било изключено приятелката на Г. а е ползвала услуги на съпруга му като стоматолог, по който повод да са били провеждани някои от разговорите. При проверка на отразените в разпечатката данни се установява, че болшинството от разговорите (17 броя от приетите за проведени общо 20 броя) са идентифицирани като осъществени от съответните клетки в гр. София, а не от гр. Бургас, където работи съпругата на дисциплинарноотговорното лице. За дисциплинарния състав поначало не съществуват основания да приеме за достоверна подобна хипотеза и да я възприеме като доказана фактология на деянието. Самият (длъжност) И. не отправя съответни твърдения в тази насока, а се позовава единствено на вероятности, хипотетични възможности, които дисциплинарният състав не е длъжен да изследва и проверява.

В светлината на гореизложеното дисциплинарният състав счита за необходимо да обсъди подробно основното възражение на защитника на дисциплинарноотговорното лице за нарушено право на защита с оглед обстоятелството, че почти всички от отправените искания за допускане на доказателства били отхвърлени, което не позволило изясняването на предмета на доказване. Компетентният орган няма задължение нито по искане на страните, нито по свой почин, да събира и да се произнася по доказателствени материали относно факти и обстоятелства извън предмета на доказване или по такива, за които вече са събрани доказателства. Доказателствена непълнота се констатира само когато при разглеждането на делото не са изяснени елементи от фактическата обстановка от съществено значение за правилното му решаване. Съгласно чл. 318, ал. 3 от ЗСВ фактите и обстоятелствата по извършеното нарушение се изясняват чрез събиране на доказателства по реда на АПК, който препраща към ГПК за неуредените въпроси. В дейността по разкриване на истината за фактите се разграничават отделни етапи - посочване, представяне, допускане и събиране на доказателствения материал. Както административният, така и гражданският процес възприемат основното принципно положение, че на събиране подлежат доказа-

телствени средства, които са допустими, относими и необходими.

Процесуалните действия, с които се извършва посочването на доказателствата и доказателствените средства и допускането им, не са произволни. Те всякога са подчинени на определен ред, осигуряващ правилното разрешаване на въпроса кои доказателствени материали следва да бъдат привлечени в процеса, за да се осигури обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото. Доктрината и съдебната практика последователно приемат, че страната, която иска да ѝ бъдат допуснати определени доказателствени материали, е длъжна да посочи какви конкретни факти ще бъдат установявани с тях. Само в такъв случай може да се прецени дали се отнасят до обстоятелства, които имат (респ. нямат) значение за разкриването на действителната фактическа обстановка. При осъществяване на тази дейност решаващият орган е длъжен да действа с необходимата обективност, за да не накърни нужния обем от факти, значими за правилното решаване на делото. Той обаче трябва и да следи да не допусне неоправдано прекомерно разширение на обсега на предмета на доказване, което води до излишно забавяне на производството и затормозява процеса на разкриване на обективната истина, претрупвайки го с ненужни доказателствени материали.

Вярно е, че при разглеждането на настоящия казус множество от доказателствените искания на дисциплинарноотговорното лице и защитника му са оставени без уважение. В рамките на правомощията на дисциплинарния състав част от тях са приети за неотносими, а други - не са били необходими за осъществяване на предмета на доказване, като становището на дисциплинарния състав всякога е било мотивирано. (Следвайки този подход, например, дисциплинарният състав е отхвърлил аргумента на дисциплинарноотговорното лице (л. 63 от делото), че един от трите, вписани в документите, телефонни номера - ... - не му бил познат, с който се обосновава необходимост от изследване на това обстоятелство. В предложението за налагане на дисциплинарно наказание няма твърдения за провеждане на разговори от такъв телефонен номер. Затова и фактът, чието установяване се претендира, не се нуждае от доказване.

В проведените заседания на 13.01.2010 г., 09.02.2010 г., 16.03.2010 г. защитникът на привлечения към дисциплинарна отговорност последователно е оспорил изисканите и представени от СГП документи (справка с изх. №.../09 г. с рег. №... на ВСС от 12.01.2010 г., справка с изх. №.../2010 с рег. № на ВСС .../05.02.2010, справка с изх. №.../2009 с рег. № на ВСС .../5.03.2010. С първата справка (изх. №.../2009 с рег. № на ВСС .../12.01.2010 г.) са уточнени данните, съдържащи се в съответните графи от представеното извлечение от разпечатка, приложена към протокола за разпит на дисциплинарно отговорното лице по досъдебното производство; удостоверява се обстоятелството, че по досъдебно-

то производство е приложена справка №RB ... на ДАНС, съгласно която привлеченият към дисциплинарна отговорност Й.И. е ползвал телефони с номер ..., номер ... и номер ... като комуникации с телефона на К.Г. са регистрирани само с номер..., а от номера ... и ... разговори не са провеждани. В същата справка се сочи, че абонат на мобилен телефон ... е "Б-90-Т" ЕООД, БУЛСТАТ №... с адрес гр. Б., ул ... №..., а ползвател е Ю.П.И, на която SIM картата е предоставена за временно и възмездно ползване чрез сключен договор за ползване от 01.06.2005 г. Адв. Я. е оспорил като "документ" постъпилото писмо от СГП (л. 63 от делото) и отправил искане (л. 83 от делото) да бъде изискан и приложен първичният документ, цитиран в писмото на СГП справка рег. №RB ... На ДАНС с оглед проверка на съдържанието на писмото на СГП. Дисциплинарният състав с определение е изискал от СГП справката на ДАНС, в резултат от което по делото е представено писмо изх. №.../09 с рег. №.../05.02.2010 г. Съгласно съдържанието на този документ данните, съдържащи се в справка рег. №..... RB ... на ДАНС, представляват класифицирана информация съгласно чл. 25 приложение №1, р. II, т. 6, вр. Чл. 28, ал. 2, т. 3 от ЗККИ. В тази връзка прокурорът от СГП А. е удостоверил повторно данните от секретната справка на ДАНС, касещи прокурора Й.И., и описани в предходното писмо на СГП изх. №.../09 с рег. №.../12.01.2010 на ВСС. Привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитникът му са оспорили (л. 63 от делото) съдържанието на този документ, изпратен от СГП и отново са поискали предоставянето на справката от ДАНС, което искане е било оставено без уважение от дисциплинарния състав. В изпълнение на определение на състава от заседание, проведено на 25.02.2010 г. по делото е постъпила нова справка от СГП (изх. №.../09, рег. №.../15.03.2010 г на ВСС) ведно с копия от обяснения на лицето В. Т., договор за ползване от 01.06.2005 г., приходни касови ордери, установяващи факта на ползване на телефонен номер ...

Във връзка с описаните процесуално следствени действия следва да се поясни, че предоставените от СГП чрез наблюдаващия прокурор В.А. материали (справка с изх. №.../09 с рег. №.../12.01.2010, справка изх. №.../09 с рег. №.../05.02.2010 г. и справка изх. №.../09 с рег. №15.03.2010 г.) независимо от термина, с който са обозначени (справки, писмо удостоверения и т.н.) по същността си представляват писмени доказателства (документи) - вещи, върху които с писмени знаци са материализирани изявления. Съгласно естеството на залегналите в тях изявления, тези документи са свидетелстващи, а съгласно качеството на издателя (орган на държавна власт в това му качество прокурор от СГП, наблюдаващ досъдебно производство №.../09, по описа на СГП) те са официални. Освен това обсъжданите документи са подписани налице е обективиран подпис на издателя и са автентични, тъй като действително материализират

изявленията на посоченото в тях лице - прокурора в СГП В А. Официалните свидетелстващи документи са израз на държавна удостоверителна власт, от която произтича тяхната материална доказателствена сила. Подписаните автентични документи доказват, че материализираното в тях изявление е било направено и то от лицето, подписало документа като негов издател. Официалните свидетелстващи документи доказват с обвързваща доказателствена сила, че фактите предмет на удостоверителното изявление на органа, издал документа да се осъществили така, както се твърди в документа. За държавните органи е налице задължение да се съобразяват с материалната доказателствена на официалните свидетелстващи документи, докато тя не бъде опровергана чрез доказване на тяхната невярност. Формалната доказателствена сила на документа може да се обори само като се докаже неавтентичността му.

В разглеждания казус няма доказателства, че предоставените от прокурора при СГП В.А. документи са с невярно съдържание или неавтентични. Подобни обстоятелства дори не се твърдят с категоричност от привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитника му. С обективизираната пред дисциплинарния състав защитна позиция се цели да се разколебае материалната и формална доказателствена сила на приложените документи въз основа на предположения, че прокурорът може да е допуснал грешка (л. 83 от делото), че изявленията представляват свидетелски показания на разследващ орган, дадени в писмен вид (л. 103), че не е изяснено качеството на прокурор В.А. и правомощията да подписва представените документи и др. Дисциплинарният състав обаче е обвързан от задължение за събиране на доказателства единствено, ако това се налага за разкриване на истината – ако са налице обективни данни, въз основа на които обосновано да се предположи, че обсъжданите документи са неверни по съдържание или неавтентични (подправени). Пред настоящия дисциплинарен състав подобни обективни данни не бяха изтъкнати и представени от страна на привлечения към дисциплинарна отговорност и защитника му. При оспорването тежестта на доказване на документите (в случая – официални, свидетелстващи) се носи от страната, която се противопоставя на доказателствената сила на официалния свидетелстващ документ.

Дисциплинарният състав счита за неоснователно възражението, че представените от представителя на СГП документи представлявали своеобразни "свидетелски показания" в писмена форма. Приетите по делото писмени материали са веществени производни доказателствени средства, които са допустими и са годни да обосноват фактологията на деянието. Те възпроизвеждат съдържанието на други документи, което обстоятелство не ги прави недопустими. Фактът, че представените справки по естеството си са вторични доказателствени средства, не ги превръща в недостоверни по съдържание и не е пречка да бъдат кре-

дитирани, щом при оспорването не са предоставени убедителни фактически данни, които да обосноват изключването им от доказателствения материал.

Дисциплинарният състав не приема доводите на защитника на привлечения към дисциплинарна отговорност за неизясненост на длъжностното качество на издателя на обсъжданите документи – прокурора при СГП В.А. Този факт е "съдебно известен" и дисциплинарният състав го знае служебно. Доказването на "съдебно известните" факти не е забранено от закона, но е ненужно, поради което не са необходими доказателствени средства за установяването им.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) И. и защитникът му неоснователно възразяват, че К.Г. не можел да бъде окачествен като "компрометирано лице", тъй като не бил осъждан, нямал криминалистически регистрации, нямал образувани досъдебни производства към момента на провеждането на контактите. Действителното значение на използваните от вносителите в предложението за налагане на дисциплинарното наказание думи и словоформи от българския език ("компрометирано" лице; "нерегламентирани" контакти) не подлежат на произволно тълкуване. Буквалният им смисъл е ясен и се разкрива обективно в съответствие с професионалните езикови норми. Компрометирано е лицето, по отношение на което в обективната действителност съществуват злепоставящи, увреждащи репутацията факти. Такива данни могат да бъдат свързани не само със съдебното минало на лицето, криминалната му регистрация и/или наличието на образувани срещу него наказателни производства. Компрометиращи са всякакви обстоятелства, които по естеството си опетняват репутацията на човек и накърняват доброто му име.

Фактите, че К.Г. е само 27 годишен, със социален статус, твърде различен от този на магистратите, поддържа луксозен живот, въпреки очевидната липса на легитимни приходи, че дори няма юридическо образование, че поддържа огромен брой познанства с хора от всякакви сфери и социални кръгове, че създава впечатление на човек, който може да разреши всякакви проблеми, поначало не предполагат каквито и да е негови обичайни отношения с представители на магистратската общност. Затова за непринуденият наблюдател е необясним фактът, че с това лице са контактували магистрати от територията на почти цялата страна и от различни нива на съдебната система, включително и бивши членове на ВСС, и то тъкмо около и в периода на провеждане на избори за ръководни позиции, в които са участвали. За обществото изглежда съмнително отсъствието на смислено и убедително обяснение за съществуването на подобни контакти. Именно затова, защото са нередни и неприемливи, не са обусловени от видима житейска обоснова и общественоприемлива причина – в предложението за налагане на дисциплинарно наказание тези контакти са окачествени като "нерегламентирани" и укорими. При това репутацията на лицето К.Г. не е

била компроментирана от изявлението на члена на ВСС И.К., който публично е разгласил слухове за практикувана от това лице търговия с влияние, нито от широкото отразяване на случая в медиите. Изложените по-горе фактически данни, очертаващи съмнителния облик на К.Г. са бил очевидни, явни за лицата, контактували с него, включително и за (длъжност) И., въпреки което не са послужили като достатъчно основателен мотив за въздържане от подобни контакти.

III. Правни изводи:

Съпоставката на описаните по-горе обективни данни обуславя несъмнения извод, че магистратът Й.И. е поддържал активна двустранна комуникация чрез телефонни разговори и лични срещи с К.Г. в период, непосредствено предхождащ провеждането на избор за ръководната длъжност заместник на главния прокурор при ВАП, за участие в който се кандидатираше. Този факт, анализиран в контекста на установените обстоятелства относно компроментираната личност и съмнителното поведение на лицето К.Г. е достатъчен да се приеме, че с поведението си Й.И. е накърнил външната убедителност на независимостта на съдебната власт.

Хронологията и логическата взаимовръзка на установените от дисциплинарния състав конкретни факти, описани по-горе, еднозначно навеждат на обосновано съмнение за осъществени нерегламентирани контакти на привлечения към дисциплинарна отговорност с компрометираното лице К.Г. във връзка с предстоящото назначение на ръководна позиция.

Дисциплинарният състав е обвързан само от фактическите обстоятелства на деянието, изтъкнати в предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Правната интерпретация на фактите обаче е правомощие на органа, компетентен да наложи дисциплинарно наказание. В настоящия случай следва да се приеме, че се касае не до извършено от дисциплинароотговорното лице нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ), както считат вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, а до нарушение на правило 5.6 от КЕПБМ. Видно от фактите, изложени в предложението инкриминираното поведение на дисциплинароотговорното лице не е свързано с доказано активно поведение за използване на лични контакти при кариерното му израстване, поради което разпоредбата на т. 5.9 от КЕПБМ не е приложима в разглеждания казус.

Виновното поведение на (длъжност) И. се състои в това, че с действията си е създал впечатление и съмнение, че нерегламентирано използва лични контакти за назначаването си за заместник на административен ръководител. Такива действия компрометират честта на магистрата в професията и обществото, което съставлява правило 5.6 от КЕПБМ, одобрен с решение на ВСС по протокол

21/20.05.2009 г.

Правилата на професионалното поведение изискват от всички магистрати да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и да свеждат до минимум риска от конфликт на интереси или от каквато и да е деятелност, която би застрашила тяхната репутация и независимост. Поведението им не само следва да е стриктно съобразено с критериите за безпристрастност и независимост, но и да предотвратява възможностите за конфликт или за съмнение в почтеността и благоприличието им. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите.

Обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на лица със спорни почтеност, компетентност или съмнителни лични стандарти. Затова поведението на магистратите като в службата им, така и извън пряката им служебна дейност, трябва да е стриктно съобразено с доверието на обществото и неговите очаквания. От особено значение е да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни контакти, които биха могли да ерозират уважението на обществото и да хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт.

Дисциплинарният състав счита, че поведението на магистрата Й.И. накърнява престижа на съдебната власт. Становището на привлечения към дисциплинарна отговорност, че съставомерността на действията му по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ изисква задължително установяване по категоричен начин на съдържанието на всеки от проведените разговори с лицето К.Г., не може да бъде споделено. За този казус е съществено, че е установена поредица от улики, изграждащи в съвкупността си обосновано съмнение за използване на лични контакти, целящи постигане на назначаването на дисциплинарноотговорното лице за заместник на главния прокурор: осъществената с К.Г. комуникация през м. май; значителната интензивност на контактите между двамата; хронологията на разговорите, последвали подаването на документите на дисциплинарноотговорното лице за участие в конкурса за заместник главен прокурор при ВАП и прекратени при оповестяването на данните за дейността на лицето "Кр."; "мълчанието" на К.Г, който, според изявлението на главния прокурор в заседанието на ВСС на 08.10.2009 г., е "предпочел да бъде обвиняем, вместо да каже истината".

Нерегламентираните контакти с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, реално застрашава авторитета на съдебна власт, тъй като поставя под съмнение независимостта ѝ и създава усещане за дефицит на правова държава. С оглед конкретиката на случая за обществеността няма никакво значение какви са били действителните отношения между (длъжност) И. и К.Г. Дори само публично разпространените съмнения за

конфликт на интереси застрашават с намаляване или загубване на доверие в съдебната институция от страна на обществото, което държи сметка за видимата външна убедителност на облика на правораздавателната дейност. Затова магистратите, от своя страна, са длъжни да държат сметка за това как изглежда поведението им в очите на обществото. Даже и без да му беше придадена гласност, самият факт относно неуместните контакти на магистрат с компрометирано лице подкопава доверието в съдебната институция. А в случая отношенията на (длъжност) И. с лицето К.Г. не са останали, а и не биха могли да останат в тайна, дори само защото последният е поддържал подобни контакти с множество други магистрати, както и защото двамата са се виждали на обществени места в присъствието на други колеги. Отношението на обществото към подобен род прояви е еднозначно и непримиримо: общественото мнение свързва възникналата ситуация с ходатайства, лобизъм, злоупотреба с власт и влияние. Без да се държи сметка относно конкретното съдържание на разговорите и причините за контактите, в обществото се утвърждава впечатление, че изборът на административни ръководители в органите съдебната власт и въобще кариерното израстване на магистратите се основават не на закона и техните професионални, делови и нравствени качества, а на личните им връзки и корупционни практики. Остро критична е изразената чрез медиите в публичното пространство негативна обществена оценка на случая. Тя е провокирана не от укоримостта на действителното съдържание на разговорите на магистратите с лицето К.Г., а от неуместността и укоримостта на самата ситуация, която по естеството си е съмнителна и застрашава доверието в съдебната институция. Персоналното поведение на (длъжност) И., който в качеството си на публична личност - бивш ръководител на АП - гр. Бургас и кандидат за заместник на главния прокурор - си е позволил да участва в отношения с компрометирано лице, пряко и непосредствено е допринесло за този негативен резултат.

Въз основа на тези доводи дисциплинарният състав прие, че (длъжност) Й.И. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Като кандидат за ръководен пост във ВАП, магистратът е осъществил контакти с компрометираното лице К.Г. в период, непосредствено предхождащ участието му в избора за ръководната позиция. С това свое поведение привлеченият към дисциплинарна отговорност е нарушил виновно т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт.

IV. Относно индивидуализацията на наказанието:

Дисциплинарният състав намира за справедливо извършените от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения да бъдат санкционирани с наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от длъжност.

В разглеждания казус изключителният обществен резонанс на случая и негативната обществена оценка представляват отегчаващо обстоятелство със значителна тежест. Отговорността на привлечения към дисциплинарна отговорност се отегчава от факта, че деянието е осъществено от магистрат с богат административен опит, бивш ръководител на Апелативна прокуратура - гр. Б., известен сред магистратите в региона и в професионалната общност в цялата страна, по отношение на който е недопустимо подценяване на риска от съмнителни контакти. Публичният авторитет на административните ръководители, дори и бивши, както и на членовете на управителните тела на съсловните организации (в случая на Асоциацията на прокурорите в България, в чийто УС е (длъжност) И.) изисква от лицата, упражнявали подобна власт, да притежават безспорни лични стандарти и то в степен, значително по-висока от общоприетата спрямо останалите редови членове на професионалната общност. Призванието на съответната ръководна длъжност подлага поведението на магистратите, които я изпълняват или са я изпълнявали, в и извън службата им на значително по-стриктен контрол и ограничения. Това е абсолютно необходимо, тъй като обществото свързва укоримите прояви на публичните фигури не само персонално с личността им, но и с авторитета на съдебната власт като цяло. Особено съществено значение за отговорността на (длъжност) И. има фактът, че е кандидатствал за поста на заместник на главния прокурор при ВАП. Това обстоятелство отегчава поведението на привлечения към дисциплинарна отговорност във висока степен, тъй като длъжността на заместник главния прокурор е от най-високопоставените в йерархията на прокуратурата и съответно се характеризира с изключителни отговорности. Пренебрегването на изискванията за благоприличие от страна на кандидат за такъв пост, макар и при форма на вината непредпазливост, е непостигово с оглед тежките последици за авторитета на прокуратурата. В конкретния случай създадената неуместна ситуация директно подкопава устоите на институцията. Съмнението, че лобизмът и злоупотребата с власт и влияние могат да намерят почва при назначенията на най-високите длъжности - на заместниците на главния прокурор несъмнено утвърждава убеждение за корумпираност на цялата система, намалява общественото доверие към фигурата на главния прокурор и напълно компрометира органа, отговорен за кариерното развитие на магистратите.

Водим от тези съображения дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №69/2009 г. реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че Й.Г.И., (длъжност), е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, като виновно е нарушил т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, за което да

му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – дисциплинарно освобождаване от длъжност.

ПРЕДОСТАВЯ настоящото решение заедно с преписката по делото на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне във Висшия съдебен съвет.

10. Дисциплинарно дело 74 от 2009, по описа на ВСС

С решение на ВСС в заседание, проведено на 05.11.2009 г., на основание чл. 316, ал. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б. "а" вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство срещу П.С.Н., длъжност в районен съд - гр. Н. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ от пет членове на Висшия съдебен съвет.

Предложението за налагане на дисциплинарно наказание съдържа твърдения за осъществено от дисциплинарно отговорното лице недопустимо поведение, съставляващо нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърняващо престижа на съдебната власт - поддържане на нерегламентирани контакти с компрометирано лице в активен период на назначения на магистрати на ръководни длъжности.

В проведеното на 16.12.2009 г. заседание на дисциплинарния състав вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не се явяват и не вземат становище по същество.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност длъжност Н. се явява лично и със защитник адв. Р. от АК – гр. Б. Дисциплинарно отговорното лице и защитникът му оспорват фактическите констатации и правни изводи, залегнали в предложението за налагане на дисциплинарно наказание и молят същото да бъде отхвърлено като неоснователно. Защитникът на привлечения към дисциплинарна отговорност поддържа, че образуваното дисциплинарно производство не почива на сигурни, годни и законосъобразни основания. От събраните в хода на производството доказателствени материали не се установявало посоченото в предложението на вносителите лице К.Г. да е "компрометирано" по някакъв начин. От една страна, било неясно какво означава категорията "компрометирано лице", а от друга страна – подобно твърдение било недоказано. Към момента на провеждане на посочените в приложената към дисциплинарното дело разпечатка от мобилни оператори разговори по отношение на личността на лицето К.Г. не са били известни укорими факти. Не е установено и конкретното съдържание на проведените между него и дисциплинарно отговорното лице разговори, поради което не можело да се приеме, че контактите между двамата по някакъв начин са били свързани с кариерното израстване на (длъжност) Н. и участието му в избора за административен ръководител на районен съд - Н. С

оглед на изложеното, защитникът на привлечения към дисциплинарна отговорност поддържа, че предложението за налагане на дисциплинарно наказание е неоснователно, тъй като борави с произволни и неясни квалификации, срещу които не може да се изгради адекватна защита. Дисциплинарноотговорното лице П.Н. твърди че с поведението си не е накърнил престижа на съдебната институция. Той счита, че а да бъде характеризирана личността на лицето К.Г. като "компрометирана", последният е следвало да бъде осъждан срещу него да е имало образувани досъдебни производства или да са налице основателни съмнения, че се занимава с незаконна и непочтена дейност, които обстоятелства да са доведени до знанието на обществото. В конкретния случай подобни съмнения са станали общоизвестни едва след изявлението на члена на ВСС И.К. в заседание на ВСС на 18.06.2009 г. Във всички случаи контактите на (длъжност) Н. с лицето К.Г. не биха могли да се охарактеризират като неприемливи, тъй като не са били свързани с уговаряне на незаконни неща с приемане или предаване на пари, нито с обещания във връзка с кариерното му развитие. В този смисъл привлеченият към дисциплинарна отговорност се позовава на изявлението на члена на ВСС Ц.Ц, че лицето К.Г. нямал никакъв реален принос и участие при които и да е избор на административен ръководител. Все в същата насока било и огласеното на 05.11.2009 г. мнение на председателя на ВКС, според когото последвалите оставки на назначени административни ръководители били мотивирани от съмнения за уронване на престижа на съдебната власт а не от никакви реални действия.

Дисциплинарният състав на ВСС, като съобрази изложените от страните доводи и след като взе предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност П.С.Н. понастоящем е длъжност в районен съд - гр. Н. Бил е председател на районен съд - гр. М.Т., като на 22.07.2009 г. е бил избран и назначен от ВСС за административен ръководител на районен съд - гр. Н. С решение от заседание на ВСС, проведено на 29.10.2009 г. П.Н. е бил освободен предсрочно от заеманата ръководна длъжност на основание чл. 175, ал. 1 от ЗСВ вр. Чл. 129 ал. 3 т. 2 от КРБ поради подаване на оставка.

Предмет на настоящото дисциплинарно производство е поведението на дисциплинарно отговорното лице П.Н. във връзка с осъществени от него лични контакти чрез телефонни разговори и кратки с. К.В.Г., който през периода от 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. - комуникирал и с редица други магистрати, кандидати за ръководни длъжности в органите на съдебната власт.

Дисциплинарният състав констатира, че дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1, от ЗСВ. В

конкретния случай дисциплинарното производство е по чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ по инициатива на пет членове на ВСС, членове и на постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" В периода от 22.10.2009 г. до 11.11.2009 г. в тази постоянни комисия на ВСС са постъпили всички изпратени от прокуратурата на РБ материали, уличаващи магистрати - кандидати за административни ръководители в контакти с лицето К.В.Г. Нарушението, предмет на разглеждане по конкретното дисциплинарно производство, следва да се счита за открито от датата на получаване на материалите, касаещи дисциплинарно отговорното лице П.Н., в комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" а именно 30.10.2009 г. (датата на резолюцията на члена на ВСС Б. С., първоначален адресат на получените документи, с която същите са били препратени на председателя на постоянната комисия ПЕПК). Въз основа на тези писмени доказателствени материали лицата, оправомощени да направят предложение за дисциплинарно наказание по отношение на П.Н., обективно са узнали съществените признаци на деянието. От този момент за вносителите на предложението за дисциплинарно наказание са възникнали необходимите и достатъчни предпоставки за запознаване с конкретното поведение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице. Предложението на членовете на постоянната комисия ПЕПК е било изготвено на 02.11.2009 г., обсъдено е било на заседание на комисията по дисциплинарните производства на ВСС на 03.11.2009 г като въз основа на нето, с решение на ВСС по протокол №43 от заседание, проведено на 05.11.2009 г. е било образувано настоящото дисциплинарно производство.

С оглед на изложеното дисциплинарният състав приема, че дисциплинарната процедура е образувана своевременно и протича в законовите срокове по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

В хода на производството дисциплинарният състав установи следните факти:

В заседание на ВСС, проведено на 18.06.2009 г., членът на ВСС И.К. е оповестил публично сведения, че лице, известно като "Кр.", обещава срещу възнаграждение подкрепа на кандидати за административни ръководители при назначаването им на ръководни позиции в различни звена на съдебната власт.

Във връзка с изнесената информация е било образувано досъдебно производство №.../09 г. по описа на СГП срещу "виновните лица, осъществили търговия с влияние по повод назначения на ръководни длъжности в съдебната власт".

При разследването е било идентифицирано лицето К.В.Г., ЕГН ..., който през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. е осъществявал контакти с редица магистрати, кандидати за ръководни административни длъжности.

Видно от представеното на дисциплинарния състав от Прокуратурата на РБ копие от удостоверение рег. индекс ... от 15.10.2009 г. на ВСС за образуването и движението на досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП, за периода от 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. в двустранни телефонни контакти с К.В.Г. са били уличени определен брой магистрати – участници в конкурси за ръководни административни длъжности в съдебната система, чиито мобилни номера са били записани в паметта на мобилния телефон, ползван от лицето К.В.Г. В обсъжданата справка не са посочени имената на конкретните магистрати, но от съдържанието на документа се изяснява, че се касае до двустранни контакти (входящи и изходящи телефонни разговори и двустранно разменени съобщения).

В хода на досъдебното производство са били изискани и представени извлечения от разпечатки на мобилни оператори, индивидуализиращи магистратите кандидати за ръководни постове в органите на съдебната власт. Към доказателствените материали по настоящото дисциплинарно производство са приобщени копия от протоколи за разпит по досъдебно производство №.../2009 г. по описа на СГП от 25.08.2009 г. и от г. и разпечатка с данни относно контактите на привлечения към дисциплинарна отговорност П.Н. с лицето К.Г.

От тези документи се установява, че за периода 09-18.06.2009 г. между лицето К.Г. (с мобилен номер ...) и привлечения към дисциплинарна отговорност П.Н. (с мобилен номер ...) са били разменени 9 (девет) кратки съобщения, от които изходящи от К.Г. до П.Н. - 4 (четири) броя и входящи от П.Н. към К.Г. - 5 (пет) броя. За периода 09-16.06.2009 г. двамата са провели общо 21 (двадесет и един) телефонни разговори, от които изходящи от К.Г. до П.Н. 14 (четирнадесет) броя и входящи от П.Н. към К.Г. - 7 (седем) броя. Продължителността на установените разговори е вариала от 0 секунди до 260 секунди.

Ноторни са фактите (публикувани на интернет страницата на ВСС) че в периода март-юни 2009 г. избори за назначаване на административни ръководители на органи на съдебната власт са се състояли в заседания на ВСС, проведени на 18.03.2009 г., 22.04.2009 г., 29.04.2009 г., 20.05.2009 г., 03.06.2009 г., 10.06.2009 г., 17-18.06.2009 г., 24.06.2009 г.

От публикувания на интернет страницата на ВСС кратък стенографски протокол №24 от заседание на ВСС, проведено на 10.06.2009 г., е видно, че на 10.06.2009 г. се е състоял първият избор за административен ръководител на районен съд - гр. Н., за която длъжност е кандидатствал привлеченият към дисциплинарна отговорност П.Н. Освен него в избора са участвали З.Р.З. - прокурор в РП - гр. В. и Й.Г.М. – И. -заместник на административния ръководител на районен съд - гр. Н. След проведен таен избор с бюлетини и балотаж, председател на районния съд в гр. Н. не е бил избран.

Видно от публикувания на интернет страницата на ВСС кратък стенографски протокол №31, нов избор за тази ръководна длъжност е бил проведен в заседание на ВСС на 22.07.2009 г. с участието на Й.Г.М. – И.И., заместник на административния ръководител на районен съд - гр. Н. дисциплинарно отговорното лице П.Н. и С.Г.Г., съдия в районен съд - гр. П. След проведен таен избор с бюлетини и балотаж, за председател на районния съд в гр. Н. е бил избран П.Н. (с получени 13 гласа "за"). При съпоставка на датите на заседанията на ВСС и датите на съответните регистрирани контакти между лицето К.Г. и П.Н. се констатира, че между двамата е била осъществявана връзка изключително през м. юни 2009 г. - от 09 до 18.06.2009 г. Комуникацията е била особено интензивна около датата на първия избор за административен ръководител на районен съд - гр. Н. (10.06.2009 г.). На 09.06.2009 г., денят предшестваш избора, избора, от 11:23:37 часа до 23:24:12 часа двамата са провели общо девет телефонни разговора (съответно изходящи и входящи), а в 23:31:57 часа от номера на К.Г. до П.Н. е било изпратено и кратко съобщение. Двамата са разговаряли активно и в деня на самия избор, като са провели общо седем телефонни разговора и са разменили две кратки съобщения (съответно входящо и изходящо).

След 18.06.2009 г, когато на заседанието на ВСС членът на ВСС И.К. е оповестил сведенията, че лице, известно като "Кр.", обещава срещу възнаграждение подкрепа на кандидати за административни ръководители при назначаването им на ръководни позиции в различни звена на съдебната власт и му е било възложено да сезира официално със сигнал прокуратурата на РБ, контактите между К.Г. и П.Н. са били рязко преустановени.

От информацията, предоставена на дисциплинарния състав от главния прокурор (рег. Индекс на ВСС .../15.10.2009 г.), се установява, че К.Г. е собственик и управител на фирмите "Е" ООД - Плевен; "П.Г." ЕООД - Плевен; "П.Г." клон София; "Н.Т." ООД, от което дружество притежава 20% дялово участие и чрез което участва в управлението на дискотека "А.", изходяща се в гр. Плевен; ЕТ "К.К. – К.Г." - П.

Лицето К.Г. е собственик на недвижими имоти - апартамент в гр. София, бул. "Б." №..., ет., ап. ... и ап. ... закупен по негови данни в средата на 2008 г.; апартамент в гр. Плевен, ул. ... №..., притежава л.а. м. "БМВ" и лек автомобил м. "Мерцедес ML".

К.Г. е декларирал доходи, както следва: за 2004 г. - 1048 лева; за 2005 г. - 569 лева; за 2007 г. - 1841 лева; за 2008 г. - 33 200 лева. За периода от 2004 до 2008 г. за търговското дружество "Н.Т." ООД, от което К.Г. притежава 20% дялово участие, е декларирана печалба, съответно: за 2004 г. - няма печалба; за 2005 г. - 12 321 лева; за 2006 г. - 7137 лева; за 2007 г. - 8666 лева. За търговското дружество "П.Г." ООД за 2007 г. е декларирана печалба 84 866 лева, като няма

данни за разпределяни дивиденди. Всички останали фирми са с декларираны загуби или липса на приходи.

Въпреки липсата на легитимни средства, К.Г. поддържа висок стандарт на живот. Само стойността на иззетия от него мобилен телефон марка "Верту" възлиза на няколко хиляди лева, а автомобилът му е управляван от шофьор.

Съгласно оповестената от главния прокурор информация в заседанието на ВСС на 08.10.2009 г. и справката за хода на досъдебното производство рег. индекс на ВСС .../15.10.2009 г., К.Г., разпитан в хода на досъдебното производство, отрече да познава лица от системата на съдебната власт. Съгласно цитирания документ за хода на досъдебното производство обаче тези му твърдения били опровергани, поради което същият на 21.08.2009 г. бил привлечен към наказателна отговорност за лъжесвидетелство. От събраните в хода на разследването доказателствени материали (разпечатки на мобилни оператори, свидетелски показания, разпознавания) било установено, че той познава значителен брой магистрати, поддържал е телефонни контакти и се е срещал с тях.

Съпоставката на описаните по-горе обективни данни обуславя несъмнения извод, че магистратът П.Н. е поддържал активна двустранна комуникация с К.Г. в периода около провеждането на избор за ръководен пост в районен съд - гр. Н. за който се е кандидатирали. Този факт, анализиран в контекста на установените обстоятелства относно компрометираната личност и съмнителното поведение на лицето К.Г., е достатъчен, за да се приеме, че с поведението си П.Н. е накарвал външната убедителност на независимостта на съдебната власт.

Хронологията и логическата взаимовръзка на установените от дисциплинарния състав конкретни факти, описани по-горе, еднозначно навеждат на обосновано съмнение за осъществени нерегламентирани контакти на кандидата за административен ръководители в РС - гр. Н.П.Н., впоследствие избран от ВСС на този пост, с компрометираното лице К.Г. във връзка с провежданото назначение на ръководна позиция.

Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и защитникът му неоснователно възразяват, че К.Г. не можел да бъде окачествен като "компрометирано лице", още повече, че такова твърдение само по себе си било неясно и не позволявало осъществяването на пълноценна защита. Действителното значение на използваните от вносителите в предложението за налагане на дисциплинарно наказание думи и словоформи от българския език ("компрометирано" лице; нерегламентирани" контакти) не подлежат на произволно тълкуване. Буквалният им смисъл е ясен и се разкрива обективно в съответствие с професионалните езикови норми. Компрометирано е лицето, по отношение на което в обективната действителност съществуват злепоставящи факти, увреждащи репутацията му. такива факти могат да бъдат свързани не само със съдебното минало на ли-

цето, криминалната му регистрация и/или наличието на образувани срещу него наказателни производства. Компрометиращи са всякакви обстоятелства, които по естеството си опетняват репутацията на човек, накърняват доброто му име.

Явните данни, че К.Г. е само 27-годишен, със социален статус, твърде различен от този на магистратите, че поддържа луксозен стандарт на живот, въпреки очевидната липса на легитимни приходи, че дори няма юридическо образование, че поддържа огромен брой познанства с хора от всякакви сфери и социални кръгове, поначало не предполагат каквито и да е негови обичайни отношения с представители на магистратската общност. Затова за непредубедения наблюдател е необясним фактът, че с това лице са контактували магистрати от територията на почти цялата страна и от различни нива на съдебната система, включително членовете на ВСС С.С. и И.Д. За обществото изглежда съмнително отсъствието на смислено и убедително обяснение за съществуването на подобни контакти. Тъкмо затова – защото не са редни, не са приемливи, не са обусловени от видима законна причина в предложението за налагане на дисциплинарно наказание тези контакти са окачествени като "нерегламентирани" и укорими. При това репутацията на лицето К.Г. не е била компрометирана с изявлението на члена на ВСС И.К., който публично е разгласил слухове за практикувана от това лице търговия с влияние. Горезиложените данни за съмнителното поведение на лицето К.Г. и спорната му личност са били известни на лицата, контактували с него, въпреки което не са послужили за достатъчно основателен мотив за въздържане от подобни контакти.

Лансираните пред дисциплинарния състав твърдения на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, че разговорите му с К.Г. не са били свързани с назначението му, както и показанията на св. Н.Ф. за начина на запознанството между двамата, са неприемливи с оглед установените обстоятелства, че разговорите помежду им са били провеждани изключително около и на датата 10.06.2009 г, когато ВСС е провел избори за ръководител на районен съд - гр. Н., както и че контактите между тях са били преустановени веднага след изявлението на члена на ВСС И.К. в заседанието на 18.06.2009 г. Индикация в същата насока е и процесуалното поведение на дисциплинарно отговорното лице Н., който, разпитан за първи път в хода на досъдебното производство на 25.08.2009 г., е заявил, че се е срещнал "веднъж на кафе с лице на име К.", след което само "един или два пъти" са разговаряли по телефона. На 23.10.2009 г. обаче, след като му е било предявено извлечение от разпечатката на мобилен оператор "Мобилтел ЕАД, длъжност Н. е коригирал показанията си, като е заявил пред органите на досъдебното производство, че действително е разговарял с лицето К.Г., но предимно по въпроси свързани с "местонахождението" на общия им познат Св.Н.Ф. Твърденията на привлечения към дисциплинарна отговорност,

преценени в контекста на обективните факти относно установения точен период на комуникацията му с лицето К.Г., са вътрешнологически противоречиви. Тезата на дисциплинарно отговорното лице оставя без отговор въпроса защо е било необходимо К.Г. да черпи информация за местонахождението на Св.Ф. от дисциплинарно отговорното лице, след като самият той лично добре е познавал свидетеля. Недостоверността на тези твърдения е особено ярко илюстрирана чрез факта, че само на 10.06.2009 г., в деня на избора на административен ръководител на районен съд - гр. Н., между двамата са били проведени общо седем телефонни разговора и са били разменени две кратки съобщения. Няма никакъв резон подобна интензивна комуникация да бъде обяснена с причините, изтъкнати от привлечения към дисциплинарна отговорност пред органите на досъдебното производство (относно местонахождението на Св.Ф.). Все в светлината на изложеното, няма разумно обяснение и "мълчанието" на К.Г., които, според изявлението на главния прокурор в заседанието на ВСС, проведено на 08.10.2009 г., е "предпочел да бъде обвиняем, вместо да каже истината" относно познанствата си с лица от системата на съдебната власт, включително и с П.Н.

Въз основа на изложеното дисциплинарният състав намери от правна страна, че с поведението си привлеченото към дисциплинарна отговорност лице П.Н. е допуснал нарушение на правилата за етично поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие - т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Тази разпоредба задължава магистрата да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото.

Правилата на професионалното поведение изискват от всички магистрати, особено от ръководителите на органите на съдебната власт, да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и да свеждат до минимум риска от конфликт на интереси или от каквито и да е действия, които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Поведението им не само следва да е стриктно съобразено с критериите за безпристрастност и независимост, но и да предотвратява възможностите за конфликт или за съмнение в почтеността и благоприличието им. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите. Обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на лица със спорни почтеност, компетентност или съмнителни лични стандарти. Затова поведението на магистратите като в службата им, така и извън пряката им служебна дейност, трябва да е стриктно съобразено с доверието на обществото и неговите очаквания. Естеството на тяхната длъжност в значителна степен ги подлага на критичен контрол и налага ограничения на поведението им, от каквито останалите граждани са освободени. От особено

значение е да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни контакти, които биха могли да ерозират уважението на обществото и да хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт.

Дисциплинарният състав счита, че поведението на магистрата П.Н. накърнява престижа на съдебната власт. Нерегламентираните контакти с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, реално застрашава авторитета на съдебна власт, тъй като поставя под съмнение независимостта ѝ и създава усещане за дефицит на правова държава. С оглед конкретиката на случая за обществеността няма никакво значение какви са били действителните отношения между (длъжност) Н. и К.Г. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават с намаляване или загубване на доверие. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават с намаляване или загубване на доверие в съдебната институция от страна на обществото, което дължи сметка за видима външна убедителност на облика на правораздавателната дейност. За това това магистратите, от своя страна, са длъжни да съобразяват и отчитат това, как изглежда поведението им в очите на обществото. Даже и без да му беше придадена гласност, самият факт относно неуместните контакти на магистрат с компрометирано лице подкопават доверието в доверието в съдебната институция. А в случая отношенията на кандидата за административен ръководител Н. с лицето К.Г. не са останали, а и не биха могли да останат в тайна, дори само защото последният е поддържал подобни контакти с множество други магистрати. Отношението на обществото към подобен род прояви е еднозначно и непримиримо: общественото мнение свързва възникналата ситуация с ходатайства, лоби-зъм, злоупотреба с власт и влияние и я порицава сурово. Без да държи сметка относно конкретното съдържание на разговорите и причините за контактите, о обществото се утвърждава впечатление, че изборът на административни ръководители в органите съдебната власт и въобще кариерното израстване на магистратите се основават не на закона и професионални и нравствени качества, а на личните им връзки и корупционни практики. Остро критична е изразената чрез публичното пространство негативна обществена оценка на случая. Тя е провокирана не от укоримостта на действителното съдържание на разговорите на магистратите с лицето К.Г. а от неуместността и укоримостта на самата ситуация, която по естеството си накърнява и застрашава доверието в съдебната институция. Персоналното поведение на (длъжност) Н., който в качеството си на кандидат за ръководител на съд си е позволил да участва в подобни отношения пряко и непосредствено е допринесло а този негативен резултат. Въз основа на тези доводи дисциплинарният състав прие, че (длъжност) П.Н. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал 3 т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Като кандидат за

председател на районен съд – Н., магистратът е осъществил контакти с компрометираното лице К.Г. в период около и по време на избора за ръководната позиция, с което свое поведение е нарушил виновно т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав е обвързан само от фактическите обстоятелства на деянието, изтъкнати в предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Правната интерпретация на фактите обаче е правомощие на органа, компетентен да наложи дисциплинарно наказание. Настоящия случаи следва да се приеме, че се касае не до извършено от привлеченото към дисциплинарна отговорност лице нарушение на правило 5.9 от кодекса за етично поведение на българските магистрати, както считат вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, а до нарушение на правило 5.6 от КЕПБМ. Видно от фактите изложени в предложението инкриминираното поведение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице не е свързано с доказано активно поведение за използване на лични контакти при кариерното му израстване, поради което разпоредбата на т. 5.9 от КЕПБМ не е приложима в разглеждания казус.

Виновното поведение на длъжност Н. се състои в това, че с действията си е създавал впечатление и съмнение, че нерегламентирано използва лични контакти за назначаването му за административен ръководител, което съставлява нарушение на правило 5.6 от КЕПБМ.

Дисциплинарният състав намира за справедливо извършените от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения да бъдат санкционирани с наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ (понижаване в ранг за срок от три години).

Водим от тези съображения дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №74/2009 г. реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че П.С.Н., длъжност в Районен съд - гр. Н. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, като виновно е нарушил т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, за което да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ – понижаване в ранг от "Длъжност в Окръжен съд" в ранг "Длъжност в Районен съд" за срок от три години.

ПРЕДСТАВЯ настоящото решение заедно с преписката по делото на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне във Висшия съдебен съвет.

11. Дисциплинарно дело №75 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано с решение на ВСС на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 и чл. 316, ал. 2 от ЗСВ по предложение на Ц.Ц., Б.С., Г.Г., Е.М. и П.М. - членове на постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание на т.н. Т. - съдия в РС гр. Ш. с ранг "съдия в Апелативен съд", за допуснатото нарушение на правило 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) и уронване престижа на съдебната власт - дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

В предложението се твърди, че през периода 19 май - 02 юни 2009 г. кандидатът за ръководна административна длъжност - председател на Окръжен съд гр. Ш. Т.Т. е провел няколко лични срещи и 5 телефонни разговори (с продължителност до 89 секунди) с лицето К.В.Г. След 02 юни 2009 г. контактите на Т. с Г. са преустановени. Вносителите на предложението считат, че "нерегламентираните контакти на магистрата с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, създават неправилната представа, че тези назначения се извършват не по силата на закона и личните качества на кандидатите, а по други неприемливи за обществото критерии. Подобни действия и поведение снижават доверието на хората в съдебната власт и накърняват престижа на същата".

В съответствие с изисквания на закона на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице беше предоставена възможност да се запознае с предложението и приложените към него писмени доказателства, както и да посочи допълнителни доказателства и да ползва адвокатска защита.

В заседанието на дисциплинарния състав вносителите на предложението (редовно призовани) не се явиха.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност се яви лично. Съдия Т.Т. оспори направените констатации и правни изводи в предложението на петимата членове на Висшия съдебен съвет. В писмената си защита представена на дисциплинарния състав твърди, че не е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати, че не е уронил престижа на съдебната власт и няма доказателства, които да мотивират решение за налагане на дисциплинарно наказание. Той призна обстоятелството, че е познавал К.Г., като в края на м. май и началото на м. юни 2009 г. няколко пъти е разговарял по телефона и един път се е срещал с него в гр. С. Съдия Т. твърди, че няма данни и на него не му е било известно към този момент Г. да е бил "компрометирано лице", поради което не счита, че е осъществил нерегламентирани контакти с такова лице. Дисциплинарният състав на ВСС, след като обсъди доводите на страните и като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Дисциплинарното производство е образувано в предвидения от закона срок (чл. 310, ал. 1 от ЗСВ) по инициатива на пет от членовете на ВСС, които са членове на постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията". В периода от 14.10.2009 г. до 11.11.2009 г. в тази комисия са постъпили изпратените от Прокуратурата на Република България материали, уличаващи магистрати - кандидати за административни ръководители - в контакти с лицето К.В.Г. Нарушението, предмет на разглеждане по конкретното дисциплинарно производство, следва да се счита за открито на 15.10.2009 г., - датата на получаване на материалите касаещи дисциплинарно привлеченото лице Т.Н.Т. – съдия в Районен съд - гр. Ш.

В заседание на ВСС, проведено на 18.06.2009 г., членът на ВСС И.К. е оповестил публично сведение, че лице на име "Кр." от гр. П. обещавал подкрепа срещу парично възнаграждение на кандидатите за административни ръководители в отделните звена на съдебната власт. Във връзка с тази информация в С.Г.П. било образувано досъдебно производство №6813/2009 г. срещу "виновните лица, осъществили търговия с влияние по повод назначения на ръководни длъжности в съдебната власт". От проведеното разследване било установено лицето К.В.Г. с ЕГН 8201216526, който през периода от 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. е осъществявал контакти с редица магистрати - кандидати за ръководни административни длъжности. Видно от представеното от Прокуратурата на Република България писмо изх. ГП №386/14.10.2009 г., в двустранни телефонни контакти с Г. са били уличени определен брой магистрати - участници в конкурси за административни ръководители, чиито мобилни телефонни номера са били записани в паметта на неговия мобилен телефон. В хода на досъдебното производство са били поискани и представени извлечения, справки от мобилни оператори за ползвателите на тези телефони индивидуализиращи магистратите, кандидати за ръководни постове в съдебната власт. Към доказателствените материали на дисциплинарното производство са присъединени копия от протоколите за разпит на Т.Т. на досъдебното производство от 24.06.2009 г., 01.07.2009 г. и от 15.10.2009 г. със справка от проведените телефонни разговори между него и лицето К.Г.

От събраните доказателства се установява, че през периода от 19.05.2009 г. до 02.06.2009 г. между К.Г. и съдия Т.Т. са проведени 2 изходящи и 3 входящи телефонни разговори с времетраене до 182 секунди. От приложеното извлечение от стенографски протокол №30 от заседанието на ВСС проведено на 16.07.2009 г. е видно, че на тази дата се е състоял изборът за длъжността Председател на Окръжен съд гр. Ш. След проведения таен избор с бюлетини, никой от кандидатите не е събрал необходимия брой гласове, поради което административен ръ-

ководител на Окръжен съд гр. Ш. не е бил избран. За дисциплинарно привлеченото лице са гласували единадесет от членовете на ВСС.

От информацията, предоставена на дисциплинарния състав от Главния прокурор се установява, че К.В.Г. е собственик и управител на шест фирми, собственик на недвижими имоти апартаменти в гр. С., бул. ... и в гр. П., ул. ..., собственик на два леки автомобила "BMW" и "Mercedes" ML. В същото време декларираните от него доходи и тези на фирмите, в които участва в периода 2004-2008 г., не дават основание да се приеме, че са достатъчни за покупката на тези имоти и вещи и за поддържане на висок стандарт на живот, какъвто е имал той. Само стойността на мобилния му телефон система "Vertu", с включени в него специални програми и услуги, възлиза на няколко хиляди лева, а автомобилите му се управляват и поддържат от назначен на работа шофьор.

Разпитан по досъдебното производство, К.Г. е отрекъл да познава лица от съдебната власт. От проведеното разследване тези негови твърдения са опровергани, като от събраните доказателства е било установено, че познава, поддържа телефонни контакти и осъществява срещи със значителен брой магистрати.

Анализът на описаните по-горе обективни данни обуславя несъмнения извод, че съдия Т.Т. е осъществил активна двустранна комуникация с К.Г. в периода преди провеждането на избора за Председател на Окръжен съд гр. Ш., длъжност за която се е кандидатира.

Хронологията и логическата взаимовръзка на установените от дисциплинарния състав конкретни факти, описани по-горе, еднозначно навеждат на обоснования извод за осъществени "нерегламентирани" контакти от негова страна. Тези безспорни факти, разгледани в контекста на установените обстоятелства относно компрометираната личност и съмнително поведение на лицето К.Г., са достатъчни да се приеме, че с поведението си съдия Т.Т. е накърнил авторитета и външната убедителност за независимата съдебна власт. Вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не без основание използват определението "компрометирано лице" и "нерегламентирани контакти". Компрометирано е лицето, по отношение на което в обективната действителност съществуват злепоставящи факти, увреждащи неговата репутация. Такива факти могат да бъдат свързани не само със съдебното минало на лицето, криминалната му регистрация и наличието на образувани срещу него наказателни производства. Компрометиращи са всякакви обстоятелства, които по естеството си опетняват репутацията на един човек и накърняват доброто му име. Обстоятелството, че К.Г. е само на 27 години, без юридическо образование и със социален статус твърде различен от този на магистратите, поначало не предполага каквито и да е негови обичайни отношения с представители на

магистратската общност. По тези причини за обществото е необясним фактът, че с това лице са контактували магистрати от цялата страна и от различни нива на съдебната власт, включително и двама от членовете на ВСС. За обществото изглежда съмнително отсъствието на смислено и убедително обяснение за съществуването на подобни връзки. Тъкмо защото са нередни, не са приемливи и не са мотивирани от обяснима причина в предложението за налагане на дисциплинарно наказание тези контакти са окачествени като "нерегламентирани".

Посочените данни за съмнително поведение на К.Г. и спорната му личност е следвало да са известни на магистратите, поддържали кореспонденция с него. Въпреки това те не са послужили за достатъчно основателен мотив за въздържане от подобни контакти.

Твърденията на дисциплинарно привлеченият, че когато по време на срещата К.Г. му "загатнал", че евентуално ще му помогне с контактите си пред ВСС, той категорично отказал тази подкрепа, са неприемливи. Видно от приложеното копие на протокола за разпит на свидетел от 24.06.2009 г., Т. подробно е обяснил повода и причините, поради които е пътувал от гр. Ш. до гр. С. и се е срещнал с Г. На тази среща са разговаряли за предстоящия избор и последният му е обещал исканата подкрепа с думите: "Ти няма да ходиш никъде, нямаш проблем, аз имам 15 гласа във ВСС, като наближат изборите обади се". От анализа на събрания доказателствен материал се налага извода, че съдия Т. се е опитал да използва лични контакти и ходатайство за своето кариерно израстване, с което е допуснал нарушение на правилата за етично поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие - т. 5.9 от КЕПБМ. Тази разпоредба задължава магистрата да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да уронят неговото достойнство и да компрометират установените от закона принципи за назначаване, повишаване в длъжност и избор на административни ръководители в съдебната власт и да поставят под съмнение кадровата политика на Висшия съдебен съвет. Правилата за професионалното поведение изискват от всички магистрати, особено от ръководителите на органите на съдебната власт, да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Поведението им следва да е стриктно съобразено с критериите за безпристрастност, независимост, почтеност и благоприличие. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите. Обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на лица със спорна почтеност и компетентност или съмнителни лични стандарти. За това поведението на магистратите, както в службата им, така и извън пряката им служебна дейност, трябва да е стриктно съобразено с доверието на обществото и неговите очаквания. От

особено значение е да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни контакти, които биха могли да ерозират уважението на обществото и да хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт.

Дисциплинарният състав счита, че поведението на съдия Т.Т. накърнява престижа на съдебната власт. Нерегламентираните контакти с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, реално застрашават авторитета на съдебната власт, тъй като поставят под съмнение нейната независимост и създава усещане за дефицит на справедливост. За обществеността в конкретния случай няма никакво значение какви са били действителните отношения и разговори между съдия Т.Т. и К.Г. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават съдебната власт с намаляване на доверието от страна на обществото, което държи сметка за видимата външна страна и убедителност на правораздавателната дейност. За това магистратите са длъжни да се съобразяват и отчитат, как изглежда поведението им в очите на обществото. В случая отношенията на кандидата за административен ръководител Т.Т. с лицето К.Г. не са останали и не биха могли да останат тайна, дори само защото последният е поддържал подобни контакти с много други магистрати. Самият факт за наличие на такива контакти на магистрат с компрометирано лице подкопава доверието в съдебната институция. Общественото мнение свързва възникналата ситуация с ходатайства, лобизъм, злоупотреба с власт и влияние, поради което сурово я порицава. Без да се държи сметка относно конкретното съдържание на разговорите и причините за тези контакти, в обществото се създава впечатление, че изборът на административни ръководители в съдебната власт и въобще кариерното израстване на магистратите се основава не на изискванията на закона и техните професионални, делови и нравствени качества, а на личните им връзки. Остро критична е изразената негативна обществена оценка на случая чрез медиите в публичното пространство. Тя е провокирана не от действителното съдържание на разговорите на магистратите с лицето К.Г., а от неуместността и укоримостта на самата ситуация, която по естеството си накърнява и застрашава доверието в съдебната институция. С поведението си съдия Т.Т., който в качеството си на кандидат за Председател на Окръжен съд гр. Ш. си е позволил да участва в подобни отношения, пряко и непосредствено е допринесъл за този негативен резултат.

Въз основа на посочените по-горе правни доводи дисциплинарният състав приема, че съдия Т.Т. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

Т.Н.Т. е съдия в Районен съд гр. Ш. С решение на ВСС по протокол №12/26.03.2003 г. е повишен в ранг на място "съдия в Апелативен съд".

След като съобрази всички обстоятелства посочени в чл. 309 от ЗСВ, както и от изложените по-горе мотиви, дисциплинарният състав намира за справедливо, за извършените дисциплинарни нарушения на съдия Т.Т. да бъде наложено наказание по чл. 308 ал. 1 т. 4 от ЗСВ - понижаване в ранг за срок от две години.

По изложените съображения и на основание чл. 319, ал. 1 и ал. 2 и чл. 320 ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав предлага на Висшият съдебен съвет да вземе следното решение:

Налага на привлечения към дисциплинарна отговорност Т.Н.Т. - съдия в Районен съд гр. Ш. с ранг "съдия в Апелативен съд" за допуснатите от него дисциплинарни нарушения по чл. 307 ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, дисциплинарно наказание по чл. 308 ал. 1 т. 4 пр. 1 от ЗСВ - "Понижаване в ранг за срок от две години"

12. Дисциплинарно дело 78 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано с решение на Висшия съдебен съвет на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 във връзка с чл. 316, ал. 2 от Закона за съдебната власт по предложение на петима членове от комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" Ц.Ц., Б.С., Г.Г., Е.М., П.М. за налагане на дисциплинарно наказание на съдия - полковник Г. Д.Д. - заместник административен ръководител на В. с. град С., за допуснати нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и уронване престижа на съдебната власт - дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

В предложението за налагане на дисциплинарно наказание се твърди, че привлечения към дисциплинарна отговорност полковник Д., като кандидат за длъжността - административен ръководител на В. с. град София е провел две лични срещи и девет телефонни разговора в периода 8-27 май 2009 г. с лицето К.В.Г. След 27 май 2009 година контактите на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и Г. са преустановени.

Продължителността на проведените телефонни разговори са от 22 до 75 секунди. Вносителите на предложението считат, че нерегламентираните контакти на магистрати с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, създават неправилната представа, че тези назначения са извършени не по силата на закона и личните качества на кандидатите, а по други, неприемливи за обществото критерии. Подобни действия и поведение снижават доверието на хората в съдебната власт и накърняват престижа на същата.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност съдия полковник Д. се явява лично и с адвокат М., като и двамата твърдят, че привлечения към дисциплинарна отговорност не е допуснал дисциплинарните нарушения, посочени в предложението за образуване на дисциплинарно производство. Твърди се, че в

кориците на дисциплинарната преписка няма нито едно доказателство установяващо извършване на дисциплинарно нарушение от страна на привлечения към дисциплинарна отговорност. Това е така тъй като, приложените към дисциплинарната преписка протоколи за разпит на свидетел в същност са свидетелски показания, събрани в хода на две съвсем други процедури с наказателен характер - тази по до съдебното производство №114/2009 по описа на НСлС и тази по до съдебното производство №6813/2009 на Софийска градска прокуратура и е недопустимо тези доказателства събрани в рамките до съдебни наказателни производства да се използват в настоящето дисциплинарно производство.

Твърди се, че дори и таблицата, от която се правят изводи за проведени телефонни разговори между посоченото в протокола от 15.10.2009 г. лице и привлечения към дисциплинарна отговорност, няма характер на самостоятелно доказателство, а представлява част от въпрос, поставен от прокурора осъществил разпита в до съдебното производство.

Привлечения към дисциплинарна отговорност твърди, че не е осъществил никакви действия или бездействия, които да могат да се характеризират като "нерегламентирани контакти" с "компрометирано лице", а още по-малко виновни. Счита, че това е така, тъй като изборът за длъжността "административен ръководител" в който избор е участвал привлечения към дисциплинарна отговорност е бил на 20 май и той не е избран, тъй като е имал 6 гласа "за", а кандидата П., който е избран е получил 17 гласа "за" и е имало 1 недействителна бюлетина. На второ място привлеченият към дисциплинарна отговорност отбелязва, че съгласно протокола за разпит от 15.10.2009 г. посочения в протокола мобилен телефон го е търсил в периода 08.05-21.05.2009 г., като е посочено време от 22-75 секунди, време в което не може да се проведе никакъв смислен разговор камо ли уронващ престижа на съдебната власт и водещ до нарушение на етичните правила на професията. Единственото повикване от страна на привлечения към дисциплинарна отговорност към другия номер посочен в протокола на прокуратурата е бил на 27.05.2009 г. и не е имал нищо общо с проведения избор. Не на последно място привлечения към дисциплинарна отговорност посочва, че етичните правила са приети на 20.05.2009 г., т.е. в деня на проведения избор за административен ръководител на В. с. – С. и счита, че няма дори хипотетична възможност да е нарушил не приети правила.

Освен изложеното по-горе привлечения към дисциплинарна отговорност счита, че е изтърпял дисциплинарното си наказание с не получаване на целева награда в размер на 3744 лева. Счита, че за едно и също провинение не може да се наложи повторно наказание.

Моли да се има предвид, че до заседанието на ВСС на 18.06.2009 г., когато И.К. член на ВСС е изнесъл информацията за лицето К.Г. не е имал никаква

информация за това лице, а още повече не е имал повод да го възприема като "компрометирано" лице, Твърди, че не е имал нарочни срещи с К.Г., а го е срещал тогава когато се е срещал със С.С., но не е разговарял с него. Отбелязва, че работи в системата повече от 30 години и не е имал никакви дисциплинарни наказания.

Счита, че не е извършил никакви дисциплинарни нарушения, за да му бъде наложено дисциплинарно наказание и моли да се отхвърли предложението на петимата членове на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание.

Дисциплинарния състав на Висшия съден съвет, като обсъди изнесените в предложението доводи и съображения, наличните по делото писмени доказателства, становищата на страните в проведеното заседание, както и всички обстоятелства по делото и за да се произнесе взе предвид следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност полковник Г.Д.Г. работи като съдия във В. с. гр. С. и е с ранг "съдия ВКС и ВАС".

Дисциплинарния състав счита, че образуваното дисциплинарно производство е допустимо, образувано е в предвидения от закона срок (чл. 310, ал. 1 ЗСВ) по инициатива на пет от членовете на ВСС, които са и членове на постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията".

В периода от 14.10.2009 до 11.11.2009 г. в тази комисия са постъпили изпратените от прокуратурата на Република България материали, уличаващи магистрати - кандидати за административни ръководители, в контакти с лицето К.В.Г.

В заседание на Висшия съдебен съвет проведено на 18.06.2009 г. членът на ВСС И. К. е оповестил публично сведение, че лице на име "Кр." от град П. обещава подкрепа срещу парично възнаграждение на кандидатите за административни ръководители в отделните звена на съдебната власт.

Във връзка с тази информация в С.Г.П. е било образувано до съдебно производство №6813/2009 година срещу "виновните лица", осъществявали търговия с влияние по повод назначения на ръководни длъжности в съдебната система. От проведеното разследване било установено че лицето К.В.Г. с ЕГН 8201216526 е осъществявал контакти с редица магистрати кандидати за ръководни административни длъжности през периода 01.01.2009 г. до 30.06.2009 г. Видно от представеното от Прокуратурата на Република България писмо изх. №ГП №386/14.10.2009 г., в двустранни телефонни контакти с Г. са били уличени определен брой магистрати - участници в конкурси за административни ръководители, чиито мобилни телефонни номера са били записани в паметта на неговия телефон. В хода на досъдебното производство са били поискани и представени извлечения, справки от мобилни оператори за ползването на тези телефони индивидуализиращи магистратите, кандидати за ръководни постове в

съдебната система. Във доказателствените материали са и копията от протоколите за разпит на полковник Г.Д.Г. със справка за проведените телефонни разговори между него и лицето К.Г.

От събраните доказателства се установяваше привлечения към дисциплинарна отговорност е провел 9 телефонни разговори за периода 08.05.2009 г. - 27.05.2009 г., от които 8 изходящи разговора с времетраене 22, 25, 29, 35, 41, 3, 71 и 75 секунди и един входящ телефонен разговор с времетраене 34 секунди, както и две срещи.

От кратък стенографски протокол на ВСС от 20.05.2009 г. по точката за избор на административен ръководител - председател на ВС е видно, че полк. Д. е получил 6 гласа, кандидата П. 17 гласа и е имало 1 - на недействителна бюлетина, т.е. привлеченото към дисциплинарна отговорност лице не е било избрано за административен ръководител на проведения избор на 20.05.2009 г. за административен ръководител на В. с. С.

От информацията предоставена от Главния прокурор на Републиката се установява, че лицето К.В.Г. е собственик и управител на шест фирми, собственик на недвижими имоти в С. и П., както и на два леки автомобила. От представената информация е видно, че декларираните от него доходи не дават основание да се приеме, че са достатъчни за покупката на имотите притежавани от него.

Разпитан в до съдебното производство, К.Г. е отрекъл да познава лица от съдебната власт. От проведеното разследване тези негови твърдения са опровергани, като от събраните доказателства е било установено, че познава, поддържа телефонни контакти и осъществява срещи със значителен брой магистрати.

Дисциплинарно привлеченото лице оспорва, че е провело телефонни разговори с лицето К.Г. Твърди, че е вдигал телефона винаги, когато е бил търсен, а по отношение на изходящите разговори е разговарял само с приятеля си С.С., като при обаждането непознато за него лице е казвало "Момент да говорите" и се е обаждал С., като разговорите са били само да се видят и да пият кафе. Що се отнася до входящия разговор, то той е бил след проведените избори на 20.05.2009 г. и не би могло да се свърже с тях. Не отрича, че е видял К.Г., но твърди, че не е провеждал нарочни срещи с него, а го е виждал като е бил в компанията на С.С. Това негово твърдение не е подкрепено с никакви доказателства в хода на дисциплинарното производство,.

Неоснователни са твърденията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, че контактите с лицето К.Г. не са нерегламентирани и същото не е компрометирано, както и твърдението му, че не са били свързани с кариерното му израстване.

На първо място вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не без основание използват определения "компрометирано лице" и "нерегламентирани контакти".

Компрометирано е лицето, по отношение на което в обективната действителност съществуват злепоставящи факти, увреждащи неговата репутация. Обстоятелството, че Г. е само на 27 години, без юридическо образование и със социален статус твърде различен от този на магистратите не предполага каквито и да е отношения с магистратската общност. По тази причина за обществото е необясним фактът, че с лицето Г. са контактували магистрати от цялата страна и от различни нива на съдебната власт. За обществото изглежда съмнително отсъствието на смислено и убедително обяснение за съществуването на такива връзки.

На второ място телефонните разговори са били проведени във времето около провеждането на избора за административен ръководител за чиято длъжност кандидатства привлечения към дисциплинарна отговорност (08.05, 09.05, 13.05, 15.05, 18.05, 19.05 и 20.05.2009 г.). Именно поради това тези контакти са укори-ми, а от там и нерегламентирани.

Правилата за професионално поведение изискват магистратите, особено ръководителите на органите на съдебна власт да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите. Обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на магистрати със спорна репутация. Именно поради това поведението на магистратите, както в службата им, така и извън пряката им служебна дейност, трябва да е съобразена с доверието на обществото и неговите очаквания.

Дисциплинарният състав счита, че поведението на полковник Д. накърнява престижа на съдебната власт. Контактите с лицето К.Г., при това в активен период на назначения в съдебната власт, реално застрашават нейната независимост и създава усещане на дефицит на справедливост. За обществото няма никакво значение какви са били действителните отношения и разговори между привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и К.Г. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават съдебната власт с намаляване доверието към нея. Именно поради това магистратите са длъжни да се съобразяват и отчитат, как изглежда поведението им в очите на обществото.

Не би могло да се приеме и възражението на привлечения към дисциплинарна отговорност, че Кодекса за етично поведение на българските магистрати е

бил одобрен с решение на ВСС в деня на проведения избор (20.05.2009 г.). Към тази дата са съществували Правила за професионална етика на съдиите в Република България и привлечения към дисциплинарна отговорност е нарушил чл. 5, ал. 5 от тези правила с действията си.

Също така дисциплинарния състав не споделя вижданията на дисциплинарно привлеченото към отговорност лице, че вече е изтърпял дисциплинарно наказание с факта, че не е получил целева награда определена му със заповед №230 от 10.12.2009 г. от административния ръководител на С.В.С.

Съгласно Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнително материално стимулиране в органите на съдебната власт, при наличието на финансови средства, реализирани от икономии могат да бъдат стимулирани материално чрез изплащане на суми, след решение на ВСС изброените в чл. 2 от правилника лица. Чл. 3 от същия правилник определя формата на изплащане на сумите - премиране за цялостен принос или целеви персонални награди. Т.е. тези суми не са даденост, тях може да ги има или не и зависят от направените икономии. Още повече, че в глава 16 на Закона за съдебната власт – "Дисциплинарна отговорност" са точно определени видовете дисциплинарни наказания. Имайки предвид всичко изложено до тук дисциплинарния състав счита, че привлечения към дисциплинарна отговорност е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ. Като кандидат за административен ръководител - председател на В. с. в период предшестваш участието му в избора провел се на 20.05.2009 г. с своето поведение е нарушил т. 5.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт. В предложението си за образуване и налагане на дисциплинарно наказание вносителите считат, че се касае за нарушение на правилото по т. 5.9 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, но дисциплинарния състав не установи в хода на производството привлечения към дисциплинарна отговорност да е използвал лични контакти за кариерното си израстване, поради което счита, че не е приложима разпоредбата на правилото по т. 5.9 от кодекса. Виновното поведение на полковник Д. се състои в това, че с действията си е създал впечатление и съмнение за нерегламентирано използване на лични контакти за назначаването му за административен ръководител.

При определяне вида и размера на наказанието дисциплинарния състав е отчетел, че полковник Д. е дългогодишен магистрат. Работи в съдебната система от близо 30 години без да му са наложени никакви наказания. От друга страна дисциплинарния състав отчете изключително негативния обществен резонанс предизвикан от така наречения случай "Кр.", негативната обществена оценка на съдебната система, включително и на Висшия съдебен съвет и намира, че на дисциплинарно привлеченото лице следва да бъде наложено наказание по сми-

съла на чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ, а именно понижаване в ранг за срок от две години.

Водим от горното и на основание чл. 320, във връзка с чл. 319 и чл. 309 от Закона за съдебната власт, дисциплинарния състав, предлага на Висшия съдебен съвет да вземе следното решение:

Налага на привлечения към дисциплинарна отговорност полковник Г.Д.Д. - съдия във В. с. град С. с ранг "съдия ВКС и ВАС" за допуснато от него дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ дисциплинарно наказание по чл. 308 ал. 1 т. 4 от ЗСВ – "понижаване в ранг за срок от две години".

На основание чл. 320, ал. 1 от ЗСВ представя настоящето решение на председателстващия Висшия съдебен съвет заедно с преписката по делото за внасянето му за разглеждане във Висшия съдебен съвет.

13. Дисциплинарно дело 82 от 2009 г., по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ срещу Г.Н.В. – (длъжност) по предложение на петима членове на ВСС, внесено на 09.11.2009 г - за извършено нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

С предложение от 5.11.2009 г. Главния прокурор на Р. България е поискал ВСС - на основание чл. 230, ал. 1 от ЗСВ да отстрани временно от длъжност обвиняемия по досъдебно производство, по пр. №.../09, описа на Софийска градска прокуратура – Г.Н.В. - (длъжност).

С Решение по протокол М 43 от 05.11.2009 г. ВСС е уважил искането на Главния прокурор и е отстранил временно от длъжност Г.Н.В. - (длъжност), като е приел и писмо №.../09 на Софийска градска прокуратура и изложените както в него, така и в предложението на Главния прокурор на Р. България съображения - срещу Г.Н.В. - прокурор в Окръжна прокуратура П. е повдигнато обвинение за престъпление по чл. 302, т. 1 и т. 2 вр. Чл. 301, ал. 1 вр. Чл. 20, ал. 2 вр. Чл. 26, ал. 1 от ЗСВ.

В заседанията на дисциплинарния състав не се явиха представители на вносителите. В предложението е поискано да му се наложи наказание, съответстващо на тежестта на нарушението.

Яви се привлеченият към дисциплинарна отговорност Г.В. По същество заявява, че направеното предложение е неоснователно, тъй като не бил осъществил състава на престъплението, за което е обвинен, счита и че не е нарушил Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите, както и не е осъществил нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ, поради което моли то да бъде отхвърлено.

Предмет на настоящото дисциплинарно производство е поведението на Г.В. във връзка с осъществени от него нерегламентирани контакти с лица, имащи отношение към наблюдавано от него досъдебно и съдебно производство. Дисциплинарният състав констатира, че дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ. В конкретния случай дисциплинарното производство е образувано съгласно чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ по инициатива на пет членове на ВСС, кито са и членове на постоянна комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС, която след направеното на 05.11.2009 г. от Главния прокурор предложение и взетото от ВСС Решение от същата дата за отстраняване от длъжност на (длъжност) В. се е самосезирала. Предложението на членовете на ПЕПК е било изготвено на 9.11.2009 г. и с решение на ВСС по протокол №44 от заседание, проведено на 12.11.2009 г., е било образувано настоящото дисциплинарно производство. С оглед на изложеното дисциплинарният състав приема, че дисциплинарната процедура е образувана своевременно и протича в законовите срокове по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

По време на проведените пет заседания на дисциплинарния състав бяха допуснати за разпит посочените от Г.В. свидетели, които състава изслуша. По негово искане му бяха издавани удостоверения, по силата на които да се снабди с поискани писмени доказателства, както и такива - пак по искане на В., бяха служебно изискани и приложени към делото.

Дисциплинарният състав на ВСС, като съобрази изложените от доводи и след като взе предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

От фактическа страна: Г.Н.Г. е (длъжност).

В електронната деловодна система на прокуратурата - входящ дневник на Окръжна прокуратура П. с дата 15.11.2008 г. е заведена преписка №.../08 г. по повод изпратена по компетентност преписка №...2/07 г. на Районната прокуратура – П. по повод жалба от лицето И.В.М.

За наблюдаващ прокурор е била разпределена на прокурор Г.В., който я изпратил в ОДП П. за проверка. На 08.05.2008 г. преписката се е върнала при прокурор В. за решаване, който след два месеца - на 03.07.2008 г. я върнал за допълнителна проверка в ОДП. Независимо, че преписката била в полицията, за периода от 03.07.2008 г. до 10.09.2008 г. (когато преписката била приключила и изпратена в прокуратурата) прокурор В. правел своя проверка, изисквайки от различни органи и лица материали, които не регистрирал в УИС - главно изпълнителни дела.

На 04.09.2008 г. прокурор В. образувал досъдебно производство №.../2008 г. по описа на Окръжна прокуратура П. - само въз основа на получаваните от

него материали, преди възложената от него преписка на полицията да е получена обратно в прокуратурата. Досъдебното производство е било образувано срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. с ал. 1 от НК.

По повод негови искания, продължавали да постъпват материали, завеждани под номера на преписка .../2008 г., които прокурор В. не прилагал към образуваното досъдебно производство (*вече изпратено при разследващия полицейски орган*). Съгласно указанията за работа с УИС прокурор В. бил предупреден за неправилното завеждане на делото с неприключила проверка в ОДП, но той настоял в деловодството на ОП П. да регистрират движенията съобразно волята му. По този начин в деловодната система се развили две деловодни записвания - на досъдебното производство и на висящата преписка. Като не отделил с постановление част от материалите от преписка .../08 г., за да образува досъдебно производство №.../2008 г. прокурор В. създал предпоставки за своеволно и неконтролируемо (по предмет и време), събиране на информация и документи все под №.../08 г. На 10.09.08 г. преписка .../08 г. била приключила в ОДП и изпратена в прокуратурата, но прокурор В. не я присъединил към ДП .../08 г., нито пък я отделил като отделна преписка с нов номер или предмет на проверка.

На 11.05.09 г., когато ДП .../08 г. било приключило и делото внесено в съда с обвинителен акт, прокурор В. отделил с постановление материали от намиращата се при него преписка .../08 г. и образувал с нов номер преписка №.../09 г., като продължил да събира документи и информация по двете преписки. С постановление от 11.12.08 г. отделил материали от ДП .../08 г. и образувал и преписка №.../09 г.

До момента на отстраняването му временно от длъжност с Решение по протокол №43 от 5.11.09 г. на ВСС, прокурор В. не е решил нито една от трите преписки. По този начин прокурор В., в нарушение на Указание №И-282/8.12.2006 г. на Главния прокурор на Р. България забавил решаването им както следва - с повече от една година - на преписки 420/08 г и №.../09 г. и с повече от пет месеца - преписка №.../09 г. - все на ОП – П.

ДП ...08 г. е внесено в съда с обвинителен акт на 17.12.2008 г. с №ПД 88/2008 г. на П. окръжна прокуратура. Повдигнати са обвинения срещу:

- С.И.Д. - по чл. 315, ал. 2 вр. с ал. 1 вр. 309 вр. 26 от НК: чл. 317, вр. 26 НК: 211 вр. 209 ал. 1 ат НК, чл. 206, ал. 3 вр. 26, чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. 26 от НК - основно за това, че в условията на продължавано престъпление и чрез измама склонил Д.Й.М. и И.В.М. в от П. да подпишат документи - записи на заповеди, със съдържание не съответстващо на волята им, за сумите от по 200 хиляди лева и от по 150 хиляди лева, с които се задължили като физически лица да заплатят на "О.И.Х." ООД В., управлявано от С.И.Д., както и за това че възбудил и под-

държал заблуждение у Д.Й.М., И.В.М., Х.И.П. и Е.И.А. и с това причинил на "С." ООД гр. С. имотна вреда в особено големи размери - 293 240 лева.

- К.Н.Р.-Г. - в качеството ѝ на вещо лице-оценител по изпълнително дело СИС - Р. съд. - П.

- Ц.Н.Н. - съдия изпълнител СИС - Р. съд - П.

- Ц.Р.Б. - в качеството ѝ на депозитар по изпълнение на вписан в ЦРОЗ договор за особен залог, назначен от заложен кредитор - "О.И.Х." ООД Варна, управлявано от С.И.Д. - по чл. 282, 291, 315, 317, 211, 206 от НК. - всички те във връзка със дейността на С.И.Д. - управител на "О.И.Х." ООД В., който имал спорове за имоти със "С." ООД гр. С. Многобройните търговски, граждански дела, следвани от изпълнителни, както и не почтените отношения в съдружия довели до необходимостта от активната намеса на прокуратурата.

Окръжен съд П. образувал НОХ №.../08 г. на 14.01.09 г. и на 15.01.08 г. прекратил производството за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на досъдебното производство по смисъла на чл. 248, ал. 2, т. 3 от НПК и върнал делото на О. п. П. за отстраняване на допуснатите процесуални нарушения. На 09.03.09 г. наблюдаващия прокурор В. поискал от ВТАП продължение на срока за разследване, който бил продължен с 4 месеца, считано от 14.05.09 г.

На 14.V.09 г., прокурор Г.В. внесъл нов обвинителен акт срещу същите лица, за същите престъпления. По така внесения обвинителен акт с ПД №38/09 г. е образувано НОХ дело №.../09 г. Окръжен съд Плевен - висящо.

Въпреки че вече бил внесъл обвинителен акт в съда, прокурор В. продължил да събира материали по преписка .../08 г. - досъдебно производство №.../08 г. Неговото обяснение, както и това на свидетеля И.В.М. е, че прокурор В. е проявил изключителна активност и успял да схване целия сложен механизъм на престъпната дейност на посочените лица, която продължавала и се простирила в цяла Североизточна България. За да разкрие и докаже престъпната им дейност при изготвянето на материалите си, прокурор В. ползвал активната дейност на свидетеля И.В.М., който непрекъснато стоял в кабинета на прокурор В., ровил в папките и обяснявал, както и диктувал при написването на постановленията конкретизацията на документите, относими към конкретните деяния на обвиняемите по делото (видно от неговите и от показанията на разпитаната, доведена свидетелка И.Г. - прокурор в Окръжна прокуратура - П. - делеца един кабинет с прокурор В.).

По настояване на дисциплинарно отговорният Г. В., дисциплинарният състав допусна и приобщи към дисциплинарното дело редица писмени документи - изпълнителни дела (вкл. предаване на особени залози), фирмени дела, дела за несъстоятелност, както и копия от документация на фирмите, замесени в тези спорове и съдебни и прокурорски актове - 20 бр. папки, описани в протокола от

заседанието на 12.05.2010 г. След като се запозна с тях, съставът прие, че те са неотнормими по съществуването на дисциплинарното производство.

Обсъдени бяха обясненията на прокурор Г. и на изслушаните свидетели по дисциплинарното дело. Посочено беше, че свидетелят И.В.М. и Й.М.И. през 2002 г. имали обща фирма – П. х., което съдружие по-късно прекратили доброволно. И.В. твърди, че Й.М. му дължи пари от задължения. Част от тях му бил дал. От "С." ООД гр. С. (за която се твърди, че е собственост на Й.М.И., чрез подставени и зависими лица - според обясненията на прокурор В.) е трябвало да си върне имот - Мелничен комплекс в град С.

"С." ООД гр. С. е в процедура по несъстоятелност и има задължения към кредитори, сред които бил и свидетелят И.В.М., който пък имал признати вземания като кредитор в размер на 248 хиляди лева.

По този повод и във връзка с договорки между тях и по повод твърдени други договорки със С.И.Д - управител на "О.И.Х." ООД В., Й.М. казвал на И.В., че се чувства изнудван. Щял да му връща пари, но настоял при срещата им да присъства и прокурор Г. В.

На 23.10.2009 г. прокурор Г.В. се качил в автомобила на И.В.М. и заедно отишли на среща с Й.М.И. На тази среща трябвало да бъдат предадени, част от парите, дължими на И.М. в качеството му на кредитор. Срещата станала в П. - в междублоково пространство в жилищен комплекс близо до дома на Й.И. Последният помолил И.В. да се отдръпне настрана, защото искал нещо да поговори с прокурора. Казал му, че е уредил отношенията си със С.Д. После оставил до него в пикапа на И.В. (в който седял, без да слиза, прокурор В.) купчина пари, които преди това взел на пачки от своя автомобил (джип). Свидателят И.В. взел парите (22 хиляди лева) от седалката, където ги оставил Й.И., сложил ги в чантичката си и потеглили с В. към центъра на П. Там били спрени от полицията и задържани.

Незабавно било образувано от Гр. пр. С. досъдебно производство №161/2009 г./пр. №4-454/2009 г. до описа на СГПУ и на Г.Н.В. - прокурор в Окръжна прокуратура П. е повдигнато обвинение за престъпление по чл. 302, т. 1 и 2, вр. с чл. 301, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с чл. 26, ал. 1 от НК. Производството все още не е приключило и не е внесено в съда.

От гореизложеното се налага извода, че с действията си - чрез нарушаване на Инструкцията за работа с Унифицираната електронна деловодна система на прокуратурата на РБългария (УИС) - неправилното завеждане на преписката с неприключила проверка в ОДН, като по този начин в деловодната система се развили две деловодни записвания, прокурор В. създал предпоставки за своеволно и неконтролируемо (по предмет и време), събиране на информация и документи по възложената му преписка под №.../08 г. По този начин получавал

информация, изисквана от него, която не е приобщавана към досъдебното производство и внесенят обвинителен акт. За каква цел е събирана тази информация е задължение па прокуратурата да установи по наказателното дело, по което е привлечен като обвиняем прокурор В.

Дисциплинарния състав обаче счита за установено, че с присъствието си на място, което не е свързано със служебните му задължения (междублоково пространство в град П.) в автомобил, собственост на свидетел по дело, възложено му като наблюдаващ прокурор, който свидетел се явява кредитор на друго лице свързано с подсъдим по делото, както и ангажимента му чрез нерегламентирани контакти - да е свидетел (или посредник) на уреждане на парични взаимоотношения между двамата бизнесмени, факти станали след задържането му постоянно на цялата общественост в град П. и страната сочат за действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

В предложението на вносителите е посочено като нарушение и правилото на т. 5.1 от Кодекса за етично поведение на съдиите, прокурорите и следователите "Магистратът не може да получава облага от трети лица, която основателно би се възприела като резултат от компромис с неговата честност и справедливост при изпълнение на професионалните му задължения". Този извод вносителите са извели от факта, че с Решение по протокол №43 от 05.11.2009 г. ВСС е уважил искането на Главния прокурор и е отстранил временно от длъжност Г.Н.В. - прокурор в Окръжна прокуратура П, като е приел и писмо №4-4545 от 27.10.09 г, на С.Г.П. и изложените както в него, така и в предложението на Главния прокурор на РБългария съображения - срещу Г.Н.В. – прокурор в Окръжна прокуратура П. е повдигнато обвинение за престъпление по чл. 302, т. 1 и 2, вр. с чл. 301 ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с чл. 26, ал. 1 от НК.

Досъдебното производство по делото не е приключено и все още не е внесен обвинителен акт в съда за това или друго деяние на Г. В. Дисциплинарният състав се съобрази с направените от прокурор В. изявления и от показанията на изслушаните по делото свидетели и стигна до извода, че с поведението си прокурор В. е нарушил Кодекса за етично поведение на съдиите, прокурорите и следователите - т. 5,6 - Магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото, както и правилото на т. 5.7 – Магистратът трябва да е с безукорна репутация.

Становището на привлечения към дисциплинарни отговорност, че е налице несъставомерност на действията му по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ беше голословно, не основателно и недоказано.

Виновното поведение на прокурор В. се състои в това, че е действията си е създал впечатление и съмнение, че нерегламентирано използва лични контакти за уреждане на парични взаимоотношения между двама бизнесмени, активни

участници в съдебни производства, имащи пряко отношение към наблюдавани от него преписки и дела. Такива действия безспорно компрометират честта на магистрата в професията и обществото, което съставлява нарушение на правилата на 5.6 и 5.7 от КЕПБМ, одобрен с решение на ВСС по протокол М 21/20.05.2009 г.

Правилата на професионалното поведение изискват от всички магистрати да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и да свеждат до минимум риска от конфликт на интереси или от каквато и да е деятелност, която би застрашила тяхната репутация и независимост - правило 5.7 Поведението им не само следва да е стриктно съобразено с критериите за безпристрастност и независимост, но и да предотвратява възможностите за конфликт или за съмнение в почтеността и благоприличието им. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите. Обществото не би желало да се примири да предостави тази власт в ръцете на лица със спорна почтеност. Затова поведението на магистратите като в службата им, така и извън служебна дейност, трябва да е стриктно съобразено с доверието на обществото и неговите очаквания. От особено значение е да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни контакти, които биха могли да ерозират уважението на обществото и да хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт, тъй като противното би поставило под съмнение независимостта ѝ. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават с намаляване или загубване на доверие в съдебната институция от страна на обществото, което държи сметка за видимата външна убедителност на облика на правораздавателната дейност. Затова магистратите, от своя страна, са длъжни да държат сметка за това как изглежда поведението им в очите на обществото, Даже и без да му беше придадена гласност, самият факт относно неуместните контакти на магистрат с лица, активни участници в съдебни производства, имащи пряко отношение към наблюдавани от него преписки и дела подкопава доверието в съдебната институция. Отношението на обществото към подобен род прояви е еднозначно и непримиримо: общественото мнение свързва възникналата ситуация с ходатайства, лобизъм, злоупотреба с власт и влияние, от неуместността и укориността на самата ситуация, която по естеството си е съмнителна и застрашава доверието в съдебната институция.

Въз основа на тези доводи дисциплинарният състав прие, че прокурорът от Окръжна прокуратура П. – Г.Н.В. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ като е осъществил нерегламентирани контакти с лица, активни участници в съдебни производства, имащи пряко отношение към наблюдавани от него преписки и дела с цел уреждане на парични взаимоотно-

шения между двама бизнесмени. С това свое поведение привлеченият към дисциплинарна отговорност е нарушил виновно т. 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт.

Като взе предвид значителната тежест на нарушенията, дисциплинарният състав намира, че дисциплинарно отговорният Г.В. следва да бъде санкциониран с наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от длъжност. Това се обуславя както от тежестта на извършените нарушения, така и от пълното неразбиране на стореното по отношение на недопустимото подценяване на риска от нерегламентирани контакти с лица, активни участници в съдебни производства, имащи пряко отношение към наблюдавани от него преписки и дела с цел уреждане на парични взаимоотношения между двама бизнесмени. За това и на основание чл. 319, ал. 1 вр. с чл. 320, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че Г.Н.В. - прокурор в Окръжна прокуратура П. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, за което следва да му се наложи наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от длъжност.

ПРЕДОСТАВЯ настоящото решение заедно с преписката по делото на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне във Висшия съдебен съвет.

14. Дисциплинарно дело №83 от 2009 година, по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на Ц.Ц., Б.С., Г.Г., Е.М. и П.М. - членове на ВСС, за налагане на дисциплинарно наказание на С. К. П. - съдия в Районен съд гр. В., за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. т. 3 и 4 ЗСВ.

В предложението се твърди, че за периода 15-16.06.2009 г. кандидатът за ръководни административна длъжност С.П. е провел два телефонни разговора с лицето К.Г., от които един входящ и един изходящ, с продължителност от 113 до 137 секунди. След 16.06.2009 г. контактите на П. с Г. са преустановени. "Нерегламентираните" контакти на магистрати с компрометирано лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, създават неправилната представа, че тези назначения се извършват не по силата на закона и личните качества на кандидатите, а по други, неприемливи за обществото критерии. Подобни действия и поведение снижават доверието на хората в съдебната власт и накърняват престижа на същата".

В съответствие с изискванията на закона, на привлеченото към дисциплинарни отговорност лице беше предоставена възможност да се запознае с пред-

ложението и приложените към него писмени доказателства, както и да представи от своя страна писмени възражения, да посочи допълнителни доказателства и да ползва адвокатска защита.

В заседанието на дисциплинарния състав за вносителите на предложението не се яви представител.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност се яви лично и направи възражение, че не познава лицето К.Г. и не е провеждал разговори по телефона с него.

Дисциплинарния състав на ВСС, след като обсъди доводите на страните и като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Във връзка с изнесената информация на заседание на ВСС, проведено на 18.06.2009 г., че лице на име "Кр." от гр. П. е обещавал подкрепа на кандидати за административни ръководители в отделни звена на съдебната власт, в СГП е било образувано досъдебно производство №6813/2009 г. От проведеното разследване е било установено, че лицето К.В.Г. с ЕГН ..., през периода 01.01-30.06.2009 г. е осъществявал контакти с редица магистрати- кандидати за ръководни административни длъжности. Видно от представеното от Главния прокурор на Република България писмо изх. №386/14.10.2009 г., в двустранни телефонни контакти с Г. са били уличени определен брой магистрати - участници в конкурси за административни ръководители, чиито мобилни телефонни номера са били записани в паметта на неговия мобилен телефон. В хода на досъдебното производство са били поискани и представени справки (извлечения) от мобилни оператори за ползвателите на тези телефони индивидуализиращи магистратите, кандидати за ръководни постове в съдебната власт. Към доказателствените материали на дисциплинарното производство е присъединено копие от протокола за разпит на С.П. на досъдебното производство от 13.11.2009 г., със справка от проведените телефонни разговори между него и лицето К.Г.

От събраните доказателства се установява, че на 10.06.2009 г., ВСС е публикувал в електронната си страница решението за обявяване на конкурс за административен ръководител - председател на Районен съд гр. В. С молба вх. №96-01-1374 от 23.06.2009 г., дисциплинарно привлеченото лице е кандидатствало за тази длъжност. През периода 15.06-16.06.2009 г. между него и К.Г. са проведени един изходящ и един входящ телефонни разговора. Времетраенето на първия е 137 секунди, а на втория 113 секунди.

От информацията, предоставена на дисциплинарния състав от Главния прокурор се установява, че К.В.Г. е собственик и управител на шест фирми, собственик на недвижими имоти - апартаменти в гр. С., бул. ... и в гр. П., ..., собственик на два леки автомобила - "BMW" и "Mercedes" ML. В същото време,

декларираните от него доходи и тези на фирмите, в които участва в периода 2004-2008 г., не дават основание да се приеме, че са достатъчни за покупката на тези имоти и вещи и за поддържане на висок стандарт на живот, какъвто е имал той. Само стойността на мобилния му телефон система "Vertu", с включени в него специални програми и услуги, възлиза на няколко хиляди лева, а автомобилите му се управляват и поддържат от назначен на работа шофьор.

Разпитан на досъдебното производство, К.Г. е отрекъл да познава лица от съдебната власт. От проведеното разследване тези негови твърдения са опровергани, като от събраните доказателства е било установено, че познава, поддържа телефонни контакти и осъществява срещи със значителен брой магистрати.

Анализът на описаните по-горе обективни данни обуславя несъмнения извод, че съдия С.П. е осъществил посочените по-горе телефонни контакти с лицето К.Г., в периода около провеждането на избора за административен ръководител - председател на Районен съд гр. В., длъжност за която се е кандидатирал.

Хронологията и логическата взаимовръзка на установените от дисциплинарния състав конкретни факти, описани по-горе, еднозначно навеждат на обоснования извод за осъществени "нерегламентирани" контакти от негова страна. Тези безспорни факти, разгледани в контекста на установените обстоятелства относно компрометираната личност и съмнително поведение на лицето К.Г., са достатъчни да се приеме, че с поведението си С.П. е накърнил авторитета и външната убедителност за независимост на съдебната власт. Вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не без основание използват определението "компрометирано лице" и "нерегламентирани контакти". Компрометирано е лицето, по отношение на което в обективната действителност съществуват злепоставящи факти, увреждащи неговата репутация. Таква факти могат да бъдат свързани не само със съдебното минало на лицето, криминалната му регистрация и наличието на образувани срещу него наказателни производства. Компрометиращи са всякакви обстоятелства, които по естеството си опетняват репутацията на един човек и накърняват доброто му име. Обстоятелството, че К.Г. е само на 27 години, без юридическо образование и със социален статус твърде различен от този на магистратите, поначало не предполага каквито и да е негови обичайни отношения с представители на магистратската общност. По тези причини за обществото е необясним фактът, че с това лице са контактували магистрати от цялата страна и от различни нива на съдебната власт, включително и двама от членовете на ВСС. За обществото изглежда съмнително отсъствието на смислено и убедително обяснение за съществуването на подобни връзки. Тъкмо защото са нередни, не са приемливи и

не са мотивирани от обяснима причина, в предложението за налагане на дисциплинарно наказание, тези контакти са окачествени като "нерегламентирани".

Посочените данни за съмнително поведение на К.Г. и спорната му личност е следвало да са известни на магистратите, поддържали кореспонденция с него. Въпреки това, те не са послужили за достатъчно основателен мотив за въздържане от подобни контакти.

Твърденията на дисциплинарно привлеченото лице, че не е провеждало разговори с К.Г. и не го познава не се подкрепя от събраните по делото доказателства. И при двата разговора контакта е бил по вече от две минути, което е достатъчно време да се идентифицират разговарящите и подробно да изложат своите становища. Разговорите са проведени на 15 и 16.06.2009 г., след обявяване конкурса за административен ръководител на Районен съд гр. В. и са преустановени само поради оповестяване на 18.06.2009 г. пред ВСС дейността на лицето "Кр."

От анализа на събрания доказателствен материал се налага извода, че съдия С.П. се е опитал да използва лични контакти и ходатайство за своето кариерно израстване, с което е допуснал нарушение на правилата за етично поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие- т. 5.9 от КЕПБМ. Тази разпоредба задължава магистрата да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да уронят неговото достойнство и да компрометират установените от закона принципи за назначаване, повишаване в длъжност и избор на административни ръководители в Съдебната власт и да поставят под съмнение кадровата политика на ВСС. Правилата за професионално поведение изискват от всички магистрати, особено от ръководителите на органите на съдебната власт, да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Поведението им следва да е стриктно съобразено с критериите за безпристрастност, независимост, почтеност и благоприличие. Магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите. Обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на лица със спорна почтеност и компетентност или съмнителни лични стандарти. За това поведението на магистратите, както в службата им, така и извън пряката им служебна дейност, трябва да е стриктно съобразено с доверието на обществото и неговите очаквания. От особено значение е да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни контакти, които биха могли да ерозират уважението на обществото и да хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт.

Дисциплинарния състав счита, че поведението на съдия С.П. накърнява престижа на съдебната власт. Нерегламентираните контакти с компрометирано

лице, при това в активен период на назначения на ръководни позиции, реално застрашават авторитета на съдебната власт, тъй като поставят под съмнение нейната независимост и създават усещане за дефицит на справедливост. За обществеността в конкретния случай няма никакво значение какви са били действителните отношения и разговори между съдия С.П. и К.Г. Дори само публично разпространените съмнения за конфликт на интереси застрашават съдебната власт с намаляване на доверието от страна на обществеността, което държи сметка за видимата външна страна и убедителност на правораздавателната дейност. За това магистратите са длъжни да се съобразяват и отчитат, как изглежда поведението им в очите на обществеността. В случая отношенията на кандидата за административен ръководител С.П. с лицето К.Г. не са останали и не биха могли да останат тайна, дори само защото последния е поддържал подобни контакти с много други магистрати. Самият факт за наличие на такива контакти на магистрат с компрометирано лице подкопава доверието в съдебната институция. Общественото мнение свързва възникналата ситуация с ходатайства, лобизъм, злоупотреба с власт и влияние, поради което сурово я порицава. Без да се държи сметка относно конкретното съдържание на разговорите и причините за тези контакти, в обществеността се създава впечатление, че изборът на административни ръководители в съдебната власт и въобще кариерното израстване на магистратите се основава на изискванията на закона и техните професионални, делови и нравствени качества, а не на личните им връзки. Остро критична е изразената негативна обществена оценка на случая чрез медиите в публичното пространство. Тя е провокирана не от действителното съдържание на разговорите на магистратите с лицето К.Г., а от неуместността и укоримостта на самата ситуация, която по естеството си накарва и застрашава доверието в съдебната институция. С поведението си съдия С.П., който в качеството си на кандидат за председател на Районен съд гр. В. си е позволил да участва в подобни отношения, пряко и непосредствено е допринесъл за този негативен резултат.

Въз основа на посочените по-горе правни доводи, дисциплинарният състав приема, че съдия С.П. е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. т. 3 и 4 ЗСВ. Като кандидат за председател на Районен съд гр. В., той е осъществил контакти с компрометирано лице в период предшестващ избора за ръководна административна длъжност, с което виновно е нарушил т. 5.9 от КЕПБМ и е накарнал престижа на съдебната власт.

При определяне размера на наказанието дисциплинарният състав се съобразява с визирания в чл. 309 от ЗСВ обстоятелства. Отчетено беше, че съдия П. е в началото на кариерата си. Характеристичните данни за него са изцяло положителни. Проведени са само два разговора от които единия е входящ. От друга страна следва да се има предвид липсата на критичност в действията на дис-

циплинарно привлеченото лице. С оглед на това, дисциплинарния състав намира, че на съдия П. следва да се наложи минималния размер на предвиденото в чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ дисциплинарно наказание - намаляване на основното трудово възнаграждение с 10 на сто за срок от 6 месеца.

По изложените съображения и на основание чл. 319 във вр. с чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4, и чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ дисциплинарният състав реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да НАЛОЖИ на С.К.П - съдия в Районен съд гр. В., дисциплинарно наказание – "намаляване на основното трудово възнаграждение с 10 на сто за срок от 6 месеца".

Представя настоящето решение на председателстващия ВСС заедно с преписката по делото за незабавното

6.2. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2010 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №8 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано на основание чл. 316, ал. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б "б" вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ по предложение на пет члена на Висшия съдебен съвет, направено на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ за налагане на Р.В. – (длъжност) дисциплинарно наказание за допуснатото нарушение на разпоредбите на т. 2.1 и 4.2 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) и уронване престижа на съдебната власт - съставляващо дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ. В предложението се твърди, че прокурор Р.В., при ръководеното от него изпълнение на мярката за неотклонение "Задържане под стража" на бившия министър на отбраната г-н Н.Ц., на 01.04.2010 г. е допуснал изричането на реплики и поведение, които не са съобразени с няколко основни принципа, залегнали в Конституцията на Р. България, а именно:

- на чл. 31, ал. 3, съгласно който "обвиняемият се счита за невинен до доказване на противното с влязла в сила присъда";
- на чл. 31, ал. 4, съгласно който "не се допускат ограничения а правата на обвиняемия, надхвърлящи необходимото за осъществяване на правосъдието";
- на чл. 29, ал. 1, в който е записано, че "никой не може да бъде подлаган на унижаващо отношение".

В проведените две заседания по делото вносителите на предложението не се явиха и не взеха становище по същество. Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице - прокурор Р.В. не оспори изложените в предложението факти. В заседание на дисциплинарния състав поясни, че водената от него операцията е била много напрегната и динамична, тъй като последователно са били из-

вършени три ареста на публично известни личности, които са имали много предпазливо и манипулативно поведение. Ситуацията е налагала за краткото време да се вземат съответните решения за действията, които е следвало да се извършат, за да не се провали операцията. Всичко това, както и поведението на г-н Н.Ц. при ареста му, го е провокирало да изпусне нервите си и да произнесе цитираните в предложението реплики, както и да отдаде разпорежданията, описани в предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Признава, че независимо от напрежението и натовареността не е следвало да допуска такова поведение, за което съжالياва.

Производството е образувано в предвидените по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ срокове - до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението, тъй като в предложението се твърди, че привлеченото към дисциплинарна отговорност лице е извършило дисциплинарното нарушение на 01.04.2010 г, а дисциплинарното производство е образувано на 08.04.2010 г.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени изнесените в предложението факти и обстоятелства, доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства при проведеното дисциплинарно производство, прие за установено от фактическа страна следното:

На 01.04.2010 г. специализирана група за задържане от служители на МВР и оперативен служител от ДАНС, под ръководството на (длъжност) Р.В., е реализирала мярка за неотклонение "задържане под стража" последователно на г-н Т.П. - (длъжност), г-н П.С. (длъжност) и г-н Н.Ц. (длъжност). По време на ареста на г-н Н.Ц. (длъжност) В. е произнесъл репликата "Г- н Ц., ще бъдете обвинен ... престъпление корупционно. Тъй като сте абсолютен престъпник .... Колеги, както всеки един престъпник както трябва – долу на земята". Част от операцията е заснета и разпространена от пресцентъра на МВР и излъчена многократно от електронните медии. На видеоклипа се вижда, че г-н Н.Ц. е повален на пода, след като вече е с поставени белезници. По-късно при информиране на медиите за задържането на тези три лица прокурор Р.В. е заявил: "Днес ще разпнем трима - един съдия от С.Г.С., един бивш министър и един бивш главен секретар на М.Ф. при предишното правителство". Тези негови реплики и действия са отразени и коментирани почти във всички средства за масово осведомяване, като предизвикаха полемика и противоречиви коментари в обществото как се извършват арестите у нас. На 04.04.2010 г. - Великден по обяд по БНТ (длъжност) Р.В. поднесе публично извинението си за неуместната си реакция при ареста, като заяви, че независимо от фактическите обстоятелства няма оправдание и е готов да понесе вината си.

От събраните писмени и гласни доказателства и обясненията на (длъжност) Р.В. в хода на дисциплинарното производство се установи по безспорен начин,

че цитираните по-горе реплики са негови. Той отново заяви, че независимо от стечението на обстоятелствата, фактите и причините довели до тези реплики признава вината си и съжалява, че ги е изрекъл, тъй като няма право на такова поведение и като ръководител на операцията е следвало да си съдържа нервите и най-малко репликите, както и не е готов да понесе отговорността си. Разпитан като свидетел в дисциплинарното производство оперативен служител на ДАНС - г-н И.М. (длъжност) заяви, че адреналинът при операцията е бил много висок и че репликите и командите на прокурор Р.В. са предизвикани от поведението на г-н Ц., което според него е било арогантно и дръзко за човек, който осъзнава, че е извършил престъпление и знае за какво е всичко това.

При така установената безспорна фактическа обстановка, дисциплинарният състав прие, че прокурор Р.В., с цитираните реплики при ареста на г-н Н.Ц., с които е изразил мнение, че той е престъпник, преди да му е повдигнато обвинение и вината му да е доказана с влязла в сила присъда, е допуснал нарушение на презумпцията за невиновност, уредена в чл. 6, §2 от ЕКЗПЧ и чл. 31, ал. 3 от Конституцията на Р. България, С дадените от него нареждания на групата по задържане лицето да бъде повалено на земята, след като вече са му били сложени бележниците, са надхвърлени необходимите ограничения на правата на задържания за осъществяване на правосъдието и той е бил подложен на унижаващо отношение, което е недопустимо съгласно чл. 31, ал. 4 и чл. 29, ал. 1 на Конституцията. С това поведение дисциплинарно привлеченото лице е допуснало виновно нарушение на т. 2.1. от КЕПБМ, в която е предписано "магистратът да уважава достойнството на всеки човек, както при изпълнение на служебните си задължения, така и извън службата" и т. 4.2. от КЕПБМ, съгласно която "магистрат трябва да бъде честен, коректен и учтив и да се отнася с уважение към хората, като съблюдава техните права и свободи". В Закона за съдебната власт законодателят е установил изисквания към магистратите за определено морално-етично поведение, не само при изпълнение на служебните им задължения, но и в общественния живот, като е предвидил, че при нарушаване на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите (сега КЕПБМ), както и при действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт, магистратите да носят дисциплинарни отговорност. В случая поведението на (длъжност) Р.В. не е в съответствие на цитираните етични правила. Излъчването от електронните медии на видеоклипа, удостоверяващ начина на извършване на арестите на 01.04.2010 г., при което поведението на (длъжност) Р.В. стана достояние надялото общество и предизвика полемика с много противоречиви оценки за работата на органите на съдебната власт, несъмнено доведе до уронване на престижа ѝ.

С оглед на изложеното дисциплинарният състав прие, че зам. градският

прокурор на гр. София Р.В. е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, за което следва да му бъде наложено наказание.

При определяне вида и размера на дисциплинарното наказание, с оглед изискванията на чл. 309 от ЗСВ за съобразяване на дисциплинарното наказание с тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, дисциплинарният състав счита, че справедливо и съответно на допуснатите нарушения е налагането на дисциплинарното наказание по чл. 308, ал. 1, т. 2 от ЗСВ – "порицание".

Водим от горкото и на основание чл. 319, ал. 1 вр. Чл. 320, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че Р.В. - (длъжност), е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, като виновно е нарушил т. 2.1 и т. 4.2 от КЕПБМ и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, за което да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 2 от ЗСВ - "порицание".

Внася настоящото решение, заедно с преписката по делото, на председателстващия ВС за внасяне в заседание на ВСС.

2. Дисциплинарно дело №14 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано на основание чл. 316, ал. 2 във вр. Чл. 311, т. 2, б. "а" във вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ по предложение на Административният ръководител - Районният прокурор на РП - М., направено на основание чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, за налагане на В.В.Г. (длъжност), съответстващо дисциплинарно наказание за допуснато нарушение на правилата на раздел 5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) и уронване престижа на съдебната власт. Твърди се също, че не е изпълнил и други служебни задължения и с тези си действия и бездействия е допуснал дисциплинарните нарушения, визирани в чл. 307 ал. 4, т. 3, 4 и 5 от ЗСВ.

Съобразно изискванията на чл. 316, ал. 5 ЗСВ на дисциплинарно отговорното лице беше предоставена възможност да се запознае с предложението и приложените към него доказателства, както и да представи такива, а също и да ангажира защитник.

В проведеното заседание на дисциплинарния състав вносителят на предложението не се явява и не сочи нови доказателства. Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице – В.Г. се яви лично и с адв. А.В. - САК. Не бяха направени отводи, но беше поискан разпит на свидетели, за които дисциплинарният състав прецени, че не следва да бъдат допуснати, тъй като обстоятелствата, за установяване на които бяха поискани, са правноирелеванти. Лично и чрез защитника си Г. заяви, че действително е допуснал някои нарушения в

дейността си, но за други от описаните нарушения не носи вина. В заключение той прояви самокритичност, но моли да не му бъде наложено наказание, тъй като нарушенията не са толкова тежки.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

В.Г. е назначен с решение на ВСС от 25.06.1997 г. на длъжност "... " е встъпил в тази длъжност на 09.07. с. г. На тази длъжност е и към настоящия момент.

Няма наказания, повишения в ранг и поощрения.

Със заповед №294/29.10.2009 г. на Главния инспектор е разпоредена планова проверка на Пловдивския апелативен район, включваща и проверка на районна прокуратура – гр. М. В хода на проверката са констатирани недостатъци в дейността на прокурор Г., поради което е отправена препоръка към административният му ръководител да осъществи цялостна проверка на дейността му и да прецени следва ли да му се наложи наказание. В изпълнение на дадената препоръка прокурор П.Б. е извършил цялостна служебна проверка, при която е констатирано следното:

1. През 2008 г. (длъжност) Г. е решил общо 104 броя преписки и 83 броя дела, от които внесени в съда - 39 прокурорски акта и е взел участие в 127 съдебни заседания. От общо решените преписки по 30 броя е постановен отказ да се образува досъдебно производство. Обжалваните постановления за отказ са били 5 броя, от които две постановления са отменени като незаконосъобразни и необосновани.

През 2009 г. дисциплинарно отговорното лице е решило общо 107 броя преписки и 86 броя дела, от които 25 броя са внесени в съда с прокурорски актове. Участвал е в 162 броя съдебни заседания. От решените преписки 72 броя са приключили с постановление за отказ да се образува досъдебно производство. От обжалваните постановления за отказ, които са 7 броя, отменени са 2 постановления .

В предложението за образуване на дисциплинарно производство изчерпателно са посочени преписките, по които (длъжност) Г.е допуснал нарушения, изразяващи се в следното:

- при възлагане на предварителните проверки е давал неточни, непълни, а в някои случаи и неизпълними указания на контролните органи;
- не е осъществявал необходимия надзор в досъдебните производства и като наблюдаващ прокурор не е ръководил и организирил правилното и законосъобразно провеждане на разследването;
- извършвал е неправилни и незаконосъобразни обединявания и разделя-

ния на дела;

- след приключване на разследванията и постъпване на делата при дисциплинарно отговорното лице то не се е запознавало обстойно със събраните доказателства, поради което е предприемал неправилни действия при произнасяне по тях по същество;

- голяма част от изготвените прокурорски актове не отговарят на законните изисквания и не съдържат необходимите елементи от обстоятелствената и заключителна част;

- допуснал е внасяне на досъдебно производство в съда с писмо, а не с обвинителен акт;

- внасял в съда дела с допуснати множество съществени процесуални нарушения, както и повторно е внасял в съда дела без да изпълни задължителните указания за отстраняване на съществени процесуални нарушения;

- допуснал е изготвяне на протести, които не съдържат всички изискуеми от закона реквизити;

- по някои от приключените преписки е пропуснал произнасянето по мерките за неотклонение и по веществените доказателства;

- наблюдавал е и се е произнасял по преписки от компетентността на Окръжна прокуратура - гр. С.;

Привлеченият към дисциплинарна отговорност отрича повечето от посочените нарушения. Потвърждава обаче, че се е произнасял по преписка, подсъдна на горестоящата прокуратура, както и че е правил пропуски при произнасяне по мерките за неотклонение и при разпореждане с веществените доказателства.

2. В предложението се твърди, че през 2008 и 2009 г. (длъжност) Г. не е изпълнявал задължителните заповеди, разпореждания и указания на административния си ръководител и горестоящите прокуратури.

От приложените към делото писмени доказателства е видно, че действително в посочения период от време дисциплинарно отговорното лице е забавило изготвянето на справки и доклади, искани от В.К.П., АП - П. и Окръжна прокуратура – С., което е наложило намесата на прекият му ръководител - прокурор Б. Със заповеди той многократно е определял срокове за изпълнение и е обръщал внимание на (длъжност) Г. да спазва стриктно разпорежданията на висшестоящите прокуратури, но в продължение на две години са допуснати забавяния по няколко общонадзорни преписки.

Последното обръщане на внимание е станало с разпореждане №... от 02.10.2009 г. и това е момента, в който е открито дисциплинарното нарушение и е започнал да тече шестмесечния срок за неговото санкциониране от овластеното за това лице, а именно административният му ръководител. Този срок е изте-

къл на 02.04.2010 г., т.е. 21 дни преди изготвянето на предложението, предмет на настоящото дело, поради което не следва да се налага дисциплинарно наказание. Всички останали нарушения са извършени преди тази дата и също не могат да бъдат санкционирани поради това, че е изтекъл предвидения в чл. 310, ал. 1 ЗСВ шестмесечен срок.

3. В предложението се твърди, че привлечения към дисциплинарна отговорност многократно е закъснявал за работа в случаи, когато е имал насрочени наказателни дела и с това е ставал причина за забавяне на разглеждането им. Това твърдение не е подкрепено с достатъчно доказателства и по делото се съдържа само докладна от административния секретар на Р.П. - М., която не съдържа дати, на които (длъжност) Г. е закъснявал за съдебни заседания. Самият той не отрича, че е имало такива закъснения, но следва да се има предвид това, че постоянното му местоживееене е в гр. См., от където той пътува ежедневно. Обяснимо и напълно възможно е тези закъснения да се дължат на отдалечеността и на лоши метеорологични условия.

В предложението е визиран случай, при който (длъжност) Г. е отсъствал от работа, без да уведоми прекия си ръководител - прокурор Б., а именно на 19.05.2009 г. За този случай важи изложеното в предходната точка, а именно, че от откриването на нарушението до този момент е изтекъл срока по чл. 310, ал. 1 ЗСВ. Отделно от това дисциплинарният състав намира, че обяснението на (длъжност) Г. за това, че е имал разрешение за предходния ден, но не го е ползвал поради служебни ангажименти и е решил да го ползва на 19.05.2009 г., е логично и следва да се възприеме. По тези съображения не следва да се налага наказание за този случай.

4. В предложението на административния ръководител - прокурор Б. се твърди, че в периода от 30.03.2009 г. до 07.07.2009 г. (длъжност) Г. е зареждал гориво - газ пропан-бутан от газстанция, управлявана от С.М.М. За този период привлеченият към дисциплинарна отговорност заредил личния си автомобил 24 пъти, без да заплати полученото гориво. Дължимата сума, възлизаща на 398,54 лв. е възстановена на М. едва след като той сезирал органите на МВР и прокуратурата.

(длъжност) Г. не отрича обстоятелството, че е зареждал гориво без да го заплати като обяснява, че е бил материално затруднен.

В предложението е посочен случай, при който с поведението си дисциплинарно отговорното лице е накърнило престижа на съдебната власт и е нарушило правилата за етично поведение на магистрата.

Касае се за пътнотранспортно произшествие, при което по вина на (длъжност) Г. са причинени материални щети на лекотоварен автомобил, собственост

на негов съгражданин – Г.Т. Последният приел отправеното му предложение за доброволно уреждане на взаимоотношенията им, като по обясненията на (длъжност) Г. той е съдействал активно за подмяна на повредената врата на микробу-са. Той твърди, че е ходил в склад в гр. П. и е намерил същата врата, при което е направил разходи от 400 лв. за доставката ѝ, след което му е поискана сумата от 350 лв. за цялостния ремонт. Забавил е плащането на тази сума, поради което Г.Т. е сезирал Окръжна прокуратура - С. (длъжност). Към настоящият момент сумата му е възстановена от привлечения към дисциплинарна отговорност. Прокурор Г. не отрича обстоятелствата, изложени в предложението, но възразява, че не е злоупотребил със служебното си положение, тъй като Т. го е познавал от преди инцидента и е знаел, че работи като (длъжност).

Въпреки това дисциплинарният състав намира, че с действията си, посочени в точка (длъжност) Г. е нарушил етичните правила, посочени в раздел 5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и с това е накърнил престижа на съдебната власт.

Въз основа на така изяснената фактическа обстановка дисциплинарният състав направи следните правни изводи:

Описаните в точка първа от настоящото решение действия и бездействия на (длъжност) Г. не представляват дисциплинарни нарушения по смисъла на Закона за съдебната власт. Установено е в практиката на Върховния административен съд, че правилността на съдебните актове, в това число и актовете на магистратите - в случая прокурорските актове могат да бъдат контролирани за тяхната законосъобразност само по предвидения в съответните процесуални закони от горестоящата инстанция. Преценката за тяхната неправилност не може да се отъждествява от ВСС с дисциплинарно нарушение, имащо за последица налагане на дисциплинарно наказание. Визираните в чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ други служебни задължения касаят всички задължения, визирани в Кодекса на труда и не са свързани с решаващата дейност на магистратите. Резултатът от извършената от магистрата преценка на доказателствата не се явява следствие на задължение, а на свободно формирано вътрешно убеждение, следователно не може да представлява дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ. Постановените неправилни актове са категорично изключени от обсега на търсената дисциплинарна отговорност, като не може да се търси такава за изразеното в тях становище по тълкуване и прилагането на закон. В този смисъл решение №1 от 14.01.1999 г. на Конституционния съд по к. №34/98 г. изрично акцентира на обстоятелството, че до дисциплинарна отговорност на магистратите не би могло да се стигне при отмяна по повод на обжалване на решението, заради неправилно прилагане на материалния закон или за допуснато при разглеждане на делото процесуално нарушение.

По тези съображения дисциплинарният състав намира, че в тази част предложението е неоснователно и следва да се отхвърли.

Неоснователно е предложението в частта, в която се твърди, че (длъжност) Г. не е изпълнявал разпореждания на висшестоящите прокурори и не е спазвал трудовата дисциплина, тъй като е изтекъл предвидения в закона шестмесечен срок за санкциониране на тази деяния. Подробни съображения в тази насока бяха изложени по-горе в решението.

Дисциплинарният състав намира, че предложението е основателно в частта, в която е прието, че с действията си (длъжност) Г. е нарушил правилата, визирани в раздел 5 от Кодекса за етично поведение на магистратите и с това е накърнил престижа на съдебната власт. Безспорно е установено, че с описаните в точка 4 действия той е нарушил изискванията за почтеност, коректност и морал, с което накърнил както своя имидж, така и престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав намира, че дисциплинарните наказания, които може да наложи Висшия съдебен съвет са прекомерно тежки за допуснатите дисциплинарни нарушения, визирани в чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ. С оглед личността на дееца, който до този момент не е наказван и е самокритичен, намира, че предложението следва да бъде оставено без уважение, като се остави на преценката на административния ръководител дали следва да се наложи едно от дисциплинарните наказания, предвидени в чл. 308, ал. 1, т. 1 или 2 от ЗСВ.

Воден от горното и на основание чл. 319 във вр. Чл. 309 от ЗСВ реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да отхвърли предложението на Административния ръководител - Районния прокурор при Районна прокуратура гр. М. за налагане на дисциплинарно наказание на (длъжност) В.В.Г.

Преписката да се изпрати на административния ръководител на (длъжност) Г. по компетентност за преценка с оглед разпоредбата на чл. 314, ал. 1 и чл. 311 във вр. Чл. 308, ал. 1, т. 1 и 2 ЗСВ.

Предоставя настоящото решение ведно с преписката на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасянето му за разглеждане.

3. Дисциплинарно дело №15 от 2010 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на Висшия съдебен съвет (ВСС) от 03.06.2010 г., взето по протокол №21, т. 6.1.

Предложението е изготвено на основание чл. 312, ал. 1, т. 4, ЗСВ от 5-ма членове на Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" (КПЕПК) при ВСС във връзка с изнесена информация в пресата за придобити имоти от роднини на магистрати в община Приморско. Според вносителите с поведението си А.И. е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална ети-

ка на съдиите в България в сила до 20.05.2009 г., както и правило 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ). В предложението се иска налагане на А.И. (длъжност) дисциплинарно наказание за извършени от него дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (изм. ДВ бр.33/2009). За да изготвят предложението вносителите са разгледали: писмото на председателя на ВАС – К.П. (рег. №11-02046/14.05.2010 г., стр. 131), с което е поискана проверка на изнесеното в пресата и установяване дали съдиите от ВАС – П.Г., Н.У, и А.И. са уронили престижа на съдебната власт. Вносителите на предложението са се запознали: с Писмото на съюза на съдиите в България (рег. №96-00-068/21.05.2010, стр. 126); с Доклада на прокурор Х. от отдел "Инспекторат" при ВКП (стр. 32) и Доклада на временната комисия, назначена от Общинския съвет гр. Приморско (стр. 64). Предложението се свежда до три пункта, а именно;

- майката на (длъжност) А.И. – Е.И. е придобила право на строеж в гр. Пр. в нарушение на тогава действащата нормативна уредба, което обстоятелство е станало известно на нейния син;

- тази незаконна процедура е породила възмущение на част от гражданите на гр. Пр., на които при наличието на законови основания, не е било отстъпено право на строеж, но те са се въздържали да водят дела, защото делата срещу роднини на висши магистрати са обречени на неуспех;

- създадено е убеждение, че имотът в курортния град е предоставен на роднината на магистрата заради служебното му положение, което е достатъчно да се приеме, че е нарушен престижа на съдебната власт.

В заседанията по дисциплинарното производство вносителите на предложението не се явиха.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност А.И. се яви лично и с адвокат В.Х. и заяви, че оспорва изцяло предложението и направените правни изводи.

Дисциплинарният състав на ВСС, след като съобрази доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Гражданско сдружение "Приморско 21 век" - гр. Пр. подава сигнал (вх. №784/16.02.2009, стр. 339) до Община Пр. Във връзка със сигнала е създадена Временна комисия, избрана от общинския съвет (Решение №37/26.02.2009 г. стр. 186) - Приморско, която да извърши проверка на договори за продажба на общинска собственост, на договори за отстъпено право на строеж (ОПС) и на договори за замяна на недвижими имоти общинска собственост за времето от 2003 до 2007 година.

В доклада на Времената комисия се сочи, че за периода 2003-2007 г. са учредени 350 ОПС, като 118 са във времето до промяната на Закона за общинската собственост (ДВ, бр. 101/16.11.2004 г.) Между тези 350 ОПС са проверени 14 договора, в това число и този на Е.И. - майка на (длъжност) А.И. На стр. 286-287 е записано, че Е.М.И. е на възраст 80 години и няма собственост в гр. Пр.

Заявила е два адреса: гр. Пр., ул. .... №.. и ул. ... №.., като последният адрес е домашен адрес на бившия зам. кмет – М.С., а в молбата си Е.И. е декларирала неверен адрес, описвайки го като общински.

Молбата-декларация за кандидатстване за ОПС е №К-01-2/12.01.2004 г. (стр. 29), а адресната ѝ регистрация в Пр е от 26.03.2004 г. (съгласно справка на РПУ). Комисията по член 9 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество (Наредбата, стр. 279) картотекира И. на 26.03.2004 г. В представената картотека за 2004 г. на граждани с установени жилищни нужди е записана Е.М.И. като нуждаеща се - пета група (стр. 382).

На 30.04.2004 г. е сключен договор за отстъпено право на строеж (стр. 11) между Е.И. и кмета на община Пр. – Д. Този договор е с правно основание: чл. 34, ал. 2 от Закона за общинската собственост във връзка с чл. 37, ал. 1 и чл. 30, ал. 1 от Наредбата, протокол на комисия за установяване на жилищни нужди от 26.03.2004 г. и заповед №.../2004 г. По силата на този договор община Пр. учредява право на строеж върху общински имот, представляващ УПИ XI, квартал 36а по плана на гр. Пр., с площ 430 кв. м. е за сумата от 1677 лева. В раздел IV от договора се визира изрична забрана за прехвърлянето на отстъпеното право на строеж на 3-ти лица преди да е реализирано по законоустановения ред. Цената за кв. м. ОПС е 10 лв. и е определена съгласно Решение №.../2000 г. на Общинския съвет гр. Пр. От справката на (длъжност) е видно, че на 04.08.2009 г. е вписан под №...., том ... дневник вх. рег. №...../04.08.2009 г. апорт (непарична вноска). Страни по вписания апорт са акционер (прехвърлител Е.И.) и дружество – приобретател "Р. с. 2008" ЕАД - гр. С. Предмет на апорта са пет броя самостоятелни обекта в сградата.

В писмени бележки дисциплинарно отговорното лице (регистрационен индекс 11-00-014/18.10.2010 г.) излага възражения, които се отнасят до следното:

- счита, че единственото обстоятелство, относимо към дисциплинарната отговорност е знанието за отстъпеното право на строеж на майка му – Е.И. Нарушаването на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България и т. 5.6 и т. 5.7 от КЕПБМ, касаят лични активни действия на магистратите, накърняващи доброто име на съдебната институция или лично бездействие. Узнаването на даден факт (отстъпеното право на строеж) не може да бъде подведено към хипотезата, на която и да било от цитираните по-горе етични норми.

- твърдението в предложението, че "част от гражданите на гр. Пр. (от стр. 2), на които не е било отстъпено право на строеж са се възпирали да водят дела по този повод" не касае лично поведение на дисциплинарно отговорното лице.
- по твърдението, че Е.И. е придобила право на строеж в нарушение на нормативната уредба преценката е направена от некомпетентен орган в случая - Комисията по етика при ВСС. (длъжност) И. счита, че същото важи и за доклада на прокурор Х. при ВКП. Счита, че инцидентно не може да се прави преценка на законосъобразни или законосъобразно придобиване на право на строеж. В дисциплинарното производство законосъобразността може да се установи единствено с влязъл в сила съдебен акт.
- по делото не беше доказано и наличието на "възмутени граждани от гр. Пр.", на които при наличието на законово основание не е било отстъпено право на строеж и които са се възпирали да водят дела по този повод. Това твърдение не е подкрепено с доказателства, както изисква чл. 316, ал. 5 от ЗСВ. Тези изводи се навеждат от разпитите на подписалия сигнала на гражданско сдружение "Приморско 21 век" Зд.В. и неговия съгражданин К.З.Д.
- според (длъжност) И. от предложението не става ясно у кого и от кого е формирано убеждение, че имотът в курортния град е предоставен за строеж на майката му заради неговото служебно положение.
- счита, че разпоредбата на чл. 307, ал. 1, вр. ал. 3, т. 3 от ЗСВ - релевантна към момента на внасяне на предложението касае акт, регламентиращ етичното поведение на българските магистрати, но такъв не е публикуван в ДВ и не е свеждан до българските магистрати (стр. 566).
- твърди също, че ако се приеме, че е извършено дисциплинарно нарушение, то дисциплинарната отговорност не може да бъде ангажирана, защото тази възможност за дисциплинарно наказание е погасена по давност. И. застъпва тезата, че К.П. - бивш член на ВСС през 2004-2007 г., бивш председател на ВАС е знаел за факта още през 2005 г. Относно шестмесечния давностен срок по чл. 310, ал. 3 от ЗСВ (обн.ДВ., бр. 33/2009 г.), който касае публичното оповестяване на даден факт той приема, че е 29.10.2009 г., когато е приет доклада на Времената комисия, а не възобновената медийна атака от 14.05.2010 г. не следва да се приема като новирание на срока.

Дисциплинарния състав не приема искането за отвод на (длъжност) А.И. (стр. 555-561) по отношение на някои членове на ВСС. Дисциплинарният състав

представлява помощен орган на ВСС, който е дисциплинарно наказващ административен орган, като дисциплинарния състав се избира чрез жребий от кръга на членовете на ВСС. Дисциплинарният състав провежда производството по образувано дисциплинарно дело и внася материалите по него на заседание на ВСС, който е наказващ административен орган.

Относно осъществяването на нарушението по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (изм. ДВ, бр. 33/2009 г.) от (длъжност) А. И.:

За да квалифицира действието и бездействието на (длъжност) И. като нарушения по смисъла на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г. и т 5.6 и 5.7 от КЕПБМ дисциплинарният състав съобрази:

Етичният кодекс и Законът за съдебната власт не определят кои са действията и бездействията, с които се накърнява престижа на съдебната власт. (длъжност) И. е знаел за полученото от майка му ОПС. Това се потвърждава от показанията на свидетеля К.З.Д., който е "видял горе-долу след година И. и Г. на строежа в Пр." (стр. 505).

Както по-горе отбелязахме майката на (длъжност) И. кандидатства за ОПС на 12.01.2004 г., адресната ѝ регистрация е извършена на 25.03.2004 г., картотекирана е съгласно Закона за общинската собственост на 26.03.2004 г. и на 30.04.2004 г. е сключен Договор за ОПС между нея и кмета на Приморско - Димитров. Всичко това се вменява в буквата на закона, но оценката на фактите от гледна точка на здравия разум (стр. 128, абзац 3 от писмото на съюза на съдиите в България 96-00-068/21.05.2010 г.) води до друг извод. В този смисъл черпим аргумент от т. 3.2 на Бангалорските етични правила, а именно: "Правосъдието трябва не само да се осъществява, но и хората да виждат, че то се осъществява" (Ценност 3 морални качества).

Дисциплинарният състав не приема, като установен факт, че Е.И. е закупила ОПС с оглед здравето на другия си син - брат на (длъжност) И. Събраните по делото доказателства поотделно и съвкупно, и съпоставени с правно релевантните за спора факти и обстоятелства потвърдиха изнесените факти в предложението на вносителите.

Обстоятелството, че А.И. е (длъжност), е довело до бързо разглеждане на молбата за картотекиране на майка му, до сключване на Договор за ОПС (свидетелят З.В. (стр. 544, стр. 545)). В предложението за наказание вносителите твърдят, че правилата за етично поведение на магистратите изискват от всички тях да поддържат доверието на обществото, да избягват всякакви действия или бездействия, които накърняват достойнството на тяхната професия и свеждат до минимум риска от конфликт на интереси, както и действия, които биха застрашили тяхната репутация и независимост.

Поведението на магистратите следва да бъде стриктно съобразено с критериите за почтеност и благоприличие, както в служебната дейност, така и извън пряката служебна дейност, като магистратите се съобразяват с доверието на обществото, а така също и с неговите очаквания. Трябва да се избягват и предотвратяват ситуации и неуместни изяви (И. сам извършва надзор на строежа на брат си, както твърди свидетелят К.З.Д., стр. 505), които ерозират уважението на обществото и хвърлят съмнение върху авторитета на съдебната власт.

Председателят на сдружението "Приморско 21 век"- З.В. в показанията си не даде обяснения, които пряко да сочат, че с поведението си И. е създал усещане за дефицит на справедливост. Самият факт обаче, че някой е парадирал с познанството си със съдии, а те не са го възпирали или поне не бяха посочени опити за възпиране на кмета да парадират с контактите си със съдиите, води до усещането за липса на справедливост, "Проблемът на местните не е в това, че майката на господин И. има там имот, а проблемът е, че този човек - кметът Д., парадираше с тези свои контакти"(стр. 545-546).

(длъжност) И. в бележките си сочи, че преди гласуването на предложението на министър Станков за откриване на съд в гр. Пр. през 2005 година са отишли заедно с (длъжност) П.Г. при председателя на ВАС – К.П. и са показали всички документи за ОПС (стр. 568, горе, абзац първи). Свидетелите А.С. (стр. 550), И.Г. (стр. 547-549), К.З.Д. (стр. 505-506) и З.В. (стр. 544-546) свързват отстъпеното право на строеж с (длъжност) А.И., а не с брат му и не с майка му. Това е академичния пример за фигурата на "сламения човек". Общественото мнение свързва действителната ситуация със злоупотреба с влияние. Е.И. може наистина да е закупила ОПС за другия си син М., но обществото я свързва не с него, а с (длъжност) А.И. Твърдението на свидетеля И.А. за ОПС заради здравословни проблеми на брата на (длъжност) И. (стр. 510, абзац 2) не се потвърди от другите свидетели. (длъжност) И. не е демонстрирал своето положение в обществото по време на строителните работи. Фактът, че А.И. е (длъжност) те са научили в последните месеци, когато в пресата е започнал коментар, във връзка с придобити ОПС от граждани, които не са родени в гр. Пр. Свидетелят К.З.Д. в (стр. 505-506) посочи пред дисциплинарния състав, че изградената постройка не засенчва останалите съседни имоти, както и не пречи на изгледа на същите.

Знанието на закона не бива да се превръща в оръжие за заобикаляне на закона. Обявявайки се за нуждаещ, и така да попаднеш в списъка на купувачите по преференциални цени лично ти или твой близък на фона на магистратските възнаграждения е класическо заобикаляне на закона.

Молба-декларация с искане за ОПС като нуждаещ, подадена лично от магистрат или от негов роднина - майка или дъщеря, е укоримо и неуместно, което по естеството си накърнява и застрашава доверието на съдебната институция. С

търпимостта по този факт (длъжност) И. е допринесъл за застрашаване доверието в съдебната институция.

Критериите за установяване на дисциплинарното наказание са определени императивно в нормата на чл. 309 от ЗСВ. Тя се определя от вида на конкретно нарушение, обема и вида на неизпълнението на служебното задължение, вредите причинени на съдебната власт.

По несъмнен начин е необходимо вината да е лична, на дисциплинарно отговорното лице и конкретните обстоятелства, които се подвеждат към фактическия състав на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ обосновават съответното нарушение на правилата, произтичащи от принципа на почтеност и благоприличие съгласно цитираните норми от КЕПБМ (Кодекса).

По делото не се събраха доказателства за решаване на конкретни дела от региона на община Пр., в които (длъжност) А.И. да се е намесвал (справка на ВАС, стр. 565, абзац 3).

Всички морални норми са с висока степен на абстрактност. Такива са и нормите на КЕПБМ. Съдържанието им е израз на фактически установени в обществото общоприети правила за поведение гарантиращи защитата на онези ценности, които на дадения етап от своето развитие обществото е приело за значими. В случая т. 5.6 от Кодекса има за предмет честта на магистрата като защитима ценност и като градивен елемент на престижа на съдебната власт. С оглед на това се изискват от магистрата въздържание от действия, които могат да компрометират тази ценност.

Интересът, който (длъжност) А.И. проявява към отстъпеното право на строеж на майка си говори, че предметът на интереса му е такъв, че излиза извън рамките на обичайните братски отношения. За да посещаваш строежа, който майка ти прави за брат ти, значи предметът на строежа е такъв, че за тебе е нещо изключително и значимо. Не са ангажирани доказателства, от които да се направи обосноваван, житейски приемлив извод за този интерес, който (длъжност) И. проявява. Поради това дисциплинарният състав приема, че (длъжност) И. е извършил действия нарушаващи правилата на професионалната етика и по конкретно на изискването за въздържане от действия, компрометиращи частта на (длъжност)-та в професията и в обществото (т. 5.6 от КЕПБМ). Фактите по регистрацията на майката на (длъжност) И. като нуждаеща, се създават основателно възприятие у членовете на обществото за неуместност и неправилност на поведението на магистрата. Те накърнява неговата чест в професията и в обществото. Възприятията на хората са реалност, поради което създаденото впечатление, че ОПС на Е.И. е дадено заради нейния син – (длъжност) И., има същото значение, както и ако действително беше получено от самия (длъжност) И. Възприятието от обществото, че ОПС на Е.И. е заради сина ѝ - (длъжност) И. по-

следният е бил длъжен да не допуска. Това именно съставлява нарушението от (длъжност) И. на правило 5.7 от КЕПБМ.

Независимостта и почтеността са качества на магистрата, които гарантират ефективното осъществяване на основната функция на съдебната власт в държавата - поддържането и възстановяването на установения правов ред. Ефективното осъществяване на тази функция гарантира доверието на гражданите в държавата. Магистратът е длъжен да поддържа и прилага високи стандарти на поведение и лично да ги спазва така, че независимостта на съдебната власт да бъде запазена. Възползвайки се от законовата възможност да се регистрира в населено място, където няма собственост и после като лице с установена жилищна нужда да кандидатства и получи ОПС, създава в обществото убедително възприятие за непочтеност, а след това и за зависимост на съдебната власт.

Формирано е впечатление в обществото за недопустими практики по повод третиране "бедни" роднини на магистрати, като на това основание тези роднини са получили отстъпено право на строеж.

По възражението на (длъжност) И., че КЕПБМ не е нормативен акт и той не е бил запознат с него

Кодексът за етично поведение на българските магистрати не е подзаконов нормативен акт, а писани правила за морално етично поведение на магистратите, с които те следва да се съобразяват. Тези правила се одобряват от ВСС като работодател, което правомощие на съвета е регламентирано в чл. 30, ал. I, т. 12 от ЗСВ. Законът не е предвидил обнародването му в ДВ (чл. 30, ал. 4 от ЗСВ), а начинът на регламентиране на това правомощие на ВСС е "одобрява". В текста на чл. 30 от ЗСВ не се сочи законова делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, поради което и КЕПБМ не е такъв акт.

Дисциплинарният състав преценявайки, че А.И. е бил ръководител от висок ранг и магистрат с обществена позиция, бивш член на ВСС счита, че изискванията за спазване на професионалната етика към него са по- високи. Поради това, прие заповед №.../2010 на бившия Председател на ВАС - К.П. за освобождаване от заеманата длъжност на (длъжност) И. - (длъжност), считано от 18.05.2010 г. като административна санкция с достатъчна тежест за професионалния авторитет на същия (стр. 514).

Дисциплинарният състав е взел предвид тежестта на нарушението формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението.

Етичният кодекс въвежда стандарт за поведение на магистратите във връзка с професионални им статут и свързаните с него обществени очаквания за справедливост, безпристрастност, независимост и почтеност. Кодексът има за цел да гарантира авторитета на юридическите професии и да създаде яснота и

предвидимост в обществените отношения, които се развиват в сферата на магистратурата.

По възраженията за давността, повдигнати от (длъжност) И.

По делото са разпитани свидетелите К.З.Д., Г.Д.Ш., П.П.Г., И.Г.А., А.И.С., И.Т.Г. и З.Я.В. Свидетелите с оглед на установените факти се разделят на две групи. В едната група са А., Г., С. и Г. В другата група – К.З.Д, В. и Ш.

Първата група свидетели твърдят, че като членове на предишния Висш съдебен съвет при обсъжданията на предложението за разкриване на Районен съд в гр. Пр., заради избягване на конфликт на интереси предварително (длъжност) А.И., като член на ВСС и син на Е.И. е информирал съвета, че майка му е закупила имот в гр. Приморско. Този факт е станал известен на колегите му - членове на ВСС включително и на прекия му административен ръководител - г-н К.П., председател на ВАС. Твърденията на тази група от свидетели са относими към нарушението, посочено в чл. 307, ал. 3, т. 4 действие или бездействие, което накрънява престижа на съдебната власт. Т.е. са станали известни на колегите на (длъжност) И. от ВСС, но "публичното оповестяване", каквато е разпоредбата на чл. 310, ал. 3 (Доп. ДВ, бр. 33 от 2009 г.) е станало през м. май 2010 г.

Свидетелят К.З.Д., живеещ през улицата срещу имота на И., установява, че "строителите се появили през есента на 2004, от София ще строят и ще правят една сграда (стр. 505), Господин И. и господин Г. ги видях горе-долу след година" (стр. 505). Този свидетел обаче не съобщава за обществеността на Пр. да е знаела кой кой е към 2004 или 2005 г.

От тези свидетелски показания дисциплинарният състав наведе правните изводи, че на обществеността в Пр. са станали известни фактите относно отсъпеното право на строеж на магистратските роднини едва при проверката на Временната комисия и изнесеното във вестник "Капитал". Тези показания дисциплинарният състав противопоставя на тезата за давността, повдигната в писмените бележки на дисциплинарно отговорното лице, като приема, че срокът тече от публикацията от м. май 2010 г. във вестник "Капитал".

Дисциплинарният състав отчете високите професионални качества и авторитета на (длъжност) И. в магистратските среди, както и приноса му за развитието на административното правораздаване.

Водим от горното и на основание чл. 319, ал. 1 от ЗСВ Дисциплинарният състав реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че А.И. (длъжност) във ВАС е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ (обн. ДВ, бр.33/2009 г.), като виновно е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България и правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати за периода след решението на ВСС от

протокол 21/2009 за одобряване на КЕПБМ, за което да му се наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ "намаляване на основното трудово възнаграждение с 25 на сто за срок от две години".

Дисциплинарният състав предоставя настоящото решение, заедно с преписката на председателстващия ВСС за внасяне и разглеждане във ВСС.

4. Дисциплинарно дело №16 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано по реда на глава XVI чл. 316, ал. 2, във вр. Чл. 311, т. 2, б. "а", във вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ по предложение на петима членове на Висшия съдебен съвет, направено на 01.06.2010 г. на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ, за налагане на П.П.Г. - (длъжност), съответстващо дисциплинарно наказание за допуснато нарушение на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България в сила до 20.05.2009 г., както и правило 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати довело до уронване престижа на съдебната власт съставляващо дисциплинарно нарушение. В предложението е посочено, че постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" (КПЕПК) на ВСС се е самосезирала във връзка с изнесена в медиите информация за придобити имоти от роднини на магистрати в Община Приморско - в нарушение на приети правила. Видно от приложени към преписката на КПЕПК материали, самосезирането е извършено на 14.05.2010 г. по повод изнесена информация от журналиста във в-к "Капитал" Росен Босев. Същия ден във ВСС е получено и писмо от председателя на ВАС, с което е посочен известния вече от медиите факт, като се прави предложение ВСС да направи проверка по случая, за да установи има ли нарушения на етични правила от съдии във ВАС - поименно посочени, един от които е (длъжност) П.Г. от ВАС. На 20.05.2010 г. от Съюза на съдиите в България е получено писмо в същия смисъл, като се посочват Бангалорските етични правила (3.1) и се припомня, че независимостта на магистрата се постига и защитава пред обществото чрез съблюдаване на ясни и конкретни правила в личния и в служебния живот, че съдията е длъжен да гарантира безупречното си поведение и очите на разумния наблюдател. За да се произнесе преди внасяне на посоченото предложение за образуване на дисциплинарно производство КПЕПК е извършила проверка, запознавайки се с доклади от отдел Инспекторат при ВКЛ и на Временната комисия, назначена от Общинския съвет Приморско избрана с Решение №37/26.02.2009 г.

КПЕПК е изслушала на заседание от 31.V.2010 е (длъжност) П.Г. и вземайки под внимание посочените по-горе материали е приела, че дъщерята на (длъжност) П.Г. през 2004 г. е получила право на строеж върху общински имот в град Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба, което

обстоятелство е било известно на баща ѝ. Тази процедура според КПЕПК е породила основателно възмущение на част от гражданите на град Приморско, на които, при наличие, на законови основания не било отстъпено право на строеж. Водени от разбирането, че делата срещу роднини на магистрати са обречени на неуспех, те се възпирали от искове пред съда. Създадено било убеждение, че правото на строеж на роднини на висши магистрати е предоставено заради служебното им положение, което се възприема като накърняване престижа на съдебната власт. За това и комисията е предложила на ВСС да вземе решение, с което срещу съдия П.Г. да бъде образувано дисциплинарно производство.

След 03.06.2010 г., когато с решение по протокол №21 на ВСС е образувано дисциплинарно дело №16 на 15.06.2010 г. дисциплинарният състав е избрал председател, който с разпореждане е определил докладчика по делото. На 17.06.2010 г. съставът е уведомил дисциплинарно отговорното лице (длъжност) П.Г. за датата на насрочване на първото заседание - 7.06.2010 г.

На 28.06.2010г. дисциплинарно отговорното лице съдия П.Г. е представил писмено възражение, представени са писмени доказателства, поискани са такива и е поискано допускане до разпит на свидетели за установяване на факти от съществено значение за изясняване на фактическата обстановка.

В проведените три заседания на дисциплинарния състав, съответно на 07.08, 27.09 и 21.10.2010 г., вносителите на предложението не се явиха.

Дисциплинарно отговорното лице - съдия П.Г. се яви лично и с адвокат Е.Й. от САК. Дисциплинарният състав се е произнесъл по исканията и е допуснал призоваване на посочените свидетели, разпитани в последващи заседания, разпитани са и доведени свидетели и са допуснати писмените доказателства, представени от защитата. Представена беше и писмена защита, приложена към делото и обсъдена при решаването му по същество. В нея се иска отхвърляне на предложението на КИЕКП за налагане на "съответстващо" дисциплинарно наказание, тъй като няма извършени нарушения на Закона и на правила за етично поведение, няма и не е имало възмутени граждани на Приморско от факта на отстъпване право на строеж на дъщеря му В.П.Г. няма и не е имало граждани на Приморско, които да не са получили право на строеж, ако са отговаряли на законовите изисквания. На последно място се сочи, че дори да се приеме, че има дисциплинарни нарушения – изтекла е предвидената в Закона давност - чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

На 12.01.2004 г. е заявена молба - декларация от В.П.Г. /родена 1985 г./ до Кмета на Община Приморско, с която тя моли да ѝ бъде учредено право на

строеж за задоволяване на жилищните ѝ нужди, като сочи постоянен адрес в гр. Приморско, ул... №... и заявява, че е допусната да живее в жилищна собственост на М.Г. с която няма роднинска връзка. Декларирано е, че не притежава лично, нито низходящи или възходящи незастроен жилищно-строителен парцел или право на строеж на територията на общината. Върху молбата декларация на ръка е отбелязан гриф "V група" .

Със заповед от 27.02.2004 г. на кмета на Община Приморско (тогава инж Д.Д.) с мотив – "Във връзка с постъпили молби на граждани за задоволяване на жилищните им нужди и на основание чл. 9, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за общинската собственост е имала задачата да извърши картотекиране на нуждаещите се граждани, отговарящи на изискванията на чл. 5 от ППЗОС и подреждането им в зависимост от степента на жилищните нужди в петте групи според чл. 7 от ППЗОС. С писмо без дата, подписано от председателя на посочената комисия, молителката В.П. е уведомена, че съгласно протоколно решение от 26.03.2004 г. на комисията по чл. 9 от ППЗОС, назначена със заповед от 27.02.2004 г. на кмета на Община Приморско, тя е картотекирана като нуждаеща се от жилище в град Приморско в V (пета) група." Посоченият текст от ЗОС не е относим към разпореждане със, а към застраховане на имоти - общинска собственост, текста на чл. 9 от Правилника за приложение на ЗОС, действащ към момента на издаване на посочената заповед гласи: ал. 1: "Кметовете на общини назначават комисии за картотекиране на нуждаещи се граждани, в които се включват и одобряват правила за тяхната работа"; ал. 2: "Комисиите по ал. 1 разглеждат в двумесечен срок подадените молби и декларации, вземат решение за включване или невключване на гражданите в картотеките и определят степента на жилищната нужда на ... лицата по групи и подгрупи съгласно чл. 7". Чл. 7 от ППЗОС: "Лицата ... отговарящи на условията на чл. 5 се подреждат в зависимост от степента на жилищната им нужда в групи: т. 5 - заемащи недостатъчна жилищна площ по нормите на чл. 17 - на едночленно семейство - до 25 кв.м. жилищна площ". Чл. 5 от ППЗОС изисква поне 5 години адресна регистрация в населеното място.

На 30.04.2004 г. в град Приморско е бил сключен договор за отстъпване право на строеж от Община Приморско, представлявана от кмета инж. Д.Д. и В.П.Г. Учредена е суперфиция върху имот - частна общинска собственост от 430 кв.м. за построяване на жилищна сграда срещу заплащане на сумата 1677 лева. За сключването на този договор като правно основание е посочен чл. 34, ал. 2 от ЗОС във връзка с чл. 37, ал. 1 и чл. 30, ал. 1 от НРПУСРОИ, протокол на комисия за установяване на жилищни нужди от 26.03.04 г. и заповед №195/30.03.04 г. на кмета на община Приморско.

В т. IV на същия договор е прието като задължение от В.П.Г., че няма право

да прехвърля отстъпеното право на строеж на трети лица преди да го е реализирала по законно установения ред. Видно от приложените към дисциплинарното производство 2 бр. нотариални актове от дата 24.IV.2009 г. В.П.Г е реализирала правото на строеж, като е построила жилищна сграда със смесено предназначение от двеста шестдесет и пет квадратни метра жилищна площ, на пет етажа. С посочените нотариални актове тя е продала на баща си П.П.Г. апартамент от 67.34 кв.м., два бр. ателиета от по 57.39 кв.м., гараж - 55.77 кв.м. Извършила е и продажба от същата сграда на Л.А.А. по 4 бр. апартаменти - два по 67.34 кв.м. и два по 75.26 кв.м., както и 4 бр. апартаменти и помещения за склад всеки от по 2.43 кв.м. Представена е също справка от Агенцията по вписванията, от която е видно, че Ж.И.Г., в съсобственост с П.Г. са продали на И.А. имота от сградата на 29.12.09 г. на И.А.А.

Логично е при тази фактология да се приеме, че дългогодишен юрист с квалификацията на съдия П.Г. е могъл и се е запознал с историята на придобиването на този имот от едва навършилата пълнолетие негова дъщеря, построила сграда, която само не е наречена хотел, за да задоволи жилищните си нужди в град Приморско, без значение дали е или не е живяла тези три месеца постоянно там.

След проведените местни избори новият състав на Общински съвет Приморско, по повод сигнал на СНЦ "Приморско 21 век" е приел решение №37/26.02.2009 г. за създаване на Временна комисия, която е следвало да провери договори за продажба на общинска собственост, договори за отстъпено право на строеж и такива за замяна на недвижими имоти. Комисията е изготвила доклад. Докладът е посочил редица нарушения, между които и договор за отстъпено право на строеж, сключен с В.П.Г.

Дисциплинарният състав счита, че е извън правомощията му да навлиза в същността на нарушенията на Закона, констатирани от Временната комисия на Общинския съвет Приморско – относно несъответствието на текстове от Наредбата в нарушение на ЗОС и ППЗОС. както и нарушенията, извършени от тогавашния кмет на Община Приморско инж. Д. и назначената от него комисия за установяване на жилищни нужди.

Описаната фактическа обстановка обаче се подкрепя изцяло от събраните по делото писмени и гласни доказателства. По делото бяха разпитани като свидетели И.Г. - бивш председател на ВКС, А.С. - бивш министър на правосъдието, К.П. - бивш председател на ВАС, Д.П. - жител на град Приморско и Л.Д. - настоящ кмет на община Приморско. С показанията им беше аргументирана позицията на дисциплинарно отговорното лице за наличието на изтекъл давностен срок - три години от извършване на нарушението, тъй като още през 2004 г. председателят на ВАС бил запознат с факта на отстъпеното право на строеж

лично от П.Г. - по повод възникнал дебат за гласуване във Висшия съдебен съвет през юни 2005 г. за създаване на съд в Приморско. От показанията на разпитаните свидетели обаче стана ясно, че обясненията са били в посока - имало ли е личен интерес да се отстъпи право на строеж на членове на съвета, за да се открие съд в Приморско. Тогавашният председател на ВАС се е задоволил да се запознае с датата и годината на отстъпеното право на строеж (предполагаща обсъжданият във ВСС въпрос) и не се е запознавал в детайли нито с начина, нито със законността на сделката. Нещо повече - след тази дата П.Г. е бил назначен като Председател на отделение във ВАС със заповед на К.П. - тогава председател на ВАС (който след оповестяването на информацията от журналист във в-к "Капитал" е издал заповед, с която П.Г. вече не е председател на отделение във ВАС!) Обстоятелството, че тази сделка (само като факт) е станала известна на някои от членовете на тогавашния състав на ВСС не означава, че на обществото са станали известни факти за допуснати (или не?) нарушения при сделката. В писмената си защита дисциплинарно отговорното лице се позовава на факта, че узнаването се е осъществило с публикацията на доклада на Временната комисия във в-к "Десант" бр. 28 от 29.12.2009 г. (включително и в електронното му издание). Дори това да е така, то от тогава са изминали една година и почти три месеца, не и две години, каквото е изискването на разпоредбата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ (в редакцията му бр. 64/2007 г.)

Дисциплинарният състав счита, че производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ - до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. В случая предложението е направено от петима членовете на ВСС, които са узнали за нарушението на 14.05.2010 г. датата, от която е изнесена информация от журналист във в-к "Капитал", като същият ден във ВСС е получено и писмо от председателя на ВАС, с което е посочен известния вече от медиите факт. КЕПК е внесла пред административно наказващия орган - ВСС предложение за образуване на дисциплинарно производство на 01.06.2010 г., което е образувано по протокол №21/03.06.2010 г. на ВСС – в рамките на шестмесечния срок. В теорията и практиката, касаещи дисциплинарната отговорност се е наложило становище за това, кой е началният момент, от който започва да тече шестмесечния срок. Откриването на нарушението по начало се свързва с узнаването от органа на дисциплинарната власт на установено в съществените му признаци нарушение на служебната дисциплина. Такова откриване е налице, когато е установен субектът на нарушението, времето, мястото на извършването и съществените признаци на деянието от обективна и субективна страна, които го квалифицират като дисциплинарно нарушение. Дали деянието представлява дисциплинарно нарушение и следва ли за него да бъде наложено дисциплинарно наказание преценява органът, който е носител на

дисциплинарната власт. Тази преценка намира израз във взетото от последния решение, от което произтичат и съответните последици за провинилият се. Поради това шестмесечният срок по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ започва да тече от момента, в който съществуват условия за извършването на такава преценка. В конкретния случай обстоятелствата, въз основа на които е могло да се прецени дали са данни за допуснато нарушение от съдия Г., се съдържат в становището на петимата членове на ВСС, изготвили предложението за образуване на дисциплинарно производство.

По отношение вида и размера на наказанието:

Дисциплинарният състав не може да не отчете факта, че в един и същи период, в схематична идентичност на случаите, поредица от сделките за отстъпване право на строеж са сключени с близки роднини на висши магистрати, трима от които – съдии във Върховния административен съд, двама – и членове на ВСС. Усещането, че става дума за търговия с влияние, в обществото, създадено чрез медиите не можа да бъде категорично отхвърлено от състава след разглеждане на дисциплинарното дело.

Съдия П.Г. от Върховния административен съд е бил член на Висшия съдебен съвет от квотата на парламента за периода 16.12.2003 - 3.10.2007 г. дългогодишен съдия, уважаван от колегията за високия си професионализъм. Този му статут във всички случаи изисква и висок морал, почтеност и безпристрастност. Правилата за професионално поведение изискват магистратите, особено ръководителите на органите на съдебна власт да поддържат доверието на обществото, като се избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Магистратите ежедневно упражняват власт, която се отразява върху съдбата на гражданите, поради което обществото не би желало тази власт да се упражнява от хора със спорна репутация. Именно поради това поведението на магистратите както в службата, така и извън нея трябва да бъде съобразено с обществените очаквания за морал и почтеност. В случая общественото мнение свързва възникналата ситуация с отстъпените права на строеж на роднини на висши магистрати с лобизъм, ходатайства, корупция, злоупотреба с власт, тъй като създава негативна нагласа към нея и намалява общественото доверие. Това налага и с оглед на досегашната дисциплинарна практика на ВСС - да се предложи дисциплинарно наказание на съдия П.Г., който като административен съдия и баща на В.П.Г. е могъл и е знаел по какви точно правила тя е получила правото на строеж и как точно тя го е реализирала във вида, в който той е завършен, закупувайки в последствие и част от него.

Съобразявайки цялостната фактическа обстановка, създаденото в обществото усещане за дефицит на справедливост, с което е уронен престижа на съ-

дебната власт, намираме, че съдия П.Г. е допуснал нарушение на правилото на чл. 5, ал. 5 от (Правилата за професионална етика на съдиите в България в сила до 20.05.09 г. и правилата на чл. 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати).

Предвид изложеното дисциплинарният състав приема, че с действията си съдия П.Г. е уронил престижа на съдебната власт и следва да носи дисциплинарна отговорност на основание чл. 307, ал. 1 за извършени нарушения по чл. 307, ал. 3 (редакция ДВ, бр. 33/2009 г., сега ал. 4, т. 3 и 4 от Закона за съдебната власт).

При определяне вида и размера на наказанието, което следва да се наложи на дисциплинарно отговорното лице, съставът прецени тежестта на деянието, предизвикало негативния обществен отзвук по случая, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя. Съобразно изискванията на чл. 309 от ЗСВ съставът прие, че на съдия Г. следва да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4, пр. 2 от ЗСВ.

Водим от горното и на основание чл. 320, във вр. Чл. 319, във вр. Чл. 309 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

Приема, че с действията си П.П.Г. – (длъжност), е накърнил престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 3 (сега 4), т. 3 и 4 от Закона за съдебната власт.

Предлага на Висшия съдебен съвет да наложи на П.П.Г. – (длъжност) дисциплинарно наказание - понижаване в длъжност - съдия в Административен съд - София за срок от две години.

Предоставя настоящето решение ведно с преписката по делото на председателстващия ВСС за внасяне за разглеждане във ВСС.

5. Дисциплинарно дело №17 от 2010 г. по описа на ВСС

С решение на ВСС в заседание, проведено на 03.06.2010 г., на основание чл. 316, ал. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б."а" вр. Чл. 308, ад. I, т. 3 - т. 6 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство срещу Н.И.У., (длъжност) във Върховния административен съд. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ от петима членове на Висшия съдебен съвет.

В предложението за налагане на дисциплинарно наказание се твърди, че Д.Н.У. - дъщеря на (длъжност) Н.У., придобила право на строеж в гр. Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба, което било известно на нейния баща. Незаконната процедура породила основателното възмущение на обществеността в гр. Приморско, като се създадо убеждение, че имотът в

курортния град е предоставен на дъщерята на магистрата заради служебното положение на бащата. Според вносителите на предложението, изложените фактически обстоятелства обуславят извод за осъществено от дисциплинарно отговорното лице Н.У. недопустимо поведение, накърняващо престижа на съдебната власт и и съставляващо нарушения на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г., както и на правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

В проведените заседания на дисциплинарния състав вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание не се явяват, нито се представяват и не вземат становище по същество.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) У. се явява лично и със защитник адв. Л.Н. от САК. Дисциплинарно отговорното лице и защитникът му оспорват фактическите констатации и правни изводи, залегнали в предложението за налагане на дисциплинарно наказание и молят същото да бъде отхвърлено като неоснователно.

В представени по делото подробни писмени бележки се поддържа, че предложението за налагане на дисциплинарно наказание не съдържа данни, конкретизиращи извършените от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения. От самото начало на дисциплинарното производство съществувала неяснота относно предмета на доказване, представляваща нарушение на правото на защита на (длъжност) У. Освен общи твърдения за нарушения на правилата за професионална етика, в предложението не било изяснено дължимото поведение на привлечения към дисциплинарна отговорност, както и конкретните действия или бездействия, които той предприел в разрез с нормите на ЗСВ, КЕПБМ, респ. с Правилата за професионална етика на съдиите в България.

Дисциплинарноотговорното лице и защитникът му оспорват верността на констатациите в приложения по делото доклад на прокурор от отдел "Инспекторат" при ВКН, на които се градяло предложението за инициране на дисциплинарно производство относно необходимостта от адресна регистрация за срок от 5 години на територията на населеното място при учредяването на правото на строеж; липсата на жилищна нужда на Д.У; извършването от нейна страна на разпоредителни сделки; отсъствието на протоколно решение на комисията по картотекиране от 26.03.2004 г. без какъвто документ не можело да се пристъпи към учредяване на право на строеж. В тази насока се твърди, че изискването на чл. 5, ал. 1, т. 6 от ППЗОС (отм.) за адресна регистрация в населеното място за период повече от пет години, към момента на сделката се отнасяло за населени места от 0, I и II функционален тип, докато община Приморско и град Приморско били от III категория. Д.У. имала жилищна нужда на територията на общи-

на Приморско, което обстоятелство се доказвало от подадената от нея молба-декларация при картотекирането ѝ, обясненията ѝ, дадени пред комисията "ПЕПК" на ВСС и показанията и пред настоящия дисциплинарен състав. Констатацията в доклада на стр. 16, че молбата-декларация била без дата на завеждане, не се отразявала на изводите във връзка с жилищната нужда на молителя, доколкото отразяването на датата било в компетентност на съответната администрация.

Защитата на привлечения към дисциплинарна отговорност поддържа, че докладът на временната комисия, избрана от ОбС - гр. Приморско, също не обосновавал залегналия в предложението извод за придобиване на правото на строеж в нарушение на закона от страна на дъщеря му. В него бил използван дискриминационен подход, тъй като от сключените за периода 2003 г. - 2007 г. 350 броя аналогични договори за ОПС, тенденциозно били цитирани само 14 случая (вкл. и този на Д.У.), което се обяснявало с противопоставяне между местните политически представители с предизборна цел.

(Длъжност) У. и адв. Н. приемат твърдението за нарушение на действащата нормативна уредба при отстъпването на правото на строеж на Д.У. за голословно. От една страна, към настоящия момент не бил издаден съдебен или административен акт за обявяване на незаконността на сделката, а от друга - липсвали доказателства за допуснати закононарушения. В тази насока привлеченият към дисциплинарна отговорност развива подробна теза, подкрепена и с практика на ВАС.

В писмените бележки са изложени също така съображения за неверност на залегналите в предложението твърдения на вносителите, че правото на строеж било учредено по време на следването на Д.У.; че сключването на договора било мотивирано с оглед служебното положение на баща ѝ; че той знаел за нейните действия; че случаят породил основателно възмущение на част от гражданите на Приморско, които се възпирали да водят дела по повод отказано им право на строеж.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитникът му отправят и възражение за изтекла давност, като твърдят, че името на Д.У. било публично оповестено като едно от лицата с отстъпено право на строеж още през м. август 2008 г. във вестник "Приморско днес". С публикации във вестник "Стандарт" и в сайта на "Дарик" - Благоевград от 13.05.2009 г. била огласена информацията за назначаването на Д.У., дъщеря на съдията от ВАС Н.У., в БлОС. Давностните срокове по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ започвали да текат от този момент, тъй като тогава бил оповестен публично фактът, че придобилата право на строеж в гр. Приморско Д.У. е дъщеря на съдията от ВАС Н.У. Алтернативно, дисциплинарноотговорното лице поддържа и тезата, че в конкретния случай "узнаването"

е било осъществено с публикуването във вестник "Десант", бр. 28 от 29.10.2009 г. на доклада на временната комисия на Общински съвет - Приморско за извършена проверка на отстъпените права на строеж, в който под №6 било вписано отстъпеното право на строеж с трите имена на дъщеря му. Считано от тази дата, сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ също са изтекли, поради което образуваното дисциплинарно производство подлежало на прекратяване.

На последно място, привлеченият към дисциплинарна отговорност се позовава на разпоредбата на чл. 308, ал. 3 от ЗСВ с оглед представената по делото заповед №...../18.05,2010 г. на председателя на ВАС, с която на основание чл. 122, ал. 1, т. 1, ал. 3 вр. Чл. 172, ал. 3 от ЗСВ Н.У.е бил освободен от заеманата длъжност ".....".

Дисциплинарният състав на ВСС, като съобрази изложените от страните доводи и след като взе предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Н.И.У понастоящем е (длъжност) във ВАС, като до 18.05.2010 г. е бил председател на III отделение във ВАС.

I. Относно фактологията на деянието:

В практиката си (ТР №1/18.04.2006 г., т. 3) ВАС последователно и безпротиворечиво приема, че Висшият съдебен съвет като дисциплинарна наказващ орган е обвързан от предложението по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ по отношение на възведените с него основания за налагане на дисциплинарното наказание. Съдържанието на основанията за реализиране на дисциплинарна отговорност се изпълва от фактическите обстоятелства на деянието, изтъкнати в предложението за налагане на дисциплинарно наказание - от конкретното поведение (действие или бездействие) на привлечения към дисциплинарна отговорност, което е противоправно и виновно извършено. Правната интерпретация на фактите, вида и размера на дисциплинарното наказание са правомощие на органа, компетентен да наложи дисциплинарно наказание, като в тази своя дейност ВСС действа при условията на оперативна самостоятелност и не е обвързан от предложението на вносителя.

Фактическите данни и обстоятелства, посочени в предложението, обаче предопределят обхвата на предмета на доказване в дисциплинарното производство и не могат да бъдат променяни нито по усмотрение на дисциплинарния състав, който съгласно чл. 319, ал. 1 от ЗСВ установява подлежащите на доказване факти, нито от ВСС, който орган съгласно чл. 320, ал. 3 от ЗСВ отхвърля предложението за налагане на дисциплинарно наказание или налага дисциплинарно наказание. Произнасянето по фактическо основание, непосочено в предложението за налагане на дисциплинарно наказание, е недопустимо, тъй като

нарушава правото на защита на дисциплинарноотговорното лице. Затова е абсолютно необходимо фактите и обстоятелствата, обуславящи дисциплинарната отговорност на магистрата, да бъдат ясно и точно посочени в предложението за налагане на дисциплинарно наказание.

Съобразявайки тези теоретични постановки, дисциплинарният състав приема, че предмет на настоящото дисциплинарно производство е поведението на дисциплинарноотговорното лице Н.У. във връзка с придобито от неговата дъщеря Д.У. право на строеж върху общински недвижим имот, представляващ УПИ II в кв. 36 "г" по плана на гр. Приморско, община Приморско с площ от 469 кв.м. В тази насока в предложението за налагане на дисциплинарно наказание са изтъкнати фактите, че Д.Н.У., дъщеря на съдията от ВАС Н.У., по време на следването си е придобила право на строеж в гр. Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба, което обстоятелство е станало известно на нейния баща.

Конкретиката на разглеждания казус, така, както е заложена в предложението за налагане на дисциплинарно наказание, налага изясняване на факти в две основни насоки:

- самостоятелните действия на Д.У. (срещу която е образувано отделно дисциплинарно производство №19/2010 г. по описа на ВСС) във връзка с придобиването на правото на строеж върху описания имот;
- персоналното поведение на нейния баща Н.У.(привлечен към дисциплинарна отговорност в настоящото производство) по този повод.

А) Относно деянието на Д.У. дисциплинарният състав установи следните факти, идентични с приетите по д. д. №19/2010 г., а именно:

С решение на ВСС, прието в проведено заседание на 13.05.2009 г. (т. 2.14.1 от протокола), на основание чл. 186, ал. 3 от ЗСВ св. Д.Н.У. била назначена за (длъжност) в окръжен съд - гр. Благоевград, като встъпила в длъжност на 15.06.2009 г.

Видно от представеното копие от диплома за висше образование (т. 1, л. 198 от д. д.), тя завършила юридическото си образование във Великотърновския университет "Св. Св. Кирил и Методий" през 2005 г. Още като студентка, от 2002-2003 г. започнала сезонна работа като барман на територията на гр. Приморско, основно в Почивната база на Националния статистически институт в гр. Приморско, стопанисвана от Св.С.К. (показания на св. Д.У. пред дисциплинарния състав - т. 2, л. 349-352 от д.д., обяснения на Д.У. пред комисия ПЕПК в заседание на 31.05.2010 г. - л. 185-191 от д.д., показания на Св.С.К. пред дисциплинарния състав - т. 2, л. 468-469 от д. д.).

След дипломирането си, св. Д.У. започнала работа като юрисконсулт в "Главболгарстрой" АД и участвала в управлението на "Аркутино" ЕАД като

член на Съвета на директорите. (Дейността на това дружество била свързана с управление, стопанисване и отдаване под наем на недвижими имоти и реализиране на инвестиционни проекти, вкл. и на територията на общините Приморско и Созопол). Тези обстоятелства предполагали чести пътувания и по-продължително пребиваване на Д.У. в гр. Приморско и региона.

През м. януари 2004 г. св. Д.У. подала в общината на гр. Приморско молба-декларация за учредяване на право на строеж за задоволяване на жилищни нужди (приложено копие в т. I, л. 60 от д. д.). Върху молбата няма саморъчно отразена от молителката дата на подаване, като липсва и отбелязване на самата молба за нейното официално завеждане в администрацията на ОбС – гр. Приморско. Данни за момента на подаването на молбата се съдържат в незаверено и неподписано от комисията по картотекиране копие от картотека 2004 г. на граждани с установени жилищни нужди - гр. Приморско (т. 1, л. 14-22 от д. д.), представено от вносителите ведно с предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Съгласно този документ в картотеката фигурира молбата на Д.У., заведена под №.../2014 г.

По искане на привлечения към дисциплинарна отговорност по дисциплинарното дело е изискано и приложено заверено и подписано от комисия по картотекиране копие от същата картотека (т. 2, л. 416-432), което по съдържание се различава от описаното по-горе ксерокс копие в том 1 от д.д. Така, напр., в завереното копие в частта за имената на картотекираните лица с буква "Д" липсват имената на Д.Д., Д.У., Д.С. Въпреки констатираните съдържателни разминавания в представените копия от картотеките, дисциплинарният състав приема за нуждите на дисциплинарното производство, че молбата на Д.У. е подадена на 15.01.2004 г., тъй като документът е описан по идентичен начин в заповед №.../2007 г. на кмета на община Приморско, с която е отстъпено право на строеж на Д.У. върху посочения в заповедта имот (т. 1, л. 57 от д. д.). Освен това, дисциплинарноотговорното лице поначало не оспорва нито факта на картотекиране на дъщеря му в картотеката за 2004 г. на гражданите с установени жилищни нужди в гр. Приморско, нито датата, когато е била подадена молбата-декларация за картотекиране. Самият той с молба (т. 2, л. 289, т. 7 от д.д.) е представил на дисциплинарния състав трето копие от картотеката (т. 2, л. 293-309 от д.д.) с подписи на комисията по картотекиране и с допълнително вписване от живите членове на комисията от 06.08.2010 г., удостоверяващо, че подписите върху картотеката от 2004 г. са положени лично от тях. В това копие от картотеката фигурира името на Д.У. с отразен вх. № е на молбата ѝ .../2004, така, както приема и настоящият дисциплинарен състав.

В своята молба-декларация св. Д.У. заявила постоянно местоживееене на ул. "... " №... в гр. Приморско, в жилищна страда, собственост на М.Т.М., като отразила обстоятелството, че обитава една стая от имота с площ от 12 кв. м.

Този адрес е бил формално посочен от св. У. с оглед изпълнение изискванията на процедурата по отстъпване на правото на строеж, въпреки че тя не го е обитавала реално нито към момента на подаване на молбата-декларация, нито впоследствие. От съдържанието на предоставеното от М.М. писмено обяснение (т. 1, л. 44 от д. д.) се установява, че същият е собственик на семеен пансионат - хотел "М2" на адрес ул. ... №... в гр. Приморско, че не познава Д.У. и не си спомня тя да е ношувала в семейния му хотел на посочения адрес за периода 18.10.2006 г. - 29.07.2007 г., т.е. дори и след регистрацията ѝ на адреса. Макар че в показанията си пред дисциплинарния състав св. Д.У. уклончиво споменава, че е "ношувала там" (т. 2, л. 351 от д.д.), самата тя не оспорва факта, че не е имала трайна, постоянна фактическа връзка с адреса. А това е безспорно така дори само заради обстоятелствата, че към момента на подаване на молбата-декларация тя е била студентка редовно обучение в гр. Велико Търново и е била адресно регистрирана при родителите си в гр. София, ул. "... " №... При изслушването си пред комисията ПЕПК на ВСС (т. 1, л. 188 от д.д.), тя е обяснила, че е поискала от свой приятел адрес в гр. Приморско, на който да получава съобщения, като впоследствие на същия адрес си извадила и лична карта.

Съобщението за постоянен адрес било подадено от Д.У. до кмета на Община Приморско на 17.10.2006 г. и било заведено под №... (т. 1, л. 9 от д. д.). В него бил посочен като постоянен адрес адресът на семейния пансионат на Манолов на ул. "... " №..., гр. Приморско. Впоследствие, на 25.04.2007 г., непосредствено преди постановяването на заповед №.../ 2007 на кмета на община Приморско за отстъпване на правото на строеж, на Д.У. била издадена нова лична карта от МВР - гр. Бургас, с посочен в нея постоянен адрес този в гр. Приморско (т. 1, л. 56 от д.д.).

Като последица от подадената от Д.У. молба-декларация до ОбС - гр. Приморско, била осъществена процедура по картотекирането ѝ като лице с установена жилищна нужда на територията на гр. Приморско.

Със заповед №... от 2007 г. на кмета на Община Приморско, въз основа на посочените по-горе молба-декларация от Д.У., протокол на комисията за картотекиране от 26.03.2004 г. и акт за общинска собственост №40/29.11.2006 г. и на основание чл. 37, ал. 4 от Закона за общинската собственост (ЗОС) във вр. Чл. 30 от Наредбата за реда за придобиване, стопанисване, управление и разпореждане с общинско имущество и решение №61/11.05.2000 г. на ОбНС - гр. Приморско за определяне на цените на различните права на строеж, учредявани от общината, на Д.У. било отстъпено право на строеж за построяване на предвиде-

ната по ПЗ жилищна сграда върху УПИ II (две) в квартал 36 "Г" (тридесет и шест) по плана на гр. Приморско, община Приморско, е площ от 469 кв.м., с цена на правото на строеж 1829 лева, както и местни такси и следващата се нотариалната такса (т. 1, л. 57 от д. д.). Сумите били внесени от Д.У. по сметка на община Приморско на 28.06.2007 г., видно от копие от приходна квитанция в т. 1, л. 58 от д. д.

На 28.06.2007 г. Д.У. сключила договор с община Приморско, представлявана от кмета св. Д.Д. (т. 1, л. 25 от д. д.), за учредяване на правото на строеж. Съгласно клаузите на договора, Д.У. придобила правото да построи предвидената по ПЗ жилищна сграда, като се задължила да не прехвърля по какъвто и да било начин така учреденото ѝ право до реализирането му, както и собствеността върху изградената сграда или части от нея на трети лица, за срок от пет години от датата на разрешението за ползването ѝ, както и да не учредява право на ползване, да не я внася в търговско дружество и др. При неспазване на тези условия, договорът щял да бъде прекратен по право, като общината ставала собственик на изграденото и на други приращения и подобрения върху имота.

По повод сигнал от сдружение "Приморско 21 век" до ОбС за допуснати нарушения при учредяване на право на строеж и други вещни права на различни лица и въз основа на решение №37/26.02.2009 г. на ОбС - гр. Приморско, била избрана временна комисия, която да извърши проверка на сключените от общината през периода 2003-2007 г. договори за продажба на общинска собственост, за отстъпено право на строеж върху общинска земя и за замяна на недвижими имоти - общинска собственост. За резултатите от извършената проверка бил изготвен доклад, внесен за разглеждане в ОбС (т. 1, гърба на л. 76 - гърба на л. 81 от д.д.). Според констатациите от доклада, за посочения период било учредено право на строеж на 350 лица, за 118 от които - до промяната в реда за учредяването му с изменението на Закона за общинската собственост (ДВ, бр. 101/16.11.2004 г.). Проверени били подробно 29 договора за отстъпено право на строеж върху общинска земя, като по 14 от тях, вкл. и договора на Д.У., временната комисия констатирала нарушения на регламентираната в закона процедура за това.

Дейността по управление и разпореждане с имоти - общинска собственост в гр. Приморско, била предмет на проверки и разследване по няколко досъдебни производства на районна и окръжна прокуратури - гр. Бургас и на районна прокуратура - гр. Царево, като констатациите за хода и съдържанието на проверките били отразени в два доклада на прокурор от ВКП К. Х. от 20.05.2010 г. (т. 1, л. 170-184 от д. д.) и от 25.05.2010 г. (т. 1, л. 152-168 от д.д.).

В доказателствения материал по делото се съдържат данни, че в изпълнение на договора за учредяване на право на строеж в гр. Приморско, на

26.08.2009 г. Д.У. а получила разрешение за строеж на "жилищна сграда с апартаменти, стаи за настаняване и кафене" (т. 1, л. 7 от д.д.). Няколко месеца покъсно започнали строителни работи по изграждането на сградата, проектирана да се състои от сутерен, партер и четири етажа, с разгърната застроена площ от 947 кв. м. В доклада на прокурора от ВКП К. Х. от 20.05.2010 г. (т. 1, л. 184 от д.д.) е отбелязано по отношение на лицата, замесени в т.н. "имотен скандал", вкл. и по отношение на Д.У., че при извършена лична проверка на място бил установен "изключително скъпия вид на построените сгради от гледна точка на вложени материали и труд, скорост на разгръщащото се строителство и то, в момент на финансова криза". Според проверяващия прокурор, възниквал основателно "въпрос за произхода на средствата, с които разполагали лицата и техните семейства, за да осъществят такова скъпо строителство".

По делото има данни, също така, че непосредствено след сключването на 28.06.2007 г. на договора за отстъпване на правото на строеж в гр. Приморско, реализиран в условията на преференциална процедура за лица с жилищна нужда на територията на гр. Приморско, на 08.08.2007 г. Д.У. закупила апартамент в съседното с. Лозенец, Бургаска област, с площ 80 кв. м., на стойност 25 хиляди лева (приложен нотариален акт в т. 1, л. 49-52 от д.д.).

Дисциплинарният състав обаче не е събирал доказателства и не е извел релевантни констатации във връзка със строежа на сградата (реализиран в периода след 26.08.2009 г.), както и по въпроса за последващото закупуване на недвижим имот на територията на с. Лозенец от Д.У. Тези обстоятелства надхвърлят очертания в предложението за налагане на дисциплинарно наказание предмет на доказване, който е ограничен само и единствено до момента на придобиването на правото на строеж от страна на Д.У. и узнаването на баща ѝ за сделката.

Б) Относно персонално поведение на (длъжност) Н.У., привлечен към дисциплинарна отговорност в настоящото производство, във връзка с придобиването на право на строеж от дъщеря му, Д.У., дисциплинарният състав установи следното:

Дисциплинароотговорното лице е научил за имотната инициатива на дъщеря си през лятото на 2007 г., след окончателното финализиране на процедурата по отстъпване на правото на строеж със сключения договор на 28.06.2007 г. между Д.У. и община Приморско, представлявана от кмета св. Димитър Димитров (т. 1, л. 25 от д. д.), за учредяване на правото на строеж.

Това обстоятелство последователно се твърди пред дисциплинарния състав както от привлечения към дисциплинарна отговорност Н.У., така и от неговата дъщеря (обяснения на Н.У. - т. 2, л. 470 от Д.Д. и показания на св. У. - т. 2, л. 350 от д. д.). Двамата са поддържали същата теза и пред комисията ПЕПК на

ВСС. При изслушването Н.У. е заявил (т. 1, л. 145-147 от д. д.), че дъщеря му от малка е била много самостоятелна, напуснала е семейството от 1999 г., когато е станала студентка, вземала е житейските си решения еднолично. През лятото на 2007 г. той почивал със съпругата си във ведомствената станция в Лозенец и когато отишли да видят дъщеря си в Приморско, тя им казала, че е получила там право на строеж. Привлеченият към дисциплинарна отговорност бил "втрещен" от информацията, но бил поставен пред свършен факт. Същото обстоятелство е изтъкнато и при изслушването на Д.У. (т. 1, л. 189 от д. д.), която е потвърдила, че е уведомила родителите си за отстъпеното право на строеж след получаването му, "след като си взела писмения договор". В показанията си пред дисциплинарния състав (т. 2, л. 350 от д. д.) тя е пояснила, че първоначално е възнамерявала да застрои имота сама, но след това се оказало, че предвидената за изграждане сграда е голяма, поради което предложила на близките си да я построят съвместно, като за всеки (за нея, за двамата ѝ братя и за родителите ѝ) да има по един етаж.

Разбира се, при установяване на фактологията на казуса дисциплинарният състав не следва едностранчиво и повърхностно да изхожда единствено от обясненията на привлечения към дисциплинарна отговорност и показанията на дъщеря му, дори били те и взаимно синхронизирани. В настоящия случай процесът по разкриването на цялостната картина на деянието на привлечения към дисциплинарна отговорност (длъжност) У. е в значителна степен усложнен по обективни причини. Неговото поведение е неразривно свързано с поведението на дъщеря му, по отношение на която също е образувано дисциплинарно производство за придобиването на процесното право на строеж и последващото застрояване на терена. Родствената връзка между двамата, стремежът към толериране на собственото им поведение, както и особеното им качество в дисциплинарното производство (привлечен към дисциплинарна отговорност и свидетел, който също е привлечен към дисциплинарна отговорност) обуславят потенциална опасност от заинтересуваност, взаимно поемане на отговорност и тенденциозност, които фактори биха могли да рефлектират в недостоверност при възпроизвеждане на действителния развой на събитията. Поради това обясненията на Н.У. и показанията на Д.У. е необходимо да се преценяват на базата на внимателна съпоставка с останалите обстоятелства, установени по делото и представляващи по естеството си косвени доказателства. Само последните в своята съвкупност биха могли да обосноват извод за виновно поведение на привлечения към дисциплинарна отговорност, която е персонална, а не обективна и не може да се презумира и понася за чужди действия.

Ноторни са фактите, че дисциплинарни производства с подобен предмет са образувани както по отношение на Н.У., така и срещу други магистрати -

(длъжност) П.Г. и А.И. и В.П, както и срещу самата Д.У., назначена междуременно като (длъжност) в БлОС. Разликата между тези дела се състои в това, че единствено Д.У. е привлечена да отговаря за собствените си действия по придобиване на правото на строеж на преференциални цени като лице с установени жилищни нужди в гр. Приморско и реализирането на строежа върху отстъпления терен. Поведението на останалите лица, вкл. и на Н.У., които не са придобили лично съответните права на строеж, се разглежда на плоскостта на създадената чрез техните действия, респ. бездействия, видимост за недопустимо заобикаляне на закона чрез техни близки с цел лично и/или на техните роднини материално облагодетелстване. Доказването на такова поведение може да се осъществи по косвен път, чрез установяване и съпоставяне на определен кръг обективни обстоятелства, като например:

- родствената връзка между магистратите и сдобилите се с право на строеж в гр. Приморско лица и взаимоотношенията между тях;
- статуса на роднините на магистратите;
- отношенията между самите магистратите и, съответно, евентуално познанство между близките им;
- преференциалните цени за придобиване на правата на строеж;
- мястото и времето на придобиването на вещните права;
- механизма на придобиване - чрез картотекиране като лица с установена жилищна нужда, адресна регистрация на територията на съответното населено място и т.н.;
- реалното местоживееене на близките на магистратите на друго място;
- възможността за полагане на труд и формиране на собствен доход от тяхна страна, с който да поемат стойността на ОПС и застрояването на придобитите терени;
- възможността за узнаване на предоставяните от бившия кмет на гр. Приморско Д.Д. опции при провеждане на политиката за механично увеличаване на населението на Приморско чрез привличане на външни хора и др.

При преценка на горните обстоятелства в контекста на предмета на доказване по дисциплинарното производство на (длъжност) Н.У., дисциплинарният състав прие за безспорно установено, че до 25.04.2007 г., вкл. към м. януари 2004 г., когато е депозирала молбата си за картотекиране като лице с жилищни нужди в гр. Приморско, Д.У. е била адресно регистрирана на адреса на сем. У. и в гр. София. Тя не е живяла постоянно съвместно с родителите си, тъй като е учила редовно във гр. Велико Търново и от по-рано е работила сезонно в гр. Приморско.

От картотеката на граждани с установени жилищни нужди в гр. Приморско за 2004 г. е видно, че всички роднини на магистратите са подали своите молби-декларации за картотекиране в близък интервал от време, както следва: В.П.Г. (18-годишна) и Е.М.И. (79-годишна) - в един и същи ден 12.01.2004 г., Д.Н.У. - на 15.01.2004 г., а А.В.П. (19-годишна) - на 25.03.2004 год.

Процедурата по отношение на У. е приключила последна – на 28.06.2007 г. От доклада на прокурор Х. става ясно, че договорите за учредяване правата на строеж по отношение на В.Т. и Е.И. са били сключени след три месеца същата година - на 30.04.2004 г., а по отношение на А.П. - на 29.09.2005 г.

Към 28.06.2007 г. - момента на сключването на договора с община Приморско за учредяване на правото на строеж - Д.У. е била на 27 години (ЕГН ...). След дипломирането си през 2005 г. тя е работила като юрисконсулт в "Главболгарстрой" АД, участвала е в управлението на "Аркутино" ЕАД като член на Съвета на директорите и е формирала самостоятелни доходи.

Въпреки относителното съвпадение на момента на подаване на молбите за картотекиране от страна на близките на магистратите, в настоящото производство не се установи Д.У. да е познавала роднините на останалите магистрати и да е координирала действията си с тях. Нито тя, нито баща ѝ Н.У. са познавали бившия кмет Д.Д. или други лица от администрацията на ОбС - Приморско (показания на Св.М.С. - т. 2, л. 342-342; показания на св. Д.Д. - т. 2, л. 345). За разлика от съдиите Г. и И., Н.У. не е бил член на бившия ВСС и не е разполагал оттам с информация относно намеренията на бившия кмет Д.Д. да бъде учреден съд в гр. Приморско, водените по този повод дебати и решението на кадровия орган.

Всички тези данни косвено подкрепят достоверността на кореспондиращите помежду си обяснения на привлечения към дисциплинарна отговорност и показанията на дъщеря му относно факта, че до лятото на 2007 г. (длъжност) Н.У. не е имал представа за предприетите от дъщеря му действия по придобиване на вещно право върху недвижим имот в гр. Приморско на преференциални цени, като е научил за това едва след окончателното финализиране на процедурата по отстъпване на правото на строеж със сключения договор на 28.06.2007 г. за учредяване на правото на строеж. Такъв извод впрочем се налага и от обстоятелството, че спрямо Д.У., която към момента на придобиването на правото на строеж не е била магистрат, се провежда дисциплинарно производство за самостоятелните ѝ действия по получаване на правото на строеж и реализирането впоследствие на жилищна сграда върху терена.

След като през лятото на 2007 г. дисциплинарноотговорното лице У. разбрал от дъщеря си за полученото право на строеж, той безспорно вече е бил наясно със създадената ситуация, както и с намеренията на Д.У. да предприеме

застрояване. Според нейните показания, тя съобщила на родителите си информацията за придобиването на право на строеж, тъкмо защото преценила, че не може да се справи самостоятелно със значителните мащаби на предвиденото строителство. Впоследствие, през м. август 2009 г. Д.У. получила разрешение за строеж, след което на терена започнало строителство на сграда с почти хиляда кв. м. разгърната застроена площ (при предприети преди това действия пред общинската администрация и за нейното увеличаване чрез "свързано застрояване").

II. Правни изводи:

На първо място, дисциплинарният състав счита за необходимо да изложи тезата си, че в рамките на настоящото дисциплинарно производство нито съставът, нито наказващият орган ВСС могат да обсъждат законосъобразността на проведената процедура по придобиването от Д.У. на право на строеж в гр. Приморско. В тази насока привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитникът му отправят множество конкретни възражения (относно изискването на чл. 5, ал. 1, т. 6 от ППЗОС (отм.) за адресна регистрация в населеното място; съдържанието на понятието "установена жилищна нужда" в съответното населено място; липсата на компетентност на кмета на община Приморско да издава заповеди за ОПС и да сключва договори без решение на ОбС и т.н.), по които дисциплинарният състав не следва да изразява становище. Действията на Д.У. във връзка с придобиването на правото на строеж върху описания недвижим имот са установени и интерпретирани от дисциплинарния състав единствено от гледна точка на правилата за моралния облик, етичното поведение и репутацията на българските магистрати. Това е така, защото незаконосъобразността, респ. нищожността на сделката по учредяването на право на строеж на Д.У., могат да бъдат прогласени единствено с постановен съдебен акт в рамките на съдебно производство, каквато компетентност ВСС няма. Видно от писмо на зам. кмета на община Приморско изх. №11-00-64/16.11.2010 г. (т. 2, л. 371 от д.д.), към настоящия момент няма съдебен или административен акт, с който да е обявена незаконността на сделката по учредяване на право на строеж на Д.У.

Установената по делото хронология на фактите относно придобиването на правото на строеж от Д.У., не позволява те да бъдат механично приписани на баща ѝ и не дават автоматическо основание за изводи относно неговата почтеност, морален интегритет и репутацията. Обратното би означавало той да понесе последици от реализирането на обективна отговорност, произтичаща от чужди действия. Както вече бе отбелязано в мотивите на настоящото решение, поведението на (длъжност) У., който не е придобил лично съответното право на строеж, може да бъде разглеждано единствено на плоскостта на създадената чрез неговите действия, респ. бездействия, видимост за недопустимо заобика-

ляне на закона чрез привидни действия на дъщеря му с цел лично и/или на техните роднини материално облагодетелстване. От съществено значение е, че с оглед описаната специфика на този казус, узнаването от привлечения към дисциплинарна отговорност на фактите за осъществените от дъщеря му поредица от действия за получаване на правото на строеж в периода от м. януари 2004 г. до постигането на крайния резултат на 28.06.2007 г. е отнесено към значително по-късен момент – лятото на 2007 г., едва след окончателното учредяване на вещното право. Това означава, че поведението на съдията У. до този момент не е било виновно и не може да бъде преценявано от гледна точка на евентуално несъответствие с етичните стандарти. След като не е знаел за деянието на дъщеря си въобще, от негова страна не би могла да бъде провокирана реална видимост за недопустимо заобикаляне на закона.

Няма основания за реализиране на дисциплинарна отговорност на (длъжност) У. и заради личното му участие в осигуряването на крайния резултат от сделката по ОПС - застрояването на сграда с почти хиляда кв. м. разгърнатата застроена площ, както и с оглед финансовите източници за реализиране на въпросния строеж. Такива фактически основания не са посочени в предложението за налагане на дисциплинарно наказание и произнасянето по тях е недопустимо.

Във всички случаи обаче от лятото на 2007 г. дисциплинарноотговорното лице У. вече е знаел за придобитото право на строеж от дъщеря му, за неприемливия начин на получаването му и несъмнено е бил в течение на последващите ѝ действия по разгръщане на строителството. Въпреки узнаването на компрометиращите детайли в действията на Д.У. при получаването на правото на строеж (заявяване пред общинската администрация на жилищна нужда, без да са предоставени и да са налице каквито и да било данни в подкрепа на подобно деклариране, извършване на адресна регистрация на място без действителна фактическа връзка с него, промяна на документа за самоличност очевидно за нуждите на процедурата по картотекиране като лице с установена жилищна нужда и т.н.), нейният баща е приел укоримото ѝ поведение като "свършен факт", не е направил нищо, за да предотврати реализирането на строежа, като на практика се е съгласил с постигането на неприемливия резултат от действията ѝ, скандално облагодетелстващи неговите най-близки роднини, а и самия него. Тези обстоятелства са достатъчни, за да се приеме, че с бездействието си Н.У. е накарнал външната убедителност на интегритета и независимостта на съдебната власт, професионалната пристойност и морал на съдията. Пасивното му безкритично отношение не само е утвърдило в обществото убеждение, че одобрява сделката на дъщеря си, но е генерирало и предпоставки за трудно оборимо подозрение, че действията ѝ са били умело направлявани от баща ѝ с цел лично и/или на близки роднини облагодетелстване.

Дисциплинарният състав е обвързан само от фактическите обстоятелства на деянието, изгъкнати в предложението за налагане на дисциплинарно наказание, като правната интерпретация на фактите е правомощие на органа, компетентен да наложи дисциплинарно наказание. В настоящия казус следва да се приеме, че се касае не до извършени от дисциплинароотговорното лице съчетани нарушения на правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, както считат вносителите на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, а само до нарушение на правило 5.7 от КЕПБМ. Видно от приетите за установени факти, в конкретния случай липсва доказано активно поведение (действие) на привлечения към дисциплинарна отговорност, обективизиращо неговото пряко или косвено участие в поредицата от действия, довели до придобиването от Д.У. на правото на строеж в гр. Приморско, поради което разпоредбата на т. 5.6 от КЕПБМ не е приложима в разглеждания казус.

Виновното поведение на (длъжност) У. се състои в това, че с бездействието си е породил у разумния страничен наблюдател впечатление и съмнение за недопустимо имуществено облагодетелстване чрез заобикаляне на закона. Такова деяние компрометира репутацията на магистрата в професията и обществото и съставлява нарушение на правило 5.7 от КЕПБМ, одобрен с решение на ВСС по протокол №21/20.05.2009 г., а за периода преди това - на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България. Съдържанието на изискването за безукорна репутация на съдията възплащава идеята, че моралните качества имат основно значение за правилното изпълнение на съдийските функции. Правилата на професионалното поведение изискват от магистратите да поддържат доверието на обществото, като свеждат до минимум риска от конфликт на интереси и предотвратяват последиците от каквато и да е деятелност, която би застрашила тяхната почтеност, чест, добро име. Тъй като магистратите ежедневно упражняват власт, която съществено се отразява върху съдбата на гражданите, обществото не би се примирило да предостави тази власт в ръцете на лица със спорни почтеност, компетентност или съмнителни лични стандарти. Затова, както в службата си, така и извън пряката си служебна дейност, магистратите трябва стриктно да съблюдают безупречна репутация, съобразена с доверието на обществото и неговите очаквания. Според Кодекса за поведението на съдиите (т.н. "Бангалорски принципи"), една от гаранциите за пристойност и утвърждаване на впечатлението за пристойност на съдията (принцип IV, т. 4.7) е тъкмо неговото задължение " да се информира за своите лични и доверителни финансови интереси и да полага възможните усилия да се осведоми за финансовите интереси на членовете на своето семейство". Следователно, общоприето е разбирането за необходимостта от особено внимание и предпазливост на ма-

гистрата към имуществената сфера на близките му, защото чрез тях репутацията му лесно и безвъзвратно може да бъде компрометирана.

Широкият обществен резонанс към случилото е еднозначно и непримиримо манифестиран, тъй като, без оглед на действителната конкретика на казуса, общественото мнение е свързало възникналата ситуация със заобикаляне на законни разпоредби и със съмнения за злоупотреба с власт от страна на магистратите Н.У. и Д.У. В публичното пространство чрез медиите е изразена остро критична, негативна обществена оценка на оповестените данни. Информация за придобитите от магистрати и техни близки роднини недвижими имоти на територията на гр. Приморско, е била изнесена в предаването "Здравей, България" на "Нова телевизия", както и в публикация във вестник "Капитал" през м. май 2010 година, след което е многократно тиражирана, включително и досега, в множество други медии. При подобен мащабен обществен отзвук и медиен интерес, поведението на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат Н.У., освен, че е несъвместимо с етичните стандарти, несъмнено реално е застрашило и престижа на съдебна власт, тъй като е поставило под съмнение фундаменталните принципи, върху които се гради институционалният авторитет на съда. Този извод не може да бъде повлиян от обстоятелствата, върху които наблягат привлеченият към дисциплинарна отговорност и защитникът му - че не е налице доказана връзка между служебната му дейност и факта на получаване на правото на строеж от дъщеря му, тъй като от представените от ръководството на ВАС данни за дела, със страна община Приморско при разглеждането на които е участвал съдията У., нито едно не е било решено в полза на общината. Както вече беше отбелязано, в настоящия казус уронването на престижа на съдебната власт от страна на дисциплинарноотговорното лице не се свързва с конкретно извършени/неизвършени от него служебни действия, а е реализирано въз основа на породеното съмнение за недопустимо имуществено облагодетелстване чрез заобикаляне на закона.

Дисциплинарният състав намира за неоснователно отправеното възражение за изтекла погасителна давност за реализиране на дисциплинарната отговорност на привлечения към дисциплинарна отговорност. Дисциплинарното производство е своевременно образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ (изм. - ДВ, бр. 33 от 2009 г.). Тази норма визира два срока за образуване на дисциплинарното производство, които са различни по своя първоначален момент и по продължителността си. Краткият (шестмесечен) срок тече от деня на откриване на нарушението, а дългият (тригодишен) срок - от деня на извършването му. Съгласно ал. 3 на чл. 310 от ЗСВ (доп. ДВ, бр. 33 от 2009 г.), когато нарушението се изразява в бездействие, сроковете по ал. 1 започват да текат от откриването му, а при нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ - от пуб-

личното оповестяване на действията, уронващи престижа на съдебната власт, В конкретния случай дисциплинарното производство е образувано на 03.06.2010 г, по инициатива на петима членове на ВСС, членове и на постоянната комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС, по отношение на които вносители нарушението следва да се счита за открито от момента на публичното оповестяване на обстоятелствата, уронващи престижа на съдебната власт (чрез изнесена на 14.05.2010 г. в предаването "Здравей, България" на Нова телевизия информация за придобити от роднини на съдии на преференциални цени вещни права в община Приморско). Няма основания данните за предходни публикации по случая в печатни и електронни издания, представени и приети по делото (брой №5 от м. август 2008 г. на общинско месечно издание вестник "Днес Приморско" със статия "Окръжна прокуратура проверява учредените права на строеж" и списък на лицата, получили права на строеж в периода 2003 - 2007 година; информация на електронната страница на Община Приморско за създаване на Временната комисия, описана по-горе, както и самия доклад на Комисията; публикация на електронната страница "Десант" от 29. 10. 2009 г. под заглавие "Приморско остана без общински имоти"; съобщения във вестник "Стандарт" от 13.05.2009 г. и в сайта на "Дарик" - Благоевград от същата дата за назначаването на Д.У., дъщеря на съдията от ВАС Н.У.), да бъдат счетени за начален момент на давностните срокове. Информацията, оповестена в издания с регионален характер, не е станала и обективно не е могла да стане достояние на органа, компетентен да инициира проверка и евентуално дисциплинарно производство.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност неоснователно се позовава и на разпоредбата на чл. 308, ал. 3 от ЗСВ във връзка с представената по делото заповед №.../2010 г. на председателя на ВАС, с която на основание чл. 122, ал. 1, т. 1, ал. 3 вр. Чл. 172, ал. 3 от ЗСВ Н.У. е бил освободен от заеманата длъжност председател на трето отделение във ВАС. Тази длъжност е административна и освобождаването от заемането ѝ не е дисциплинарно наказание по смъсла на чл. 308, ал. 1 от ЗСВ.

Въз основа на изложеното дотук дисциплинарният състав прие от правна страна, че (длъжност) Н.У. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (изм. - ДВ, бр. 33 от 2009 г.), като виновно е нарушил т. 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати за периода след решението на ВСС по протокол №21/20.05.2009 г. за одобряване на КЕПБМ, респ. Чл. 5, ал. 5 от действащите преди това Правила за професионална етика на съдиите в България, и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт.

III. Относно индивидуализацията на наказанието.

Дисциплинарният състав намира за справедливо извършените от привлечения към дисциплинарна отговорност дисциплинарни нарушения да бъдат санкционирани с наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ - намаляване на основното трудово възнаграждение в максимален размер на 25 (двадесет и пет) на сто за максимален срок от две години.

В разглеждания казус изключителният обществен резонанс на случая и негативната обществена оценка представляват отегчаващо обстоятелство със съществена тежест. Отговорността на привлечения към дисциплинарна отговорност се отегчава и от факта, че деянието е осъществено от магистрат е богат житейски и професионален опит, високопоставен в йерархията на съдебната система, заемал административна длъжност във ВАС, възприеман от гражданите и в професионалната общност като лице на системата, по отношение на който е значително по-укоримо подценяването на риска от злепоставяне и компрометиране на репутацията му. Публичният авторитет на висшите съдии изисква от лицата, упражняващи подобна власт, да притежават безспорни лични стандарти и то в степен, интензивно надхвърляща общоприетата спрямо останалите редови членове на професионалната общност. Призванието и изключителните отговорности на висшите съдебни длъжности неминуемо подлагат поведението на магистратите, които ги изпълняват, на много по-стриктен контрол и ограничения. Това е абсолютно необходимо, тъй като обществото свързва отрицателните прояви на публичните фигури не само персонално с личността им, но и с достойнството на съдебната власт в цялост, като проектира негативната оценка от конкретното поведение на конкретното лице върху цялата съдийска общност. Затова пренебрегването на изискванията за безукорна репутация от страна на дългогодишен (длъжност) във ВАС, председател на отделение, макар и при форма на вината непредпазливост, е силно укоримо провинение е оглед тежките последици за авторитета на съда.

От друга страна, настоящият казус разкрива определена специфика, която го отличава от другите случаи на дисциплинарни производства с подобен предмет, водени срещу останалите магистрати и обективно смекчава отговорността на Н.У.

На първо място, Д.У., негова дъщеря, на собствено основание е привлечена към дисциплинарна отговорност, като е прието, че сключването на сделката по учредяването на правото на строеж и застрояването на имота са реализирани изцяло в резултат на самостоятелните ѝ действия. Самият той е узнал за имотната ѝ инициатива в значително по-късен момент - след сключването на договора за учредяване на правото на строеж. Неговата отговорност е ангажирана за бездействие, а не за създаването на видимост за заобикаляне на закона чрез ак-

тивни действия. Анализираното по-горе укоримо поведение на (длъжност) У. се дължи на недооценка на конкретната ситуация и подценяване на риска от злепоставяне, а не на тенденциозно и целенасочено пренебрегване на изискванията за безукорна репутация, т.е. деянието му е осъществено при форма на вината непредпазливост. При отстраняването му от административна длъжност председател на отделение във ВАС следствие на добилия публичност скандал, той в известна степен вече е понесъл неблагоприятните последици от поведението си.

Така, според дисциплинарния състав, наказанието на съдията У. следва да бъде индивидуализирано при относителен баланс на отегчаващите и смекчаващите обстоятелства. По вид и размер предложеното дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ - намаляване на основното трудово възнаграждение в размер на 25 (двадесет и пет) на сто за срок от две години – е съответно на тежестта на допуснатото дисциплинарно нарушение и на личността на дееца, като, без да се явява прекомерно сурово, ще мотивира привлечения към дисциплинарна отговорност към критична самооценка на поведението му и стриктно съобразяване с правилата за етично поведение на магистратите.

Водим от тези съображения дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №17/2010 г. реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че Н.И.У., (длъжност) във Върховния административен съд, е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (изм. ДВ, бр. 33 от 2009 г.), като виновно е нарушил правило 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати за периода след решението на ВСС по протокол №21/20.05.2009 г. за одобряване на КЕПБМ, респ. Чл. 5, ал. 5 от действащите преди това Правила за професионална етика на съдиите в България, и с поведението си е накърнил престижа на съдебната власт, за което да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ - намаляване на основното трудово възнаграждение в размер на 25 (двадесет и пет) на сто за срок от две години.

Предоставя настоящото решение заедно с преписката по делото на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне във Висшия съдебен съвет.

6. Дисциплинарно дело №18 от 2010 г. / адм. дело 1435/2011 г. на ВАС

Решение №5677 от 21.04.2011 г. на ВАС по адм. д. №1435 / 2011 г., докладчик съдията Иван Раденков

Чл. 37, ал. 1 ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ (ЗОС)

Чл. 37, ал. 4, т. 1 ЗОС

Чл. 146, т. 3 ЗСВ

Чл. 146, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 1 ЗСВ

Чл. 307, ал. 2 ЗСВ

Чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 3, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ

Чл. 310, ал. 1 ЗСВ

Производството е по реда на чл. 145 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на В.С.П. срещу решение по протокол №2 от 18.01.2011 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС), с което по т. 22.1. е прието, че с действията и бездействията си, П., (длъжност) е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България (ППЕСБ), в сила до 20.05.2009 г., както и правила т. 5.6 и т. 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ), действащ от 20.05.2009 г., и е допуснал накърняване престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 ЗСВ и по т. 22.2. на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "освобождаване от длъжност като административен ръководител".

В жалбата се правят оплаквания за незаконосъобразност на обжалваното решение на ВСС поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с приложимите материалноправни норми на ЗСВ - основания за отмяна по чл. 146, т. 3 и т. 4 ЗСВ. Жалбоподателят прави довод, първо, че е изтекла давността за образуване на дисциплинарно производство по чл. 310, ал. 1 ЗСВ. На второ място, че не е налице негово действие или бездействие, което да е довело до виновно неизпълнение на служебните задължения по смисъла на чл. 307, ал. 2 ЗСВ или до накърняване престижа на съдебната власт по смисъла на чл. 307, ал. 3, т. 4 от същия. Твърди, че не е налице тежко нарушение и вина. На последно място доводът в жалбата е, че е налице нарушение на чл. 313, ал. 1 ЗСВ, тъй като дисциплинарният състав, в нарушение на закона, не е изслушал привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, нито е приел писменото му обяснение преди постановяване на решението за налагане на дисциплинарно наказание.

Ответникът - ВСС, моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение, че жалбата е неоснователна.

Върховният административен съд счита жалбата за допустима - подадена е от надлежна страна, в срока по чл. 323, ал. 1 ЗСВ и срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт.

За да се произнесе по същество съдът установи от фактическа страна следното:

Дисциплинарното производство е образувано по предложение от 01.06.2010 г. на петима членове на ВСС. В него е посочено, че постоянната комисия към ВСС "Професионална етика и превенция на корупцията" е установила, че дъщерята на председателя на Апелативен съд, гр. София, В.П. – А.П., е придобила право на строеж в гр. Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба, което обстоятелство е станало известно на нейния баща. Счетено е, че с поведението си П. е допуснал нарушения на чл. 5, ал. 5 ППЕСБ, както и на правила т. 5.6 и т. 5.7 КЕПБМ и са налице данни за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 ЗСВ.

С решение по т. 7.1. по протокол №21 от 03.06.2010 г., на основание чл. 316, ал. 2 ЗСВ, ВСС е образувал дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на В.П. и по т. 7.2. е избрал дисциплинарен състав. Образовано е дисциплинарно дело №18/2010 г. За изясняване на фактите и обстоятелствата относно извършеното нарушение дисциплинарният състав е провел шест заседания - на 29.06.2010 г., 07.09.2010 г., 05.10.2010 г., 09.11.2010 г., 23.11.2010 г. и 30.11.2010 г. В хода на производството е разпитал свидетелите М.С., общински съветник в Общински съвет Приморско и бивш заместник-кмет на община Приморско, И.Г., председател на Върховния касационен съд в периода 2000-2007 г., Л.Д., кмет на община Приморско, бивш общински съветник в Общински съвет Приморско, и А.П., председател на Общински съвет Приморско в периода 2004-2005 г. и е събрал писмени доказателства във връзка с подлежащите на установяване факти.

С решение №10-00-001/13.01.2011 г. дисциплинарният състав е предложил на ВСС да приеме, че с действията и бездействията си В.П., административен ръководител - председател на Апелативен съд, гр. София, е нарушил чл. 5, ал. 5 от ППЕСБ, в сила до 20.05.2009 г., както и правила т. 5.6 и 5.7 КЕПБМ, действащ от 20.05.2009 г. и е допуснал накърняване престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 ЗСВ и да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ - "освобождаване от длъжност като административен ръководител". В мотивите на решението дисциплинарният състав е приел от фактическа страна, че производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 ЗСВ - до шест месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. Приел е, че дъщерята на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице - А.П., е подала молба-декларация до кме-

та на община Приморско с искане за учредяване право на строеж за задоволяване на жилищни нужди в град Приморско (съществуването на декларацията е установено с официално писмо от кмета на общината, от което е видно, че под №К-01-236/25.03.2004 г. е заведена такава декларация от името на А.П.). Установено е, че последната е посочила адрес по местоживееене в гр. Приморско с дата на адресната регистрация 19.07.2005 г., като от обясненията на собственичката на недвижимия имот, на адреса на който е регистрирана А.П., е видно, че същата никога не е живяла на този адрес. По силата на договор с община Приморско от 29.09.2005 г. за отстъпване право на строеж е учредено право в полза на А.П. да построи предвидената по плана за застрояване сграда в общински недвижим имот УПИ 3, кв. 48 по плана на град Приморско. Имотът е с площ 563 кв.м, а дължимата за заплащане сума е 2195,70 лв., която е платена. Въз основа на протокол №27 от заседанието на комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" към ВСС от 31.05.2010 г. от изслушването на съдия П. е прието за установено, че последният е бил уведомен от самото начало за начинанието на дъщеря си, която е започнала реализирането на строежа и до изтичането на срока на правото на строеж е изляла основа на жилищна сграда. Приел е за установено от разпита на свидетелите С., Д. и П., че правото на строеж е отстъпено по действащата наредба, издадена от Общински съвет Приморско, но декларацията-молба за отстъпването му не е намерена.

Относно съществуването или не на обществена нагласа у жителите на община Приморско за действията на магистрата, дисциплинарният състав е приел, че от разпита на посочените свидетели не може да се направи категоричен извод, че такива нагласи липсват, макар в обясненията си свидетелката Д. да казва: "Това, че излязоха имената на магистрати просто е някаква случайност", както и в показанията си св. Петров да посочва, че (длъжност) П. не е използвал служебното си положение и не е влиял върху процедурата за отстъпване право на строеж на дъщеря му А.П. В мотивите дисциплинарният състав е посочил, че през 2007 г. е образувана прокурорска преписка за неправомерно отстъпени права на строеж от кмета на община Приморско по инициатива на общински съветници и е образувана втора прокурорска преписка по сигнал от гражданин, които прокурорски преписки са обединени и районната прокуратура в Царево е извършила проверки. Дисциплинарният състав е приел, че правилата за професионално поведение изискват магистратите, особено ръководителите на органите на съдебната власт, да поддържат доверието на обществото, като избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Приел е, че магистратите ежедневно упражняват власт, която се отразява върху съдбата на гражданите, поради което обществото не би се съгласило да предостави тази власт в ръцете на хора

със спорна репутация и затова поведението им, както в службата, така и извън нея трябва да бъде съобразено с обществените очаквания за морал и почтеност. Предвид горното, дисциплинарният състав е счел от правна страна, че има достатъчно основания да приеме, че е налице нарушение на КЕПБМ по отношение на принципите почтеност и благоприличие, защото поведението на засегнатия магистрат "най-малко категорично се отклонява от приетото разбиране за нравствен дълг за грижа към дете, което вече е навършило пълнолетие, но все още учи". Въз основа на изложеното е приел, че с действията си В.П., в качеството си на (длъжност) до 09.06.2009 г. и (длъжност), е допуснал дисциплинарно нарушение, регламентирано в КЕПБМ и в ППЕСБ, като е нарушил чл. 5, ал. 5 ППЕСБ, в сила до 20.05.2009 г., както и на правила т. 5.6 и 5.7 КЕПБМ в сила от 20.05.2009 г. и по този начин е допуснал накърняване престижа на съдебната власт, заради което следва да носи дисциплинарна отговорност на основание чл. 307, т. 3 и т. 4 ЗСВ. Посочено е при определяне вида и размера на дисциплинарното наказание, че е отчетен негативният обществен резонанс, манифестираната остра публична реакция и несъмненото обществено недоверие, предизвикано от действията и бездействията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, поради което е предложено наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ "освобождаване от длъжност като административен ръководител".

На заседание от 18.01.2011 г. ВСС е изслушал решението на дисциплинарния състав, докладвано от члена на Съвета – С.Д., непосредствено след това, без да са направени изказвания от присъстващите членове на ВСС, е проведено тайно гласуване, при което с 15 гласа "за", 4 гласа "против" и 3 гласа "въздържали се" ВСС е приел обжалваното в настоящото съдебно производство решение за налагане на дисциплинарно наказание на В.П.

Върховният административен съд, седмо отделение, като прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност и разгледа доводите на страните, намира за безспорни по делото следните факти:

В периода 2005-2007 г. политиката на община Приморско е била да се привличат външни хора с цел общината да се отдели като самостоятелна община от Царево и Созопол. Действията на общинските власти са били насочени към механичен прираст на населеното място - привличането на лица, които да бъдат жилищно устроени с цел да заживеят трайно на нейната територия. В периода до 2007 г. право на строеж е предоставено на около 250 човека. В този период - до 2007 г., е действала Наредба за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, приета от Общински съвет Приморско, издадена на основание отменената с ДВ, бр. 101 от 16.11.2004 г. разпоредба на чл. 37, ал. 1 от Закона за общинската собственост (ЗОС). Наредбата е предвиждала правомощие на кмета на общината да предоставя право на строеж, без да е необходи-

мо съгласието на общинския съвет (текстът на наредбата е приобщен към доказателствата по делото). Съгласно чл. 30, ал. 1 от наредбата право на строеж на граждани с установени жилищни нужди, по реда и при условията на глава II на Правилника за прилагане на Закона за общинската собственост (ППЗОС отм. ДВ, бр. 23 от 18.03.2005 г.), се учредява без провеждане на търг и по цени, определени от Общинския съвет и по глава VII на Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост (ППЗДС). Това става въз основа на подреждане на нуждаещите се лица в картотека по чл. 8 ППЗОС (отм.) след предложение на комисията по чл. 9 от същия. Изискването за учредяване право на строеж, съгласно нормативната уредба, е лицето да има адресна регистрация на територия на община Приморско и да има жилищна нужда по смисъла на ППЗОС (отм.), т.е. за учредяване право на строеж се изисквало картотекираните лица да отговарят на законовото изискване за жилищна нужда, а не да разполагат с доходи под жизнения минимум (да са "социално слаби"). За учредяване право на строеж на кандидатстващото лице не се е изисквало същото да има местожителство в населеното място минимум 5 години. Това изискване законът поставя към населените места от 0, I и II функционален тип (чл. 5, ал. 1, т. 6 ППЗОС отм. във връзка с чл. 37, ал. 4, т. 1 ЗОС, отм., ДВ, бр. 54 от 2008 г.), докато град Приморско е населено място от III функционален тип. Поради това от формална страна изискването е било само за адресна регистрация на територията на общината без срок за това, а жилищната нужда се е преценявала от комисия към общината.

Безспорно е, че на 25.03.2004 г. А.В.П., тогава на 19 години, пълнолетна, е подала молба-декларация за отстъпване право на строеж в град Приморско, като молбата е заведена с вх. №К-01-236/25.03.2004 г. във входящия регистър на общината. П. е имала адресна регистрация в град Приморско от дата 19.07.2005 г. на адрес ул. ... №..., чиито собственици не познава и където никога не е живяла. Със заповед №1038/13.09.2005 г. кметът на община Приморско е отстъпил на А.П. право на строеж върху общински урегулиран поземлен имот 3, кв. 48, с площ от 563 кв.м; имотът не е на "първа линия", не е атрактивен, няма инфраструктура, намира се в т.нар. "ромски квартал". На 29.09.2005 г. е сключен договор между община Приморско и А.П. за придобиване правото на строеж срещу заплащане на сумата от 2195,70 лв. внесена от приобретателя.

Не се оспорва факта, установен по твърдения на П., че той е уведомен от дъщеря си за това нейно начинание и че тя му е поискала две хиляди лева, за да заплати правото на строеж. В.П., след като разбрал, че дъщеря му има възможност да придобие право на строеж в град Приморско, ѝ дал в заем сумата от 2000 лева, с което правото на строеж е заплатено.

Безспорно е, че правото на строеж не е реализирано. До момента на придобиване на публичност на факта на придобиване на правото на строеж от А.П. в

имота е отлята единствено бетонна основа на сграда. След обществения скандал за незаконността на учредените права на строеж в град Приморско по своя инициатива А.П. е подала молба за отказ от правото на строеж и по споразумение с общината същото е било върнато в патримониума на община Приморско.

Не се оборват от доказателствата по делото показанията на свидетелите Серафимова, Димова и Петров, разпитани от дисциплинарния състав, в които те категорично отричат да са познавали бащата на кандидатстващата за право на строеж А.П. и заявяват, че не знаят същият да е осъществявал лични директни или индиректни контакти с работещите в общината. По делото няма данни името на А.П. като кандидат за право на строеж да е свързано с това на В.П. в качеството му на магистрат и ръководител на Военно-апелативен съд, София. В отговор на въпрос относно възмущение от жителите на град Приморско във връзка с незаконно отстъпеното право на строеж на А.П., свидетелката Димова не посочва такива факти.

Безспорно е също, че в обществото съществува негативно обществено мнение относно придобиването от висши магистрати, съответно от техни роднини по права линия, в т.ч. и от дъщерята на В.П., на право на строеж в общински имоти, разположени в землището на община Приморско. Не се спори, че в обществото е създадено впечатление за задоволяване на интереси на магистрати и на интереси на техните близки чрез заобикаляне на закона. Тази обществена нагласа безспорно влияе отрицателно върху интегритета на съдебната власт и уронва нейния престиж.

При така установените безспорно факти по делото съдът приема следното относно законосъобразността на решението на ВСС:

Преди всичко следва да се посочи, че ВСС в решението си е приел нарушение на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 ЗСВ. Решението е взето на 18.01.2011 г. От 29.12.2009 г. алинея 3, която визира видовете дисциплинарни нарушения е алинея 4. Следователно нормата, която регламентира дисциплинарните нарушения е чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна деянието - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца - умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата. С оглед на това, за да е законосъобразен актът, с който се налага дисциплинарно наказание, следва да

установява посочените елементи на дисциплинарната отговорност и органът да е изложил мотиви за всеки от тях.

В случая ВСС е приел, че с поведението си жалбоподателят е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ - нарушение на КЕПБМ и действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт. Няма спор, че две дисциплинарни нарушения могат да се осъществят с едно деяние - действие или бездействие. В случая характера на двете твърдяни нарушения - на етичните правила и уронване престижа на съдебната власт предполагат възможността с едно деяние да са осъществени и двете нарушения. Мотиви в тази насока органът не е изложил. Единствено в диспозитива на решението на дисциплинарния състав е посочено, че магистратът, като е нарушил етичните правила, "по този начин е допуснал накърняване престижа на съдебната власт". Дори и да се приеме, че според ВСС П. с едно деяние е осъществил двете твърдяни нарушения първото, което е необходимо, за да се ангажира дисциплинарната му отговорност, е установяването по безспорен начин на извършено от него деяние, което осъществява нарушението.

Твърди се нарушение на етичните правила. Етичните правила са норми с морално-оценъчен характер, а не правни норми. Етичните норми нямат хипотеза, диспозитив, санкция. Те предписват определен резултат, но не формулират конкретно поведение. ВСС е приел за дисциплинарно нарушение нарушението на т. 5.6. КЕПБМ "Магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото" и на т. 5.7. КЕПБМ "Магистратът трябва да е с безукорна репутация". В обжалваното решение ВСС не е посочил какви действия В.П. е извършил, а е следвало да се въздържа от извършване, и какви е пропуснал да извърши, а е следвало да извърши във връзка с начинанието на пълнолетната си дъщеря, за да се прецени, че тези действия нарушават етичните правила и са довели до нарушение на правилата за благоприличие и почтеност. Би могло да се приеме, че П. е бил длъжен, с оглед качеството му на съдия и още по-големите изисквания към него като административен ръководител, да прояви възискателност към желанието на дъщеря си за придобиване на имот и да предвиди последиците от нейните действия, като се въздържа да ѝ съдейства или възприеме активна позиция като родител, за да я разубеди. Но органът не е изложил мотиви относно деянието. Единственото, което е посочил е: "има достатъчно основания да (се) приеме, че е налице нарушение на КЕПБМ по отношение на принципите почтеност и благоприличие, защото поведението на засегнатия магистрат най-малко категорично се отклонява от приетото разбиране за нравствен дълг за грижа към дете, което вече е навършило пълнолетие, но все още учи". С това се изчерпва от фактическа и правна страна обосноваването на дисциплинарното нарушение, за което е

наложено дисциплинарното наказание на жалбоподателя. ВСС на заседанието, на което е прието обжалваното решение, не е изложил допълнителни мотиви към тези на дисциплинарния състав, поради което цитираното по-горе изречение в решението на дисциплинарния състав изчерпва мотивите на органа. ВСС, вместо да обоснове дисциплинарното нарушение от фактическа страна като формулира извършеното деяние от привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, е подменил изясняването на обстоятелствата от фактическа и правна страна с позоваване на нравствения дълг към детето, без да изложи мотиви в какво се състои нарушаването на този дълг и защо то представлява нарушение на почтеността и благоприличието по смисъла на Етичния кодекс, съответно уронва престижа на съдебната власт.

Основно правило при налагане на дисциплинарно наказание е, че дисциплинарната отговорност е лична, и се носи за лични действия. В решението на дисциплинарния състав са установени единствено действия на дъщерята на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице А.П., които не са предмет на дисциплинарното производство. ВСС не извежда фактическите действия, които осъществяват личното поведение на дисциплинарно наказаното лице, довели до причиняване или съпричиняване на негативния резултат. Органът, в контекста на дължимото от гледна точка на етичните правила поведение, би могъл да обсъди единствения обективен факт - даването на необходимата за закупуване на правото на строеж парична сума, но не го е направил. След като е установил наличие на правнорелевантен резултат - уронване престижа на съдебната власт, органът не е формулирал деянието и не е изложил никакви мотиви относно неговата противоправност и причинна връзка с вредата.

Дисциплинарно наказващият орган е длъжен във всеки конкретен случай на твърдяно дисциплинарно нарушение на КЕПБМ да запълни етичната норма с фактическото съдържание на деянието. Това е изискване за законосъобразност на акта. В противен случай би се стигнало до налагане на наказание, без да е установено нарушението, а с оглед на това и без да може да се установи причинната връзка между противоправния резултат и личното поведение на магистрата. Съдът няма компетентност да извършва тази преценка вместо дисциплинарно наказващия орган. Съдът, като проверява законосъобразността на акта за налагане на дисциплинарно наказание е длъжен да провери фактическите констатации на административния орган относно релевантното поведение съответстват ли на данните по делото, правилно ли е приложен материалния и процесуалния закон, както и да провери спазването на законовите предели на дискрецията на органа. Той не може да определя кое поведение на магистрата представлява нарушение на моралните норми. Това е и разликата между съдебната проверка за законосъобразност на един акт, установяващ нарушение на етични правила и

налагащ наказание за него, и обществената оценка на същото това нарушение. Обществената оценка санкционира директно поведението, а съдебният контрол е за законосъобразността на акта, който налага наказанието за това поведение.

Видно от изложеното ВСС не е изследвал, формулирал и доказал фактически осъществения лично поведение на магистрата и не го е преценил от гледна точка на дължимото поведение съобразно етичните правила. Вместо да обоснове наличието на нарушение от гледна точка на изпълнителното деяние ВСС е извършил единствено позоваване на нравствения дълг към детето. Този извод не може да замести необходимостта от установяване и мотивиране на деянието, а без това не може да се установи неговата противоправност - в случая нарушение на етичните правила, вината и причинната връзка между това деяние и установения противоправен резултат.

Налагането на наказание за неформулирано деяние, за което се твърди, че е извършено лично от магистрата и което е в несъответствие с етичното правило представлява нарушение на материалния закон, тъй като е наложено наказание в противоречие с разпоредбата на чл. 307, ал. 1 ЗСВ. Материалната незаконосъобразност на оспорения акт е основание за неговата отмяна. Тази материална незаконосъобразност не дава възможност на съда да се произнесе по твърденията относно погасителната давност, както и относно обосноваването на дисциплинарното наказание "освобождаване от длъжност като административен ръководител" от гледна точка на вида на нарушените морални норми.

С оглед на изложеното съдът счита, че оспорваното решение на ВСС следва да бъде отменено като незаконосъобразно - постановено в нарушение на материалния закон.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ АПК, Върховният административен съд, седмо отделение, реши:

ОТМЕНЯ решение по протокол №2 от 18.01.2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което по т. 22.1 е прието, че с действията и бездействията си, В.С.П., административен ръководител - председател на Апелативен съд, гр. София, е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г., както и правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, действащ от 20.05.2009 г. и е допуснал накърняване престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 ЗСВ и по т. 22.2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "освобождаване от длъжност като административен ръководител".

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред петчленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

7. Дисциплинарно дело №18 от 2010 г. / адм. дело 6305/2011 на ВАС

Решение №14382 от 07.11.2011 г. по адм. д. №6305/2011 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 3, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ

Чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 307, ал. 3, т. 4 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на двадесет и девети септември две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА СОЛАКОВА

и с участието

на прокурора Любка Стамова изслуша докладваното

от съдията ДИМА ЙОРДАНОВА

по адм. дело №6305/2011.

Производството е образувано по реда на чл. 208 и сл. от АПК.

С решение №5677 от 21.04.2011 г. постановено по адм. д. №1435/2011 г. на Върховния административен съд, седмо отделение е отменил решение взето по протокол №2 от 18.01.2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което по т. 22.1 е прието, че с действията и бездействията си В. С.П., (длъжност) е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г., както и правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етичното поведение българските магистрати действащ от 20.05.2009 г. и е допуснал накърняване престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание освобождаване от длъжност като административен ръководител - председател на Апелативен съд гр. София

Наведени са оплаквания за отмяната му по смисъла на чл. 209, ал. 1, т. 3 Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Ответникът В.П. чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на касационната жалба и правилност на съдебния акт.

Върховният административен съд, петчленен състав след като прецени наведените касационни оплаквания във връзка с доказателствата по делото, прие следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, но разгледана по същество е неоснователна.

Предмет на съдебен контрол за законосъобразност в производството пред Върховния административен съд- седмо отделение, по реда на чл. 132, ал. 2, т. 3 АПК вр. с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт е оспореното от В.С. решение по протокол №2 от 18.01.2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което му е наложено "дисциплинарно наказание" за това, че е нарушил чл. 5, т. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г., както и правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати, действащ от 20.02.2009 г., с което е накърнил престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 ЗСВ и по т. 22. 2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ- освобождаване от "длъжност като административен ръководител" - (длъжност).

С обжалваното решение тричленен състав е отменил оспореното решение на Висшия съдебен съвет като незаконосъобразно и необосновано. Въз основа на събраните по делото доказателства, съдебният състав на първоинстанционния съд е обосновал извод за липса на осъществен състав на чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

Неоснователни са развитите в касационната жалба оплаквания, че нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 ЗСВ са осъществени. За да е налице нарушение по т. 3 на цитираната разпоредба е необходимо с действията или бездействията си магистратът да е нарушил някои от правилата за професионална етика. Те, както всички морални норми са с висока степен на абстрактност. Съдържанието им е израз на фактически установени в обществото общоприети правила за поведение, гарантиращи защитата на онези ценности, които обществото е приело за значими на даден етап от развитието си. Разпоредбата на т. 5.6 от кодекс респ. 5.5 и 5.7 има за предмет честта на магистрата като важен елемент на престижа на съдебната власт. С оглед на това те изискват от него въздържане от действия, които могат да компрометират тази ценност. По тази причина обосновани са изводите, че административния орган не е изложил съображения за осъществено лично негово поведение на магистрат в предприетото начинание на неговата дъщеря да придобие право на строеж, което да е установено по безспорен начин и мотивирано, каквото е изискването на кодекса и закона.

Липсата на съображения на органа е абсолютно нарушение на административнопроизводствените правила - чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Съобразно тази разпоредба административния орган е длъжен да издаде административния акт, който задължително трябва да съдържа фактически и правни основания за издаването му и неговите съображения не могат да бъдат заместени с тези на съда. При липсата на формулирано от фактическа страна поведение, което да осъществява

фактическия състав на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ, което правилно е квалифицирано от съда, обосновано е прието, че административния акт е постановен в нарушение на материалния закон. Ето защо след като вмененото дисциплинарно нарушение е останало немотивирано този факт е достатъчно основание да се приеме оспореното решение за незаконосъобразно само на това основание. Не е достатъчно само да се посочи, че е налице нарушение на КЕПБМ без да са посочени действията или бездействията, които го осъществяват.

Възприемайки тази фактическа обстановка, решаващият състав на Върховния административен съд - седмо отделение е постановил решението в съответствие с материалния закон и наведеното с касационната жалба оплакване за неговото нарушение е неоснователно. Изводите му кореспондират със събраните и установени факти и обстоятелства по делото и са съобразени с тях и закона, поради което е обосновано. Не са допуснати съществени процесуални нарушения водещи до отмяната му. Като постановено в отсъствие на отменителните основания визирани в разпоредбата на чл. 209, ал. 1, т. 3 АПК следва на основание чл. 221, ал. 2, предл. 1 АПК обжалваното решение да се остави в сила.

По изложените съображения Върховният административен съд, петчленен състав, II колегия и на основание чл. 221, ал. 2, предл. 1 АПК реши:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №5677/21.04.2011 г. постановено по адм. д. №1435/2011 г. на Върховния административен съд - седмо отделение.

8. Дисциплинарно дело №18 от 2010 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по реда на глава шестнадесета, чл. 316, ал. 2 във връзка с чл. 311, т. 2, б. "а", във връзка с чл. 308, ал. 1 от ЗСВ по предложение на петима членове на Висшия съдебен съвет, направено на 01.06.2010 г. на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ, за налагане на В.С.П. - (длъжност), съответстващо на провинението наказание за допуснати нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и Правилата за професионална етика на съдиите в България и накърняване престижа на съдебната власт.

В предложението се твърди, че дъщерята на длъжност - В.П. - А.В.П. е придобила право на строеж в град Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба. Това обстоятелство е станало известно на нейния баща.

Тази процедура е породила възмущение на част от гражданите в град Приморско, според които, при наличието на законови основания не им е било отстъпено правото на строеж. Те са се възпирали да водят дела по този повод, изхождайки от разбирането си, че делата водени срещу роднини на висши магистрати са обречени на неуспех. Създадено е убеждение, че имотът в курортния морски град е предоставен за строеж на роднината на магистрата заради слу-

жебното му положение, което е достатъчно да се приеме, че е накърнен сериозно престижа на съдебната власт.

В проведените заседания на дисциплинарния състав вносителите на предложението не се явиха и не взеха становище по същество.

Делото е разгледано в шест заседания на дисциплинарния състав, като на всички заседания привлечения към дисциплинарна отговорност се явява лично и с адвокат Т.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност оспори предложението за налагане на дисциплинарно наказание, като се позова на недопустимостта на предложението, тъй като не е конкретизирано дисциплинарното нарушение по време извършване и на второ място твърденията за накърняване престижа на съдебната власт са неоснователни. Защитата счита, че доверителя ѝ не е извършил нарушения на правилата на Етичния кодекс на българските магистрати, както и действия или бездействия, които да накърняват престижа на съдебната власт. Сочи се че в предложението не са предоставени доказателства в тази насока, още повече, че с оглед разпределението на доказателствената тежест в административния процес административния орган е длъжен да докаже изложениите от него твърдения.

Твърди се че в хода на производството нито един от разпитаните свидетели (М.Д. бивш заместник кмет на община Приморско и председател на комисията по картотекиране, Е.Д. кмет на община Приморско, А.П. председател на Общинския съвет на Приморско 2005-2007 г.) не е установил, че съдия П. е извършил действия с които да е застрашил безупречната си репутация на магистрат, нито е уронил престижа на съдебната власт, тъй като не е взел по никакъв начин участие в процедурата по отстъпване правото на строеж на А.П. Не е използвал служебното си положение, за да съдейства за отстъпване правото на строеж.

Защитата на привлечения към дисциплинарна отговорност твърди, че счита образуването на дисциплинарното производство за погасено по давност съгласно чл. 310 от ЗСВ. Твърди се, че в предложението за образуване на дисциплинарно производство се отбелязва, че още през 2005 година съдия П. в качеството си на баща на дъщеря си, е узнал за придобитото от нея право на строеж. В дисциплинарното производство е разпитан свидетеля И.Г., който обясни, че знае от 2005 година за придобиване право на строеж от А.П. тъй като (длъжност) П. лично му е съобщил. Защитата твърди, че за нея 2005 година е датата на узнаване на факта за придобиване правото на строеж от А.П. приема 2005 година за начална дата за извършване на "евентуалното дисциплинарно нарушение". От друга страна настоящия кмет на община Приморско (св. Д.) в показанията си е заявила, че през 2007 година лично тя и няколко съветници от общината са сезирали прокуратурата за нередности в отстъпването на правото на строеж от

кмета на общината. По този и още един сигнал от гражданин, районната прокуратура в Царево е образувала две прокурорски преписки (видно от приложението като доказателство по делото). Тази проверка е отразена във в. "Десант" (бр. 28/29.10.2009 г.) и според защитата това е още една дата на публично оповестяване и съответно узнаване на евентуално извършено нарушение.

С оглед на изложеното считат, че не са налице законови предпоставки за налагане на дисциплинарно наказание и молят да се отхвърли предложението на петимата членове на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание.

Дисциплинарният състав след като се запозна с представените по делото доказателства, обсъди ги и прецени, както и изложените доводи в предложението от вносителите -петима членове на ВСС, като и тези от дисциплинарно привлеченото лице и неговия процесуален представител прие за установено следното от фактическа и правна страна:

От фактическа страна:

Производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ - до шест месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. В случая предложението е направено от петима членове на ВСС, които са узнали за нарушението, като дисциплинарното производство е образувано на 03.06.2010 г. - това е датата на която Комисията по дисциплинарни производства при ВСС е докладвала пред ВСС след като се е самосезирала във връзка с изнесена информация в пресата за придобити имоти на роднини на магистрати в Община Приморско, както и от писмо вх. №.../2010 на Съюза на съдиите в България. Дисциплинарното производство е образувано на 03.06.2010 г. т.е. преди изтичане на шест месечният срок, с оглед на което считаме, че до образуването на производството не са изтекли предвидените в чл. 310, ал. 1 от ЗСВ давностни срокове.

Даже да се приеме, че срокът тече от образуването на прокурорските преписки в Районна прокуратура Царево (пр. преписка 727/03.09.2007 г.), то не са изминали три години от извършване на нарушението, тъй като датата на образуване на дисциплинарното производство е 03.06.2010 г.

Що се отнася до възражението, че привлечения към дисциплинарна отговорност, че 2005 година е началната дата за извършването на "евентуално дисциплинарно нарушение" дисциплинарния състав изцяло не се съгласява с това твърдение по следните съображения: Видно от показанията на свидетеля И.Г. привлеченият към дисциплинарна отговорност е споделил с него, че дъщеря му е придобила право на строеж в община Приморско. Това не е станало достояние на обществеността под никаква форма, още повече, че под никаква официална форма свидетелят не е оповестил за това (чл. 111 от АПК глава осма от АПК) приятелският разговор между две лица не може да се счита за начална дата за

извършване на "евентуално дисциплинарно нарушение".

От представените по делото доказателства се установи, че А.В.П. е подала молба-декларация до кмета на община Приморско с искане за учредяване право на строеж за задоволяване на жилищни нужди в град Приморско. Не се представиха доказателства за тази декларация, а съществуването ѝ е установено с официално писмо от кмета на общината от което е видно, че под №К-01-236/25.03.2004 г. е била заведена такава декларация от името на А.П. От представения договор за отстъпване правото на строеж с дата 29.09.2005 г. е видно, че лицето придобило право на строеж е посочило адрес по местоживеене ул. "... №..., гр. Приморско. От обясненията на лицето Г.Й.М. собственик на посочения от П. адрес по местоживеене се установява, че не познава П. и тя никога не е живяла на посочения адрес. Датата на адресната регистрация е 19.07.2005 г. и два месеца по-късно е отстъпено правото на строеж. По силата на договора като собственик на общински недвижим имот УПИ 3 кв.м. по плана на град Приморско с площ 563 кв.м. се учредява правото на П. да построи предвидената по ПЗ сграда срещу заплащане на сумата 2195.70 лв. От свидетелските показания се установи, че имота макар че е посочен в така наречената циганска махала, общината има план за изграждане именно на тази зона (св. Д.). Видно от извлечението от протокол №27 от заседанието на комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" към ВСС проведено на 31.05.2010 г. от изслушването на съдия П. последния е бил уведомен от самото начало за начинанието на дъщеря му, която е започнала реализиране на строежа и до изтичането на срока на правото на строеж е излязла една основа на жилищната сграда.

От разпита на свидетелите по делото – С., Д. и Ат.П. се установи, че по действащата наредба е било отстъпено правото на строеж, но не се установи каква е била декларацията-молба за отстъпване на това право на строеж, тъй като, не бе намерена такава. Що се отнася до съществуването или не на обществена нагласа в жителите на град Приморско относно действията на магистратите, дисциплинарния състав от разпита на трима свидетели не би могъл да направи категоричен извод, че липсват такива нагласи, още повече че това са бивши и настоящи ръководители на общината. Макар че в обясненията си свидетелката Димова заяви, че... "Това, че излязоха имената на магистрати просто е някаква случайност, както и от изявленията на св. Петров, че съдия П. не е използвал служебното си положение и не е влиял върху процедурата за отстъпване право на строеж на дъщеря му А.П."

Видно от представените доказателства по делото през 2007 година е образувана прокурорска преписка за отстъпени неправилно права на строеж от кмета на община Приморско (по инициатива на съветници от общината) и е образувана втора прокурорска преписка по сигнал от гражданин. Тези две прокурорски

преписки са обединени и районна прокуратура в Царево е извършила проверка (писмо РП - Царево изх. №669/11.08.2010 г.).

Правилата за професионално поведение са създадени с приетия от ВСС на 20.05.2009 г. Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Те изискват магистратите, особено ръководителите на органите на съдебна власт да поддържат доверието на обществото, като избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на тяхната професия и които биха застрашили тяхната репутация и независимост. Магистратите ежедневно упражняват власт, която се отразява върху съдбата на гражданите, поради което обществото не би се съгласило да предостави тази власт в ръцете на хора със спорна репутация. Именно поради това поведението на магистратите както в службата, така и извън нея трябва да бъде съобразена с обществените очаквания за морал и почтеност.

Дисциплинарният състав счита, че има достатъчно основания да приеме, че е налице нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати – по отношение на принципите почтеност и благоприличие, защото поведението на засегнатия магистрат най-малко категорично се отклонява от приетото разбиране за нравствен дълг към грижа за дете, което вече е навършило пълнолетие, но все още учи.

Въз основа на така изяснената фактическа обстановка, дисциплинарният състав прави следните правни изводи:

С действията си В.С.П. в качеството си на (длъжност) е допуснал дисциплинарно нарушение регламентирано в Кодекса за етично поведение българските магистрати и в Правилата за професионална етика на съдиите в България като е нарушил разпоредбите на чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионалната етика на съдиите в България в сила до 20.05.2009 година, както и на правила т. 5.6 и т. 5. 7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати в сила от 20.05.2009 година. По този начин е допуснал накърняване престижа на съдебната власт, заради което следва да носи дисциплинарна отговорност на основание чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

При определяне вида и размера на наказанието, което следва да се наложи на дисциплинарно отговорното лице съставът прецени цялостното му поведение както и тежестта на нарушението съобразно изискванията на разпоредбата на чл. 309 от ЗСВ и прие, че са налице действия уронващи престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав отчете негативния обществен резонанс, манифестираната остра публична реакция и несъмненото обществено недоверие предизвикано от действията и бездействията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, поради което приема, че следва да му бъде наложено наказание съответстващо на извършеното нарушение.

Воден от горното и като се съобрази с обективно установените факти, дисциплинарният състав прие, че наказанието което следва да се наложи е по чл. 308, ал. 1, т. 5 от Закона за съдебната власт.

Водим от горното и на основание чл. 320, във връзка с чл. 319 и чл. 309 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че с действията и бездействията си В.С.П. - (длъжност) е нарушил чл. 5, ал. 5 от Правилата за професионална етика на съдиите в България, в сила до 20.05.2009 г., както и правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати действащ от 20.05.2009 г. и е допуснал накърняване престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 от ЗСВ.

Предлага на висшия съдебен съвет да наложи на В.С.П. - административен ръководител - председател на Апелативен съд град София дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от Закона за съдебната власт - освобождаване от длъжност като административен ръководител.

Предоставя настоящето решение на председателстващия Висшия съдебен съвет ведно с преписката по делото за внасянето му за разглеждане във Висшия съдебен съвет.

9. Дисциплинарно дело №19 от 2010 г. по описа на ВСС

С решение на Висшия съдебен съвет (ВСС) от 03.06.2010 г. - протокол №21, по предложение на петима негови членове и по реда на чл. 316, ап. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), е образувано дисциплинарно производство срещу Д.Н.У. - (длъжност) в Окръжен съд - гр. Б., за налагане на съответстващо на допуснатите дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, наказание.

Вносителите на предложението за ангажиране на дисциплинарната отговорност на Д.У., редовно призовани, не са се явявали в заседанията на дисциплинарния състав и не са били представлявани. Не са предоставили писмено становище по съществото на делото.

Като релевантни за производството обстоятелства, в предложението е посочено, че Д.У., дъщеря на съдията от Върховния административен съд Н.У., "...е придобила право на строеж в гр. Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба ... и е предприела строителство на обект по отстъпеното ѝ право на строеж". Посочено е, че скандалните разкрития, станали достояние на обществото през м. май 2010 година, водят до извода, че е накърнен сериозно престижът на съдебната власт. Като конкретно нарушени са визирани разпоредбите на правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, изискващи въздръжане от действия, които биха могли да ком-

прометират честта на магистрата в професията и в обществото, както и безукорна репутация. Извършването на действия в разрез с тези изисквания, според вносителите на предложението, изпълват съдържанието на нормите на чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (редакция ДВ, бр. 33/2009 година) и представляват дисциплинарни нарушения по посочените текстове на закона.

Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице Д.У. е участвала в заседанията на дисциплинарния състав лично и с пълномощника си адв. Н., като е оспорила твърденията в предложението - както от фактическа, така и от правна страна. В заседанието по съществото на делото на 08. 12. 2010 година и в представените на 21.12.2010 г. писмени бележки, са изложени подробни доводи в подкрепа на защитните тези на дисциплинарноотговорното лице, които се свеждат основно до следното:

- липса на конкретика в обстоятелствената част на предложението за ангажиране на дисциплинарната отговорност на Д.У., което възпрепятства реализиране на защита ѝ в пълен обем;
- некоректно представяне в Докладите на прокурор при ВКП от 20.05.2010 година и от 25.05. с. г., (на които се основава предложението) и в доклада на Временната комисия на Общински съвет (ОБС) - гр. Приморско по р. №37/26. 02. 2009 година, на правнорелевантните факти и обстоятелства за: изискванията към извършената адресна регистрация на Д.У. в гр. Приморско, установената жилищна нужда на същата, намерението ѝ за развиване на хотелиерски бизнес (предназначението на сградата), извършени от нейна страна разпоредителни сделки с недвижими имоти, съдържанието на решението на Комисията за картотекиране, наличието/липсата на молба- декларация, определяне на цената на правото на строеж;
- избирателен подход на Временната комисия при извършената проверка на общо 350 отделни случая и тенденциозно представяне само на 14 от тях (вкл. и този на дисциплинарноотговорното лице) като проблемни;
- направени в Доклада на тази Комисия изводи за незаконосъобразност на договора за отстъпено право на строеж, които изводи са извън нейната компетентност;
- наведени са и доводи за правна несъстоятелност на изводите в предложението относно придобиване на правото на строеж в нарушение на тогава действащата нормативна уредба.

Тези обстоятелства, твърди се по съществото на делото, са игнорирани или превратно оценени при изготвяне на предложението, с което ВСС е сезиран, поради което са направени и неправилни правни изводи. Затова предложението следва да бъде преценено като неоснователно и да бъде предложено на ВСС

неговото отхвърляне, в какъвто смисъл следва да е решението на дисциплинарния състав по делото.

Дисциплинарният състав на ВСС, като съобрази визиранията в предложението и посочени като релевантни на производството обстоятелства, направените от страната възражения и изложените в тяхна подкрепа доводи и след като взе предвид събраните от състава по делото доказателствени материали, намира за установено от фактическа страна следното:

Привлечената към дисциплинарна отговорност Д.Н.У. е (длъжност) в Окръжен съд - гр. Б. от 15.06.2009 година (Заповед .../2009 година на Председателя на Окръжния съд и акт за встъпване в длъжност от 15.06 с. г. - л. 329, л. 330 от д. д.).

Завършила е юридическото си образование във Великотърновския университет през 2005 година. Междувременно, от 2003 година, е започнала сезонна работа като барман и екскурзовод на територията на гр. Приморско и региона, основно в Почивната база на Националния статистически институт в гр. Приморско (свид. Костов, л. 453 от д. д.).

След дипломирането си, Д.У. работила като юрисконсулт в "Главболгарстрой" АД и участвала в управлението на "Аркутино" ЕАД като член на Съвета на директорите. Дейността на Дружеството била свързана с управление, стопанисване и отдаване под наем на недвижими имоти и реализиране на инвестиционни проекти, вкл. и на територията на общините Приморско и Созопол (учредителен протокол и решение на Софийски градски съд - л. л. 440 - 442 от д. д.). В същия регион извършвало строителни работи и дружеството "Главболгарстрой". Тези обстоятелства предполагали чести пътувания и по-продължително пребиваване на Д.У. в градовете Приморско, Созопол и Китен (свидетели А.У и И.У., обяснения на дисциплинароотговорното лице - л. л. 334 - 336 от д. д.).

По това време Д.У. подала в Общината на гр. Приморско молба-декларация за учредяване на право на строеж за задоволяване на жилищни нужди (приложена в копие на л. 60 от д. д.). Молбата не е датирана от молителката, като липсва и отбелязване на самата молба за нейното официално завеждане в администрацията на ОбС - гр. Приморско. При направените от дисциплинарния състав констатации по оригинала на молбата - декларация, приложен в ДП №.../2010 година по описа на Отдел "Следствен" на Софийска градска прокуратура (протокол от заседание на състава от 27.10.2010 г., на л. 333 от д. д.), не се установиха по-различни обстоятелства, т.е. такива отбелязвания липсват и на оригиналната молба.

Данни за подаването на молбата се съдържат единствено във Входящия регистър за молби-декларации за отстъпване на право на строеж на граждани с установени жилищни нужди (л. 107 от д. д.), в който регистър молбата на Д.У. е

заведена под №... от дата година. По идентичен начин тя е описана и в Заповед №.../2007 година на кмета на Община Приморско (като едно от основанията за издаването ѝ), с която е отстъпено право на строеж на Д.У. върху посочения в Заповедта имот (л. 57 от д. д.). Данни за начина на водене на този регистър и периода на създаването му се съдържат и в показанията на свид. С. и сведенията от Л.Д., М.К., Ст.А., и К.Т. (л. 87-91 от д. д.). Преценени съвкупно, тези доказателствени източници дават основание на дисциплинарния състав да формира фактическия си извод, че молбата - декларация за учредяване на право на строеж за задоволяване на жилищни нужди на територията на гр. Приморско е подадена от Д.У. на 15.01.2004 г. в администрацията на ОбС - гр. Приморско.

В молбата-декларация Д.У. е заявила постоянно местоживееене на ул. "... " №... в гр. Приморско, в жилищна страда, собственост на М.Т.М. Заявила е също, че обитава една стая от имота с площ от 12 кв. м. От съдържанието на предоставеното от М.М. писмено обяснение (л. 44 от д. д.) се установява, че същият не познава Д.У. и не си спомня тя да е ношувала в семейния пансионат на посочения адрес, вкл. за периода 18.10.2006 г. - 29.07.2007 г., т.е. след регистрацията ѝ на същия.

Съобщението за постоянен адрес е подадено от Д.У. до кмета на Община Приморско на 17.10.2006 г. и е заведено под №... (л. 9 от д. д.). В него е посочен като постоянен адрес именно този на ул. "... " №.... Впоследствие, на 25.04.2007 година, на Д.У. е издадена нова лична карта от МВР - гр. Бургас, с посочен в нея постоянен адрес този в гр. Приморско (л. 56 от д. д.).

Като последица от подадената от Д.У. молба-декларация до ОбС - гр. Приморско, е осъществена процедура по картотекирането ѝ като лице с жилищна нужда. В приложената към предложението за ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност таблица, озаглавена "Картотека - 2004 година на граждани с установени жилищни нужди - гр. Приморско" (л. 14 - 22 от д. д.), дисциплинарноотговорното лице фигурира като гражданин с установена жилищна нужда на територията на града (л. 15 - гърба). В изпратената от ОбС - гр. Приморско, по искане на дисциплинарния състав, подобна таблица (л. 247-263 от д. д.), Д.У. липсва като картотекирано лице с установена жилищна нужда. След направено от страната по делото оспорване на автентичността и авторството на така приложените екземпляри от "Картотека" и с оглед очевидно противоречивото им съдържание, дисциплинарният състав събра допълнително доказателства, вкл. и гласни такива - показанията на свидетелите С. и Д. (протокол от заседание на 17.11.2010 г., л. 376 и сл. от д. д.). Съвкупната им оценка дава възможност да бъде направен фактическият извод за достоверност на приетата в заседанието на дисциплинарния състав на 17.11.2010 г. "Картотека 2004 г. на граждани с установени жилищни нужди", придружена с протокол от 26.03.2004 г. за изготвянето ѝ от на-

рочна комисия, назначена със Заповед №103 от 27.02.2004 г. на кмета на Община Приморско. Картотеката съдържа 254 граждани с установени жилищни нужди, между които е и дисциплинарноотговорното лице Д.У. (л. 354-371 от д. д.).

Със Заповед №.../2007 година на кмета на Община Приморско, въз основа на посочените по-горе молба-декларация от Д.У., протокол на Комисията за картотекиране от 26.03.2004 година и акт за общинска собственост №.../2006 г. и на основание чл. 37, ал. 4 от Закона за общинската собственост (ЗОС) във вр. Чл. 30 от Наредбата за реда за придобиване, стопанисване, управление и разпореждане с общинско имущество и решение №61/11.05.2000 г. на ОБНС - гр. Приморско (за определяне на цените на различните право на строеж, учредявани от Общината), е отстъпено право на строеж върху описания в заповедта парцел с площ 469 кв. м. Определена е и цената на правото на строеж - 1829 лева, както и размера на местните такси и следващата се нотариалната такса (л. 57 от д. д.). Сумите са внесени от Д.У. по сметка на Общината на 28. 06. 2007 г. (копие от приходна квитанция на л. 58 от д. д.).

На 28.06.2007 г. Д.У. сключила договор с Община - Приморско, представявана от кмета Д.Д. (л. 25 от д. д.), за учредяване на правото на строеж. Съгласно клаузите на договора, Д.У. придобива правото да построи предвидената по ПЗ жилищна сграда, като се задължава да не прехвърля по какъвто и да било начин така учреденото ѝ право до реализирането му, както и собствеността върху изградената сграда или части от нея на трети лица, за срок от пет години от датата на разрешението за ползването ѝ, както и да не учредява право на ползване, да не я внася в търговско дружество и пр. При неспазване на тези условия, договърът се прекратява по право, като Общината става собственик на изграденото и на други приращения и подобрения върху имота.

Непосредствено след сключване на този договор, реализиран в условията на преференциална процедура за лица с жилищна нужда, на 08.08.2007 г., Д.У. е закупила апартамент в съседното с. Лозенец, Бургаска област, с площ 80 кв. м., на стойност 25 хиляди лева (нотариален акт на л. 49 от д. д.).

В изпълнение на договора за учредяване на право на строеж в гр. Приморско, на 26.08.2009 г. Д.У. получила разрешение за строеж на "жилищна сграда с апартаменти, стаи за настаняване и кафене" (л.402 от д, д.). Няколко месеца покъсно започнала строителните работи по изграждането на сградата, както е проектирана и състояща се от: сутерен, партер и четири етажа, с разгърнатата застроена площ от 947 кв. м. (л. 405 от д. д.).

Междувременно, по повод сигнал от Сдружението "Приморско 21 век" до Общинския съвет за допуснати нарушения при учредяване на право на строеж и други вещни права на различни лица и въз основа на решение №.../... 2009 година на ОбС - гр. Приморско, е избрана Временна комисия, която да извърши

проверка на сключените от Общината през периода 2003-2007 година договори за продажба на общинска собственост, за отстъпено право на строеж върху общинска земя и за замяна на недвижими имоти - общинска собственост. За резултатите от извършената проверка е изготвен доклад, внесен за разглеждане в ОбС. Според констатациите от доклада, за посочения период е учредено право на строеж на 350 лица, за 118 от които - до промяната в реда за учредяването му с изменението на Закона за общинската собственост (ДВ, бр. 101/16.11.2004 г.). Проверени са подробно 29 договора за отстъпено право на строеж върху общинска земя, като по 14 от тях Временната комисия е констатирала нарушения на регламентираната в Закона процедура за това. Между тях (т. 6 от Доклада на Временната комисия - л. 78-83 от д. д.) е и договорът, сключен между Община - Приморско и дисциплинарноотговорното лице Д.У.

Общите констатации за несъответствие на извършените действия по учредяване на право на строеж върху общинска земя с нормативната уредба (чл. 37, ал. 4 от ЗОС, ППЗОС, ППЗДС и др.), касаят компетентния орган, условията за отстъпването на право на строеж, общинските терени, върху които може да се направи това, редът за определянето им и пр. (стр. 1-2 от Доклада на Временната комисия).

Докладът е обсъден и приет на редовно заседание на ОбС - гр. Приморско, проведено на 29.10.2009 година (л. 211-220 от д. д.)

Дейността по управление и разпореждане с имоти - общинска собственост в гр. Приморско, са предмет на проверки и разследване и по няколко досъдебни производства на районна и окръжна прокуратури - гр. Бургас и на районна прокуратура - гр. Царево. Констатации за хода и съдържанието на проверките са отразени в двата доклада на прокурор от ВКП, посочени по-горе и приложени по дисциплинарното дело (л. 61-77 от д. д.).

Всички тези обстоятелства, както и информация за придобити от други магистрати и техни близки роднини недвижими имоти на територията на гр. Приморско, са изнесени в публикация в централен седмичник през м. май 2010 година. По този повод, Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС се е самосезирала и е започнала проверка. В свое заседание на 31.05.2010 г., Комисията е изслушала визираните в публикацията магистрати, вкл. и Д.У. и на 01.06.2010 г. е внесла във ВСС предложението си за ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност.

В отговор на направени от дисциплинарноотговорното лице възражения, описани по-горе и с оглед изчерпателност и прецизност, дисциплинарният състав намира за необходимо да изложи съображенията си относно рамката на производството и подлежащите на установяване факти, определени от внесено-то във ВСС предложение и приложените към него материали, на които то се

основава. Така, съставът дефинира обстоятелствата, които следва да изясни по предвидения в чл. 7 от АПК начин, а именно - придобиването от Д.У. на право на строеж в гр. Приморско в нарушение на тогава действащата нормативна уредба и извършване на действия по строителство на обект съгл. така отстъпеното ѝ право на строеж. Скандалните разкрития за тези обстоятелства, станали достояние на обществото към настоящия момент, според вносителите на предложението, сочат на сериозно накърняване на престижа на съдебната власт. В предложението фактите и обстоятелствата за действията на дисциплинарноотговорното лице са обсъдени единствено от гледна точка на правилата за моралния облик, етичното поведение и репутацията на българските магистрати и е заявено тяхното несъответствие на изискванията на правила 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение, повеляващи въздържане от действия, които биха могли да компрометират честта на магистрата в професията и в обществото, както и безукорна репутация.

Дисциплинарният състав по делото приема, че не следва да анализира и преценява законосъобразността на осъществената и описана подробно по-горе процедура по учредяване на право на строеж на Д.У. върху общинска земя и на реализираната в резултат на това сделка, защото такава дейност би била извън рамките на неговата компетентност като дисциплинарнонаказващ орган. Съдът е органът, оправомощен от Конституцията (чл. 120 от КРБ) и от закона, да осъществява контрол за законност на актове и действия на административните органи, след проведено надлежно производство и чрез постановен съдебен акт. Поради това, в тази насока дисциплинарният състав може само да отрази информацията, предоставена в писмо на кмета на Община Приморско от 06.12.2010 г. в отговор на запитване, неоспорена от страните по делото, че към този момент няма съдебен или административен акт, с който да е обявена незаконността на сделката по учредяване на право на строеж на Д.У. (л. 401 от д. д.).

По повод направени в становището на дисциплинарноотговорното лице по съществуващото на делото възражения за изтекла погасителна давност за ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност, съставът намира следното:

Дисциплинарното производство е образувано в сроковете, посочени в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ (ред. ДВ, бр. 33/2009 г.).

Съставът приема тази редакция на нормата за относима към конкретния казус, защото фактологията по делото включва поредица от действия, реализирани от Д.У. през периода 2004-2010 г. и целящи придобиване при преференциални условия на право на строеж върху общинска земя в гр. Приморско и построяване на сграда върху тази земя. Броят и поредността на тези действия са въпрос на законов регламент, който не може да бъде игнориран. Мудността на общинската администрация (съзнавана или не) и необходимостта от извършване на тази

поредица от действия (в т.ч. нова адресна регистрация, издаване на нов документ за самоличност, предхождащо сделката картотекиране и пр.), са обстоятелства, които не биха могли да бъдат ползвани в защита на тезата за погасяване по давност на възможността за търсене на отговорност за дисциплинарно нарушение от Д.У. поради значителна отдалеченост във времето на първоначалния акт по реализиране на процедурата за постигане на посочената цел (м. януари 2004 г.). Крайният акт на осъществяването ѝ и постигане на целения резултат - получаване на разрешение за строеж на "жилищна сграда с апартаменти, стаи за настаняване и кафене" (л. 402 от д. д.), е от 26.08.2009 г., като няколко месеца по-късно са започнати и строителните работи по изграждането на сградата.

Нормата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ в посочената редакция визира два срока за образуване на дисциплинарното производство, които са различни по своя първоначален момент и по продължителността си. Известно е, че краткият (шестмесечен) срок тече от деня на откриване на нарушението, а дългият (тригодишен) срок - от деня на извършването му. Известно е също, че при визирани действия, които накърняват престижа на съдебната власт, тези срокове текат от публичното оповестяване на действията (арг. от чл. 310, ал. 3, изр. 2 от ЗСВ).

В конкретния случай, вносител на предложението за налагане на дисциплинарно наказание са петима членове на ВСС (чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ). По отношение на този вносител нарушението следва да се счита за открито от момента на публичното оповестяване на действията на дисциплинарно отговорното лице, което е станало чрез публикация в пресата от 14.05.2010 г., защото именно въз основа на изнесените в тази публикация факти и обстоятелства органът, оправомощен да направи предложение за ангажиране на дисциплинарната отговорност, обективно е узнал признаците на извършеното деяние, представляващо (или не) дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307 от ЗСВ. Предложението на петимата членове на ВСС за ангажиране на отговорността на съдия У. за публично оповестените действия по сключване на сделката за учредяване на правото на строеж, е внесено във ВСС на 01.06.2010 г., т.е. в законоустановения срок.

Дисциплинарният състав преценява като несъстоятелни доводите на защитата във връзка с предходни публикации по случая в печатни и електронни издания, представени и приети по делото:

- брой №5 на вестник "Днес Приморско" от м. август 2008 година - общинско месечно издание, със статия "Окръжна прокуратура проверява учредените права на строеж" и списък на лицата, получили права на строеж в периода 2003-2007 година (л. 331 от д. д.).
- информация на електронната страница на Община Приморско за създаване на Временната комисия, описана по-горе, както и самия доклад на

Комисията,

- публикация на електронната страница "Десант" от 29.10.2009 г. под заглавие "Приморско остана без общински имоти".

Тази информация има регионален характер, не е станала достояние на органа, компетентен да инициира проверка и евентуално дисциплинарно производство по повод изложеното в нея и не би могла да бъде ценена като момент, от който този орган е узнал обстоятелствата във връзка с визираното нарушение.

Дисциплинарният състав приема, че предложението за налагане на дисциплинарно наказание на Д.У. е направено в рамките и на тригодишния срок за образуване на дисциплинарно производство по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ. Отделните действия, необходими и предхождащи реализирането на придобиване на право на строеж и построяване на сградата, са извършени през определен период от време, като са финализирани през лятото на 2009 г. с получаването на разрешението за строеж, когато на практика е постигната целта и са реализирани ползите от тези действия. По това време Д.У. вече е (длъжност) в Б-ския окръжен съд. Не би могло да се приеме като момент на извършване на нарушението иницирането на процедурата за придобиване на право на строеж, доколкото това действие само по себе си далече не изчерпва процедурата, а още по-малко гарантира постигане на целения резултат.

При тези съображения дисциплинарният състав намира предложението за допустимо.

Разгледано по същество, то е основателно.

Установените от дисциплинарния състав факти, подробно описани по-горе, сочат на извършени от дисциплинароотговорното лице съдия У. действия, нарушаващи правилата за етично поведение на магистрата и уронващи престижа на съдебната власт.

Както вече бе отбелязано, изследването на законността на действията по придобиване на правото на строеж от Д.У. като лице с установена жилищна нужда, т.е. при преференциални условия и не по общия ред, е извън предмета на настоящето производство. Не подлежат на изясняване в него и действията на общинската администрация на гр. Приморско и тяхното съответствие със законни и подзаконни разпоредби. Извън компетентността на дисциплинаронаказващия орган са и въпросите за финансовите източници за реализиране на въпросния строеж.

Отправната точка в случая, са изискванията към магистрата от гледна точка на неговия морален интегритет и съответствието на неговите действия на тези изисквания. В тази връзка, съставът намира за необходимо да коментира съдържанието на визираните в предложението правила 5.6 и 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати и практиката по приложението им, а също и обстоятел-

ството, че тези правила са неразривно свързани и рефлектират базисни положения от правилата за съдийско поведение, отразени в редица документи на международни и европейски съдийски организации, на ООН, на Съвета на Европа, а именно:

Според Кодекса за поведението на съдиите (известен след преработването му през 2002 година като Бангалорски принципи), моралните качества имат основно значение за правилното изпълнение на съдийските функции (ценност 3). И това е така, защото правомощията, дадени на съдиите са тясно свързани с ценностите на правосъдието, истината и свободата и защото упражняването им засяга самата същност на човешкия живот (тезата е подробно развита и обоснована и в Становище №3/2001 година на Консултативния съвет на европейските съдии). Затова съдията е длъжен да гарантира, че поведението му е безупречно в очите на разумния наблюдател (Бангалорски принципи, ценност 3). Един от механизмите за гарантиране на пристойност и впечатление за пристойност е, съдията, като обект на постоянен публичен контрол, да си наложи лични ограничения, които могат да се сторят тежки на обикновения гражданин и да направи това свободно и по своя воля (ценност 4). В основата на тези и още много други правила за съдийска етика и поведение е идеята, че поведението и държането на съдията трябва да утвърждават вярата на хората в моралния интегритет на съдебната власт и че правосъдието трябва не само да се осъществява, но и хората да виждат, че то се осъществява. (В този смисъл вж. и Основни принципи на ООН за независимостта на съдебната власт от 1985 година, Европейска харта за статута на съдиите от 1998 г., Препоръка №R(94)12 на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно независимостта, ефикасността и ролята на съдиите и др.)

Обсъдени от тази единствено възможна в случая отправна точка и в рамките на компетентността на дисциплинарнонаказващия орган, установените по делото факти относно придобиването и реализирането на правото на строеж от (длъжност) Д.У., дават основание за извода, че те нарушават основните изисквания за почтеност, достойнство, дълг към професията и респект към доверието на обществото към съдиите. Без значение е дали формално е спазена буквата на закона, след като е нарушен неговият дух. Дистанцирайки се от въпроса за законосъобразността на действията на страните по сделката (при изложените погоре съображения), съставът не може да не подчертае поредицата от обстоятелства, отразяващи именно видимостта за липсата в тях на пристойност и морал, като: заявяване пред общинската администрация на жилищна нужда, без да са предоставени и да са налице каквито и да било данни в подкрепа на подобно деклариране, извършване на адресна регистрация на място без каквато и да било физическа връзка с него, промяна на документа за самоличност очевидно за

нуждите на процедурата по картотекиране като лице с установена жилищна нужда, закупуване на апартамент в съседното на Приморско село Лозенец веднага след сключване на договора за отстъпване на правото на строеж именно като лице в жилищна нужда, т.е. при преференциални условия и с оглед създаване на привидност за съобразяване с нормата на закона, получаване на разрешение за строеж и застрояване на сграда с почти хиляда кв. м. разгърната застроена площ (при предприети освен това действия пред общинската администрация и за нейното увеличаване чрез "свързано застрояване" - л. 23 от д. д.) и пр. Всички тези обстоятелства, проследени и обсъдени в тяхната хронология, сочат не просто на добро познаване на закона, а на неговото използване за постигане на лични и/или на членове на семейството интереси по недопустим за съдията начин. Въведените строги правила и високи стандарти на поведение на съдията са гаранция, че тяхното спазване съхранява моралния интегритет и независимостта на съдебната власт. Обратно - нарушаването им руши нейния престиж и професионална чест и достойнство.

Дисциплинарният състав намира за неоснователни и останалите възражения на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице по фактите и по правото, както бяха описани по-горе, при следните съображения:

- по фактите - за некоректно представяне на релевантни обстоятелства в Докладите на прокурор при ВКП и в Доклада на Временната комисия на ОБС.

Съставът събра по своя инициатива значителен обем доказателства за установяване на релевантните за производството по ангажиране на дисциплинарната отговорност на съдия У. факти и формира собствени фактически изводи, подробно изложени по-горе, очертавайки и рамките на производството с оглед границите на своята компетентност. Посочи и отправната точка за оценка и анализ на безспорно установените и неоспорени обстоятелства относно адресна регистрация, картотекиране, жилищна нужда, документи за самоличност, хронология, цел и пр.

- по правото - за неправилни изводи за незаконосъобразност на сделката за учредяване на правото на строеж в резултат на превратна оценка на установените факти и неправилни изводи за наличие на обективните и субективни признаци на фактическите състави на вменените ѝ дисциплинарни нарушения.

По отношение на оценката на законността или не на сделката, съставът изложи подробни съображения като за въпрос, който е извън неговата компетентност и поради това - извън предмета на изследване в дисциплинарното производство. Изложи и съображения относно аспекта и отправната точка на анализ и оценка на събраните по делото доказателства.

При така установените по делото факти и обстоятелства, очертани като предмет на производството, дисциплинарният състав намира, че извършените от съдия Д.У. действия по придобиване и реализиране на право на строеж в гр. Приморско, осъществяват признаците на дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (ред. ДВ, бр. 64/2007 г.). Налице е обективно несъответствие между дължимото поведение, регламентирано в правила 5.6 и 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати за въздържане от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта на магистрата в професията и в обществото и за наличие на безукорна репутация - от една страна, и фактически осъщественото от съдията поведение - от друга. Това несъответствие представлява съдържанието на противоправността като един от признаците на дисциплинарното нарушение. Вярно е, че формално действията изпълняват някаква процедура (съответна на закона или не) за сключване на сделка за придобиване на право на строеж върху общинска земя на територията на Община Приморско. Дали и доколко тази процедура съответства на закона, следва да се произнесе съдът. Същественото от гледна точка на оценката за тяхното съответствие на моралните и етични правила за съдийско поведение е, че в основата на тези правила са общоприетите критерии на здравия разум за редно и нередно, за границите на почтеността и за стандартите на това поведение, създаващи видимостта за справедливост и безпристрастност на съдебната институция, олицетворявана от всеки съдия. В конкретния случай такова съответствие не е налице.

Всички тези обстоятелства дисциплинарният състав анализира и отбелязва не само с оглед изчерпателност, но и в рамките на изследване на причините за допуснатото от дисциплинарноотговорното лице нарушаване на правилата, както и с оглед тяхната относимост към преценката на вида и тежестта на дисциплинарното наказание, което следва да бъде наложено на съдия У. за извършените от нея дисциплинарни нарушения, в изпълнение на изискванията на разпоредбата на чл. 309 от ЗСВ.

В предложението за ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност, не е конкретизирано искане за налагане на определено дисциплинарно наказание.

Дисциплинарният състав съобрази, че съдия У. е в началото на професионалното си формиране и развитие. Предприела е действията за реализиране на право на строеж върху общинска земя в Приморско далече преди встъпването си на съдийска длъжност, което не прави поредицата от действия за осъществяването му и ползването на резултата от тях вече в битността ѝ на съдия по-малко укорими, но ги обяснява по различен начин от останалите идентични случаи на придобиване и реализиране на право на строеж от магистрати в гр. Приморско. Формирането на професионален манталитет и адекватно на него

поведение е въпрос и на време, на обучение, на практикуване на професията и придобиване на усет за правилата и ограниченията, които тя налага.

От друга страна, не биха могли да бъдат игнорирани обстоятелствата, дефиниращи тежестта на извършените нарушения. Познаването на закона от съдията не би следвало да служи за неговото заобикаляне. Такива действия рушат устоите на професията и на доверието на обществото в нея, защото в основата на съдийската дейност е честното и справедливо прилагане на закона. Това е валидно с още по-голяма сила, когато касае личната сфера на човека, овластен да олицетворява съдебната институция и да въздава справедливост в сфери, които засягат самата същност на човешкия живот. Също така, проявената от дисциплинарноотговорното лице безкритичност и невъзможност (или нежелание) за адекватна професионална оценка на извършеното, не дават основание за прогнозиране на бързо справяне преодоляване на тип поведение, очевидно неприсъщо на професията.

При така оценения баланс на обстоятелствата, дефиниращи тежестта на наказанието, което следва да бъде наложено на Д.У., дисциплинарният състав намира, че то следва да бъде такова по чл. 308, ал. 1. т. 3 от ЗСВ, в максималните му параметри - намаляване на основното трудово възнаграждение с 20% за срок от две години. Така определено, наказанието е справедливо и съразмерно на тежестта на извършените нарушения, обстоятелствата на извършването им и удовлетворява изискванията на чл. 309 от ЗСВ.

Предвид изложеното и на основание чл. 319, ал. 1 от ЗСВ, дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №19/2010 година реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че Д.Н.У. - (длъжност) в Окръжен съд - гр. Б., е извършила дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ (ред. ДВ, бр. 64/2007 г.), като е извършила действия, компрометиращи честта ѝ в професията и в обществото и противоречащи на стандартите за безукорна репутация, с което е нарушила правила 5.6 и 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати и по този начин е уронила престижа на съдебната власт, за което да ѝ наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ - намаляване на основното трудово възнаграждение в размер на 20 (двадесет) на сто за срок от две години.

ПРЕДОСТАВЯ настоящето решение, заедно с преписката по делото, на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне във Висшия съдебен съвет.

10. Дисциплинарно дело №19 от 2010 г. / адм. дело 2614/2012 г. на ВАС

Решение №6899 от 16.05.2012 г. по адм. д. №2614/2012 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 1 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на деветнадесети април две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ... и с участието
на прокурора Иво Игнатов изслуша докладваното
от съдията МАРИЕТА МИЛЕВА
по адм. дело №2614/2012.

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на Висшия съдебен съвет против решение №1000 от 19.01.2012 г. по адм. дело №3695/2011 г. на Върховния административен съд, седмо отделение, с което е отменено решение по т. 11 от протокол №9/08.03.2011 г., взето по дисциплинарно дело №19/2010 г. на Висшия съдебен съвет, с което на Д.Н.У, младши съдия в Окръжен съд – Благоевград е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" за нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 (ред. ДВ бр. 64/ 2007 г.) от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и на т. 5.6 и т. 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати. Жалбоподателят поддържа, че съдебният акт е незаконосъобразен, тъй като решението на Висшия съдебен съвет е прието при спазване на всички процесуални и материалноправни изисквания и е необоснован. Моли решението да бъде отменено и да се постанови ново по същество, с което жалбата на У. против решението на Висшия съдебен съвет да бъде отхвърлена.

Ответницата – Д.Н.У. оспорва касационната жалба и моли решението на Върховния административен съд, седмо отделение, да бъде оставено в сила.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Като взе предвид изложеното в касационната жалба и данните по делото настоящият петчленен състав на Върховния административен съд, констатира следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК и от страна, за която първоинстанционното решение е неблагоприятно, поради което е допустима.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна по следните съображения:

Решението на Върховния административен съд, тричленен състав, е постановено в съответствие със закона.

Правилно съдебният състав приема, че при постановяване на решението по т. 11 от протокол №9/08.03.2011 г. по д. дело №19/2010 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС), с което на младши съдия Д.У. е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност", са допуснати нарушения на формата на акта, които го опорочават.

Аргументирано е заключението, че изложените от дисциплинарния състав съображения, които съгласно чл. 320, ал. 4 от ЗСВ се считат за мотиви на оспореното решение, не са конкретни и съдържат противоречия, които препятстват установяване на нарушението или нарушенията, за които е наложено дисциплинарно наказание. Не са посочени определени действия или бездействия извършени или допуснати от Д.У. в качеството на магистрат, с които да са нарушени морално – етични норми и да е уронен престижа на съдебната власт. Правилно е преценено, че издаденото през 2009 г. разрешение за строеж, два месеца след назначаване на У. като младши съдия и започването на строителството, не водят до възприетата от дисциплинарния състав квалификация и не могат да обосновават санкционираните на магистрата, тъй като тази факти са по реализирането на учреденото на 28.06.2007 г. от община Приморско право на строеж.

Освен това, в мотивите на дисциплинарния състав е обсъждано поведението на Д.У. преди и по време на сключване на договора с община Приморско за учредяване право на строеж през периода 2004-2007 г., като е дадена морална оценка на предприетите от нея действия, въпреки че по това време същата не е магистрат, а в същото време изводите за нарушение на морално - етичните правила се свързват с поведението на У. след назначаването ѝ като младши съдия през м. юни 2009 г.

От друга страна, независимо от констатацията, че сключеният между Д.У. и община Приморско договор за учредяване право на строеж не следва да бъде обсъждан, тъй като сделката е с гражданскоправен характер и е сключена между равнопоставени страни, дисциплинарният състав изгражда изводите си за нарушение на "основните изисквания за почтеност, достойнство, дълг към професията и респект към доверието на обществото към съдиите" именно върху поведението на Д.У. преди и по време на сключване на договора.

При липсата на конкретни факти и при констатираните противоречия в мотивите следва да се приеме, че оспореното решение не съдържа фактическите основания за налагане на дисциплинарно наказание – порок на административния акт, който е достатъчно основание за неговата отмяна.

Изводът на съдебния състав, че решението на Висшия съдебен съвет за налагане на най-тежкото дисциплинарно наказание е постановено в противоречие с материалноправни разпоредби, също е законосъобразен.

Разпоредбата на чл. 307, ал. 1 от ЗСВ урежда възникването на дисциплинарна отговорност за магистрати при допуснати дисциплинарни нарушения, които изброява в нормата на чл. 307, ал. 4 от ЗСВ. Последният текст въвежда като основание за налагане на дисциплинарно наказание нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати (чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ) и действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт (чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ). В случая при правилно тълкуване и прилагане на закона тричленният състав приема, че изводът за допуснати дисциплинарни нарушения от магистрата по цитираните текстове е направен, без да са осъществени предвидените в нормите предпоставки. По делото е установено, че на 15.01.2004 г. Д.У. подава в община Приморско молба – декларация за учредяване право на строеж върху имот - общинска собственост. През м. октомври 2006 г. същата посочва постоянен адрес в гр. Приморско, ул. "...." №..., независимо че не живее там и заедно с 254 лица е картотекирана като лице с жилищна нужда в общината. Със заповед №539/10.05.2007 г. на кмета на община Приморско на У. е отстъпено право на строеж върху общински имот. С договор от 28.06.2007 г. общината учредява на У. право на строеж. Разрешение за строеж в имота е издадено на 26.08.2009 г., след което започват строителни работи. Д.У. е (длъжност) от 15.06.2009 г. При тези данни правилно от страна на първоинстанционния съдебен състав е преценено, че не са налице основания за ангажиране на дисциплинарната отговорност на У. В тази насока настоящата инстанция споделя изцяло изложените от тричленния състав мотиви, като намира за необходимо да изложи и допълнителни съображения в този смисъл.

Изводите на дисциплинарно – наказващия орган за нарушения на т. 5.6 и т. 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, които задължават магистрата да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото и да поддържа безукорна репутация, както и за допуснати действия или бездействия, които накърняват престижа на съдебната власт са направени, без да е отчетено обстоятелството, че регистрирането на У. с постоянен адрес в гр. Приморско и сключването на договора за учредяване право на строеж върху общински имот са действия, извършени преди придобиване качеството на магистрат. Следователно дори да са морално укорими действията на У. не могат да се считат за нарушение на посочените морално - етични правила и не могат да обосноват налагането на дисциплинарно наказание, тъй като тези правила са задължителни за магистратите, а през посочения период 2006-2007 г. Д.У. няма такова качество. По тази причи-

на не може да се приеме, че изброените по-горе действия накърняват престижа на съдебната власт.

Съображенията на дисциплинарния състав, че независимо от обстоятелството, че не е имала качеството на магистрат У. следва да бъде санкционирана, тъй като поведението ѝ преди и по време на сключване на договора за учредяване право на строеж накърнява общите представи за почтеност, дълг, достойнство и отговорност към професията, не могат да бъдат споделени. Съблюдаването на обществените ценности и морално – етични норми на поведение е дълг на всеки гражданин. Отклонението от тези норми е основание за негативна морална оценка в общочовешки план. Налагането на дисциплинарна санкция обаче не може да се основава на такава оценка, а изисква конкретни нарушения на установени правила на поведение и то допуснати в служебното качество на лицето, т.е. като магистрат. Ето защо в случая не са налице основания за ангажиране на дисциплинарната отговорност на У., още повече че Кодекса за етично поведение на българските магистрати е приет с решение на ВСС по протокол от 20.05.2009 г., т.е. след разглеждания период.

Обстоятелството, че разрешението за строеж е издадено и строежът е започнал след м. август 2009 г., когато Д.У. вече е назначена за (длъжност) в Окръжен съд – Благоевград, не дава основание за различни изводи. Разрешението за строеж и фактическите действия по строителното са в изпълнение на вече сключения договор, с който е учредено право на строеж. Освен това, както вече се посочи, конкретни действия или бездействия, допуснати от У. във връзка с издаването на разрешението или при строителните дейности, в нарушение на етичните правила в оспорения административен акт не са описани. Това обоснова извода, че поведението на съдията не е в нарушение на нормите на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Обжалваното решение на Върховния административен съд, седмо отделение, е обосновано.

Изводите на съда са направени след аргументиран и подробен анализ на събраните по делото доказателства и доводите на страните. Обсъдени са всички ангажирани в хода на процеса доказателства, включително процедурата, проведена от община Приморско по учредяване на правото на строеж върху общински имоти. Въз основа на съвкупна преценка на всички събрани доказателства съдът изгражда преценката си за това, че решението на Висшия съдебен съвет е постановено в нарушение на изискванията за форма, както и че действията и бездействията на У., с оглед конкретните обстоятелства, не могат да бъдат преценени като дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. На тази база са и изводите на съда, че оспореният акт е постановен в противоречие с материалния закон.

Поради всичко изложено по-горе настоящата инстанция приема, че решението на Върховния административен съд, седмо отделение е валидно, допустимо и правилно. Съдебният акт е законосъобразен и обоснован, поради което следва да бъде оставен в сила.

По тези съображения и на основание чл. 221, ал. 2, пр. 1 от АПК Върховният административен съд, петчленен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №1000 от 19.01.2012 г. по адм. дело №3695/2011 г. на Върховния административен съд, седмо отделение.

11. Дисциплинарно дело №19 от 2010 г. / адм. дело 3696/2011 г. на ВАС

Решение №1000 от 19.01.2012 г. по адм. д. №3695/2011 на Върховния административен съд

Чл. 37, ал. 1 ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 37, ал. 4, т. 1 ЗОС

Чл. 310, ал. 1 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на дванадесети септември две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ... и с участието
на прокурора Валентина Драганова изслуша докладваното
от председателя ТАНЯ ВАЧЕВА
по адм. дело №3695/2011.

Производството е образувано по жалбата на Д.Н.У. от гр. София срещу решение от 8.03.2011 г. по д. д. №19/2010 г. на Висшия съдебен съвет по протокол №9 от 8.03.2011 г., с което е прието, че е извършила дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 (ред. ДВ., бр. 64/2007 г.) от Закона за съдебната власт и е наложено дисциплинарно наказание "уволнение". Поддържа се становище за незаконосъобразност на административния акт поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материално-правните разпоредби и се иска неговата отмяна.

Ответникът Висшият съдебен съвет, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава мотивирано заключение за основателност на жалбата.

Върховният административен съд, като обсъди отделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и съобрази доводите на страните, приема за установено следното:

Дисциплинарното производство е образувано с решение от 3.06.2011 г. на Висшия съдебен съвет, по предложение на петима членове на ВСС. В него е посочено, че постоянната комисия към ВСС "Професионална етика и превенция на корупцията" е установила, че Д.У. - дъщерята на (длъжност) Н.У., е придобила право на строеж в гр. Приморско по силата на договор с Община - Приморско от 28.06.2007 г. в нарушение на тогава действащата нормативна уредба и е предприела строителство на обект по отстъпеното ѝ право на строеж. Прието е, че с това си поведение е накърнила сериозно престижа на съдебната власт, като въпреки липса на жилищна нужда е предприела строителство на обект по отстъпеното ѝ право на строеж.

За изясняване на релевантните факти и обстоятелствата са проведени шест заседания на дисциплинарния състав, разпитани са свидетели, между които и общински съветници в Община - Приморско, бивш заместник-кмет на община Приморско, Лиляна Димова - кмет на община Приморско, бивш общински съветник в Общински съвет Приморско, председателят на Общински съвет Приморско в периода 2004-2005 г., събрани са писмени доказателства във връзка с подлежащите на установяване факти. С решение №10-00-005/01.03.2011 г. дисциплинарният състав е предложил на ВСС да приеме, че с действията и бездействията си Д.У. - (длъжност) е нарушила правилата на т. 5.6 и 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати и е допуснала накърняване престижа на съдебната власт – дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 (ДВ, бр. 64/ 2007 г.) от ЗСВ и да ѝ се наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ - намаляване на основното трудово възнаграждение в размер на 20 на сто за срок от две години.

Дисциплинарният състав е приел, че производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ – до шест месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. Д.У е (длъжност) от 15.06.2009 г. Завършила е юридическото си образование през 2005 година във Великотърновския университет. На 15.01.2004 г. в Община Приморско е подала молба-декларация за учредяване право на строеж върху имот - общинска собственост. Съобщението за постоянен адрес в гр. Приморско, ул. "... " №... е от 17.10.2006 г. Тя е едно от 254 - те картотекирани лица с жилищна нужда, съгласно изготвена Картотека на Община - Приморско. Със заповед №539/10.05.2007 г. на кмета на Община - Приморско, на Д.У. е отстъпено право на строеж върху общински парцел. На 28.06.2007 г. е сключен договор с общината за учредяване право на строеж, осъществен при условията на преференциалната процедура за лица с жилищна нужда на територията на общината (а не за категория "социално слаби"), съгласно действащата към този момент Наредба за придобиване, стопанисване, управление и разпореждане с общинско имущество на ОбС - Примор-

ско. На 26.08.2009 г. на Д.У. е издадено разрешение за строеж въз основа на учреденото ограничено вещно право. Започнали са строителни работи.

На 29.10.2009 г. на заседание на ОбС - Приморско е приет доклад, изготвен от назначена временна комисия за проверка на отстъпените права на строеж върху общинска земя за периода 2003-2007 година, които са общо 350. Проверени са 29 договора, като по 14 от тях е прието, че има нарушена процедура, между които е и сключения договор с Д.У.

Относно съществуването или не на обществена нагласа у жителите на община Приморско за действията на магистрата дисциплинарният състав е приел, че от разпита на посочените свидетели не може да се направи категоричен извод, че такива нагласи липсват. В мотивите дисциплинарният състав е посочил, че през 2007 г. е образувана прокурорска преписка за неправомерно отстъпени права на строеж от кмета на община Приморско по инициатива на общински съветници и е образувана втора прокурорска преписка по сигнал от гражданин, които прокурорски преписки са обединени и районната прокуратура в Царево е извършила проверки.

Прието е, че извън компетентността на дисциплинарнонаказващия орган са въпросите за законността на сключения договор за отстъпено право на строеж и за финансовите източници за реализирането на този строеж. Като рамка на дисциплинарното проучване са посочени изискванията към магистрата от гледна точка на неговия морален интегритет и съответствието на неговите действия към тези изисквания. Прието е, че установените факти по отстъпването и реализирането на правото на строеж от страна на У. налагат извод, че магистратът е нарушил основните изисквания за почтеност, достойнство, дълг към професията. Дисциплинарният състав се е позовал в изводите си на "въведени строги правила и високи стандарти на поведение", без да ги индивидуализира и да ги съотнесе към конкретните дисциплинарни прояви на (длъжност) У.

На заседание от 08.03.2011 г. ВСС е изслушал решението на дисциплинарния състав, докладвано от председателя на състава Капка Костова. Изказвания са направени от Елена Митова, Галина Захарова, Светла Данова и Радка Петрова. Според члена на съвета Галина Захарова "укоримите нейни действия се състоят в заявяване на адрес, на който всъщност не е живяла...", като уточнението на председателя на дисциплинарния състав е "строителство на обект по отстъпено право на строеж...", "до чието реализиране се е стигнало през лятото на 2009 година". Членовете на висшия съдебен съвет Св. Данова и Р. Петрова са изказали становища относно вида на предлаганото дисциплинарно наказание. Според тях то не е съразмерно с вида и тежестта на дисциплинарното нарушение и с оглед специалната и генерална превенция са предложили наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност", тъй като магистратът не е проявил "никаква

критичност, подкрепяна от своя родител". На гласуване е подложено първо предложението за "дисциплинарно освобождаване от длъжност" и с 13 гласа "за", 6 – "против" и двама въздържали се на Д.У. е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

При така установеното от фактическа страна съдът приема, че оспореното решение е постановено по допустимо дисциплинарно производство. Същото е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ, които текат от момента на публичното оповестяване на действията/бездействията на магистрата (арг. Чл. 310, ал. 3, изр. 2 от ЗСВ). За такъв момент се приема оповестяването на фактите по сключваните договори за отстъпено право на строеж в Община Приморско с магистрати в национален ежеседмичник - в. "Капитал" от 14.05.2010 г., информационна агенция "Фокус" и последвани от предаване с участието на Росен Босев по "Нова телевизия" от 19.05.2010 г. Както правилно е отбелязано и в решението на дисциплинарния състав, публикациите в регионални печатни и електронни издания ограничават информацията, а именно в резултат на изнесеното в централната преса и последвали становища дисциплинарнонаказващият орган се е самосезирал за дисциплинарно разследване по конкретно въведени дисциплинарни нарушения.

От данните по делото се установява, че в периода 2005-2007 г. политиката на община Приморско е да привлича външни хора с цел общината да се отдели като самостоятелна община. Общинските власти са насочили усилията си към постигане на механичен прираст на населеното място - привличането на лица, които да бъдат жилищно устроени, за да живеят трайно на нейната територия. В периода до 2007 г. е действала Наредба за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, приета от Общински съвет - Приморско, издадена на основание отменената с ДВ, бр. 101 от 16.11.2004 г. разпоредба на чл. 37, ал. 1 от Закона за общинската собственост. Кметът на общината е имал правомощие да предоставя право на строеж, без да е необходимо съгласието на общинския съвет. Съгласно чл. 30, ал. 1 от Наредбата право на строеж на граждани с установени жилищни нужди, по реда и при условията на глава II на Правилника за прилагане на Закона за общинската собственост се учредява без провеждане на търг и по цени, определени от Общинския съвет и по глава VII на Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост. Лицата с жилищна нужда се вписват в картотека по чл. 8 от ППЗОС (отм.) след предложение на нарочна комисия. Нормативно изискване за учредяване право на строеж е лицето да има адресна регистрация на територия на община Приморско и да има жилищна нужда по смисъла на ППЗОС (отм.), т.е. за учредяване право на строеж се изисквало картотекираните лица да отговарят на законовото изискване за жилищна нужда, а не да разполагат с доходи под жизнения минимум (да са "со-

циално слаби"). За учредяване право на строеж на кандидатстващото лице не се е изисквало същото да има местожителство в населеното място минимум 5 години. Това изискване законът поставя към населените места от 0, I и II функционален тип (чл. 5, ал. 1, т. 6 ППЗОС отм. във връзка с чл. 37, ал. 4, т. 1 ЗОС, отм., ДВ, бр. 54 от 2008 г.), докато град Приморско е населено място от III функционален тип. Поради това от формална страна изискването е било само за адресна регистрация на територията на общината без срок за това, а жилищната нужда се е преценявала от комисия към общината.

Оспореното решение е взето при допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и противоречие с материалноправните разпоредби. Проследявайки хронологично действията на жалбоподателката по учредяване правото на строеж върху общински парцел в Приморско, дисциплинарнонаказващият орган, от една страна, е приел, че с участието си в тази сделка У. е накърнила престижа на съдебната власт, а от друга - че само полученото разрешение за строеж през 2009 година и отпочнатата реализация на строежа са действията, компрометиращи честта ѝ в професията и обществото.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна деянието - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца – умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата. С оглед на това, за да е законосъобразен актът, с който се налага дисциплинарно наказание, следва да установява посочените елементи на дисциплинарната отговорност и органът да е изложил мотиви за всеки от тях.

В случая ВСС е приел, че с поведението си като магистрат жалбоподателката е извършила дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и 4 (ред. ДВ, бр. 64/ 2007 г.) от ЗСВ – нарушение на правилата за професионална етика и действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт. Характера на двете твърдяни нарушения – на етичните правила и уронване престижа на съдебната власт предполагат възможността с едно деяние да са осъществени и двете нарушения.

Твърди се нарушение на етичните правила. В решението на дисциплинарния състав, което е част от мотивите на дисциплинарнонаказващия орган съгласно чл. 34, ал. 3 от ЗСВ, е укоримото поведение на магистрата е формулирано като "придобиване и реализиране на отстъпено право на строеж, без значение

дали формално е спазена буквата на закона, тъй като е нарушен неговият дух" и е направен извод, че с тези действия е нарушила "основните изисквания за почтеност, достойнство, дълг към професията и респект към доверието на обществото към съдиите". Изтъкнато е като виновно поведение използването на доброто познаване на закона за постигане на лични и/или на членовете на семейството интереси по недопустим за съдията начин, без да е конкретизирано в какво се изразява това "недопустимо" поведение на Д.У. конкретно в качеството ѝ на магистрат.

В диспозитива на решението на дисциплинарния състав е посочено, че магистратът, чрез действия, компрометиращи честта в професията и обществото и противоречащи на стандартите за безукорна репутация, е накърнил престижа на съдебната власт. Дори и да се приеме, че според ВСС У. с едно деяние е осъществила двете твърдяни нарушения, следва да бъде установено по безспорен начин в какво се изразява извършено от нея деяние като магистрат, което осъществява дисциплинарното нарушение. Етичните правила са норми с морално-оценъчен характер, с висока степен на абстрактност, а не правни норми. Етичните норми предписват определен резултат, но не формулират конкретно поведение.

На заседанието на ВСС, на което е прието обжалваното решение, са изложени допълнителни мотиви към тези на дисциплинарния състав, обективирани в изказванията отделни членове на ВСС. И в тези изказвания, както и в мотивите на дисциплинарния състав, се съдържат вътрешни противоречия в изложените твърдения. Органът не е посочил какво точно е действието/бездействието на Д.У. като магистрат, т.е. считано от 15.06.2009 г. Обстоятелството, че два месеца по-късно тя е получила разрешение за строеж по сключена преди встъпването ѝ в длъжност гражданскоправна сделка, не формира извод за виновно поведение на магистрат по вменените ѝ дисциплинарни нарушения. Още повече, че съставът проследява хронологията по сключването на конкретния договор и формира изводите си именно върху цялостното поведение на У. като страна по гражданскоправна сделка, като същевременно, избягвайки коментар по сделката като акт с участието на две равнопоставени страни, заключава, че У. е извършила действията, компрометиращи честта ѝ в професията и обществото и то - преди да назначаването ѝ като (длъжност).

Дисциплинарнонаказващият орган е длъжен във всеки конкретен случай на твърдяно дисциплинарно нарушение на професионалната етика и морал да запълни етичната норма с фактическото съдържание на деянието. Това е изискване за законосъобразност на акта. В противен случай би се стигнало до налагане на наказание, без да е установено нарушението, а с оглед на това и без да може да се установи причинната връзка между противоправния резултат и личното

поведение на магистрата. Съдът няма компетентност да извършва тази преценка вместо дисциплинарно наказващия орган. Проверката за законосъобразността на акта за налагане на дисциплинарно наказание включва фактическите констатации на административния орган относно релевантното поведение, съответстват ли те на данните по делото, правилно ли е приложен материалния и процесуалния закон, както и да провери спазването на законовите предели на дискрецията на органа. Той не може да определя кое поведение на магистрата представлява нарушение на моралните норми. Това е и разликата между съдебната проверка за законосъобразност на един акт, установяващ нарушение на етични правила и налагащ наказание за него, и обществената оценка на същото това нарушение. Обществената оценка санкционира директно поведението, а съдебният контрол е за законосъобразността на акта, който налага наказанието за това поведение.

С оглед изложеното настоящият състав счита оспореното решение за незаконосъобразно, поради което подлежи на отмяна.

Воден от горното, Върховният административен съд реши:

ОТМЕНЯ решение по т. 11 от протокол №9/8.03.2011 г., взето по д. д. №19/2010 г. на Висшия съдебен съвет, с което е прието, че Д.Н.У – (длъжност) в Окръжен съд - Благоевград е извършила дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 (ред. ДВ, бр. 64/2007 г.) от Закона за съдебната власт, като е извършила действия, компрометиращи честта ѝ в професията и в обществото и противоречащи на стандартите за безукорна репутация, с което е нарушила правила т. 5.6 и т. 5.7 от Етичния кодекс на българските магистрати и по този начин е уронила престижа на съдебната власт и е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщенията на страниците за постановяването му с касационна жалба пред петчленен състав на Върховния административен съд.

12. Дисциплинарно дело №21 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано на основание чл. 316, ал. 2 във вр. Чл. 311, т. 2, б. "а" във вр. Чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ по предложение на Инспектората към Висшия съдебен съвет направено на основание чл. 312, ал. 1, т. 3 от ЗСВ, за налагане на П.К.З. – (длъжност) в Районен съд гр. Н.З. дисциплинарно наказание "Намаляване на основното трудово възнаграждение от 10 до 25 на сто за срок от 6 месеца до две години" в размери и срокове по преценка на ВСС.

В предложението се твърди, че (длъжност) З. е нарушил служебните си задължения, както и т. 6.2 и 3 от Кодекса за етично поведение на българските ма-

гистрати, които представляват дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 5 от ЗСВ.

Съобразно изискванията на чл. 316, ал. 5 от ЗСВ на дисциплинарноотговорното лице беше предоставена възможност да се запознае с предложението и приложените към него доказателства, както и да представи такива, а също и да ангажира защитник.

В проведеното заседание на дисциплинарния състав вносителят на предложението – Инспектората към ВСС изпраща представител – инспектор Незабравка Стоева, която заяви, че поддържа предложението по изложените в него съображения и моли на (длъжност) З. да бъде наложено дисциплинарно наказание.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) З., редовно призован не се яви и не изпрати представител.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

П.К.З е (длъжност) в Районен съд – Н. З., като през 2008 и 2009 г. е бил административен ръководител - председател на този съд. На тази длъжност е останал до 18.12.2009 г., когато в длъжност административен ръководител е встъпил настоящият председател на съда – Г.Й.

В изпълнение на заповед №26/22.02.2010 г. на Главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет в Районния съд гр. Н.З. е извършена проверка на работата на съдиите в този съд, която е иницирана по сигнал, постъпил от "УниКредит Булбанк" АД, гр. София. В сигнала се твърди, че (длъжност) З. е допуснал множество нарушения при разглеждането на ч. гр. д. №.../2009 г., в хода на което обезпечително производство са нарушени разпоредбите на чл. 390, ал. 4 и чл. 395, ал. 3 от ГПК.

В хода на проверката по инициатива на инспектор Н.С. са проверени и други обезпечителни производства, водени от (длъжност) З., както и такива, разгледани и от останалите съдии в РС Н.З. След проверката е съставен акт за резултатите, в който са отразени множество еднотипни нарушения, допуснати от всички съдии от съда.

След получаване на акта с резултатите от извършената проверка дисциплинарноотговорното лице е представило обяснения, които са приложени към настоящото дисциплинарно производство и бяха обсъдени от дисциплинарния състав. В тях се твърди, че съдиите от съда в Н.З. са възприели единна практика при разглеждане на обезпечителните производства, съобразно техните виждания и ако са допуснати нарушения това се дължи на липсата на константна

практика, както за правилата на местната подсъдност, така и по цялостното движение на тези дела.

I. Дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ

В т. 1.1 до т. 1.5 от предложението се твърди, че (длъжност) З. не е спазвал правилата на местната подсъдност, определени с разпоредбата на чл. 390, ал. 1 от ГПК - допуснал е разглеждане на молби за обезпечение на бъдещ иск, включително и чрез спиране на изпълнението без РС Н.З. да е местно компетентен съд. Това той е сторил по ч. гр. д. №.../2009 г., .../2009 г., .../2008 г. и .../2009 г. По едно от делата - ч. гр. д. .../2008 г., (длъжност) З. не е поискал представяне на обезпечение, с което е нарушил разпоредбата на чл. 390, ал. 4 изр. последно ГПК. Твърди се също, че по ч. гр. д. №.../2009 г. и ч. гр. д. .../2009 г. обезпечителната заповед е издадена преди да е внесена определената гаранция. По няколко от разгледаните от него дела - ч. гр. д. №.../2009 г., ч. гр. д. .../2009 г. и .../2009 г., не е изпълнил служебното задължение на съда да отмени допуснатите обезпечения, ако не бъдат представени доказателства за предявяването на иска в определения от съда срок. В заключение в предложението в тази му част се твърди, че с тези си действия (длъжност) З. е допуснал нарушения, свързани с образуването, движението и приключването на частни граждански дела, което представлява неизпълнение на задълженията, следващи от разпоредбите на чл. 5 и 7 от ГПК.

II. Дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ

В т. 1.6 от предложението се посочва, че по някои от обезпечителните производства (длъжност) З. е проявил недостатъчна подготвеност и компетентност. Така по ч. гр. д. №.../2009 г. на молба за издаване на допълнителна обезпечителна заповед е поставил резолюция "Няма основания, а на молбата липсват много неща". По две от делата - ч. гр. д. .../2009 г. и ч. гр. д. .../2009 г. е положил резолюция на молбите за прекратяване на производството в смисъл, че производството не е висящо и тези молби неправилно са насочени към съда. Въз основа на тези факти вносителят на предложението прави извод, че дисциплинарноотговорното лице не е достатъчно компетентно и квалифицирано и с това е нарушило разпоредбите на т. 6.2 и т. 6.3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, задължаващи последните да се усъвършенстват и да се информират за съответните новости в законодателството.

III. Дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ, осъществени от (длъжност) З. в качеството му на председател на РС Н.З.

В т. 2 от предложението на вносителя се твърди, че в качеството си на административен ръководител на съда привлеченият към дисциплинарна отговорност не е възприел единен и последователен критерии за разпределението на обезпечителните производства. Твърди се, че не е издадена нарочна заповед за

тяхното разпределение, като някои от тези дела са гледани от дежурен (длъжност), а други са разпределяни електронно. В предложението се твърди, че две от делата - ч. гр. д. №316/2009 г. и ч. гр. д. №317/2009 г. са образувани на една и съща дата, но по тях са определени различни докладчици и в кориците на делата не се съдържа протокол за електронното им разпределение. Поради това Инспектората приема, че с тези си действия (длъжност) З. е нарушил служебните си задължения, визирани в чл. 9 от ЗСВ и чл. 80, ал., т. 1 от ЗСВ и това представлява дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ.

След като изясни фактичката обстановка по делото и съобрази събраните по делото писмени доказателства, дисциплинарният състав направи следните правни изводи:

I. Описаните в пункт 1 от настоящото решение действия и бездействия на (длъжност) З. не представляват дисциплинарни нарушения по смисъла на Закона за съдебната власт. Установено е в практиката на Върховния административен съд, че правилността на съдебните актове, в това число и актовете на магистратите могат да бъдат контролирани за тяхната законосъобразност само по предвидения в съответните процесуални закони ред от горестоящата инстанция. Установената в чл. 117, ал. 2 от Конституцията на РБ независимост на магистратите включва и правомощие за самостоятелно тълкуване и прилагане на закона, освен при обвързващо ги тълкуване, дадено от надлежните съдебни органи по реда на чл. 130 ЗСВ. Макар съдиите да осъществяват функциите си посредством издаването на правни актове, те носят дисциплинарна отговорност ограничена до нарушенията на онези служебни задължения, с които се подготвя постановяването на акта или се организира неговото изпълнение и контрол. Поради това постановените неправилни актове или изразеното в тях становище по тълкуването и прилагането на закона не може да бъде основание за търсене на дисциплинарна отговорност. В този смисъл е решение №1 от 14.01.1999 г. на Конституционния съд, постановено по к. д. №34/98 г., в което изрично се акцентира на обстоятелството, че до дисциплинарна отговорност на магистратите не би могло да се стигне при отмяна по повод на обжалване на решението заради неправилно прилагане на материалния закон или за допуснато при разглеждане на делото процесуално нарушение. В заключение следва да се отбележи, че обсъжданите определения за налагане на обезпечителни мерки са допустими правни актове и постановяването им, независимо от възприетият правен резултат не може да се определи като действие, съставляващо дисциплинарно нарушение. Следва да се отбележи, че се касае за установена в Районен съд - Н.З. практика за разглеждане на обезпечителните производства по местоживеенето на молителите и не са установени данни, дори и косвени за наличие на особени връзки и нерагламентирани контакти между съдиите и молителите, което би могло да

обуслови търсене на дисциплинарна отговорност по чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ, каквато в настоящия случай не може да се ангажира.

Дисциплинарният състав намира, че не се касае за нарушения на служебните задължения на (длъжност) З. и в случаите, при които не се е произнесъл с определение по реда на чл. 390 ал. 3 ГПК, т.е. не е отменил обезпечителните мерки след изтичане на посочения от съда срок за предявяване на иска. В тези случаи отново се касае за преценка на (длъжност) по основателността на молбите за отмяна на обезпечителните мерки и процесуалната правоспособност на молителите. Тази преценка също подлежи на институционен контрол, както това е сторено по ч. гр. д. №660/2009 г. и при неправилност на отказа за прилагане разпоредбата на чл. 390, ал. 3 ГПК горестоящият съд е сторил това.

Дисциплинарният състав намира, че е допуснато нарушение на служебните задължения само по ч. гр. д. №660/2009 г., по което (длъжност) З. е издал обезпечителна заповед без да се е уверил, че определената парична гаранция е внесена. Както беше отбелязано по-горе магистратът носи дисциплинарна отговорност, ограничена до нарушенията на онези служебни задължения, с които се подготвя постановяването на акта или се организира неговото изпълнение и контрол. В конкретния случай (длъжност) З. не е контролирал работата по оформяне и предаване на акта и с това е нарушил служебните си задължения, за което може да му се търси дисциплинарна отговорност.

II. В този пункт на предложението се посочва, че при упражняване на съдийската дейност дисциплинарноотговорното лице е нарушило разпоредбите на т. 6.2 и 6.3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, задължаващи го да поддържа непрекъснато своята компетентност и квалифицираност. Дисциплинарният състав счита, че качеството на съдебните актове в контекста на приложението на закона и познаването на съдебната практика се контролират по реда на инстанционното обжалване. Този контрол е различен и е обвързан с други последици по служба за магистрата, но не е дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307 ЗСВ. Както се вижда от обясненията на (длъжност) З. той и колегите му са дискутирали всички въпроси около воденето на обезпечителните производства и са си изработили единна практика, независимо колко правилна или неправилна е тя. При липсата на тълкувателни решения, както и на указания от горна съдебна инстанция по тълкуването и прилагането на закона, които са задължителни за магистрата, неговата самостоятелност при преценка на доказателствата и при прилагането на закона са конституционно закрепени и гарантирани. Поради това намираме, че не са допуснати нарушения на цитираните разпоредби на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и не следва да се ангажира дисциплинарната отговорност на привлечения към дисциплинарна отговорност.

III. В този пункт от предложението е посочено, че в качеството си на административен ръководител - председател на РС Н.З. (длъжност) З. не е приел единен и последователен критерий, по който да се разпределят обезпечителните производства, предвид бързият им характер. Към обясненията си магистрата е приложил заповеди за разпределение на делата на случаен принцип, от които е видно, че делата по заповедни производства и отказ от наследство са гледани от трима съдии, определени на принципа на случайното разпределение - съдиите З., Й. и С., а от 13.05.2009 г. към тях е присъединена и съдия Н. От приложение б, присъединено към обясненията е видно, че посочените в предложението дела под №... и .../2009 г., също са разпределени по реда, предвиден в чл. 9 ЗСВ - чрез системата за случаен избор на магистрат по конкретното дело. Едва след избора на настоящия председател на съда - Г.Й., е променен принципа на разпределение на обезпечителните производства, които от 19.12.2009 г. се гледат от дежурен съдия. Предвид изложеното намираме, че липсват доказателства (длъжност) З. да е бил непоследователен при разпределението на делата на случаен принцип и с това да е нарушил служебните си задължения, поради което не следва да му се налага дисциплинарно наказание.

В този пункт на предложението се посочва, че (длъжност) З. не е осъществявал общо и административно ръководство по обезпечителните производства, тъй като по всички проверени дела за постановените актове не са изготвяни и връчвани съобщения на страните. Дисциплинарният състав намира, че не се касае за нарушаване на служебни задължения, а евентуални пропуски в тази насока биха могли да бъдат вменени във вина на отговорния за това служител от служба "деловодство" като част от специализираната администрация на съда, поради което на дисциплинарноотговорното лице не следва да се налага дисциплинарно наказание.

Предвид изложеното дисциплинарният състав намира, че повечето нарушения, посочени в предложението не представляват основание за търсене на дисциплинарна отговорност. Нарушението, допуснато по ч. гр. д. .../09 г., с което (длъжност) З. е осъществил по състава на чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ, е основание за търсене на дисциплинарна отговорност. Настоящият състав намира, че с оглед личността на магистрата, неговата натовареност и самокритичността му предлаганото наказание "намаляване на трудовото възнаграждение" е прекомерно тежко. Поради това предлагаме на ВСС да остави на преценката на административния ръководител дали следва да се наложи едно от дисциплинарните наказания, предвидени в чл. 308, ал. 1, т. 1 или 2 ЗСВ.

Водим от горното и на основание чл. 319 във вр. Чл. 309 от ЗСВ реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет ДА ОТХВЪРЛИ предложението на Инспектората към Висшия съдебен съвет за налагане на дисциплинарно наказание

"Намаляване на основното трудово възнаграждение от 10 до 25 на сто за срок от 6 месеца до 2 години" на П.К.З - (длъжност) в Районен съд Н.З.

Преписката да се изпрати на административния ръководител на (длъжност) З. по компетентност за преценка с оглед разпоредбата на чл. 314, ал. 1 и чл. 311 във вр. Чл. 308, ал. 1 т. 1 или 2 ЗСВ.

Предоставя настоящото решение, ведно с преписката на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасянето му за разглеждане във ВСС.

13. Дисциплинарно дело №23 от 2010 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на Ж.С. - административен ръководител на Районна прокуратура гр. Кърджали за налагане на дисциплинарно наказание на Ч.И.Ч. - (длъжност) за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ.

В предложението се твърди, че на 04.03.2010 г., в 17.23 часа, Ч. се обадил от личния си мобилен телефон на В.К., по повод разпределена му преписка и го заплашил. С това си деяние нарушил визираният в т.2.4, 4.1 и 4.2 от раздел II на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

В заседанието на дисциплинарния състав, вносителят на предложението се яви лично. Същият заяви, че го поддържа изцяло, като представи писмено становище.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност се яви лично и направи възражение, че не е отправял закани към К., не е нарушил служебните си задължения и представи писмена защита.

Дисциплинарния състав на ВСС, след като обсъди доводите на страните и като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

На 04.03.2010 г., към 11.30 часа, В.С.К. (длъжност), внесъл в деловодството на Районна прокуратура Кърджали молба с искане да бъде извършена проверка за това, дали по досъдебно производство №.../2009 г. по описа на ОСЛО при Окръжна прокуратура Кърджали е бил набеден от неизвестно за него лице в извършване на престъпление по чл. 293, ал. 1 НК.

Молбата била заведена в деловодството на РП-Кърджали с вх. №.../2010 г. и разпределена същия ден в 15.03 часа от административния ръководител на РП - Кърджали, чрез програмата за случайно разпределение на преписки и дела на прокурор Ч.Ч.

На 04.03.2010 г., в 17.23 часа, Ч. се обадил от телефон с №... на К., на телефон №...

На 05.03.2010 г., В.К. подава заявление до началника на РУ на МВР Кърджали, в което посочва, че при посочения по-горе разговор, прокурор Ч. му се

представил и казал: "К., ти с тия пасквили дето ги съчиняваш нищо няма да постигнеш освен ранното си пенсиониране. Знаем, че правиш каквото те подкове И.Д. и го слушаш. Спри да ровиш". Тогава той го попитал какво има предвид, след което Ч. продължил: "Ти си знаеш и ще видиш какво ще ти се случи. Казвам ти да знаеш". С оглед на това, К. посочва, че възприел разговора като заплаха, по повод на внесения от него сигнал за проверка за извършено престъпление.

Това заявление е изпратено от началника на РУ на МВР Кърджали на вносителя на предложението, заедно с два броя рапорти и 1 бр. АУАН с бл. №947537 за отношение, които липсват по делото. Последният, с писмо №... от 10.03.2010 г. поискал от Ч. да изложи устни или писмени обяснения по случая. В обясненият си от 16.03.2010 г., дисциплинарно привлеченото лице посочва, че при изпълнение на служебните си задължения, често е разговарял по телефона както с К., така и с други разследващи полицаи и полицейски служители, но никога не си е позволявал да отправя подобни реплики.

На 18.03.2010 г. са били дадени обяснения от К. и Ст.П. - (длъжност). Първият посочва, че разговора му с Ч. е продължил 42 секунди. В момента на обаждането се е намирал в служебния кабинет на П. и в края на първото изречение, включил телефона си на високоговорител, поради което последната е чула разговора. В обясненията си П. заявява, че: "...на мобилния телефон на колегата се обади някой, не мога да кажа кой и той започна да говори с него, като почти веднага включи телефона си на високоговорители чух, че прокурор Ч. каза, че това, че колегата слуша И.Д. няма да го доведе до нищо добро и да си прави сметката. Колегата го попита какво има предвид и господин Ч. му каза, че той си знае и ще види какво ще му се случи. Не съм чула господин Ч. да се представя по телефона, но гласа според мен беше неговия", "Направи ми впечатление, че В.К. много се притесни от обаждането, като ми каза също така и, че е бил заплашен от прокурор Ч. с ранно пенсиониране, но аз това не съм го чула от прокурор Ч."

В писменото си становище, на 8 страници, вносителя на предложението навежда доводи, че В.К. и Ст.П. не следва да се считат за заинтересовани свидетели, докато свидетелите Ст.И.Д. са такива, поради близките си отношения с Ч. търси логическа връзка за поведението на последния, поради лошите му отношения с И.Д. и В.К. – (длъжност).

В писмената си защита, привлечения към дисциплинарна отговорност потвърждава, че е провел телефонния разговор. Това се е наложило тъй като подадената от К. жалба не е била конкретизирана и го помолил да посочи конкретни данни по нея. По време на разговора, тонът му е бил служебен и не е отправял обиди или заплахи. Напротив К. се развикал и в края на разговора използвал

нецензурни думи. Намира, че направеното предложение за образуване на дисциплинарно производство е плод на тенденциозното отношение от служители на РУ на МВР Кърджали във връзка с работата му, касаеща наблюдаване и решаване на преписки за престъпления извършени от тях. По негов сигнал е извършена проверка за допуснати нарушения на служебните задължения от служители на МВР, които са били дисциплинарно наказани. Възразява, че има противоречия в обясненията на В.К. и Ст.П., както относно часа на проведения разговор, така и по съдържанието му.

При анализа на събраните по делото писмени и гласни доказателства, се установи следното:

Част от служителите на РУ на МВР Кърджали имат негативно отношение към прокурор Ч. Същото е свързано със служебните му задължения, тъй като със заповед на административния ръководител на Районна прокуратура Кърджали е определен да наблюдава и решава преписки и дела, касаещи престъпления извършвани от служители на МВР. Това се потвърждава както от Справка рег. №ДМ-.../2010 г. по описа на Главна дирекция "Досъдебно производство" - МВР, така и от показанията на свидетеля Ст. Ст. Има известно напрежение и в отношенията на вносителя на предложението и дисциплинарно привлеченото лице. Това се потвърждава и от заповед №.../2010 г. на първия, с която е наказал дисциплинарно Ч. за други дисциплинарни "нарушения" и отменена с решение по протокол №24 от 24.06.2010 г. на ВСС.

Относно съдържанието на проведения разговор, дисциплинарния състав намира, че не може да кредитира показанията на В.К. и С.П., тъй като липсват доказателства които да ги подкрепят. Същите имат отношение и са заинтересовани по разкритията на прокурор Ч. отразени в посочената по-горе справка на ГД "Досъдебно производство" - МВР. Освен това, техните показания се опровергават от тези на свидетеля Д.Д.

Последният посочва, че е присъствал на обаждането по мобилния телефон от привлечения към дисциплинарни отговорност. Чул е, че става дума за жалба, която следва да бъде конкретизирана. Не са били отправяни обиди и заплахи.

С оглед на това, дисциплинарния състав намира, че липсват основания за налагане на дисциплинарно наказание. Нормално е служителите на прокуратурата и на МВР да контактуват както в работно, така и в извън работно време по служебни въпроси. С обаждането си по мобилния телефон, (длъжност) Ч. не е извършил действие с което виновно да не е изпълнил служебните си задължения. Не се установиха и данни които да навеждат на извода, че е нарушил посочените в предложението правила от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

По делото са приложени като писмени доказателства - материалите по преписка В №.../2010 г. на РП - Кърджали и ДП №.../2009 г. на ОСЛО при ОП - Кърджали, които след влизане на решението на ВСС в сила, следва да бъдат върнати.

По изложените съображения и на основание чл. 319 във вр. с чл. 320, ал. 3 ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да ОТХВЪРЛИ предложението на Ж.Д.С. - административен ръководител на Районна прокуратура гр. Кърджали, за налагане на дисциплинарно наказание на Ч.И.Ч. - (длъжност) в същата прокуратура.

След влизане в сила на решението на ВСС, преписка В №.../2010 г. на РП - Кърджали и ДП №.../2009 г. на ОСЛО при ОП - Кърджали да бъдат върнати на същите.

Представя настоящето решение на председателстващия ВСС заедно с преписката по делото за незабавното им внасяне във ВСС.

14. Дисциплинарно дело №29 от 2010 г. / адм. дело 9677/2013 г. на ВАС

Решение №14797 от 11.11.2013 г. по адм. д. №9677/2013 на Върховния

административен съд

Чл. 307, ал. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 7 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ

Чл. 316, ал. 2 ЗСВ

Чл. 316, ал. 3 ЗСВ

Чл. 320, ал. 1 ЗСВ

Чл. 320, ал. 2 ЗСВ

Чл. 320, ал. 3 ЗСВ

Чл. 320, ал. 4 ЗСВ

Чл. 323 ЗСВ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 328 ЗСВ

Чл. 146, т. 1 АПК

Чл. 146, т. 2 АПК

Чл. 54, ал. 1, т. 5 АПК

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на седемнадесети октомври две хиляди и тринадесета година в състав:

Прокурор: Мария Бегъмова

Докладчик: съдия НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ

Съдебното производство е по реда на чл. 323 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 328 от ЗСВ.

Образувано е по жалба на Б.Й.М. от гр. П. против решение по т. 33 от протокол №24 от 20.06.2013 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС), с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "освобождение от длъжност като заместник на административния ръководител" на Окръжна прокуратура – Перник. Жалбоподателят твърди, че решението е постановено при непълнота на доказателствата, неизяснена фактическа обстановка и допуснати процесуални нарушения и обосновава теза, че не е извършил нарушения на ЗСВ и КЕПБМ (Кодекс за етично поведение на българските магистрати), поради което моли оспореното от него решение на ВСС да бъде отменено.

Ответникът Висш съдебен съвет чрез процесуалния си представител юриконсулт Д.З. с писмени бележки и в съдебно заседание моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Върховният административен съд, шесто отделение, счита жалбата за допустима като подадена от надлежна страна в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ, срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт, пред компетентния съгласно чл. 132, ал. 2, т. 3 от АПК съд.

За да се произнесе по същество съдът установи от фактическа страна следното:

Дисциплинарното производство е образувано по предложение от 21.09.2010 г. на петима членове на Висшия съдебен съвет. В него е посочено, че Б.Й.М., (длъжност), заместник административен ръководител на Окръжна прокуратура – Перник, е извършил действия, с които е нарушил правилата за поведение, въведени от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, и конкретно тези, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие (т. 5 от КЕПБМ), което е довело до накърняване престижа на съдебната власт – дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ във връзка с т. 5.1 и т. 5.3 от КЕПБМ, и по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ. С решение по доп. т. 3.1. от протокол №34/23.09.2010 г. на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ, Висшият съдебен съвет е образувал дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на

Б.Й.М. и по доп. т. 3.2. на основание чл. 316, ал. 3 от ЗСВ е определил чрез жребий от членовете си тричленен дисциплинарен състав. Образувано е дисциплинарно дело №29/2010 г. по описа на ВСС.

За изясняване на фактите и обстоятелствата относно извършеното нарушение дисциплинарният състав е провел две заседания - на 20.10.2010 г. и на 17.11.2010 г. В първото от тях е изслушано привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и са събрани доказателства относно подлежащите на установяване факти, а във второто е спряно производството по дисциплинарното дело на основание чл. 328 от ЗСВ във връзка с чл. 54, ал. 1, т. 5 от АПК до приключване на образувано наказателно производство, в рамките на което Б.Й.М. е бил привлечен като обвиняем.

С решение по т. 23 от протокол №46/01.11.2012 г. чрез жребий ВСС е избрал нов дисциплинарен състав, който с определение от 23.11.2012 г. е възобновил производството по дисциплинарно дело №29/2010 г. и е насрочил заседание по него за 04.12.2012 г., когато Б.М. отново е изслушан. С решение изх. №10-00-021/20.12.2012 г. дисциплинарният състав е приел, че Б.М. е извършил нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ във връзка с чл. 5.1 и чл. 5.3 от КЕПБМ, и по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ, и е предложил на Висшия съдебен съвет да му наложи дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" като (длъжност) и като зам. административен ръководител на Окръжна прокуратура - Перник.

Решението заедно с преписката са били внесени за разглеждане в заседание на ВСС, проведено на 17.01.2013 г. С молба, входирана на 15.01.2013 г., Б.М. представил на съвета постановление на СГП от 27.12.2012 г. за прекратяване на воденото срещу него наказателно производство поради недоказаност, и жалба, подадена от защитника му срещу това постановление. С решение по т. 24.1 от протокол №2/17.01.2013 г. ВСС на основание чл. 328 от ЗСВ във връзка с чл. 54, ал. 1, т. 5 от АПК е спрял дисциплинарното производство до приключване на съдебното производство по жалбата на М. срещу постановлението на СГП за прекратяване на наказателното производство, като преди това е изслушал Б.М.

С молба от 26.03.2013 г. М. е поискал възобновяване на производството по дисциплинарното дело и неговото прекратяване, като към молбата представил писмени доказателства, от които е видно, че съдът е изменил основанията, на което е прекратено воденото срещу него наказателно производство, като е приел, че с деянието си М. не е извършил вмененото му престъпление по чл. 213а от НК. С решение №10-00-014/18.04.2013 г. дисциплинарният състав е предложил на ВСС да възобнови разглеждането на дисциплинарното дело и да наложи на Б.М. дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" (чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ) за извършените от него дисциплинарни нарушения по

чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. С решение по т. 19 от протокол №19/16.05.2013 г. ВСС е възобновил дисциплинарно дело №29/2010 г. и на същото заседание отново е изслушал Б.М. На 29.05.2013 г. е проведено ново заседание по дисциплинарно дело №29/2010 г. с участието на Б.М., като дисциплинарният състав е приел представените писмени доказателства и е дал ход по същество.

С решение №10-00-015/13.06.2013 г. за допълване и изменение на решение №10-00-021/20.12.2012 г. и решение №10-00-014/18.04.2013 г. по дисциплинарно дело №29/2010 г., дисциплинарният състав е предложил на ВСС да приеме, че с действията си Б.М. е извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, като е нарушил правилата на чл. 5.3, чл. 5.5, чл. 5.6, чл. 5.7 и чл. 5.8 от КЕПБМ, и със същите действия е накърнил престижа на съдебната власт – дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ. Съставът е предложил на ВСС да наложи дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" ....., зам. административен ръководител на Окръжна прокуратура – Перник.

От фактическа страна в мотивите на дисциплинарния състав е прието за установено, че Б.М. е поддържал контакти с търговеца К.Л., комуто предоставил през ноември 2009 г. в заем сумата от 10 000 лв. срещу уговорена месечна лихва от 3000 лв., а когато Л. не му върнал заетата сума и се укрил, М. предприел вербални действия по отношение на съпругата на Л. – И.Л., застрашаващи нейната и на семейството ѝ лична сфера, с цел да открие длъжника си.

В проведено на 20.06.2013 г. свое заседание Висшият съдебен съвет отново е изслушал Б.М., обсъдил е решението на дисциплинарния състав и са последвали тайни гласувания, с първото от които не е приел предложението на дисциплинарния състав да наложи на М. най-тежкото наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ и да го освободи дисциплинарно от съдебната система, а с второто с 15 гласа "за", 5 гласа "против" и 2 гласа "въздържали се" ВСС е наложил на Б.М. дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ "освобождаване от длъжност като заместник на административния ръководител" на Окръжна прокуратура – П.

Настоящият съдебен състав, като прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите на страните, намира за установено, че оспореното решение на ВСС е законосъобразно и не страда от твърдяните от жалбоподателя пороци, съществуването на които би обусловило наличието на отменителните основания по чл. 146, т. т. 3-5 от АПК.

Издаденото решение по точка 33 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет на 20.06.2013 г. е в предвидената форма, взето е от компетентния по смисъла на чл. 311, т. 2 от ЗСВ орган в границите на предоставените му правомощия, при наличие на необходимия кворум, прието с изискуемото мнозин-

ство, поради което не са налице основания за отмяната му по чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК.

В хода на дисциплинарното производство са събрани относимите към казуса доказателства, достатъчни за изясняването му от фактическа и правна страна. На база на правилно установените факти са изведени обосновани изводи, които са аргументирани в съответствие с приложимия материален закон. От данните по делото явства, че в решението на дисциплинарния състав правилно и по безспорен начин е установена фактическата обстановка по случая, поради което същата не следва да бъде дословно преповтаряна в мотивите на настоящото решение. Доколкото Висшият съдебен съвет на заседанието, на което е прието обжалваното решение, не е изложил допълнителни мотиви, различни от тези на дисциплинарния състав, следва да се приеме, че с тях се изчерпва от фактическа и правна страна обосноваването на дисциплинарните нарушения, за което е наложено дисциплинарното наказание на жалбоподателя. Формулираните от ВСС изводи са в съответствие с материалния закон и неговата цел, и почиват на вярно установените факти в хода на дисциплинарното производство.

Неналични са и твърдяните от жалбоподателя съществени нарушения на процесуални правила. Процесуалните нарушения са съществени, когато водят до нарушаване правото на защита, както и ако може да се направи основателно предположение, че ако не бяха допуснати, крайният акт щеше да бъде с друго съдържание. В случая независимо от спирането и възобновяването на дисциплинарното производство, правото на защита на Б.М. не е нарушено. Той е имал възможност няколкократно да дава обяснения както пред дисциплинарните състави, така и пред пленарния състав на ВСС по всички факти и обстоятелства, залегнали в предложението за образуване на дисциплинарно производство и тези, установени в хода на дисциплинарното разследване.

Дисциплинарната отговорност е реализирана при спазване на предвидената в глава XVI от ЗСВ процедура Дисциплинарното производство е иницирано по предложение на една пета от членовете на ВСС (чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ) за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор Б.М. То е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС, като съгласно ал. 3 на същия член чрез жребий е избран тричленен дисциплинарен състав от членовете на ВСС, който е изяснил фактите и обстоятелствата съгласно предвидените изисквания и процедура и е приел решение по реда на чл. 319 от ЗСВ, двукратно изменяно и допълвано, в резултат на установените нови факти и обстоятелства във връзка с воденото и прекратено впоследствие досъдебно наказателно производство срещу М. С окончателното решение по дисциплинарното дело е предложено на ВСС да приеме, че Б.М. е извършил дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, поради което следва да му бъде наложено

най-тежкото дисциплинарно наказание по ЗСВ, предвидено чл. 308, ал. 1, т. 6 от закона – "дисциплинарно освобождаване от длъжност". Решението заедно с преписката е предоставено на дисциплинарно-наказващия орган съгласно чл. 320, ал. 1 от ЗСВ, който в предвидения по чл. 320, ал. 2 от ЗСВ срок се е произнесъл при условията на чл. 320, ал. 2 и ал. 3 от ЗСВ, при спазване на изискванията по чл. 320, ал. 4 от ЗСВ. С оглед изтъкнатите аргументи в жалбата на М. до ВАС следва да се отбележи, че поради спирането на дисциплинарното производство ВСС до 20.06.2013 г. не е взел решение по дисциплинарното дело – т.е. не е било налице приключило дисциплинарно производство с издаване на административен акт по смисъла на чл. 320, ал. 3 от ЗСВ. В този смисъл и предвид настъпилите нови обстоятелства (прекратеното наказателно производство) не е имало пречка дисциплинарния състав да допълни и измени своите две предходни решения съобразно правомощията му по чл. 318, ал. 3 от ЗСВ относно приетите за установени факти и правното основание за налагане на дисциплинарното наказание в рамките на фактическите обстоятелства, очертани от предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Действително ВСС е обвързан от фактите, посочени в предложението за налагане на дисциплинарно наказание, но той не е обвързан от правната им квалификация в предложението, така че в конкретния случай ВСС не се е произнесъл извън предмета на предложението за налагане на дисциплинарно наказание.

Неоснователни са твърденията в жалбата, че в хода на дисциплинарното производство не е обсъден доказателствения материал и не са съобразени изложенията от привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат доводи. На първо място М. не е ангажирал доказателства, които да опровергават извода за извършено дисциплинарно нарушение, а поддържаната от него интерпретация на свидетелските показания не е задължителна за дисциплинарния състав, за ВСС, а и за съда, който разглежда делото.

Мотиви в тази насока органът е изложил, като на база установените факти и обстоятелства надлежно е доказал с какво личното поведение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице представлява нарушение на етичните правила и уронва престижа на съдебната власт, какви конкретни действия Б.М. е извършил, а е следвало да се въздържа от извършване, за да се прецени, че тези действия нарушават етичните правила и са довели до нарушение на правилата за благоприличие и почтеност. По делото са налице неопровержими данни, че случилото се е в резултат на конкретни лични действия на Б.М., което обосновава ангажиране на неговата дисциплинарна отговорност. Ако и воденото срещу него наказателно производство да е прекратено, това не е аргумент в подкрепа на тезата, че не следва да бъде наказван дисциплинарно, защото съгласно чл. 307, ал. 7 от ЗСВ дисциплинарната отговорност се носи независимо от гражданската,

наказателната и административнонаказателната отговорност, ако такава се предвижда.

В случая две дисциплинарни нарушения са осъществени с едно деяние – действие. Характерът на двете нарушения – на етичните правила и уронване престижа на съдебната власт, предполагат възможността с едно деяние (действие) да са осъществени и двете нарушения. Тъй като в самото решение на ВСС не са посочени конкретните действия, извършени от прокурор М., които осъществяват съставите на посочените дисциплинарни нарушения, то те следва да бъдат извлечени от мотивите на решенията на дисциплинарния състав. Посочените в решението на дисциплинарния състав действия, извършени от прокурор М., представляват нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

Основно правило при налагане на дисциплинарно наказание е, че дисциплинарната отговорност е лична, и се носи за лични действия, когато същите осъществяват състава на конкретно дисциплинарно нарушение. В решенията на дисциплинарния състав са установени лични действия на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, които са предмет на процесното дисциплинарно производство. Налице са данни и са събирани доказателства, от които може да се направи недвусмислен извод за извършването на конкретни действия от страна на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, като е установено неговото поведение във връзка с предоставената парична сума срещу уговорена лихва на трето лице, и осъществения вербален натиск върху съпругата на последния при невръщането ѝ. Изводът на дисциплинарния състав е обоснован, тъй като се подкрепя от събраните по делото доказателства. Извършеното от магистрата покрива от обективна страна състава на нарушенията по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, защото нарушава почтеността и благоприличието по смисъла на етичните правила и води до уронване на престижа на съдебната власт. Изведени са фактически действия, които осъществяват лично поведение на дисциплинарно наказаното лице, довели до причиняване на негативния резултат. След като е установил наличие и на правнорелевантен резултат – уронване престижа на съдебната власт, органът е формулирал деянието (конкретното действие) и е изложил убедителни мотиви относно неговата противоправност и причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Деянието на дисциплинарно наказаното лице е укоримо от гледна точка на дължимото поведение съобразно етичните правила, а от обективна и субективна страна виновно осъществява елементите на фактическия състав на дисциплинарните нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, като актът за налагане на дисциплинарно наказание е постановен в съответствие с материалния закон, защото вменените на прокурор М. дисциплинарни нарушения са доказани, а той не е успял да опровергае извършването им.

Б.М. е консумирал виновно нарушенията, за които е наказан, и дисциплинарната му отговорност обосновано е ангажирана. В чл. 307, ал. 3 от ЗСВ законодателят е дефинирал легално понятието "дисциплинарно нарушение" като виновно неизпълнение на служебните задължения на съдия, прокурор и следовател. Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна наличието на деяние - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца – умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата.

Актът, с който е наложено процесното дисциплинарно наказание, установява посочените елементи на дисциплинарната отговорност и органът да е изложил мотиви за всеки от тях. По несъмнен начин вината е лична на дисциплинарно отговорното лице, и конкретните обстоятелства, които се подвеждат към фактическия състав на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ обосновават съответното нарушение на правилата, произтичащи от принципа на почтеност и благоприличие съгласно цитираните от дисциплинарния състав норми от КЕПБМ, защото дисциплинарно наказания магистрат с действията си е нарушил правилата за професионална етика, съдържащи се в тях.

Моралът представлява система от принципи, понятия и неписани правила за нравствено поведение в обществото към определен исторически момент, постепенно формирани като общоприети изисквания за поведение във всички области на обществения живот. Всички морални норми са с висока степен на абстрактност. Такива са и нормите на КЕПБМ. Съдържанието им е израз на фактически установени в обществото общоприети правила за поведение гарантиращи защитата на онези ценности, които на дадения етап от своето развитие обществото е приело за значими. Етичните правила са норми с морално-оценъчен характер, а не правни норми. Етичните норми нямат хипотеза, диспозиция, санкция. Те предписват определен резултат, но не формулират конкретно поведение. Приетият с решение на ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати формулира действащите морални норми в обществото относно правоотношенията, касаещи българските съдии, прокурори, следователи, членове на ВСС и инспектори в Инспектората към ВСС при изпълнението на професионалната им дейност и в личния им живот. Съдържанието на отделните норми е израз на фактически установените общоприети правила за поведение, гарантиращи защи-

та на онези ценности, които на дадения етап от развитие обществото е приело за значими.

В частност, визираните в раздел втори, точка пета от КЕПБМ правила за поведение, произтичат от принципа за почтеност и благоприличие. Почтеността и благоприличието имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата. Точка 5.3 от кодекса повелява магистратът да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие, а т. 5.5 - че с личното си поведение, и чувство за отговорност в служебната и извънслужебната си дейност, магистратът трябва да дава пример за висок морал и почтеност. Правилото на т. 5.6. – че магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото, има за предмет честта на магистрата като защитима ценност и като градивен елемент на престижа на съдебната власт. С оглед на това се изисква от магистрата въздържание от действия, които могат да компрометират тази ценност, още повече, че съгласно т. 5.7. магистратът трябва да е с безукорна репутация, а т. 5.8 въвежда изискване магистратът да е последователен и неотклонен при спазването на правните и етични норми.

Именно гореописаните правила са нарушени с действията на прокурор Б.М. в процесния случай. Магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му, както в професионалния живот, така и в личния. В случая, от гледна точка на етичните стандарти на упражняващите юридическата професия магистрати, установени в отговор на обществените очаквания и потребности за справедливост, безпристрастност, независимост и почтеност, като неразделни атрибути на професионалните функции, е налице нарушение на задължението на магистрата да не извършва действия, накърняващи авторитета на органа, в който работи, и съдебната система като цяло. Укоримостта на поведението му произтича от неприемливата за обществото недопустима ситуация прокурор, който е и заместник на административен ръководител на Окръжна прокуратура да дава парични заеми срещу лихва, и да извършва вербални заплашителни действия срещу съпругата на лицето, което не му е върнало заетата парична сума, вместо да потърси правата си по установения гражданскоправен ред чрез съда. Предвид изложеното, законосъобразен е изводът за нарушаване на правилата на чл. 5.3, 5.5, 5.6, 5.7 и 5.8 от КЕПБМ, довело до увреждане репутацията на жалбоподателя в обществото като прокурор и заместник на административен ръководител на окръжна прокуратура, представител на съдебната власт, а и оттам, до създаване на съмнение в почтеността му и до накърняване престижа на съдебната власт като институция, призвана да спазва стриктно и неотклонно законността. С поведението си прокурорът е формирал в общественото мнение съмнение за съществуваща практика сред магистратите да

допускат замесването им в ситуации на съмнителни от гледна точка на представите за почтеност финансови отношения, което прокурорът не следва да си позволява с оглед изискванията на службата, като по този начин е допуснато застрашаване престижа на съдебната власт. В обществото съществува негативно обществено мнение касателно участието на магистрати в такива случаи, които ерозират доверието на хората в правосъдната система, създават негативна обществена нагласа и намаляват общественото доверие в съдебната власт. Тази обществена нагласа безспорно влияе отрицателно върху интегритета на съдебната власт и уронва нейния престиж. Статутът на М. като прокурор и заместник на административен ръководител изисква висок морал, почтеност и безпристрастност, поддържане на доверието на обществото, като се избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на магистратската професия и биха застрашили репутацията и независимостта на магистратите. Обществото не би желало ежедневно упражняваната от магистратите власт да се осъществява от хора със спорна репутация, поради което поведението на магистратите както в службата, така и извън нея трябва да бъде съобразено с обществените очаквания за морал и почтеност. Предвид гореизложеното Б.Й.М. безспорно е нарушил визираните по-горе правила от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

При определяне вида и размера на наказанието, което е наложено на дисциплинарно отговорното лице, съгласно чл. 309 от ЗСВ, е преценена тежестта на деянието, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, като е определено съответстващото се дисциплинарно наказание. При възникналата дискусия във ВСС колегиалният орган е преценил, че за извършените нарушения следва да се наложи по-леко наказание от предложеното от дисциплинарния състав. Мнозинство е формирано по предложението за налагане на по-леко дисциплинарно наказание – това по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ.

Предвид изложеното актът за налагане на дисциплинарно наказание е законосъобразен. Съответстват на данните по делото фактическите констатации на дисциплинарнаказващия орган относно релевантното поведение на Б.М., правилно е приложен процесуалния и материалния закон, спазени са законовите предели на дискрецията на органа (при учредяването на която функция законодателят е заложил определена цел), преценена е формата и степента на вината на жалбоподателя за извършване на вменените му (и доказани!) дисциплинарни нарушения, за което е ангажирана дисциплинарната му отговорност. Установените от ВСС действия правилно са преценени като дисциплинарни нарушения, от гледна точка на дължимото поведение съобразно законовите изисквания и етичните правила.

Изложеното обуславя извода, че жалбата срещу оспореното по настоящото дело решение на ВСС е неоснователна и следва да бъде отхвърлена като такава.

Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Върховният административен съд, шесто отделение, реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б.Й.М. от гр. П. против решение по т. 33 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 20.06.2013 г., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "освобождаване от длъжност като заместник на административния ръководител" на Окръжна прокуратура – Перник.

Решението подлежи на обжалване пред петчленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

15. Дисциплинарно дело №29 от 2010 г. / адм. дело 16768/2013 г. на ВАС

Решение №9296 от 03.07.2014 г. по адм. д. №16768/2013 на Върховния административен съд

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на двадесет и трети януари две хиляди и четиринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ

ЧЛЕНОВЕ: НАДЕЖДА ДЖЕЛЕПОВА

ТАНЯ РАДКОВА

СЕВДАЛИНА ЧЕРВЕНКОВА и с участието на прокурора Елена Енчева изслуша докладваното от съдията СЕВДАЛИНА ЧЕРВЕНКОВА по адм. дело №16768/2013.

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 328 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по касационна жалба на Б.Й.М., (длъжност), ОП – П. срещу решение №14797/11.11.2013 г. по административно дело №9677/2013 г. на Върховния административен съд, шесто отделение, тричленен състав, с което е отхвърлена жалбата му срещу решение по т. 33 на Висшия съдебен съвет – протокол №24 от 20.06.2013 г. по дисциплинарно дело №29/2010 г. С последното, на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от Закона за съдебната власт му е наложено дисциплинарно наказание "освобождаване от длъжност като заместник административен ръководител" на Окръжна прокуратура П. Наведените от касатора доводи за неправилност на съдебния акт са относими към касационните отменителни основания по чл. 209, т. 3 от АПК – нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Исканията са за отмяна на обжалваното съдебно решение и решаване на спора по същество,

като се отмени и решението на ВСС, с което му е наложено дисциплинарното наказание. В съдебно заседание поддържа жалбата си.

Ответникът - Висш съдебен съвет чрез процесуалния си представител в съдебно заседание и в писмени бележки оспорва касационната жалба като неоснователна, поради което моли същата да не бъде уважена, а атакуваното с нея решение като правилно да се остави в сила.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Върховният административен съд, в настоящия петчленен състав на втора колегия, счита касационната жалба за процесуално допустима, като подадена в срок от страна с правен интерес по смисъла на чл. 210, ал. 1 от АПК, за която решението е неблагоприятно, срещу подлежащ на касационно оспорване съдебен акт. Разгледана по същество, касационната жалба е основателна.

С обжалваното решение съдът е приел, че обжалвания пред него административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. Настоящият състав намира, че изводът в обжалваното решение за материална законосъобразност и спазване на административнопроизводствените правила при постановяване на обжалвания административен акт е необоснован.

За да отхвърли жалбата на М. срещу решение №33 по протокол №24 от 20.06.2013 г., дисциплинарно дело №29/2010 г., тричленният състав е формулирал извод, че прокурорът от ОП П. Б.М. е осъществил вменените му дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ - нарушаване на кодекса за етично поведение на българските магистрати и действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт, с което бил осъществил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ, за което законосъобразно му било наложено наказанието, предвидено в чл. 308, ал. 1 т. 5 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност като заместник административен ръководител".

От събраните по делото писмени доказателства се установява следното:

На първо място дисциплинарното производство е започнало по предложение на петима членове на ВСС на 21.09.2010 г. Образуваното дисциплинарно производство е спряно до приключване на наказателно производство, в което Б.М. е привлечен като обвиняем. Наказателното производство е прекратено като решаващият орган е приел, че М., с деянието си, не е извършил вмененото му престъпление по чл. 213а от НК. Дисциплинарното производство е възобновено и ВСС, след направеното предложение от дисциплинарния състав, е наложил съответното наказание, предмет на настоящото производство.

Неправилно тричленният състав на ВАС е приел, че оспореното решение на ВСС е законосъобразно и не страда от твърдяните от жалбоподателя пороци, съществуването на които би обусловило наличието на отменителните основания по чл. 146 т. 3-5 от АПК.

От данните по делото не се установява, че в решението си дисциплинарния състав правилно е установил фактическата обстановка по случая. Като я е приел безрезервно и изцяло в мотивите на решението си - тричленният състав е постановил необосновано решение, при неизяснена фактическа обстановка, т.е. при съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Процесуалните нарушения са съществени, когато водят до нарушаване на правото на защита, както и ако може да се направи основателно предположение, че ако не бяха допуснати, крайният акт щеше да бъде с друго съдържание. Прието е от решаващия съд, че правото на защита на М. не е нарушено, тъй като е имал възможност няколкократно да даде обяснения както пред дисциплинарните състави, така и пред пленарния състав на ВСС. Това е вярно, но недостатъчно.

Прието е в мотивите, както на дисциплинарния състав, така и в тези на съдебния състав, следната фактическа обстановка. Б.М. е поддържал контакти с търговеца К.Л., комуто през 2009 г. е предоставил сумата 10 000 лв. срещу уговорена месечна лихва от 3000 лв., а когато Леков не му върнал сумата и се укрил, М. предприел укорим вербален натиск спрямо съпругата му – И.Л., застрашаващ нейната и на семейството ѝ лична сфера, с цел да открие длъжника си. Тезата на дисциплинарния състав на ВСС и на тричленния състав на ВАС изцяло е изградена върху показанията на К. и И.Л. дадени при разпитите им в Софийска градска прокуратура. Жалбоподателят М. нееднократно е правил възражения към доказателствената маса да бъдат приобщени и свидетелските показания на семейство С.Ю.Г. и Л.Б., както и протоколът от очната ставка на И.Л. с жалбоподателя. От тези доказателства, намиращи се по делото, се установява противоречие. С тях се опровергава тезата за поведение, мотивиращо приложеното дисциплинарно наказание. Нещо повече, самата свидетелка Л. твърди, че действията ѝ са продиктувани от дадената ѝ "линия на поведение от ДАНС", дадените от нея и съпруга ѝ показания изцяло противоречат на показанията на останалите четирима свидетели, незаинтересувани от изхода на производството. Следва да се отбележи и, че от показанията на Л. се установява не само противоречия помежду им и вътрешни такива, а и противоречия с останалите доказателства. Това не е отчетено нито от дисциплинарния състав, нито от тричленния състав на ВАС. В същото време укоримото поведение на М., противоречащо на КЕПБМ, е изведено изцяло и единствено от изявленията на заинтересувани свидетели – К. и И.Л. и не намира опора в нито едно от останалите доказателства по делото.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна наличието на деяние - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца – умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата.

От анализа на доказателствата следва нееднозначен извод, че не е доказано по безусловен начин поведение от страна на жалбоподателя Б.М., което да е съставомерно с цитираните текстове на кодекса за етично поведение и което да е законен повод за наложеното дисциплинарно наказание. Налага се и извод, че е неправилна изведената от решаващия съд теза, че са налице данни и са събрани доказателства, от които недвусмислено да се съди, че привлеченият към дисциплинарна отговорност магистрат е извършил конкретните действия като е установено неговото поведение във връзка с предоставяне на парична сума срещу уговорена лихва и осъществен вербален натиск спрямо Л. Вменените на прокурор М. дисциплинарни нарушения не са доказани и се опровергават от доказателствата по делото, поради което дисциплинарната му отговорност е необосновано ангажирана.

Не са обсъдени всички събрани доказателства в тяхната съвкупност, при което изводът базиран само на определени доказателства се явява едностранчив и необективен. Същият е и необоснован, доколкото не почива на задълбочен анализ на доказателствата, при така установените в тях различия. Настоящият състав намира, че така описаните нарушения представляват особено съществено нарушение на административнопроизводствените правила по чл. 35 АПК и на принципа по чл. 7 в същия кодекс, както и тези по чл. 318, ал. 3 ЗСВ.

Предвид така установеното настоящият състав намира, че обжалваното решение е неправилно - изводът на тричленния състав, че при налагане на дисциплинарното наказание дисциплинарно наказващият орган е спазил административнопроизводствените правила е неправилен и не се подкрепя от събраните по делото доказателства. Освен това от същите не се установява по безспорен и несъмнен начин извършването от страна на касатора на нарушенията, за които му е наложено дисциплинарното наказание. Решението на административния орган е взето без да са съобразени и обсъдени всички факти и обстоятелства, не са обсъдени всички доказателства, както поотделно, така и в съвкупността им, при което в случая актът е постановен в нарушение на цитираните вече разпоредби на чл. 318, ал. 3 ЗСВ, както и в нарушение на принципа, установен в чл. 7,

ал. 1 и ал. 2 АПК – да се преценят всички факти и доводи от значение за случая и също и принципа за разумно, добросъвестно и справедливо упражняване на законните правомощия от страна на административния орган – чл. 6, ал. 1 АПК. В случая акта е постановен и в нарушение на разпоредбата на чл. 35 АПК, разпореждаща издаването на индивидуалните административни актове да бъде предхождано задължително от изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и обсъждане обясненията и възраженията на заинтересованите страни.

Предвид така установеното, настоящият състав намира, че решението на тричленния състав на Върховния административен съд следва да бъде отменено, като вместо него следва да бъде постановено ново, с което следва да бъде отменено решението на Висшия съдебен съвет. Мотивиран така и на основание чл. 221, ал. 2, предложение 2 и чл. 222, ал. 1 от АПК, Върховният административен съд, петчленен състав на втора колегия, реши:

ОТМЕНЯ решение №14797/11.11.2013 г. по административно дело №9677/2013 г. на Върховния административен съд, шесто отделение, тричленен състав, и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ решение по т. 33 на Висшия съдебен съвет – протокол №24 от 20.06.2013 г. по дисциплинарно дело №29/2010 г., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от Закона за съдебната власт му е наложено дисциплинарно наказание "освобождаване от длъжност като заместник административен ръководител" на Окръжна прокуратура - П.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

16. Дисциплинарно дело №29 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ. Внесено е предложение от 5-члена на ВСС за образуване на дисциплинарно производство против Б.Й.М. (длъжност). Производството е допустимо по арг. от чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

В предложението са изложени следните обстоятелства: срещу М. е образувано досъдебно производство на 09.09.2010 г. и е привлечен като обвиняем за това, че на 13.04.2010 г. в гр. П. с цел да принуди И.Л. да поеме имуществено задължение на съпруга си К.Л. в размер на 10 000 евро я е заплашил с насили (физическа саморазправа и телесни увреждания спрямо нея и членовете на семейството и) и с други противоправни действия с тежки последици за нея, като деянието е придружено със заплаха за тежка телесна повреда чрез заливане с киселина - престъпление по чл. 213, ал. 2, т. 1 вр. с ал. 1 от НК.

С решение на ВСС по протокол от 16.09.2010 г. на осн. Чл. 230 ал. 1 от ЗСВ Б.М. е отстранен временно от длъжност.

Твърди се в предложението, че по повод медийното оповестяване на случая, Комисията по професионална етика и превенция на корупцията се е самосезирала събирайки необходимата информация по случая, с оглед установяване фактите по нарушаване от магистрата на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

В предложението, като обстоятелства се навеждат следните: Б.М. бил в приятелски семейни отношения с К.Л., който бил собственик на фирма "... " ЕО-ОД с предмет на дейност - строителство и вътрешен дизайн. Контактите на магистрата с търговеца са били нерегламентирани и несъвместими, тъй като М. е осигурявал средства за улесняване дейността на търговеца и за намиране на обекти за работа, срещу уговорката от получаване на квота от печалбата и лихвен процент върху дадените в заем пари. Така при неизпълнение от страна на Л. на горната уговорка, и предупрежденията отправени от Б.М. към него, Л. се укрил, а М. предприел изнудване към съпругата И.Л.

Според предложителите - с тези действия Б.М. е нарушил правилата за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие - чл. 5.1 от КЕПБМ - магистратът не може да получава облага от трети лица, която основателно би се възприела като резултат от компромис при изпълнение на професионалните му задължения; както и е нарушил чл. 5.3 от Кодекса - магистратът трябва да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие. Поради което е нарушил "чл. 307, ал. 3 т. 3 от ЗСВ, във вр. с т. 5.1 и т. 5.3 от КЕПБМ".

На следващо място, категоричната укоримост на действията на Б.М. отразена като такава и в медийното пространство налага извода, че с това си поведение магистратът е накърнил престижа на съдебната власт - нарушение съставомерно по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ.

В проведените заседания на дисциплинарния състав - вносителите не се явяват.

Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице Б.М. оспорва фактите изложени в предложението. Възраженията му се свеждат накратко до следните: не е заплашвал съпругата И.Л., не е осъществявал нерегламентирани контакти с К.Л. Последният му бил дългогодишен, много близък приятел. Правил ремонт на апартамента му. Предоставил му в заем сумата от 10 000 евро през м. ноември 2009 г., която пък М. заел от свой близък – Р.Н. Уговорката била до края на същата година Л. да му върне заема. Твърди, че в началото на 2010 г предал на Л. още 3000 лв, който били във връзка с извършена работа от Л. по имота му. Л. не върнал никоя от сумите. Оспорва изложените твърдения в приложените протоколи за разпит на свидетели по пр. пр. №.../10 по описа на СГС - на К.А.Л., проведен на 27.01.2010 г. и на И.Л. от 12.04.2010 г.; оспорва и извършената и

приложена по дисциплинарното дело фоноскопска експертиза на, като възразява че е манипулирана и не е неговият глас записан на мобилен телефон "Сони Ериксон".

В заседанието, проведено на 04.12.2012 г. пред настоящия дисциплинарен състав Б.М. заявява, че се извинява за това, че бил причина да бъде опетнено името на прокуратурата, но е невинен. Заявява, че липсват доказателства уличаващи го във вменените му дисциплинарни нарушения, както и че не е извършвал такива. Моли да не му бъде налагано наказание.

Настоящият дисциплинарен състав намери за установено следното от фактическа страна:

Не се спори по факта, че магистратът Б.М. изпълняващ длъжността ".." поддържал близки приятелски отношения с търговеца К.Л. от същия град. Последният се занимавал със строителна-ремонтни дейности, както и често извършвал такива на М.

През м. ноември 2009 г. М. предоставил на Л. в заем сумата от 10 000 евро, необходими на Л. за да строи еднофамилни къщи на язовир Доспат. Известно е било на М. (според неговите обяснения в с. з. на 04.12.2012 г.), че Л. и лицето Ю. син на зам.-кмета на П. тогава, "работят заедно" (като съдружници във фирмата на Л.). Именно във връзка с тази строителна дейност – "за обществената поръчка", М. предоставил на Л. сумата от 10 000 евро, за което страните не съставили разписка, "защото били добри приятели". Уговорката била Л. да върне в края на същата година парите (според Б.М.) Действителната уговорка била Л. да заплаща месечно по 3000 лв. лихва за предоставения заем. В началото Л. погасявал лихвите, но поради липса на финансови средства преустановил плащанията.

Б.М. твърди в обясненията си, че независимо от предоставения от него заем от 10 000 евро, и невръщането му от Л., през м. януари на 2010 г. М. предоставил на Л. сумата от 3000 лв. (според обясненията му от 04.12.2012 г.), чрез които "заплащал" на Л. стойността на извършен ремонт в банята му. През следващите месеци Л. продължил да не връща парите на М. Коего принудило М. да депозира през м. април 2010 г. в ОД ДП-П. жалба срещу Л. за дължимост на сумата от 3000 лв. Пак според обясненията на М. последният не заявил за дадената в заем сума от 10 000 евро, тъй като не искал да "декларира толкова много пари". А и защото тези пари били на кума му Р. Н. М. твърди още (в обясненията си в с. з. на 20.10.2010 г. по д. д. №29/2010 г.), че тъй като до м. април 2010 г. Л. не му върнал парите и се укрил, той се срещнал на няколко пъти със съпругата му И.Л., за да уговаря с нея връщането им. Обещала да намира по 3000 лв. През м. април 2010 г. двамата провеждали срещи по същия повод.

На 09.09.2010 г. сутринта когато магистратът Б.М. отивал на работа в прокуратурата четирима служители от ГДБОП маскирани и въоръжени го арестували показно.

Ноторно известно е, че акцията по арестуването на (длъжност) М. беше публично медийно оповестена.

В приложеният по дисциплинарното производство протокол за разпит на И.Л. по пр. пр. №.../2010 г. се твърди от нея, че поради това, че тя не съдействала за връщане на парите, нито за откриване на съпруга и - М. я заплашил със заливане с киселина или да удари сина и с бухалка по главата. Във връзка с което е и образувано наказателно производство по пр. пр. №.../2010 г. по описа на СГП срещу Б.М. за извършено от него престъпление по чл. 214, ал. 2, т. 1 във вр. с чл. 213а, ал. 2, т. 1 от НК. Привлечен като обвиняем с постановление от 09.09.2010 г. и взета мярка за неотклонение "парична гаранция" в размер на 5 000 лв.

По ДД е приложен и протокол за разпит на свидетеля К.Л. по същата пр. пр., в която са изложени подробни показания за отношенията му с прокурор М., най-общо - приятелски, а от 2008 г. често спонсориран в търговската си дейност от прокурор М. Последният му заел веднъж сумата от 5000 лв. (през 2008 г.), после още 10 000 лв. с.г. с уговорка от плащане по 2000 лв. на месец лихва. През м. февруари - март 2009 г. М. предоставил на Л. още 10 000 лв. заем - при лихва определена от магистрата в размер на 3700 лв. на месец за всички заети суми. Както и Л. признава, че получил и сумата от 10 000 евро от М. през м. ноември 2009 г. във връзка с внасяне гаранция в община П. за участието му в обществена поръчка за строителството на къщички до язовир Доспат. Но с уговорката да плаща по 3000 лв. лихва на месец на М. до връщането на заема. Твърди, че се уговорили до м. декември да не плаща лихви, а на 15 януари да му плати 11 000 лв. Л. бил силно финансово затруднен, но събрал за посочената дата сумата и я предал на М. През м. април М. го заплашил, че вече дължи общо 26 000 лв. Л. твърди, че двамата провели множество разговори по въпроса за връщането на трупашите се лихви и заеми, като М. го и заплашвал. Впоследствие Л. спрял да плаща, поради липса на средства. Заминал за чужбина да търси работа.

Приложена е по д.д. изготвена по прокурорската преписка фоноскопска експертиза, съдържаща възпроизвеждане на хартиен носител запис на разговор от мобилен телефон "Сони Ерексон" на проведен разговор между Л. и М. (преди арестуването на магистрата), при който разговор последният многократно говори за лихвата от 3000 лв., която Л. дължи месечно.

Или, от обсъдените по-горе доказателства, установени чрез посочените доказателствени средства като безспорни факти дисциплинарният състав прие за

установени: поддържането на контакти между магистрата Б.М. и търговеца К.Л. едноличен собственик на "... " ЕООД; предоставянето в заем на сумата от 10 000 евро през м. ноември 2009 г. за участието на Л. в обществена поръчка на община П. за строителство на еднофамилни къщи на язовир Доспат; невръщането на заетата сума от Л., ареста на прокурор М. на 09.09.2010 г. от служители на ГДБОП, медийното разгласяване на събитието.

Настоящият дисциплинарен състав приема, че Б.М. е предоставил сумата от 10 000 евро на търговеца Л., срещу уговорена месечна лихва от 3000 лв. Това следва от косвените доказателства по делото и като логичен извод от правилата на формалната логика: М. отрича да е уговарял и получавал лихва от 3000 лв. месечно от Л. в същото време заявява в личните си обяснения в с.з. с на 04.12.2012 г. пред дисциплинарния състав (стр. 7 от протокола) "защото той, Л. взема от много лихвари от П." На следващо място, Б.М. твърди, че дал на Л. в началото на 2010 г. 3000 лв., които съставлявали плащане за извършени ремонтни работи от Л. в дома на прокурора. Противно на житейската логика, Б.М. депозирал жалба срещу Л. в ОДП - П. (според неговите твърдения) за това, че Л. го измамил с 3000 лв. и не ги връща. В същото време не е предприел никакви предвидени правомерни способности за връщане на така дължимата му се сума от 10 000 евро. Липсва житейска логика както да даде разумно обяснение за тези действия на М., освен извода, че сумата от 3000 лв. е договорената лихва. В този смисъл е и приложената фоноскопска експертиза, имаща характер на официален свидетелстващ документ и ползващ се с материална доказателствена сила. Макар и оспорен от страната М., доказателствената му сила не е опровергана.

Спорни по настоящото дело, са фактите-осъществил ли е престъпление изнудване към И.Л. съставомерно по чл. 214, ал. 2, т. 1 от НК.

Тези спорни факти, настоящият дисциплинарен състав намира за ирелевантни към предмета на дисциплинарното производство. Допълнителен аргумент е и разпоредбата на чл. 307, ал. 7 от ЗСВ съгл. която дисциплинарната отговорност се носи независимо от гражданската, наказателната или административнонаказателната отговорност, ако такава се предвижда.

От значение за очертаването на дисциплинарните нарушения като предмет на образуваното дисциплинарно производство са фактическите основания, посочени в предложението, от които в случая е ясно, че са по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Погрешното цифрово изписване на ал. 3, вместо ал. 4 от чл. 307 ЗСВ, не е съществено нарушение, увреждащо правото на защита на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице. В който смисъл е постоянната практика на ВАС.

Правни изводи:

Съгласно Кодекса за етично поведение на българските магистрати одобрен с Решение на ВСС по протокол №21 от 20.05.2009 г., раздел "Правила за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие" прогласяващ, че почтеността и благоприличието имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата в чл. 5.1 е регламентирано правилото: Магистратът не може да получава облага от трети лица, която основателно би се възприела като резултат от компромис с неговата честност и справедливост при изпълнение на професионалните му задължения. В случая финансирането извършено от Б.М. към търговеца Л. за участие в обществената поръчка, предполага именно получаване на облага от негова страна, която основателно би се възприела в резултат на компромис с честността и почтеността му. После договорената в полза на магистрата М. месечна лихва на заетата сума в размер на 3000 лв. е именно облага, която също основателно би се възприела като компромис с честността и почтеността на магистрата – (длъжност). Поради което и дисциплинарният състав намира, че привлеченият към дисциплинарна отговорност магистрат е осъществил горното нарушение на КЕПБМ.

На следващо място, според чл. 5.3 от КЕПБМ: Магистратът трябва да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие. Като обект на постоянен публичен контрол магистратът следва да си наложи лични ограничения и да се държи по начин, който съответства на достойнството, присъщо на заеманата длъжност.

Включително като си наложи в личния живот ограничения, по-отколкото за останалите граждани, и да следва поведение, съответно на достойнството на ... му длъжност.

В случая продължителното осъществяваните контакти между М. и търговеца Л., финансовата им обвързаност, показното арестуване на магистрата, образуваното срещу него наказателно производство - са факти които налагат извода за едно поведение, допуснато от него, но несъвместимо с представите на обществото за тяхното благоприличие и почтеност. Тези действия създават и съмнения относно моралния интегритет на съдебната власт като цяло, с което накърняват престижа ѝ в обществото. Следователно е осъществен съставът на дисциплинарните нарушения по чл. 307, ал. 4 от ЗСВ. Нарушаването на правилата на професионалната етика, което по своята същност означава и извършване на действия накърняващи престижа на съдебната власт, е конституционно основание за освобождаване от длъжност - чл. 129, ал. 3, т. 5 от Конституцията на Р. България. Законодателят е приел, че неспазването им е юридически факт, който е основание за прекратяване на съществуващи правоотношения вкл. и в разпо-

редбата на чл. 307, ал. 4 нарушение от ЗСВ. Като неспазването им съставлява дисциплинарно нарушение.

Широкото отразяване на случая в публичното пространство чрез средствата за масова информация провокира основателни съмнения в обществото относно безпристрастността на магистратите при разглеждане на преписките и делата им. Това безспорно накърнява престижа на съдебната власт, тъй като намалява общественото доверие работата на системата като цяло и създава негативна нагласа към нея.

При определяне на вида дисциплинарно наказание, което следва да бъде наложено от Висшия съдебен съвет, настоящият дисциплинарен състав съобрази критериите по чл. 309 от ЗСВ: тежестта на нарушенията, формата на вината и обстоятелствата при които те са извършени. Установените дисциплинарни нарушения от (длъжност) М. се открояват с висока степен на негативизъм. Осъществяването от него поведение, довело до показното му арестуване, отразяването в медиите, факта на образувано срещу него наказателно производство, създаденото в обществото впечатление за извършвана от него лихварска дейност, нанасят изключително отрицателен отпечатък върху престижа на съдебната система и безусловно я компрометират. Дори и при формата на вина в случая - непредпазливост, магистратът е бил длъжен и е могъл да предвиди настъпилите негативни последици за съдебната система.

Ето защо, настоящият дисциплинарен състав предлага на Б.М. да бъде наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Водим от изложеното и на осн. Чл. 319 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че Б.Й.М. - (длъжност) извършил дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 - нарушил правилата за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие - чл. 5.1 от КЕПБМ - магистратът не може да получава облага от трети лица, която основателно би се възприела като резултата от компромис при изпълнение на професионалните му задължения; както и е нарушил чл. 5.3 от Кодекса - магистратът трябва да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие; както и по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ - извършил действия, които накърняват престижа на съдебната власт, за които следва да му бъде наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

На осн. Чл. 320 от ЗСВ внася настоящото решение, ведно с делото на представляващия, на ВСС за внасянето му в заседание.

17. Дисциплинарно дело №37 от 2010 г. по описа на ВСС

Производството е образувано по реда на глава XVI чл. 312, ал. 1. т. 1, във връзка с чл. 311 т. 2, б. "а" и чл. 308, ал. 1. т. 4. пр. 2 от ЗСВ по предложение на Апелативния прокурор административен ръководител на Апелативна прокуратура град София – В.В., внесено на 02.12.2010 г., за налагане дисциплинарно наказание - понижаване в длъжност "прокурор в окръжна прокуратура" за срок от две години на Б.А.С. - (длъжност), за допуснати нарушения на правилата посочени в Раздел II т. 2.6, т. 5.1, 3, 5, 6, 7 и 8, 7.2 и 3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, довели до уронване престижа на съдебната власт съставляващо дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от Закона за съдебната власт.

От името на вносителя на предложението в проведените четири заседания на дисциплинарния състав се явява упълномощената М.А.Л. - заместник на апелативния прокурор.

Вносителят изцяло поддържа предложението за наказание.

Дисциплинарно отговорното лице Б.А.С. – (длъжност) не се яви лично, вместо него - адвокат Д.С.Я. от САК.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност представляван от адвокат Д. Я. изцяло предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Счита, че не са доказани нарушенията, за които се твърди в предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Твърди, че прокурор С. няма осъществени нерегламентирани контакти "тъй като, липсва легална дефиниция за нерегламентирани контакти". Позовава се на недопустимост на предложението, тъй като не е конкретизирано дисциплинарното нарушение по време на извършване и на второ място твърденията за накръняване престижа на съдебната власт са неоснователни.

Защитата счита, че доверителят ѝ не е извършил нарушения на правилата на Етичния кодекс на българските магистрати, както и действия или бездействия, които да накръняват престижа на съдебната власт. Сочи се, че в предложението не са представени доказателства в тази насока, още повече, че с оглед разпределението на доказателствената тежест в административния процес, административния орган е длъжен да докаже изложените от него твърдения.

Дисциплинарният състав се е произнесъл по исканията и е допуснал посочените свидетели, те са разпитани в последващи заседания, разпитани са и доведени свидетели и са допуснати писмените доказателства, представени от вносителя и защитата.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

Видно от предложението, в Апелативна прокуратура гр. София с писмо №.../2010 г. на прокурор, зав. отдел "Инспекторат" при ВКП е постъпила преписка №9752/2010, VI, ведно с доклад за извършена проверка по отношение на Б.А.С. – (длъжност). От нея е видно, че преписката е била образувана по повод постъпило писмо на отдел "Противодействие на организираната престъпност" при ВКП с приложения към него писмо на Окръжна прокуратура - София и справка на ГД БОП - МВР.

В справката на ГД БОП се сочи, че по досъдебно производство №.../2009 г. на ГД "ДП" (преписка №.../2009 г. на Окръжна прокуратура – София) е установена организирана престъпна група за извършване на тежки престъпления от седем лица. В доклад от 22.06.2010 г. на Окръжна прокуратура - София е посочено, че са повдигнати обвинения по чл. 321, ал. 3 НК за участие в организирана престъпна група; ръководена от Й.И.Й. В хода на проведени оперативно - издирвателни мероприятия по делото е установено, че длъжност) Б.С. е в близки отношения с участници от тази група, основно с В.К. С., който по негови данни му е братовчед.

От материалите по преписка №.../2009 г. па Окръжна прокуратура - София е видно, че на 23.04.2010 г. и на 02.05.2010 г. (длъжност) Б.С. провел два телефонни разговора с две неустановени лица. На лицето от първия разговор обещал помощ и съдействие във връзка с досъдебно производство наблюдавано от прокурор М.М. - командирована в Окръжна прокуратура - София. На лицето от втория разговор (най-вероятно магистрат) обяснил, че "едно момче от Брезе има проблеми в Своге по дознание" и потърсил съдействие от него, за да му помогне. На 02.05.2010 г. прокурор Б.С. провел два телефонни разговора с две неустановени лица, при които осигурил на лицето "Боби", неразполагащо със свидетелство за управление на МПС, да премине с автомобил през органи на МВР без съответна проверка, като за това му помогнало неустановеното лице "Санде" (вероятно служител на МВР). В показания си, дадени в протокол за разпит на свидетел от 02.06.2010 г. по тази преписка, прокурор Б.С. не е отрекъл познанството си с посочените в справката лица. Отрича да е бил в обща компания с тях, с изключение на обв. В.К.С. и с обв. Г.М.Г., с които се събирал само в домашни условия.

На 17.05.2010 г. и на 18.05.2010 г. прокурор Б.С. провел няколко телефонни разговора с П.М.С. (известен с прякор "Пуйката"), който е участник в организирана престъпна група, ръководена от Й.И.Й. и които е криминално проявен и регистриран за множество престъпления. Към това лице (длъжност) Б.С. поел ангажимент да помогне за прекратяване на висящо досъдебно производство водено в гр. Своге срещу К.Н.Г. В изпълнение на тези си намерения (длъжност) Б.С. разговарял и с наблюдаващия прокурор по делото Б.И.Б. - (длъжност), на

която обяснил, че обвиняемият е платил стойността на откраднатия ток и е възстановил сумата по кражбата. Прокурор С. обяснил, че обвиняемият е познат на негов близък и са се изплашили да не влезе в затвора. Прокурор Б. му отговорила, че ако донесе такива документи, добра характеристика и ако лицето е неосъждано ще обсъдят въпроса. Впоследствие прокурор Б.С. се обадил на П.М., предал му проведения разговор с наблюдаващия прокурор и му дал указания да плати стойността на кражбата, да вземе бележки за това, както и документ от Енергоразпределение, че нямат претенции към обвиняемия, за да може наблюдаващият прокурор да прекрати делото.

На 31.05.2010 г. прокурор Б.С. провел няколко телефонни разговора с три неустановени лица - двама мъже (които нарекъл "Мишка" и "Иво") и една жена (която нарекъл "Краси"), при които поел ангажимент да съдейства за издирване на сл. дело №.../1993 г. на Районна прокуратура - град К. и да види какво може да помогне по него. Установено е обвиняемото лице, на което прокурор Б.С. и другите лица са се опитали да помогнат - това е Р.Г.Г. - криминално проявен и регистриран в масивите на МВР за кражби и противозаконни отнемания на МПС.

На 01.06.2010 г. прокурор Б.С. провел телефонен разговор с неустановено лице, поемайки ангажимент да съдейства да бъде постановена по-лека присъда. Към момента на разговора наказателното дело срещу това лице било приключило при съкратеното съдебно следствие и съдебният състав вече се бил оттеглил на съвещание. Неустановеният подсъдим поискал от прокурор Б.С. да позвъни на член на състава, но С. му отказал.

На 02.06.2010 г. прокурор Б.С. провел два телефонни разговора с две неустановени лица относно задържането на лица от организираната престъпна група, ръководена от Й.И.Й., между които и В.К.С. С двете лица прокурор Б.С. обсъдил въпросите за осигуряване на адвокатска защита на задържаните лица. На лицето от втория разговор прокурор Б.С. изрично казал, че е пратил двама адвокати и ще види какво могат да направят,

От съдържанието на всички тези проведени разговори се установява интереса на прокурор Б.С. към обвиняемите лица, близостта му с тях и помощта, която С. оказал, за да им осигури адвокатска защита.

По време на дисциплинарното производство бяха изслушани свидетелите О.Я. – прокурор във ВКП, Д.В. - прокурор в Районна прокуратура, Б.Б.Б. – прокурор в Районна прокуратура С., както и М.П. - доведен от защитата на дисциплинарно отговорното лице.

Дисциплинарният състав изцяло кредитира свидетелските показания. От техните обяснения беше потвърдена фактологията, изнесена в предложението за образуване на дисциплинарно производство и налагане на дисциплинарно нака-

зание на прокурор Б.С.

Прокурор Б.С. е осъществявал с посочените лица в предложението за дисциплинарно наказание от административния ръководител на АП - град София контакти, които сами по себе са нередни и неприемливи за един магистрат и могат да бъдат окачествени като нерегламентирани. Наред с това той е предприемал и действия за оказване на "помощ" по образуваните срещу посочените в предложението за наказание лица, наказателни производства, давайки им съвети как да постъпват, оставял у тях убеждението, че провежда срещи с други магистрати, за да облекчи положението им в процеса.

Посочените факти сочат на нарушения на Раздел II т. 2.6, т. 5.1, 3, 5, 6, 7, 8, 7.2 и 3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати - за безпристрастност, почтеност, благоприличие и конфиденциалност от страна на прокурор Б.С. Тези принципи са нарушени предвид многократните срещи и телефонни разговори с посочените компрометирани лица, даването на правни консултации и обещания за помощ с намерение да бъде избегната или смекчена наказателната отговорност на лица извършили престъпления.

Наличието на нерегламентирани контакти с лица от криминалния контингент подкопава доверието в съдебната система и уронва авторитета ѝ. Предвид това, дисциплинарният състав счита, че прокурор Б.С. е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ, тъй като с посочените по-горе свои действия е накърнил престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав счита, че производството е образувано в сроковете по чл. 301, ал. 1 от ЗСВ да 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. В случая предложението е направено на 02.12.2010 г. от административния ръководител - Апелативният прокурор София, който е узнал за нарушението на 01.10.2010 г., когато е сезиран от зав. отдел "Инспекторат" при ВКП. От доклада е видно, че установените контакти на прокурор Б.С. са по преписки и до съдебни производства от 2009 година и за проведени разговори през 2010 година. Предложението е внесено от Дисциплинарната комисия на заседание на ВСС на 9.12.2010 г. - в рамките на шестмесечния срок, когато е и образувано дисциплинарното производство.

Съобразявайки цялостната фактическа обстановка, сочеща на изводи, че от действията на прокурор Б.С. са нарушени принципите на безпристрастност, почтеност, благоприличие и конфиденциалност, с което е уронен престижа на съдебната власт, намираме, че е допуснал нарушение на правилата, посочени в Раздел II т. 2.6, т. 5.1, 3, 5, 6, 7 и 8, 7.2 и 3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Дисциплинарният състав приема, че прокурор Б.С. е уронил престижа на съдебната власт в следва да носи дисциплинарна отговорност на основание чл. 307, ал. 1 за извършени нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и

4 от Закона за съдебната власт.

При определяне вида и размера на наказанието, което следва да се наложи на дисциплинарно отговорното лице, съставът прецени тежестта на деянието, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя. Съобразно изискванията на чл. 309 от ЗСВ съставът прие, че на Б.А.С. - (длъжност), следва да се наложи наказание по чл. 308, ал. 1, пр. 1 от ЗСВ - понижение в ранг - прокурор в Окръжна прокуратура за срок от три години.

Водим от горното и на основание чл. 320, във вр. Чл. 319, във вр. Чл. 309 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

Приема, че с действията си Б.А.С. - (длъжност), е накърнил престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от Закона за съдебната власт.

Предлага на Висшия съдебен съвет да наложи на Б.А.С. - (длъжност), дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4, пр. 1 - понижаване в ранг - ... в окръжна прокуратура за срок от три години.

Предоставя настоящето решение ведно с преписката по делото на председателстващия ВСС за внасяне за разглеждане във ВСС.

18. Дисциплинарно дело №37 от 2010 г. / адм. дело 6336/2012 г. на ВАС

Решение №9754 от 04.07.2012 г. по адм. д. №6336/2012 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 313, ал. 1 ЗСВ

Чл. 313, ал. 2 ЗСВ

Чл. 316, ал. 2 ЗСВ

Чл. 316, ал. 3 ЗСВ

Чл. 316, ал. 4 ЗСВ

Чл. 316, ал. 5 ЗСВ

Чл. 317 ЗСВ

Чл. 317, ал. 1 ЗСВ

Чл. 318 ЗСВ

Чл. 318, ал. 2 ЗСВ

Чл. 318, ал. 4 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на четиринадесети юни две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАДЕЖДА ДЖЕЛЕПОВА

ЧЛЕНОВЕ: АНГЕЛ КАЛИНОВ

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ

ГАЛЯ КОСТОВА

ГАЛИНА СОЛАКОВА

и с участието

на прокурора Динка Коларска изслуша докладваното

от съдията ГАЛЯ КОСТОВА

по адм. дело №6336/2012.

Производството е по Глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), образувано по касационна жалба на Б.А.С., (длъжност), изготвена от адв. Я., надлежно упълномощен, против решение №1624/01.02.2012 г., постановено от тричленен състав на VII-мо отделение на Върховния административен съд в производството по адм. д. №7980/2011 г. по описа на същия съд. С доводи за неправилност на решението се претендира отмяната му.

Ответникът, Висш съдебен съвет, представляван от юрк. К., поддържа становище за неоснователност на касационната жалба с молба оспореното с нея решение да бъде оставено в сила.

Прокурорът от Върховната административна прокуратура дава заключение, че обжалваното решение е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Върховният административен съд, петчленен състав, намира допустимата, подадена от надлежно легитимираната страна (чл. 210, ал. 1 АПК) в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 АПК, касационна жалба основателна по следните съображения:

С обжалваното решение тричленен състав на VII-мо отделение на Върховния административен съд е отхвърлил оспорването на касатора С. срещу решението на Висшия съдебен съвет по т. 17 от протокол №19/30.05.2011 г., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 4 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) му е наложено дисциплинарно наказание "понижаване в ранг -прокурор в окръжна прокуратура - за срок от три години". За да постанови този правен резултат, съдът е приел, че атакуваното административно решение е взето при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. Данните, събрани в хода на дисциплинарното производство са обсъдени в съвкупност с доводите на страните. В мотивите на решението е възприет решаващ правен извод, че предметните на дисциплинарното производство случаи, сочат на усвоено от магистрата поведение, обективизиращо съставите на дисциплинарните нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 ЗСВ и за материална законосъобразност на решението на Висшия съдебен съвет за налагане дисциплинарното наказание.

Решението е постановено при наличие на касационните основания по чл. 209, т. 3, предл. 1 и 2 АПК.

Изводът на тричленния състав, че проведеното срещу касатора дисциплинарно производство е в съответствие с предвидените в закона административнопроизводствени правила, се оправдава от гледна точка на установяванията относно спазване нормите на чл. 310, ал. 1, чл. 312, ал. 1, чл. 316, ал. 2, 3,4 и 5, чл. 317, чл. 318 и чл. 319 ЗСВ.

Императивната разпоредба на чл. 313, ал. 1 ЗСВ вменява в задължение на наказващия орган, а в случаите по чл. 311, т. 2 на дисциплинарния състав да изслуша привлеченото към дисциплинарна отговорност лице или да приеме писмените му обяснения, както и да събере доказателствата от значение за случая. В проведеното срещу касатора дисциплинарно производство е спазено само последното изискване - събрани са писмени доказателства във връзка с извършена проверка от Върховна касационна прокуратура и доказателствата, ангажирани от защитата. В досието на дисциплинарното дело липсват данни лицето да е изслушано, не са приложени негови писмени обяснения, както и данни, че е уведомено за правата му по посочения законов текст. Следва да се посочи, че уведомлението за образуване на дисциплинарното производство, изх. №11-03-1224/17.12.2010 г., надлежно връчено, не съдържа текст, указващ правата по чл. 313, ал. 1 ЗСВ на привлечения към дисциплинарна отговорност, за да се счете, че изслушване не е проведено и писмени обяснения не са предоставени по негова вина. Не санира нарушението по чл. 313, ал. 1 ЗСВ и обстоятелството, че касаторът е бил редовно уведомяван за проведените заседания на дисциплинарния състав, че е ползвал адвокатска защита и пълномощникът му е изслушан в хода по същество на дисциплинарното производство (п-л от 22.03.2011 г.). Това са права, гарантирани с разпоредбите на чл. 317, ал. 1 и чл. 318, ал. 2 и ал. 4 ЗСВ, спазването на които не освобождава дисциплинарния състав от задълженията му по посочения чл. 313, ал. 1 ЗСВ. Обсъденото нарушение не е констатирано и от Висшия съдебен съвет при вземане на обжалваното решение.

Тези пропуски тричленният състав не е констатирал по реда на чл. 168, ал. 1 АПК, което налага извод за допуснато нарушение на съществено съдопроизводствено правило, обусловило материална незаконосъобразност на съдебния акт. Следва този акт да бъде отстранен от правния мир чрез отмяната му и в хипотезата на чл. 222, ал. 1 АПК вр. с чл. 313, ал. 2 ЗСВ заменен с нов, отменителен решението на Висшия съдебен съвет съдебен акт.

Воден от изложеното, Върховният административен съд в настоящия петчленен състав на II-ра колегия реши:

ОТМЕНЯ решение №1624/01.02.2012 г., постановено по адм. д. №7980/2011 г., тричленен състав на VII-о отделение, вместо което ПОСТАНОВЯВА:

По оспорването по жалбата на Б.А.С., прокурор в Апелативна прокуратура - София, ОТМЕНЯ като незаконосъобразно решение на Висшия съдебен съвет по т. 17 от протокол №19/30.05.2011 г., с което на оспорвания е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4 ЗСВ – "понижаване в ранг - ... в окръжна прокуратура - за срок от три години".

19. Дисциплинарно дело №37 от 2010 г. / адм. дело 7980/2011 г. на ВАС

Решение №1624 от 01.02.2012 г. по адм. д. №7980/2011 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 310 ЗСВ

Чл. 310, ал. 1 ЗСВ

Чл. 312, ал. 1 ЗСВ

Чл. 312, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 320 ЗСВ

Чл. 320, ал. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 4 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на двадесет и първи ноември две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ИВАН РАДЕНКОВ

СОНЯ ЯНКУЛОВА

и с участието

на прокурора изслуша докладваното

от председателя ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

по адм. дело №7980/2011.

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на Б.А.С., (длъжност), срещу решение на Висшия съдебен съвет по т. 17 от протокол №19 от 30.05.2011 г., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 4 от Закона за съдебната власт му е наложено дисциплинарно наказание - понижаване в ранг "... в окръжна прокуратура" за срок от три години по дисциплинарно дело №37/2010 г. В нея са развити доводи за незаконосъобразност на оспореното решение и се иска отмяната му.

Ответникът - Висшият съдебен съвет, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата.

Върховният административен съд, състав на седмо отделение, намери, че жалбата е процесуално допустима като подадена в законния срок и от надлежна страна. За да се произнесе по съществото ѝ, прие за установено следното:

Жалбоподателят Б.А.С. заема длъжността "...".

Административният ръководител на Апелативна прокуратура гр. С. е внесъл предложение рег. №11-03-1224/02.12.2010 г. до ВСС за налагане на дисциплинарно наказание на магистрата. В предложението е посочено, че в АП гр. София с писмо №9752/2010 г. на прокурор, зав. отдел "Инспекторат при ВКП" е постъпила преписка №9752/2010 г. ведно с доклад от 01.11.2010 г. за извършена проверка на отдел "Инспекторат" при ВКП по отношение на прокурор С. Според данните в преписката, магистратът поддържа активна двустранна комуникация с лица от криминалния контингент, като е предприемал и действия за оказване на "помощ" по образувани срещу тях наказателни производства, давайки им съвети как да постъпват, провеждал срещи с други магистрати, при които се е интересувал за наблюдаваните от тях дела като се е опитвал да облекчи положението на тези лица - обвиняеми, подсъдими или задържани от органите на МВР. В предложението се сочи, че с поведението си прокурор С. е извършил нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ - накърнил е престижа на съдебната власт и действията си е нарушил принципите на безпристрастност, почтеност и благоприличие и на конфиденциалност, съставляващи нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ. Предвид изложеното и на основание чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ административният ръководител на АП гр. София е предложил да се наложи на жалбоподателя дисциплинарно наказание понижаване в длъжност "... в окръжна прокуратура" за срок от две години.

Дисциплинарното производство срещу С. е образувано с решение на ВСС по протокол №45 от 09.12.2010 г. и е избран чрез жребий дисциплинарен състав. Жалбоподателят е уведомен на 22.12.2010 г. за образуваното дисциплинарно производство с писмо изх. №11-03-1224/17.12.2010 г. като му е дадена възможност в 7-дневен срок да направи писмени възражения и посочи доказателства. В хода на образуваното дисциплинарно дело №37/2010 г. са проведени заседания на дисциплинарния състав на 09.02.2011 г., 15.03.2011 г., 22.03.2011 г., като са изслушани свидетелите О.Я. - прокурор във ВКП, Д.В. - прокурор в РП гр. Б., Б. Б. - прокурор в РП гр. С. и М.П., посочен от жалбоподателя и са събрани писмени доказателства.

С решение №10-00-013/19.05.2011 г. дисциплинарният състав е приел за установено от фактическа страна, че прокурор С. е осъществявал с посочените лица в предложението на административния ръководител на АП гр. София контакти, които са окачествени като нередни и неприемливи, кредитирал е изцяло описаните фактически обстоятелства в предложението на административния

ръководител за предприети действия по подпомагане на лица по образуваните срещу тях наказателни производства с консултации и обещания за "помощ" с цел да бъде избегната или смекчена наказателната им отговорност. Това поведение на магистрата е квалифицирано като дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Дисциплинарният състав е приел, че производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ - до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението: предложението е направено на 02.12.2010 г. от административния ръководител, който е узнал за същото на 01.11.2010 г. От данните по преписката е видно, че установените контакти и проведени разговори от прокурор С. са по преписки и досъдебни производства от 2009 г. и 2010 г. Дисциплинарният състав е приел, че с действията си прокурор С. е нарушил принципите на безпристрастност, почтеност, благоприличие и конфиденциалност, с което е уронил престижа на съдебната власт, поради което следва да се ангажира дисциплинарната му отговорност на основание чл. 307, ал. 1 за извършени нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ.

С оспореното решение по протокол №19/30.05.2011 г., след доклад на решението на дисциплинарния състав, е проведено тайно гласуване и с 18 гласа "за" ВСС е приел, че с действията си прокурор Б.С. е накърнил престижа на съдебната власт - дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 ЗСВ и му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 4, пр. 1 - понижаване в ранг "... в окръжна прокуратура" за срок от три години.

Недоволен от решението на административния орган, жалбоподателят го оспорва като поддържа, че е прието при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и материалния закон и в противоречие с целта на закона. Излага доводи, че кадровият орган е възприел фактическата обстановка въз основа на справки, изпратени от Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" при МВР, в които се препредават и прави анализ на телефонни разговори между жалбоподателя и различни лица. Сочи, че при разследването на двете досъдебни производства, наблюдавани от Софийска окръжна прокуратура и визирани в предложението на административния ръководител са използвани специални разузнавателни средства, по които са изготвени веществени доказателствени средства. Тези доказателствени средства не могат да бъдат използвани поради естеството им и изискванията на закона в дисциплинарното производство. Счита, че показанията на разпитаните свидетели имат оценъчен характер и въз основа на тях не може да се направи извод за извършени дисциплинарни нарушения от него. При тези доводи иска да се отмени наложеното му дисциплинарно наказание.

Настоящият съдебен състав като прецени доводите и възраженията на страните и данните по делото, намери, че жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Дисциплинарното производство е проведено при спазване на административнопроизводствените правила.

Дисциплинарното производство е образувано съобразно разписаната в чл. 310 и сл. от ЗСВ процедура, по предложение на административния ръководител, който е орган от кръга на изброените в чл. 312, ал. 1 от ЗСВ. При провеждане на производството правата на страната са били гарантирани, като на жалбоподателя е дадена възможност да изрази позицията си и представи доказателства във връзка с предложението за налагане на дисциплинарно наказание. След приключване на производството, дисциплинарният състав е обсъдил фактическите обстоятелства по преписката, както и становищата на страните и в резултат на направения им анализ е приел решение да предложи на кадровия орган да наложи дисциплинарно наказание на магистрата.

Решението на ВСС е прието при спазване на изискванията по чл. 320 от ЗСВ. Съгласно правилото на чл. 320, ал. 4 ЗСВ за мотиви на решението се смятат и мотивите на решението на дисциплинарния състав, както и изказаните съображения от членовете на ВСС. Решението е прието в съответствие с правилата за начин на гласуване и кворум.

Неоснователни са доводите за материална незаконосъобразност на оспореното решение на административния орган. С разпоредбата на чл. 307, ал. 1, т. 3 от ЗСВ е предвидено, че нарушаването на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите съставлява дисциплинарно нарушение, а с т. 4 от същия текст е разписано като дисциплинарно нарушение действието или бездействието, което накърнява престижа на съдебната власт. В разглеждания случай, дисциплинарно наказващият орган правилно е квалифицирал поведението на прокурор С., с оглед контактите му с обвиняеми и/или близки до тях лица, действията му по оказване на съдействие, помощ във връзка с водените срещу тях наказателни производства като дисциплинарно нарушение, обективизиращо фактическите състави по т. 3 и т. 4 на чл. 307, ал. 4 от ЗСВ. Жалбоподателят оспорва вмененото му дисциплинарно нарушение, но в съдебната фаза на производството не оборва съществуването на юридическите факти, описаните в обстоятелствената част на акта, които са релевантни за дисциплинарната му отговорност. Неоснователни са оплакванията, че фактическите обстоятелства са установени единствено чрез използване на специални разузнавателни средства, което е недопустимо с оглед разпоредбите на Закона за специалните разузнавателни средства. В хода на дисциплинарното производство са събрани гласни доказателства, които съдът намира за обективни и достоверни и потвърждават данните, описа-

ни в предложението на административния ръководител по чл. 312, ал. 1 ЗСВ. Въз основа на съвкупната преценка на доказателствения материал по преписката се извежда обоснован извод, че жалбоподателят е нарушил правилата по Раздел II т. 2.6, т. 5.1, 3, 5, 6, 7 и 8, т. 7.2 и 3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати - за безпристрастност, почтеност, благоприличие и конфиденциалност и с действията си във връзка с контактите си с лица по повод водени срещу тях разследвания и досъдебни производства, под формата на консултации и поемане на ангажименти за съдействие за благоприятен за тях резултат по проверките и делата, е накърнил престижа на съдебната власт по см. на чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ. Несъобразяването с правилата за етично поведение, визирани по-горе, осъществено по личната воля и преценка на жалбоподателя, е довело до нарушение на професионалната етика, което по своята същност означава и извършване на действия, накърняващи престижа на съдебната власт.

Предвид изложеното, ВСС с оспореното решение правилно и при спазване на критериите по чл. 309 от ЗСВ е наложил на жалбоподателя дисциплинарното наказание, предвидено в чл. 308, ал. 1, т. 4 от ЗСВ - понижаване в ранг "прокурор в окръжна прокуратура" за срок от три години. Подадената от Б.С. жалба срещу процесния административен акт е неоснователна и следва да се отхвърли.

Водим от горното, Върховният административен съд, състав на седмо отделение, реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б.А.С., (длъжност) в Софийска апелативна прокуратура, срещу решение на Висшия съдебен съвет по т. 17 от протокол №19 от 30.05.2011 г., с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 4 от Закона за съдебната власт му е наложено дисциплинарно наказание - понижаване в ранг "... в окръжна прокуратура" за срок от три години по дисциплинарно дело №37/2010 г.

Решението може да се обжалва в 7-дневен срок от съобщението от страните с касационна жалба пред петчленен състав на Върховния административен съд.

6.3. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2011 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №5 от 2011 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано срещу М.Н. (длъжност), по реда на чл. 316, ал. 2 във връзка с чл. 312, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание е отправено от органа по чл. 312, ал. 1, т. 2 от ЗСВ - административния ръководител на Апелативна прокуратура – Бургас.

В проведеното заседание на 05.07.2011 г. се яви вносителят, който поддържа внесеното предложение. В заседанието на дисциплинарния състав на ВСС

яви и лично дисциплинарно отговорното лице М.Н.Г. заедно с адвокат Л.Н.Л. от АК София.

Отводи на състава не се направиха. Приеха се представените от преди това писмени доказателства. Допълнителни писмени доказателства не се представиха и не се поискаха. Дисциплинарно отговорното лице М.Г. поиска разпит на доведен от него свидетел – адв. В.И.К., която беше допусната от състава в качеството на свидетел.

Дисциплинарно отговорното лице М.Н.Г. е представил възражение, в което сочи, че дисциплинарната проверка не е била пълна и всестранна и че не е доказано по безспорен начин да е извършил неправомерни и противоправни действия, противоречащи на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, мотиви за което подробно е развил. Същите поддържа и в заседанието.

Вносителят на предложението - административния ръководител на Апелативна прокуратура Бургас, Е.Х. поддържа предложението си, счита, че проверката е извършена безпристрастно и обективно, изяснен е механизмът на стореното деяние, което макар и да се оспорва като обективен и субективен състав на престъпления по чл. 293, ал. вр. с чл. 291, ал. 1 от НК - за заплахата и закана към вещо лице инж. Н.К., поведението, описано в предложението за образуване на дисциплинарно производство, обективира конкретни нарушения на чл. 4, чл. 5.3, чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, поради което вносителят счита, че следва да се наложи предложеното наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 за извършено нарушение по чл. 307, ал. 3 и 4 от ЗСВ – "намаление на основното трудово възнаграждение от 10% за срок от една година".

ДИСЦИПЛИНАРНИЯТ СЪСТАВ НА ВСС, като съобрази изложените от страните доводи и след като взе в предвид събраните по делото доказателствени материали, намира за установено следното:

От фактическа страна: М.Н.Г. е дългогодишен (длъжност). По искова молба от "Топлофикация – Сливен" ЕАД е било образувано дело №.../2009, по описа на РС – Сливен с ответник Л.И.Г. – съпруга на (длъжност) М.Г. – за дължими от нея суми за консумирана топлоенергия – на стойност 932,43 лв. и лихва в размер от 117,07 лв. По делото е било назначено вещо лице – инж. Н.Я.К. от Сливен. В съдебно заседание на 24.11.2010 г. вещото лице инж. К. се явил с представено заключение, което поддържал. Била му поставена допълнителна задача, която изпълнил и с Решение №.../2011 г. съдът постановил за установено по отношение на ответницата да заплати на "Топлофикация – Сливен" ЕАД дължими суми по главница, лихва и разноски по делото.

На следващия ден на обяд, след едно от заседанията по делото, когато било представено заключението на вещото лице, инж. К. получил обаждане по телефона от непознат номер. Познал по гласа (длъжност) Г., който се представил

като лицето, което е било в залата. Той си спомнил това, тъй като го познавал визуално и го видял по време на заседанието по делото. Бил поканен на среща на входа на Автогара Сливен след около 15 минути. Срещнали се и в разговора (длъжност) Г. му казал, че не е изготвил правилно заключение по делото, по което е ответник съпругата му. Тъй като поддържал своята експертиза бил обвинен, че е "в комбина" с "Топлофикация" ЕАД – Сливен и че му е време да си намери мястото. Тези думи на (длъжност) Г. прозвучали на инж. К. като заплахи, той се притеснил тъй като при разговора Г. бил доста възбуден. Споделил това със своя колега Й.Х. Последният е дал обяснение в този смисъл на Апелативния прокурор на съдебен окръг – Б. и с подпис потвърдил това.

Обяснения по случая е давала и адвокат В.К. от АК – С., която обяснила, че в офиса има служебен телефон номер ... (от който номер било позвъняването към инж. К.). По време на проверката, извършена от Апелативния прокурор на съдебен окръг – Бургас Е.Х., адв. К. заявила, че (длъжност) Г., когото познавала от преди не е идвал в кантората ѝ през месец ноември 2010 г. и не е ползвал служебния ѝ телефон. Тя обяснила, че знае за делото на Г., тъй като ги е видяла в съда и те споделили с нея за това дело. Адв. В.К. беше доведена пред дисциплинарния състав от дисциплинарно отговорното лице М.Н.Г. и беше разпитана в качеството на свидетел. Тя заяви, че в прокуратурата в С. била разпитвана с кратки въпроси, на които дала конкретни отговори, поради което истината не е била изяснена и че сега желае да даде по-подробни обяснения. Изложи теза, която е защитна за нея от гл. т. на съставомерност на деянието "лъжесвидетелстване" – че тя лично е звъняла по телефона на инж. К., по повод на запитване на клиенти, като го попитала дали той може да направи частна експертиза във връзка с казус с Топлофикация. Той ѝ отговорил отрицателно, като казал, че е вещо лице към съда и не може да прави частна експертиза. После тя си спомнила, че предния ден е видяла семейство Г. в съда, те били много възмутени от заключението на вещото лице и при телефонния разговор тя го попитала "Вие ли правихте експертизата на сем. Г.? Вчера чух коментари от мой колега, че не е доволен от работата Ви", при което инж. К. се бил сепнал, измърморил нещо и ѝ затворил телефона. "Това беше на 25 ноември..."

Дисциплинарния състав намира, че (длъжност) М.Г. е осъществил посочения от вещо лице инж. К. контакт, който сам по себе си е нереден и неприемлив за един магистрат.

Посоченият факт сочи нарушения на чл. 4, чл. 5.3, чл. 9.4 от Кодекса да етично поведение на българските магистрати за безпристрастност, почтеност, благоприличие. Тези принципи са нарушени предвид наличието на нерегламентиран контакт от вещо лице от списъчния състав на съда, което е дало заключение

ние по личното дело на дисциплинарно отговорното лице и би могло да доведе до недоверие в съдебната система и да урони авторитета ѝ.

Дисциплинарният състав счита, че производството е образувано в сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ – до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. В случая предложението е направено на 06.06.2011 г. от административния ръководител – апелативен прокурор на Бургас, който е узнал за нарушението на 11.03.2011 г., когато е сезиран от прокурор в отдел "Инспекторат" при ВКП. От доклада е видно, че установеният контакт на (длъжност) Г. е от 25.11.2010 г. (което се доказва и от показанията на св. В.К.). Предложението е внесено в дисциплинарната комисия на заседание на ВСС на 09.06.2011 г. – в рамките на шестмесечния срок, когато е и образувано дисциплинарното производство.

Съобразявайки цялостната фактическа обстановка, сочеща на изводи, че от действията на (длъжност) М.Г. са нарушени принципите на безпристрастност, почтеност и благоприличие, с което е уронен престижа на съдебната власт, намираме, че е допуснал нарушение на правилата, посочени в чл. 4, чл. 5,3, чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. За това и дисциплинарният състав приема, че следовател М.Г. следва да носи дисциплинарна отговорност на основание чл. 307, ал. за извършени нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от Закона за съдебната власт.

При определяне на вида и размера на наказанието, което следва да се наложи на дисциплинарно отговорното лице, съставът прецени тежестта на деянието, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя. Съобразно изискванията на чл. 309 от ЗСВ съставът прие, че на М.Н.Г. (длъжност) следва да се наложи наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ "забележка".

Водим от горното и на основание чл. 320 вр. Чл. 319 вр. Чл. 309 ЗСВ, дисциплинарният състав предлага на Висшия съдебен съвет да вземе следното решение:

Отхвърля предложеното от Административния ръководител – Апелативен прокурор на Апелативна прокуратура – Бургас дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 на (длъжност) М.Н.Г. – намаляване на основното трудово възнаграждение от 10% за срок от една годна.

На основание чл. 320, ал. 3 вр. Чл. 308, ал. 1 от ЗСВ налага дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 "забележка" на (длъжност) М.Н.Г.

Предоставя на председателстващия Висшия съдебен съвет настоящото решение, заедно с преписката по делото за внасянето му за разглеждане във Висшия съдебен съвет.

2. Дисциплинарно дело №5 от 2011 г. по адм. дело 10984 от 2012 г. на ВАС

Решение №14312 от 14.11.2012 г. по адм. д. №10984/2012 на Върховния административен съд

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на осемнадесети октомври две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИЛКА ПАНЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: НАТАЛИЯ МАРЧЕВА

РУМЯНА ПАПАЗОВА

АТАНАСКА ДИШЕВА

и с участието

на прокурора Динка Коларска изслуша докладваното

от съдията РУМЯНА ПАПАЗОВА

по адм. дело №10984/2012.

Производството е по реда на чл. 208 и следв. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по касационна жалба на М.Н.Г. от гр. Сливен против решение №9711 от 04.07.2012 г. по адм. д. №12386/2011 г. на Върховния административен съд, тричленен състав, с което е отхвърлена жалбата му против решение по т. 84.2 от протокол №27 от 28.07.2011 г. на Висшия съдебен съвет за налагане на дисциплинарно наказание "забележка" на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ.

Изложените в касационната жалба доводи за пороци на съдебното решение се свеждат до необоснованост и неправилно прилагане на чл. 4, чл. 5.3 и чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати като касационни основания за отмяна по чл. 209, т. 3 от АПК.

Ответникът Висш съдебен съвет е оспорил касационната жалба в писмено становище.

Представителят на Върховната административна прокуратура е дал заключение за правилност на обжалваното съдебно решение.

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, е основателна.

Предмет на оспорване в производството пред Върховния административен съд, тричленен състав, е решение по т. 84.2. от протокол №27/28.07.2011 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС), с което на М.Н.Г. (длъжност) – е наложено дисциплинарно наказание "забележка" на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ за

извършени нарушения по чл. 307, ал. 3 и ал. 4, т. 3 и 4 във вр. с чл. 4, чл. 5.3 и чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Като нарушения са квалифицирани действията на (длъжност), изразяващи се в осъществен извън съдебната сграда нереден и неприемлив контакт с вещото лице К. във връзка със съдебен имуществен спор между съпругата на следователя и "Топлофикация – С." ЕАД. С решението си по т. 84.1. ВСС е отхвърлил предложението на административния ръководител за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – намаляване на основното трудово възнаграждение с 10% за срок от една година.

За да отхвърли жалбата като неоснователна, Върховният административен съд, тричленен състав, е стигнал до извода за недоказаност на твърдението на жалбоподателя, че не е осъществявал контакт с вещото лице след приключване на заседанието по гр. дело №.../2009 г. по описа на РС – Сливен, проведено на 24.11.2010 г. Без да обсъди всички доказателства по делото съдът се е доверил на становището на Дисциплинарния състав на ВСС, изразено в решение №10-00-016/19.07.2011 г. по дисциплинарно дело №5/2011 г., че поведението на следователя при личната му среща с инж. К. е представлявало заплаха за вещото лице и с него са нарушени принципите на безпристрастност, почтеност и благоприличие, уронен е престижът на съдебната власт и са нарушени правилата на чл. 4, чл. 5.3 и чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

По делото е установено, че Л.Г. – съпруга на жалбоподателя, е била ответник по гражданско дело №.../2009 г. на Районен съд - Сливен, образувано по искова молба на "Топлофикация – С." ЕАД за заплащане на стойността на консумирана топлоенергия в размер на 932,43 лв. и лихви в размер на 117,07 лв. В проведеното на 24.11.2010 г. съдебно заседание назначеното вещо лице инж. К. е поддържало заключението си и са му били поставени допълнителни задачи с отлагане на делото за 16.12.2010 г.

На 29.11.2010 г. вещото лице Н.Я.К. е депозирало жалба в Районна прокуратура – С., в която се е оплакало, че на 25.11.2010 г. е получило телефонно обаждане от непознато лице, което се представило като присъстващо на проведеното предния ден съдебно заседание. Двамата си уговорили среща на Автогарата в близост до местоработата на вещото лице. Лицето се представило като съпруг на Л.Г. и "основно под формата на монолог" "разяснило" на Н.К., че последният се намира в "комбина" с "Топлофикация – С." ЕАД и нейния адвокат П.Г., за което има сериозни доказателства и го очаква завеждане на дела за търсене на отговорността му. Упрекнало вещото лице, че за изготвяне на заключението си е посетило само "Топлофикация – С." ЕАД вместо да "пита" само него (лицето) дали е ползвало топлинна енергия. Друга реплика е, че градът е "пропищял" от вещото лице и е време да си "намери мястото". В жалбата си Н.Я.К. е съобщил,

че познава лицето по физиономия и фамилия, знае, че работи в Полицията в гр. Сливен и е възприел изявленията му като "явно отправени заплахи". Отправил е молба да се предприемат необходимите действия за предотвратяване на опитите за нерегламентирани въздействия от страна на господин Г., който вероятно е държавен служител и служител на органите на реда.

Твърденията на Н.Я.К. в жалбата му до Районна прокуратура – С. не са подкрепени от доказателства. Те се разминават с обяснението, дадено на 04.05.2011 г. пред Апелативна прокуратура – Бургас във връзка с образуваната дисциплинарна преписка №1015/2011 г. В него Н.К. е заявил, че е познал следовател Г. по телефона по гласа. Не е ясно защо се е съгласил да се срещнат след 15-20 минути на входа на Автогарата. Притеснил се е от доста превъзбуденото поведение на следователя, когото познава съвсем бегло, но заплахите в изложения в жалбата смисъл не са повлияли на вътрешното му убеждение при изготвянето на допълнителното заключение. Спорът е приключил с осъдително решение №962 от 04.01.2011 г. по гр. дело №.../2009 г. на Сливенския районен съд, влязло в сила след потвърждаването му от по-горната съдебна инстанция. Не са установени свидетели на проведената среща на 25.11.2010 г. На 04.05.2011 г. лицето Й.Х.М. е дало обяснение, че работи заедно с инж. К., който е споделил с него за проведената в района на Автогара Сливен среща, от която бил много притеснен и разтревожен.

От своя страна следовател Г. е отрекъл да се е срещал с вещото лице извън сградата на съда на 25.11.2010 г. В даденото обяснение е потвърдил, че след проведеното съдебно заседание на 24.11.2010 г. е бил безкрайно възмутен и неудовлетворен. Признал е, че е спрял вещото лице пред сградата на съда и го е предупредил, че ще бъде принуден да сезира за некомпетентното изготвяне на експертизите прокуратурата, ВСС, Комисията за защита на потребителите и Асоциацията на експертите, при което вещото лице се изплашило (пребледняло и прижълтляло).

В хода на дисциплинарното производство са проведени обстоятелни проучвания относно номера, от който е бил проведен телефонният разговор на 25.11.2010 г. Установено е, че стационарният телефонен номер се ползва от адвокат В.К., която в даденото обяснение е заявила, че познава М.Г. срещнала го е случайно в сградата на съда и той споделил с нея за делото, но не е ходил в кантората ѝ и не е ползвал телефона ѝ на следващия ден. Разпитана като свидетел в проведеното на 05.07.2011 г. заседание от Дисциплинарния състав на ВСС, Веселина Колева е дала показания, че на 25.11.2010 г. тя е разговаряла с вещото лице. И преди го е търсила за частна експертиза във връзка с дело на нейни клиенти против "Топлофикация – С." ЕАД. Инж. К. не е бил разпитан като свидетел.

Преценката на събраните доказателства води до извод за недоказаност на факта на проведена среща на 25.10.2010 г. на входа на Автогара – Сливен между жалбоподателя Г. и вещото лице К., която е квалифицирана като нереден и неприемлив контакт, по същество представляващ нарушение на правилата за безпристрастност, почтеност и благоприличие на българските магистрати. С оглед на съдопроизводственото правило за разпределяне на доказателствената тежест по чл. 170, ал. 1 от АПК административният орган е следвало да установи съществуването на фактическите основания, посочени в решението, чрез събиране на допустими от закона доказателства. Дисциплинарно привлеченото лице не носи доказателствена тежест за установяване на отрицателни факти. Твърденията на трети лица за обстоятелства в техен интерес също нямат доказателствена стойност. Доказателствена сила относно съответното обстоятелство не е придадена и на твърденията на упражняващи ръководни функции лица.

Необходимо е да се отбележи, че обясненията на жалбоподателя Г. относно възникналия конфликт с вещото лице К., породилите го причини и проведения разговор пред сградата на съда на 24.11.2010 г., са били игнорирани. Развилите се отношения между следователя и вещото лице са свързани със семеен имуществен интерес на следователя и имат частен характер. Конфликтът няма обществен аспект и връзка с репутацията или престижа на органите на съдебната власт. Дори и в жалбата на вещото лице не се твърди, че следователят е използвал служебното си положение, за да му повлияе в свой интерес по конкретното дело. Последвалите действия от страна на вещото лице сочат, че то не е възприело "монолога" и отношението на жалбоподателя Г. като реална заплаха за физическата му неприкосновеност или служебната му ангажираност на съдебен експерт.

Гореизложените фактически и правни съображения водят до извод за издаване на оспореното решение за налагане на дисциплинарно наказание в нарушение на материалноправните предпоставки по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 във вр. с чл. 4, чл. 5.3 и чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Като е отхвърлил подадената жалба като неоснователна, Върховният административен съд, тричленен състав, е постановил неправилно решение, което подлежи на отмяна. Вместо него следва да бъде постановено друго по същество, с което решението на Висшия съдебен съвет по т. 84.2 от протокол №27/28.07.2011 г. бъде отменено. Жалбоподателят не е отправил искане за присъждане на разносики за водене на делото в двете инстанции.

По изложените съображения и на основание чл. 222, ал. 1 от АПК Върховният административен съд, петчленен състав, реши

ОТМЕНЯ решение №9711 от 04.07.2012 г., постановено по адм. дело №12386/2011 г. на Върховния административен съд, тричленен състав и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ решение по т. 84.2. от протокол №27/28.07.2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което на М.Н.Г. – следовател в Окръжен следствен отдел в Окръжна прокуратура, гр. Сливен – е наложено дисциплинарно наказание "забележка".

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

3. Дисциплинарно дело №5 от 2011 г. / адм. дело 12386 от 2011 г. на ВАС

Решение №9711 от 04.07.2012 г. по адм. д. №12386/2011 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 3, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на дванадесети декември две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАНЯ ВАЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ИВАН РАДЕНКОВ

СОНЯ ЯНКУЛОВА

и с участието

на прокурора изслуша докладваното

от съдията ИВАН РАДЕНКОВ

по адм. дело №12386/2011.

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на М.Н.Г. от гр. С., против Решение по т. 84.2 от Протокол №27/28.07.2011 г. на Висшия съдебен съвет (ВСС), с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "забележка".

Изложени са съображения за неправилност и незаконосъобразност на оспореното решение. Иска се отмяната му.

Ответникът - Висш съдебен съвет, чрез процесуалния си представител, ангажира становище в писмени бележки за неоснователност на жалбата.

След като прецени представените с административната преписка доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, Върховният административен съд, седмо отделение, приема за установено следното:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, с оглед на което е процесуално ДОПУСТИМА. Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

С решение №10-00-016/19.07.2011 г. по дисциплинарно дело №5/2011 г., дисциплинарния състав на ВСС, на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, е предложил на ВСС да вземе решение за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ за дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ - нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърняване престижа на съдебната власт.

Дисциплинарният състав е провел заседание на 05.07.2011 г. Изслушани са вносителя на предложението и жалбоподателя, събрани и приети са доказателства, включително представени от Г., и на 19.07.2011 г. е постановено решението. В него прието, че М.Г. – като съпруг на Л.Г., ответник по гражданско дело, заведено от "Топлофикация – С." ЕАД, се е обадил на вещото лице по делото, срещнал се е с него, при което му е казал, че не е изготвил правилно заключение по делото, че е в комбина с "Топлофикация – С" ЕАД и му е време да си намери мястото. Това поведение е възприето от вещото лице инж. К. като заплаха, и с него са нарушени принципите на безпристрастност, почтеност и благоприличие, уронен е престижа на съдебната власт и са нарушени правилата на чл. 4, чл. 5.3 и чл. 9.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

С решение на Висшия съдебен съвет по т. 84.2 от Протокол №27/28.07.2011 г. на ВСС, на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, на Г. е наложено дисциплинарно наказание "забележка".

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на Е.Х. – апелативен прокурор на Апелативна прокуратура - Бургас, за констатирани нарушения на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

Твърдението на жалбоподателя, че не е осъществявал контакт с вещото лице след приключване на заседанието по гр. дело .../2009 г. по описа на РС – С., проведено на 24.11.2010 г. не е доказано.

Оспореният акт на ВСС е издаден от компетентен орган, в изискуемата форма, приет е с необходимото мнозинство и при наличен кворум. Спазени са административнопроизводствените правила, а материалноправните норми са правилно приложени. Решението е мотивирано с всички съпътстващи актове по приемането му, включително с мотивите в предложението на административния ръководител и тези, изложени в становището на Комисията по дисциплинарни производства при ВСС. Дисциплинарното нарушение, с оглед приетите за

установени фактически констатации вярно и точно е квалифицирано като такова по чл. 307, ал. 3, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и е извършено виновно.

При определяне на дисциплинарното наказание в предложението на дисциплинарния състав е посочено, че са взети предвид съгласно чл. 309 от ЗСВ, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя.

Наведените в жалбата на Г. доводи за неправилност и незаконосъобразност на решението на ВСС са неоснователни.

Мотивите за приемане на обжалваното решение на ВСС се съдържат в акта на дисциплинарния състав на ВСС, постановен въз основа на събраните доказателства, предвид становището на вносителя и съображенията на жалбоподателя. Не е допуснато нарушение на административнопроизводствените правила, като процедурата по налагането на дисциплинарното наказание е спазена.

С оглед на този извод и по изложените съображения, съдът намира жалбата срещу Решение по т. 84.2 от Протокол №27/28.07.2011 г. на ВСС за неоснователна. При този краен извод в полза на ВСС следва да бъде присъдено възнаграждение за юрисконсулт в размер на 150,00 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Върховният административен съд, седмо отделение реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М.Н.Г. от гр. С., против Решение по т. 84.2 от Протокол №27/28.07.2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "забележка".

ОСЪЖДА М.Н.Г. от гр. С. ДА ЗАПЛАТИ на Висш съдебен съвет гр. София, възнаграждение за юрисконсулт в размер на 150,00 (сто и петдесет) лева.

Решението подлежи на обжалване в 7-дневен срок от съобщението му до страните пред петчленен състав на ВАС.

4. Дисциплинарно дело №11 от 2011 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е по реда на Глава шестнадесета, чл. 307 и сл. от Закона за съдебната власт (ЗСВ). Образувано е въз основа на Заповед №.../21.07.2011 г на Окръжен прокурор гр. Варна с изходящ №А-185 11/21.07.2011 г. с предложение Висшият съдебен съвет да наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ на (длъжност) - гр. В. И.Л.А.-Т.

В проведеното на 12 октомври 2011 г. заседание се явиха вносителят на предложението - Окръжният прокурор на гр. Варна Вл. Ч., привлеченото към дисциплинарни отговорност лице И.Л.А.-Т. - лично, и призованите свидетели С.Г.Я., Д.Г.Д. и Г.П.Б.

Вносителят на предложението поддържа същото и не прави искания за събиране на други доказателства. Сочи като мотиви и основания за реализиране на

дисциплинарната отговорност на привлеченото лице издадените от него две заповеди и представените с преписката доказателства. Предходната заповед (л. 4-5) съдържа искане за налагане на дисциплинарно наказание "Уволнение" по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ и съдържа, според издателя ѝ, мотивите и основанията за дисциплинарни нарушения, допуснати от привлеченото лице. Сочат се извършени от последното нарушения по смисъла на чл. 307 ал. 4, т. 3, 4 и 5 от ЗСВ.

Привлечената към дисциплинарна отговорност следовател И.А. оспорва заповедите на окръжния прокурор, с които се предлага реализиране на дисциплинарната отговорност спрямо нея. Представи писмо до Главния прокурор от 20.04.2011 г. и писма изх. №.../20.04.2011 г. и изх. №.../28.04.2011 г. до Висшия съдебен съвет. Според нея тя се е опитала да сигнализира Главния прокурор и ВСС за отправените непряко срещу нея заплахи от по-висша прокурорка от Апелативна прокуратура - гр. Варна, а така също е искала да уведоми адресатите за водените разследвания по делото "Дебелец" и пречките, породени от родството на евентуалните обвиняеми с лица от прокуратурата. И, тъй като и от двамата адресати не е получен отговор в обичайните срокове, (длъжност) А. е решила да даде гласност на случващото се в медиите.

Безспорно е наличието на медийни изяви (л. 28-36, л. 5а) на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и това не е оспорено.

Като се запозна със събраните устни и писмени доказателства по дисциплинарното производство дисциплинарният състав намира за установено следното:

Привлечената И.Л.А.-Т. работи като (длъжност).

Вносителят на предложението е административен ръководител по смисъла на чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ на привлеченото лице.

По дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ:

Дисциплинарният състав намира, че не е осъществено от привлеченото лице нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати /КЕПБМ/. Въобще отсъства позоваване на нарушената норма на КЕПБМ в предложението – заповед на вносителя. И поради това привлеченото лице не би могло да осъществи правото си на защита, доколкото заповедта на вносителя от 26.05.2011 г. (л. 4) сочи единствено нарушение "на правилата на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите..."

От друга страна КЕПБМ като поднормативен акт съдържа VI раздела 9 точки и 50 подточки всеки от които е различно съдържание за дължимото от магистрата поведение.

Обединяването от вносителя на няколко различни действия и подвеждането им като нарушение на КЕПБМ е извършено твърде общо и абстрактно.

Настоящият дисциплинарен състав намира предложението в тази му част - за нарушение на КЕПБМ, за неоснователно по дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4. т. 4 от ЗГК.

Описаните от вносителя действия на л. 4 от Заповед .../26.05.2011 г. - разгласяването на материали по водени досъдебни производства в ОСЛО - Варна без разрешението на наблюдаващия прокурор, правилно са квалифицирани като действия, които нарушават престижа на съдебната власт.

Налице е изрична законова забрана – чл. 198, ал. 1 от НПК, която е известна на привлечената към дисциплинарна отговорност Св.Д. (л. 13 от протокола) сочи категорично, че не е дала разрешение като наблюдаващ прокурор, на (длъжност) А. да разгласява материалите по делото.

Последната в обясненията си пред Дисциплинарния състав сочи, че самостоятелно решила да се обърне "към четвъртата власт – медиите", че си сложила сама "главата в торбата" (л. 34 от протокола); че "жертвах себе си, за да спася делото" - пак там.

Тези действия не могат да бъдат с изложените от (длъжност) А. – да каже истината, за да спаси делото и т.н. Не е имало оказван натиск върху нея при работата ѝ по делото - св. Д. (л. 7 от протокола); св. Б. (л. 18 и 20 от протокола). Сочените от привлеченото лице "заплахи" не се обективират от събраните по делото гласни доказателства. Събраните такива безспорно установяват, че св. Я. се намесила само и относно относно изисканите за баща ѝ лични документи и е посочен случаи, за които е било наложено по-рано дисциплинарно уволнение.

Фактически, при разследването върху (длъжност) А. не е оказван натиск при събиране на доказателствата и формираните от нея правни изводи. Затова е неприемливо и решението ѝ да се обърне към медиите, за да "спаси делото". Създадените проблеми са решени чрез възлагането му от Главния прокурор на друг окръжен следствен отдел.

Настоящият състав приема, че е накърнен престижът на съдебната власт чрез направените от (длъжност) А. медийни изяви. На обществен прицел са поставени не събраните при разследването факти, сочещи на нарушения и престъпления, а отношенията вътре в прокуратурата. Изнесените в статиите и предаванията факти и заглавия се разминават с обективната действителност (напр.: заглавията на л. 28; л. 36; л. 36а).

Няма данни въобще прокурори да са искали (длъжност) И.А. да "смачка дело за свой първи братовчед". Изнесеното заглавие в статията на в. "168 часа" (л. 36а) от името на привлечената към дисциплинарна отговорност (длъжност) - "Прокурорка ме заплаши да внимавам какво разследвам", не намира опора в доказателствата, събрани по дисциплинарното дело.

Доколкото са изяснени обстоятелствата около намесата на прокурор Я. по делото, те единствено касаят поисканите от (длъжност) А. данни за акта за раждане на бащата на прокурора. За това на (длъжност) А. е наложено дисциплинарно наказание със заповед на Окръжния прокурор гр. Варна №.../2011 г. по реда на чл. 327 от ЗСВ.

По дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ: Вносителят на предложението - Окръжният прокурор на гр. Варна, не е посочил кои действия или бездействия на привлечената към дисциплинарна отговорност съставляват "неизпълнение на други служебни задължения" по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ.

Поради това и Дисциплинарният състав не е задължен да обсъжда хипотезата какво е имал предвид вносителят, когато е посочил, че с описанието на действията на (длъжност) А. (л. 1 отзад от заповед №.../ 2011 г.) са налице извършени дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3, 4 и 5 от ЗСВ.

При определяне на вида и размера на наказанието съобразно чл. 309 от ЗСВ Дисциплинарният състав отчете визираните там обстоятелства и тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението, както и поведението на нарушителя.

В случая следва да се съобрази, че нарушението е извършено след като е сезиран ВСС и Главният прокурор и е изминал 30-дневен срок от това сезиране. Частично заслужават отбелязване и сигналите до Инспектората на ВКП, премиера и други институции, в които (длъжност) А. излага проблемите в битността си на (длъжност).

Срещу (длъжност) А. е образувано и е на производство и наказателно производство по чл. 360 от НК, а и наложеного ѝ дисциплинарно наказание беше коментирано по-горе.

По изложените съображения Дисциплинарният състав приема за основателно само предложението за дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4. т. 4 от ЗСВ.

Като отчете горното и на основание чл. 319 и чл. 308, ал. 1 от ЗСВ Дисциплинарният състав на ВСС реши:

Предлага на ВСС да приеме, че (длъжност) И.Л.А.-Т. е извършила дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ, за което да ѝ бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка".

Предоставя настоящото решение заедно с делото на председателстващия ВСС за внасяне във ВСС.

5. Дисциплинарно дело №11 от 2011 г. / адм. дело 16611 от 2011 г. на ВАС

Решение №9750 от 04.07.2012 г. по адм. д. №16611/2011 на Върховния административен съд

Чл. 307, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, т. 5 ЗСВ

Чл. 307, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 1, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на дванадесети март две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАНЯ ВАЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ИВАН РАДЕНКОВ

СОНЯ ЯНКУЛОВА

и с участието на прокурора изслуша докладваното от председателя ТАНЯ ВАЧЕВА по адм. дело №16611/2011.

Производството е образувано по жалбата на И.А.Т. от гр. Варна срещу решението по т. 28, взето по протокол №36 от 09.11.2011 г. по дисциплинарно дело №11/2011 г. на Висшия съдебен съвет, с което е прието, че като следовател при Окръжен следствен отдел в Окръжна прокуратура - Варна е извършила дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от Закона за съдебната власт и ѝ е наложено дисциплинарно наказание "забележка" на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ. Релевират се оплаквания за незаконосъобразност на административния акт. От подробното направеното изложение в жалбата се извеждат твърдения за допуснати от административния орган съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие на постановения акт с материалноправните разпоредби и целта на закона. Иска се неговата отмяна.

Ответникът Висшият съдебен съвет, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата.

Върховният административен съд, като обсъди отделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и съобрази доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

И.А. е (длъжност) в Окръжен следствен отдел при Окръжна прокуратура – В. Воденото от нея разследване по ДП №.../2010 г. е образувано срещу неизвестен извършител за документно престъпление по чл. 309, ал. 1 от НК - затова, че през м. март 2007 г. в с. Цонево и в к. Дебелец сам или чрез друго е съставил неистински частен документ - молба от постоянно живеещи лица в к. Дебелец за възстановяване на статута на Дебелец като населено място и го употребил чрез представянето му пред президента на Р. България. Наблюдаващ прокурор е била Д.Г. РП – П. В хода на разследването случаят се оказал с фактическа и правна сложност и към него е проявяван голям обществен интерес през годините. Според А. делото следвало да се преквалифицира от документно престъпление на престъпление по служба и да се води съответно от Окръжна прокуратура – В. За да установи близка родствена връзка на апелативен прокурор С.Я. с кмета на Община - Д., тя изисквала актове за раждане на техни общи родственици. За тези си действия на жалбоподателката е обърнато внимание за превишаване на компетентността си и предмета на производството, със заповед №195/07.05.2011 г. на административния ръководител-окръжния прокурор на В.

Същевременно, чрез наблюдаващия прокурор Г., жалбоподателката е предупредена устно от апелативен прокурор Я. да не засяга с действията си по служба нейните родственици, тъй като превишава правата си, като е направен паралел с друг магистрат, уволнен за подобно поведение. Следовател А., имайки предвид както сериозността на разследването, от една страна, така и зависимостта си по служба от горестоящия прокурор, от друга, приела тези думи негативно, като натиск върху себе си, който пречи на работата ѝ. В потвърждение на думите на свидетелката Д.Г., описваща жалбоподателката като стриктна в работата си и работохолик, следовател А. предприела процесуални действия за продължаване срока на разследването, който изтичал на 18.04.2011 г. и установила, че делото е задържано в ОП – В. В края на март и началото на април 2011 г. тя изпратила сигнал за законност, с подробно изложение по разследването "Дебелец", описващо предприетите от нейна страна действия и притесненията ѝ по служба, до Главния прокурор, Инспектората към ВКП и Висшия съдебен съвет.

Именно с този сигнал за законност тя се обърнала към средствата за масова информация, които отразили случая съобразно техните формати. На 28 април 2011 г. е публикувано интервю в електронния сайт "Афера", на 29. 04.2011 г. - във вестник "168 часа". Заснет е и материал от БТВ, който е излъчен в предаването "Хрътките" на 04.05.2011 г.

Със заповед №... от 17.05.2011 г. следовател И.А. е привлечена към дисциплинарна отговорност по повод изнесените публикации в медиите с мотив, че са изложени факти и обстоятелства и са направени коментари по воденото от нея разследване по ДП .../2010 г. Със заповед №.../2011 г. на Варненския окръ-

жен прокурор преписката е изпратена на Висшия съдебен съвет с предложение за налагане на наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" за нарушения по чл. 307, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ. С последваща заповед административният ръководител е предложил на ВСС да наложи по-леко дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ.

В хода на дисциплинарното производство пред Висшия съдебен съвет е избран дисциплинарен състав, изслушано е предложението на вносителя, снети са обясненията на дисциплинарноотговорното лице, приети са относимите писмени доказателства, разпитани са свидетелите Д.Г., Г.Б. и С.Я.

С решението си от 02.11.2011 г. по д.д. 11/2011 г. дисциплинарният състав е приел от фактическа страна, че е безспорно установено наличието на медийни изяви от страна на следовател А. Според дисциплинарния състав магистратът не е извършил дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ и с поведението си не е нарушил Кодекса за етичното поведение на българските магистрати. С вмененото ѝ деяние А. не е допуснала и нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ - неизпълнение на други служебни задължения. Направен е извод, че жалбоподателката е извършила дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ - уронване престижа на съдебната власт. Според помощния орган не е доказан мотивът на магистрата да разгласява материали по производството и да изразява мнение, тъй като заплахи и натиск спрямо нея не са оказвани. Съставът излага мотиви, приети и от дисциплинарнонаказващия орган в оспореното решение по т. 28, взето по протокол №36 от 9.11.2011 г. по дисциплинарно дело №11/2011 г., че престижът на съдебната власт е накърнен чрез медийните изяви на следовател А., тъй като на обществен прицел са поставени не събраните при разследването факти, сочещи на нарушения и престъпления, а отношенията вътре в прокуратурата. Като е приел, че изнесените в статиите и предаванията факти и заглавия не отговарят на обективната действителност, дисциплинарният състав е мотивирал предложението си за налагане на дисциплинарно наказание "забележка".

На свое заседание Висшият съдебен съвет е изслушал докладчика по дисциплинарното производство, приел е изложените в решението на ДС съображения от фактическа и правна страна и с оспореното решение е наложил дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ. Решението е взето от компетентния орган, при спазване на административнопроцесуалните правила, но в противоречие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

Заложеният в специалния закон и в КЕПБМ принцип е, че за накърняване престижа на съдебната власт е достатъчно дадено поведение на магистрата да бъде възприето като недопустимо от членовете на обществото, за да се формира негативно отношение към съдебната власт като цяло. В случая не става въпрос

да се презюмира определено поведение, а да се прецени, включително и от самия магистрат, собственото му поведение към момента на изнасяне на фактите за поведението на друг магистрат спрямо него и дали това води ли до накърняване престижа на съдебната власт. Жалбоподателката твърди, че такова накърняване няма, напротив, тя се е ръководела, сезирайки първо компетентните висшестоящи органи, именно от формиралото се у нея притеснение по служба по конкретно възложено ѝ досъдебно производство. Не са оборени твърденията на магистрата, че това е сторено поради изтичане срока на делото и липсата на отговор от страна на главния прокурор. Последният се е произнесъл с постановление от 03.05.2011 г., получено във ВОП на 05.05.2011 г., с което д. п. .../2010 г. е иззето от ОСО при ОП – В. и разпределено на ОСО при ОП – Б. с мотив за направен отвод на всички прокурори от РП – П. и ОП – В. Конкретен отговор по сигнала на А. няма.

За да се реализира дисциплинарната отговорност по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ следва да се установи осъществяването на конкретната хипотеза на правната норма, като наказващият орган следва да установи такова действие, което да изпълва съдържанието на визираното в тази норма дисциплинарно нарушение.

Органът е посочил, че А. е разгласила материали по воденото досъдебно производство в нарушение на задължението си по чл. 198, ал. 1 от НПК, което не е нарушение на служебни задължения, а накърняване престижа на съдебната власт. Но наложеното наказание е мотивирано с изнасянето в медиите на обстоятелства във връзка с нарушена колегиалност и твърдения за намеса в разследването от страна на горестоящ магистрат.

Изискването за колегиалните отношения между магистратите, независимо от мястото на служебната йерархия, трябва да се основават на взаимно уважение и толерантност чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт. Това е залегнало в чл. 4, ал. 3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Дисциплинарният орган е приел, че няма дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 1, т. 3 от ЗСВ. Действително магистратите с поведението си следва да бъдат пример за спазване на закона и уважение към правораздавателната система, да пазят авторитета на тази система. Този авторитет се гради също и с принципно отношение и непримиримост към поведение, което е в разрез с независимостта на магистрата при изпълнение на преките му служебни задължения и противоречи на етичните правила, но и със зачитане на права, които магистратите имат като граждани.

Даването на гласност на такива притеснения в случая не може да обоснове извод за накърняване престижа на съдебната власт. От доказателствата по делото не се установява по несъмнен начин, че жалбоподателката със собственото си поведение към момента на осъществяване на публичния контакт с медиите е

засегнала престижа на съдебната власт. Напротив, тя първо е съобщила служебната йерархия при поставянето на въпросите по служба, търсеци разрешаване. За структурирането на предаванията и медийните разследвания и коментари магистратът не може да носи отговорност.

В случая, поведението на А. е по нейна личната воля и преценка, но то не води до накърняване престижа на съдебната власт. Независимостта и почтеността са качества на съдебната власт, които гарантират ефективното осъществяване на основната ѝ функция в държавата. Ефективното осъществяване на тази функция гарантира нейната стабилност.

Чрез анализ на обективните факти в тяхната съвкупност се налага извод, че А. не е извършила дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 1, т. 4 от ЗСВ, поради което и оспореното решение подлежи на отмяна като незаконосъобразно.

Воден от горното, Върховният административен съд реши:

ОТМЕНЯ решение по т. 28, взето по протокол №36 от 09.11.2011 г. на Висшия съдебен съвет, взето по дисциплинарно дело №11/2011 г., по жалбата на И.А.Т. от гр. Варна.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщенията на страниците за постановяването му с касационна жалба пред петчленен състав на Върховния административен съд.

6. Дисциплинарно дело №14 от 2011 г. / адм. дело 2449 от 2013 г. на ВАС

Решение №5127 от 11.04.2013 г. по адм. д. №2449/2013 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 1 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 2 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Чл. 32 КОНСТИТУЦИЯ НА Р. БЪЛГАРИЯ

Чл. 146, т. 2 АПК

Чл. 146, т. 3 АПК

Чл. 146, т. 4 АПК

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на четиринадесети март две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАДЕЖДА ДЖЕЛЕПОВА

ЧЛЕНОВЕ: СВЕТЛАНА ЙОНКОВА

СЛАВКА НАЙДЕНОВА

ТАНЯ РАДКОВА

ГАЛИНА СОЛАКОВА и с участието на (длъжност) Мери Найденова изслуша докладваното от съдията ГАЛИНА СОЛАКОВА по адм. дело №2449/2013.

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), образувано по касационна жалба на И.В.В. – (длъжност), подадена от пълномощникът адв. Б. срещу решение №819/17.01.2013 г., постановено по адм. д. №9077/2012 г. по описа на Върховен административен съд, шесто отделение. В жалбата се излагат доводи за неправилност, необоснованост и незаконосъобразност на решението и се претендира неговата отмяна, със законните последици.

Ответникът Висш съдебен съвет (ВСС), чрез процесуалният си представител юрк. З. излага становище за неоснователност на касационната жалба и моли за оставяне в сила на решението като законосъобразно.

Главния (длъжност) на Р. България, представляван от ръководител сектор "Процесуално представителство и методология" В.В., оспорва касационната жалба като неоснователна.

(длъжност) от Върховната административна прокуратура дава мотивирано заключение за обоснованост и законосъобразност на обжалваното решение и предлага да бъде потвърдено.

Върховният административен съд, петчленен състав, намира касационната жалба за процесуално допустима като подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК и от надлежна страна, а разгледана по същество – основателна, по следните съображения:

С обжалваното решение е отхвърлена жалбата на настоящия касатор срещу решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 г., с което в качеството му на (длъжност) му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца" за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ" във връзка с чл. 5.3 и 5.5 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати. Решението е мотивирано с надлежно проведена дисциплинарна процедура и налагане на дисциплинарното наказание при безспорно установена фактическа обстановка, сочеща на заложените в закона основания по т. 3 и 4, ал. 4, чл. 304 от ЗСВ. Прието е, че (длъжност) В. е поставил през м. 08.2011 г. задача на детективска агенция да проследи, заснеме и събере информация за срещите на (длъжност) Т. - негова интимна приятелка, както и за характера на разговорите ѝ, като бъде заснета тя и лицата, с които се среща. В изпълнение на поръчката агенцията е документирала срещи на съдийката с проф.

Лазар Груев – председател на Върховния касационен съд и Стефан Петров – член на Висшия съдебен съвет на 23.08.2011 г. и среща с Анастас Анастасов – заместник председател на Народното събрание на 20.09.2011 г. без знанието и разрешението на участвалите в тях лица. Агенцията е изготвила доклади за всяка една от тези срещи, описвайки характера на водените разговори, приложила е снимков и видео материал. С тези си действия В. съзнателно е нарушил забраната по чл. 32 от Конституцията на Р. България, гарантираща неприкосновеността на правото на личен живот на гражданите, като ал. 2 забранява следене, фотографиране, филмиране, записване или други подобни действия, извършвани без знанието на лицето или въпреки неговото изрично несъгласие. Прието е също, че описаните факти са станали достояние на широката общественост (чрез публикации в пресата), което сочи на нарушение и на въведените с разпоредбите на чл. 5.3 и 5.5 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати норми на поведение - извършеното от В. е в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие, морал и почтеност. Възраженията за допуснато съществено нарушение на административната процедура са възприети като неоснователни - решение по протокол №21 от 17.05.2012 г. за отлагане на произнасянето по дисциплинарно дело №14/2011 г. за заседанието на 07.06.2012 г. е взето в съответствие с нормата на чл. 320, ал. 3 от ЗСВ, тъй като ВСС може да отхвърли предложението за налагане на дисциплинарно наказание или да наложи дисциплинарно наказание, включително наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗСВ, като той не е обвързан от предложението на дисциплинарния състав, но не може да излиза извън фактическите установявания по дисциплинарното дело. В тази връзка не е установено нарушение, както по отношение реда и процедурата на вземане на решението за отлагане на произнасянето, така и по отношение на оспореното решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет от 07.06.2012 г. Решението е подписано с особено мнение от първия член на съдебния състав, който счита, че са налице основанията за отмяна решението на ВСС, поради допуснато съществено процесуално нарушение, изразяващо се в нарушаване правото на защита на (длъжност) В., гарантирано от чл. 56 от Конституцията на Р. България и решение №3/17.05.1994 г по конст. дело №1/1994 г., чрез неуведомяване и неизслушване на последния в заседанието на ВСС, проведено на 07.06.2012 г., още повече, че предходното заседание е отложено заради отсъствието на главния (длъжност) - вносител на предложението, т.е. допуснатата е неравнопоставеност между вносителя на предложението и подведеното под дисциплинарна отговорност лице, която е от съществено значение с оглед проведените няколко гласувания от ВСС "при правно необоснована последователност и спорна допустимост". В тази връзка е изложено, че на заседанието на 17.05.2012 г. първо е гласувано предложението за налагане на дисциплинарно

наказание, залегнало в особеното мнение на член от дисциплинарния състав, а след това са проведени две гласувания по решението на дисциплинарния състав за неналагане на дисциплинарно наказание. Приема се, след обосновка на начина на провеждане на гласуванията, че въпросът за налагане на наказание и наличие на извършено дисциплинарно нарушение от (длъжност) В. е бил "дискусионен", което е изисквало личното му изслушване, с оглед формиране становище от членовете на ВСС. Неизвършването на това процесуално действие е възприето като подлагащо на съмнение правилността, респ. законосъобразността на процесното решение и съответно - наложеното наказание.

Решението е постановено при наличие на касационните основания по чл. 209, т. 3, предл. 1 и 2 АПК.

Решаващия правен извод на първоинстанционния съд се базира на извършено от подведения под дисциплинарна отговорност (длъжност) В. действие по поръчка за проследяване на (длъжност) Т., при осъществяване на което проследяване е извършено заснемане на трети лица – висши магистрати и политик, без тяхно съгласие. Това е квалифицирано като действие по накръняване престижа на съдебната власт и нарушение на нормите за етично поведение на магистрата, тъй като случая е станал обществено достояние.

При постановяване на решението не е обсъдена изяснената по делото и пред дисциплинарния състав на ВСС фактическа обстановка, което е довело до несъответни на нея фактически и правни изводи. Излагането на мотиви от съда в тази насока е изискуемо с оглед преценката за законосъобразност по чл. 146, т. 2, т. 3 и т. 4 АПК, още повече, че към оспореното решение не са изложени изрични мотиви за ангажиране дисциплинарната отговорност на (длъжност). Следователно мотивите от фактическа страна са тези на възприетото от ВСС особено мнение към решението на дисциплинарния състав - "с действията си (длъжност) В. е създал впечатление и съмнение, че нерегламентирано използва службата си за решаване на лични проблеми", "извършено е от магистрат с богат административен опит, познат и ценен сред магистратските среди", "поръчаното проследяване също е на публична личност, което е допринесло за негативен резултат - публикуване в медиите/вестници, телевизия, радио" и извършеното е в разрез с обществените очаквания за морал и почтеност и съставлява нарушение на чл. 5.3 и 5.5 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати.

Настоящият петчленен състав намира, че решаващия извод за уронване престижа на съдебната власт, залегнал в мотивите на обжалваното решение и мотивирал оспореното решение на ВСС не е съобразен с безспорно установени факти по делото. От събраните в дисциплинарното производство гласни доказателства (свид. С., Б., К. и Т.), преценени в съвкупност и във връзка с писмените

такива, се установява по безспорен начин, че към момента на ангажиране на детективската агенция от В. (м. 08.2011 г.), последният е бил в отпуск и се е намирал в Слънчев бряг, на море със сина си, като е очаквал Т. да се присъедини с двете си деца на 20.08.2011 г., към който момент и тя е в платен годишен отпуск, и каквато е била уговорката между тях. Поводът за възлагане задача по проследяване на Т. е отлагане на пътуването с два дни от нейна страна с обяснението, че има важна работа в София. Самото проследяване на Т. не е свързано с качеството ѝ на магистрат, което не е било известно на свид. С., приел поръчката за проследяване. Не е установено и поръчващия да е известен като магистрат към този момент. Същевременно, пътуването до София на Т. е от частен характер – пътува с частен автомобил, шофиран от зет ѝ (свид. К.В.) и в компанията на дъщеря си. От показанията на свид. С. се установява, че задачата, поставена на агенцията от В. не е обвързана със заснемане на лицата, с които Т. ще проведе срещи, а заснемането е извършено от проследяващия за да може В. да разпознае лицата, при изрично вписване в доклада, че не се касае за срещи с интимен характер. В дисциплинарното производство не е установено В. да е поръчал заснемане на трети лица, без тяхно съгласие, с изключение на Т., но не в качество ѝ на магистрат. Самата Т., като свидетел не възразява на случилото се, тъй като го отдава на строго лични мотиви от страна на В. Предвид това поведението на В. следва да се разглежда на плоскостта на безспорно установените отношения между него и Т. – интимни партньори от 2007 г. (като никой от двамата не е в брак и връзката им е известна на широк кръг роднини, приятели и познати), и проявата на ревност от В. при отлагане на пътуването до морето от Т., т.е. продиктувана от възникналото съмнение за съществуването на по-важно нещо от съвместната им почивка. Изводът, който се налага е за действие, извършено от В. с изцяло личен мотив, без да е използвано служебното му положение (проследяването е възложено на частна детективска фирма, при условие за спазване на дискретност), което само по себе си не съставлява нарушение на нормите на Етичния кодекс. Нарушението на етичните правила и норми ВСС е мотивирал с действия, станали достояние на широката общественост, чрез публикации в пресата за случая, което обстоятелство обаче не е последица от извършеното от В. Нещо повече, самото разгласяване на факти по случая съставлява нарушение на чл. 32 от Конституцията на Р. България, гарантираща неприкосновеността на правото на личен живот на гражданите, което право безспорно принадлежи и на магистратите. По отношение на второто проследяване на Т. (на 20.09.2011 г.) не е установено да е възложено от В., вкл. и заплащането за извършената работа.

Предвид горното, настоящият състав приема, че не са осъществени съставите на дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ във връзка с чл. 5.3 и 5.5 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение, което изисква да е установено от фактическа страна деянието (действие или бездействие), от обективна страна да е доказана неговата противоправността (обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение), от субективна страна да е налице вина на дееца във връзка с установен правнорелевантен резултат и да е налице причинна връзка между деянието и резултата. Следователно за да е законосъобразен актът, с който се налага дисциплинарно наказание, следва да са установени посочените елементи на дисциплинарната отговорност. В случая не е налице субективната страна, т.е. вината на дееца за постигане на правнорелевантния факт – проследяване, заснемане и събиране информация за трети лица. Не е установена и причинна връзка между деянието и резултата - оповестяване в публичното пространство на случая и негативната обществена реакция. Дисциплинарно наказание не може да се наложи единствено в резултат на негативни публикации в медиите, при липса на установени по делото факти и обстоятелства, които да обосноват извод за извършено нарушение от страна на магистрата. Специалният закон (ЗСВ) не съдържа норми, които да обвързват преценката за законосъобразност на акта на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание с общественото мнение и/или медийни публикации, без наличието на конкретни доказателства по делото, събрани в дисциплинарното производство пред ВСС и по реда на ГПК, приложим субсидиарно в административното производство по силата на чл. 144 АПК. Наличието на съмнение, на вероятност за извършено нарушение, не съставлява годно доказателство и не може да обоснове ангажиране на дисциплинарна отговорност. Доказателствената тежест в конкретния случай се носи от административния орган (ВСС), който съгласно разпоредбата на чл. 170, ал. 1 АПК следва да установи съществуването на фактическите основания, сочещи на дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, на което правно основание е наложено дисциплинарното наказание с процесното решение по т. 36, протокол №23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 г. Липсата на такова установяване в случая, води до неправилна преценка за наличие на дисциплинарно нарушение, от гледна точка на дължимото поведение, съобразно етичните правила, и налагане на наказание в нарушение на материалния закон - в противоречие с разпоредбата на чл. 307, ал. 1 ЗСВ. Следователно е налице материалната незаконосъобразност на оспореното решение на ВСС по чл. 146, т. 4 АПК, което е основание на неговата отмяна.

Предвид изложеното, обжалваното решение на тричленния състав на ВАС, като постановено в противоречие с изискването на чл. 168, ал. 1 АПК, довело до постановяването му при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, следва да бъде отменено и вместо него – постановено друго по реда на чл. 222, ал. 1 АПК във връзка с чл. 313, ал. 2 ЗСВ, с което се отмени решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 г., като незаконосъобразно.

Воден от горното, Върховният административен съд, петчленен състав реши:

ОТМЕНЯ решение №819/17.01.2013 г., постановено по адм. д. №9077/2012 г. по описа на Върховен административен съд, шесто отделение и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет от 07.06.2012 г., с което на И.В.В. - (длъжност), е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца" за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ във връзка с чл. 5.3 и 5.5 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати, като незаконосъобразно.

7. Дисциплинарно дело №14 от 2011 г. / адм. дело 9077 от 2012 г. на ВАС

Решение №819 от 17.01.2013 г. по адм. д. №9077/2012 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 2 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ

Чл. 320, ал. 3 ЗСВ

Чл. 320, ал. 4 ЗСВ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 56 КОНСТИТУЦИЯТА

Чл. 146, т. 1 АПК

Чл. 146, т. 2 АПК

Чл. 146, т. 3 АПК

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на тринадесети декември две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАТАЛИЯ МАРЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: АТАНАСКА ДИШЕВА и с участието на прокурора Огнян Атанасов изслуша докладваното от съдията ТОДОР ТОДОРОВ по адм. дело №9077/2012.

Производство по чл. 132, ал. 2, т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на И.В.В., от гр. Хасково срещу решение по т. 36 от протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС), проведено на 07.06.2012 г., с което му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца". Поддържат се оплаквания за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствени правила поради неправилно отлагане на гласуването за следващо заседание (от 17.05.2012 г. за 07.06.2012 г.), след като предложението на дисциплинарния състав за освобождаване от дисциплинарна отговорност е получило мнозинството от гласовете на участвалите в гласуването членове на ВСС и с това предмета на дисциплинарното производство е бил изчерпан. Навеждат се доводи, че не е реализиран фактически състав на дисциплинарно нарушение. Посочва се, че начинът за изясняване на чисто лични отношения не може да бъде повод за повдигане на дисциплинарно обвинение и налагане на дисциплинарно наказание на магистрат. Ответникът – Висшият съдебен съвет чрез юрисконсулт Д.З. изразява становище за неоснователност на оспорването. Обосновава неточности на твърденията на жалбоподателя, че предметът на дисциплинарното производство е бил изчерпан в заседанието на дисциплинарнонаказващия орган от 17.05.2012 г. Отбелязва, че последното не е приключило с издаване на административен акт, защото нито едно от предложенията не е получило необходимия брой гласове. Посочва, че при постановяването на оспореното решение от 07.06.2012 г. са взети предвид формата на вината, тежестта на нарушението и обстоятелствата, при които то е извършено, както и поведението и професионалните качества на привлечения към отговорност. Претендират се разности под формата на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Главният прокурор на Република България чрез юрисконсулт Веселин Величков пледира за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Изтъква аргументи, че няма нарушения на процедурата и пререшаване на случая. Отбелязва, че правото на личен живот не може да ангажира участието на трети лица по начин, по който да бъдат засегнати техни права и свободи. Обобщава, че казусът излиза от сферата на личните взаимоотношения и би след-

вало да се разглежда с оглед прилагането на общоприетите правила и норми за поведение.

Прокурорът от Върховна административна прокуратура дава заключение за неоснователност на оспорването. Посочва, че решението на Висшия съдебен съвет е издадено при спазване на материалноправните и процесуалноправните норми, в границите на предоставените на органа правомощия, при необходимия кворум и изискуемо мнозинство. Отбелязва, че акцентът в оспорения акт не е върху професионалния опит и квалификация на окръжния прокурор, а касае обществената оценка, която директно санкционира неговия личен морал и поведение. Събраните доказателства са категорични, че действията на магистрата, изразяващи се във възлагане на поръчка за следене и подслушване на неговата приятелка уронват престижа на съдебната власт и са в нарушение на етичните правила за благоприличие и почтеност. Поръчването на подслушване, записване и заснемане на магистрати и политици, както и на обществено известни личности са действия, които пряко обосновават ангажирането на дисциплинарната отговорност. Върховният административен съд, шесто отделение, като прецени доказателствата по делото, оплакванията, становищата и заключенията на страните, прие за установено следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ при наличие на всички положителни процесуални предпоставки по възникване и упражняване правото на съдебно оспорване и отсъствие на отрицателни процесуални предпоставки, поради което предприетото от И.В.В. обжалване е процесуално допустимо.

Предмет на оспорване пред Върховния административен съд е решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет от 07.06.2012 г., с което на И.В.В., от гр. Х., в качеството му на (длъжност), за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 (шест) месеца".

Дисциплинарното производство е образувано по предложение на Главния прокурор на Република България на основание чл. 312, ал. 1, т. 2 от ЗСВ за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, на основание чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. След изясняване на фактите дисциплинарният състав, определен и действал по реда на чл. 316 от ЗСВ е предложил на Висшия съдебен съвет да приеме, че предложението на вносителя е неоснователно и недоказано. Решението е подписано с особено мнение, в което е прието, че са нарушени правилата на т. 5.3 и т. 5.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е предложено на дисциплинарнонаказващия орган да наложи наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ - "освобождаване от длъжност като адми-

нистративен ръководител". Видно от протокол №21 от 17.05.2012 г. ВСС е провел гласувания като с първото е отхвърлил предложението за налагане на дисциплинарно наказание направено с особеното мнение в решението на дисциплинарния състав, а с последващите две не е приел предложението на дисциплинарния състав за отхвърляне на предложението на вносителя за налагане на дисциплинарно наказание. До този резултат се е стигнало, след като нито едно от предложенията не е получило необходимия брой гласове, за да е налице законосъобразно постановено решение на ВСС, прието при наличието на изискуемото, съгласно изискванията на чл. 320, ал. 4 от ЗСВ мнозинство. Мнозинство е формирано по решението за отлагане на заседанието за произнасянето по дисциплинарното дело за 07.06.2012 г. На това заседание е прието, че са налице достатъчно доказателства за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ. Издаденото решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет е в предвидената форма, от компетентен орган, прието с необходимото мнозинство, поради което не са налице основания за отмяната му по чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК.

Гласуването е способ за приемане на решения от колективен орган, какъвто е ВСС. Вотът на мнозинството има сила на решение на органа, независимо дали е взето с тайно или явно гласуване. Отсъствието на мнозинство при гласуването на предложенията за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ и за освобождаване от дисциплинарна отговорност сочи, че същите са отхвърлени като позитивен вот, с което е налице пречка за ангажиране на привлеченото лице с предложеното наказание и с освобождаването му от отговорност. Логично при този резултат дисциплинарна наказващият орган е постигнал материализираното в протокол №21 от 17.05.2012 г. решение за отлагане на произнасянето по дисциплинарно дело №14/2011 г. за заседанието на 07.06.2012 г.

Съгласно чл. 320, ал. 3 от ЗСВ Висшият съдебен съвет може да отхвърли предложението за налагане на дисциплинарно наказание или да наложи дисциплинарно наказание, включително наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗСВ. Той не е обвързан от предложението на дисциплинарния състав, но не може да излиза извън фактическите установявания по дисциплинарното дело. Нови фактически установявания са допустими при гарантиране правото на защита на привлеченото лице. В случая дисциплинарното наказание на (длъжност) В. е наложено по фактите установени от дисциплинарния състав, с което не е налице нарушение на правото му на защита. По изложените съображения при издаване на оспореното решение по т. 36 от протокол №23 от 07.06.2012 г. ВСС не е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствени правила, поради което не са налице основания за отмяната му по реда на чл. 146, т. 3 от АПК.

Изясненият фактически състав на нарушението сочи, че (длъжност) В. е поставил през месец август 2011 г. задача на детективска агенция да проследи, заснеме и събере информация за срещите на (длъжност) Т. (негова приятелка), както и за характера на разговорите ѝ, като бъде заснета тя и лицата, с които се среща. В изпълнение на поръчката агенцията е документирала срещи на (длъжност) с проф. Лазар Груев – председател на Върховния касационен съд, и Стефан Петров – член на Висшия съдебен съвет на 23.08.2011 г., и среща с Анастас Анастасов – заместник председател на Народното събрание на 20.09.2011 г. без знанието и разрешението на участвалите в тях лица. Направила е доклади за всяка една от тези срещи, описвайки характера на водените разговори, приложила е снимков и видео материал. С чл. 32 от Конституцията на Република България е гарантирана неприкосновеността на правото на личен живот на граждани-те. В ал. 2 е посочено, че никой не може да бъде следен, фотографиран, филмиран, записван или подлаган на други подобни действия без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие освен в предвидените от закона случаи. Познавайки добре посочените основополагащи норми в българското законодателство, създадени в защита на човешките права, (длъжност) В. съзнателно ги е накарнал.

Приетият с решение на ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) формулира действащите морални норми в обществото относно правоотношенията, касаещи българските съдии, прокурори, следователи, членове на ВСС и инспектори в Инспектората към ВСС при изпълнението на професионалната им дейност и в личния им живот. Съдържанието на отделните норми е израз на фактически установените общоприети правила за поведение, гарантиращи защита на онези ценности, които на дадения етап от развитие обществото е приело за значими. Съгласно т. 5.3 и т. 5.5 от КЕПБМ магистратът трябва да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие и с личното си поведение и чувство за отговорност в служебната и извънслужебната си дейност, трябва да дава пример за висок морал и почтеност. С описаните действия (длъжност) В. е нарушил т. 5.3 и т. 5.5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, тъй като същите се явяват в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие. С проследяването и заснемането на личния живот на други магистрати, както и на ръководителя на Върховния касационен съд, член на Висшия съдебен съвет и заместник-председателя на Народното събрание, (длъжност) В. е накарнал престижа на съдебната система и е нарушил нормите за етично поведение на българските магистрати, които формират фактическия състав на нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. По тези съображения настоящият състав на Върховния административен съд намира, че оспореното решение на

Висшия съдебен съвет е постановено след точно прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона. При постановяването му са съобразени тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, като е определено съответстващото се наказание.

Предвид изхода на спора в тежест на жалбоподателя следва да бъдат поставени заявените от Висшия съдебен съвет разноски под формата на юрисконсултско възнаграждение, които на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, чл. 8 във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения Върховният административен съд определя в размер на 150,00 лева за тази инстанция.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предл. пето от АПК, Върховният административен съд, шесто отделение реши:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалба на И.В.В., от гр. Х. срещу решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет от 07.06.2012 г., с което на оспорващия в (длъжност), за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от ЗСВ – "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 (шест) месеца".

ОСЪЖДА И.В.В., от гр. Хасково да заплати на Висшия съдебен съвет сумата от 150,00 (сто и петдесет) лева, разноски за настоящата инстанция.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 7 – дневен срок от съобщаването му на страните пред петчленен състав на Върховния административен съд.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ на съдията Атанаска Дишева: Подписвам решението с особено мнение, поради това че не съм съгласна с извода на мнозинството на съдебния състав за това, че в случая не е налице нарушаване правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат. С оспореното пред съда решение по т. 36 на протокол №23 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС) на 07.06.2012 г. е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) - "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца" на И.В.В. – (длъжност) на Окръжна прокуратура - за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 ЗСВ. Считам, че това решение е незаконосъобразно като постановено при нарушаване на правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, поради това че същият не е уведомен за датата на заседанието (в случая заседанията) на ВСС, на което ще бъде взето решение относно дисциплинарната му отговорност, с което не му е дадена възможност да присъства на това заседание, както и поради това че не са приети устните или писмените му обяснения от целия състав на ВСС, който е дисциплинарна наказващият орган.

Правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат следва пряко от непосредственото приложение на чл. 56 от Конституцията на Република България, който предвижда, че всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси. Според тълкуването на тази разпоредба, дадено от Конституционния съд на Република България с решение №3/17.05.1994 г. по конст. дело №1/1994 г., правото на защита е основно, всеобщо, лично право на гражданите, което е средство за защита на други техни нарушени или застрашени права или законни интереси. Независимо от това, че посоченото решение е постановено при действието на Закона за съдебната власт от 1991 г., отменен, то не е загубило значението си, тъй като с него се тълкува конституционна разпоредба, на която по правило следва да съответстват всички нормативни актове, а тълкувателните решения на Конституционния съд са обвързващи в същата степен както тълкуваните норми.

Въпреки че в сега действащия Закон за съдебната власт е предвиден механизъм за защита на магистрата, привлечен към дисциплинарна отговорност, който включва както възможност за участие в дисциплинарното производство, така и възможност за обжалване пред съд на акта на дисциплинарнонаказващия орган, с който е наложено дисциплинарното наказание, то този механизъм не може да се приеме за достатъчно ефективен, след като накърнява принципите на състезателност, равнопоставеност и непосредственост, присъщи на санкционно-то по своето естество дисциплинарно производство.

Според регламентираната в ЗСВ процедура и по-точно според разпоредбата на чл. 313, ал. 1 ЗСВ, преди налагане на дисциплинарното наказание наказващият орган – в случаите по чл. 311, т. 1 и 3, и дисциплинарният състав – в случаите по чл. 311, т. 2, изслушва привлеченото към дисциплинарна отговорност лице или приема писменото му обяснение и събира доказателства от значение за случая. В конкретния случай на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат е осигурена възможност да даде обяснения пред дисциплинарния състав, същевременно е участвал лично и чрез пълномощник в производството пред този орган. Упражняването на дисциплинарната власт по отношение на магистратите обаче се осъществява не от дисциплинарния състав, който е помощен орган, а от Висшия съдебен съвет, съгласно чл. 130, ал. 6, т. 2 от Конституцията. Висшият съдебен съвет е дисциплинарнонаказващ орган съгласно чл. 311, т. 2 ЗСВ за посочените в разпоредбата наказания, което означава, че на този орган е предоставено правомощието да взема решение относно ангажиране на дисциплинарната отговорност на магистрата. При упражняване на това свое правомощие ВСС следва да осигури на привлечените към дисциплинарна отговорност лица възможност да упражнят ефективно правото си на защита.

Независимо от това, че в ЗСВ не е предвидено изрично изискване за уведомяване на привлечените към дисциплинарна отговорност лица за заседанието на ВСС, на което ще бъде обсъдено и взето решението за дисциплинарната им отговорност, нито за изслушването на лицето или за приемане на писмените му обяснения от ВСС, то необходимостта от подобно процедиране се налага, за да бъде осигурена възможността за упражняване на правото на защита в пълнота, включително във всички фази на дисциплинарното производство, за да се гарантира спазването на чл. 56 от Конституцията.

В тази връзка следва да се има предвид, че правомощията на ВСС в производството по реализиране на дисциплинарна отговорност на съдии, прокурори и следователи, не произтичат от йерархична власт на ВСС по отношение на магистратите, а по силата на законова разпоредба. Този орган, респективно – членовете му (или определена част от тях), по правило нямат преки и непосредствени впечатления или наблюдения върху дейността и/или поведението на съответния магистрат, което пречат възможността членовете на ВСС да формират лично вътрешно убеждение относно част от обстоятелствата, които имат значение за дисциплинарната отговорност и в частност относно субективното отношение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице към извършеното от него деяние, което е квалифицирано като дисциплинарно нарушение, относно причините за извършването (или допускането) на нарушението, проявената критичност към нарушението и т.н. Тези обстоятелства имат значение за преценката относно наличието на основание за ангажиране на дисциплинарната отговорност, както и за вида и размера на наказанието. При произнасянето на ВСС без да е изслушан магистрата се ограничава възможността на ВСС да спази императивното изискване по чл. 309 ЗСВ, според което при определяне на дисциплинарното наказание следва да бъдат взети предвид тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението, и поведението на нарушителя. Изслушването на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, съответно – приемането на писмените му обяснения, само от тричленния дисциплинарен състав, както и уведомяването на магистрата единствено за заседанията на дисциплинарния състав, по същество свеждат правото на защита на магистрата до производството пред дисциплинарния състав, което силно редуцира и обеднява правото на защита.

В конкретния случай необходимостта от уведомяване на магистрата за заседанията на ВСС и за личното му изслушване от целия състав на ВСС се засилва от обстоятелството, че липсва предложение на дисциплинарния състав за налагане на дисциплинарно наказание, а предложението на състава е да се приеме, че предложението на вносителя - Главния прокурор на Република България, за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ – "дисциплинарно

уволнение" на (длъжност) И. В., е неоснователно и недоказано по правното си основание. Независимо от това, че на двете заседания на ВСС, на които е обсъждан въпроса за дисциплинарната отговорност на прокурора и съответно са провеждани гласувания по този въпрос, не са установени нови факти, то правото на защита на магистрата е нарушено, поради това че защитата по правило не се ограничава единствено до фактите, а е свързана с тяхното тълкуване и с правната им квалификация. Наред с това, в случая са проведени няколко гласувания от ВСС при правно необоснована последователност и спорна допустимост - на заседанието на 17.05.2012 г. първо е гласувано предложението за налагане на наказание, което е направено в особеното мнение на члена на дисциплинарния състав - за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ – "освобождаване от длъжност като административен ръководител", след това е проведено двукратно гласуване по предложението в решението на дисциплинарния състав (формирано от мнозинството на състава) за неналагане на дисциплинарно наказание, като при нито едно от тези гласувания не е формирано необходимото мнозинство и решаването на въпроса е отложено за следващото заседание - на 07.06.2012 г.; на това заседание първо е проведено гласуване по предложението на вносителя за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ - "дисциплинарно уволнение", по което не е формирано мнозинство, и след това е проведено гласуване по предложение на един от членовете на ВСС за налагане на по-ниско наказание - по чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ, по което е формирано необходимото мнозинство и е взето решение за налагане на наказание по този текст - "намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца". При това развитие на дисциплинарното производство очевидно е, че въпросите относно наличието на основание за налагане на дисциплинарно наказание и в частност относно квалификацията на извършените от магистрата действия като дисциплинарно нарушение, както и относно вида на наказанието и евентуално размера му (при наказанието по чл. 308, ал. 1, т. 3 ЗСВ) е бил дискуссионен, поради което е значителна вероятността за формиране на различно становище от членовете на ВСС и съответно за взимането на друго решение (различно от оспореното пред съда решение на ВСС от заседанието на 07.06.2012 г.), ако на привлечения под дисциплинарна отговорност магистрат е била осигурена възможност за излагане на защитната му теза (включително относно фактите и правната им квалификация) пред целия състав на ВСС.

Наред с изложеното, в случая е налице основание да се приеме, че с непризоваването на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат за заседанието на ВСС, на което се решава въпросът относно дисциплинарната му отговорност, са нарушени принципите на равнопоставеност и състезателност в дисциплинарното производство, тъй като на заседанието на 07.06.2012 г., на

което е взето оспореното пред съда решение, е присъствал вносителят на предложението - Главният прокурор на Република България (който е и член по право на ВСС) и е взел участие в обсъждането, докато магистратът не е имал такава възможност. Изложените съображения налагат извода, че независимо от липсата на конкретна законодателна уредба ВСС е следвало да намери подходящ механизъм в дисциплинарната си практика, чрез който да гарантира на привличения към дисциплинарна отговорност магистрат реализиране на правото му на защита, като го уведоми за заседанието на ВСС, на което ще бъде взето решението относно дисциплинарната му отговорност и като приеме устните или писмените му обяснения, или осигури защитата му чрез пълномощник.

8. Дисциплинарно дело №14 от 2011 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано по реда на глава шестнадесета, чл. 316, ал. 2 от ЗСВ.

Образувано е по предложение на Главния прокурор на Република България на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ за налагане на дисциплинарно наказание, дисциплинарно освобождаване от длъжност, на И.В.В. (длъжност).

В предложението се сочи, че прокурор В. е нарушил умишлено конституционно защитено човешко право, което създава условие за компрометиране репутацията на цялата съдебна система, която е призвана да спазва върховенството на закона и предлага на ВСС да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от (длъжност) В. предложението Главния прокурор излага, че през м. август 2011 г. (длъжност) В. се свързал с детективска агенция, управлявана от Н.С., която се занимава със събиране на информация за свои клиенти. (длъжност) В. поставя за задача на детективската агенция, да проследи, заснеме и събере информация за срещите на (длъжност) М.Т. в София, както и за характера на разговорите ѝ, като бъде заснета тя и лицата, с които се среща.

В изпълнение на поръчката от И. В., детективската агенция започва своята работа, като проследява Т. при пътуването ѝ на 23.08.2011 г. гр. София, където по часове документираща всички нейни срещи. Първата ѝ среща е в кафене в градинката на Софийския университет с председателя на ВКС, проф. Л.Г. Управителят на детективската агенция сяда на съседна маса с цел да чуе разговора между тях и да документираща срещата като успява да заснеме няколко видеоматериали с продължителност около една минута, като установява, че характера на разговора между двамата е делови. Т. е проследена и до следващата ѝ среща в ресторант "К." с неин колега - член на ВСС - С.П. Срещата им е заснета чрез няколко видеозаписа от съседната маса, където се намирал служител на детективската

агенция, като е подслушвал и разговорът им, който не е определен като делови или интимен.

По време на проследяването служителите от агенцията са поддържали телефонна връзка с И.В., за да го информират за лицата, с които се среща Т., като В. е проявил по-голям интерес към разговора от срещата между проф. Груев и (длъжност) Т. Записите от срещите и доклада за извършеното наблюдение били предадени на И. В.

През м. септември 2011 г. В. отново потърсил управителя на детективската агенция за нова поръчка, при която следвало да проследят и запишат срещите на Т. в гр. София, като посочил датата и часа в който същата щяла да бъде в Резиденция Бояна, а именно на 20.9.2011 г. в 17 часа.

След като си тръгнала от Резиденцията детектива С. проследил Т. до ресторант "Етно" където седнал на маса, съседна на тази на която били Т. с около десетина души. Поддържайки телефонна връзка с В., С. разбрал, че хората с които е Т. са колеги, важни и влиятелни както и че там е заместник-председателя на народното събрание Анастас Анастасов. Присъстващите на срещата отново са заснети в няколко видеозаписи.

Проследяването на Т. продължава от излизането ѝ от ресторанта с двама мъже до хотел "Р." в кв. Драгалевци, където влизат тримата, за което детектива е докладвал на В. по телефона.

В. вероятно е познавал лицата, с които Т. е влязла в хотела, тъй като е по-молил детектива С. да провери дали пред хотела не е паркиран автомобил с посочен номер. Посочения автомобил действително е бил паркиран пред хотела. Служители от агенцията проследяват Т. от напускането на хотел "Р." до отпътуването ѝ за хотел "С.П", където е останала да пренощува.

Записите от второто посещение на Т. в София, ведно с доклад за извършеното наблюдение са били предадени от С. на И.В.

За посочената по-горе дейност И.В. е заплащал на детективската агенция по 40 лева на час плюс разноските.

В предложението се твърди, че с посочените по-горе действия И.В. е нарушил чл. 5.3 от кодекса за етично поведение на българските магистрати, тъй като същите се явяват в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие.

С проследяването и заснемането на личния живот на други магистрати, както и на ръководителя на Върховния касационен съд, член на Висшия съдебен съвет и зам. председател на Парламента, (длъжност) В. е накърнил престижа на съдебната система и нарушил нормите на етично поведение на българските магистрати, които са проявни форми на дисциплинарни нарушения по смисъла на

чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ, вр. Чл. 5.3 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Твърди се също, че извършените деяния от В. - (длъжност) са дисциплинарни нарушения с особена тежест, тъй като е налице умишлено нарушаване на конституционното защитено човешко право, което създава условие за компрометиране репутацията на цялата съдебна система, която е призвана да спазва върховенството на закона, поради което Главния прокурор предлага да се наложи наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от длъжност на (длъжност) И.В.

В проведеното на 13.12.2011 г. заседание на дисциплинарния състав, вносителя на предложението поддържа направеното предложение за налагане на дисциплинарно наказание по чл. - 308, ап. 1, т. 6 от ЗСВ.

Във писменото си възражение от 28.11.2011 г. привлеченото към дисциплинарна отговорност лице - прокурор В. твърди, че не е извършил дисциплинарно нарушение и няма прояви на виновно поведение за накърняване престижа на съдебната власт и нарушаване нормите на етично поведение на българските магистрати. Твърди също, че не е вярно това че е извършил проследяване и заснемане на личния живот на други магистрати, както и на ръководителя на ВКС, член на ВСС и зам. председател на Парламента. В предложението за наказание няма твърдение, че е нарушил служебните си задължения като (длъжност). Твърди също, че отношенията с М.Т. са изцяло лични и макар и да не са в брак връзката им е сериозна и трайна. Връзката им е известна както на техните близки, така и на приятели и колеги. Това, че са и двамата магистрати, твърди (длъжност) В., по никакъв начин не ги лишава или ограничава да имат съвместен личен живот. Връзката им не е морално осъдителна, тъй като и двамата не са обвързани с друг брак, поради което никой няма право да се намесва в личния им живот, да го изнася на показ, дори и под формата на дисциплинарно обвинение, като преценява как уреждат взаимоотношенията си, ползвайки неотнормирани правни квалификации твърди В.

Дисциплинарният състав, след като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните по делото, намира за установено от фактическа страна следното:

Безспорен е факта, че привлечения към дисциплинарна отговорност (длъжност) В. е възложил на детективска агенция да наблюдава жена при нейните пътувания и дали ще се среща с мъже по време на пътуването и дали срещите ще бъдат интимни, както и факта, че за периода на първото наблюдение, както (длъжност) В., така и жената, която трябва да бъде наблюдавана г-жа Т., са били в платен отпусък.

От разпита на Св.Н.С., както и от удостоверението за регистрация е видно, че С. има детективска агенция "....." ООД. Той заяви в проведеното на 17.1.2012 г. заседание на дисциплинарния състав, че И., за когото по-късно разбрал, че е В., му се обадил по телефона и поискал да наблюдава една жена, която ще пътува от Хасково за София и искаше да разбере ще се среща ли тя с мъже и срещите ще бъдат ли интимни.

Св.С. проследил госпожата, която се срещнала с мъж на около 45-50 години в градинката зад Софийски университет и самия той преценил срещата като работна. Констатирал също, че до следващата среща - гръцки ресторант госпожата стигнала пеш. Тази среща била по-лична, тъй като двамата се държали много приятелски, сякаш се познават отдавна, а след това пристигнал шофьорът и дъщеря ѝ и си тръгнали за Хасково. В. се интересувал и от двете проведени срещи и питал има ли нещо от което да се притеснява, тъй като това е жената с която живее. След около месец след първото наблюдение В. му се обадил отново и му поръчал да проследи жената - къде ще спи и дали ще се прибере с някой мъж. При проследяването детектива установил, че след коктейла в резиденция Бояна тя с още много колеги се отправили към ресторант, намиращ се близо до съдебната палата. След това жената с още двама мъже се отправили към Драгалевци, където търсили нещо, тъй като спирали и питали за нещо, след което влезли в един хотел. След известно време жената се прибрала с шофьора, който я чакал пред хотела в Драгалевци, след което се прибрала сама в хотела в центъра на София, където била отседнала. На сутринта си тръгнали за Хасково. Свидетелят твърди, че В. се интересувал по скоро как изглеждат мъжете и как се държат - интимно или не. Най-често, твърди свидетелят, че поръчките се правят по телефона и за проследяване и доказване на изневяра. Твърди също, че и двете проследявания е направил лично той, тъй като съдружниците са трима, но другите се занимават с друга дейност във фирмата. Заяви също, че като е направена поръчката за проследяване лицето се е идентифицирало с името И., а за фамилията му разбрал след като го привикали в прокуратурата. Имал само визуална представа за лицата, с които тя се срещнала, но не и какви са по длъжност и пост. Също така не е знаел че както В., така и жената заемат някакви ръководни постове в прокуратурата, както се изрази той. Фирмата спазва дискретност по време на поръчката.

Изненадал се, когато една сутрин дошли при него със заповед от прокуратурата и му казали, че е задържан, а за най-голяма изненада задържали и сестра му, която била с него. Пред прокуратурата разказал за поръчката, възложена му от Иван, като по-късно станало ясно че това е И.В. от Хасково. Отново потвърдил пред прокуратурата, че му е възложено само да наблюдава, като част от наблюдението е филмиране, поради което заснел къщата на адреса от който след-

вало да проследи жената. За извършената услуга му било заплатено по малко от 2000 лв. От него не е излизала информация за медиите. Две седмици след като го разпитвали в прокуратурата се появила информация по новините, че разследват В., го търсили журналисти.

От разпита на Св.Р.Б. - прокурор в Апелативна прокуратура - П. - се установи, че неговото семейство поддържа добри приятелски взаимоотношения с В. и Т., които живеят на семейни начала. Между тях има добри взаимоотношения. В. и Т. си помагат взаимно и разчитат един на друг. Свидетеля е забелязал у В., че проявява ревност към Т., тъй като преживява болезнено всяко нейно отсъствие. За професионалната дейност на В. няма никакви забележки. Х. прокуратура е много натоварена и с много тежки дела, но В. се справял много добре, поради което Х. прокуратура е една от водещите. След случилото се и двамата са много тъжни. Идвали при него да разговарят за случилото се, но това не ги е отдалечило един от друг, а напротив - те са по-сплотени и привързани един към друг, твърди свидетелят.

От показанията на Св.Х.К. - съпруг на сестрата на Т. се потвърди, че от години В. и Т. живеят заедно. Имат много добри взаимоотношения, помагат си при отглеждането на децата и разчитат един на друг. Въпреки случилото се, двамата не са се отчуждили - напротив заедно посрещат празниците в семейна обстановка и приятели. През м. август 2011 г. той е возил Т. до София.

Като свидетел по делото беше разпитана (длъжност) Т. От казаното от нея се потвърди това, което разказа и детектива С. Срещата ѝ с проф. Груев в кафенето на Софийски университет, след това срещата със С.П., член на ВСС, както и за проведените срещи в резиденция Бояна на тържеството на ВСС.

От представители на прокуратурата разбрала, че е следена. На 8 или 9 ноември била на семинар в НИП и завръщайки се в Хасково по телефона ѝ позвънял женски глас, представил са за прокурор К.А. и че трябва да се срещнат спешно и ѝ изпратила кола на ГДБОП. Запознала се с прокурор А. и тя ѝ съобщила, че е жертва на престъпление и че два месеца е била подслушвана и са записвани всички телефонни разговори, както и че всяка нейна среща е била филмирана, а разговорите записвани. Казала ѝ също, че В. е поръчал следенето и подслушването и че всички материали са иззети от детективската агенция, която я е следила, така и от редакцията на в. Шок. Съобщила ѝ също, че има заповед за арест и задържане на В. и протоколи за претърсване на всички кабинети, апартамента му и вилата. Производството било образувано по чл. 213а от НК - за изнудване. Разпита бил проведен от наблюдаващ прокурор, като там бил и прокурор К. През цялото време влизали и излизали и други прокурори, сред които и Р.В. Като пострадала, по закон тя имала право да се запознае с материалите, но ѝ било отказано, тъй като това било класифицирана информация. Казали ѝ още, че

през м. септември била пазена от ГДБОП. Заяви също, че първоначално насоката на разпита бил около избора и я питали дали е заплашвана или изнудвана. Твърди, че В. не би направил нещо с което да я изложи или злепостави. Смята, че не била разпитвана като пострадад, а като свидетел. Казали ѝ от прокуратурата, че ако тя твърди, че не е заплашвана и няма оплаквания, от това досъдебно производство няма да излезе нищо. В прокуратурата я разпитвали като свидетел и това което е казала излязло в медиите. Тя самата нито е чула въпросните подслушвани разговори, в продължение на два месеца, нито ги е видяла. От публичните изявленията на Главния прокурор разбрала, че са подслушвани високопоставени магистрати и политици. Пред никакви медии не е говорила за случилото се.

Представителя на прокуратурата прокурор Ф. моли да бъде уважено предложението на Главния прокурор така както е внесено.

Дисциплинарно привлеченото лице И.В. заяви пред дисциплинарния състав, че предприетите действия за проследяване на Т. били инициирани от анонимни писма и провокации, че има нещо нередно в нейното поведение, тъй като имали уговорка да бъдат заедно на море, но в последния момент тя тръгнала за София, което разбрал от нея самата, както за първата и среща, както и че се е срещала с техния семеен приятел С.П., поради което прекратил наблюдението, като лично се обадил на детектива. Не знаел, че детектива филмира и заснема. Потвърди, че е поръчал на детектива да проследи Т., без да казва името и длъжността на Т. което се потвърди и от разпита на детектива С. Заяви също пред дисциплинарния състав, че никога не е заплашвал Т. Когато му се обадила прокурор А., която му казала, че детективската фирма, която е използвал отишла да предаде дисковете на жълтата преса, като му заявила, че трябва да предаде тези дискове на прокуратурата, останал със съзнанието, че нещо става с тази фирма. Направил опит да се види с вносителя на предложението, но не успял. Смята, че не е извършил такива нарушения, каквито му вменават (проследяване на магистрати, политици и граждани). Ако съм нарушил нещо, заяви В., това е че за момент съм решил да проверя една хипотеза подхвърлена ми от някой, но когото човек има чувства той не е безразличен, отново заяви, че това са много лични отношения.

Процесуалния представител на дисциплинарно привлеченото лице, адв. ... твърди, че от събраните доказателства не се потвърдиха обстоятелствата изложени от Главния прокурор за извършено дисциплинарно нарушение от дисциплинарно привлеченото лице прокурор В. Отново заявява, че това си лични отношения между В. и Т. и В. е решил да провери техните отношения в един период от време и го е направил по незабранен от закона начин, който е дискретен, за да не накърни нейното лично достойнство. Т. е разбрала какво е извършил В. от прокуратурата. Личните отношения между гражданите, когато не се

нарушава закона са неприкосновени, недосегаеми и никоя институция няма права по закон и Конституция да се намесва в тях, за да направи каквито и да било правни и фактически изводи, освен ако има закононарушение, твърди адв. Б.В. е поръчал на детектива С. да наблюдава срещала ли се е Т. с хора от другия пол, за определен период, като не е поръчвал подслушване, записване и заснемане, както на магистрати и политици, така и на обществено известни личности. Детективските услуги не са забранени от закона, твърди адв. Б., и как те ще извършат поставената им задача поръчващият не се интересува. Проблемът тук е откъде идва тази публичност и адв. Б. смята че тя идва от прокуратурата, тъй като от там изтича информацията в медиите.

При така установеното по делото от фактическа страна, дисциплинарният състав приема, че дисциплинарно привлеченото лице прокурор В. не е нарушил чл. 5.3 от Кодекса за Етично поведение на българските магистрати, тъй като не е извършил нищо укоримо, като е поръчал да наблюдават за определен период от време неговата интимна приятелка Т. От събраните по делото гласни и писмени доказателства се установи, че е спазена необходимата конфиденциално страна на детективската агенция в лицето на нейния управител Св.С., така и от страна на В., който дори не се е представил на детектива с фамилията си, както и с длъжността, която заема както за себе си така и за Т.

От разпита на Св.Т., която е била обект на наблюдение, се установи, че тя е разбрала за това от прокуратурата. Детективът също потвърди това, че не е знаел къде и какво работят поръчващият и наблюдаваната, като говори за тях с малкото име И. и жената. От прокуратурата Т. разбира че е жертва на престъпление като прокурор К.А. я уведомила, че в продължения на два месеца е била незаконно подслушвана и са записвани всички ѝ телефонни разговори, както и че е следена и всяка нейна стъпка е била филмирана и всички разговори на проведени от нея срещи са записвани. Прокурор А. я уведомила че следеното и подслушването е било поръчано от прокурор В. Казала ѝ също, че има заповед за арест и задържане на прокурор В. Досъдебно производството №23-П/2011 г. било образувано по чл. 213а от НК - за изнудване. Не ѝ позволили да се запознае с материалите по делото, тъй като били класифицирана информация От прокуратурата получила информация, че била следена през м. септември от ГДБОП. В прокуратурата заявила, че не е заплашвана и няма оплаквания, от прокуратурата ѝ казали, че от това досъдебно производство няма да излезе нищо.

По делото са представени протоколите за разпит на Т.

Представени са два доклада на л. 12 и 13 от делото за извършеното наблюдение.

Представен е също така и протокол за разпит на управителя на детективската агенция С., който беше разпитан и като свидетел в дисциплинарното производство.

По делото са приложени и три декларации от адвокатската колегия – Х., които изразяват своята гражданска позиция и колегиална подкрепа на (длъжност), който считат, че е човек с висок морал, доказан професионалист в работата си и в ръководството на поверената му служба. Твърдят, че начинът по който е била изнесена и коментирана информацията в пресата, отнасяща се до изключително лични и интимни отношения на прокурор В., с който и да било друг не подобава на едно гражданско общество. Те считат, че се цели дестабилизиране на съдебната система в съдебния район, като в частност в Окръжна прокуратура-Хасково.

Дисциплинарния състав приема, че магистратите са длъжни да се въздържат от всякакви действия, които биха могли да компроментират честта им в професията и в обществото. Те трябва да се стремят да уреждат спокойно каквито и да са лични проблеми, като не засягат други граждани.

Не се събраха никакви доказателства. в подкрепа на твърденията на Главния прокурор, че И.В. е проследявал и заснемал личния живот на ръководителя на Върховния касационен съд, член на Висшия съдебен съвет и заместите председател на Парламента, от които дисциплинарният състав да направи извод, че дисциплинарно привлеченото лице И.В. е накърнил престижа на съдебната система, както и да е нарушил нормите на етично поведение на българския магистрат. Поисканото от него наблюдение засяга много лични и интимни отношения между него и (длъжност) Т. и не следва да се обсъждат, както от нас, така и от обществото. Те засягат лично само тях двамата и не бива да стават достояние на околните. И двамата са отлични административни ръководители, които със своята работа издигат престижа на съдебната власт.

При така установеното от фактическа и правна страна по делото дисциплинарният състав намира, че предложението на Главния прокурор за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ дисциплинарно освобождаване от длъжност е неоснователно и недоказано по правното си основание, поради което следва да бъде отхвърлено.

Водим от горното и на основание чл. 319, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да приеме, че предложението на ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - дисциплинарно уволнение на (длъжност) И.В. - (длъжност) е НЕОСНОВАТЕЛНО И НЕДОКАЗАНО по правното си основание.

РЕШЕНИЕТО, заедно с преписката по делото да се предостави на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне и разглеждане във заседание на ВСС.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ на Костадинка Шумова - председател на дисциплинарен състав, определен с решение на ВСС от 17 ноември 2011 г. по д. д. №14/2011 г. по описа на ВСС за 2011 г.

В решението, постановено по горното дисциплинарно дело, докладвано от члена на ВСС Светла Данова и подписано от члена на състава Теодора Нинова, е изразено становище, че предложението на Главния прокурор на Република България за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ дисциплинарно освобождаване от длъжност е неоснователно и недоказано по правното си основание поради което членовете на дисциплинарния състав считат, че следва да бъде отхвърлено.

Изразявам особеното си мнение по горното дисциплинарно дело по следните съображения:

Фактичестката обстановка е изложена правилно и точно, но считам, че правните изводи сочат на виновно поведение на привлечения към дисциплинарна отговорност И.В.В. Виновното поведение на прокурор В. се състои в това, че действията си е създал впечатление и съмнение, че нерегламентирано използва службата си за решаване на лични проблеми. Отговорността на привлечения към дисциплинарна отговорност се отличава и от факта, че възлагането на следенето на интимната си приятелка е осъществено от магистрат с богат административен опит, познат и ценен сред магистратските среди.

Публичният авторитет на административния ръководител изисква от лицата, упражняващи такава власт, да притежават безспорни лични стандарти и то в степен значително по-висока от общоприетата спрямо останалите редови членове на професионалната общност. Призванието на съответната ръководна длъжност подлага поведението на магистратите, които я изпълняват, в или извън службата им на значително по-строг контрол и ограничения. Това е абсолютно необходимо, тъй като обществото свързва укоримите прояви на публичните фигури не само персонално с личността, но и с авторитета на съдебната власт като цяло.

Персоналното поведение на прокурор В., който в качеството си на публична личност (длъжност) макар и в платен годишен отпуск във времето, когато поръчал следенето на интимната си приятелка, която също е публична личност, е допринесло за негативния резултат а именно публикуване в медиите - вестници, телевизия, радио.

Магистратите ежедневно упражняват власт, която се отразява върху съдбата на гражданите, поради което обществото не би се съгласило да предостави тази

власт в ръцете на хора със спорна почтеност или съмнителни лични стандарти. Именно поради това поведението на магистратите, както в службата, така и извън нея, трябва да бъде съобразено с обществените очаквания за морал и почтеност.

Считам, че има достатъчно основания да се приеме, че е налице нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, защото поведението на привлечения към дисциплинарна отговорност се отклонява от приетото разбиране за морал. Нарушени са правилата на точки 5.3 и 5.5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и предлагам на Висшия съдебен съвет на основание чл. 308, ал. 1, т. 5 от ЗСВ, във вр. с т. 5.3 и т. 5.5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати да наложи наказание "освобождаване от длъжност като административен ръководител" на Окръжна прокуратура гр. Х. на привлечения към дисциплинарна отговорност прокурор И.В.В.

9. Дисциплинарно дело №15 от 2011 г. по описа на ВСС

Производство по чл. 316 и сл. от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

С решение на ВСС по протокол №42 от открито заседание проведено на 15.12.2011 г. на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство срещу М.Д.С. (длъжност).

Производството е иницирано от предложение на председателя на Софийския окръжен съд, съгласно правомощията му по чл. 312, ал. 1, т. 2 ЗСВ.

В предложението са визирани действия на (длъжност) С. по ч. гр. д. №.../2010 г. по описа на К. районен съд, с които е нарушила служебните си задължения и е осъществила дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ. Предлага се ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност чрез налагане дисциплинарно наказание, съгласно чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - "Дисциплинарно освобождаване от длъжност". С писмена молба изх. №7 от 16.01.2012 г. вносителят на предложението го поддържа по изложените в него съображения.

В заседанието на дисциплинарния състав, състояло се на 18.01.2012 г. дисциплинарно отговорното лице (длъжност) С. се явява лично като оспорва по същество предложението като счита, че не е налице извършено дисциплинарно нарушение по посоченото дело и по съображения, изложени във възражението ѝ с вх. №... от 03.01.2012 г.

Дисциплинарният състав на ВСС като взе предвид доводите на страните, събраните доказателства, намира за установено от фактическа страна следното

Съгласно Заповед №... Д от 01.09.2011 г. на Председателя на Софийския окръжен съд на основание чл. 310, ал. 1, изр. 1 във вр. с чл. 307, ал. 2, т. 4, т. 5, чл. 308, ал. 1, т. 1 и т. 2, чл. 311, т. 1 от ЗСВ и становище изх. №.../2011 г. на Е.П.

- инспектор в Инспектората към Висшия съдебен съвет е образувано дисциплинарно производство срещу (длъжност) С. за извършените на 11.11.2010 г. и 18.04.2011 г. нарушения по движението и разглеждането на ч.гр.д. №.../2010 г. по описа на К. районен съд.

Със Заповед №...-Д от 30.11.2011 г. на Председателя на Софийския окръжен съд дисциплинарното производство е спряно на основание чл. 314, ал. 5 във връзка с чл. 307, ал. 4, т. 3, 4, 5 и чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ като е прието, че извършените нарушения са толкова тежки, че всяко едно от предвидените в чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ дисциплинарни наказания ще бъде несъразмерно леко.

Видно от данните по ч. гр. д. №.../2010 г. на К. районен съд със Заповед №... от 11.11.2010 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК и на основание чл. 411, ал. 3 от ГПК (длъжност) С. е разпоредила длъжникът Р.Г.С. да заплати на "С. П. Груп" ООД със седалище гр. София сумите: 54,48 лв. - главница по договор за мобилни услуги, 28,41 лв. - мораторна лихва за периода от 25.11.2006 г. до 04.11.2010 г., със законната лихва от 08.11.2010 г. и разноски по делото - 125 лв. С определение №... от 18.04.2011 г. на основание чл. 46, ал. 4 от ГПК е възстановен срока за възражение на Р.Г.С., отменена е Заповед за изпълнение №... и е обезсилен издадения изпълнителен лист от 06.12.2010 г., спряно е изпълнението по изпълнително дело ... на ЧСИ рег. №753, отменен е запора върху трудовото възнаграждение на длъжника.

С определение №... от 27.06.2011 г. по ч. гр. д. №.../2011 г. състав на Софийския окръжен съд обезсилил определение №... от 18.04.2011 г. по ч. гр. д. №.../2010 г. на районен съд - К.

Във връзка с посочените в предложението процесуални действия по частното гражданско дело, относими към искането за ангажиране на дисциплинарната отговорност на (длъжност) С., следва да се отбележи, че ВСС като дисциплинарно наказващ орган не може да обсъжда правилността, допустимостта и валидността на постановените актове от магистрата. Прогласените по предвидения от Закона ред за инстанционен контрол неправилни и отменени (в случая е налице обезсилване) актове могат да бъдат ценени с оглед критериите за оценка на работата, но не и да представляват основание за налагане на дисциплинарно наказание. Допусканите от магистрата при осъществяване на правораздавателната дейност нарушения на процесуалните и материалноправни норми не представляват неизпълнение на служебни задължения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ, с тях не се накърнява престижа на съдебната власт (чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ) и не се нарушават правилата на чл. 6.2 и чл. 6.3. от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (по чл. 307, ал. 4 т. 3 от ЗСВ).

Предметното съдържание на постановените съдебни актове подлежи на проверка единствено по предвидения специален ред в процесуалните закони

ГПК в случай, поради което дисциплинарният състав намира, че (длъжност) С. не е извършила дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ, затова предложението на административния ръководител следва да бъде отхвърлено.

По изложените съображения и на основание чл. 319 от ЗСВ. дисциплинарният състав по дисциплинарно дело №15/2011 г. реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да отхвърли предложението на председателя на Софийския окръжен съд, за налагане на М.Д.С. - (длъжност) в К. районен съд, дисциплинарно наказание за извършени дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ

ПРЕДОСТАВЯ настоящото решение, заедно с преписката по делото, на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасяне за разглеждане в заседание на Висшия съдебен съвет.

10. Дисциплинарно дело №14 от 2011 г. / адм. дело 14443 от 2011 г. на ВАС

Решение №3537 от 12.03.2012 г. по адм. д. №14443/2011 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВЛ

Чл. 307, ал. 3, т. 4 ЗСВЛ

Чл. 307, ал. 3, т. 5 ЗСВЛ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на седми февруари две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ... и с участието

на прокурора изслуша докладваното

от съдията ДАНИЕЛА МАВРОДИЕВА

по адм. дело №14443/2011.

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт.

Образувано е по жалба на Д.К.Й. – председател на Окръжен съд М. против решение на Висшия съдебен съвет по дисциплинарно дело №6/2011 г., прието по т. 14 по протокол №33 от 20.10.2011 г. от заседанието на Висшия съдебен съвет (ВСС), проведено на 20.10.2011 година. В нея са развити доводи за незаконосъобразност на оспорения акт, поради неправилно приложение на материалния закон, допуснато съществено нарушение на процесуалните правила и несъответст-

вие на акта с целта на закона. Иска се отмяната му и връщане на делото на ВСС със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Ответникът - Висшият съдебен съвет, чрез процесуалния си представител, изразява становище, че жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

Заинтересованата страна К.Т.Т., чрез процесуален представител в съдебно заседание оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна.

Върховният административен съд, състав на седмо отделение, намери, че жалбата е процесуално допустима като подадена в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ и от надлежна страна. За да се произнесе по съществуващото ѝ, прие за установено следното:

Дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС от 16.06.2011 г. по протокол №21, по предложение на Д.Й. - председател на Окръжен съд гр. М., направено на основание чл. 312, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, за образуване на дисциплинарно производство срещу К.Т. – (длъжност) - гр. Б., за извършени от него дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗСВ. В предложението е посочено, че (длъжност) - гр. Б. с действията си: 1) е нарушил престижа на съдебната власт, с което е осъществил състава на чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ, 2) нарушил е чл. 8, т. 1 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, а именно "магистратът на ръководна длъжност се отнася към служебно подчинените му магистрати и съдебни служители с уважение и зачитане на личното им достойнство и без да допуска или създава впечатление за привилегираност", с което е осъществил състава на чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ; 3) както и не е изпълнил други служебни задължения, с което е осъществил състава на чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ.

След провеждане на предвидената в закона дисциплинарна процедура, с решение №10-00-019/19.10.2011 г. по дисциплинарно дело №6/2011 г. дисциплинарният състав е приел за установени следните обстоятелства:

Със заповед №29 от 04.06.2010 г. Т. е обявил конкурс за заемане на длъжността "съдебен администратор". Със заповед №32/07.2.07.2010 г. е назначил комисия за провеждане на обявения конкурс. Комисията е провела конкурса на 26 и 27.07.2010 г. в Районен съд – гр. Б. Резултатите са отразени в приложение към протокол №5 от 29.07.2010 г., с което на първите трима места са класирани четирима от кандидатите. Със заповед №33/30.07.2010 г. К.Т. определя събеседването да се извърши с първите девет от класираните кандидати, сред които на осмо място е Е.Е. - съдебен служител в Районен съд – Б. На 02.08.2010 г. и 03.08.2010 г. е проведено събеседване, след което до 25.08.2010 г. председателят на Районен съд Б. не е издал заповед за определяне на лицето, спечелило конкурса, а на 24.08.2010 г. Е.Е. е подала възражение срещу начина на провеждане на конкурса и системата за оценяване на кандидатите. Със заповед №36/25.08.2010 г. админи-

стративният ръководител на Районен съд Б. е анулирал проведения конкурс, тъй като е счел, че комисията не е извършила задълбочено планиране и структуриране на събеседването, не е изработила подробни и ясни правила за провеждането му. Против тази заповед е подадена жалба до АС - гр. М. от И.П., който бил класиран на първо място. С определение по адм. дело №474/2010 г. жалбата е оставена без разглеждане. Определението е потвърдено с определение на ВАС. Подобна жалба П. е подал и до председателя на Окръжен съд - М. на 01.09.2010 г. С разпореждане от 13.09.2010 г. административния ръководител на ОС - М. е предоставила жалбата и приложените към нея материали на Комисията по професионална етика към Окръжен съд – гр. М. за извършване на проверка. След извършената проверка Комисията по професионална етика излиза със становище, че няма нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати от страна на председателя на РС - Б. при провеждането на конкурс за заемане на длъжността "съдебен администратор".

В хода на дисциплинарното производство вносителят на предложението не е поддържал дисциплинарното нарушение по третия пункт, а именно "неизпълнение на други служебни задължения" - чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ.

При тези фактически обстоятелства, дисциплинарният състав е обосновал извод, че в дисциплинарното производство не са установени и доказани извършени нарушения на чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 ЗСВ от страна на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат. Приел е че не е налице нарушение на чл. 8 от КЕПБМ, тъй като нито с издадените заповеди по време на провеждане на конкурса, нито с каквото и да е друго действие съдия Т. не е поставил под съмнение авторитета на своите колеги. Съдия Т. не е влизал в спорове и конфликти със свои колеги, не е имал поведение, което да генерира напрежение в колектива, не е повишавал тон, не е нагрубявал никой от съдиите или другите служители. Не е установено да е имал предпочитания или да е толерирал определени служители или съдии. Всички действия на съдия Т. са обективирани в актове - заповеди, правила, протоколи, от които се установяват мотивите за извършените негови действия. Според Дисциплинарният състав действията на съдия Т. са в съответствие с изискванията на ЗСВ, ПАРОВАС и Кодекса за етично поведение на българските магистрати и са мотивирани от желанието му длъжността да бъде заета от най-подходящия и най-квалифициран за тази длъжност участник в конкурса, след задълбочена и всеотпадна проверка на качествата на кандидатите. Комисията за професионална етика към ОС - М. и главният секретар на ВСС също не са установили нарушения в действията на магистрата. ДС е стигнал до заключение, че липсват основания за налагане на дисциплинарно наказание на председателя на РС гр. Б. - К.Т.Т. Предвид горното е направил предложение на ВСС да отхвърли предложението на вносителя - Д.К. - председател на ОС - М. за налагане на дис-

циплинарно наказание на К.Т. за извършени дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3, т. 4 и т. 5 ЗСВ.

ВСС, с обжалваното решение по дисциплинарно дело №6/2011 г., след изслушване на докладчика по дисциплинарното дело, е възприел изцяло предложението на дисциплинарния състав и е отхвърлил предложението на Д.К.Й. - административен ръководител на Окръжен съд гр. М. за налагане на дисциплинарно наказание на съдия К.Т. - административен ръководител на РС - Берковица.

Жалбоподателят оспорва решението като постановено при допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила, неспазване на законоустановената форма (липса на мотиви), несъобразяване с целта на закона и нарушение на материалния закон. Излага доводи, че решението не е мотивирано, че не са обсъдени и преценени съображенията и доводите на вносителя на предложението, не са обсъдени и преценени всички събрани доказателства по делото.

Настоящият съдебен състав, като прецени доводите и възраженията на страните, намери, че жалбата е неоснователна, по следните съображения:

ВСС правилно е установил фактите по дисциплинарното дело.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна деянието - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца – умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата. С оглед на това, за да е законосъобразен актът, с който се налага дисциплинарно наказание, следва да установява посочените елементи на дисциплинарната отговорност и органът да е изложил мотиви за всеки от тях.

С оглед на установените по делото факти, настоящата инстанция намира, че действията извършени от съдия Т. по анулирането на конкурса и провеждането на нов конкурс, не могат да се приемат за действия, осъществяващи състава на нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3, 4 или т. 5 ЗСВ, тъй като тези действия не нарушават етичните правила и не водят до нарушение на правилата за благоприличие и почтеност. Етичните правила са норми с морално-оценъчен характер, а не правни норми. Етичните норми нямат хипотеза, диспозиция, санкция. Те предписват определен резултат, но не формулират конкретно поведение. Съгласно правило по т. 8.1 от КЕПБМ магистратът на ръководна длъжност се отнася към служебно подчинените му магистрати и съдебни служители с уважение и зачитане на личното им достойнство и без да допуска или създава впечатление за привилегирова-

не. По делото липсват доказателства, от които да се направи извод за нарушение на горното правило. Няма данни съдия Т. да се е отнесъл или да се е отнасял с неуважение към съдии или към съдебни служители или да е засегнал нечие личното достойнство, както и да е създавал впечатление за привелигиране. От доказателствата по делото не може да се направи и извод за извършени от страна на (длъжност) Т., действия, които да водят до накърняване престижа на съдебната власт. Неоснователно е твърдението за нарушение на ЗСВ и на ПАРОВАС при провеждането на конкурса. Законосъобразността на проведения конкурс не може да бъде установена в настоящото съдебно производство. Крайният акт, с който приключва самият конкурс е индивидуален административен акт, за който няма законова забрана за обжалваемост, следователно същият подлежи на съдебен контрол за законосъобразност при подадена жалба от заинтересовани лица или при подаден протест от Прокуратурата. При положение, че И.П. е засегнат от този акт, същият е могъл да го обжалва пред АС - гр. М. При проверка на законосъобразността на крайния акт, административният съд проверява и законосъобразността на цялата конкурсна процедура. При констатиране на допуснати съществени нарушения на процедурата, нарушение на материалния закон, несъответствие с целта на закона, съдът ще отмени заповедта и ще върне преписката на органа за ново провеждане на конкурсната процедура. При положение, че при липса осъществен контрол за законосъобразност по отношение на проведения конкурс и влязъл в сила съдебен акт, с който се отменя конкурса като незаконосъобразен, действията на административният ръководител по конкурсната процедура не могат да обосновават извод за осъществен състав на дисциплинарно нарушение, изразяващо се в действие, накърняващо престижа на съдебната власт, или в неизпълнение на други служебни задължение или в действие, нарушаващо етичните правила, регламентирани в КЕПБМ.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя за немотивираност на обжалваното решение на ВСС. Съгласно разпоредбата на чл. 320, ал. 4 от ЗСВ за мотиви на решението се смятат и мотивите на решението на дисциплинарния състав, както и изказаните съображения от членовете на Висшия съдебен съвет, ето защо настоящият съдебен състав намира, че не е налице твърдяното от жалбоподателя неспазване на законоустановената форма, изразяващо се в липса на мотиви.

Неоснователен е и довода на жалбоподателя за допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, изразяващо се в необсъждане на всички доказателства, събрани по делото. Решението е постановено, при спазване на процедурата, визирана в ЗСВ, след като са били изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая, както и след като са били обсъдени обясненията и възраженията на заинтересованите страни. Административният орган е преценил правилно

всички факти и доводи от значение за конкретния случай и е постановил акта си, в съответствие с принципа на истинност, след като е установил действителните факти по случая. Решението е обосновано и е в унисон със събраните по делото доказателства.

Неоснователно е и твърдението за нарушение на материалния закон. За да бъде наложено дисциплинарно наказание на магистрат е необходимо, дисциплинарното нарушение да бъде доказано по категоричен и несъмнен начин. В настоящия случай липсват доказателства, от които да се направи извод за наличие на извършено от съдия Т. дисциплинарно нарушение. Ето защо като е отхвърлил предложението на административния ръководител на Окръжен съд - гр. М. – Д.К., ВСС е постановил решението си при точно и правилно прилагане на материалния закон.

С оглед изложените по-горе съображения, настоящата съдебна инстанция намира, че оспореното решение е прието от компетентния административен орган, в предписаната от закона форма и при спазване на административнопроизводствените правила и материалния закон, съобразено е с целта на закона, поради което подадената срещу него жалба от административния ръководител на Окръжен съд гр. М. следва да се отхвърли като неоснователна.

Водим от горното, Върховният административен съд, състав на седмо отделение, реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д.К.Й. – председател на Окръжен съд М. против решение на Висшия съдебен съвет по дисциплинарно дело №6/2011 г., прието по т. 14 по протокол №33 от 20.10.2011 г. от заседанието на Висшия съдебен съвет, проведено на 20.10.2011 г.

Решението може да се обжалва в 7-дневен срок от съобщението от страните с касационна жалба пред петчленен състав на Върховния административен съд.

6.4. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2012 ГОДИНА

1. **Дисциплинарно дело №2 от 2012 г. / адм. дело 8565 от 2012 г. на ВАС**
Решение №1279 от 28.01.2013 г. по адм. д. №8565/2012 на Върховния административен съд
Чл. 307, ал. 3 ЗСВ
Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ
Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ
Чл. 307, ал. 7 ЗСВ
Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ
Чл. 316, ал. 2 ЗСВ
Чл. 316, ал. 3 ЗСВ

Чл. 320, ал. 1 ЗСВ

Чл. 320, ал. 2 ЗСВ

Чл. 320, ал. 3 ЗСВ

Чл. 320, ал. 4 ЗСВ

Чл. 323 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 146, т. 1 АПК

Чл. 146, т. 2 АПК

Чл. 146, т. 3 АПК

Чл. 146, т. 4 АПК

Чл. 146, т. 5 АПК

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на осми ноември две хиляди и дванадесета година в състав:

Прокурор: Нели Христовова

Докладчик: съдия НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ

Съдебното производство е по реда на чл. 323 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 328 от ЗСВ.

Образувано е по жалба на Р.И.П. от гр. Русе, подадена чрез поверениците му адв. Ан. и адв. Ап., против решение по допълнителна точка 4 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС), проведено на 14.06.2012 г., по дисциплинарно дело №2/2012 г. по описа на ВСС, с което по т. 4.1 е прието, че Р.И.П., (длъжност), е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърнил престижа на съдебната власт – нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, и по т. 4.2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ на Пенев е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност". По съображения за незаконосъобразност на решението на ВСС по смисъла на чл. 146, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК – неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона, се иска неговата отмяна. Претендира се и присъждане на направените разноски по делото.

Ответникът Висш съдебен съвет чрез процесуалния си представител юрисконсулт К. в писмени бележки и в съдебно заседание моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Върховният административен съд, шесто отделение, счита жалбата за допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ, срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт, пред компетентния съгласно чл. 132, ал. 2, т. 3 от АПК съд.

За да се произнесе по същество съдът установи от фактическа страна следното:

Дисциплинарното производство е образувано по предложение от 23.02.2012 г. на петима членове на Висшия съдебен съвет. В него е посочено, че Р.И.П., (длъжност), е извършил действия, с които грубо е нарушил правилата, въведени от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ), и конкретно тези, озаглавени "Правила за почтеност и благоприличие", което е довело до накърняване престижа на съдебната власт – дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. С решение по доп. т. 8.1. по протокол №8 от 23.02.2012 г., на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ, Висшият съдебен съвет е образувал дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на Р.И.П. и по т. 8.2. на основание чл. 316, ал. 3 от ЗСВ е определил чрез жребий от членовете си тричленен дисциплинарен състав. Образувано е дисциплинарно дело №2/2012 г. по описа на ВСС. За изясняване на фактите и обстоятелствата относно извършеното нарушение дисциплинарният състав е провел три заседания – на 28.03.2012 г., на 18.04.2012 г. и на 22.05.2012 г. В хода на производството са разпитани свидетелите А.Б.П. и И.К.Т. и са събрани писмени доказателства във връзка с подлежащите на установяване факти.

С решение изх. №10-00-011/13.06.2012 г. дисциплинарният състав е приел, че Р.И.П., (длъжност) в Районна прокуратура – Ш., е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърнил престижа на съдебната власт – нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, и е предложил на Висшия съдебен съвет да наложи на П. дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ "дисциплинарно освобождаване от длъжност". В мотивите на решението на дисциплинарния състав е отразено, че на 13.01.2012 г. около 10.30 часа (т.е. в работно време) в центъра на гр. Шумен служители на МВР са задържали (длъжност) Р.П., от чиято кола са иззели 21 000 лв., получени преди това от адвокат Н.С.Н. Сумата е получена от П., за да упражни влияние върху колегата си (длъжност) Я.Ж., който да прекрати воденото срещу посочения адвокат досъдебно производство в Районна прокуратура – Ш. Събитието намерило широк отзвук в средствата за масова информация и в интернет още същия ден. Поведението на (длъжност) П. е несъвместимо с наложените в обществото морални норми и принципи. Парите са поискани от дисциплинарно привлечение, за да окаже влияние върху свой колега и последният да прекрати производството срещу адв. Н., а получаването им е станало в работно време.

Получаването на облага от магистрат поражда основателни съмнения в обществото, че в съдебната власт се търгува при решаване на съдебни спорове и дела и се прави компромис с принципа на честност и справедливост при решаването им. Искането и получаването на значителна по размерите си сума в работно време и с обещание за оказване на въздействие върху колега – (длъжност) по повод наблюдавано от последния наказателно досъдебно производство съставляват действия, които уронват авторитета на съдебната власт, тъй като са станали достояние както на правоохранителните органи, така и чрез разгласяването им в средствата за масова информация до неограничен кръг от граждани. Горното е квалифицирано от дисциплинарния състав като дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ – нарушаване на КЕПБМ (т.т. 5.1, 5.3, 5.6, 5.7, 5.8), и извършване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт. Съставът е приел, че тези нарушения са изключително тежки, с много негативни обществени реакции, и единствено съотносимо към тежестта на деянието е наказанието по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

В проведено на 14.06.2012 г. свое заседание Висшият съдебен съвет е изслушал решението на дисциплинарния състав, докладвано от члена на ВСС – Н.Н. Последвало е тайно гласуване, при което предложението на дисциплинарния състав е било прието и с 19 гласа "за", 0 гласа "против" и 0 гласа "въздържали се". ВСС е наложил на Р.И.П., (длъжност) в Районна прокуратура – Ш., дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност", като е приел, че с действията си П. е нарушил КЕПБМ и накърнил престижа на съдебната власт по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ.

Настоящият съдебен състав, като прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите на страните, намира за установено, че оспореното решение на ВСС е законосъобразно и не страда от твърдяните от жалбоподателовите повереници пороци, съществуването на които би обусловило наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2-5 от АПК.

Издаденото решение по допълнителна точка 4 на протокол №24 от заседанието на Висшия съдебен съвет на 14.06.2012 г. е в предвидената форма, взето е от компетентния по смисъла на чл. 311, т. 2 от ЗСВ орган в границите на предоставените му правомощия, при наличие на необходимия кворум, прието с изискуемото мнозинство, поради което не са налице основания за отмяната му по чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК.

В хода на дисциплинарното производство са събрани относимите към казуса доказателства, достатъчни за изясняването му от фактическа и правна страна. На база на правилно установените факти са изведени обосновани изводи, които са аргументирани в съответствие с приложимия материален закон. От данните

по делото явства, че в решението на дисциплинарния състав правилно и по безспорен начин е установена фактичката обстановка по случая, поради което същата не следва да бъде дословно преповтаряна в мотивите на настоящото решение. Доколкото Висшият съдебен съвет на заседанието, на което е прието обжалваното решение, не е изложил допълнителни мотиви към тези на дисциплинарния състав, следва да се приеме, че с тях се изчерпва от фактичката и правна страна обосноваването на дисциплинарните нарушения, за което е наложено дисциплинарното наказание на жалбоподателя.

Неналични са и твърдяните от жалбоподателя процесуални нарушения, защото дисциплинарната отговорност е реализирана при стриктно спазване на предвидената в глава XVI от ЗСВ процедура. Дисциплинарното производство е инициирано по предложение на една пета от членовете на ВСС (чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ) за налагане на дисциплинарно наказание на (длъжност) Р.П. То е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС, като съгласно ал. 3 на същия член чрез жребий е избран тричленен дисциплинарен състав от членовете на ВСС, който е изяснил фактите и обстоятелствата съгласно предвидените изисквания и процедура и е приел решение по реда на чл. 319 от ЗСВ. С решението по дисциплинарното дело е предложено на ВСС да приеме, че (длъжност) Р.И.П. е извършил дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, поради което следва да му бъде наложено най-тежкото дисциплинарно наказание по ЗСВ, предвидено чл. 308, ал. 1, т. 6 от закона – "дисциплинарно освобождаване от длъжност". Решението заедно с преписката е предоставено на дисциплинарно-наказващия орган съгласно чл. 320, ал. 1 от ЗСВ, който в предвидения по чл. 320, ал. 2 от ЗСВ срок се е произнесъл при условията на чл. 320, ал. 2 и ал. 3 от ЗСВ, при спазване на изискванията по чл. 320, ал. 4 от ЗСВ.

Възражението за нарушено право на защита поради непосочване на конкретните правила от КЕПБМ, е неоснователно. За нормите на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, които жалбоподателят е нарушил, в предложението на вносителите е посочено, че са в раздел, наименован "Правила за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие", а в решението на дисциплинарния състав тези правила са посочени цифрово – раздел II, т. 5 (т.т. 5.1, 5.3, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8).

Формулираните от ВСС изводи са в съответствие с материалния закон и неговата цел, и почиват на вярно установените факти в хода на дисциплинарното производство. Доводите на жалбоподателя, че воденото срещу него наказателно производство не е приключило, не е аргумент в подкрепа на тезата, която упълномощените да го представляват адвокати се силаят да докажат, защото съгласно чл. 307, ал. 7 от ЗСВ, дисциплинарната отговорност се носи независимо от гражданската, наказателната и административнонаказателната отговорност, ако

такава се предвижда. Противно на твърдяното в жалбата, ако и дисциплинарният състав да е ползвал материалите към преписката в досъдебното производство (ЗСВ и АПК не ограничават тяхното използване и прилагане в дисциплинарното производство), то деянието на П. е установено и доказано далеч не само въз основа на тях, а са събирани и други гласни и писмени доказателства. При задържането на (длъжност) П. са открити белязаните банкноти в неговия автомобил. Верността на този факт безспорно не е установена въз основа на публикациите в пресата, каквито навеи има в обстоятелствената част на жалбата, а решението в тази насока е взето след всестранна проверка на всички факти и обстоятелства, в съответствие със закона и събраните по делото доказателства.

В случая две дисциплинарни нарушения са осъществени с едно деяние – действие. Характерът на двете нарушения – на етичните правила и уронване престижа на съдебната власт, предполагат възможността с едно деяние (действие) да са осъществени и двете нарушения. Мотиви в тази насока органът е изложил, като на база установените по-горе факти и обстоятелства надлежно е доказал с какво личното поведение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице представлява нарушение на етичните правила и уронва престижа на съдебната власт, какви конкретни действия Р.П. е извършил, а е следвало да се въздържа от извършване, за да се прецени, че тези действия нарушават етичните правила и са довели до нарушение на правилата за благоприличие и почтеност. Тъй като в самото решение на ВСС не са посочени конкретните действия, извършени от (длъжност) П., които осъществяват съставите на посочените дисциплинарни нарушения, то те следва да бъдат извлечени от мотивите на решението на дисциплинарния състав. Посочените в решението на дисциплинарния състав действия, извършени от (длъжност) П., представляват нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. По делото са налице неопровержими данни, че случилото се е в резултат на конкретни лични действия на Р.П., което обосновава ангажиране на неговата дисциплинарна отговорност. Основно правило при налагане на дисциплинарно наказание е, че дисциплинарната отговорност е лична, и се носи за лични действия, когато същите осъществяват състава на конкретно дисциплинарно нарушение. В решението на дисциплинарния състав са установени лични действия на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице, които са предмет на процесното дисциплинарно производство. Налице са данни и са събирани доказателства, от които може да се направи недвусмислен извод за извършването на конкретни действия от страна на (длъжност) П., като е установено неговото активно поведение във връзка с получаване на недължимата му сума. Изводът на дисциплинарния състав е обоснован, тъй като се подкрепя от събраните по делото доказателства. Извършеното от магистрата покрива от обективна страна състава на нарушенията по чл. 307, ал. 4, т. 3

и т. 4 от ЗСВ, защото нарушава почтеността и благоприличието по смисъла на етичните правила и води до уронване на престижа на съдебната власт. Изведени са фактически действия, които осъществяват лично поведение на дисциплинарно наказаното лице, довели до причиняване на негативния резултат. След като е установил наличие на правнорелевантен резултат – уронване на престижа на съдебната власт, органът е формулирал деянието (конкретното действие) и е изложил убедителни мотиви относно неговата противоправност и причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат. Деянието на дисциплинарно наказаното лице е укоримо от гледна точка на дължимото поведение съобразно етичните правила, а от обективна и субективна страна виновно осъществява елементите на фактическия състав на дисциплинарите нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, като акта за налагане на дисциплинарно наказание е постановен в съответствие с материалния закон, защото вменените на (длъжност) П. дисциплинарни нарушения са доказани.

Р. П. е консумирал виновно нарушенията, за които е наказан, и дисциплинарната му отговорност обосновано е ангажирана. В чл. 307, ал. 3 от ЗСВ законодателят е дефинирал легално понятието "дисциплинарно нарушение" като виновно неизпълнение на служебните задължения на съдия, прокурор и следовател. Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се ангажира при доказано дисциплинарно нарушение. За да бъде доказано дисциплинарното нарушение и ангажирана дисциплинарната отговорност на едно лице е необходимо да се установи от фактическа страна наличието на деяние - действие или бездействие, от обективна страна да се докаже противоправността на това деяние, т.е. да е налице обективно несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение, от субективна страна да е налице вина на дееца – умисъл или небрежност, да е установен правнорелевантен резултат (вреда) и да е налице причинна връзка между деянието и резултата.

Актът, с който е наложено процесното дисциплинарно наказание, установява посочените елементи на дисциплинарната отговорност и органът да е изложил мотиви за всеки от тях. По несъмнен начин вината е лична на дисциплинарно отговорното лице, и конкретните обстоятелства, които се подвеждат към фактическия състав на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ обосновават съответното нарушение на правилата, произтичащи от принципа на почтеност и благоприличие съгласно цитираните норми от КЕПБМ, защото дисциплинарно наказания магистрат с действията си е нарушил правилата за професионална етика, съдържащи се в тях.

Моралът представлява система от принципи, понятия и неписани правила за нравствено поведение в обществото към определен исторически момент, постепенно формирани като общоприети изисквания за поведение във всички области

на обществения живот. Всички морални норми са с висока степен на абстрактност. Такива са и нормите на КЕПБМ. Съдържанието им е израз на фактически установени в обществото общоприети правила за поведение гарантиращи защитата на онези ценности, които на дадения етап от своето развитие обществото е приело за значими. Етичните правила са норми с морално-оценъчен характер, а не правни норми. Етичните норми нямат хипотеза, диспозиция, санкция. Те предписват определен резултат, но не формулират конкретно поведение. Приетият с решение на ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати формулира действащите морални норми в обществото относно правоотношенията, касаещи българските съдии, прокурори, следователи, членове на ВСС и инспектори в Инспектората към ВСС при изпълнението на професионалната им дейност и в личния им живот. Съдържанието на отделните норми е израз на фактически установените общоприети правила за поведение, гарантиращи защитата на онези ценности, които на дадения етап от развитие обществото е приело за значими.

В частност, визираните в раздел втори, точка пета от КЕПБМ правила за поведение, произтичат от принципа за почтеност и благоприличие. Почтеността и благоприличието имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата. Съгласно т. 5.1 от КЕПБМ, магистратът не може да получава облага от трети лица, която основателно би се възприела като резултат от компромис с неговата честност и справедливост при изпълнение на професионалните му задължения. Точка 5.3 от кодекса повелява магистратът да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие, а т. 5.5 - че с личното си поведение, и чувство за отговорност в служебната и извънслужебната си дейност, магистратът трябва да дава пример за висок морал и почтеност. Правилото на т. 5.6. – че магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му в професията и обществото, има за предмет честта на магистрата като защитима ценност и като градивен елемент на престижа на съдебната власт. С оглед на това се изисква от магистрата въздържание от действия, които могат да компрометират тази ценност, още повече, че съгласно т. 5.7. магистратът трябва да е с безукорна репутация, а т. 5.8 въвежда изискване магистратът да е последователен и неотклонен при спазването на правните и етични норми.

Именно гореописаните правила са нарушени с действията на (длъжност) Р.П. в процесния случай. Магистратът следва да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компрометират честта му, както в професионалния живот, така и в личния. В случая, от гледна точка на етичните стандарти на упражняващите юридическата професия магистрати, установени в отговор на обществените очаквания и потребности за справедливост, безпристрастност,

независимост и почтеност, като неразделни атрибути на професионалните функции, е налице нарушение на задължението на магистрата да не извършва действия, накърняващи авторитета на органа, в който работи, и съдебната институция като цяло. В случая укоримостта на поведението произтича от неприемливата за обществото недопустима ситуация (длъжност) да приеме в работно време на публично място парична сума, за да окаже влияние върху свой колега за прекратяване на наказателно производство. Предвид изложеното, законосъобразен е изводът за нарушаване на правилата на чл. 5.1, 5.3, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8 от КЕПБМ, довело до увреждане репутацията на жалбоподателя в обществото като прокурор, представител на съдебната власт, а и оттам, до създаване на съмнение в почтеността на конкретното разследване и до накърняване престижа на съдебната власт. В случая самото повдигане на обвинение срещу действащ (длъжност) и завеждането на съдебно производство срещу същия обективно представлява факт, който накърнява престижа на съдебната власт като институция, призвана да спазва стриктно и неотклонно законността. С поведението си прокурорът е формирал в общественото мнение съмнение за съществуваща практика сред магистратите да допускат замесването им в ситуации на съмнителни от гледна точка на представите за почтеност финансови отношения, което прокурорът не следва да си позволява с оглед изискванията на службата, като по този начин е допуснато застрашаване престижа на съдебната власт. По делото не се спори относно това, че в обществото съществува негативно обществено мнение касателно искането и получаването на наследващи се облаги от магистрати и случаите на търговия с влияние, защото именно заради такива случаи ерозира доверието на хората в правосъдната система. Тази обществена нагласа безспорно влияе отрицателно върху интегритета на съдебната власт и уронва нейния престиж. Статутът на П. като (длъжност) изисква висок морал, почтеност и безпристрастност, поддържане на доверието на обществото, като се избягват всякакви действия, които накърняват достойнството на магистратската професия и биха застрашили репутацията и независимостта на магистратите. Обществото не би желало ежедневно упражняваната от магистратите власт да се осъществява от хора със спорна репутация, поради което поведението на магистратите както в службата, така и извън нея трябва да бъде съобразено с обществените очаквания за морал и почтеност. В случая общественото мнение свързва възникналата ситуация с лобизъм, ходатайства, корупция, злоупотреба с власт, което създава негативна нагласа и намалява общественото доверие в съдебната власт. С оглед фактическата обстановка и създаденото в обществото усещане за дефицит на справедливост, с което е уронен престижа на съдебната власт, Р.И.П. безспорно е нарушил визираните по-горе правила от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Предвид изложеното акта за налагане на дисциплинарно наказание е законосъобразен. Съответстват на данните по делото фактическите констатации на дисциплинарнонаказващия орган относно релевантното поведение на Р.П., правилно е приложен процесуалния и материалния закон, спазени са законовите предели на дискрецията на органа (при учредяването на която функция законодателят е заложил определена цел), преценена е формата и степента на вината на жалбоподателя за извършване на вменените му (и доказани!) дисциплинарни нарушения, за които е ангажирана дисциплинарната му отговорност. Установеното от ВСС действие правилно е преценено като дисциплинарно нарушение, от гледна точка на дължимото поведение съобразно законовите изисквания и етичните правила.

При определяне вида и размера на наказанието, което е наложено на дисциплинарно отговорното лице, съгласно чл. 309 от ЗСВ е преценена тежестта на деянието, предизвикало негативен обществен отзвук по случая, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, като е определено съответстващото се дисциплинарно наказание.

Изложеното обуславя извода, че жалбата срещу оспореното по настоящото дело решение на ВСС е неоснователна и следва да бъде отхвърлена като такава.

При този изход на спора няма основание да бъде уважено и акцесорното жалбоподателово искане за присъждане на сторените деловодни разноски.

Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Върховният административен съд, шесто отделение, реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р.И.П. от гр. Русе против решение по допълнителна точка 4 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 14.06.2012 г., с което по т. 4.1 е прието, че П. като (длъжност) в Р.П. – Ш., е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърнил престижа на съдебната власт – нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, и по т. 4.2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ на П. е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Решението подлежи на обжалване пред петчленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

2. Дисциплинарно дело №2 от 2012 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е по реда на Глава Шестнадесета от Закона за съдебната власт. Образовано е с Решение на ВСС по Протокол №8/2012 г. от 23 02 2012 г по предложение на членовете на ВСС - Цони Цонев, Пенка Маринова, Елена Митова Радка Петрова и Стефан Петров.

В предложението се посочва, че прокурорът от Районна прокуратура гр. Ш.

Р.И.П. е извършил действия, с които грубо е нарушил правилата, въведени от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и конкретно тези, озаглавени "Правила за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие", което е довело до накърняване престижа на съдебната власт - съставляващо дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т.е. 3 и 4 от ЗСВ. Иска се Висшият съдебен съвет да наложи съответстващо на тежестта на тези нарушения дисциплинарно наказание на (длъжност) П.

Решението на ВСС е връчено лично на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице.

Вносителят на предложението, редовно призован, не се явява. Привлеченият към дисциплинарна отговорност прокурор Р.П.с е явява лично и с адвокатите А. и А., редовно упълномощени.

Дисциплинарният състав, след като обсъди събраните в заседанията си писмени и гласни доказателства, както и фактите и обстоятелствата, съдържащи се в писмените доказателства по делото, прие за установено следното:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Р.И.П. е назначен и работи като (длъжност) в Районна прокуратура гр. Ш. Същият до 16.03.2010 г е работил като (длъжност) в същата прокуратура с прокурор-наставник св. А.П. – (длъжност).

На 13.01.2012 г. в средствата за масова информация е съобщено, че около 10.30 ч. в центъра на гр. Ш. е бил задържан прокурор Р.П. от служители на МВР. От колата на същия били иззети 21 000 (двадесет и една хиляди) лева, получени от Н.С.Н. преди това. Сумата е получена от дисциплинарно привлечения за да упражни влияние върху колегата си прокурор Я.Ж., който да прекрати водено досъдебно производство срещу Н.С.Н.

От приетите по делото писмени доказателства, заверени от Софийската градска прокуратура, се установява, че Н.С.Н. е адвокат, срещу когото в Р.П. - гр. Ш. е образувано и се води досъдебно производство. Св. А.П. сочи в показанията си пред дисциплинарния състав (с.з. 18.04.2012 г., л. 4, 9), че адвокат Н.Н. я е уведомирал, че е подал сигнал до ГДБОП за исканите му 25 000 (двадесет и пет хиляди) лева от (длъжност) Р.П. Същата свидетелка в качеството си и на окръжен прокурор установява и обстоятелства за последиците и отражението на получаването на сумата от Р.П. и задържането му в центъра на града върху престижа на съдебната власт, и в частност за прокуратурата. Соци (л. 3, 4, 7) за отзвук сред шуменските юристи и граждани по повод случилото се на 13.01.2012 г. около 10.30 - 11.00 ч. в центъра на града. Св. А.П. установява още, че предаването на парите и приемането им от прокурора П. е станало в работно време Свидетелката сочи и размера на сумата - 21 000 (двадесет и една хиляди) лева. Сумата е иззета от автомобила на прокурор П. Банкнотите са били обра-

ботени със специален химикал, като приложената експертиза не установява следи от него по ръцете на прокурор

Гореизложената фактическа обстановка не се оспорва по принцип от дисциплинарно привлеченото лице и се установява по безспорен начин от събраните по делото гласни и писмени доказателства.

Дисциплинарният състав намира, че констатираното разминаване в обясненията на св. П. и дисциплинарно привлечения относно обстоятелството дали последният е бягал от органите на МВР или не е бягал е правно ирелевантно за целите на дисциплинарното производство. Това е въпрос за поведението на прокурор П. след получаването на сумата и намесата на органите на МВР.

Останалите обстоятелства не се оспорват от дисциплинарно привлечения (л. 6 от протокола на заседанието на 22.05.2012 г.).

Изложеното в тази насока от св. А.П. намира опора и в приложените писмени доказателства, изпратени и заверени от Софийската градска прокуратура по воденото досъдебно наказателно производство срещу прокурор Р.П.

При решаване на въпроса за накръняването престижа на съдебна власт в случая дисциплинарният състав, освен показанията на св. П. л. 6-9 от протокола на заседанието на състава на 18.04.2012 г.) и извадките от публикациите, приложени след експертизата, взе предвид и тълкувателно постановление №3 от 07.06.2007 г. по тълкувателно дело №4/2007 г. на ОС на съдиите от ВАС на Република България, което дава легално определение на действие, накръняващо престижа на съдебната власт и намира че прокурор П. е накрънил престижа на съдебната власт. Поведението му е несъвместимо с наложените в обществото морални норми и принципи. Авторитетът на съдебната власт е засегнат и защото това е станало достояние на неограничен кръг от хора чрез средствата за масова комуникация и интернет. Случилото се е укоримо още и защото е извършено в работно време. Установено е безспорно, че парите са поискани от дисциплинарно привлечения, за да окаже влияние върху свой колега и последният да прекрати производството срещу адвокат Н.Н.

Вносителите на предложението, след като са посочили нарушените от прокурор П. правила, озаглавени текстово като "Правила за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие", са посочили неправилно, че те се намират в Раздел пети от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Дисциплинарният състав намира че в случая не се засяга правото на защита на дисциплинарно привлеченото лице, доколкото текстуално е посочено от носителите заглавието на частта от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, приложима в случая.

Получаването на облага от магистрат поражда основателни съмнения в обществото, че в съдебната власт се търгува при решаване на съдебни спорове

и дела, че се прави компромис с принципа за честност и справедливост при решаването им. Това уронва сериозно престижа на съдебната власт.

Тезата на защитата за поставяне под съмнение морала на адвокат Н.Н. остава недоказана и не се споделя от дисциплинарния състав. Последният е извършил необходимите действия, за да установи и докаже укоримото поведение на прокурор Р.П.

Дисциплинарният състав приема, че са установени и доказани дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от закона за съдебната власт – нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и извършване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

Засегнати или нарушени са значителна част от правилата на т. 5 на Раздел II от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (т. 5.1, 5.3., 5.5., 5.6., 5.7., 5.8.).

Искането и получаването на значителна по размерите си сума в работно време и с обещание за оказване на въздействие върху колега-прокурор по повод наблюдавано от последния наказателно досъдебно производство съставляват действия, които накърняват престижа на съдебната власт, тъй като са станали достояние както на правоохранителните органи, така и чрез разгласяването им в средствата за масова информация до неограничен кръг от граждани.

За посочените дисциплинарни нарушения съставът приема, че са изключително тежки, с много негативни обществени реакции, което налага извода, че единственото съотносимо към тежестта на деянието е наказанието по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

По изложените съображения и на основание чл. 320, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав представя своето решение на председателстващия ВСС ведно с преписката, за внасяне във ВСС, като предлага последният да вземе следното решение:

Приема, че (длъжност) Р.И.П. от Районна прокуратура гр. Ш. е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърнил престижа на съдебната власт - нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, за което му налага дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ - "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

3. Дисциплинарно дело №5 от 2012 г. / адм. дело 4169 от 2013 г. на ВАС

Производството е по чл. 208 и сл. от АПК. Образувано е по касационна жалба на Н.С.Г. гр. Б. срещу решение №747 от 16.01.2013 г. по адм. дело №10657/2012 г. на Върховния административен съд, шесто отделение, като са изложени доводи за неговата незаконосъобразност.

От ответника по касационната жалба - Висш съдебен съвет е постъпило писмено становище за неоснователност на касационната жалба.

Представителят на Върховната административна прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 от АПК и е процесуално допустима, но разгледана по същество е неоснователна. Върховният административен съд, петчленен състав обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и приема за установено следното:

С обжалваното решение на Върховния административен съд, шесто отделение е отхвърлено оспорването по жалба на Н.С.Г. срещу решение по т. 10 на протокол №29 от 12.07.2012 г. на заседание на Висшия съдебен съвет, с което на Н.Г. в качеството му на (длъжност) за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка".

Производството пред тричленния състав на Върховния административен съд е образувано по жалба на Н.С.Г. от гр. Бургас срещу решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС) от 12.07.2012 г., с което в качеството му на съдия в Районен съд – гр. А., за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка". Видно от данните по делото, дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС по протокол №13/29.03.2012 г. по предложение на органа по чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ.

В хода на дисциплинарното производство са уважени възраженията на жалбоподателя за изтекла давност за три от посочените в предложението нарушения. С решение №10-00-014/09.07.2012 г. по дисциплинарно дело №5/2012 г. дисциплинарният състав на ВСС е предложил на ВСС да приеме, че съдия Н.Г., от Районен съд - гр. А. е извършил дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, с предложение за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка". Решението заедно с преписката са предоставени на дисциплинарнонаказващия орган съгласно чл. 320, ал. 1 от ЗСВ, който в предвидения по чл. 320, ал. 2 от ЗСВ срок се е произнесъл при условията на чл. 320, ал. 2 и ал. 3 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав е анализирал поведението на съдията в деловодството на Районен съд - гр. А. на 15.03.2012 г. и на 16.03.2012 г. по повод забавена от съдебен деловодител В.Д. съдебна преписка, което поведение е дало основание за налагане на дисциплинарното му наказание. Действията, които съдията е извършил, сравнявайки съда с бардак, псувайки ръководителя на Ра-

йонния съд в гр. А. и наричайки с непристойни изрази ръководителя на Районната прокуратура в гр. А. са преценени като неподобаващи за съдия, предвид изискуемото от обществото очакване за етично поведение на съдията, което демонстрирано в случая поведение е съвсем различно от очакваното. Установено е несъответствие на фактически осъщественото от магистрата поведение, характеризирани с признака противоположност и очакваното от него поведение на магистрат, каквото той трябва да има - изразяващо се с по-високи морални стандарти. С конкретното действие на магистрата е осъществен фактическият състав на дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, поради което законосъобразно е ангажирана дисциплинарната му отговорност. Фактите установени от дисциплинарния състав са възприети от дисциплинарнонаказващия орган - ВСС, анализирани са и са приобщени към доказателствения материал. Обосновано първоинстанционният съд е изложил мотиви в посока, че направените изводи от дисциплинарнонаказващия орган са съответни на установената фактическа обстановка.

Настоящият петчленен състав на Върховния административен съд възприема тезата на първоинстанционния съд, че с изслушването на (длъжност) Г. от дисциплинарния състав на Висшия съдебен съвет са взети неговите обяснения, с което е изпълнена процедурата съгласно ЗСВ. В тази връзка съдът е тълкувал разпоредбата на чл. 313, ал. 1 от ЗСВ, предвиждаща, че при налагане на дисциплинарно наказание наказващият орган – в случаите по чл. 311, т. 1 и т. 3 ЗСВ и дисциплинарният състав – в случаите по чл. 311, т. 2 ЗСВ, изслушва привлеченото към дисциплинарна отговорност лице или приема писменото му обяснение и събира доказателства от значение за случая. При тази законова уредба правилно съдът е стигнал до извода, че неизслушването на провинилия се магистрат от ВСС не може да се смята за нарушение на административнопроизводствените правила. При контрола за законосъобразност на обжалваното решение на ВСС пред тричленния състав на ВАС не се установяват различни факти от тези установени от дисциплинарния състав, които изцяло са възприети от ВСС. Видно от данните по делото, съдия Г. е участвал в дисциплинарното производство лично и чрез повереник и е реализирал в пълен обем своето право на защита. При тези данни, правилен е извода на съда, че оспореният административен акт е издаден след точно прилагане на административнопроизводствените правила и не са налице основания по чл. 146, т. 3 от АПК за неговата отмяна. Също така жалбоподателят упражнявайки субективното си право на защита пред двете съдебни инстанции и с осъществен съдебен контрол за законосъобразност на оспореното от Н.Г. решение на ВСС, в по-голяма степен е реализирано от магистрата правото му на защита срещу наложеното му от ВСС дисциплинарно наказание.

Правният анализ на приетия с решение на ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) сочи, че той се основава на скрепени в него морални норми в обществото, валидни за българските съдии, прокурори, следователи, членове на ВСС и инспектори в Инспектората към ВСС при изпълнението на професионалната им дейност и в личния им живот. Съдържанието на отделните норми е израз на фактически установените общоприети правила за поведение, гарантиращи защита на онези ценности, които на дадения етап от развитието на обществото е приело за значими. Съгласно т. 4 и т. 5 от КЕПБМ изискванията за вежливост и толерантност се основават на присъщия за магистрата морал и възпитание и допринасят както за по-доброто изпълнение на служебните му задължения, така и за по-ефективното функциониране на самата правораздавателна система. Проява на изискуемото поведение на магистрата в обществото са добрите обноски и доброто държание, а в обществените и служебни контакти, учтивостта и любезното отношение към хората. Магистратът трябва да притежава неизменните качества като честност, коректност и учтивост, както в работата си, така и в личния си живот и да се отнася с уважение към хората, съблюдавайки техните права и свободи. Колегиалните отношения между магистратите и служителите в съдебната система, независимо от мястото на служебната йерархия, трябва да се основават на взаимно уважение и толерантност чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт. Моралните категории - почтеност и благоприличие имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност и визия на магистрата, а неспазването на тези категории по дефиниция сочат на извършено правонарушение.

Видно от доказателствата по делото, поведението на (длъжност) Г. в конкретния случай е в разрез с принципите на взаимното уважение и толерантност, благоприличие и почтеност. Събраните по делото делото доказателства сочат, че конкретните действия на съдия Г. са недопустими за един съдия, предвид обществените очаквания за етично поведение, които са в по-голяма степен отколкото за други категории длъжности извън системата на съдебната власт. Със същественото отклонение на съдията от дължимото и очаквано поведение, същият е осъществил фактическия състав на дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, поради което законосъобразно е ангажирана дисциплинарната му отговорност. Съдът е обсъдил и съответствието на тежестта на извършеното нарушение с наложеното за ВСС наказание. Предвид на това, че в случая на магистрата е определено най-лекото наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ и липсата на жалба от вносителя на предложението, който е конституиран като заинтересована страна в процеса, то изложените мотиви на съда за съразмерността на наказанието дават отговор в задоволителна степен на този въпрос.

Съдът правилно е приел, че мотивите изложени в решението на ВСС са съответстващи на изискванията по чл. 309 от ЗСВ.

Като обобщение, съответно на събраните по делото доказателства и приложимата материалноправна норма е наложен обоснования извод на съда, сочещ, че оспореното решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет от 12.07.2012 г. е законосъобразно.

В касационната жалба отново касаторът поддържа линията на омаловажаване и оневиняване на поведението си, но доводите му са в противоречие с фактите и са неоснователни. При установено от съда поведение на Н.Г., при което той сравнява съда с "бардак", използва груба стилистика и като цяло афишира поведение несъответстващо и недопустимо за магистрат, отново се потвърждава извода на съда, че магистратът не зачита установените в КЕПБМ моралните стандарти. По безспорен начин се установява, че наложеното на магистрата дисциплинарно наказание "забележка" е съответно на извършеното от него правонарушение, изводите на съда не са опровергани пред настоящата инстанция, поради което обжалваното решение е законосъобразно и следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Върховният административен съд, петчленен състав реши:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №747 от 16.01.2013 г. по адм. дело №10657/2012 г. на Върховния административен съд, шесто отделение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

4. Дисциплинарно дело №5 от 2012 г. / адм. дело 10657 от 2012 г. на ВАС

Решение №747 от 16.01.2013 г. по адм. д. №10657/2012 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 1 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ

Чл. 311, т. 1 ЗСВ

Чл. 311, т. 2 ЗСВ

Чл. 311, т. 3 ЗСВ

Чл. 313, ал. 1 ЗСВ

Чл. 320, ал. 1 ЗСВ

Чл. 320, ал. 2 ЗСВ

Чл. 320, ал. 3 ЗСВ

Чл. 323 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 56 КОНСТИТУЦИЯТА

Чл. 146 АПК

Чл. 146, т. 1 АПК

Чл. 146, т. 2 АПК

Чл. 146, т. 3 АПК

Чл. 146, т. 4 АПК

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на двадесет и девети ноември две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАТАЛИЯ МАРЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: АТАНАСКА ДИШЕВА и с участието на прокурора изслуша докладваното от съдията ТОДОР ТОДОРОВ по адм. дело №10657/2012.

Производство по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл. 323 във връзка с чл. 308, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на Н.С.Г., от гр. А. срещу решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС) от 12.07.2012 г., с което в качеството му на /длъжност/, за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка". Развиват са доводи, че при издаване на решението на ВСС не са изяснени вярно фактите по спора; допуснато е нарушение във връзка с правото на защита поради неуведомяване за датата на заседание на дисциплинарнаказващия орган; кредитират се с доверие ненадеждни показания на свидетели – основания за отмяна на оспорения акт по чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК.

Ответникът по жалбата – Висшият съдебен съвет чрез юрисконсулт К.-Д. изразява становище за неоснователност на същата. Намира за несъответстващи на доказателствата по административната преписка твърденията за необсъждане на направените възражения и неточното изясняване на фактите в хода на административното производство. Посочва, че не може да се приеме за допуснато нарушение на правото на защита на наказания магистрат неприсъствието му на заседанието на ВСС, т.к. изложените в хода на дисциплинарното производство възражения са обсъдени и разгледани от дисциплинарния състав, а дисциплинарно-наказващият орган ги е възприел без изменение. Обосновава липсата на пороци по чл. 146 от АПК. Отбелязва, че при постановяване на атакувания акт са съобразени тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, като е определено съответстващото се наказание.

Върховният административен съд, шесто отделение, като прецени доказателствата по делото, оплакванията и становищата на страните, прие за установено следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ, след ценени обстоятелства по ненадлежно връчване на съобщението и решението по т. 10 на протокол №29/12.07.2012 г. на ВСС. Налице са останалите положителни процесуални предпоставки по възникване и упражняване правото на съдебно оспорване. Не са налични отрицателни процесуални предпоставки за съдебното оспорване, поради което предприетото от Н.С.Г., от гр. А. оспорване е процесуално допустимо.

Предмет на оспорване пред Върховния административен съд е решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет от 12.07.2012 г., с което на Н.С.Г., от гр. А., в качеството му на (длъжност), за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка".

Дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС по протокол №13/29.03.2012 г. по предложение на органа по чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ. В хода на дисциплинарното производство са уважени възраженията на жалбоподателя за изтекла давност за три от посочените в предложението нарушения. С решение №10-00-014/09.07.2012 г. по дисциплинарно дело №5/2012 г. дисциплинарният състав на ВСС е предложил на ВСС да приеме, че (длъжност) Н.С.Г., от Районен съд - гр. А. е извършил дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, поради което следва да му бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка". Решението заедно с преписката е предоставено на дисциплинарно-наказващия орган съгласно чл. 320, ал. 1 от ЗСВ, който в предвидения по чл. 320, ал. 2 от ЗСВ срок се е произнесъл при условията на чл. 320, ал. 2 и ал. 3 от ЗСВ. Предвид посоченото, решението по т. 10 на протокол №29/12.07.2012 г. на ВСС е издадено от компетентен орган и в предвидената форма, поради което не са налице основания по чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК за отмяната му.

В хода на административното производство дисциплинарният състав е изследвал репликите на (длъжност) Г., произнесени в деловодството на Районен съд гр. А. на 15.03.2012 г. във връзка със забавена от съдебен деловодител В.Д. съдебна преписка: "Това е съд, а не бардак. Как може така, всеки прави каквото си иска! Къде отива интереса на хората?". На следващия ден – 16.03.2012 г. наказаният магистрат е повикал в кабинета си съдебните служители В.С.Д., М.Т.Р. и Р.Г.М. Казал им е, че в съда и прокуратурата се носи слух, че той ги ухажда, поради което ги помолил, за да се опазят от този слух и да запазят семействата

си, занаяпред да влизат в кабинета му по две. Отправил псувни и обидни квалификации по адрес на административните ръководители на съда и прокуратурата, като напсувал на майка М.Б. и М.С. "сол-ташак". След това е поискал от Д. да повика и останалите служителки от съда Ян.И., Е.И. и И.Г. на които е обяснил, че трябва да влизат при него по две като единствено последната е имала право да влиза сама в кабинета му когато се налага да пишат нещо. Изискването към нея е било тя да стои на бюрото, а той на фотьойла отсреща.

Така възприетите факти се установяват от писмените обяснения на посочените служители и показанията на тези от тях, разпитани от дисциплинарния състав. Позоваването на несъответствие в репликите, по аргумент от неточното упоменаване в решението на последния на една от служителките, присъствали на първата от множеството срещи на 16.03.2012 г. не опровергава установените фактически положения. Събраните показания кореспондират помежду си, отличавайки се с висока степен на достоверност и фактическа автентичност. По тези съображения неоснователни са и възраженията за заинтересованост на разпитаните служители или за свидетелстване "про кауза" предвид служебна зависимост от ръководителя на районния съд.

Направеният от жалбоподателя етимологичен анализ на думата "бардак" се споделя частично от настоящия състав на Върховния административен съд. Вярно е, че с нея в турския език се означава "чаша", а в руския "бъркотия", но тя има свое самостоятелно значение в българския език, което съгласно тълковните речници е "публичен дом или място и обстановка, които наподобяват публичен дом". Вложеният при употребата и смислов контекст съобразен с тона, с който е изречена и демонстрираното от (длъжност) Г. поведение сочат явно намерение да бъдат засегнати присъствалите съдебни служители. Обстоятелството, че това се е случило в състояние на раздразнение от забавени действия на съдебен служител по повод администрирането на съдебна преписка, не игнорира факта на проявеното неетично поведение. Явно неетични са действията на наказания магистрат и във връзка с изречените реплики по повод административния ръководител на районния съд и районната прокуратура. Ефектът от подобно поведение е предизвикал притеснения и стрес за работещите в учреждението служители, както и сред общността на юристите в гр. А.

Фактите установени от дисциплинарния състав, възприети и от ВСС се основават на осъществен задълбочен анализ на приобщените доказателствени средства и съдържащия се в тях доказателствен материал. След съпоставяне на установените фактически обстоятелства по отделно и в тяхната съвкупност направените изводи от дисциплинарнонаказващия орган са верни и се споделят от настоящия състав на Върховния административен съд.

Изслушването на (длъжност) Г. само от дисциплинарния състав на Висшия съдебен съвет не съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила. С разпоредбата на чл. 313, ал. 1 от ЗСВ е предвидено, че при налагане на дисциплинарно наказание наказващият орган – в случаите по чл. 311, т. 1 и т. 3 ЗСВ, и дисциплинарният състав – в случаите по чл. 311, т. 2 ЗСВ, изслушва привлеченото към дисциплинарна отговорност лице или приема писменото му обяснение и събира доказателства от значение за случая. Ето защо, неизслушването на провинилия се магистрат от ВСС не може да се смята за нарушение на административнопроизводствените правила. По делото е установено, че (длъжност) Г. е участвал в дисциплинарното производство лично и чрез повереник и е реализирал в пълен обем своето право на защита.

По изложените съображения оспореният административен акт е издаден след точно прилагане на административнопроизводствените правила и не са налице основания по чл. 146, т. 3 от АПК за неговата отмяна.

Приетият с решение на ВСС Кодекс за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) формулира действащите морални норми в обществото относно правоотношенията, касаещи българските съдии, прокурори, следователи, членове на ВСС и инспектори в Инспектората към ВСС при изпълнението на професионалната им дейност и в личния им живот. Съдържанието на отделните норми е израз на фактически установените общоприети правила за поведение, гарантиращи защита на онези ценности, които на дадения етап от развитие обществото е приело за значими. Съгласно т. 4 и т. 5 от КЕПБМ изискванията за вежливост и толерантност се основават на присъщия за магистрата морал и възпитание и допринасят както за по-доброто изпълнение на служебните му задължения, така и за по-ефективното функциониране на самата правораздавателна система. Поведението на магистрата в обществото трябва да се основава на добри обноски и добро държание, а в обществените и служебни контакти той трябва да бъде учтив и любезен. Магистратът трябва да бъде честен, коректен и учтив, както в работата си, така и в личния си живот и да се отнася с уважение към хората като съблюдава техните права и свободи. Колегиалните отношения между магистратите и служителите в съдебната система, независимо от мястото на служебната йерархия, трябва да се основават на взаимно уважение и толерантност чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт. Почтеността и благоприличието имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата.

Видно от доказателствата по делото е, че поведението на (длъжност) Г. в процесните случаи не е било основано на принципите на взаимното уважение и толерантност, благоприличие и почтеност. Действията, които той е извършил, сравнявайки съда с бардак, псувайки ръководителя на Районния съд в гр. А. и

наричайки с непристойни изрази ръководителя на Районната прокуратура в гр. А. са абсолютно недопустими за (длъжност), към когото обществените очаквания и критерии за етично поведение са съвсем различни. Установените отклонения от дължимото и очаквано поведение, независимо че са провокирани от неточни действия по администриране на едно или няколко дела сочат осъществяване на фактическия състав на дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, поради което законосъобразно е ангажирана дисциплинарната отговорност на наказания магистрат. Въпросът за съответствието на тежестта на извършеното нарушение и наложеното за него наказание не може да бъде обсъждан в детайли предвид определеното най-леко наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ и липсата на жалба от конституирания като заинтересована страна в процеса вносител на предложението. Изложените мотиви на ВСС следва да бъдат ценени като съответстващи на изискванията по чл. 309 от ЗСВ.

По изложените съображения оспореното решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет от 12.07.2012 г. е издадено в след точно прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 предл. пето от АПК, Върховният административен съд, шесто отделение реши:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалба на Н.С.Г., от гр. А. срещу решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет от 12.07.2012 г., с което на оспорвания в качеството му на (длъжност), за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка".

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 7 – дневен срок от получаване на съобщения за изготвянето му пред петчленен състав на Върховния административен съд.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ на съдия Атанаска Дишева: Подписвам решението с особено мнение, поради това че не съм съгласна с извода на мнозинството на съдебния състав за това, че в случая не е налице нарушаване правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат. С оспореното пред съда решение по т. 10 на протокол №29 от заседание на Висшия съдебен съвет на 12.07.2012 г. е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт - "забележка" на Н.С.Г. – (длъжност) в Районен съд гр. А. за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ. Считам, че това решение е незаконосъобразно като постановено при нарушаване на правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, поради това че същият не е уведомен за датата на заседанието на ВСС, на което ще бъде взето решение относно дисциплинарната му отговорност,

с което не му е дадена възможност да присъства на това заседание, както и поради това че не са приети устните или писмените му обяснения от целия състав на ВСС, който е дисциплинарнонаказващият орган.

Правото на защита на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат следва пряко от непосредственото приложение на чл. 56 от Конституцията на Република България, който предвижда, че всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси. Според тълкуването на тази разпоредба, дадено от Конституционния съд на Република България с решение №3/17.05.1994 г. по конст. дело №1/1994 г., правото на защита е основно, всеобщо, лично право на гражданите, което е средство за защита на други техни нарушени или застрашени права или законни интереси. Независимо от това, че посоченото решение е постановено при действието на Закона за съдебната власт от 1991 г., отменен, то не е загубило значението си, тъй като с него се тълкува конституционна разпоредба, на която по правило следва да съответстват всички нормативни актове, а тълкувателните решения на КС са обвързващи в същата степен както тълкуваните норми.

Въпреки че в сега действащия Закон за съдебната власт е предвиден механизъм за защита на магистрата, привлечен към дисциплинарна отговорност, който включва както възможност за участие в дисциплинарното производство, така и възможност за обжалване пред съд на акта на дисциплинарнонаказващия орган, с който е наложено дисциплинарното наказание, то този механизъм не може да се приеме за достатъчно ефективен, след като накърнява принципите на състезателност, равнопоставеност и непосредственост, присъщи на санкционно-то по своето естество дисциплинарно производство.

Според регламентираната в ЗСВ процедура и по-точно според разпоредбата на чл. 313, ал. 1 ЗСВ, преди налагане на дисциплинарното наказание наказващият орган – в случаите по чл. 311, т. 1 и 3, и дисциплинарният състав – в случаите по чл. 311, т. 2, изслушва привлеченото към дисциплинарна отговорност лице или приема писменото му обяснение и събира доказателства от значение за случая. В конкретния случай на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат е осигурена възможност да даде обяснения пред дисциплинарния състав, същевременно е участвал лично и чрез пълномощник в производството пред този орган. Упражняването на дисциплинарната власт по отношение на магистратите обаче се осъществява не от дисциплинарния състав, който е помощен орган, а от Висшия съдебен съвет, съгласно чл. 130, ал. 6, т. 2 от Конституцията. Висшият съдебен съвет е дисциплинарнонаказващ орган съгласно чл. 311, т. 2 ЗСВ за посочените в разпоредбата наказания, а на основание чл. 320, ал. 3 ЗСВ включително и за наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 1 и т. 2 (забележка и порицание), което означава, че на този орган е предоставено правомощието да взема

решение относно ангажиране на дисциплинарната отговорност на магистрата. При упражняване на това свое правомощие ВСС следва да осигури на привлечените към дисциплинарна отговорност лица възможност да упражнят ефективно правото си на защита. Въпреки че в ЗСВ не е предвидено изрично изискване за уведомяване на привлечените към дисциплинарна отговорност лица за заседанието на ВСС, на което ще бъде обсъдено и взето решението за дисциплинарната им отговорност, нито за изслушването на лицето или за приемане на писмените му обяснения от ВСС, то необходимостта от подобно процедиране се налага, за да бъде осигурена възможността за упражняване на правото на защита в пълнота, включително във всички фази на дисциплинарното производство, за да се гарантира спазването на чл. 56 от Конституцията.

В тази връзка следва да се има предвид, че правомощията на ВСС в производството по реализиране на дисциплинарна отговорност на съдии, прокурори и следователи, не произтичат от йерархична власт на ВСС по отношение на магистратите, а по силата на законова разпоредба. Този орган, респективно – членовете му (или определена част от тях), по правило нямат преки и непосредствени впечатления или наблюдения върху дейността и/или поведението на съответния магистрат, което пречат възможността членовете на ВСС да формират лично вътрешно убеждение относно част от обстоятелствата, които имат значение за дисциплинарната отговорност и в частност относно субективното отношение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице към извършеното от него деяние, което е квалифицирано като дисциплинарно нарушение, относно причините за извършването (или допускането) на нарушението, проявената критичност към нарушението и т.н. Тези обстоятелства имат значение за преценката относно наличието на основание за ангажиране на дисциплинарната отговорност, както и за вида на наказанието. Изслушването на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, съответно – приемането на писмените му обяснения, само от тричленния дисциплинарен състав, както и уведомяването на магистрата единствено за заседанията на дисциплинарния състав, по същество свеждат правото на защита на магистрата до производството пред дисциплинарния състав, което силно редуцира и обеднява правото на защита.

Изложените съображения налагат извода, че независимо от липсата на конкретна законодателна уредба ВСС е следвало да намери подходящ механизъм в дисциплинарната си практика, чрез който да гарантира на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат реализиране на правото му на защита, като го уведоми за заседанието на ВСС, на което ще бъде взето решението относно дисциплинарната му отговорност и като приеме устните или писмените му обяснения, или осигури защитата му чрез пълномощник.

5. Дисциплинарно дело №5 от 2012 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на ВСС по протокол №13/2012 г. по предложение на органа на чл. 312, ал. 1 ЗСВ – административния ръководител, председател на районен съд – А., за налагане на дисциплинарно наказание на чл. 308, ал. 1 т. 6 от ЗСВ на Н.С.Г. (длъжност) в същия съд, за извършени от него дисциплинарни нарушения, описани фактически в предложението.

Вносителят поддържа направеното предложение, като допълнително представя писмени бележки, в които се излагат доводи, в подкрепа на посочените в предложението нарушения, уронващи престижа на съдебната власт. Административният ръководител счита, че от събраните в хода на делото писмени и гласни доказателства по безспорен начин е установено, че (длъжност) Г. е извършил всяко от описаните в предложението нарушения на служебните задължения, които в цялост съставляват системно нарушение на кодекса на етично поведение на българските магистрати и накърняват по недопустим начин престижа на съдебната власт.

Дисциплинарно–отговорното лице оспорва предложението за налагане на дисциплинарното наказание, като допълнително представя подробни писмени бележки и възражения, с което по същество се оспорват изцяло твърденията и изводите за допуснати дисциплинарни нарушения от негова страна. Наред с това привлеченият към дисциплинарна отговорност прави възражения и за настъпила давност по отношение на първите три от посочените в предложението нарушения. Възражение за изтекла давност в този смисъл се поддържа и от защитника на дисциплинарно-отговорното лице адвокат Е., който в съдебно заседание по същество оспорва и нарушението под №4, описано в предложението на административния ръководител, излагайки съображения, че описаното в тази точка поведение на (длъжност) Г. е несъставомерно.

Дисциплинарният състав, като съобрази изложените от страните доводи и като взе в предвид установената по делото доказателствена съвкупност, приема за установено следното:

I. Относно давностните срокове по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав намира възраженията на привлеченото към дисциплинарни отговорност лице и неговия защитник за изтекла погасителна давност по отношение на първите три, посочени в предложението нарушения, за основателни.

В конкретния случай дисциплинарното производство е инициентирано от административния ръководител на Районен съд гр. А., който е един от оправомощените органи, съобразно разпоредбата на чл. 312, ал. 1, т. 1 ЗСВ, да прави предложение за налагане на дисциплинарно наказание. Обективно този орган е

узнал за извършването на първите три дисциплинарни нарушения преди повече от шест месеца от датата на изготвяне на предложението, по повод на което е образувано и настоящото дисциплинарно производство.

Видно от писмо №.../24.06.2011 г. до председателя на ОС - Бургас първото нарушение е било открито от административния ръководител през месец юни 2011 г. Второто и третото от описаните нарушения са станали известни на вносителя на предложението в края на месец август 2011 г., което е видно съответно от молба вх. №... на адв. Д.И.-Н. и от обяснение с вх. №.../2011 г. на (длъжност) Г.

От гореизложеното се налага изводът, че от откриването на първите три нарушения до подаването на предложението за налагане на дисциплинарно наказание са изминали повече от шест месеца - срок, изрично установен в разпоредбата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ и преклудиращ възможността за реализиране на дисциплинарна отговорност и налагане на дисциплинарно наказание по отношение на нарушение, за което същият е изтекъл. Ето защо дисциплинарният състав счита, че предложението на административния ръководител за първите три от описаните в него нарушения следва да бъде отхвърлено.

Независимо от този изход на дисциплинарното производство по отношение на горепосочените нарушения от т. 1 до т. 3 в предложението за образуване на дисциплинарно производство, дисциплинарният състав счита, че първите три нарушения, разгледани и по същество, така както са описани в самото предложение, се явяват несъставомерни по смисъла на чл. 307, ал. 1, т. 3 и 4 ЗСВ, тъй като от събраните в производството доказателства е видно, че с поведението си привлеченото към дисциплинарна отговорност лице не е осъществило нито един от посочените в този закон състав признаци.

II. Относно фактологията на делото по т. 4 от предложението на административния ръководител

От събраните и приобщени по делото в хода на дисциплинарното производство писмени и гласни доказателства дисциплинарният състав приема за установена следната фактическа обстановка.

Привлеченото към дисциплинарна отговорност лице Н.Г. към момента на извършване на нарушението е бил районен (длъжност) в Районен съд – гр. А. На 15.03.2012 г., преди обяд, в гражданското деловодство на съда постъпило искане за обезпечение на доказателства, в резултат на което било образувано гражданско дело. Последното било разпределено на съдебния деловодител в гражданското деловодство В.Д. Тъй като същата била натоварена с друга работа, тя успяла да обработи документално постъпилото дело и да го опише в съответните книги едва около 15.50 ч. на същата дата. След това занесла делото в кабинета на (длъжност) Г., където го оставила на бюрото му. Малко след това Д. била

извикана от Г., който удрийки с ръка по масата, се разкрещял и ѝ потърсил обяснение, защо едва сега делото се докладва, след като е постъпило още преди обяд в съда. Служителката признала вината си, като обяснила, че едва сега го е видяла. По настояване на Г. двамата отишли при административния секретар, където Г. действително установил, че делото е постъпило в съда още преди обяд на същата дата. След това Г. и Д. отишли в деловодството, където той се разкрещял и казал: "Това е съд, а не бардак. Как може така, всеки да прави каквото си иска, къде отива интересът на хората?". След като обърнал внимание на деловодителките, че делата трябва да се докладват веднага, Г. излязъл от деловодството.

На следващия ден 16.03.2012 г. (длъжност) Г. извикал в кабинета си служителките В.С.Д., М.Т.Р. и Е.Х.И. Казал им, че в съда и прокуратурата се носи слух, че той ги ухажва поради което ги помолил, за да се опазят от този слух и да запазят семействата си, отгук нататък да влизат в кабинета му по две. След това отправил псувни и обидни квалификации по адрес на административните ръководители на съда и прокуратурата, като напсувал на майка М.Б. и нарекъл М.С. "сол-ташак".

Дисциплинарният състав прие гореизложената фактическа обстановка въз основа на обясненията на дисциплинарно привлеченото лице, останалите гласни, а така също и писмени доказателства, приобщени към делото по съответния ред.

III. Правни изводи

При преценката на събраните по делото доказателства относно нарушението, описано в пункт 4 от Предложението, настоящият дисциплинарен състав формира становище, че предложението на административния ръководител на Районен съд - А. за налагане на дисциплинарно наказание на Н.Г. е основателно.

В конкретния случай поведението на (длъжност) Г. е било продиктувано от неизпълнението на служебните задължения от страна на съдебните служителки в деловодството на съда относно постъпилото искане за обезпечение, по повод на което е било образувано и гражданско производство. Безспорно се установи по делото, че въпросното искане за обезпечение е било депозирано в деловодството на съда преди обяд, а е било докладвано на съдията-докладчик в края на работния ден. Дисциплинарният състав приема, че в стремежа си да изясни причините за забавата, Г. е излязъл извън рамките на дължимото етично поведение на един магистрат към съдебните служители от съответния съд, с което поведение виновно е нарушил т. 4.4, 5.2, 5.3 и 5.5 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ).

С приетия от Висшия съдебен съвет (ВСС) КЕПБМ се въведоха морални норми за поведение на магистрата. Съдържанието на отделните норми е израз

на фактически установени в обществото общоприети правила за поведение, гарантиращи защита на онези ценности, които на дадения етап от своето развитие обществото е приело за значими. Съобразно т. 4 от КЕПБМ изискванията за вежливост и толерантност се основават на присъщия за магистрата морал и възпитание и допринасят както за по-доброто изпълнение на служебните му задължения, така и за по-ефективното функциониране на самата правораздавателна система. Ето защо колегиалното отношение между магистратите трябва да се основава на взаимно уважение и толерантност чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт. За обществото колегиалните отношения между магистратите и между тях и съдебните служители са ценност, която следва изрично да бъде защитена, тъй като тя осигурява по-ефикасно функциониране на правораздавателната система, което пък от своя страна е основание за доверието на гражданите в нея. Наред с това, съгласно т. 5 от КЕПБМ почтеността и благоприличието също имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата. Почетният магистрат трябва да изразява открито своята позиция, като на него са чужди доносничеството и интригантството. С действията си и постъпките си магистратът трябва да е пример за благоприличие и да не се отклонява от общоприетите и утвърдени в обществото разбирания за това. С личното си поведение и чувство за отговорност в служебната си дейност магистратът трябва да дава пример за висок морал и почтеност.

Видно от доказателствата по делото поведението на (длъжност) Г. в конкретния случай не е било основано на принципите на взаимно уважение и толерантност, благоприличие и почтеност. Действията, които той е извършил, сравнявайки съда с бардак, псувайки на майка административния ръководител на съда Б. и наричайки административния ръководител на прокуратурата С. "солташак", са били абсолютно недопустими за съдия, към когото обществените очаквания и критерии за етично поведение са по-високи от общоприетите. Установената диспропорция в отношенията на (длъжност) Г. и съдебните служителки и допуснатото от него отклонение от дължимото и очаквано поведение на магистрат в тези отношения изпълват с нужното съдържание признаците на дисциплинарното нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ, поради което дисциплинарният състав стигна до извода, че направеното предложение от административният ръководител на РС - А. в тази му част следва да бъде уважено и да бъде ангажирана дисциплинарната отговорност на (длъжност) Н.Г. само относно нарушението по пункт 4 от същото.

Неоснователни са възраженията на дисциплинарно отговорното лице, че думите "съд ли е, бардак ли е" били извадени от контекста на разговора и че били казани от него в отсъствието на външни хора. Разпоредбата на т. 4.4 от

КЕПБМ е категорична, че колегиалните отношения между магистратите и служителите в съдебната система, независимо от мястото в служебната йерархия, трябва да се основават на взаимно уважение и толерантност, чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт. От установените фактически обстоятелства е видно, че в конкретния случай поведението на (длъжност) Г. не е било основано на принципа на взаимно уважение и толерантност. След като е установил съответните слабости в организацията на работа и е констатирал безредие, той е следвало да уведоми по съответния начин административния ръководител, а не да иззема функциите му, да въвежда по своя инициатива ред и да назидава служителките. Този извод на състава е в унисон и с тезата на защитата, развита по време на самото производство по същество, че именно административният ръководител е този, който има задължението да въведе ред в деловодството. С отправянето на псувни и обидни квалификации по адрес на административните ръководители на съда и прокуратурата, (длъжност) Г. се е отклонил и от принципа на посоченото в т. 5 от КЕПБМ дължимо поведение на магистрата. Неоснователно е възражението му, че само две, остро критикувани от него, служителки са дали показания, че на 16 март 2012 г. той напсувал председателя на съда и изрекъл обидни думи по отношение на районния прокурор С, като другата служителка Е.И. не твърдяла в обясненията си такова нещо. Дисциплинарният състав намира, че следва да бъдат кредитирани, както показанията на М.Р. и В.Д., така и тези на Е.И. Първите две са категорични, че (длъжност) Г. е напсувал на майка Б. и нарекъл С. "солташак". Служителката Е.И. не твърди, че такива думи съдията не е казал, а е заявила, че това не се е случило в нейно присъствие. Като се има предвид, че въпросните служителки са се издирвали една друга, за да изпълнят нареждането на (длъжност) Г. и това не е станало по едно и също време, напълно е възможно И. да не е присъствала при изричането на горепосочените обидни квалификации, а същите да са били казани пред Р. и Д. Дисциплинарният състав отчете обстоятелството, че същите две служителки действително са били критикувани от Г., но като взе предвид, че те са дали писмени обяснения по преписката, където са посочили същите обстоятелства и са дали показания, като са потвърдили тези обстоятелства под страх от наказателна отговорност и пред настоящия състав, не намира основание тези показания да не бъдат кредитирани. Съображенията, изложени от дисциплинарно отговорното лице в представените писмени бележки, относно допуснати нарушения при атестирането и при назначаването на съдебни служителки в съда, настоящият състав намира за ирелевантни, тъй като не касаят предмета на настоящото дисциплинарното производство, което е образувано, за да ангажира отговорността на (длъжност) Г., а не тази на административния ръководител.

Дисциплинарният състав приема, че исканото наказание на (длъжност) Г. "дисциплинарно освобождаване от длъжност" не отговаря на характера и тежестта на допуснатото от него нарушение и би се явило несъразмерно тежко. За да достигне до този извод съставът съобрази обстоятелствата, визирани в разпоредбата на чл. 309 от ЗСВ. Беше отчетено, че (длъжност) Г. е перспективен магистрат, без извършени дисциплинарни нарушения до този момент. Дисциплинарният състав взе предвид и обстановката, при която същият е извършил нарушението, а именно - определено влошеният микроклимат в колектива, нарушения етичен принцип на работа, създадените неколегиални конфликтни междуличностни отношения, обстоятелствата, които са станали повод да търси обяснения от съдебните служителки и по собствена инициатива да въвежда ред в деловодството.

При тези фактически констатации и данни за личността на привлечения към дисциплинарна отговорност (длъжност) Г. настоящият състав намира, че адекватно, справедливо и съответно на тежестта на извършеното от него нарушение се явява дисциплинарното наказание, предвидено в чл. 308, ал. 1, т. 1 - "забележка".

По изложените съображения и на основание чл. 319, вр. с чл. 307, ал. 4, т. 3 и чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

Предлага на ВСС да приеме, че (длъжност) Н.С.Г. от Районен съд гр. А. е извършил дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, поради което да му бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – "забележка".

6. Дисциплинарно дело №7 от 2012 г. / адм. дело 13272 от 2012 г. на ВАС

Решение №2039 от 12.02.2013 г. по адм. д. №13272/2012 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 310, ал. 1 ЗСВ

Чл. 316, ал. 2 ЗСВ

Чл. 316, ал. 3 ЗСВ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 323, ал. 3 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на тридесет и първи януари две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НАТАЛИЯ МАРЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: АТАНАСКА ДИШЕВА и с участието на прокурора изслуша докладваното от председателя НАТАЛИЯ МАРЧЕВА по адм. дело №13272/2012.

Производството е по чл. 145 АПК във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на С.С.О., в качеството му на административен ръководител на Районна прокуратура, гр. И., срещу решение по т. 48 от протокол №36 от 13.09.2012 г. на Висшия съдебен съвет по дисциплинарно дело №7/2012 г. по описа на ВСС. Релевирани са оплаквания за съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с материалноправни разпоредби.

Ответникът – Висш съдебен съвет, моли решението да бъде оставено в сила. Поддържа теза, че твърдяните от жалбоподателя нарушения не са били допустими.

Ответникът В.М.В – (длъжност) в Районна прокуратура, гр. И., не е взел отношение.

Решението на ВСС е било съобщено на административния ръководител на Районна прокуратура, гр. И., на 20.09.2012 г., видно от обратната разписка. Предвид изложеното се приема, че жалбоподателят е бил уведомен на тази дата за оспореното решение и подавайки настоящата жалба на 27.09.2012 г. е спазил предвидения в чл. 323, ал. 1 ЗСВ 7-дневен преклузивен срок. Административният ръководител на Районна прокуратура, гр. И., е вносител на предложението за налагане на дисциплинарно наказание. По изложените съображения се приема, че жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна в предвидения от закона срок.

Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

От административната преписка е видно, че жалбата на гражданина С.Д.Д., от с. Д., Община И., адресирана до Районна прокуратура, гр. И., е постъпила в цитираната прокуратура на 29.07.2011 г. и е заведена под вх. №.../2011 г. На 29.07.2011 г. административният ръководител на районна прокуратура, гр. И., е сезирал с тази жалба отдел "Инспекторат" при Върховна касационна прокуратура. По извършената проверка е изготвен доклад вх. №.../2011 г. от 20.03.2012 г. Цитираният доклад завършва с предложение преписката да се изпрати на административния ръководител на Районна прокуратура, гр. И., за преценка относно търсене на дисциплинарна отговорност от прокурор В.В. С писмо от 17.04.2012 г. цитираният административен ръководител е сезирал ВСС с предложение да се образува дисциплинарно производство за извършени от (длъжност) В.В. дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. С решение по т. 8.1 и

т. 8.2 от заседание по протокол №18 от 26.04.2012 г., на основание чл. 316, ал. 2 ЗСВ, ВСС е образувал дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на В.М.В. – прокурор в Районна прокуратура, гр. И., а на основание чл. 316, ал. 3 ЗСВ е избрал чрез жребий дисциплинарен състав. За всички заседания на дисциплинарния състав вносителят на предложението е бил надлежно уведомяван и призоваван, независимо от становището от 22.06.2012 г., с което О. поискал да се даде ход на делото в негово отсъствие и е изразил становище по спора.

С решение №10-00-018 от 30.08.2012 г. по дисциплинарно дело №7/2012 г., дисциплинарният състав на ВСС е предложил да не се налага наказание на прокурор В.М.В. от Районна прокуратура - гр. И., за нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, поради изтекла давност по смисъла на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

С решение по т. 48 от протокол №36 от 13.09.2012 г. по дисциплинарно дело №7/2012 г. по описа на ВСС, Висшият съдебен съвет е отхвърлил предложението на районния прокурор на Районна прокуратура - гр. И., за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор В.М.В – прокурор в Районна прокуратура, гр. И., за нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ, поради изтекла давност по смисъла на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

Оспореното решение на ВСС е прието с необходимото мнозинство (14 гласа "за", 4 – "против" и 1 "въздържал се") от компетентния орган и при спазване на административно производствените правила. В протокола от заседанието, състояло се на 13.09.2012 г. се съдържат подробни мотиви, представляващи фактическото основание за издаване на обжалвания административен акт. Дисциплинарното дело е докладвано от члена на дисциплинарния състав Г.Ш., по който доклад са направени изказвания от членовете на ВСС.

Не са нарушени и разпоредбите на материалния закон. Правилно ВСС е приел, че жалбата на гражданина С.Д.Д. е постъпила в Районна прокуратура, гр. И., на 29.07.2011 г., а предложението на административния ръководител на тази прокуратура за налагане на дисциплинарно наказание е изготвено на 17.04.2012 г. и съответно е постъпило във ВСС на 19.04.2012 г. Съгласно чл. 310, ал. 1 ЗСВ, дисциплинарното производство се образува със заповед, съответно с решение на наказващия орган в срок до 6 месеца от откриването. В конкретния случай този срок е изтекъл на 30.01.2012 г., понеделник, присъствен ден. Предвиденият в тази разпоредба 6-месечен срок е преклузивен. С изтичането му се погасява правото на административнонаказващия орган да наложи дисциплинарно наказание.

Изложените от жалбоподателя съображения за продължителен платен отпуск на (длъжност) В. не променят тези изводи, тъй като нормата на чл. 310, ал. 1 ЗСВ е императивна. Наред с това периодът от 29.07.2011 г. до 17.04.2012 г. е

твърде дълъг и дори продължителният платен отпуск на В., който не се дължи на заболяване, не може да оправдае необразуването на административно производство в предвидените от закона срокове. При постъпила жалба срещу В.В. въпросите по образуването, движението на дисциплинарното производство и разрешаването на платен отпуск извън съдебната ваканция, е въпрос на организация на ръководството на прокуратурата.

По изложените съображения подадената жалба се възприема като неоснователна, поради което следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 323, ал. 3 ЗСВ, Върховният административен съд, шесто отделение, реши:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С.С.О., в качеството му на административен ръководител на Районна прокуратура - гр. И., против решение по т. 48 от протокол №36 от 13.09.2012 г. на Висшия съдебен съвет по дисциплинарно дело №7/2012 г. по описа на ВСС.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му пред петчленен състав на ВАС.

7. Дисциплинарно дело №7 от 2012 г. по описа на ВСС

В предложението за налагане на дисциплинарно наказание по реда на чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ се твърди, че привлеченото към дисциплинарна отговорност лице (ПДОЛ) е извършило дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ, а именно - нарушаване Кодекса за етично поведение на българските магистрати и действия, накърняващи престижа на съдебната власт.

В проведеното на 19.07.2012 г. заседание на дисциплинарния състав вносителят на предложението не се явява, редовно призован, не взема становище и не сочи доказателства.

ПДОЛ се явява лично и с адв. Г.А.

Същите излагат съображения, че ПДОЛ не е извършило твърдените нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ, поради което предложението не следва да се уважава и да се налага дисциплинарно наказание на ПДОЛ.

Дисциплинарният състав с оглед доказателствата по делото прие за установено следното:

На 20.07.2011 г. в РП - И е постъпила и заведена жалба от гражданина С.Д.Д., в която се твърди, че ПДОЛ злоупотребява с алкохол, включително и на публични места и че на неопределена от жалбоподателя дата, той е бил призован в кабинета на ПДОЛ в РП - гр. И и заплашен, че ще бъде арестуван, като по негови твърдения това не се е случило.

Жалби с идентично оплакване са били подадени до СГП (02.08.2011 г.), ДАНС (01.08.2011 г.) и ВКП (01.08.2011 г.). След получаване на жалбите вносителят на предложението е изпратил същите във ВКП - отдел "Инспекторат".

От своя страна отдел "Инспекторат" към ВКП е приел обяснения от жалбоподателя Д. и други лица и е прието, че преписката следва да се изпрати на административния ръководител на РП - гр. И. за "преценка относно търсене на дисциплинарна отговорност от (длъжност) В.В."

По категоричен начин се установи, че вносителят на предложението лично не е предприел каквито и да са действия за изясняване на въпросите, поставени в жалбата, основателни или неоснователни са те, следва ли да се търси дисциплинарна отговорност на (длъжност) В.В.

В предложението по чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ вносителят е предоставил отговора на тези въпроси на дисциплинарния състав.

Дисциплинарният състав намира, че с оглед доказателствата по делото не е необходимо да излага съображения доколко предложението отговаря на изискванията на ЗСВ.

Дисциплинарният състав също така счита, че не следва да се произнася по основателността на предложението по същество.

Това е така, защото според дисциплинарния състав погасителната давност съгласно чл. 310, ал. 1 от ЗСВ е изтекла.

Безспорно е, че жалбата на гражданина Д. е получена и заведена на 29.07.2011 г. от административния ръководител на РП - гр. И, т.е. на тази дата евентуалното нарушение е било "открито" по смисъла на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

В рамките на 6 месеца от тази дата административният ръководител е бил длъжен да вземе отношение за образуването или не на дисциплинарно производство, да направи или не предложение по чл. 312, ал. 1 от ЗСВ.

Обстоятелството, че административният ръководител е сезирал отдел "Инспекторат" към ВКП не го освобождава от задължението му да изпълни разпоредбите на ЗСВ в указания срок.

Отдел "Инспекторат" към ВКП не е в кръга на лицата и органите, които могат да направят предложение за налагане на дисциплинарно наказание, той няма тази компетентност и такива правомощия.

Жалбата на гражданина Д. е получена и заведена на 29.07.2011 г. в РП - гр. И. и административният ръководител на същата дата се е запознал с нея, т.е. "нарушението е било открито".

Предложението по смисъла на чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ е изготвено на 17.04.2012 г. и получено във ВСС на 19.04.2012 г., поради което давностният срок съгласно чл. 310, ал. 1 от ЗСВ е изтекъл.

Поради изложеното дисциплинарният състав намира, че не следва да се налага наказание на ПДОЛ за нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ.

Водим от горното и на основание чл. 320 от ЗСВ дисциплинарният състав ПРЕДЛАГА на ВСС. да не налага наказание на прокурор В.М.В. от Районна прокуратура гр. И за нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 от ЗСВ поради изтекла давност по смисъла на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

Решението ведно с преписката да се предостави на председателстващия ВСС за незабавното им внасяне във ВСС.

8. Дисциплинарно дело №11 от 2012 г. по описа на ВСС

Производството е образувано по предложение на Административния ръководител на РП - гр. И. за налагане на дисциплинарно наказание на В.М.В. - прокурор в РП - гр. И. за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 5 от ЗСВ и е с правно основание чл. 316, ал. 2, вр. с чл. 311, т. 2, б. "а" вр. с чл. 308, ал. 1 от ЗСВ.

В предложението се сочи, че В.В., в качеството си на (длъжност), извършвайки кореспонденция до преписка от компетентността на административния ръководител на РП - гр. И., е допуснал нарушения на Инструкцията за деловодна дейност и документооборота на ПРБ и Правилата за водене на УИС на ПРБ. Счита се, че с това поведение В. е допуснал дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ, във вр. с чл. 5, т. 4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и на чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ, във връзка с чл. 6, ал. 1 - ал. 4, вр. с чл. 50 и вр. с чл. 80 от Инструкцията за деловодна дейност и документооборота на ПРБ. Иска се ВСС да наложи на дисциплинарноотговорното лице някое от наказанията, предвидени в чл. 308, ал. 1 ЗСВ, съобразено с тежестта на извършените дисциплинарни нарушения.

Дисциплинарноотговорният В.В., чрез процесуалният си представител, не оспорва изложената в предложението фактическа обстановка. Твърди се, обаче, че В. не е нарушил разпоредбите на чл. 6, ал. 1 - ал. 4 вр. с чл. 50 и вр. с чл. 80 от Инструкцията за деловодна дейност и документооборота на ПРБ и че последната няма качеството на нормативен акт, респективно задължение за нейното спазване, тъй като не била публикувана в Държавен вестник. Сочи се за липса на посочени в предложението конкретни действия на дисциплинарноотговорното лице, с които биха могли да бъдат квалифицирани, като нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ. Излагат се съображения за неоснователност на предложението, като се пледира прокурор В. да бъде освободен от дисциплинарни отговорност. Във фазата по същество от защитата се прави алтернативно искане за налагане най-лекото предвидено наказание.

Дисциплинарният състав, след като прецени представените писмени и гласни доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Организацията на деловодната дейност и документооборота в Прокуратурата на Р. България се регламентира от издадена от главния прокурор Инструкция за деловодната дейност и документооборота в ПРБ. Административният ръководител на РП - гр. И. със своя заповед №21 от 15.04.2009 г доразвил, съобразно нуждите на районната прокуратура, разпоредбите в Инструкцията за деловодната дейност и документооборота, като разпоредил всички прокурори от РП - гр. И. да се запознаят с инструкцията. В РП - гр. И., като прокурор работи В.В. В. Последният се запознал със заповедта на районния прокурор на 21.04.2009 г и със сега действащата инструкция на 17.10.2011 г.

Въз основа на подадена жалба от гражданин срещу действията на В., на 29.07.2011 г в РП - гр. И. е била регистрирана административна преписка с вх. №.../2011 от компетентността на районния прокурор. Съдържащите се в жалбата данни дали основание на административния ръководител на РП - гр. И. на 17.04.2012 г да инициира във ВСС дисциплинарно производство срещу В., където било образувано д.д. №.../2012. На 19.07.2012 г в сградата на ВСС било насрочено заседание по дисциплинарното дело. Кореспонденцията на кадровия орган до РП - гр. И. по повод дисциплинарното производство (уведомление и призовавания) се входирали под номера на административна преписка №457/29.09.2011 г.

На 16.07.2012 г. В.В. от свое име, в качеството си на прокурор, изготвил писма до Община - гр. И., РС – гр. И. и до Общинската избирателна комисия, които подписал. С тях той изискал от общинската администрация три броя справки с характеристични данни за Р.О.Х. от с. Й., обл. Разградска, от Районния съд изискал три броя заверени преписи от материали по нохд №.../2011 по описа на съда и от избирателната комисия изискал заверени преписи на техни решения и декларации на кандидат-кметове. В писмата си дисциплинарно-отговорният отбелязал, че изисканите материали са необходими по преписка №.../29.09.2011 г по описа на РП - гр. И. По разпореждане на В. изготвените писма били изведени със съответни номера, след което ги занесъл сам на адресите им.

Х.П.И. - служител в РУ "Полиция"- гр. И., бил призован да се яви в качеството му на свидетел в заседание по дисциплинарното дело срещу В., насрочено за 19.07.2012 г в сградата на ВСС. В този период И. бил в отпуск, поради временна нетрудоспособност и явяването му във ВСС било невъзможно. По устна молба на В. полицейският служител изготвил докладна записка, в която И. описал обстоятелства по случай, относим към разглежданото от дисциплинария състав на ВСС нарушение.

На 17.07.2012 г в РП - гр. И. постъпили изисканите материали от Общинска администрация-гр. И., от Общинската избирателна комисия и от Районния съд. На 18.07.2012 г в прокуратурата постъпила и докладната записка от полицейския служител Х.И. Тези книжа, поради отсъствието на административния ръководител, били разпределени от заместник районния прокурор на доклад на В.В., заблуждавайки се от обстоятелството, че постъпилите книжа са изискани от дисциплинарноотговорния.

На 19.07.2012 г. В. се явил в сградата на ВСС на заседание по воденото срещу него дисциплинарно производство, носейки със себе си изисканите от него книжа от Общинска администрация - гр. И, от Общинската избирателна комисия, от РС - гр. И. и полицейския служител И. В хода на заседанието В.В. представил, като доказателство единствено докладната записка. При връщането си в РП - гр. И. дисциплинарноотговорният не предал останалите книжа в деловодството на прокуратурата, а ги задържал при себе си. Последните били върнати след намесата на районния прокурор на 05.10.2012 г, за което бил съставен приемно-предавателен протокол.

В.В. е 65-годишен, с дългогодишна прокурорска практика. С решение на ВСС по протокол №36 от 13.09.2012 г по д. д. №..., ВСС е отхвърлил предложението на административния ръководител на РП - гр. И. за налагане на дисциплинарно наказание на В.В., поради изтекла давност по смисъла на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ. Към момента това решение не е влязло в сила.

Гореизложената фактическа обстановка не се оспорва от страните и се установява от приетите писмени доказателства.

При така установените обстоятелства, се налагат следните изводи:

В.В. е допуснал дисциплинарни нарушения.

По определението на чл. 307, ал. 4 от ЗСВ, дисциплинарно нарушение е виновно неизпълнение на служебните задължения на съдия, прокурор и следовател, в чийто обсег попадат нарушаването на Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите (чл. 307, ал. 4, т. 3) и неизпълнението на други служебни задължения (чл. 307, ал. 4, т. 5). Анализът на цитираните разпоредби сочи, че обект на дисциплинарно нарушение на органите на съдебната власт са определени техни задължения по служба. За проявлението на предвидената дисциплинарна отговорност е необходимо виновно извършване на правонарушение, което не съответства на дължимото по закон поведение на съдията, прокурора или следователя. Следователно неизпълнението на служебни задължения по ЗСВ се състои в извършването или в пропускането да бъдат извършени определени действия в кръга на службата на съответното лице.

Деловодната дейност в прокуратурата е регламентирана от Инструкция за деловодната дейност и документооборота в ПРБ. Административният ръково-

дител на РП - гр. И. със своя заповед №21 от 15.04.2009 г доразвил, съобразно нуждите на районната прокуратура, разпоредбите в Инструкцията за деловодната дейност и документооборота. Съгласно разпоредбите на чл. 5 - чл. 7 от инструкцията и т. 3 - т. 5 от заповед №21, всеки прокурор от РП - гр. И. е бил длъжен да разглежда единствено и само разпределените му преписки, като постъпилите по тях документи е следвало да бъдат предавани незабавно в деловодството на прокуратурата. В разглеждания случай се установи, че преписка №.../2011 по описа на РП - гр. И. е била разпределена на районния прокурор, който съобразно цитираните по-горе правила, единствено е имал право да я разглежда. Установи се също така че на 16.07.2012 г В.В. от свое име, в качеството си на (длъжност), използвайки преписка № .../2011, изготвил писма до Община - гр. И, до РС - гр. И. и до Общинската изборителна комисия, с които изискал определени данни, а от полицейски служител - изискал докладна записка. При постъпването им в прокуратурата, последните той задържал при себе си. С действията си по изискване на данни от няколко институции, (длъжност) В. на практика е пристъпил към разглеждане на преписка, която не му е била възлагана. Нещо повече - дисциплинарноотговорното лице получил изисканите от него материали и вместо да ги върне незабавно в деловодството на прокуратурата, ги задържал при себе си с цел да ги използва като доказателство по воденото срещу него дисциплинарно производство. С разглеждането на преписка, която не била от компетентността на В.В. и с невръщането на изискани материали по преписка №457/11, дисциплинарноотговорното лице не е изпълнил служебни задължения, вменени му по силата на чл. 5 - чл. 7 от инструкцията и т. 3 - т. 5 от заповед №21 на административния ръководител на РП - гр. И. Следователно (длъжност) В. е допуснал нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ - неизпълнение на други служебни задължения. Действията на В.В. по неизпълнението на обсъдените служебни задължения се извличат от неоспорената фактическа обстановка. По изложените съображения дисциплинарният състав не възприема възраженията на защитата за липса на конкретика в действията на В. и за липсата на яснота за неизпълнените от негова страна служебни задължения. Напротив - анализа на разпоредбите на чл. 5 - чл. 7 от Инструкция за деловодната дейност и документооборота в ПРБ, преценени през разпоредбите на т. 3 - т. 5, съдържащи се в заповед №21 на административния ръководител на РП – гр. И., сочат категорично на извода, че в задължение на дисциплинарноотговорното лице е да не пристъпва към разглеждане на преписка, която не му е разпределяна и да върне незабавно в деловодството постъпилите при него документи.

Дисциплинарният състав не споделя и налаганият от страна на процесуалния представител на дисциплинарноотговорното лице извод, че В. не е бил длъжен да се съобразява с Инструкцията за деловодната дейност и документообо-

рота в ПРБ. В случая се установи, че последната е издадена от главния прокурор, което предвид правомощията му по чл. 138, т. 4 ЗСВ и принципа, залегнал в разпоредбата на чл. 13б, ал. 3 ЗСВ, автоматически я превръща в акт, абсолютно задължителен за всички прокурори, без да е необходимо обнародване в ДВ. Освен това, Инструкцията за деловодната дейност и документооборота в ПРБ е била доразвита със заповед на административния ръководител на РП - гр. И, като с разпоредбите и на двата акта В. е бил изрично запознат.

От друга страна, дисциплинарният състав, намери, че В.В. е нарушил Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите. Формулираните етични правила, съдържащи се в Етичния кодекс на съдиите, прокурорите и следователите, въвеждат определен стандарт на поведение и имат за цел да гарантират авторитета на магистратите и да създадат яснота и предвидимост в обществените отношения, които се развиват в сферата на магистратурата. Спазването им е въздигнато в институционално задължение за магистратите, както при упражняване на професионалната им дейност, така и в личния живот. Правилата за поведение, произтичащи от принципа за почтеност и благоприличие, намерили отражение в раздел II при, т. 5.6 и т. 5.7 от кодекса за етичното поведение на магистратите, задължават всеки магистрат да се въздържа от всякакви действия, които биха могли да компроментират честта му в професията (т. 5.6) и да е с безукорна репутация (т. 5.7). В разглеждания случай действията на дисциплинарното отговорното лице по разглеждане на неразпределена му по установения ред преписка и несвоевременното връщане на постъпили материали в деловодството на РП – гр. И. рефлектират пряко върху моралния и професионалния облик на В. Те в съществена степен компрометират честта на В. в професията и поставят под съмнение репутацията му на прокурор, която по дефиниция следва да е безукорна. Допускайки нарушение на етичните правила в раздел II, т. 5.6 и т. 5.7 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати (КЕПБМ) В.В. е извършил и дисциплинарното нарушение по чл. 307, чл. 4, т. 3 ЗСВ. В разглеждания казус се установи, че В. не се е възползвал по никакъв начин от служебното си положение и не е използвал правомощията си с цел извличане на лична облага, поради което дисциплинарният състав, счита, че В. не е нарушил вмененото му от вносителя на предложението нарушение на етичното правило по чл. 5.4 от КЕПБМ. Осъщественото от В. деяние е извършено при форма на вината пряк умисъл. Умисълът на едно лице към определено нарушение се установява не само от неговите обяснения, но преди всичко от неговите обективни действия.

В разглеждания случай бе безспорно установено, че на 16.07.2012 г В.В. разгледал неразпредена му по установения ред преписка и не върнал своевременно постъпилите по нея материали в деловодството на РП - гр. И. От всички негови фактически действия прозира, че дисциплинарноотговорното лице е съз-

навал ясно характера на извършеното и неговите последици и е целял тяхното настъпване - В. е разпоредил изготвянето на писма от свое име, в които изрично отразил, че изисканите материали са необходими по преписка №.../2011, подписал ги, наредил да бъдат изведени и сам ги занесъл до адресатите, след което В. задържал постъпилите материали при себе си.

При индивидуализацията на дисциплинарната отговорност на (длъжност) В., съставът отчете като смекчаващи отговорността обстоятелства от една страна тези, свързани с личностните особености на дееца – добрите характеристични данни, възрастта на дееца (65-годишен) и оказаното съдействие при разкриване на всички обстоятелства по делото (в писмените си обяснения В. по същество признава извършеното). В тази група дисциплинарният състав поставя и мотивът за извършване на нарушенията - снабдяване на В. с доказателства, в подкрепа на защитата си по д. д. №.../2012, както и обстоятелството, че простъпката на В. станала достойна единствено и само на работещите в РП - гр. И. Като отегчаващи отговорността обстоятелства съставът отчете единствено проявената упоритост при осъществяване на дисциплинарите нарушения.

Анализирайки посочените обстоятелства дисциплинарният състав счете, че на дисциплинарноотговорното лице следва да бъде наложено наказание при значителен превес на смекчаващите отговорността обстоятелства. Ето защо съставът намери, че най-подходящата санкция се явява минималното по вид наказание, посочено в чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – забележка. Така определеното дисциплинарно наказание е съответно на тежестта на допуснатите дисциплинарни нарушения и на личността на дееца, като, без да се явява прекомерно сурово, ще мотивира (длъжност) В. към критична себеоценка на поведението си и стриктно съобразяване с правилата за етично поведение на магистратите.

Водим от изложеното и на основание чл. 319, във вр. с чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 5, вр. с чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, дисциплинарният състав, реши:

НАЛАГА на В.М.В. - (длъжност) в РП - гр. И, дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ - забележка, за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 5 от ЗСВ - виновно не е изпълнил служебни задължения, вменени му по силата на чл. 5 - чл. 7 от Инструкцията за деловодната дейност и документооборота в ПРБ и т. 3 - т. 5 от заповед №21 на административния ръководител на РП - гр. И. и за извършено нарушение на т. 3.6 и т. 5.7 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати.

ПРЕДОСТАВЯ настоящото решение, ведно с преписката по делото на председателстващия Висшия съдебен съвет на заседание на ВСС.

9. Дисциплинарно дело №13 от 2012 г. по описа на ВСС

Определени след жребий на 06.12.2012 г, при участието на секретаря Емилия Петкова, разгледа дисциплинарно дело №13 по описа на ВСС за 2012 г., докладвано от Румен Георгиев и за да се произнесе взе в предвид следното:

Дисциплинарното производство №13/2012 г. е образувано на 29.11.2012 г. от ВСС по предложение от Ч.П. - председател на Районен съд – К. с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1 т. 6 от ЗСВ дисциплинарно освобождаване от длъжност на З.К.К. – (длъжност).

С Решение на Комисията по дисциплинарни производства на ВСС от заседанието ѝ на 04.12.2012 г. (протокол №39) по молба вх. №.../2012 на Ч.П. – председател на РС – К. по д. д. №13/2012 г., по описа на ВСС са приложени определение №.../2012 г., постановено от (длъжност) З. К. по гр. д. №.../2012 и договор за правна помощ и пълномощно с №... на адв. И.Д.Ц.

С вх. №.../2012 г. по д. д. №13/2012 г. е приобщено възражение на дисциплинарно привлечения З.К.К. (длъжност), заедно с множество приложени към него документи. Писменото становище по това възражение от председателят на РС К. е приобщено под №.../18.01.2013 г.

С определение от 16.01.2013 г. дисциплинарния състав е приел и останалите писмени доказателства по делото както следва:

- Определение №7/07.01.2013 г. за отвод от З.К.К. (длъжност) по ч. гр. д. №.../2013 г. - представен от дисциплинарното обвинение;
- Справка за общата натовареност и натовареността по съдии в РС К. за 2011 и 2012 г. - изготвена от администрацията на ВСС;
- Кратък стенографски протокол №22 от заседание на ВСС от 31. 05. 2012 г. и Решение №16074/17.12.2012 г. на Върховния административен съд по адм. д. №5421/2012 г., с което са отменени както решението на ВСС така и заповед №86 от 09.03.2012 г. на председателя на РС К., с която на (длъжност) З.К.К. е наложено наказание "забележка" вместо "порицание" и същият е оправдан по дисциплинарното обвинение.
- Кратък стенографски протокол №48 от заседание на ВСС, проведено на 27.11.2009 г., на което на З.К.К. е определена комплексна оценка от атестацията "Много добра".

На 16.01.2013 г. бе проведено заседание по д. д. №13/2012 г.

От протокола е видно, че няма искания за събиране на допълнителни доказателства. От фактическа страна делото е безспорно изяснено. Страните са призовани за заседание на Висшия съдебен съвет на 07.02.2013 г. в 11:30 часа, като по същество поддържат направените искания: дисциплинарното обвинение - да бъде наложено наказание по чл. 308, ал. 1 точка 6 ЗСВ: "дисциплинарно осво-

бождаване от длъжност", а дисциплинарно привлечения – да бъде оправдан по дисциплинарното обвинение.

От фактическа страна по пункт 1 от дисциплинарното обвинение безспорно е установено:

На 20.02.2012 г. по гр. д. №.../2012 г. (длъжност) З.К.К. е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК. На следващия ден - 21.02.2012 г. в нарушение на ГПК - без уведомление за ответника община К. и преди изтичане срока за възражение (длъжност) К. е подписал и изпълнителен лист в полза на "М.Х. и КО" – София за сумите от 8831,35 лв., 668,14 лв. и 176,62 лв.

На 03.04.2012 г. заповедта по чл. 410 ГПК и изпълнителния лист са получени от заявителя. На 09.04.2012 г. е образувано изпълнително дело и е наложен запор върху сметките на община К. На 11.04.2012 г. в РС - К. постъпва възражение от община К. до ОС - Б. с искане за обезсилване на изпълнителния лист. С жалба вх. №.../17.04.2012 г кмета на община К. г-н Георги Иванов Димитров сезира председателя на РС - К. за случая я прави искане за "търсене на дисциплинарна отговорност на виновните". Съдия К. обезсилва издадения в нарушение на ГПК изпълнителен лист с определение №.../2012 г .

Фактически пункт 2 от дисциплинарното обвинение съставлява безспорно, че:

През 2012 г. З.К.К. е постановил 12 определения, с които се е отвел като (длъжност) - докладчик по граждански и наказателни дела. Пет от тях са преразпределени на (длъжност) М. И. тя е изразила резерви са мотивите им в сигнал до председател, на РС К., заведен на 20.11.2012 г. под №... При извършената незабавно проверка е съставена справка на РС - К. и са приложени преписи от определения. На заседанието по ДД 13/2012 г. е приложено и още едно негово определение по чл. 22 "ал. 1 т. 6 ГПК - №7/2013 г. по ч. гр. д. №.../2013 г."

На тези факти страните дават противоположни правна оценка.

1. По пункт 1, дисциплинарното обвинение претендира, че заради непрофесионално отношение и непознаване разпоредбите на ГПК на община К. са нанесени вреди, "блокиране на сметки, отказ от европейско финансиране". Развива се и аргумент от предишно наложено наказание - със заповед №.../09.03.2012 г. и решение на ВСС по протокол 14/05.04.2012 г. също за нарушения на това производство по ГПК. Дисциплинарното обвинение счита, че с издаването на изпълнителния лист в нарушение на ГПК, са извършени две нарушения по чл. 307, ал. 4 ЗСВ - по т. 2 - "действие, с което неоправдано забавя производството" и по т. 4 действие, което накърнява престижа на съдебната власт". Това е квалифицирано емоционално като "неправомерно действие в резултат на пълно незнание на законите и погазването им се стига до там да се

блокира работата на цяла една Община". Към ВСС се отправя призив "да изчислим къщичката си отвътре". По възражението за изтекла давност по чл. 310, ал. 1 ЗСВ, дисциплинарното обвинение изразява становище, че тя изтича на 3-тата година от извършването на нарушението – т.е. на 21.02.2015 г. Дисциплинарното обвинение претендира за налагане на най- тежкото наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ - дисциплинарно освобождаване от длъжност.

(Длъжност) З.К.К. обяснява обвинението с тенденциозно отношение към него като бивш административен ръководител на РС. Той признава допуснатото от него процесуално нарушение, но възразява, че то е извършено невиновно, при претовареност и грешка. К. оспорва и аргумента за предишното дисциплинарно нарушение - неподписване на изпълнителен лист - по цитирано от обвинението дисциплинарно производство от 2012 г. По него, издадената заповед на председателя на РС – К. за налагане на "порицание" е била коригирана с решение на ВСС на "забележка", а с решение №16074/17.12.2012 г. на ВАС, тричленен състав по адм. д. №5421/ 2012 са отмени както решението на ВСС и така и заповед №86/ 2012 на председателя на РС – К., и /длъжност/ К. е оправдан по дисциплинарното обвинение. По това дело е започнато касационно производство пред 5 членен състав на ВАС, което не е приключило. (Длъжност) К. е направил и възражение за изтекъл 6 месечен давностен срок от откриване на нарушението по чл. 310 ал. 1, пр. 1-во от ЗСВ.

Дисциплинарният състав констатира, че възражението за изтекла 6 м. давност от откриване на нарушението е основателно.

Видно от самото предложение – изходящ №... от 21.11.2012 г. от административния ръководител на РС – К. е, че приложената и адресираната лично до него жалба на кмета на община К. - Г.И.Д. е изведена от общината и заведена в районния съд на 17.04.2012 г. Следователно шестте месеца са изтекли на 17.10.2012 г.

Двата давностни срока по чл. 301, ал. 1 от ЗСВ се прилагат алтернативно, а не кумулативно. Тълкувателно решение №1/18.04.2006 г. по Тълкувателно дело №1/2006 г. на Върховния административен съд, макар постановено по аналогичната норма на чл. 173, ал. 3 от ЗСВ (стар и отменен) се прилага по отношение на чл. 310, ал. 1 от действащия ЗСВ.

В този смисъл е практиката на ВСС – например, Решение №10-00-014/09.07.2012 г. по д. д. №5/2012 г.

Аналогично е приложението на чл. 310, ал. 1 ЗСВ и в практиката на ВАС по действащия текст в редакцията му след измененията на ДВ бр. 33 от 2009 г. – например: Решение №12204 от 19.10.2009 г. на ВАС по адм. д. №10598 / 2009 г. VII о., съдия Ваня Анчева.

При констатацията за изтекла давност по пункт 1 дисциплинарния състав, не обсъжда обосноваването на дисциплинарното обвинение за субективната страна на претендираните две дисциплинарни нарушения, осъществени в идеална съвкупност с допуснатото и безспорното нарушение на ГПК.

2. По пункт 2 дисциплинарното обвинение квалифицира част от безспорно постановените отводи като: "нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ във връзка с т. 2.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Те се приемат за "немотивирани" и водещи до избирателно разглеждане на делата – по едни дела е в приятелски отношения с адвоката по делото, а по други с участието на същия адвокат – не си прави отводи. Аргумент на дисциплинарното обвинение е че съдиите К.М. и И. също живеят и работят в гр. К. и имат съученици и познати.

(Длъжност) З.К.К. обяснява и това обвинение с лична неприязън към него като бивш административен ръководител. Той твърди, че мотивите на определения са реални, искрени и в интерес на правосъдието. В случая с отвода по дело с адвокат, участник и в други производства К. се позовава на предварителни коментари и съвети по казуса, предхождащи образуването на делото. По големия брой постановени от него отводи той обяснява с това, че живее в К. от много повече време и има повече съграждани родственици.

По искане на К. по д. д. №13/2012 г. е приложена и служебна справка от ВСС, от която е видно, че през 2012 г. натоварването на (длъжност)та е съотносимо с това на останалите съдии в колегията на Районния съд К.

За да се произнесе по пункт 2 на дисциплинарното обвинение, дисциплинарният състав отчете, че фактите не сочат нарушение по чл. 307, ал. 4 т. 3 ЗСВ – на КЕПБМ и конкретно на претендираното по т. 2.4:

Магистратът да се държи по начин, който да не дава основание пряко или косвено, за неговия отвод по конкретни случаи". Нормата визира поведение, което би дало повод за съмнение в безпристрастността, независимостта и липсата на конфликт на интереси на магистрата. Отводът съобразно ГПК и НПК, е задължение на (длъжност)та, което той следва сам да изпълни, даже без изрично направено искане от страните. Законодателят презюмира почтеност и отговорност - определенията не подлежат на институционален контрол. Разглеждането на отвода като "право", с което магистратът може да злоупотреби във вреда на останалите членове на колегията е новост, която предполага много сериозни морални съмнения. Доказателствата по делото не обосновават в конкретния случай нищо подобно. З.К.К. е с над 24 години стаж като адвокат и (длъжност). Аттестиран е през 2008 и 2009 г. с оценка "много добра". Самото дисциплинарно обвинение сочи и "основателни" отводи и не квалифицира всички като "измислени". Същевременно факт е, че шестдесет годишния (длъжност) К., въпреки заболява-

нията си, е равномерно и еднакво натоварен, през 2012 г. като с приключени 318 (от 333 разглеждани) граждански и 131 (от 137 разглеждани) наказателни дела е постигнал статистически четвърти и съответно втори резултат сред шестимата съдии в РС К. С оглед това не е възможно да се приемат доводите за квалифициране постановяването на тези определения за отводи като действия съставляващи каквото и да е дисциплинарно нарушение по ЗСВ и КЕПБМ.

Предвид изтеклата, съобразно чл. 310, ал. 1, предложение 1-во от ЗСВ, давност за дисциплинарно наказание по пункт 1 и необосноваността по пункт 2 на дисциплинарното обвинение, на основание чл. 319 от ЗСВ, дисциплинарният състав на основание чл. 320 ЗСВ предлага на Висшия съдебен съвет да вземе на 07.02.2013 г. решение си по д. д. №13/2012 г., с което

ОТХВЪРЛЯ предложението на Ч.П. - председател на Районен съд - К. с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ "дисциплинарно освобождаване от длъжност" на З.К.К., (длъжност) в Районен съд - К.

10. Дисциплинарно дело №13 от 2013 г. / адм. дело 2559 от 2013 г. на ВАС

Решение №5856 от 25.04.2013 г. по адм. д. №2559/2013 на Върховния административен съд

Чл. 308, т. 6 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ

Чл. 323, ал. 1 ЗСВ

Чл. 323, ал. 3 ЗСВ

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на двадесет и шести март две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АЛЕКСАНДЪР ЕЛЕНКОВ и с участието на прокурора изслуша докладваното от съдията ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ по адм. дело №2559/2013.

Производството е по реда на чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт. Образувано е по жалба на Ч.П. – административен ръководител на Районен съд К. срещу решение по протокол №5, т. 39 от 07.02.2013 г. по дисциплинарно дело №13 от 2013 г. по описа за Висшия съдебен съвет. С него се отхвърля предложението на административния ръководител – председател на Районен съд К. с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – дисциплинарно освобождаване от длъжност на З.К.К. – (длъжност). Поддържа доводи за неправилност на решението поради незаконосъобразност – неправилно кадровият орган бил определил началната дата на давностния срок от нарушението и съ-

щият не бил изтекъл, поради което иска отмяната му и връщане на преписката за произнасяне по същество на спора.

Ответникът по така подадената жалба – З.К.К. е оспорил подадената жалба в писмен отговор на стр. 112 от делото.

Върховен административен съд, шесто отделение преценява жалбата за допустима като подадена в срок и от надлежна страна, разгледана по същество за неоснователна по следните съображения:

С решение по протокол №5, т. 39 от 07.02.2013 г. по дисциплинарно дело №13 от 2013 г. по описа за Висшия съдебен съвет се отхвърля предложението на административния ръководител – председател на Районен съд К. с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1 т. 6 от ЗСВ – дисциплинарно освобождаване от длъжност на З.К.К. – (длъжност). За да достигне до това решение ВСС е възприел решение №... от 31.1.2013 г. на дисциплинарния състав на ВСС, с което е предложено на съвета да отхвърли предложението на председателя на Районен съд К. с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – "дисциплинарно освобождаване от длъжност" поради изтеклата съобразно чл. 310, ал. 1, пр. 1 от ЗСДВ давност за дисциплинарно наказание по пункт 1 и необоснованост по пункт 2 на дисциплинарното обвинение.

Така постановеното решение е обжалвано изцяло от Ч.П. административен ръководител на Районен съд К. Видно от съдържанието на жалбата обаче са развити съображения и се поддържат доводи за незаконосъобразност, относими към т. 1 от дисциплинарното обвинение, без да са развити каквито и да било съображения за решението на ВСС по пункт 2 от дисциплинарното обвинение. Наред с това искането в жалбата е да се отмени решението на ВСС като незаконосъобразно като постановено в нарушение на ЗСВ и се върне делото за произнасяне по съществото на спора. Видно от мотивите на решението на дисциплинарния състав дисциплинарното обвинение по пункт 1 е прието за направено извън давностния шестмесечен срок по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ, с оглед на което се прави предложение до ВСС за отхвърляне на предложението на административния ръководител поради изтекла давност. По пункт 2 от дисциплинарното обвинение същото е прието за необосновано, поради което и за двете обвинения е направено предложение от дисциплинарния състав до ВСС да се отхвърли предложението на административния ръководител за налагане на наказание по чл. 308, т. 6 от ЗСВ. Видно от обжалваното решение с него се отхвърля предложението на административния ръководител с искане за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от ЗСВ – дисциплинарно освобождаване от длъжност на З.К.К. - (длъжност). Така постановените решения от дисциплинарния състав и ВСС се съдържат в един диспозитив по две дисциплинарни обвинения. Жалбата до съда съдържа доводи само относно решението на ВСС относно пункт 1 на дисципли-

нарното обвинение, с което се приема, че е изтекъл давностния срок, поради което предмет е само тази част на решението.

Решението в обжалваната част е законосъобразно.

Спорен е останал въпросът за началния момент на давността за налагане на дисциплинарното наказание. Възражението в жалбата е, че жалба изходяща от кмета на община К., входирана с дата 17 април 2012 година в РС К. не е адресирана до председателя на съда, поради което не следва да се извежда извод, че той като административен ръководител узнава за извършеното нарушение от (длъжност) К., считано от тази дата. Поддържа се, че давностния срок следва да се брой, считано от 29.10.2012 г., когато е входирана жалба на кмета на общината лично до председателя на РС К. Тези доводи съдът приема за неоснователни. Правилно Висшия съдебен съвет приема в мотивите към решението си наличие на просрочие на предложението. Жалбата, адресирана до съда на 17.4.2012 г. е с обръщение до председателя на съда и със съдържание и искане да бъде направена проверка и съответно да бъде потърсена отговорност съобразно закона за съдебната власт на лицата, отговорни за създалата се ситуация. При тези данни не съществува никакво съмнение, че тази жалба е следвало да бъде докладвана на административния ръководител и не съществува извинителна причина за него, че не е узнал за обстоятелствата, за които се съобщава в нея. В този смисъл жалбата на административния ръководител на РС- К. се явява неоснователна на заявените с нея нарушения на обжалваното решение на ВСС като пороци, съставляващи основание за отмяната му.

Воден от горното и на основание чл. 323, ал. 3 от Закона за съдебната власт, Върховен административен съд, шесто отделение реши:

ОТХВЪРЛЯ жалба на административен ръководител на Районен съд К. срещу решение по протокол №5, т. 39 от 07.02.2013 г. по дисциплинарно дело №13 от 2013 г. по описа за Висшия съдебен съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 7-дневен срок от съобщението на страните пред петчленен състав на Върховен административен съд.

11. Дисциплинарно дело №13 от 2012 г. / адм. дело 7145 от 2013 г. на ВАС

Решение №9051 от 20.06.2013 г. по адм. д. №7145/2013 на Върховния административен съд

Чл. 414 ГПК

Чл. 414, ал. 1 ГПК

Чл. 307, ал. 4, т. 2 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 310, ал. 1 ЗСВ

Чл. 310, ал. 1 АПК

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на тринадесети юни две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВЕСЕЛИНА ТЕНЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ЙОВКА ДРАЖЕВА

ВАНЯ АНЧЕВА

СОНЯ ЯНКУЛОВА и с участието на прокурора Динка Коларска изслуша докладваното от съдията СОНЯ ЯНКУЛОВА по адм. дело №7145/2013.

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на Ч.П.П., административен ръководител на Районен съд, гр. К., адрес ..., срещу решение №5856 от 25.04.2013 г. на Върховния административен съд, постановено по административно дело №2559/2013 г.

С обжалваното решение съдът отхвърлил жалбата на административния ръководител на Районен съд, гр. К., срещу решение по т. 39 на Висшия съдебен съвет по протокол №5 от 07.02.2013 г., с което е отхвърлено предложението му за налагане на дисциплинарно наказание на З.К.К., съдия в Районен съд, гр. К.. Касационният жалбоподател счита обжалваното решение за неправилно и необосновано поради нарушение на материалния закон. Моли съда да отмени обжалваното решение по съображения изложени в жалбата, въз основа на която е образувано първоинстанционното съдебно производство. В първоинстанционната жалба касаторът излага фактите относно постъпването в съда на жалбата на кмета на община К. от 17.04.2012 г. и тази от 29.12.2012 г. като въз основа на това прави извод за датата, на която му е станало известно нарушението на (длъжност) К.

Ответникът по касационната жалба – Висшият съдебен съвет, не взема становище.

Ответникът по касационната жалба – З.К.К., счита същата за неоснователна. Съдът обсъдил всички доводи на касатора, задълбочено изследвал въпроса със законосъобразността на решение по т. 39 на Висшия съдебен съвет, осъдил всички относими към спора данни и направил обосновани изводи. Претендира направените по делото разноси.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. Съдът обосновано приел, че сроковете по чл. 310, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) са преклузивни. Административният ръководител обективно узнал съществените признаци на

деянието към датата на входиране на жалбата и администриране на преписката. От този момент за него възникват предпоставките да отпочване на процедурата по ангажиране на дисциплинарната отговорност на магистрата. При посочените обстоятелства Висшият съдебен съвет не е следвало да образува дисциплинарно производство. Неоснователен счита довода, че срока по чл. 310, ал. 1, предложението първо ЗСВ изтича едва с изтичането на тригодишния срок от извършване на нарушението.

Върховният административен съд счита касационната жалба за допустима – подадена е от надлежна страна, в срока по чл. 211 АПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт. Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

За да постанови обжалваното решение съдът приел от фактическа страна, че:

1. На 22.11.2012 г. председателят на Районен съд, гр. К., сезирал Висшия съдебен съвет с предложение за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) на съдия З.К.К. за извършени от него нарушения по:

а) чл. 307, ал. 4, т. 2 ЗСВ – изразяващо се в непознаване на разпоредбите на Гражданско-процесуалния кодекс и издаване на изпълнителен лист, без да е налице необходимото правно основание, с което неоправдано се забавя съдебното производство и се нанасят непоправими вреди на община К.;

б) чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ във вр. с т. 2.4 от Кодекса за етичното поведение на българските магистрати – изразяващо се в немотивирани отводи, направени избиращелно;

в) чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ – чрез горните действия създал в обществото (цяла една община) отрицателна нагласа за поведението на съдебната власт като по този начин в обществото се създава нагласа за една неработеща съдебна власт;

2. По предложението Висшия съдебен съвет образувал дисциплинарно дело №13/2012 г. В хода на дисциплинарното производство били събрани доказателствата от значение за случая и приети писмените обяснения на съдия К.

3. С решение №10-00-003 от 31.01.2013 г. дисциплинарният състав решил да предложи на Висшия съдебен съвет да отхвърли предложението за наказание. Дисциплинарният състав приел, че: а) относно твърдяно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 2 ЗСВ е налице изтекла давност по чл. 310, ал. 1, предложението първо ЗСВ, тъй като адресираната до ръководителя жалба на кмета на община К. е от 17.04.2012 г., а предложението за наказание – от 21.11.2012 г. б) относно твърдяното нарушение - немотивирани отводи, същото е необосновано, тъй като отводът е задължение на съдията, което той трябва сам да изпълни, дори и без направено искане от страните, а разглеждането му като "право", с което може да

се злоупотреби е новост, която предполага много сериозни морални съмнения каквито доказателствата по делото не обосновават – направени са десет отвода, подробно мотивирани, като в същото време натовареността на съдията, при установени здравословни проблеми, е над средната за съда.

4. С решение по т. 39 Висшият съдебен съвет, протокол №5 от 07.02.2013 г., отхвърлил предложението на административния ръководител на Районен съд, гр. К., за налагане на дисциплинарно наказание на съдия Костадинов.

Съдът, с оглед на доводите в жалбата приел, че решението на Висшия съдебен съвет е обжалвано само в частта относно отхвърленото предложение за налагане на дисциплинарно наказание за нарушението по чл. 307, ал. 4, т. 2 ЗСВ.

Въз основа на така установеното съдът приел, че спорът по делото е само относно началния момент на отчитане на давностния срок по чл. 310, ал. 1 ЗСВ. Приел за обосноваване извода, че адресираната до съда и с обръщение до председателя му жалба на кмета на общината от 17.04.2012 г. с искане за проверка и търсене на отговорност от съдията за издадения изпълнителен лист не оставя никакво съмнение, че същата е следвало да бъде докладвана на административния ръководител, поради което не съществува извинителна причина за него, че не узнал за визираните в нея обстоятелства. Въз основа на това направил извод за обосноваване на извода за изтичане на давностния срок и с оглед на това за законосъобразност на решението на Висшия съдебен съвет в обжалваната част. Този извод на съда е правилен.

По делото няма спор за факти. Съдът установил релевантните за предмета на спора факти и касационната инстанция ги приема за правилно и пълно доказани така, както са изложени по-горе. Спорът, изведен от изключително лаконичната касационна жалба, е за оценката на съда на тези факти и въз основа на това за приложението на материалния закон.

Единственият довод на касатора за необосноваване на фактическите констатации на съда е свързан с датата, на която узнал за извършеното нарушение. Касаторът твърди, че жалбата на кмета на общината от 17.04.2013 г., адресирана до районен съд, гр. К., не му е докладвана. Докладвана му била втората жалба на кмета от 29.10.2012 г., от която дата счита, че следва да бъде отчитан срока по чл. 310, ал. 1 АПК. Това негово твърдение не съответства на доказателствата по делото. Действително, както твърди касаторът, жалбата на кмета на община К. е адресирана до Районен съд, гр. К., не до председателя на районния съд. Но видно от самата жалба, тя не е становище на страна по дело, в случая по частно гражданско дело №.../2012 г., за да бъде приложена направо след постъпването си по делото и докладвана на съдията-докладчик. Тя е с пряко обръщение към председателя на районния съд и в нея подробно се излагат фактите по делото и се иска проверка и търсене на отговорност. По делото няма доказателства, че

жалбата е била администрирана по реда на чл. 45 от Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища (Правилника). А от факта, че председателят на съда не положил каквато и да било резолюция върху молбата, при липса по делото на доказателства за неизпълнение от страна на отговорното длъжностно лице – административния секретар, на задължението му по чл. 11 от Правилника, не може да се обоснове извод за неинформираност на председателя за постъпилата жалба. Нещо повече. По делото съществуват доказателства, от които е видно, че председателят на съда е бил информиран за възникналия по дело №.../2012 г. проблем към дата 17.04.2012 г. Първо, на 12.04.2012 г. на молбата на пълномощника на община К. за получаване на копие от всички документи по дело №.../2012 г. именно председателят на съда поставил резолюция "Да". Второ. На 17.04.2012 г. с писмо именно на председателя на съда дело №156/2012 г. е изпратено на окръжен съд, гр. Бургас. В писмото изрично е посочено, че делото се изпраща по повод възражение, вх. №1750 от 11.04.2012 г., на община К. Във възражението изрично е посочено, че заповедта за изпълнение не е връчена на общината. И трето. На 21.04.2012 г. с резолюция именно на председателя на съда върнатото от окръжен съд, гр. Бургас, частно гражданско дело №.../2012 г. е предадено на съдията-докладчик. Председателят на съда не твърди, че не е запознат с приложеното по дело №145/2012 г. определение №1013 от 18.04.2013 г. на окръжен съд, гр. Бургас, с което на съдията-докладчик е указано да обезсили издадения изпълнителен лист и да изпълни процедурата по чл. 414 ГПК.

Видно от изложеното довода на касатора за необоснованост на фактическия извод на съда относно датата, на която узнал за твърдяното нарушение е неоснователен. Анализа на доказателствата по делото безспорно установява, че към 17.04.2012 г. председателят на съда е бил информиран за допуснатото от съдия К. нарушение на чл. 414, ал. 1 ГПК. С оглед на това обоснован е извода на съда, че това е началната дата, от която започва да тече срока по чл. 310, ал. 1 ЗСВ. Срока по чл. 310, ал. 1 АПК има два кумулативни елемента – шест месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението. Изтичането на шестмесечния срок води до погасяване на правото на дисциплинарно наказващия орган да наложи наказание. Той не може да упражни дисциплинарната си власт, поради което съдът като приел за законосъобразно решението на Висшия съдебен съвет, с което е отхвърлено предложението на касатора, на основата на обоснован фактически извод приложил правилно материалния закон.

С оглед на гореизложеното релевираните от касатора отменителни касационни основания са неоснователни. Решението на съда е обосновано и в съответствие с материалния закон. При извършена, на основание чл. 218, ал. 2 АПК,

служебно проверка на валидността и допустимостта на съдебното решение съдът констатира, че същото е валидно и допустимо, поради което и с оглед на установеното му съответствие с материалния закон следва да бъде оставено в сила.

С оглед на изхода от спора, направено от ответника К. искане и на основание чл. 143, ал. 4 АПК съдът следва да осъди касатора да заплати на К. направените по делото разноски. Доказателства за реално направени такива по делото не са ангажирани, поради което съдът не следва да присъжда разноски.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Върховният административен съд реши:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №5856 от 25.04.2013 г. на Върховния административен съд, постановено по административно дело №2559/2013 г.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

12. Дисциплинарно дело №2 от 2012 г. / адм. дело 3571 от 2013 г. на ВАС

Решение №9044 от 20.06.2013 г. по адм. д. №3571/2013 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ

Чл. 316-320 ЗСВ

Чл. 318, ал. 3 ЗСВ

Чл. 56 КОНСТИТУЦИЯТА

Чл. 35 АПК

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на единадесети април две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АННА ДИМИТРОВА

ЧЛЕНОВЕ: АНДРЕЙ ИКОНОМОВ

ДИАНА ДОБРЕВА

ИЛИАНА СЛАВОВСКА и с участието на прокурора Иво Игнатов изслуша докладваното от съдията ИЛИАНА СЛАВОВСКА по адм. дело №3571/2013.

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 323, ал. 4 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по касационна жалба на Р. И. П., подадена чрез процесуалните му представители срещу решение №1279 от 28.01.2013 г., по адм. дело №8565/2012 г. постановено от тричленен състав на Шесто отделение на Върховния административен съд (ВАС), с което е отхвърлена жалбата му против реше-

ние по допълнителна точка 4 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС), проведено на 14.06.2012 г., с което по т. 4.1 е прието, че като (длъжност) е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт - нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и по точка 4.2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност". В жалбата се излагат подробни доводи за неправилност на решението като постановено в нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Моли съда да постанови решение, с което да отмени решението на тричленния състав на ВАС и да постанови решение по съществото на спора, като отмени решението на ВСС. Алтернативно моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение и върне делото за ново разглеждане от друг тричленен състав на ВАС. Претендира за направените по делото разноски.

Ответникът – Висш съдебен съвет, в представени от процесуалния му представител писмени бележки оспорва касационната жалба като неоснователна и по изложени подробни съображения моли съда да постанови решение, с което да остави в сила решението на тричленния състав на ВАС, което счита за правилно.

Прокурорът от Върховната административна прокуратура дава мотивирано заключение за неоснователност на касационната жалба.

Върховният административен съд, Петчленен състав при Втора колегия при извършената служебно проверка на атакуваното решение по реда на чл. 218, ал. 2 АПК и предвид наведените касационни основания приема за установено следното:

Касационната жалба е подадена от активно легитимирана страна в срока по чл. 211 АПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна, поради следните съображения:

За да отхвърли жалбата на П. срещу обжалваното пред него решение на ВСС тричленният състав е приел, че същото е издадено от компетентния по смисъла на чл. 311, т. 2 ЗСВ орган, в границите на предоставените му правомощия, при наличие на необходимия кворум. В обжалваното решение е прието, че административният орган е изяснил фактите, като събрал относимите към казуса доказателства, достатъчни за изясняването му от фактическа и правна страна и на базата на правилно установени факти извел обосновани изводи, които са аргументирани в съответствие с приложимия материален закон. Тричленният състав е приел, че при реализиране на дисциплинарната отговорност на П. административният орган не е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, предвидени в глава XVI ЗСВ. Въз основа на събраните в хода на административното производство доказателства е приел, че в

случая с извършването на едно деяние от страна на жалбоподателя са осъществени две нарушения - на етичните правила и уронване престижа на съдебната власт, които са извършени виновно. Прието, че в случая самото повдигане на обвинение срещу действащ прокурор и завеждането на съдебно производство срещу същия обективно представлява факт, който накърнява престижа на съдебната власт като институция, призвана да спазва стриктно и неотклонно законността.

Правилно в обжалваното решение е прието, че обжалваният административен акт е постановен от компетентен орган – ВСС, който съгласно нормата на чл. 311, т. 2, б. "а" ЗСВ налага наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 3, 4 и 6 с.з. на съдия, прокурор или следовател. Същото е образувано в съответствие с изискванията на чл. 312, ал. 1, т. 4 ЗСВ.

Неправилни са обаче изводите на съда, че обжалваният пред него административен акт е постановен при спазване на административнопроизводствените правила при издаването му и в съответствие с материалния закон.

Дисциплинарно наказващият орган е приел, че П. в качеството му на (длъжност) е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт – нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3, 4 и 5 С. Този извод е изведен въз основа на приетото за безспорно установено от дисциплинарния състав, че на 13.01.2012 г. в средствата за масова информация е съобщено, че около 10,30 часа в центъра на гр. Ш. е бил задържан прокурор П. от служители на МВР, от чиято кола са иззети 21 000 лв., получени от Н.С.Н. преди това. Прието е, че сумата е била получена от П. за да упражни влияние върху колегата си Я.Ж., който да прекрати воденото срещу Н.С.Н. досъдебно производство. Установил е, че от приетите по делото писмени доказателства, заверени от СГП е видно, че Н. е адвокат, срещу когото в РП - Ш. е образувано и се води досъдебно производство, който уведолил св. П., че е подал сигнал до ГДБОП за искани му от прокурор П. 25 000 лв. Свидетелката установила освен това, в качеството си на окръжен прокурор и обстоятелствата, последиците и отражението на получаване на сумата с конкретен размер от П., в работно време и задържането му в центъра на града върху престижа на съдебната власт и в частност на прокуратурата. Дисциплинарно наказващият орган установил и факта, че сумата е иззета от автомобила на П., като банкнотите са били обработени със специален химикал, от който няма следи по ръцете на П.

Така установената от дисциплинарнонаказващия орган фактическа обстановка е приета за доказана безкритично от тричленния състав на ВАС, но настоящият състав намира, че от събраните от административния орган доказателства не може да бъде изведен еднозначен и без противоречив извод за наличие на нарушенията, за които е наложено наказание на П.

В хода на дисциплинарното производство са приложени копия от материалите по образуваното срещу П. досъдебно производство. От анализа на тези доказателства действително може да се изведе обосновано предположение за извършено от П. престъпление по чл. 304б, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК), поради което и срещу същия е образувано наказателно производство. Същото към момента на провеждане и приключване на дисциплинарното производство обаче не е приключено, като не е налице и влязла в сила присъда, въз основа на която да се приеме, че П. е извършил деянието, за което е привлечен като обвиняем.

Доколкото дисциплинарното производство е самостоятелно и е независимо от наказателното, дисциплинарно разследващият орган е бил длъжен, предвид нормата на чл. 318 ал. 3 ЗСВ да установи фактите, включително поведението на извършителя, след което да извърши преценка дали същите представляват нарушение по чл. 307, ал. 4, ЗСВ, тежестта на същото, при каква форма на вина е извършено нарушението.

В случая, съдът е извел извод за извършено от П. нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, с което е накърнил престижа на съдебната власт – нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ въз основа на събраните в хода на дисциплинарното производство доказателства. От последните е установен безспорно единствено фактът, че срещу П. е образувано досъдебно производство за това, че през месец октомври 2011 г. в гр. Ш., в качеството му на (длъжност), поискал от Н.С.Н. дар – парична сума в размер на 25 000 лв. и приел на 13.01.2012 г., в 10 ч. и 30 минути в гр. Ш. сумата от 21 000 лв., която не му се следва, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение, във връзка със службата му, а именно Я.Т.Ж. – прокурор опри РП - Ш., за да не повдига същият обвинение и прекрати образуваното от него досъдебно производство №.../2010 г. по описа на МВР - Ш., преписка вх. №.../2010 г. – престъпление по чл. 304б, ал. 1, предл. 1 алтернатива първа и алтернатива втора от НК. Самото образуване на наказателно производство обаче само по себе си не води до извод за доказаност на извършеното престъпление, както и за извършено дисциплинарно нарушение по ЗСВ. Последното следва да бъде доказано с всички доказателствени средства по реда на чл. 316-320 ЗСВ от дисциплинарно разследващия орган.

От приобщените към дисциплинарното производство материали от досъдебното такова, образувано срещу П., не може да бъде установено с категоричност извършването на дисциплинарно нарушение, доколкото на първо място наказателното производство не е приключено, а на второ събраните доказателства за извършеното деяние от П., към онзи момент в досъдебното производство са разнопосочни. Свидетелят Н. установява, че П. е искал да му даде парична

сума, за да упражни влияние върху свой колега. Този колега – свидетелят Ж., който е наблюдаващ прокурор по делото срещу Николов, не установява П. да му е оказвал влияние по делото, но установява, че наблюдаването от него наказателно производство срещу Н. не е първото образувано срещу него и счита, че същият с твърденията си за П. цели да дискредитира РП - Ш. по повод образуваните срещу него дела. Същевременно адвокатът на Н. – свидетелят Ж. установява, че П. не е искал пари, за да упражни влияние върху наблюдаващия прокурор, а е заявил, че сумата се претендира от пострадалият в производството, образувано срещу Н. - свидетелят Д.

Дисциплинарният състав е разпитал двама свидетели, като първият от тях св. П. е установила, че знае за случая от адв. Н., който я уведомил, че е подал сигнал до ГДБОП, след което нищо не ѝ било известно до момента, в който в медийното пространство било съобщено, че в Ш. е задържан (длъжност) П. със сума. По-късно, след задържането на П., научила за случая и от наблюдаващия делото прокурор от СГП. От последния научила, че П. е задържан в момента, в който е получил сумата от 21 000 лв. в питейно заведение, в работно време. Това обстоятелство, което свързала със сигнала, получен преди време от Н. счела за обезпокоителен факт. Свидетелката установява, че задържането е имало негативен отзвук в региона, като сочи местен сайт www.shum.bg, в който е имало отрицателни отзиви. Обратно на установеното от тази свидетелка, свидетелят Т. твърди пред дисциплинарно разследващия орган, че преобладаващото мнение на колегите му от Адвокатски колектив Ш. е, че Н. е некоректен човек, докато за П. мнението е положително като човек. Заявява, че познава и П. и Н., но с Н. е в много по-близки отношения, тъй като го познава от времето, когато е работил с баща му в МВР. Същевременно в административното производство са представени копия от изразените мнения в сайта www.shum.bg, от които не се установяват изразени отрицателни мнения по отношение на П. Действително следва да бъде отчетено, че същите са представени от защитата на П. и отразяват мнения от 15 и 16.01.2012 г., а съобщението за ареста му е направено в сайта на 13.01.2012 г. в 11:41 часа и очевидно не отразяват всички мнения. Това, обаче са единствените писмени доказателства по преписката, отразяващи мнението на обществеността в гр. Ш. по случая и от тях не може да бъде изведен извод за наличие на отрицателно мнение в обществеността по случая.

Дисциплинарният състав приел като доказателство копие от протокол №12/ФЗХ-110 от извършена на 12.03.2012 г. химическа експертиза, извършена от специалист в сектор "Физико-химия" в ЦЕКИИ към НИКК-МВР по сл.дело №1-п/2012 г. по описа на СО-СГП, от която се установява, че по предоставените за изследване обтривки от лява и дясна ръка на Р.И.П., както и по контролната проба, не е установено наличие на специално химическо вещество, идентично

по химичен състав с вещественото от сравнителната проба, използвано за белязване по искане за прилагане на СРС №RB421132-001-09/6-17 от 10.01.2012 г. По дисциплинарното производство е разпитан и П., който установява, че не е бягал при ареста му, тъй като е задържан в момента, в който адв. Н. е излизал от колата му, а той самият е сядал в нея, който факт в случая не е съществен с оглед предмета на производството. Не оспорва факта, че в автомобила му е намерена чанта на Н. в, но твърди, че не знаел за нея и по-късно разбрал, че в нея има оставени пари.

От анализа на така събраните доказателства следва извод, че в случая са налице две противоречи тези – тази на адв. Н. и тази на П., като от събраните в хода на административното производство доказателства не е установено по безсъмнен начин, че П. е искал пари от Н., за да упражни влияние върху свой колега за да прекрати образуваното срещу Н. досъдебно производство, при което необосновано в обжалваното решение е прието, че нарушението е установено по категоричен начин. В случая дисциплинарно разследващият орган е извел изводите си най-вече въз основа на установеното от Н. без да обсъди доказателствата в цялост. Ето защо, настоящият състав намира, че независимо, че при разглеждане на образуваното дисциплинарно производство формално е спазена предвидената в чл. 316-320 ЗСВ процедура, изводът на дисциплинарно наказващия орган за допуснато дисциплинарно нарушение от магистрата, изразяващо се в нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, е направен при неизяснена фактическа обстановка. В нарушение на разпоредбата на чл. 35 от АПК, решението е постановено без да са изяснени и съобразени всички факти и обстоятелства, относими към конкретния казус. С оглед на това като е приел, че обжалваното пред него решение е постановено в съответствие с материалния закон тричленният състав е постановил незаконосъобразен акт. От събраните в хода на административното производство доказателства безспорно е установен единствено фактът на образуваното срещу П. досъдебно производство, но доколкото същото не е приключило с влязъл в сила съдебен акт, от този факт не следва безспорен извод, че с това П. е уронил престижа на съдебната власт, тъй като самото образуване на това производство е извън неговата воля и действия. Действително повдигането на обвинение срещу действащ прокурор и образуването на съдебно производство срещу същия води до негативни изводи у обществото и накърнява престижа на съдебната власт като цяло, но само от този факт не може да бъде изведен извод за извършено от магистрата нарушение. В случая, в нарушение на нормата на чл. 318, ал. 3 ЗСВ дисциплинарният състав не е изяснил фактите, обстоятелствата по извършеното нарушение по реда на АПК, с което е допуснато нарушение и по чл. 35 АПК, тъй като решението по т. 4.1 и 4.2 от протокол №24 от заседанието на ВСС проведено на 14.06.2012 г. е

постановено без да са изяснени напълно фактите и обстоятелствата от значение за случая.

Основателен е наведеният довод, че в проведеното пред ВСС производство по налагане на дисциплинарно наказание е нарушено правото на защита на магистрата, установено с нормата на чл. 56 от Конституцията на Република България, тъй като П. не е изслушан от ВСС, като дисциплинарно наказващ орган. В случая дисциплинарното производство е образувано по предложение на една пета от членовете на ВСС, от които трима са присъствали на заседанието и са взели участие при постановяване на решението. Действително не е регламентирана изрично законово възможност привличения към наказателна отговорност магистрат да участва в заседанието, но това не освобождава дисциплинарно наказващия орган от задължението да предвиди подходяща форма на защита, в съответствие с конституционното право на защита. Още повече, че към настоящият момент, в сега действащият Правилник за организацията на дейността на ВСС и неговата администрация, с разпоредбата на чл. 38, ал. 3 е предвидено, че по решение на ВСС на заседанията могат да се изслушват и лицата, които имат отношение към разглеждания въпрос, които съгласно разпоредбата на ал. 4 на чл. 38 могат да участват в дискусиата и да представят справки по обсъжданите проблеми. Правото на защита на привличения към дисциплинарна отговорност магистрат се състои в неговото субективно лично процесуално право да изложи своята позиция, съображения и доводи в дисциплинарното производство пряко и непосредствено пред членовете на ВСС, което е в съответствие със състезателния характер на производството и позволява на членовете на ВСС да формират своето вътрешно убеждение за това дали от доказателствата се установява извършено дисциплинарно нарушение, неговата тежест и съответно да определят вида на дисциплинарното наказание, т.е. справедливостта при определянето му. Поради това именно изслушването на магистрата в хода на образувано срещу него дисциплинарно производство следва да бъде осъществено пред дисциплинарнонаказващия орган, изслушването му само пред дисциплинарния състав е подмяна на конституционното право на защита по чл. 56 от Конституцията. В конкретния случай това право не е осъществено от магистрата.

Настоящият състав намира, че наведеният довод за допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила, довело до нарушаване правото на защита на касатора в хода на производството пред тричленният състав не е доказано. С касационната жалба е приложено копие от молба за отлагане на съдебното заседание по делото, насрочено за 08.11.2012 г. поради служебна ангажираност на упълномощените от П. адвокати, изпратено по факс до ВАС на 06.11.2012 г., но от него не може да бъде установено дали действително молбата е получена във ВАС, още повече, че липсва такава, постъпила в деловодството.

С оглед на така установеното настоящият състав намира, че обжалваното решение е неправилно, като необосновано и постановено в нарушение на материалния закон, при което следва да бъде отменено. Вместо него следва да бъде постановено ново, с което решение по допълнителна точка 4 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет (ВСС), проведено на 14.06.2012 г., с което е прието, че като Р.И.П - (длъжност), е извършил действия, с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт - нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" да бъде отменено.

При този изход на делото ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените деловодни разноски в размер на 900 лв. в двете инстанции.

По изложените съображения и на основание чл. 222, ал. 1 във вр. с чл. 221, ал. 2 АПК, Върховният административен съд, Петчленен състав, при Втора колегия реши:

ОТМЕНЯ решение №1279 от 28.01.2013 г., по адм. дело №8565/2012 г., постановено от тричленен състав на Шесто отделение на Върховния административен съд и **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТМЕНЯ решение по допълнителна точка 4 от протокол №24 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 14.06.2012 г., с което по т. 4. 1 е прието, че Р.И.П - (длъжност) с които е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати и е накърнил престижа на съдебната власт - нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и по точка 4. 2 на основание чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ му е наложено дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

ОСЪЖДА Висш съдебен съвет да заплати на Р.И.П. от гр. Ш. направените деловодни разноски в размер на 900 (деветстотин) лева.

6.5. Дисциплинарна практика на ВСС за 2013 година

1. Дисциплинарно дело №18 от 2013 г. по описа на ВСС

Дисциплинарен състав на Висшия съдебен съвет на Република България, определен с Решение по протокол №30/24.07.2013 г. в отрито заседание на 7.11.2013 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Каролина Неделчева

Членове: Калин Калпакчиев

Магдалена Лазарова

С участието на секретаря Мина Китова, като разгледа дисциплинарно дело №18 по описа за 2013 г. на ВСС, докладвано от председателя Каролина Неделчева, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ. Внесено е предложение от 5 члена на ВСС за образуване на дисциплинарно производство против Х.П.С. следовател в ССС.

В предложението са изложени следните обстоятелства: С Решение №178/07.07.2011 г. на ВКС по НОХД №1096/2011 г. съдът е изменил решение №481/20.12.2010 г. на САС по ВНОХД №763/2010 г. като е заменил наказанието от 2 години лишаване от свобода, отложено на осн. Чл. 66 от НК за срок от 5 години, по отношение на подсъдимия Х.П.С. за извършено от него престъпление по чл. 304б, ал. 1 от НК, като е заменил наказанието с глоба в размер на 3000 лв.

Х.С. към момента на извършване на престъплението е бил ръководител на Четвърто териториално следствено отделение при Столична следствена служба. С решение на ВСС по протокол №1/26.01.2005 г. е бил временно отстранен от длъжност, поради наличието на висящо наказателно общ характер производство против него.

Твърди се в предложението на вносителите, че с наличието на влязла в сила присъда-за това, че Х.С. като длъжностно лице-ръководител на ... ТО на ССС е приел дар 15 000 евро (левава равностойност 29 337 лв.) и на 17.12.2004 г. и на 29.12.2004 г. получил в дар сумите 1000 лв и 4500 евро (в левава равностойност 8801 лв.), които не му се следват, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностни лица следователи, разследващи органи по сл. д. №... и сл. д. №... по описа на ССС за осуетяване на наказателно преследване, същият е извършил тежко нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати по см. на чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ във вр с т. 5 от кодекса. Установените факти и обстоятелства с присъдата съставляват дисциплинарно нарушение – Х.С. като магистрат е нарушил принципът за почтеност, с действията си е уронил престижа на съдебната власт.

В проведеното заседание на дисциплинарния състав, вносителите не се представляват.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност, се явява лично и с адв. И.А. Същата навежда доводи в две насоки: първо твърди, че дисциплинарната отговорност на магистрата е погасена по давност, поради изтичане сроковете по чл. 310, ал. 4 от ЗСВ и второ, че към момента на извършване на престъплението от магистрата, т.е. вмененото нарушение на Етичните правила, то същите не са съществували и са били приети през 2009 г. Действият към инкриминираният период Етичен кодекс от 2004 г. не съдържа такива нарушения. Иска се прекратяване на дисциплинарното производство.

Дисциплинарният състав, като се запозна с приложените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните съобрази следното: Видно от приложеният по дисциплинарното дело заверен препис от Присъда №... по НОХД №.../2005 г. на СГС, привлеченият към дисциплинарна отговорност магистрат Х.П.С. е признат за виновен с влязла в сила присъда на 07.07.2011 г. - за това, че в периода 12.12.2004 г. до 29.12.2004 г. в гр. София като длъжностно лице - ръководител на ... ТО на ССС е приел дар 15 000 евро (левава равностойност 29 337 лв.) - на 17.12.2004 г. и на 29.12.2004 г. получил в дар сумите 1000 лв. и 4500 евро (в левава равностойност 8801 лв.), които не му се следват, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностни лица следовател и, разследващ и органи по сл. д. №... и сл. д. №... по описа на ССС за осуетяване на наказателно преследване, съставляващо престъпление по чл. 304б, ал. 1 от НК. За което му е определено наказание в размер на 2 години ЛОС, отложено на осн. Чл. 6б НК за изпитателен срок от 5 години. Тази присъда е изменена с решение №... постановено по НОХД №.../2011 г. на ВКС, като е заменено наказанието на Х.С., с глоба в размер на 3000 лв. Присъдата е влязла в законна сила на 07.07.2011 г.

С молба входирана в деловодството на ВСС на 09.07.2013 г, Х.С. е поискал от съвета да бъде възстановен на заеманата длъжност следовател в ССС, от който е бил временно отстранен с решение на ВСС по протокол №1, позовавайки се на влязлата в сила присъда, изпълнението на наказанието глоба и представеното свидетелство за съдимост, видно от което е неосъждан.

С решение на КПА от 16.07.2013 г. молбата е оставена без уважение.

Дисциплинарното производство срещу Х.С. е образувано по предложение на 5 члена на ВСС, входирано на 23.07.2013 г. в деловодството.

С Решение по протокол №40/24.07.2013 г. ВСС е образувал дисциплинарно производство против Х.С.

Правни изводи: Съгласно разпоредбата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарното производство се образува със заповед, съответно с решение, на наказващия орган в срок от 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършване на нарушението. Когато тези срокове са изтекли, дисциплинарно производство не се образува ал. 4 регламентира случаите, когато дисциплинарното нарушение е и престъпление, установено с влязла в сила присъда, тогава сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на присъдата.

В цитираните, относими към спора правни норми безспорно е ясно, че началният момент от който започват да текат сроковете за образуване на дисциплинарно производство, когато нарушението е и престъпление, е моментът на влизане в сила на присъдата. В конкретния случай този момент е 07.07.2011 г. От тази дата следва да се изчислява периодът в който, ако не бъде упражнено

правото на наказващия орган в случая ВСС да инициира дисциплинарно производство се преклудира. Касае са и за двата вида срокове. Ако единият от тях е изтекъл, дисциплинарното производство не следва да се образува. Съгласно ТР №91/2006 г на ВАС т. 2 "сроковете са преклузивни и целият своевременно откриване на дисциплинарното нарушение и срочно реализиране на дисциплинарна отговорност. С изтичането на който и да е от двата срока, се погасява правото на ВСС да наложи дисциплинарно наказание на магистрата".

След като в случая е налице влязла в сила присъда на датата 07.07.2011 г., а предложението на вносителите е от 09.07.2013 г., очевидно, че шестмесечният срок от влизане в сила на присъдата е изтекъл още на 08.07.2012 г. Налице е правопогасяващо обстоятелство, препятстващо реализирането на дисциплинарната отговорност на Х.С., което обуславя основания за прекратяване на образуваното дисциплинарно производство по д. д. №18/2013 г по описа на ВСС.

За пълнота на изложението, дисциплинарният състав намира, че второто възражение наведено от пълномощника на дисциплинарно привлеченото лице, относно липса на материалноправни предпоставки за ангажиране на дисциплинарната отговорност-липсата на такова правило, като разписано в действалия към "инкриминирания период 2004 г. Етичен кодекс", дисциплинарният състав намира за неоснователно.

Както и в предложението на вносителите се твърди, че с влизане в сила на присъдата за подкуп, магистратът е уронил престижа на съдебната власт- влязлата в сила на 07.07.2011 г. присъда, като негативен факт доказва нарушаване на принципа за почтеност от страна на магистрата Х.С. Но дори и хипотетично да се приеме, че към м. 12.2004 г. т. 5 от КЕПБМ не е бил "писано право", то несъмнено моралът и почтеността трябва да са иманентно присъщи качества на всеки магистрат. Защото моралът и етичното поведение, означават едно и то е: това, което обществото очаква от магистрата.

Впрочем, с приетият на 29.07.1999 г. от Общото събрание на Камарата на следователите в България - Морален кодекс на следователя, в раздел II е записано, че "следователите трябва да допринасят за утвърждаване авторитета и общественото признание на съдебната власт, като изпълняват задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, основано на фактите и закона, добросъвестно, отговорно, безкористно, безпристрастно, обективно и справедливо."

По изложените съображения, и на основание чл. 310, ал. 4 във вр с ал. 1 от Закон за съдебната власт, дисциплинарният състав предлага на Висшия съдебен съвет следното решение

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да прекрати дисциплинарно дело №18/2013г по описа на ВСС образувано срещу Х.П.С. от гр. София с ЕГН ...,

следовател в Столична следствена служба, поради изтичане на шестмесечния срок за образуването му, на основание чл. 310, ал. 4 във вр. с ал. 1 от ЗСВ.

На основание чл. 320 от ЗСВ внася настоящото решение ведно с делото на представляващия ВСС за внасянето ме на заседание.

2. Дисциплинарно дело №4 от 2013 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство по дисциплинарно дело №4/2013 г. е образувано по предложение на Главния прокурор за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор А.И. – (длъжност), за извършени от него нарушения по преразпределение на прокурорска преписка, без да се конкретизира вида на наказанието. Излагат се подробни съображения, че А.И. в качеството си на (длъжност), не е изпълнил задълженията си по прилагане на чл. 9 от Закона за съдебната власт и е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати - чл. 8.6 от Раздел 3 "Специфични нравила за етично поведение на административните ръководители", които задължават магистрата на ръководна длъжност да бъде основен гарант при утвърждаване на независимостта на магистратите при вземане на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на преписките и делата, което обективира нарушенията, посочени в чл. 307, ал. 1, т. 3 и т. 5 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Дисциплинарно привлеченият магистрат не се е явил в заседанието проведено от дисциплинарния състав, но в писмено становище е заявил, че не оспорва фактите изложени в предложението за налагане на дисциплинарно наказание.

Представителят на Главния прокурор е заявил, че действително е допуснато дисциплинарно нарушение от (длъжност) И., в качеството му на административен ръководител, но тъй като междувременно е подадена от него молба, за освобождаването му като административен ръководител основание чл. 175, ал. 1 от ЗСВ, то и счита, че не следва да се налага дисциплинарно наказание или евентуално да му се наложи най-ниското по степен- "забележка". Поддържа, че при определяне вида на наказанието следва да се вземе предвид, че до момента на прокурор И. не са налагани наказания като административен ръководител и не са констатирани пропуски и извършени от него нарушения на чл. 9 от ЗСВ.

Дисциплинарният състав след като прецени доводите на страните и взе предвид представените по делото писмени доказателства, съобрази следното:

Видно от представените по дисциплинарното дело доказателства е, че със заповед №6185/2007 г. на Главния прокурор и заповед №6305/2007 г.

Заместник главния прокурор, детайлно са определени правилата и реда, по които да се извършва електронното разпределение, както и реда, по който може да се извършва Промяна на програмата, както и на процентното натоварване. Изрично е посочено че директното манипулиране на изпълнимия код на програ-

мата или фишовете с данни, промяната на параметрите на програмата, без надлежна писмена заповед от административния ръководител, разпределянето на преписките не на случаен принцип и разпределянето на преписки не по реда на постъпването им, са основание за търсене на дисциплинарна отговорност. В съответствие с посочените заповеди, административните ръководители на прокуратурите, на основание чл. 140 от ЗСВ са създали необходимата организация и от 15.10.2007 г. е започнало разпределянето на преписките и делата, чрез предоставения от Висшия съдебен съвет програмен продукт за случайно разпределение да делата LAW CHOICE.

Извършените промени в структурата на Прокуратурата – обособяването на следствени отдели към прокуратурите и създаването на специализирани прокуратури са обосновавали издаването на заповед №36/ 2012 на Главния прокурор, с която е създаден общ регламент по разпределение на преписките и делата в прокуратурите и следствените отдели на принципа на случайния подбор, който е заместил и допълнил регламента, съгласно заповед №6185/2007 г. и заповед 6310/2007 г., поради което същите са отменени.

В съответствие със заповед №36/2012 г. на Главния прокурор, при стъпването си в длъжност (длъжност) И. е издал заповед №..., с която е отменил действащите до този момент заповеди за разпределение на преписките и делата в АП – С. и с посочената заповед е разпоредил разпределянето на преписките и делата да продължи да се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение, съобразно поредността на постъпването им. Определил е групите преписки, които ще се разпределят с програмния продукт, прокуратурите, между които да се разпределят преписките от съответните групи, процента натовареност на всеки от прокуратурите. Изрично е вписал, че установените параметри на програмата; могат да се променят, само с писмена заповед на административния ръководител, а процентното натоварване - с мотивирана резолюция на административния ръководител. Определил е служителите, които да работят с програмата за случайно разпределение на делата и архивирането на данните. При извършената проверка, разпоредена от Главния прокурор при разпределянето на преписка №... по описа на АП – С. е установено, че изброените по-горе заповеди във връзка със случайното разпределение на преписките, са нарушени, като са извършени, нарушения при преразпределение на преписката от административния ръководител - (длъжност) И. Установено е, че преписка №.../2007 г. на АП София е образувана във връзка с взето на специален надзор досъдебно производство №.../2007 г., по описа на ГД БОП и разпределена за работа като наблюдаващ прокурор на М.Л. - зам. апелативен прокурор на София. На 25.09.2012 г. М.Л. е подала бланков касационен протест срещу присъда №23/21.09.2012 г., постановена по вход. №251/2011 г. на Апелативен съд София.

Предвид предстоящото встъпване на М.Л. като член на Висшия съдебен съвет на 03.10.2012 г., е била налице необходимостта от преразпределение на преписка №.../2007 г. на АП – С. на друг прокурор. В тази връзка, на 02.10.2012 г административният ръководител на АП София е разпоредил да се извърши преразпределение на преписката на друг прокурор от групата Специален надзор. На 02.10.2012 г. служителката К.А., определена за работа с програмата, е извършила преразпределението. Програмата е определила за наблюдаващ прокурор В.В. Преписката, с приложен протокол за извършеното случайно разпределение, е била докладвана на административния ръководител за резолюция. И. не е приел това преразпределение и разпоредил, чрез Л.Г. - (длъжност), да се извърши нов избор и като причина да се впише "поради голяма натовареност и предстоящо съдебно заседание на 04.10.2012 г.

На 02.10.2012 г. А. извършила ново преразпределение, при което програмата определила А.И. След като бил уведомен, И. разпоредил да се извърши нов избор, чрез програмата и като причина да се впише: "служебни ангажименти извън прокуратурата". При новото разпределение, програмата е определила Е.Д.

На 04.10.2012 г. преписката отново е докладвана на апелативния прокурор И. с приложен писмен отвод на прокурор Д. Същият ден прокурор И. разпоредил на служителката А. да извърши "определен избор", като включи единствено прокурор С.Н., който за този ден не участва в семинар или съдебно заседание. В протокола от 04.10.2012 г, 13:49:20 часа за избор на наблюдаващ прокурор, като причина за новия избор е вписано: "самоотвод на прокурор В. и Д., преназначаване на прокурор Л., голяма натовареност на прокурорите в АП участие в заседания, семинари и отпуск, необходимост от бързо произнасяне с оглед изтичащ законов срок". Като причина за определяне на конкретен наблюдаващ прокурор – С.П. е вписано: по указание на г-н И., прокурор Н. не участва в семинар и съдебно заседание".

Описаните по-горе констатации във връзка със случайното разпределение на преписка №.../2007 г. не се оспорват от дисциплинарно привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат.

В хода на процеса по образуваното дисциплинарно производство прокурор И. е подал молба с вх. №.../2013 г. за освобождаване на основание чл. 175, ал. 1 от ЗСВ от длъжността ... и с решение на Висшия съдебен съвет по протокол №.../... г. е освободен от длъжност ....

При така изяснената фактическа обстановка по образуваното дисциплинарно дело, дисциплинарният състав от правна страна приема следното:

Принципът на случайното разпределение на преписките и делата в органите на съдебната власт е нормативно уреден със Закона за съдебната власт (ДВ, бр.64/07.08.2007 г.) и съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗСВ разпределението на делата и

преписките в органите на съдебната власт следва да се извършва на принципа на случайния подбор, чрез електронно разпределение, съобразно поредността на постъпването им. В съответствие и с оглед изпълнение на законово въведения принцип, административните ръководители на органите на съдебната власт, в случая административните ръководители на прокуратурите, са създали необходимата организация и от 2007 г. е започнало случайното разпределение на преписките и делата.

С оглед осъществяване на принципа за случайно разпределение на преписките и делата, прокурор И. е издал заповеди, с които е регламентирал реда и начина за разпределение и преразпределение на преписките и делата, при встъпването си в длъжност административен ръководител. Въпреки това, се установява, че с действията си по преразпределение на преписка №.../2007 на АП - С. прокурор И. е нарушил издадените от него самия заповеди, като е указал преписката да бъде преразпределена на определен прокурор. Ето защо, дисциплинарният състав приема, че прокурор И. в качеството си на административен ръководител, е създал организация по разпределение на преписките и делата на случаен принцип в АП - С. но с извършеното преразпределение на преписка №... по описа на АП. нарушил принципа на случайния подбор и правилното му приложение. С тези си действия, прокурор И. като административен ръководител не е изпълнил задължението си по прилагане на чл. 9 от ЗСВ както и т. 8.6 от Раздел 3, "Специфични правила за етично поведение на административните ръководители" от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, които задължават магистрат на ръководна длъжност да бъде основен гарант при утвърждаване на независимостта на магистратите при вземането на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на преписките и делата. Това нарушение обективира ангажиране на дисциплинарна отговорност от дисциплинарно привлеченото лице за нарушения извършени от него по чл. 307, ал. 4. т. 3 и т. 5 от ЗСВ.

При извършване на преценката относно вида на Наказанието, съответстващо на извършеното нарушение, съобразно чл. 309 от ЗСВ, дисциплинарният състав взе предвид следното:

От една страна, дисциплинарният състав съобрази, че прокурор С.П., на когото е преразпределено делото, при нарушаване принципа на случайния подбор, при работата си като наблюдаващ прокурор е оттеглил протест по дело със значим обществен интерес, което е предизвикало негативен отзвук в обществото по отношение на съдебната система. От друга страна, дисциплинарният състав съобрази, че (длъжност) И., при извършване на нарушението, не би могъл да предполога последващите действия на прокурор С.Н., което се отчете при определяне вида на наказанието.

Установеното нарушение на чл. 9 от ЗСВ е единственото такова констатирано в дейността на дисциплинарно привлеченото лице като административен ръководител на АП - С. Дисциплинарният състав отчете и субективното отношение на дисциплинарно привлеченото лице към извършеното от него нарушение, изразяващо се в незабавното подаване на молба за освобождаването му като административен ръководител. Тези му действия са показателни за отговорното му поведение като магистрат и желанието му с поведението си да не допусне по-нататъшен спад в общественото доверие в съдебната система.

С оглед на гореизложеното и като взе предвид тежестта на нарушенията, формата на вината, при които е извършено, поведението на привлеченото към дисциплинарни отговорност лице и при спазване принципа на съразмерност, настоящият дисциплинарен състав счита, че на (длъжност) А.И. следва да бъде наложено дисциплинарно наказание "забележка" на основание чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ.

Ето защо и на основание чл. 312, т. 2, във вр. с чл. 311, т. 2, б. "б" от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да наложи дисциплинарно наказание "забележка" по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ на А.Б.И. в качеството му на (длъжност) за извършени от него нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 5 от ЗСВ;

- чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ – нарушение по т. 8.6 от Раздел 3 "Специфични правила за етично поведение на административните ръководители" от Кодекса за етично поведение на българските, магистрати, задължаващ магистратите на ръководна длъжност да бъдат основен гарант при утвърждаване на независимостта на магистратите при вземането на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на делата.
- чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ - нарушение по прилагане на чл. 9 от ЗСВ за разпределение на преписка №.../2007 г. по описа на Апелативна прокуратура София при спазване на принципа на случайния подбор, чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването ѝ.

Предоставя настоящото решение на представляващия Висшия съдебен съвет за внасянето му за разглеждане в заседание на Висшия съдебен съвет.

3. Дисциплинарно дело №5 от 2013 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е по реда на глава шестнадесета от ЗСВ. Образувано е с решение по протокол №7/21.02.2013 г. на ВСС, по предложение от административния ръководител на Апелативен съд - Бургас за образуване на дисциплинарно производство и налагане на дисциплинарно наказание на А.Д.Г. – (длъжност), за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от

ЗСВ във вр. с чл. 5.3, 5.5, 5.6 и 5.7 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ.

Предлага се на магистрата да бъде наложено дисциплинарно наказание понижаване в ранг "съдия в апелативен съд" за срок от една година и шест месеца.

В предложението се твърди, че (длъжност) Г. е допуснал нарушенията, описани в предложението, чрез следните свои действия:

На 14.12.2012 г. (длъжност) Г., по молба на свой приятел, предприел управление на личния си лек автомобил, след като преди това употребил алкохол. Около 14 ч. допуснал нарушение на правилата за движение, в резултат на което причинил ПТП - сблъсък с друг автомобил, имащо за последица настъпване на материални вреди по двата леки автомобила. При направената проверка за наличие на алкохол в кръвта на (длъжност) Г. се установило наличие с концентрация 1,13 промила.

Решението за образуване на дисциплинарно производство е редовно и своевременно връчено на вносителя на предложението и на привлечения към дисциплинарна отговорност.

За заседанието на дисциплинарният състав се явява само привлеченият към дисциплинарна отговорност, лично.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) Г. не оспорва фактите и обстоятелствата, изложени в предложението за налагане на дисциплинарно наказание и изразява силно разкаяние за постъпката си.

От събраните в хода на дисциплинарното производство доказателства дисциплинарният състав прие за установени следните факти и обстоятелства:

А.Д.Г. е (длъжност) от 13.05.1998 г. и има ранг "(длъжност) във ВКС". Има общ юридически стаж 37 години и 5 месеца, от които 27 години магистратски стаж.

На 14.12.2013 г. през деня привлеченият към дисциплинарна отговорност изпил неизяснено количество алкохол, след което около 11-12 часа, предприел шофиране на своя личен л.а. марка "Волво" с номер ... в гр. Б. Освен него в автомобила се намирал и негов приятел на име И.Ч., с когото в продължение на час-два имали съвместна работа.

Около 14 ч. двамата, с автомобила, управляван от А.Г., минавали по кръгово кръстовище между улиците "С.С." и "Проф. Я.Я." в гр. Бургас. В резултат на нарушение на пътен знак Б1 и отнемане на предимство, водачът Г. причинил удар между своя автомобил и лек автомобил марка "Рено Клио" с рег. №..., собственост на Х.Ж.Ч. В резултат на удара на двата автомобила били причинени материални вреди. Веднага след настъпване на произшествието А.Г. бил изпробван за наличие на алкохол с техническо средство "Алкотест Дрегер 7510" с фабричен №ARBB 0094, при което се установило наличие на алкохол в издишания

въздух 1,27 промила. При изследване на взетата от водача кръвна проба, дадена без възражения от него, се установило наличие на алкохол в кръвта му 1,13 промила. На базата на получените данни в Окръжен следствен отдел при ОП – Б. било образувано досъдебно производство срещу Г. с №..., ДП №.../... г на РП - Б., за управление на МПС с концентрация на алкохол над 1,2 на хиляда, в резултат на което е последвало ПТП с настъпили материални вреди - престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК След като били снети обяснения от привлечения и на базата на изготвена съдебномедицинска експертиза, отчитаща допълнително изяснени обстоятелства по делото, се установило, че към момента на извършване на деянието привлеченият е имал концентрация на алкохол в кръвта си 1,09 промила.

С постановление от 7.02.2013 г. на РП – Б. на основание чл. 35, ал. 3, пр. 1 от НПК, във вр. с чл. 199 от НПК досъдебното производство е изпратено на Софийска градска прокуратура по компетентност.

Привлеченият е съдействал на компетентните органи да изпълнят задълженията си във всяка фаза на тяхната дейност. Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) Г. има налагани административни наказания за допуснати административни нарушения. С решение по НАХД №.../... г. на РС - Бургас, влязло в сила ..., е освободен от наказателна отговорност на основание чл. 78а от НК за деяние по чл. 343б, ал. 1 от НК и му е наложено административно наказание глоба в размер на 500 лв. и лишаване от право да управлява МПС за срок от 11 месеца. С наказателно постановление №.../... г. му е наложено административно наказание глоба в размер на 50 лв. за административно нарушение по чл. 182, ал. 2, т. 3 от ЗДвП.

Със заповед №АД-06-036/29.05.2009 г. на административния ръководител на АС - Б. на Г. е наложено дисциплинарно наказание "порицание" за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ - действие, което накърнява престижа на съдебната власт. Наложеното дисциплинарно наказание е потвърдено от ВСС. След изтичане на едногодишния срок на основание чл. 326, ал. 1 от ЗСВ и чл. 106, ал. 1 т. 1 от ЗСВ със заповед №.../2010 на административния ръководител на Апелативен съд – Б., дисциплинарното наказание е заличено.

Изложената фактическа обстановка е безспорно доказана и не се оспорва от привлечения към дисциплинарна отговорност. Доказателствата са събрани в хода на ДП №147/ 2012 г., заверено копие от което е приложено към настоящото дисциплинарно дело: протоколи за разпит на свидетели; съдебнохимическа експертиза; съдебномедицинска експертиза; протокол за оглед на вещевени доказателства; акт за установяване на административно нарушение; протокол за ПТП; справка за съдимост; справка от КАТ – Б.; копия от заповеди за налагане и заличаване на дисциплинарно наказание.

На базата на приетите за установени факти и обстоятелства, дисциплинарният състав изразява следното становище по правното основание за налагане на дисциплинарно наказание:

Привлеченият към дисциплинарна отговорност (длъжност) Г. е извършил действия, които според нормите на чл. 307, ал. 4, т. 3 и 4 на ЗСВ представляват дисциплинарно нарушение:

По чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ - нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. С действията по шофиране в пияно състояние (над 0,5 на хиляда) и причиняване на пътнотранспортно произшествие в резултат на нарушаване на правила за движение (неспазване на пътен знак Б1) е осъществено умишлено нарушение по чл. 5.5 и 5.6 от Кодекса, тъй като това безспорно са действия, явяващи се в разрез със задължението на магистрата да бъде пример за висок морал и почтеност (чл. 5.5) и компрометиращи честта на магистрата в професията и обществото (чл. 5.6). Дисциплинарният състав не споделя мнението на вносителя, че е извършено и нарушение по чл. 5.3 и 5.7 от Кодекса, тъй като конкретните действия не попадат в общоприетия обхват на понятието "благоприличие", т.е. не могат да се квалифицират като действия, накърняващи разбиранията на обществото за благоприличие (чл. 5.3), нито има данни тези действия да са довели до обществено накърняване на репутацията на привлечения като магистрат (чл. 5.7).

По чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ. Със същите действия привлеченият към дисциплинарна отговорност е извършил умишлено нарушение и на посочения законов текст, тъй като пряк резултат от тях е налице накърняване престижа на съдебната власт.

Дисциплинарното нарушение е извършено умишлено.

Дисциплинарният състав, като прецени тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено то и поведението на нарушителя, приема, че съответно на извършеното дисциплинарно нарушение е наказанието по чл. 308, ал. 1, т. 4, предл. 1 от ЗСВ - понижаване в ранг. Дисциплинарният състав счита, че срокът на наказанието трябва да е две години. Размерът на наказанието трябва да е по-висок от този, предложен от вносителя на предложението за образуване на дисциплинарно производство, в средния спрямо общия размер, тъй като, от една страна, последващото поведение на привлечения съдия сочи, че той осъзнава и изпитва разкаяние за действията си, но, от друга, той вече е носил дисциплинарна и административна отговорност за други свои нарушения.

Ръководен от изложеното и на основание чл. 319 ал. 1 от ЗСВ, дисциплинарният състав взе следното решение:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да наложи на А.Д.Г., ЕГН ..., (длъжност) дисциплинарно наказание "понижаване в ранг" за срок от две години, за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ - нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати (чл. 5.5 и 5.6) и по чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ - действие, което накърнява престижа на съдебната власт.

Решението, заедно с преписката по делото, да се представи в 3-дневен срок на председателстващия Висшия съдебен съвет за незабавно внасяне във Висшия съдебен съвет.

4. Дисциплинарно дело №6 от 2013 г. по описа на ВСС

Дисциплинарното производство е образувано с решение на ВСС в заседание, проведено на 21.03.2013 г. на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ по предложение на Сотир Цацаров - главен прокурор на Република България направено на основание чл. 312, ал. 1, т. 2 вр. Чл. 311, т. 2, б. "б" от ЗСВ, за налагане на дисциплинарно наказание на Н.А.К. - административен ръководител - градски прокурор на гр. София.

В предложението се твърди, че в качеството си на административен ръководител - градски прокурор на гр. София, Н.К. не е изпълнил задълженията си по прилагане на чл. 9 от Закона за съдебната власт и е нарушил Кодекса за етично поведение на българските магистрати - т. 8.6 от Раздел III "Специфични правила за етично поведение на административните ръководители", които задължават магистрата на ръководна длъжност да бъде основен гарант при утвърждаване на независимостта при вземането на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на преписките и делата.

В заседанията на дисциплинарния състав вносителят на предложението за налагане на административно наказание се представлява от М.Г.В. - прокурор в отдел "Инспекторат" при Върховна касационна прокуратура, надлежно упълномощен за това. Същият поддържа предложението в цялост по отношение на фактическите констатации и пледира за налагане на справедливо дисциплинарно наказание, съобразно тежестта и характера на извършеното деяние.

В заседанието на дисциплинарния състав на ВСС, проведено на 23.04.2013 г., привлеченото към дисциплинарна отговорност лице Н.К. се явява лично като не прави искания за отвод на дисциплинарния състав, оспорва констатациите от фактическа страна, прави забележки и възражения, сочейки че фактът на образуване на дисциплинарното производство и явяването му като привлечен към дисциплинарна отговорност за него е равносилен на изтъпяване на наказанието. В обясненията същият не отрича, че е нарушил принципа за случайно разпределение на ДП №.. по описа на ГД ДП-МВР, поставяйки върху корицата на

наблюдателната преписка №.../2007 г. резолюция за определяне на прокурор Т. за втори наблюдаващ прокурор по делото, но твърди че това е станало след изрично съгласуване с прокурор Г. от ..., от когото разбрал, че наблюдаващият прокурор по делото прокурор П. П е отведен от САП. Твърди, че мотивите за това са били "благородни", а именно да се осигури по-качествено разследване от "колега, който е мълчалив, не дава изявления по медиите и е достатъчно компетентен да го изкара докрай". В последното заседание на дисциплинарния състав на ВСС, К. редовно призован, не се явява.

Дисциплинарният състав на Висшия съдебен съвет, след като обсъди и прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема за установено следното:

Принципът на случайния подбор при разпределението на преписките и делата в органите на съдебната власт е нормативно уреден със Закона за съдебната власт (ДВ бр.64/07.08.2007 г.). Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗСВ разпределението на делата и преписките в органите на съдебната власт се извършва на принципа на случайния подбор, чрез електронно разпределение, съобразно поредността на постъпването им.

В системата на прокуратурата приложението на чл. 9 от ЗСВ е организирано със заповед №6185/12.09.2007 г. на главния прокурор и заповед №6310/02.10.2007 г. на заместник на главния прокурор при ВКП, детайлно регламентиращи правилата и реда, чрез който следва да се извършва електронното разпределение, както и начина за извършване на промяна в програмата и на процентното натоварване. В тези заповеди изрично е посочено, че нарушаването на принципа за случайно разпределение на преписките в административните звена от системата на прокуратурата, са основание за търсене на дисциплинарна отговорност от виновните лица.

В качеството му на прокурор, привлеченият към дисциплинарна отговорност Н.К., на основание чл. 140 от ЗСВ, със свои заповеди е създал необходимата организация за приложението на чл. 9 от ЗСВ, като считано от 15.10.2007 г. в СГП е започнало разпределение на преписките и делата чрез предоставения от Висшия съдебен съвет програмен продукт за случайно разпределение на преписки и дела "Law Choice".

Поради възникнала служебна необходимост за актуализиране и промяна на параметрите в програмата, на 17.01.2011 г. градският прокурор К. е издал заповед №..., с която разпоредил разпределението на преписките и делата в Софийска градска прокуратура да продължи да се извършва съобразно поредността на постъпването им и на принципа на случайния подбор. В заповедта са определени девет групи преписки по тематика, които да се разпределят с електронния програмен продукт по персонално определени групи от прокурори и процента

на индивидуалната им натовареност. От прилагане на принципа са изключени единствено преписките, които не са пряко свързани с прокурорската дейност по същество (административно-организационни, финансово-стопански, информационно-аналитични). Изрично е посочено, че преписките и делата се разпределят с програмата Law Choise само при първоначалното им постъпване в прокуратурата, съобразно поредността на постъпването им, като повторно разпределяне на същите се извършва само в случаите, когато са налага замяна на наблюдаващия прокурор с изрична мотивирана заповед на ръководителя на отдела.

Преписка №.../... г. по описа на СГП е образувана на ... по сигнал за извършено престъпление. На 26.05.2008 г. наблюдаващият прокурор П.П. от СГП е образувал досъдебно производство №... по описа на ГД ДП-МВР срещу виновните длъжностни лица от "НЕК" АД за извършено престъпление по чл. 282, ал. 1 вр. Чл. 26, ал. 1 НК.

В хода на разследването е постъпила молба от заинтересовано по делото лице за отвод на наблюдаващия прокурор.

С постановление от 14.02.2011 г. (деловодно изведено на 21.02.2011 г.), прокурор С.Н. от Апелативна прокуратура - София, на основание чл. 47, ал. 4 от НПК е отвел прокурор П. като наблюдаващ прокурор по делото. В диспозитива на акта е постановено административният ръководител на Софийска градска прокуратура да определи друг наблюдаващ прокурор за приключване на делото и решаването му по същество.

Междувременно, преди получаване на постановлението за отвеждане на прокурор П. в регистратурата на СГП, Н.К. поставил резолюция на корицата на наблюдателното производство №... по СГП с дата 17.02.2011 г., за определяне на прокурор Г.Т. от СГП за втори наблюдаващ прокурор по делото. Това определяне на втори наблюдаващ прокурор по делото било извършено без да бъде използвана системата за случайно разпределение. Резолюцията върху наблюдателната преписка е със следното съдържание; "След съгласуване с ВКП определям за втори наблюдаващ прокурор Т. 17.02.2011 г." с подписа на К. Пред дисциплинарния състав К. не отрича авторството на резолюцията, но е категоричен, че определянето на Г.Т., като втори наблюдаващ прокурор по делото, било съгласувано с прокурор Х.Г. от ВКП, определен за надзорен прокурор по делото със Заповед ... на заместника на главния прокурор при ВКП.

Няколко дни по-късно, на 22.02.2011 г. в регистратурата на СГП постъпило постановлението на САП за отвеждане на прокурор П. като наблюдаващ прокурор по делото. На същата дата в деловодното електронно отразяване за администрирането на преписката в унифицираната информационна система на Прокуратурата на Р. България бил въведен запис за отвеждането на прокурор П. с постановлението на САП и втори запис, удостоверяващ разпределяне на пре-

писка №... по описа на СГП с резолюция на административния ръководител Н.К. на наблюдаващ прокурор Г.Т.

Впоследствие по повод изискване на въпросното досъдебно производство от Комисията за борба с корупцията към Народното събрание, в кабинета на К., по инициатива на прокурорите Т. и Г. се провела среща, на която присъствал и зам. градския прокурор Р.В. По време на срещата се коментирали въпроси, касаещи начина на разпределяне на делото след отвода на прокурор П. като наблюдаващ прокурор по него.

По случая е извършена проверка от ВКП, която е приключила с констатациите, че Н.К., в качеството си на административен ръководител е създавал организация за разпределение на преписките и делата на случаен принцип, но действията му по извършеното преразпределение на конкретната преписка не обосновават извод за прилагане и спазване на принципа на случайния подбор.

Дисциплинарният състав прие описаната фактическата обстановка въз основа на следните доказателствени материали по дисциплинарното дело:

- обясненията на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице;
- показанията на свидетелите: Р.В., П.П., Г.Т. и Х.Г.;
- писмените доказателства: Заповед №... на главния прокурор; Заповед №.../02.10.2007 г. на заместник на главния прокурор; Заповед №.../17.01.2011 г. на административен ръководител на СГП; извадки от архива за случайно разпределение на СГП, АП и ВКП; CD със запис Архив "Law Choice" на СГП; ксерокопие на корица от НП по пр. №... г. на СГП, с резолюция от 17.02.2011 г.; придружително писмо №.../2009 г. от 21.02.2011 г. на САП; копие от деловодна книга на движението на пр. пр. №...; Постановление от 14.02.2011 г. на АП София по пр. №...; извадки от унифицираната информационна система на ПРБ; писмени сведения от магистрати, имащи отношение към случая; Заповед №.../14.05.2010 г.; на зам. главния прокурор Г. Т.; НП №.../2007 г. по описа на СГП (върната на СГП след послужване); постъпили материали от ВКП по опис с придружително писмо от 10.05.2013 г.; постъпили материали от САП по опис с придружително писмо от 09.05.2013 г.; постъпили материали от СГП по опис с придружително писмо от 24.04.2013 г.; постъпили материали от САП по опис с придружително писмо №11-03-203/04.06.2013 г.

При оценката и анализа на събраните в дисциплинарното производство доказателствени материали се констатира, че за една част от фактите, предмет на делото не съществуват противоречия и същите са еднопосочно установени от приложените писмени доказателства, обясненията на привлеченото към дис-

циплинарна отговорност лице и показанията на свидетелите В., Т., П. и Г., а именно фактите относно: служебното качество на К.; създадената организация по прилагане на чл. 9 от ЗСВ - принципа на случайния подбор при разпределението на преписките и делата в системата на прокуратурата и в частност в Софийска градска прокуратура; определянето на прокурор Х.Г. за надзорен прокурор от ВКП по делото; отвода на наблюдаващия делото прокурор П. П. от Софийска апелативна прокуратура; поименното определяне на Г.Т. за втори наблюдаващ прокурор, с поставена върху корицата на наблюдателната преписка резолюция на административния ръководител при неспазване принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение и с дата предхождаща връщането в СГП на досъдебното производство с произнасянето на САП, проведената среща в кабинета на К.

Налице са обаче противоречиви гласни доказателства относно обстоятелството съгласуван ли е бил изборът на прокурор Т. за втори наблюдаващ прокурор с надзорния прокурор по при ВКП Х.Г.

В обясненията, дадени по дисциплинарното производство Н.К. твърди, че на 17.02.2011 г. по вътрешния телефон в кабинета му се обадил прокурор Г., който го уведомил за отвеждането от Софийска апелативна прокуратура на прокурор П. като наблюдаващ прокурор по делото и поискат да бъде определен нов наблюдаващ прокурор, "който да е "читав", по-грамотен и по-подготвен", защото делото било сложно и имало скандали по повод медийни изявления на П. След кратко обсъждане се спрели на прокурор Г.Т., като един от най-подготвените колеги към онзи момент в СГП. Тъй като нямало как към онзи момент К. официално да знае за отвода на П., предвид факта, че досъдебното производство ведно с произнасянето на САП по отвода все още не било постъпило в регистратурата на СГП, той написал резолюция за определянето на Т. за втори наблюдаващ прокурор по делото, след съгласуване с ВКП, имайки предвид именно проведения телефонен разговор с прокурор Г.

От своя страна Г. категорично отрича да е обсъждал с К. определянето на нов прокурор по делото. Заявява, че не си спомня за такъв телефонен разговор, но ако са провеждани някакви разговори, то те са били в насока К. да информира ВКП за новия наблюдаващ прокурор по делото. За отвода на П. научил след получаване на постановлението на прокурор С.Н. от САП, с което се уважавала молбата за отвод.

В показанията на другите двама свидетели – Р.В. и Г.Т., се съдържат противоречиви данни относно засегнатите въпроси при проведената впоследствие среща в кабинета на градския прокурор след изпращане на делото в Комисията за борба с корупцията към Народното събрание. Свидетелят Р.В. - зам. градски прокурор твърди, че по време на тази среща на която присъствали той, К., Г. и

Т. в хода на проведения разговор останал с впечатление, че действително Г. се е обадил на К. за определянето на Т. за втори наблюдаващ прокурор. Тези негови твърдения се подкрепят от обясненията на дисциплинарно отговорното лице, което пояснява, че при провеждане на въпросния разговор припомнил фактите по случая, като Г. не отрекъл пред другите двама присъстващи, че са разговаряли и са обсъждали определянето на Т.

Свидетелят Г.Т. обаче твърди, че при разговора в кабинета на К. не са коментирали конкретно как е било разпределено делото, а само обстоятелството, че е нарушен принципа на случайния подбор. Отрича да е участвал в разговори, касаещи преразпределяната на въпросното досъдебно производство и пояснява, че към момента на получаване на делото, наблюдаващ прокурор по него е бил само той, не е имало първи и втори наблюдаващ прокурор, тъй като прокурор П. вече е бил отведен като наблюдаващ прокурор по делото от САП, за което последният е научил именно от Т. В тази насока са и показанията на свидетелят Х.Г., който не си спомня по време на срещата в кабинета на градския прокурор да е обсъждан начина на избирането на Т. за наблюдаващ прокурор по делото. Наред с това той потвърждава и заявеното от Т., че не е имало период, в който по делото да са работили двама наблюдаващи прокурори от СГП.

От своя страна свидетелят П.П. също потвърждава думите на Т., че от него разбрал за отвеждането си като наблюдаващ прокурор, когато Т. отишъл при него, за да получи на електронен носител експертизите, изготвени в хода на проведеното до момента разследване. Той пояснява, че след получаване на делото в СГП с произнасянето на САП, той не се е запознавал с него, а прочел постановлението на прокурор С.П., при даването на обяснения в хода на проверката, извършена от ВКП. Твърди, че не му е известен начина, по който Т. е бил определен за наблюдаващ прокурор, но пояснява, че в СГП е съществувала практика по сложни дела да се определя втори наблюдаващ прокурор. Същевременно от показанията му става ясно, че в нито един момент делото не е наблюдавано от двама наблюдаващи прокурори.

Наличието на тези противоречия в събраните доказателства, касаещи въпроса дали изборът на Т. за наблюдаващ прокурор по делото е бил съгласуван с Г., в качеството му на надзорен прокурор при ВКП, не е от съществено значение за ангажиране на дисциплинарната отговорност на К., който като административен ръководител е имал законовото задължение да организира приложението на принципа за случайния подбор при разпределянето на делото. Съгласно разпоредбите на чл. 46, ал. 3 от НПК и чл. 143, ал. 3 от ЗСВ единствено и само писмените указания на по-горестоящия прокурор са задължителни за изпълнение. В конкретния случай липсват дадени указания в писмен вид от страна на прокурор Г. в тази насока. С действията си по поименното определяне, с резо-

люция от 17.02.2011 г., на Г.Т. за втори наблюдаващ по делото, привлеченият към дисциплинарна отговорност е заобиколил и неприложил на практика принципа за случайния подбор. Нещо повече, знаейки макар и неофициално за отвеждането от САП на прокурор П. и определяйки Т. за втори наблюдаващ прокурор, дефакто К. го е определил като единствен наблюдаващ прокурор по делото при неспазване на принципа за случайно разпределение и въпреки изрично регламентирания ред за това в издадената от него Заповед №.../... г. В хода на настоящото дисциплинарно производство бяха събрани категорични доказателства, че нито един момент от разследването по делото не са работили двама наблюдаващи прокурори от СГП. Първоначално функциите на наблюдаващ делото прокурор е изпълнявал П.П., а след отвода му наблюдението върху делото е поел прокурор Г.Т. по силата на въпросната резолюция.

С оглед гореизложените съображения дисциплинарният състав стигна до извода, че Н.К. в качеството си на административен ръководител - градски прокурор на СГП, с действията си, описани подробно по-горе, е допуснал дисциплинарни нарушения по:

- чл. 307, ал. 4, т. 5 ЗСВ – не е изпълнил задълженията си по прилагане на чл. 9 от Закона за съдебната власт за разпределение на ДП ... по описа на ГД ДП-МВР, наблюдателна преписка .../2007 г. по описа на СГП при спазване на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването му;
- чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ - нарушил е т. 8.6 от Раздел III "Специфични правила за етично поведение на административните ръководители" от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, задължаващ го като магистрат на ръководна длъжност да бъде основен гарант при утвърждаване на независимостта на магистратите при вземането на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на преписките и делата.

При определяне вида и размера на дисциплинарното наказание, с оглед изискванията на чл. 309 от ЗСВ за съобразяване с тежестта на нарушението, формата на вина, обстоятелствата, при които е извършено нарушението и поведението на нарушителя, дисциплинарният състав отчете подчертано критичното отношение на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице по отношение на извършеното, както и факта, че допуснатите нарушения, макар и умишлени, се явяват изолирана проява в дейността му на административен ръководител, провокирана от желанието му да се осигури по-качествено разследване по делото. В този смисъл дисциплинарният състав намира за справедливо и адекватно на допуснатите нарушения дисциплинарното наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ - забележка.

Водим от горното и на основание чл. 319 вр. Чл. 320, ал. 1 от ЗСВ, дисциплинарният състав реши:

Предлага на Висшия съдебен съвет да приеме, че Н.А.К., в качеството му на прокурор е извършил дисциплинарни нарушения по:

- чл. 307, ал. 4, т. 5 от ЗСВ - не е изпълнил задълженията си по прилагане на чл. 9 от Закона за съдебната власт за разпределение на ДП ... по описа на ГД ДП - МВР, наблюдателна преписка №... по описа на СГП при спазване на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването му;

- чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ - нарушил е т. 8.6 от Раздел 111 "Специфични правила за етично поведение на административните ръководители" от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, задължаващ го като магистрат на ръководна длъжност да бъде основен гарант при утвърждаване на независимостта на магистратите при вземането на решения и при спазване принципа на случайното разпределение на преписките и делата и да му наложи дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1 от ЗСВ – забележка.

Предоставя настоящото решение ведно с преписката на председателстващия Висшия съдебен съвет за внасянето му за разглеждане във ВСС.

5. Дисциплинарно дело №12 от 2013 г. / адм. дело 10656 от 2013 г. на ВАС

Решение №16685 от 12.12.2013 г. по адм. д. №10656/2013 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 323, ал. 1 ЗАКОН ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Чл. 146, т. 3 АПК

Чл. 146, т. 4 АПК

Чл. 146, т. 5 АПК

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на единадесети ноември две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ... и с участието на прокурора Виктор Малинов изслуша докладваното от съдията ТОДОР ТОДОРОВ по адм. дело №10656/2013.

Производство по чл. 132, ал. 2, т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 323, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Образувано е по жалба на Н.А.К., от гр. София срещу решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 11.07.2013

г., с което му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Поддържат се оплаквания за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона – основания за незаконосъобразност по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 АПК.

Като конкретни нарушения на административнопроизводствените правила се посочва, че незаконосъобразно мотивите на дисциплинарния състав на ВСС се основават на съдържанието на разпространени аудиозаписи, вменияйки убеждение за автентичност на същите и кредитирайки ги изцяло с доверие. По този начин е допуснато позоваването на негодни и несъбрани по законоустановения ред доказателства.

Нарушенията на материалноправни разпоредби се извежда от несъобразяване тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата при които е извършено, както и поведението на нарушителя. Навеждат се доводи, че не е реализиран фактически състав на дисциплинарно нарушение.

Несъответствието с целта на закона е конкретизирано като стремеж на Висшия съдебен съвет да отговори на обществените очаквания без зачитане правата на жалбоподателя.

Ответникът па жалбата – Висшият съдебен съвет чрез юрисконсулт К.-Д. изразява становище за неоснователност на оспорването. Посочва, че наказанието е съразмерно на установеното дисциплинарно нарушение, касаещо тежко нарушение на правилата на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, обективизирано във волеизявления на Н.К. при участието му в разговор на 15.04.2013 г. с бившия премиер Бойко Борисов и бившия министър на земеделието Мирослав Найденов. Отбелязва, че дисциплинарният състав е събрал, обсъдил и приобшил всички доказателства, приложени към прокурорската преписка на Върховна касационна прокуратура, касаеща случая, като по-голямата част от обстоятелствата, конструиращи срещата и проведения разговор като време, място, повод, участници в него и съдържание са доказани. Фактите по делото поотделно и в тяхната съвкупност установяват наличието на дисциплинарни нарушения, изразяващи се в съществено отклонение от правнодължимото и очаквано поведение на магистрата с демонстрираното, което е довело до противоправност на осъществените от него действия и виновно реализиране на елементите от фактическия състав на нарушенията по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Прокурорът от Върховна административна прокуратура дава заключение за неоснователност на оспорването. Посочва, че решението на Висшия съдебен съвет е издадено при спазване на материалноправните и процесуалноправните

норми, в границите на предоставените на органа правомощия, при необходимия кворум и изискуемо мнозинство. Отчита, че аудио-файловете, приложени на хартиен носител по административната преписка, не са в резултат от експлоатиране на СРС съобразно НПК и Закона за специалните разузнавателни средства, но писмените обяснения на М. Найденов и на дисциплинарнонаказаното лице потвърждават съдържашката се в тях информация. Доказано е виновното извършване на нарушението, като е налице и причинна връзка, доколкото без реализираното поведение не биха били нарушени правилата на морала и не би се предизвикало отрицателно отношение към съдебната власт. С широкия отзвук на срещата са създадени съмнения относно моралния интегритет на съдебната власт като цяло, накърнен е нейния престиж, авторитет и доброто ѝ име като основен стожер на държавността. Изпълнени са хипотезите на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 ЗСВ и не са налице основания за отмяна по чл. 146, т. 1 – т. 5 АПК.

Върховният административен съд, шесто отделение, като прецени доказателствата по делото, оплакванията, становищата и заключенията на страните, прие за установено следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 323, ал. 1 от ЗСВ при наличие на всички положителни процесуални предпоставки по възникване и упражняване правото на съдебно оспорване и отсъствие на отрицателни процесуални предпоставки, поради което предприетото от Н.А.К. обжалване е процесуално допустимо.

Предмет на оспорване пред Върховния административен съд е решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 11.07.2013 г., с което на Н.А.К. за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт "дисциплинарно освобождаване от длъжност".

Решението е издадено в предвидената форма, от компетентен орган, действал при изискуемия кворум и е прието със законоустановено мнозинство. Налице са изказвания на членове на Висшия съдебен съвет в заседанието от 11.07.2013 г. и подробни мотиви, материализирани в решението на дисциплинарния състав, които реализират основанията от хипотезата на чл. 320, ал. 4 ЗСВ за надлежна мотивираност на атакувания акт. Дисциплинарното производство е образувано по предложение на една пета от членовете на Висшия съдебен съвет на основание чл. 312, ал. 1, т. 4 вр. с чл. 310, ал. 3 ЗСВ за извършени от К. дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 ЗСВ.

След изясняване на фактите, дисциплинарният състав е приел, че подведеното под дисциплинарна отговорност лице е извършило дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 ЗСВ като е допуснало нарушение на правилата

за етично поведение, определени с Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) и с поведението си е накърнило престижа на съдебната власт, за които нарушения следва да му бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 ЗСВ – дисциплинарно освобождаване от длъжност. Като съществени нарушения на административнопроизводствените правила жалбоподателят посочва позоваването от Висшия съдебен съвет на негодни и несъбрани по законоустановения ред доказателства. Твърди, че разпространените в публичното пространство аудиозаписи необосновано са кредитирани с доверие и съставляват негодно доказателствено средство за установяване на извършеното нарушение.

Доводите за допуснати нарушения по чл. 39, ал. 2 АПК не се подкрепят от доказателствата по делото. Приобщените към преписката по дисциплинарното производство писмени обяснения на двама от участниците в разговора от 15.04.2013 г. потвърждават съдържанието на аудиозаписите: "Имаше такава среща, която се състоя на 15.04.2013 г. сутринта, един час преди да дадем брифинг за приключилата проверка във връзка със СРС" "Мирослав Найденов по време на срещата излезе и не помня дали изобщо се връща. Казвам го във връзка с това, че този разговор, който проведох с Борисов, не е целия, както е изнесен в медиите." (обяснения на Н.К. - стр. 207). "Аз не съм слушал целия запис, защото усещането е крайно неприятно, но фрагментите които слушам и това което излезе в медиите разпознавам гласа на Борисов, на К. и своя. Не мога да бъда сто процента сигурен, че разговора не е манипулиран, но разговор с подобно съдържание наистина се състоя." (обяснения на Мирослав Найденов - стр. 213).

Обясненията са материализирани в официални свидетелстващи документи, създадени от длъжностни лица при реализиране на процесуалните им правомощия по прокурорска преписка №6410/2013 г. по описа на Върховна касационна прокуратура и имат самостоятелно значение за установяване на нарушенията. В своето решение дисциплинарният състав, а в последствие и дисциплинарнонаказващият орган са констатирани, че записът, възпроизвеждащ разговора е направен чрез специално техническо средство, предназначено за негласно събиране на информация, без надлежно разрешение. При изясняването на фактическата обстановка обаче, те са се позовали на събраните по пр. пр. №6410/2013 г. по описа на ВКП доказателства – надлежно снети обяснения и други писмени доказателства, приобщени по предвидения в АПК процесуален ред към дисциплинарното производство. В хода на последното привлеченото към отговорност лице е реализирало в пълен обем своите процесуални права, било е представявано от адвокат, имало е възможност да участва в изясняването на обстоятелствата по извършеното нарушение, ангажирало е доказателства.

Дисциплинарният състав е бил конституиран при условията на чл. 316, ал. 3 ЗСВ и е провел производството в съответствие със специалните изискванията на ЗСВ и общите правила по АПК. При служебната проверка на решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 11.07.2013 г. Върховният административен съд не констатира обстоятелства, обуславящи съществено нарушение на административнопроизводствени правила, поради което не са налице основания по чл. 146, т. 3 АПК за отмяната му.

По делото е установено, че от 2006 г. Н.К. работи като (длъжност). От времето когато Бойко Борисов е изпълнявал длъжността главен секретар на МВР датира и тяхното запознанство като многократно са се срещали по служебни и лични поводи. Вечерта на 14.04.2013 г. Мирослав Найденов е бил в дома на Бойко Борисов като в 19:11 часа последният се е обадил на К. и си е уговорил среща с него за следващия ден – 15.04.2013 г., като за същия ден и час Борисов е уговорил и среща с Найденов.

Денят на срещата е съвпадал с деня, в който прокуратурата е следвало да обяви публично резултатите от извършена проверка по повод подаден сигнал за незаконно използване на специални разузнавателни средства. По този повод част от разговора между Бойко Борисов и Н.К. е касаел предстоящия брифинг: "К. каза по едно време, че бърза за репетиция за обявяване на резултатите от проверката за СРС. Стана ясно, че репетицията всъщност е оперативка, преди обявяването на резултатите от проверката на СГП по скандала със СРС-тата. К. каза на Борисов, че нещата са сериозни и са подписани от всичките 11 или 13 проверяващи, ще има повдигнати обвинения. За мен не беше изненада да чуя това, тъй като знаех, че Цветанов е разпореждал подобни нерегламентирани мероприятия по отношение на министри, политици, общественици и т.н." (обяснения на Мирослав Найденов – стр. 213).

Обсъждало се е и наказателното производство срещу Мирослав Найденов, което е било наблюдавано от Софийска градска прокуратура: "В един момент вместо Борисов се появи К. Беше официално облечен с костюм, не носеше нищо в себе си, което видимо да забележа. Нямам спомен да е носел нещо. С него съм се виждал и преди това много пъти. По повод официални мероприятия, по повод на сигнали, свързани с дейността на министерството, което ръководих. Виждали сме се на мероприятия при държавния глава, във връзка с национални празници. Познаваме се добре. Нямаме с него приятелски отношения и лично с него по друг повод не съм се срещал. Като се появи се поздравихме, дори се пошегувахме – стори ми се отслабнал, след което се изкуших да го попитам кой поръча това мое дискредитиране в публичното пространство, свързано с повдигането ми на обвинение за нещо, което се е влачило повече от три години и то в точно подбран определен момент – дни преди номинациите за депутати на ГЕРБ, с цел

да ме извади от листите за надпревара. К. ми каза това, което всъщност и аз подозирах, че това е поръчка на Цветан Цветанов – бившия вътрешен министър. Малко след това се появи господин Борисов ..." "След това провокирах К. да потвърди това, което беше коментирал пред мен – да потвърди, че Цветанов е поръчал моето дискредитиране. К. отговори, че трябва тези вътрешни проблеми да си ги коментираме в ГЕРБ, но потвърди пред Борисов, че Цветанов е поръчал моето дискредитиране. Каза, че подробности по делото не знае, тъй като е изолиран от това дело, че то се докладва директно на зам. главния прокурор г-н Сарафов, но се носели клюки, че съм поръчан, някой ми диша във врата, че моя близка по всяка вероятност ще бъде използвана от прокуратурата, за да бъде дискредитиран. Каза, че личното му мнение като прокурор е, че това е абсолютно скалъпено обвинение, което няма да издържи. След което те започнаха с Борисов друг разговор по отношение на намерение на К. да кандидатства за апелативен прокурор". (обяснения на Мирослав Найденов – стр. 213)

"Коментирах единствено фактите от делото, по което Мирослав Найденов е обвиняем, като казвам информация от изнесеното по медиите." "Помня, че зададох въпрос на г-н Найденов дали иска да чуе една клюка, която съм чул някъде из коридорите, че някаква негова приятелка, с която живеел щяла да свидетелства срещу него" (обяснения на Н.К. – стр. 207).

Н.К. е споделил намерението си да се кандидатира за поста "административен ръководител на Софийска апелативна прокуратура" като е мотивирал това с голямата власт, която този пост дава и е поискал подкрепата на бившия министър – председател: "...След което те започнаха с Борисов друг разговор по отношение на намерение на К. да кандидатства за апелативен прокурор. Този разговор не ме интересуваше, но доколкото разбрах молеше за някаква политическа подкрепа за Апелативната прокуратура, но не разбрах точно за каква позиция". (обяснения на Мирослав Найденов – стр. 213). "Споделих на господин Борисов, че имам намерение да се кандидатирам за апелативен прокурор чисто приятелски" (обяснения на Н.К. – стр. 208)

Участниците в разговора са обсъждали по недопустим начин, личните и професионални качества на зам. градските прокурори Д. и В., както и журналиста Б.М.: "Що се касае до другите разговори, които проведохме в дома на господин Борисов, всичко, което съм коментирал относно сексуалността на този или онзи беше под формата на шега, разговор между мъже, както правят повечето българи. В крайна сметка това беше частен разговор, в частен дом, нерегламентирано записан. ...Позволявахме си един по фриволен тон, защото се познаваме отдавна. Безкрайно ми е неприятно, че частни разговори бяха изнесени в публичното пространство и си задавам риторичен въпрос, ако в къщи вода разговор

с жена си и някой го запише и изнесе, това по-малко укоримо ли е". (обяснения на Н.К. – стр. 206 – 207).

"Между К. и Борисов имаше шеговити коментари, свързани с колеги на К., разговора беше шеговит и малко нецензурен - типичен за мъжкия диспут стил" (обяснения на Мирослав Найденов стр. 213).

Проведеният на 15.04.2013 г. разговор е индивидуализиран по време, място, теми, повод, цел, участници и участие на всеки един от тях в него. Жалбоподателят е присъствал на срещата по своя воля, реализирайки противоположен резултат. Съгласно т. 1.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ) с действията и поведението си извън службата магистратът следва да защитава и утвърждава в обществото представата за независимост на съдебната власт, като не се поддава на влияния – преки или косвени, от страна на която и да е друга власт – публична, частна, външна или вътрешна за съдебната система. Контактите и разговора на К. с бивши представители на изпълнителната власт и високопоставени политици обосновават като негов модел на поведение при упражняване на функциите му на магистрат податливост на влияние и готовност за поставяне в услуга към влиятелни политически фактори с цел кариерно израстване. Даването на информация по всякащо наказателно производство и обясняване на последващи стратегии по разследването сочи липса на независимост и безпристрастност при упражняване на правомощията. Съгласно т. 2.3 КЕПБМ по всякащи пред него производства, магистратът не може да прави публични изявления или коментари, чрез които да се ангажира за крайния изход на случая или да създаде впечатление за пристрастност и предубеденост. Извън съдебните заседания той не може да обсъжда подобни производства пред други участници в тях, адвокати или трети лица, освен в предвидените в закона случаи. Ясно е, че срещата от 15.04.2013 г. не реализира изключението на изречение второ от т. 2.3 КЕПБМ и с действията си К. е допуснал грубо нарушение на визираните критерии за професионална етика. Макар и пряко да не е участвал като прокурор в коментиранията производства, жалбоподателят в качеството си на административен ръководител е длъжен да съблюдава визираните норми. Безпристрастността е необходима при осъществяване на всички възложени му функции. Съгласно т. 7.2 КЕПБМ магистратът не може да използва неправомерно информация, станала му известна при осъществяване на неговите функции.

Правилно в своето решение Висшият съдебен съвет е посочил, че почтеността и благоприличието имат основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на магистрата. Съгласно т. 5.2 и т. 5.3 КЕПБМ почтеният магистрат не доносници и не интригантства спрямо свои колеги и служители, а изразява открито позицията си. Магистратът трябва да избягва действия и постъпки, явяващи се в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благопри-

личие. За участниците в него разговорът е бил "фриволен и шеговит на места" като "между мъже", но тази оценка не може да замени неговата истинска същност, детерминирана от използвания на моменти вулгарен език при оценка на личните и професионални качества на обсъжданите лица.

Дълбоко укоримо е поведението на жалбоподателя във връзка с търсената от него политическа подкрепа за бъдещо кариерно израстване. Стремещът му да оглави Апелативна прокуратура София не е свързан с конкретни идеи за оптимизиране и подобряване работата на тази институция. Търсената подкрепа е в грубо нарушение на т. 5.9 КЕПБМ според която, при кариерното си израстване, магистратът не трябва да използва лични контакти (връзки, ходатайства) и да предприема действия, които уронват достойнството му.

Правилата за етично поведение на магистратите не отричат тяхното право на лични и социални контакти. Тези контакти обаче трябва да са обществено приемливи и да не разколебават доверието към магистрата и към органите на съдебната система. Обосновано с атакуваното решение Висшият съдебен съвет е приел, че проведеният разговор от 15.04.2013 г. между К., Борисов и Найденов създава сериозни съмнения относно моралния интегритет на съдебната власт като цяло, с което накърнява престижа ѝ. Обществото изразява своята нетърпимост която и да било власт в държавата да се осъществява от лица със сериозни зависимости от политически, икономически и други кръгове, защото това обуславя функционирането на която и да било от трите власти не според действащите закони и Конституцията.

Извършените от прокурора К. нарушения на правилата на професионалната етика в своята съвкупност и същност следва да се квалифицират и като действия, накърняващи престижа на съдебната власт – основание за ангажиране дисциплинарната отговорност на магистрата по чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ.

Дисциплинарната отговорност е вид юридическа отговорност, която се реализира при доказано дисциплинарно нарушение. Наличието на последното е обусловено от установено деяние – действие или бездействие, обективно несъответстващо между правно дължимото и фактически осъщественото поведение; вредоносен резултат; причинна връзка между деянието и резултата; противоположност на деянието от обективна страна и вина на дееца от субективна страна.

Видно от доказателствата по делото разговорът не е имал личен характер, както твърди жалбоподателят. Съдържанието му, времето и поканата за провеждането му касаят не личния живот на магистрата, а неговите професионални функции и кариерно израстване като прокурор, както и висящи наказателни производства в прокуратурата, която е ръководел.

Вината като психично отношение на дееца към деянието и последиците му не се извлича от субективни твърдения, а от обективните факти. Магистратът е

могъл и е бил длъжен да предвиди общественотоопасните последици, поради което е налице виновно извършване на деянието.

Налице е причинна връзка, доколкото без реализираното поведение не биха били нарушени правилата на морала и публичното оповестяване на разговора не би предизвикало отрицателно отношение към съдебната власт. Законосъобразно Висшият съдебен съвет е възприел като отегчаващи вината обстоятелства изключителният публичен резонанс на срещата и проведенният разговор, крайно негативната обществена оценка за магистрата и цялата съдебна система, произтичащи от него. Като отегчаващи обстоятелства правилно са отбелязани и фактите, че прокурор К. е извършил посочените дисциплинарни нарушения в период от време, когато срещу него се е водело друго дисциплинарно производство, както и, че той е бил административен ръководител на най-голямата окръжна прокуратура в страната – Софийска градска прокуратура, което завишава изискванията към него за спазване на правилата за професионалната етика.

При определяне на дисциплинарното наказание са взети предвид тежестта на нарушението, формата на вината, обстоятелствата, при които е извършено нарушението, и поведението на нарушителя.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя за липса на обективност от страна на Висшия съдебен съвет при определяне на наложеното наказание поради предубеденост, съдържаща се в изразени предварително позиции по предмета на спора.

На 26.04.2013 г. по повод публичното оповестяване на разговора между К., Борисов и Найденов ВСС е обявил на сайта си становище, което гласи "Независимо дали записът е истински или манипулиран, той нанася тежки и непоправими вреди върху авторитета на съдебната система и на държавата". Начинът по който е формулирана декларацията показва безпристрастност и липса на предварително заявено отношение на ВСС към дисциплинарноотговорното лице, както и към останалите двама участници в разговора. В текста ѝ се съдържа принципно отношение към подобни прояви, уронващи престижа на съдебната власт. Отчетено е тяхното негативно рефлектиране върху цялата съдебната система и липсва каквато и да било персонификация относно извършителя, относно въпроса за вината и конкретните параметри на нарушението. Персонална насоченост във връзка с така заявения критерий по спазване правилата на професионалната етика ВСС е демонстрирал едва след като в рамките на проведеното дисциплинарно производство е потвърдена достоверността на изнесеното с аудиозаписите.

При тези съображения и след проверка за законосъобразност по чл. 168 АПК Върховният административен съд намира, че оспореното решение на Висшия съдебен съвет е постановено при точно тълкуване и прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона.

Предвид изложеното предприетото от Н.А.К. оспорване срещу решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 11.07.2013 г., с което му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт "дисциплинарно освобождаване от длъжност" е неоснователно.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, Върховният административен съд, шесто отделение реши:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалба на Н.А.К., от гр. София срещу решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 11.07.2013 г., с което му е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт "дисциплинарно освобождаване от длъжност" като неоснователно.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 7-дневен срок от съобщаването му на страните пред петчленен състав на Върховния административен съд.

6. Дисциплинарно дело №13 от 2013 г. / адм. дело 1406/2014 г. на ВАС

Решение №8599 от 23.06.2014 г. по адм. д. №1406/2014 на Върховния административен съд

Чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ

Чл. 307, ал. 4, т. 4 ЗСВ

Чл. 171, ал. 1 АПК

Чл. 171, ал. 2 АПК

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на десети април две хиляди и четиринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ... и с участието на прокурора Лиляна Кръстанова изслуша докладваното от съдията ЙОВКА ДРАЖЕВА по адм. дело №1406/2014.

Производството е по чл. 208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационната жалба на Н.А.К. против решение по адм. д. №10656/2013 г., чрез адвокат П.М. с искане за отмяна поради допуснати нарушения на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Твърди, че не са обсъдени всички негови доводи и не са взети предвид всички събрани доказателства. Решението на дисциплинарния състав е обосновано с аудиозаписи, направени без надлежно разрешение за използване на специално техническо средство за негласно събиране на информация, но съдът необосновано приема, че са ползвани писмени обяснения от прокурорска преписка №6410/2013 г. Цитатите в решението са изведени от контекста реплики, иначе неотнормирани със твърдените нарушения. Съдът не е взел предвид писмените обяснения на още пет лица, а се е позовал само на писмените

обяснения на Мирослав Найденов. Това означава субективно кредитиране на показания само на едно лице без мотиви защо са ценени точно тези обяснения. Недоказано е нарушението за даване на информация по всяко наказателно производство и обясняване на "последващи стратегии по разследване". Твърди, че е бил изолиран от предварителното производство срещу М. Найденов, поради което е коментирал само изнесени вече в медиите факти. Обясненията на В.С. и К.Н. от 16.05.2013 г. доказва, че никога не е предлагана сделка на жената, с която живее М. Найденов за целите на разследването. Обсъждана е само информация изнесена в медиите. Коментарите са в частен разговор, а не при публична изява, срещата не е планирана с цел обсъждане на производството срещу М. Найденов. Никъде в писмените обяснения не са посочени имената на лицата, чиито лични и професионални качества са обсъждани. Първоинстанционният съд неправилно ги е извел от аудиозаписите. Няма доказателства да е търсил политическа подкрепа. Срещата е била по покана на Б. Борисов, а не по инициатива на К. Няма как да предвиди последиците от разговора, след като се е състоял в частен дом. Няма мотиви за съразмерността на наказанието, не е обсъдено поведението на К. след настъпилния широк обществен отзвук и неговото желание да бъдат ограничени вредите - доброволно даване на обяснения пред ВКП и подаване на оставка като ръководител и магистрат. Поради незаконен начин за придобиване на записите, те не следва по никакъв начин да бъдат кредитирани. След като нарушенията са установени с негодни и неправомерни доказателства дисциплинарното наказание следва да се отмени.

Ответната страна Висшият съдебен състав оспорва касационната жалба като неоснователна. Не цитатите от аудиозаписа, а установените в хода на изследваните от дисциплинарния състав фактически обстоятелства са довели до извода за редица нарушения на КЕПБМ изпълващи съдържанието на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ. Разпространените аудиозаписи са повода за започване на проверка от ВКП и на дисциплинарното производство пред ВСС. Правилно са кредитирани обясненията на М. Найденов като участник в разговора свидетел. Изводът на жалбоподателя за липсата на вина се извежда не от допуснатото противоправно поведение на магистрата, а от "изваждането на бял свят" на разговора. Наказанието е съразмерно, предвид обстоятелството, че е налице предходно дисциплинарно наказание по д. д. №6/2013 г. приключило със "забележка". Няма значение по сега действащите етични правила усилията на К. да предотврати негативните последици от разпространения аудиозапис.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. Решението е обосновано с доказателства. Приобщени са обясненията на М. Найденов, Н.К. и Б. Борисов дадени в хода на прокурорската проверка. Съдържанието на разговора, иначе

записан по незаконен ред, е потвърден от М. Найденов. Посещението в дома на политик на висок държавен пост поставя под съмнение независимостта на магистрата, който е и административен ръководител на Софийска градска прокуратура. Коментарите върху висящо наказателно производство рефлектират върху прокуратурата и създават впечатление за пристрастност и предубеденост. Непочтено и укоримо е коментирането на личния живот на колеги. Търсенето на съдействие за кариерно израстване сочи за корисни подбуди за контрол върху границата на Западна България. Касационният жалбоподател не се е съобразил с етичните норми, задаващи на магистрата модел за поведение, осигуряващ доверие на обществото. Съобразени са обстоятелствата по чл. 309 от ЗСВ за тежестта на наложеното наказание. Действията накърняват престижа на съдебната власт и са конституционно основание за освобождаване от длъжност. Върховният административен съд, II колегия, петчленен състав, като взе предвид, че касационната жалба е подадена от процесуален представител с надлежно пълномощно за страна от първоинстанционното съдебно производство, в срока по чл. 211 от АПК и срещу неблагоприятно за жалбоподателя решение, намира същата за допустима. Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

С решение №16685/12.12.2013 г. по адм. д. №10656/2013 г. по описа на Върховния административен съд, VI отделение, е отхвърлена жалбата на Н.А.К. против решение по т. 60 от протокол №27 от заседание на Висшия съдебен състав, проведено на 11.07.2013 г., с което му е наложено дисциплинарно наказание с правно основание чл. 308, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт за извършени дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от Закона за съдебната власт. Съгласно чл. 218, ал. 1 от АПК предмет на касационната проверка са само посочените в жалбата пороци на съдебното решение. Решението е правилно по следните правни съображения:

1. Не е допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила.

Съгласно чл. 171, ал. 1 и ал. 2 от АПК доказателствата, събрани редовно в производството пред административния орган, имат сила и пред съда, като няма процесуална пречка съдът да събира и нови доказателства допустими по ГПК.

Първоинстанционният съд е установил, че решението на Висшия съдебен съвет е мотивирано и е издадено при спазване на административнопроизводствените правила за установяване на факти и обстоятелства от значение за случая по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4 и чл. 35 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Предвид чл. 39 от АПК доказателствени средства са обяснения на страни, сведения и други средства, които не са забранени със закон. Един и същ факт може да е относим, както за административно, така и за наказателното производство, стига да е установен по съответните правила на АПК и НПК. В случая доказателственото средство е обяснение, дадено в хода на прокурорска

проверка по реда на НПК, поради което представлява допустимо доказателствено средство за установяване на факти, релевантни за дисциплинарното производство.

Неоснователно е оплакването, че в мотивите на решението на дисциплинарния състав са цитирани само части от аудиозаписа, направен незаконно, а съдът е изградил правни изводи въз основа на недоказана с допустими доказателствени средства фактическа обстановка. На стр. 5 от Решение №10-00-018/02.07.2013 г. на Дисциплинарния състав (ДС) - л. 77 от делото, изрично е посочено, че към дисциплинарната преписка са приложени доказателствата по пр. пр. №6410/2013 г. Обясненията на Н.К. и Мирослав Найденов са приложени към нея. Цитатите в решението на дисциплинарния състав са направени във връзка с основанието за образуване на дисциплинарното производство - разпространени на 26 април 2013 г. в публичното пространство 18 аудиозаписи със съдържание възпроизведено на стр. 2-5 от решението на ДС. В протокола от обяснението на Мирослав Найденов е отразено признанието му, че разговор с подобно съдържание, което е разпространено в медиите, наистина се е състоял (л. 140). Н.К. също признава (обяснение от 29.04.2013 г. – л. 207): "Този разговор, който проведох с Борисов не е целия, както е изнесен в медиите. Или има редактиране или съкращаване на записа". И не отрича, че точно изнесеното в медиите отговаря на съдържанието на разговора с Б. Борисов и М. Найденов от 15.04.2013 г. Следователно цитираните от тричленния съдебен състав части от обясненията на Н.К. и Мирослав Найденов не са изведени от контекста.

Неоснователно е твърдението, че съдът е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила, като е направил едностранчиво обсъждане на доказателствата без да са взети предвид обясненията на Б. Борисов и други разпитани лица. На разговора от 15.04.2013 г. сутринта в дома на бившия премиер Б. Борисов са присъствали Н.К., М. Найденов и домакина Б. Борисов. От участниците в разговора само Б. Борисов не е посочил никакви подробности относно съдържанието на проведения разговор, а останалите разпитани лица К.Н. и В.С. не са присъствали на проведената среща. Следователно необсъждането на обяснения, с които не се установяват релевантни за делото факти не представлява нарушение на съдопроизводствените правила.

2. Правилен и обоснован е правният извод на тричленния съдебен състав за материална законосъобразност на решението за налагане на дисциплинарно наказание.

Дисциплинарните нарушения са доказани и са приведени към хипотезиса на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от Закона за съдебната власт - действия, с които е нарушен Кодекса за етично поведение на българските магистрати и накърняващи престижа на съдебната власт. В първоинстанционното съдебно решение са из-

ложени подробни мотиви за действията на жалбоподателя, доказани пред дисциплинарно-наказващия орган със съдържанието на дадените обяснения.

Срещата е рано сутринта на 15.04.2013 г. по инициатива на Б. Борисов в деня на брифинга на Прокуратурата за обявяване на резултати от приключила проверка за незаконно използвани СРС. Н.К. е дал конкретна информация за резултата от проверката и предстоящото повдигане на обвинение срещу конкретно лице от изпълнителната власт. Това е доказано с обясненията на М. Найденов – л. 140. Не са събрани доказателства жалбоподателят да е предал писмен доклад от тази проверка, но и гласното предоставяне на предварителна информация от магистрат на ръководен пост на представител на изпълнителната власт преди Прокуратура официално да обяви резултата от проверката си, осъществява нарушение по т. 1.4 и т. 2.3 от КЕПБМ, в какъвто смисъл са правните изводи и на тричленния съдебен състав. М. Найденов в обяснението си на л. 141 посочва, че след като Н.К. си е тръгнал, Б. Борисов веднага е провел разговор с лицето, срещу което ще бъде повдигнато обвинение, за да го информира какво му е казал Н.К. за констатациите на проверяващите прокурори.

Обстоятелството, че Н.К. е бил "изолиран от предварителното производство срещу Мирослав Найденов" не изключва нарушение по чл. 2.3 от КЕПБМ. Жалбоподателят признава, че на срещата е обсъждал факти по делото срещу М. Найденов (л. 207), коментирал "клюката", че важен свидетел по делото се е отказал от показанията си и че приятелката на М. Найденов, с която той живее ще свидетелства срещу него. На тази среща именно М. Найденов е научил от Н.К. кой е поръчал неговото дискредитиране (виж л. 140 обяснение на М. Найденов).

Правилно съдът приема, че в случая е извършено нарушение по т. 2.3, изр. 1 от КЕПБМ и не е налице изключението по т. 2.3, изр. 2 от КЕПБМ, разпоредба разрешаваща обсъждането на "подобни производства" извън съдебни заседания в предвидените от закона случаи, какъвто не е настоящият. Няма доказателства по делото Н. Кокинов, чиято е доказателствената тежест по чл. 154, ал. 1 от ГПК вр. с чл. 144 от АПК да установи факти, на които основава защитната си теза, да е коментирал само информация, която вече е била известна на медиите и обществото. Акцентирано е в мотивите към решението на първоинстанционния съд на обстоятелството, че жалбоподателят е бил административен ръководител на Софийска градска прокуратура към този момент и пред нея е било висящо предварителното производство срещу М. Найденов. От това е направен и извод за неправомерно използване на информация, станала му известна при осъществяване на неговите функции на ръководител, с което е нарушена т. 7.2 от КЕПБМ.

Безспорно е установено в административното производство нарушение на т. 5.9 от КЕПБМ. Съдът е обсъдил разговора, проведен между Б. Борисов и Н.К. (обяснение на М. Найденов, л. 213) относно търсената политическа подкрепа за

кариерно израстване. Жалбоподателят и не отрича, че е "споделил" приятелски за намерението си да кандидатства за апелативен прокурор (обяснение на Н.К. - л. 208). Защитната теза на жалбоподателя е, че не е търсил подкрепа, защото не е иницирал срещата. Няма значение по какъв повод Н.К. е поканен на среща в дома на Б. Борисов. Но след предоставяне на информация за резултата от прокурорската проверка е изложил желанието си да стане апелативен прокурор.

Нарушението на т. 5.2 и т. 5.3 от КЕПБМ обосновано е прието от съда за доказано. В обясненията на М. Найденов и Н.К. няма посочени конкретни имена на лица (съдържат се в аудиозаписите), за чиито лични качества са правени коментари. По време на прокурорската проверка въобще не е отречен такъв разговор. Само е обяснена причината за подобни оценъчни коментари - разговор между мъже в частен дом (стр. 213, обяснение на М. Найденов и стр. 206-207 обяснение от Н.К.). Срещата обаче е между представители на изпълнителната и съдебната власт, заемащи ръководни постове, поради което правилно съдът приема, че даденото обяснение не може да замени истинската същност на разговора.

Участието на Н.К. в разговора от 15.04.2013 г., представлява действие, което по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 4 от ЗСВ накърнява престижа на съдебната власт. Записан по незаконен начин, но разпространен в публичното пространство и станал достояние на обществото, разговорът разкрива модел на поведение на магистрат на ръководен пост в съдебната система, несъвместим с етичните задължения по Кодекса за етични правила на българските магистрати и очакванията на обществото.

Правилен и обоснован е правният извод на първоинстанционния съд, че е налице доказано виновно поведение, резултат по смисъла на чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ и причинна връзка между тях. Това, че жалбоподателят няма как да предвиди възможността да бъде незаконно подслушван в дома на министър-председателя (довод в касационната жалба), не означава липсата на виновно субективно отношение към действията, с които е нарушил етичните правила за поведение на българския магистрат и е накърнил престижа на съдебната власт. Неоснователно е оплакването за несъответствие на наказанието с извършеното дисциплинарно нарушение. Решението на ВСС съдържа мотиви за изключителната тежест на дисциплинарните нарушения на Кодекса за етични правила на българските магистрати и негативните последици върху престижа на съдебната власт. Първоинстанционният съд е посочил изрично наличието и на друго предходно дисциплинарно производство №10-00-016/21.06.2013 на ДС на ВСС с предложение за налагане на дисциплинарно наказание "забележка", в хода на което са извършени действията, послужили като основание за дисциплинарното уволнение. Това друго дисциплинарно дело не променя правните изводи на съда за съответствие на наказанието с тежестта на нарушението.

Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Върховният административен съд, II колегия, петчленен състав реши:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №16685/12.12.2013 г. по адм. д. №10656/ 2013 г. по описа на Върховния административен съд, VI отделение.

7. Дисциплинарно дело №18 от 2013 г. по описа на ВСС

Производството е образувано по реда на чл. 312, ал. 1, т. 4 от ЗСВ. Внесено е предложение от 5-члена на ВСС за образуване на дисциплинарно производство против Х.П.С. следовател в ССС.

В предложението са изложени следните обстоятелства: С Решение №178/07.07.2011 г. на ВКС по НОХД №1096/2011г съдът е изменил решение №481/20.12.2010 г. на САС по вход. №763/2010 г. като е заменил наказанието от 2 години лишаване от свобода, отложено на осн. Чл. 66 от ИК за срок от 5 години, по отношение на подсъдимия Х.П.С. за извършено от него престъпление по чл. 304б, ал. 1 от НК, като е заменил наказанието с глоба в размер на 3000 лв.

Х.С. към момента на извършване на престъплението е бил ръководител на Четвърто териториално следствено отделение при Столична следствена служба. С решение на ВСС по протокол №1/26.01.2005 г. е бил временно отстранен от длъжност, поради наличието на всякащо наказателно общ характер производство против него.

Твърди се в предложението на вносителите, че с наличието на влязла в сила присъда - за това, че Х.С. като длъжностно лице - ръководител на ... ТО на ССС е приел дар 15 000 евро (левава равностойност 29 337 лв.) и на 17.12.2004 г. и на 29.12.2004 г. получил в дар сумите 1000 лв. и 4500 евро (в левава равностойност 8801 лв.), които не му се следват, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностни лица следователи, разследващи органи по сл. д. №... и сл. д. №... по описа на ССС за осуетяване на наказателно преследване, същият е извършил тежко нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати по см. на чл. 307, ал. 4, т. 3 ЗСВ във вр. с т. 5 от кодекса. Установените факти и обстоятелства с присъдата съставляват дисциплинарно нарушение – Х.С. като магистрат е нарушил принципът за почтеност, с действията си е уронил престижа на съдебната власт.

В проведеното заседание на дисциплинарния състав, вносителите не се представляват.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност, се явява лично и с адв. И.А. Същата навежда доводи в две насоки: първо, твърди, че дисциплинарната отговорност на магистрата е погасена по давност, поради изтичане сроковете по чл. 310, ал. 4 от ЗСВ и второ, че към момента на извършване на престъплението от магистрата, т.е. вмененото нарушение на Етичните правила, то същите не са

съществували и са били приети през 2009 г. Действалият към инкриминираният период Етичен кодекс от 2004 г. не съдържа такива нарушения. Искане за прекратяване на дисциплинарното производство.

Дисциплинарният състав, като се запозна с приложените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните съобрази следното: Видно от приложенията по дисциплинарното дело заверен препис от Присъда №... по НОХД №.../2005 г. на СГС, привлеченият към дисциплинарна отговорност магистрат Х.П.С. е признат за виновен с влязла в сила присъда на 07.07.2011 г. - за това, че в периода 12.12.2004 г. до 29.12.2004 г. в гр. София като длъжностно лице-ръководител на ... ТО на ССС е приел дар 15 000 евро (левава равностойност 29 337 лв.) - на 17.12.2004 г. и на 29.12.2004 г. получил в дар сумите 1000 лв. и 4500 евро (в левава равностойност 8 801 лв.), които не му се следват, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностни лица следовател и, разследващ и органи по сл.д.№... и сл.д.№... по описа на ССС за осуетяване на наказателно преследване, съставляващо престъпление по чл. 304б, ал. 1 от НК. За което му е определено наказание в размер на 2 години ЛОС, отложено на осн. Чл. 66 НК за изпитателен срок от 5 години. Тази присъда е изменена с решение №... постановено по НОХД №.../2011 г. на ВКС, като е заменено наказанието на Х. С., с глоба в размер на 3000 лв. Присъдата е влязла в законна сила на 07.07.2011 г.

С молба входирана в деловодството на ВСС на 09.07.2013 г., Х.С. е поискал от съвета да бъде възстановен на заеманата длъжност следовател в ССС, от която е бил временно отстранен с решение на ВСС по протокол №..., позовавайки се на влязлата в сила присъда, изпълнението на наказанието глоба и представеното свидетелство за съдимост, видно от което е неосъждан.

С решение на КПА от 16.07.2013 г. молбата е оставена без уважение.

Дисциплинарното производство срещу Х.С. е образувано по предложение на 5 члена на ВСС, входирано на 23.07.2013 г. в деловодството.

С Решение по протокол №40/24.07.2013 г. ВСС е образувал дисциплинарно производство против Х. С.

Правни изводи: Съгласно разпоредбата на чл. 310, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарното производство се образува със заповед, съответно с решение, на наказващия орган в срок от 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършване на нарушението. Когато тези срокове са изтекли, дисциплинарно производство не се образува ал. 4 регламентира случаите, когато дисциплинарното нарушение е и престъпление, установено с влязла в сила присъда, тогава сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на присъдата.

В цитираните, относими към спора правни норми безспорно е ясно, че началният момент от който започват да текат сроковете за образуване на дисципли-

линарно производство, когато нарушението е и престъпление, е моментът на влизане в сила на присъдата. В конкретния случай този момент е 07.07.2011 г. От тази дата следва да се изчислява периодът в който, ако не бъде упражнено правото на наказващия орган в случая ВСС да инициира дисциплинарно производство се преклудира. Касае са и за двата вида срокове. Ако единият от тях е изтекъл, дисциплинарното производство не следва да се образува. Съгласно ТР №91/2006 г на ВАС т. 2 "сроковете са преклузивни и целят своевременно откриване на дисциплинарното нарушение и срочно реализиране на дисциплинарна отговорност. С изтичането на който и да е от двата срока, се погасява правото на ВСС да наложи дисциплинарно наказание на магистрата.

След като в случая е налице влязла в сила присъда на датата 07.07.2011 г, а предложението на вносителите е от 09.07.2013 г, очевидно, че шестмесечният срок от влизане в сила на присъдата е изтекъл още на 08.07.2012 г. Налице е правопогасяващо обстоятелство, препятстващо реализирането на дисциплинарната отговорност на Х.С., което обуславя основания за прекратяване на образуваното дисциплинарно производство по д. д. №18/2.013 г по описа на ВСС

За пълнота на изложението, дисциплинарният състав намира, че второто възражение наведено от пълномощника на дисциплинарно привлеченото лице, относно липса на материалноправни предпоставки за ангажиране на дисциплинарната отговорност-липсата на такова правило, като разписано в действията към "инкриминирания период 2004 г. Етичен кодекс", дисциплинарният състав намира за неоснователно.

Както и в предложението на вносителите се твърди, че с влизане в сила на присъдата за подкуп, магистратът е уронил престижа на съдебната власт- влязлата в сила на 07.07.2011 г присъда, като негативен факт доказва нарушаване на принципа за почтеност от страна на магистрата Х.С. Но дори и хипотетично да се приеме, че към м. 12.2004 г. т. 5 от КЕПБМ не е бил "писано право", то несъмнено моралът и почтеността трябва да са иманентно присъщи качества на всеки магистрат. Защото моралът и етичното поведение, означават едно и то е: това, което обществото очаква от магистрата.

Впрочем, с приетият на 29.07.1999 г. от Общото събрание на Камарата на следователите в България - Морален кодекс на следователя, в раздел II е записано, че "следователите трябва да допринасят за утвърждаване авторитета и общественото признание на съдебната власт, като изпълняват задълженията си по съвест и вътрешно убеждение, основано на фактите и закона, добросъвестно, отговорно, безкористно, безпристрастно, обективно и справедливо."

По изложените съображения, и на основание чл. 310, ал. 4 във вр. с ал. 1 от Закон за съдебната власт, дисциплинарният състав предлага на Висшия съдебен съвет следното решение:

ПРЕДЛАГА НА Висшия съдебен съвет да прекрати дисциплинарно дело №18/2013 г. по описа на ВСС образувано срещу Х.П.С. от гр. София с ЕГН ..., следовател в Столична следствена служба, поради изтичане на шестмесечния срок за образуването му, на основание чл. 310, ал. 4 във вр. с ал. 1 от ЗСВ.

На основание чл. 320 от ЗСВ внася настоящото решение ведно с делото на представляващия ВСС за внасянето ме на заседание.

6.6. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА НА ВСС ЗА 2014 ГОДИНА

1. Дисциплинарно дело №16 от 2014 г. по описа на ВСС

Производството е образувано на основание чл. 316, ал. 2 от ЗСВ с решение на Висшия съдебен съвет от 10.04.2014 г. по предложение на Д.Г. прокурор към ОП - П., за налагане на Г.К. - прокурор на РП – П. на дисциплинарно наказание "Забележка" затова, че е нарушил Правилата за етично поведение, регламентирани в раздел II, т.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати - т. 4.1, т. 4.2, т. 4.4. Към предложението са приложени писмени доказателства, приети като доказателства по дисциплинарното производство. До датата на образуване дисциплинарното производство - 10.04.2014 г. с изх. №... от ..., вносителят на предложението, допълнително е изпратил чрез Главния прокурор на Р. България до ВСС особеното мнение на следовател В.П. - член на КПЕ при ОП - гр. П., което също е приобщено към доказателствения материал по делото.

В заседанието на дисциплинарния състав на ВСС на вносителят на предложението Д.Г., прокурор, не се явява.

Вносителят на предложението е изпратил писмено становище с изх. №10/2014 г. от 03.06.2014 г. по настоящето дисциплинарно дело, в което поддържа внесеното предложение за налагане на дисциплинарно наказание. В същото сочи, че е упражнила правомощието си по чл. 312, ал. 1, т. 1 от ЗСВ затова, че К. е допуснал нарушение на правилата по т. 4 от КЕПБМ, какъвто извод са направили и мнозинството от членовете на КПЕ при ОП - гр. П.

Привлеченият към дисциплинарна отговорност Г. К., се явява лично като оспорва направеното предложение за ангажиране на дисциплинарната му отговорност и прави искане същото да бъде отхвърлено по съображенията му изложени в направеното от него възражение по реда и в срока по чл. 316, ал. 5 от ЗСВ и получено във ВСС с вх. №...

Възраженията на Г.К. по повод на образуването на настоящето дисциплинарно производство се свеждат до:

- 1.** оспорване на извода за допуснати нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ във връзка с раздел II, т. 4.1, т. 4.2, т. 4.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати (КЕПБМ).

2. липсва становище на етичната комисия за допуснатото нарушение на КЕПБМ съгласно чл. 9 и чл. 15 от Правилата за организация и дейност на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Дисциплинарният състав на ВСС, след като обсъди и прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Предложението за образуване на дисциплинарното производство срещу Г. К. е направено от лице по чл. 312, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, в кръга на законовите му правомощия пред ВСС предвид нормата на чл. 311, т. 2, б. "б" от ЗСВ.

Дисциплинарното производство е образувано с горесцитираното решение на ВСС при спазване на сроковете по чл. 310, ал. 1 от ЗСВ.

На основание заповед №.../... г. на ... /л. 76/, ревизиращ екип от ОП - П. в състав: Т.М. – ръководител, и членове Н.П., А.П. и Ст.Д., е извършил тематична проверка в РП - гр. П. за подадените въззивни протести през деветмесечието на 2013 г. Проверката е приключила с доклад на екипа, в който подробно са отразени констатираните пропуски в работата на прокурорите от РП - гр. П. и са направени конкретни препоръки за подобряване на констатациите. Проверката е извършена в периода от 14 до 23 октомври 2013 г.

На 29.10.2013 г. в РП - гр. П. е проведено специално съвещание на прокурорите за запознаване с констатациите, отразени в доклада. Съвещанието е председателствано от районния прокурор Г.К., а протоколът е воден от съдебния секретар Г.Т.

В края на съвещанието районният прокурор Г.К. е направил следното изявление: "Едва ли е най-добре човек, който не може да пише протести да бъде ръководител на ревизиращ екип на въззивни протести. Имам предвид определение на Върховния съд, в което е отбелязано, че цитирам "протестът е негоден да породи прави последици". (л. 42)

На 05.11.2013 г. протоколът от съвещанието на РП - гр. П. е изпратен на административния ръководител на ОП - П. Последният сезира Комисията по професионална етика към ОП - гр. П. по повод на изявлението, направено от Г. К. и цитирано по-горе. На 28.11.2013 г. Комисията по професионална етика към ОП - гр. П. провежда свое заседание на което нейните членове - прокурор Н.П. (член и на ревизиращия екип), прокурор Ст.Я., прокурор П.С. и следовател В.П. си правят отвод. Поради невъзможност да се сформира екип от останалите двама членове на комисията - Сл.Б. (в отпуск) и Сл.М. - резервен член, комисията взема решение материалите по предложението да се изпратят на Комисията по професионална етика при ОП - гр. П. (л. 33).

С писмо с изх. №... (л. 32) административният ръководител на Окръжна прокуратура - гр. П. изпраща протокола на Комисията по професионална етика

към ОП - гр. П. от 28.11.2013 г. и протокола от съвещанието на прокурорите от РП гр. П. на Комисията по професионална етика към АП - гр. П.

Комисията по професионална етика към АП - гр. П. в състав.

М.П. – председател, и М.Б. и С.Г. – членове, на свое заседание на 11.12.2013 г. (л. 30) е разгледала решението на Комисията по професионална етика към ОП - гр. П. от 28.11.2013 г. и е приела че направените отводи са неоснователни отказала е да се сезира и е препоръчала на КПЕ при ОП - гр. П., като е препоръчала на последната на разгледа преписката.

КПЕ при ОП - гр. П. в състав: Ст.Я. - председател, и С., В.П., В.Б. – членове, е провела четири заседания - на 23.01.2014 г. (л. 25), на 30.01.2014 г. (л. 19), на 10.02.2014 г. (л. 11) и на 27.02.2014 г. (л. 6). Разпитани са членове на ревизиращия екип, обяснения е дал и привлеченото към дисциплинарна отговорност лице Г.К.

Г.К. е направил горното изявление, по повод извод съдържащ се в мотивите на определение №595/20.02.2013 г. на Първо наказателно отделение по к. д. №1876/2012 г. на ВКС (л. 22). Касационното производство е било образувано по протест на прокурор Т.М. от Окръжна прокуратура - гр. П. В мотивите си ВКС е приел: Би могло да се обобщи, че протестът не съдържа каквито и да било правни доводи по повод конкретния атакуван съдебен акт и в подкрепа на релевираното касационно основание, както то бе изведено от съдържанието на протеста. Поради това, ВКС преценява подадения протест за негоден да предизвика осъществяване на правомощията на касационната инстанция за проверка на атакуваната въззивна присъда." Протестът е приет за процесуално недопустим, а касационното производство прекратено. Т.е. коментираният протест е изготвен от прокурор Т.М., а последната е председателствала и ревизиращия екип от ОП - гр. П. по тематичната проверка по въззивните протести.

КПЕ при ОП гр. П. приема становище, че с изявлението си административният ръководител на РП - гр. П. е нарушил принципа за вежливост и толерантност въздигнат в раздел II, т. 4.1, т. 4.2, т. 4.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати и по този начин "неоснователно се засяга репутацията и доверието към по-горния орган на съдебната власт".

Преди да приеме горното становището, в мотивите на КПЕ при ОП гр. П. е прието, че: "Прокурор Г.К. отговорно и съвестно изпълнява задълженията си. В дейността си проявява независимост и компетентност, не се подава на натиск и влияние при решаване на преписките и делата. Обективно преценява фактите и обстоятелствата, според закона, обстоятелствата и вътрешното си убеждение. Не проявява предубеденост или заинтересованост от изхода на делата. Дава обективна и безпристрастна оценка при решаването. Добре познава нормативната уредба, следи съдебната практика и промените в законодателството. Участва с готовност в семинари и други форми на обучение. Работи в добро сътрудничеств-

во с останалите органи, ангажирани в опазването на законността. Взискателен е и има добре изградено чувство за справедливост. Не се е възползвал от служебното си положение, не е допускал и наличие на конфликт на интереси в работата си. Като административен ръководител е зачитал личното достойнство на служебно подчинените му служители и магистрати. Полагал е усилия в работата на РП - П. да се постигнат по-добри професионални резултата. Следял е за съвременното изготвяне на актовете на своите колеги и при пропуски от тяхна страна е предприемал мерки в рамките на своята компетентност."

В.П. - член на комисията, не е подкрепил становището на останалите членове на КПЕ при ОП - гр. П. В особеното си мнение приема, че Г.К. не е нарушил принципите на вежливост и толерантност, а цялостното му поведение следва да бъде преценявано съвместно с другите задължителни за магистратите принципи, а именно: за независимост и безпристрастност, почтеност и благоприличие.

Настоящият дисциплинарен състав намира предложението за ангажиране на дисциплинарната отговорност на районния прокурор на РП - гр. П. за недоказано и неоснователно.

В предложението се поддържа, че с изявлението си на 29.10.2013 г. Г.К. е нарушил правилата за поведение, произтичащи от принципа за вежливост и толерантност в т. 4.1, в т. 4.2 и в т. 4.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

1. По т. 4.1 от КЕПБМ - Поведението на магистрата в обществото трябва да се основава на добри обноски и добро държание, а в обществените и служебни контакти той трябва да бъде учтив и любезен.

Вежливостта е морална категория, която изисква поведение на добри обноски, добро държание, учтивост и любезност. Г.К. е направил своето изявление на съвещание на прокурорите от РП - П. В предложението не се твърди, че Г.К. е имал невъзпитани обноски или действия противоречащи на общоприетото нормално поведение. От събраните по дисциплинарното дело доказателства отново такива изводи не могат да бъдат направени. Изявлението му не съдържа неприлични думи, обидни квалификации било персонални, било институционални. Вежливостта в поведението на магистратите не означава премълчаване на проблемите в пряката им работа, поради което съставът не приема, че е налице нарушение на етичното правило по т. 4.1 от КЕПБМ.

2. По т. 4.2 от КЕПБМ - Магистратът трябва да бъде честен, коректен и учтив както в работата си, така и в личния живот и да се отнася с уважение към хората, като съблюдава техните права и свободи.

Това етично правило на КЕПБМ е самостоятелно и поставя изискването за толерантност в поведението и работата на българските магистрати.

ти. Толерантността също е морална категория и означава търпимост, уважение и зачитане на ценностите значими за другите, приемане и разбиране на различно и противоположно мислещите. Поддържането на това нарушение от страна на горестоящия административен ръководител е формално. Липсват фактически констатации за нетолерантно поведение от страна на К., поради което предложението и в тази част е недоказано и неоснователно.

3. По т. 4.4 от КЕПБМ - Колегиалните отношения между магистратите и служителите в съдебната система, независимо от мястото на служебната йерархия, трябва да се основават на взаимно уважение и толерантност чрез въздържане от всякакво поведение, което вреди на репутацията на органите на съдебната власт.

Нарушение на визираното етично правило е налице когато са: 1. нарушени или незачетени колегиални отношения; 2. липсва взаимност на уважение и толерантност; 3. увредени репутацията и авторитета на органите на съдебната власт, вследствие на неприявено взаимно уважение, търпимост или невъздържане.

На проведеното специално съвещание на прокурорите от РП - гр. П. на 29.10.2013 г., Г.К. в качеството си на прокурор е запознал колегите си с констатациите на доклада на ревизиращия екип като е изразил своето критично отношение към тях. Критичност и несъгласие с констатациите на доклада са изразили и други прокурори от районната прокуратура - Р.Б., Р.П., Сн.С., В.Н. След съвещанието с писмено възражение с вх. №... от ... г. до ОП - гр. П., Г.К. в качеството си на прокурор отново е изложил съображения, с които не приема една част от констатациите на ревизионния доклад (л. 39). Т.е. докладът по проверката за въззивните протести изготвен от екип от прокурори на ОП - гр. П. е разгледан и обсъден по установения за това ред и по начин ненакърняващ колегиалните отношения между прокурорите в РП и в ОП - гр. П. Критичното отношение на К. към констатациите на доклада, изведено от изявлението не е словестно изразено по най- подходящия му начин, но и категорично не представлява проява на неколегиалност или незачитане. Не е проявено неуважение прокурорите към горестоящата прокуратура, нито е засегнат авторитета им на професионалисти и колеги. Прокурорите Т.М. и Д. - членове на ревизиращия екип пред КПЕ при ОП гр. П. споделят, че не се чувстват засегнати, нито пък лично обидени от коментирания изявление на Г.К. Оттук следва и извода, че не е налице увреден личен професионален авторитет на някой от прокурорите, нито са накърнени репутацията и престижа на РП гр. П. и на Окръжна прокуратура гр. П.

Водени от дълбокото си вътрешно убеждение, в съответствие с принципите за независимост и безпристрастност в своето напрегнато и натоварено ежедневие магистратите често коментират както своите актове, така и актовете на горестоящите им инстанции. Коментарите са резултат било от различните стано-

вища в правната теория, било от противоречивата и неправилна съдебна практика. И в случая цитираното от Г.К. определение на ВКС е било обект на критика, изложени са и аргументи в подкрепа на касационния протест. Налице е създадено временно напрежение в отношенията между колеги прокурори, което е породено от всеобщата нагласа сред магистратите да имат безупречни констатации за пряката си работа и от взаимната им професионална възискателност. Тези изводи не позволяват на дисциплинарният състав да приеме, че Г.К. е допуснал нарушение на етичните правила визирани в раздел, т. 4.1, т. 4.2, т. 4.4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, поради което и предложението да бъде ангажирана дисциплинарната му отговорност следва да бъде отхвърлено като недоказано и неоснователно.

Водим от горното и на основание чл. 319, ал. 1 вр. Чл. 320, ал. 1 от ЗСВ дисциплинарният състав реши:

ПРЕДЛАГА на Висшия съдебен съвет да **ОТХВЪРЛИ** предложението на Д.П.Г. за налагане на Г.К. на дисциплинарно наказание "забележка" затова, че е нарушил Правилата за етично поведение, регламентирани в раздел II, т. 4 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати - т. 4.1, т. 4.2, т. 4.4. - нарушение по чл. 307, ал. 4, т. 3 от ЗСВ като недоказано и неоснователно.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
България
Инвестиции в хората

**ПРОЕКТ „ПОВИШАВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТТА И ПРОФЕСИОНАЛНАТА
КВАЛИФИКАЦИЯ НА СЪДИИ, ПРОКУРОРИ И СЛЕДОВАТЕЛИ,
КАКТО И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ
НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ
ЧРЕЗ ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБУЧЕНИЯ ОТ ВСС“**

Бенефициент: Висш съдебен съвет

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма
„Административен капацитет“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Договор № 13-24-1/15.11.2013 г.

www.opac.government.bg